6
15-b
BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
10 D
1
6-15-b-11
Hh-e-28

PINDARI POETAE VETVSTISSIMI, LYRIcorum facile principis,

OLYMPIA
PYTHIA
NEMEA
ISTHMIA

[redacted] latinitate donata: adhibitis enarrationibus, é Græcis Scholijs, & doctiſſimis utriuſq; linguę autoribus deſumptis: quarum ſuffragio Poëta, à paucis hactenus intellectus, nunc planior & illuſtrior redditur.

Cum gratia & priuilegio Cæſareo.

BASILEAE,
Apud Andream Cratandrum,
M. D. XXXV.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

EVRICII CORDI MEDICI
in Pindarum Epigramma.

Martia ſectetur diſciſſus tympana miles,
Et ſtreperos lituos terribilesq; tubas.
Te Phœbea decent imberbis carmina pubes,
Conuenit hic ſtudijs cultus amorq; tuis.
Pindaricos igitur facili cape pectore cantus,
Et ſua belligero claſsica linque deo.

IACOBI MICYLLI
in eundem.

Carmina Thebani cernis memoranda poetæ,
Qui Lyricos inter maximus unus erat,
Dũ ſtudijs honor, & laudes manſere Camœnis,
Nec profuga in ſola Muſa iacebat humo.
Hunc Latijs poſtquam Lonicerus reddidit oris,
Et fecit ſtudijs omnia clara ſuis,
Vlterius nihil eſt quod nunc ſtudioſe requiras,
Quo minus hũc oculis, mẽte, manuq; teras.

PINDARI OLYMPIA.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

HIERONI SYRACVSIO, QVI *celete uictoriam obtinuit*, ODE PRIMA.

STROPHE I. COLON XVII.

OPTIMA[a] ſane res eſt aqua: aurum uero ut lucidus ignis noctu, ſic præualet eximie[b] ſuperbis diuitijs. [c]Sin certamina proloqui deſideras mi anime, ne porrò ſole contempleris aliud feruentius interdiu[d] fulgidum aſtrum,[e] per deſertum æthera. [f]Neque Olympico agone, præſtantiorem alium feremus: unde[g] celeberrimus hymnus paſsim decantatur,[h] prudentium decretis, quo euehunt Saturnium, ad prediuitem qui ſe recipiunt, felicemque Hieronis [i]larem.

ENARRATIO.

Pindari Lyricorum principis uita, patria, genus, monimenta, in encomio eius, principio ſunt explicata: quare nihil opus eſt pluribus de ijſdem uerba facere. Heroëlegéos tamen, qui illic omiſsi ſunt, priuſquam ad ipſius odes enarrationem accingamur, ſubnectere placuit. Quanquam autem è græcis ſcholijs peti poſsint, nihil opinor obfuturos, ſi & hic primum græce, mox latine adſcribantur. Sunt uero huiuſmodi:

Ἐννέα τῶν πρώτων λυρικῶν πάτρην γενεήν τε
Μάνθανε καὶ πατέρας, καὶ διάλεκτον ἄθρει.
Ὧν μιτυληναῖος μὲν ἔην γεραρώτερος ἄλλων
Ἀλκαῖος πρότερος ἠχικὸς αἰολίδος.
Ἡ δ᾽ ἐπὶ τῷ, ξυνὴν πάτρην φωνήν τε δαεῖσα
Σαπφὼ, κλειῖδος καὶ πατρὸς εὐρυγύου.

Στησίχορος σικελὸς, πάτρη δέ οἱ, ἱμέρα ἐστίν,
  Εὐφήμου πατρὸς, δωρικὸς ἁρμονίην.
Ἴβυκος ἰταλὸς αὖ ἐκ ῥηγίου ἠὲ μεσσήνης,
  Ἠλίδα πατρὸς, δωρίδα δ' ἡρμόσατο.
Παρθενίου δὲ πατρὸς, λιγυρὸς παῖς ἠεΐης,
  Ἦν ἄρα μελπόμενος τήϊος ἀνακρέων.
Πίνδαρος ἦν θηβαῖος, ἀτὰρ πατρὸς σκοπελίνου,
  Δώρειον αἰνήσας ἁρμονίην ἐπέων.
Ἡ δὲ σιμωνίδεω κέου δωρεισὶ λαλοῦντος,
  Τὸν πατέρ' αἰνήσας ἴσθι ἀειπρεπέα.
Ἰσαδαὴς καὶ κεῖος ἔην γενεῇ μελοποιός,
  Μείλωνος πατέρος ἔπλετο βακχυλίδης.
Ἀλκμὰν γ' ἐν λυδοῖσι μέγα πρέπει, ἀλλ' ἀδάμαντος
  Ἔστι καὶ ἐκ σπάρτης, δωρείδος ἁρμονίης.

Quos ſic uertebam obiter.

Primos ſcire nouem Lyricos patriamq;, genusq;,
Ac dialecton auens, hæc tibi dicta uide.
Alcæus — *Omnibus his Mitylenæus præcellit honore*
Alcæus, lingua eſt uſus is Aeolica.
Sappho — *Haud alia ſequitur Sappho lex {patriaq;,*
Cui mater Cleis, ac pater Eurygyras.
Steſichorus — *Steſichorus Siculus, genuitq; hunc Himera uatem,*
Euphemi gnatum, Doridis harmoniæ.
Ibycus — *Rhegion agnoſcit Italum Ibycon, atq; Meſſena,*
Eclidemq; patrem: Dorica & is pepigit.
Anacreon — *Dulcia concinuit bona proles Eetiei*
Parthenij patris, Teius Anacreon.
Pindarus — *Pindarus ex Thebis prodit, pater huic Scopelinus,*
Sublime inſpirat Dorica Muſa melos.
Simonides — *Inde Simonide w, pariter quod Doricus idem*
Patrem commendans, eximium reputa.
Bacchylides — *Imparis haud uirtutis adhuc Cium tibi uatem*
Ex Milone ſatum ſuſcipe Bacchylidem.
Alcman — *Alcman & Lydos inter fulgens, Adamantis*
Filius & Spartæ eſt: Doricum & ille canit.

QVID

QVID SINT OLYMPIA, ET VNDE.

Olympia, multitudinis numero, ſolenniũ apud Græcos ludorũ nomen eſt. Solent enim illi & feſtiuitatum & certaminum ſuorum nomina, pluraliter, neu tro genere efferre: ut Anacalypteria, Dija, Demetria, Panathenæa, et id genus quamplurima. Hunc ad modum Olympia, orum, certamina ſunt, ludi'ue, qui quinto quoque anno ad Olympiã urbẽ, unde nomen habent, quæ & Piſa dice batur, autore Stephano, celebrabantur. Ab his ludis Græci Olympiadibus ſuis nomen fecerunt. Romani quinquennale huiuſmodi ſpatium luſtrum appellant. Sunt qui ad Oenomaum & Pelopem horum ludorum inſtitutionem referant. Alij, inter quos & Pindarus habetur, ad Herculem transferunt. Quum enim Augeæ ſtabulum purgaſſet Hercules, nec promiſſam pro labore ſuo retuliſſet mercedem, ingenti conſcripto exercitu, Eliorum regem Augeam occîdit, Elin occupauit, ac multis obtentis ſpolijs, ludum aperuit ijs, qui in bello auxilium illi tulerant: unde conſuetudo tenuit Olympicos, uel Olympiacos (utrunque enim bonis autoribus in uſu eſt) ludos obſeruari. Huius uero conſtitutionis nihil tandem præter memoriam, ob latrociniorũ infeſtationem remanſit. Pòſt Iphytus & Eurylochus Cyrrhæis debellatis, prædones ad maritima Phocidis detinentibus, ex magna prædæ ui quam ab ipſis adepti erant, ludos & ſpectacula huiuſmodi redintegrarunt: Iphytus quidem Olympia, Eurylochus uero Pythia. Ab hac inſtauratione ad ſua uſque Pindari ſecula deinde perdurarũt. Idem Euſebius Cæſarienſis memoriæ prodidit, quum in Chronicis inquit: A captiuitate Troiæ uſque ad Olympiadem primã anni quadringenti ſex: aliàs quadringenti quinq;. Aeſchyli Athenienſium iudicis ſecundo anno prima Olympias acta, qui erat agon gymnicus, in quo Chorebus Elienſis extitit uictor. Elij agunt quinquennale certamen, quatuor annis in medio expletis: in quibus principes annui cõſtituuntur quatuor. Quam Olympiadẽ Iphytus filius Praxonidis ſiue Hæmonis primus conſtituit. Hermannus Contractus Comes Veringenſis in Chronicis ſuis, temporibus Ioathan regis Hebræorũ, Aeſchyli Athenienſium ſecundo iudicis anno, primã Olympiadem actam identidem tradit. Ab his Olympiadibus Græci res geſtas ſuas hiſtorias, adeoq; ſecula ſua numerare orſi ſunt, ante quas nihil certi apud Græcos literis demandatũ conſtat: hoc eſt, fide uacat & hiſtoria, & aliæ res ante Olympiades tranſactæ. Per Olympiades igitur illi numerarunt, perinde ac Romani inſignia facinora & ætates ſuas à Cõſulum ſuorum faſcibus dimenſi ſunt, donec Chriſti Ieſu natiuitas, per quam iàm tempora & annos obſeruamus, & Olympiadi Græcorum, & Romanorũ Conſulatui, numerationis honorem detraxerit. Conſtat ex his Olympiadem & luſtrum idem utrinq; ualuiſſe. Olympia itaque, ſiue Olympionicas, Odas ſuas Pindarus

inſcribit, quod quum quinquennales ludos, tum eorundem ludorũ uictores hiſce prædicet, & adusq; ſydera euehat. Fuerunt quidem alia multa, multarum Græciæ urbium certamina atque ſpectacula, ut Pellenes, Megarorum, Athenarum, Marathonis, Thebarum, ut poſthac in Olympijs animaduertemus: cæterum omnium præclariſsima ſemper enituere quatuor illa, quorum Pindarus periodon uel circulum ſuis his poëmatijs illuſtrat, nimirũ Olympia, Pythia, Nemea, Iſthmia: ad quorum feſtiuitates, tota Græciæ iuuentus, atque adeò nobiliſsimi quique confluxerunt, uarij generis certamina, quæ illic agebantur, uiſuri, imò & ipſi uirtutis ſuæ ſpecimen edituri aliquod. Meminerũt huius ſpectaculorum periodi, Epigrammata Græca, quorum primus liber ab illis initium ſumit hunc ad modum:

Τέσσαρές εἰσιν ἀγῶνες ἀν' ἑλλάδα, τέσσαρες ἱροί,
Οἱ δύο μὲν θνητῶν, οἱ δύο δ' ἀθανάτων.
Ζηνὸς, λητοΐδαο, παλαίμονος, ἀρχεμόροιο.
Ἆθλα δὲ τῶν κότινος, μῆλα, σέλινα, πίτυς. *Id eſt,*

Quattuor exhibuit ſacratos Græcia ludos,
Cœlicolisq; duos, terrigenisq; duos.
Nempe Ioui, Phœboq;, Palæmoniq;, Archemoroq;:
Præmia ſunt olea & mâla, apium, ſtrobilus.

Ex hoc Epigrammate liquet, Olympia in Iouis honorem & gloriam inſtituta eſſe: brabeum uero ſeu præmium uictoriæ fuiſſe ſertum oleaginum, ſiue coronam ex olea. Cicero alicubi Antiquum Græciæ conſulatum, Olympicam uictoriam appellat: unde apparet, quanta fuerit eorum apud ueteres & amplitudo & autoritas. Intelligit Olympia Horatius dum ſic recinit:

Sunt quos curriculo puluerem Olympicum
Collegiſſe iuuat. &c.

Ab Hercule autem primũ cœpiſſe Olympia, Pindarus ſecunda Olympiorum Ode, teſtimonium dicit. Verum hæc de origine Olympiorum, de quinquennali eorundem ſpatio, & præmio uictoriæ (quæ fuit ex olea corona, ut poſthac in Pindaro audiemus) ſufficiant.

ARGVMENTVM PRIMAE OLYMPIACORVM ODAE.

Generis eſt epidictici prima Olympiorum Ode, in laudem Hieronis Syracuſanorum regis conſcripta. Prædicat Hieronem ab Olympica uictoria, à iuſtitia, à ſapientia, à Muſices peritia, tum equo quo uictoriam retulit, deinde à loco, ubi Olympica certamina aguntur, Peloponneſo nempe. Ab ea inſula occa-

ſione

..dalio a ſapientia,
muſices peritia.
..lympica uictoria.
a iuſtitia.

ſione arrepta, ad res de Tantalo & Pelope uulgatas digreditur: poſtremo uoto claudit hanc Oden, precans, uti Deus & felicitatẽ Hieronis, et Lyricen, qua Victores celebrare uates ipſe queat, adaugeat. Scholia Hieronẽ ſeptuageſimatertia Olympiade uictorem euaſiſſe tradunt celete, cuius genus hoc modo recenſent. Dinomenis filius eſt Hieron. Dinomeni filij quatuor extitere: Gelon, Hieron, Polybulus, ac Thraſybulus. Genere igitur Syracuſiorum rex fuit Hieron, filium Dinomenẽ habuit. Victoria Olympiaca potitus & Syracuſium & Aetnæum ſeſe ipſe proclamauit, adiacentemq́; Siciliæ ciuitatẽ Aetnam extruens, monti cognominẽ reddidit. Obijt, ut Scholia item annotant, quum iterum ſeptuageſimaoctaua Olympiade palmam adeptus eſſet. Animaduertendum hic: quod ſi Pindarus, ut Euſebij eſt ſententia, ſeptuageſimatertia Olympiade natus eſt, hoc eſt, eo tempore, quo Hieron uictoria potitus eſt Olympiaca, ſatis apparet longe pòſt à Pindaro celebratũ Hieronem, nõ ab ipſa ſtatim uictoria: quanq̃ ſi circiter ſexageſimamquintã Olympiadem, ut Scholia uolunt, in mundum fuiſſet æditus uates ille noſter, potuiſſet ab ipſo protenus uictorẽ triumpho celebrare. Atenim ſi eo temporis natus dicatur, nõ poterit uitæ eius curſus, qui fuit annorum ſexagintaſex, ad octuageſimamſextam Olympiadem extendi: quam pulchre tamen attingit, ſi natiuitas eius ad ſeptuageſimamtertiam colloçetur. Sed quorſum hæc? ut ſciamus Pindarum interdum longe poſt obtentam uictoriã, interdũ ab ipſa ſtatim uictoria, inſignes Heroas, principes, & præclaros uiros, hac quatuor ſpectaculorũ, uel ſi mauis certaminũ periodo celebraſſe.

Vicit autem celete Hieron. Celes Græcis equum ſignificat, quẽ Suetonius in Cæſare deſultorium equum appellat, quibus Græci in Olympijs utebantur equeſtri certamine. Meminit huius Homerus Odyſſeæ quinta, dum de naufragium patienti Vlyſſe dicit, κέλητ' ὡς ἵππον ἐλαύνων. Ariſtophanis interpres Celetem generoſiorem equũ eſſe adfirmat, quem ad certamen alerent equites, quo'ue ipſi ſigillatim uterentur, quiq́; ad currus uel bigas non ſubmittantur. Vnde dum Strepſiades de prodigo ſuo & Hippicæ dedito filio Phidippide conqueritur, *Quid Celes*

ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται.

Prius uerbũ ab ἵππος deductũ ad Celetas refert. quaſi diceret: Celete uehitur, iamq́; in animo ſuo cõſiderat, quomodo in Olympijs uictoriã Celete ſuo adipiſcatur. Vel, Phidippides Celetes educat, ceu Heroës, et inſigniores equites, quorum animi ad Olympicã palmã adſpirãt, imitari ſtudeat, nõ animaduertẽs ſeſe Strepſiadæ filiũ eſſe. Deſultorij latinis dicũtur, qui ephippijs carẽt, ut à quibus citra negociũ deſiliri poßit. Celetũ reminiſcitur & Plinius hiſtoriæ ſuæ trigeſimoquarto lib. capite quinto: Equeſtres uero, inquit, ſtatuæ modo Romanã cele *Deſultorij equi.*

brationem habent, orto ſine dubio à Græcis exemplo. Sed illi Celetas tantum dicabant in ſacris uictores. Proinde Hieronem, qui Celete, hoc eſt, equo deſultorio ſuperior euaſerit, hac prima Ode celebrat. A κέλης *apud Homerum Iliad. o. eſt uerbum* κελητίζειν, *pro* τὸν κέλητα ἐλαύνειν.

Cur εἶδος *per Oden uerterit.*

Εἶδος *propriè ſpeciem ſeu formā ſignificat: unde & Ariſtoteles in Categorijs in quinario Prædicabiliū, & eum ſecutus Porphyrius,* εἶδος, *quā nos ſpeciem, uocat. Pro forma uel ſpecie poëmatij Pindarus uſurpat. Huius diminutiuo, quod eſt* εἰδύλλιον, *Theocritus ſuas Eclogas & Aſinatia inſcribit, qua uocula poëmation, uel paruam poëmatis imagunculam intelligit. Virgilius quum Bucolicis ſuis conſimile nomen indere uellet, quod illis commodum eſſet, græcum græco permutauit,* ἐκλογὰς *ea inſcribens, ceu ſelecta quædam poëmatia,* παρὰ τὸ ἐκλέγεσθαι *appellans. Quare quum neque* τὸ εἶδος *iuxta Pindaricam uſurpationē in latinam transfundi linguam poſſit, per uſitatiorem græcam, quæ eſt Ode, reddidi: Horatianā illam Odarū inſcriptionem* τούτου τῶν εἰδῶν πινδαρικῶν *nō inepte accōmodari poſſe ratus. Qui per hymnum* τὸ εἶδος *maluerit uertere, cum eo non luctabor: nam &* ᾠδὰς *&* ὕμνους *hos ſuos Olympionicas, ſeu Victorum hæc encomia, ipſe Pindarus paſſim appellat. Quia uero alios quoſdam peculiariter hymnos ædiderit, ut in encomio Pindari annotatum, magis Odarum nomenclatura mihi arridet.*

DE TERNARIO SECTIONVM PINDARI.

De Strophe; Antiſtrophe, & Epodo nonnihil dicendum, ut poſthac non ſit opus de eis quicquam porrò dicere. Vtitur ergo per omneis planè Odas ternario hoc poëta, nempe Strophe, Antiſtrophe, & Epodo, per quas hæc ſua poematia diuidit: duodecima Pythiorū, quam in Strophen tantum & Antiſtrophen: ſecunda Nemeorum, quam in octonarios: nona Nemeorum Ode, quam in dyodecadas: & ultima Iſthmiorū, quam in diæreſes ſecernit, demptis. Strophe & Antiſtrophe eodem ſemper numero & eiſdem uerſuum legibus conſtant. Epodus & numero & uerſuum ratione ab utraque illa uariat. Scholia talem quidem rationem adferunt. Lyrica carmina ad lyram decantabantur, dum chorum ducerent & ſaltarent uictores, ni fallor: quum ſeſe uerterent ſaltatores à dextris ad ſiniſtram, concinebatur Strophe: quum uero à ſiniſtris ad dextram, Antiſtrophe: dum uero interquieſcerent ac ſiſterent gradum, occinebatur Epodus. Adijciunt myſticum: hoc ipſum non citra ſpecimen motus totius uniuerſi inſtitutum & factitatum eſſe, qui eſt ab oriente in occidentem: tum Erronum motus, qui eſt ab occaſu ad ortum: poſtremo terræ immobilitatis. Cui opinioni quantū ſit credendum, alij uiderint. Siue adhibeatur fides, ſiue minus, nihil

hil certe ſubeſt periculi. Hanc uero Ternarij ſectionẽ nedum Pindaro, uerumetiam alijs Lyricis, potißimum tamen Steſichoro Himeræo in uſu fuiſſe parœmia indicat, Ne tria quidem Steſichori noſti: de adeò indocto uſurpata, ut cui ternarius ille Steſichoræus, nimirum Strophe, Antiſtrophe & Epodos, incognitus eſſet. quo de ſatis Eraſmus. Tantum de triade Odarum Pindari. Poteſt quidem Strophe reddi per uerſionem: Antiſtrophe per inuerſionem, & ueluti contrauerſionem, uel uerſionem ex contrario. Vel ſi quis ad ſimilitudinem & numeri & uerſuũ quam habet cum Strophe reſpiciat, dici poteſt Antiſtrophe, ſimilis Strophæ ſectio, perinde ac ἀντίθεος ὀδυσσεὺς, pro diuinus ac deo ſimilis Vlyſſes. Contraria uerſio autem ſi reſpiciatur, ad motũ ſaltantium. Epodus per accentionem. Atqui dum latinis poëtis uel Lyricis uel Comicis non ſint perſpectæ & ignotæ appellationes, lubenter græcas, ut erant reliquimus. Strophes & Antiſtrophes, Odes & Antodes & Syſtematos apud Ariſtophanem rationem equidem òpinor non ſatis cõmode huic Pindarico ternario accomodari poſſe. Cola proprie dicuntur uerſus uarijs legibus conſiſtentes, ut Ariſtophanicus interpres autor. Ideo Ariſtophanicæ ſectiones recte κῶλα uocantur, quandoquidem tot generibus carminũ conſtent, quot uerſus habent, utpote Strophe 17 colon, uerſus habet 17. legibus 17 cõpoſitos. Verum de Pindaricis metrorum generibus aliàs θεῷ διδόντος agetur.

Ne tria quidem Steſichori noſti.

a ℂ Optima ſanè res eſt aqua.) *A præſtantia Olympiorũ certaminũ orditur, quorũ uictorem Hieronẽ cõmendat hac Ode, à re ipſa beneuolentiã concilians: clarißimam ſummorum Græciæ certaminum uictoriam, clariſſimo regi etiam Hieroni maximo ornamento eſſe innuens. Ducitq; principium à tribus ſummis ac iuxtà pulcherrimis cõparationibus, hac ratione. Perinde atque omnium eſt optima aqua, ſiue quod præcipuũ elementum ſit, ſiue quod rerum principium prædicetur, ſiue ob eam uel maxime cauſam, quod omnes planè creaturæ, uel aquæ beneficio carere ad ſui ſuſtentationem nequeant: &, ut aurum inter reliqua metalla fulget, ueluti ignis nocte: tum, quemadmodũ ſol reliquis & ſyderibus & ſtellis in uniuerſum omnibus clarior, pulchrior & ſplendidior: ſic Olympiacus agon cunctis reliquis totius Græciæ ludis præſtat. Porrò ſecundam comparationem auri, alia aſſumpta cõparatione explanat. Aurum, ut rutilans ignis noctu, ſic præſtat proteruas inter diuitias. Id eſt, quanto aurum cæteris metallis fulgentius, tanto atra, tenebricoſa'ue noctis caligine, ignis lucens melior. Vel, quemadmodum ignis nocte tenebroſa lucet, ac ueluti ex nocte diem efficit: conſimili uia aurum inter diuitias reſplendet & coruſcat. Nec iudicandus eſt eloquentiæ laudem derogare ſuam dum aquam rem optimã adſeuerat. Neq; enim hic de eloquentia agit, ſed de Olympicorũ certaminũ ampli=*

tudine. Quanta uero & uirtus & maieſtas eloquentiæ ſit, ſuo etiam loco non prætermittet deinceps. b ¶ *Superbis diuitijs.) Diuitias ſuperbas, uel Plutum arrogantem, ac uiribus potentem, ab effectu nominat, quod ſuperbos reddat.* c ¶ *Sin certamina proloqui.) Apoſtrophen ad ſuamipſius mentem facit, qua tertiam cōparationem, de ſole uidelicet adſumit, eamq; unà cum ſuperioribus duabus de aqua, auro, Olympicis ludis non minus mirifice, q̃ eleganter applicat.* γαρύεν *pro* γηρύειν. *dorica enim dialecto Pindarus uſus eſt, cui familiare η in α. Sic* ἁμέρα *pro* ἡμέρα, ἅλιος *pro* ἥλιος, ἐρήμας *pro* ἐρήμης. *Vbi etiam obſeruandũ, quod* αἰθὴρ *fœminino genere accipiat, quemadmodum Homerus Iliad.* λ. αἷμα τὶ μυδαλέας ἐξ αἰθέρος. *&c.* d ¶ *Fulgidum aſtrum.) Catachreſis eſt, pro* ἀστέρα. *Ex multis enim ſtellis conſtituta uel ſigna, uel animalia, aſtra appellantur & ſydera.* e ¶ *Deſertũ per æthera.) Vaſtum æthera ideo dicit, quod quum mare piſces, tellus quadrupedia, aliaq; animantia, aër uolatilia contineat, æther ob igneam uim nullam huiuſmodi creaturarum, ut in eo habitent, admittat. Sunt qui cũ Nebulis Ariſtophanicis per æthera aërem intelligant, qui etiamſi uolucreis admittat, in eo tamen nõ morantur, neque eum incolunt: unde & ipſe aër conſimilem ad modũ deſertus eſſe poteſt. Vel* ἐρήμας *pro* ἡσύχης. f ¶ *Neque Olympico certamine.) Applicatio eſt comparationum. Quemadmodum iam cõnumerata ſunt præſtantiſſima: ſic Olympicum certamen inter omnia alia eſt longe eminentiſſimum. Olympia, inquit Stephanus, primum Piſa dicta: ubi Olympius Iupiter (in cuius gratiam ludi illi inſtituti ſunt) colitur: à qua Olympicus agon nomen habet. Nullus agon Olympico eſt excellentior, tantum uult dicere.* g ¶ *Vnde celeberrimus hymnus.) Pulcherrimam paraſceuen ad Hieronis laudes concinendas facit, Olympicorum ludorum cum gloriam tum celebritatem in ipſum transferens.*

h ¶ *Prudentium decretis.) Hoc eſt, poëtarum & hiſtoricorũ ſcriptis. Laudatur Iupiter ab amicis & familiaribus Hieronis, quod talibus certaminibus Hieronem clariorem reddiderit.* i ¶ *Larem.) Per larem non priuatam quamlibet domum, ſed præclariorem uel urbis uel optimatis, in quo ſacer Veſtæ ignis non extinguatur, & focus ſemper luceat. Sed de Lare & Veſta pluribus agetur,* σὺν θεῷ, *ultima Nemeorum Ode.* ἀμφιβάλλεται *pro* κοσμεῖται, *uel* κατασκευάζεται.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

[a]Iuſte qui adminiſtrat ſceptrum[b]in opulenta Sicilia,[c]decerpens quidem omnium uirtutũ ſummam.

mam.[d]Reſplendet autem & Muſices in flore,[e]ut uiri haud raro ludere ſolemus,[f]prope chara ſympoſia.[g]Atqui Doricã à clauo apprehende citharam,[h]ſi tibi Piſæ [i]& Pherenici iucunditas mentẽ dulciſſimis cogitatiõibus imbuit, quando [k]iuxta Alpheũ proruit, corpusq́ ſuapte ſponte feſtinũ curſu perhibens, uictorem reddidit dominum,

a ℂ *Iuſte qui adminiſtrat.)* Encomium iam Hieronis aggreditur, primum à iuſtitia eum prædicãs, qua in Sicilia ſceptris potiatur. Eſtq́; σκᾶπτον pro σκῆπτρον δωρικῶς. b ℂ *In opulenta.)* Siciliã πολύμαλον, hoc eſt, diuitem pecoris, & per Synecdochen ſimpliciter opulentã, quod pecudibus abundarit & montibus & ſyluis fœcunda tellus, ac pratis. πολύμαλον pro πολυμήλῳ, quaſi μήλοις, hoc eſt ouibus abundantem: etſi μῆλον ueteribus omnia animantia ſignificarit, hominũ uſui domeſtico, & imperio ſubdita. c ℂ *Decerpens.)* Hyperbolica laude nedum cunctis uirtutibus eum ornatum ait, ſed enim ipſis cunctarum uirtutum culminibus redimitum canit. Porrò & in comparationibus & hyperbolis, mirificus Quintiliano uiſus eſt Pindarus. Eſtq́; ἀρετᾶν πασᾶν, pro ἀρετῶν πασῶν.

πολυμάλῳ

Quid μῆλον, ſexta olympiorũ ode explicatur.

d ℂ *Reſplendet autem & Muſices in flore.)* μουσικᾶς pro μουσικῆς. A Muſices peritia. Vel ex hoc loco ueterum circa Muſicen diligentiam eſt cernere. Quàm enim ignominioſum fuerit, non poſſe oblato in ſympoſio quidem organo ludere, myrtus Themiſtocli datus ſatis oſtendit: & prouerbium, τὸ πρὸς μύρτον ᾄδειν. Apud Græcos olim in omni ἐγκυκλοπαιδείας genere inſtituebantur, heroum & principũ liberi, atque adeò eorum, qui cum honores tum dignitates affectabant, ut in Equitibus Ariſtophanica ſcholia teſtantur. At hodie literis & uirtutibus illuſtriorem eſſe, uitio ducitur & apud optimates & magiſtratus. Muſices encomion eſt apud Athenæum in Dipnoſophiſtis. ἄωτος & flos & fructus eſt Græcis, nec ullus ſiue flos ſiue fructus Muſice: eſt, atque ipſe cantus. Metaphora eſt, mea ſententia: florem cum iucunditatem tum amœnitatem Muſices appellat. Vel periphraſtice, pro eo quod eſt, in ipſa Muſica conſpicuus eſt. Quod ſi hic per Muſicã, ipſas Muſas et bonas literas intellexeris, uix errabis opinor. e ℂ *Vt uiri.)* Demetrius Triclinius relatiuum ſimilitudinis, pro relatiuo demonſtrationis à poëta uſurpatum teſtatur: ut ſit ſententia, οἷα, ea parte, qua ſcilicet ludimus. Nec inepte certe. Quare hic ſenſus erit: Muſices peritia inſignis eſt Hieron, quam & con-

uiuijs ſemper ſuis exhibet, pacis uidelicet ſtudioſum principẽ oſtendens, ut cui præter omnium uirtutum faſtigia quibus luceat, conuiuia & cithara animo ſedeant. Vel Homerica imitatione, ubi Muſicam recordatus eſſet, eam conuiuijs pulchre adhiberi ſolere cõmemorat. Nam & Homerus citharã & ſaltũ ἀναθήματα δαιτὸς, hoc eſt, conuiuij ornamenta uocat. f ℭ Prope chara conuiuia.) τράπεζαν pro conuiuio accipit: tabulam ſeu menſam proprie numulariorũ ſignificat. Hinc τραπεζίτης, qui monetæ permutandæ præeſt. Hinc apud Iſocratem Trapeziticus quædam oratio inſcribitur, qua menſarius fraudis accuſatur. Athenæus in β. δειπνοσοφιςῶν, ex Cratino, Heſiodo, Xenophonte, & Eubulo, & Ariſtophane confirmat τράπεζαν, quam conuiuis appoſuerint, treis habuiſſe pedes, unde & τρίποδα dictam. Ariſtophanis apud Athenæum manifeſti ſunt ſenarij, τράπεζαν ἡμῖν φέρε τρεῖς πόδας ἔχουσαν. Vnde claret, etymon, nempe τράπεζαν, dictam à τρὶς & πέζα. g ℭ Atqui Doricam à clauo.) Altera ad ſemetipſum apoſtrophe, qua equi excellentiam, & Hieronis iuxtà uictoriam prædicat. Hortatur autem ſemetipſum Pindarus, ut Lyrico carmine & equum & Heroẽm celebret. φόρμιγγι, hoc eſt cithara, Phemius & Demodocus apud Homerum procis & Alcinoo ludunt. Doricam citharã appellat, ſiue quod Dorienſes primum lyram appellarint, ſiue παρὰ τὸ δῶρον, id eſt à dono, quod Mercurius hanc primũ à ſeſe compactam Apollini pro boum furto dono dederit: ſiue quod rectius multo eſt, quod Dorica harmonia & dialecto hoc epinicion Hieroni cõdiderit. h ℭ Si tibi Piſæ.) Piſa & Elis 10. ſtadijs diſtant à ſeſe inuicem, ab Endymionis filia Piſa, nomen habens: à qua urbe piſum legumen, quod illic copioſe naſcitur, nomen habet, aliàs λέκυθος dictum, ut Ariſtophanica in Plutum hypomnemata habent. i ℭ Pherenici.) Pherenicus Hieronis regis equus, cui nomen à uictoria inditum, παρὰ τὸ φέρειν καὶ τὴν νίκην, quod uictoriam attulerit domino ſuo. Sic equorum nomina ſunt apud Homerum ἰλιάδος θ. Xanthus, πόδαργος, αἴθων, λάμπος. Et apud Ariſtophanem in νεφέλαις, Coppatias, & Samphoras, quod cauterio impreſſum κάππα, ſed inuerſum, & σ gerant: ſi ſcholia uera.

Φίλαν ἀμφὶ τράπεζαν.

k ℭ Iuxta Alphéum.) Alphéus, penultima diphthongon habet, poëta uerſus gratia excluſit ι. Fluuius eſt non in certaminis loco, pro Elide tamen uſus eſt per κατάχρησιν, ideo quod in Arcadia ſcaturiens ad Elin, quam circunfluit, ſeſe diffundit. Sed quur hic Elin Olympiæ uel Piſæ adſociat? an ne ſimul & Olympiæ & Elide ludi ſunt exhibiti? Nónne altera urbium exhiberi oportuit? haud dubie. Atqui ueriſimile eſt tantam cõfluxiſſe frequentiam, tantum principum & magiſtratuum cõuentum, ut cæterã multitudinem non

recorder,

recorder, ut eos una Olympia capere, uel etiam Piſa non potuerit. Vnde quum duabus milis germanicis non eſſent inter ſeſe diſsitæ Olympia & Elis, ut paulò ante cõmemoratum, pars Elin, pars Olympiam diuertere coacti ſunt. Hinc eſt quod Piſa, Olympia & Elis, pro eodem quinquennalium certaminum loco & apud hunc uatem & alios accipiantur.

EPODOS, COLON XIII.

[a]Syracuſium equis gaudentẽ regem. [b]Lucet uero ei gloria, apud auguſtam Lydij Pelopis coloniam, [c]quem potentia clarus [d]amauit concuſſor terræ Neptunus, poſtquam hunc ex puro lebete [e]Clotho extraxerat, eburneo fulgentẽ humero. [f]Mirũ profectò nimis uideri poteſt, quod aliquando uero ſermoni, uarijs conſutæ mendacijs fabulæ præpolleant.

a ℂ Syracuſium equis.) A regio faſtigio Hieronẽ extollit: ἱπποχάρμαν eum uocat, quod equis gaudentem hic ſonat: etſi enim χάρμη per ἀντίφρασιν bellum ſignificet Homero, quod illic minimũ ſit gaudij, attamẽ hic ἱπποχάρμης ab ἵππος & χαίρομαι equis gaudens rectius redditur: ob uictoriam enim equis partam meritò lætatur. Eſtq; Syſtole in dictione συρακόσιον, pro συρακούσιον, uerſus cauſa. Commendatur hic iuxtà regis in equorum educationem cura, ut cui non forte fortuna ſed ſtudioſa equorum cura & educatione, tum diuina Iouis benignitate, tanta uictoria contigerit.

b ℂ Lucet uero.) A loco ubi ludi celebrati ſunt & uictoria parta. Elis enim & Piſa in Pelopis colonia ſitæ ſunt, non quam deduxerit ipſe, ſed ad quã ipſe miſſus ac deductus ſit, ut interpres habet. Eſt autem Pelopis colonia periphraſis Peloponneſi: hæc primum Apia, deinde Pelaſgia, tandem Peloponneſus dicta eſt à Pelope, quaſi Pelopis inſula. Præmium hinc loco uictoriæ includitur. quaſi dicat: Tantum nomen Hieron, tantamq; famã per Olympicam uictoriam eſt adeptus, ut non modo apud ſuos Siculos & Syracuſanos, uerum & in tota inſula Peloponneſo omnibus ſit in ore. ἀποικία coloniam ſonat, ut in ſenario prouerbiali eniteſcit.

ἄβδηρα καλὴ τηίων ἀποικία.

Abdera pulchra Teiûm colonia.

c ℂ Quem potentia clarus.) Amplificatio per digreſsionem. Occa-

ſione enim Peloponneſi, fabulam de eo uulgatã admiſcet. Quum honore adfe-ctus eſſet à dijs & conuiuio exceptus Tantalus, uolens illis rependere uicem, filium ſuum Pelopem mactat, dijsq́; conuiuantibus apponit. Dijs itaq; cæteris ab eis epulis abſtinentibus, ſola Ceres ab inquiſitione filiæ adueniens, ignara humerum abſumpſit. Hic dij Pelopem lebeti per Mercurium rurſum inijcientes ac in integrum compingentes, pro comeſo humero, eburneum repoſuere.

d ❡ *Amauit.) Quur Neptuno charus fuit Pelops? quia mare Peloponneſum circumfluit. Neptunus maris Deus pro ipſo mari accipitur. Poſtquã ergo Neptunus alijs uicinior fuerit, pulchre ante cæteros quoq; amaſſe Pelopẽ, inſulæ iſtius regem dicitur.* e ❡ *Clotho extrax.) Quur Clotho & nõ potius Lacheſis uel Atropos extraxit è lebete Pelopem? Cauſa eſt in expedito: Tres ſunt Parcæ, κατ' ἀντίφρασιν, quod nemini parcant planè mortaliũ: quibus immobilem & ſempiternam Dei uoluntatem uitæ mortalium diſpenſatricem poëtæ elegantiſſime adumbrarunt, ac iuxtà monuerunt, neminem ſtatum uitæ ſuæ curſum prætergredi poſſe, eſſeq́; Dei uoluntatem atq; decretum, quandocunq; & quocunq; mortis genere homo intereat. Atq; eam uitæ mortalium metam, colo & nentibus æquipararunt. Vt enim primum penſum applicatur colo, & è penſo fila nectuntur ac ducuntur, poſtremo fuſo repleto ac penſo abſoluto, & filum abrumpitur, & colus abit: Sic Clotho colum applicat: ἀπὸ τ͂ κλώθειν, quod eſt admouere, adplicare, aduoluere: hoc eſt, principiũ humanæ uitæ ducit. Lacheſis arat, παρὰ τὸ λαγχάνω, id eſt ſortior, quod fila è penſo extrahat, & fila diſtribuat: hoc eſt, ipſum uitæ curſum perficit. Ἄτροπος, id eſt immutabilis: hæc immutabiliter & irreparabiliter fila rumpit, uitãq́; mortalibus adimit. Clotho ergo minutatim conciſum & in lebetem proiectum uiuum extrahit, quandoquidem principia uitæ creaturarum ad ipſam pertineant, & ſuum unicuiq; rei fatum aduoluat. Non abſimili ratione Homerus tempus quo Vlyſſi à Calypſone in patriã redeundũ, τῇ κλωθοῖ adſcribit.*

Ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν
τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοί. &c.

f ❡ *Mirũ profectò nimis.) Correctio eſt, qua fabulæ iſtius cõmentũ culpat & reprehẽdit, ut quo dij & gulæ & luxus inſimulentur: ac per demirationem ſimul inquirit, qui fiat, quod fabulis ſæpe plus fidei q̃ ueritati adhibeatur.*

STROPHE II. COLON XVII.

[a]Fauor autem, qui omnia efficit iucunda mortalibus, adferens honorem, & incredibile ſæpenumero effecit ut crederetur: [b]cuius rei ſapientiſ-

ſimus

„ ſimus teſtis eſt tempus. [c]Decet autem uirum de
„ dijs honeſta loqui: [d]res enim non parua eſt. [e]Te uero ô Pelops (contrario prioribus poëtis more canã) quando uocauit parens [f]ad legitimas epulas, charamq; [g]Sipylum, permutatoriã dijs cœnam exhibens, tunc [h]Neptunum aio ſurripuiſſe.

a ℭ Fauor autem.) *χάρις & gratiã, & fauorem, & iucunditatem, ac inſitam alicui rei uim ob quam placeat, ſignificat, ut hoc loci. Ornat autem Pindarus priorem admirationẽ ſuam, & ueluti interrogationẽ ſubiectione. Quũ enim demiratus eſſet, qui fiat, quod friuolis interdum nugamentis, quale & Pelopis commentum ſit, habeatur fides, nunc ſibi ipſe reſpondet: Poëmata, inquit, ſua gratia, ſuaq; natiua dulcedine tantum poſſunt, ut uel ea quæ fieri nequeant, facta credantur. breui ita ſententia poëticen haud parum extollens.*

b ℭ Cuius rei ſapientiſ.) *Sententiam ſuam teſtimonio & experimento confirmat.* *c* ℭ Decet uirũ.) *Emphaſis eſt in dictione ἀνδρὶ. quaſi dicat, moribus & eruditione inſignem uirum. Atq; hic ſimul quomodo de dijs loquendum, admonet.* *d* ℭ Res enim.) *Quanquã Scholia μείων pro οὐκ ὀλίγη interpretãtur, quæ ſecutus, res enim non parua eſt, reddidi: attamen quum τὸ μείων τοῦτο, includat negationem οὐκ, non libenter ſecutus ſum ducem interpretem: attamen malui illud accipere, donec alius meliorem uocis originem adferat. Quis enim non uidet longiſsime petitũ eſſe etymon, μείων ex μὴ & ὀλίγον? Atqui certa eſt ſignificatio uocis μείων: eſt enim comparatiuus anomalus à μικρός. Quare ſi eadem ſua uera ſignificatione accipiatur, ac legatur per interrogationẽ, cui per inficiationẽ reſpondeatur, nullus remanet ſcrupulus, & planus erit locus, & perſpicua dictio, hoc pacto: Res enim parua eſt? pro, nunquid enim res modica eſt? quaſi dicat, minime gentium, non eſt exigua res, ſed arduũ omnino negocium, ab homine deos ludibrijs affici.*

e ℭ Te uero ô Pelops.) *Ad Pelopẽ eſt apoſtrophe, qua honeſtiori modo, de Tantalo & Pelope uerba facit, atq; priores poëtæ: recte meliora ſubſtituens, quum reliquorũ opinionem reieciſſet.* *f* ℭ Ad legitimas epulas.) *ἔρανος. Amica eſt compotatio atq; conuiuium, quando ſuum pro ſe quiſq; cibum & potum in cõmune confert: autore Demetrio Triclinio. Sic procorum conuiuium, Minerua auguratur non eſſe ἔρανον, animaduertens eos aliena, ad quæ nihil plane conferrent, dilapidare. Quamuis autem hic dij nihil epularum ſecum attulerint, illorum tamen præſentia & fauor quid nõ adfert cõmodi mortalibus? ut improprie haudquaquã ſit hac uoce uſus. εἰλαπίνην ab ἴλη*

cœtus,& πίνω bibo,quaſi cœtus bibentium.Et συμπόσιον, cõuiuium uel compotationem ſonat,ubi cibus & potus per conuiuas non conferuntur.

g ☾ *Sipylum.) Sipylum Stephanus Phrygiæ urbem apud Hellanicum teſtatur: interpres Lydiæ ciuitatem tradit,uel montem,unde Pelops oriundus, quod huic loco magis quadrat, Pelopis originem indicando commendans, & locum ubi fabula initium duxerit oſtendens.* h ☾ *Neptunũ.) ἀγλαοτριαίνης, tridente ſplendidus.Neptuni epitheton eſt.*

ANTISTROPHE, COLON XVII.

Deſiderio tui flagrantẽ, aureos per equos ad ſupremã ualde honorati Iouis domũ uexiſſe,quô & alio tempore uenit [a]Gannymedes in eundem Ioui uſum. Vbi uero nuſquam apparuiſti,neque te ad matrem ſedulò inquirentes reduxerũt uiri, ilico quiſpiã ex inuidis uicinis clàm retulit, quod circa feruentẽ nimis aquam gladio membratim diſſecuerint, menſæq; [b]ſingulas tuas carnes paterni miniſtri diuiſerint & abſumpſerint.

Quomodo Pelops per Neptunũ ad Iouem perductus ſit, ut pincernã eius & miniſtrũ ageret,recitat: & unde fabulæ de Pelopis mactatione origo profluxerit, cõmemorat. a ☾ *Ganymedes.) Ganymedes Trois filius erat pulcherrima forma,cuius gratia in cœlum translatus eſt, ut Iouis pincerna fieret,ac dijs cohabitaret, ut eſt apud Homer. Iliad. υ.*

Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ἶλός,τ' Ἀσσάρακός τε,καὶ ἀντίθεος γανυμήδης,
Ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων.
Τὸν καὶ ἀνηρέψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν,
Κάλλεος εἵνεκα οἷο,ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.

b ☾ *Singulas carnes.) ἀμφὶ δεύτατα κρεῶν, minutiſſima carniũ, ſeu minutiſſimas carnis tuæ particulas. δεύτατα, ſuperlatiuũ à δεύτερος, id eſt ὕστατα, metaphorice pro μικρότατα uſurpatur hic:in diuiſione enim uictimæ,quod poſtremum, ultimum eſt.*

EPODOS, COLON XIII.

Contineo uero me,ne quenquam ex ſuperum

numero

» numero miſere ingluuiei deditum dicam: [a]plus
» enim damni quàm lucri conuiciatores reportare
» ſolent. [b]Quod ſi quiſquã mortaliũ dijs in precio
fuit, hic Tantalus fuit. [c]Sedenim concoquere ingentem felicitatẽ non potuit, ex ſaturitate nanq; incõmodum aſſequutus eſt, non facile exuperabile, quod ſuper ipſius caput Iupiter ſuſpendit, durũ nempe lapidem, quem perpetuò cogitans à capite repellere, cruciatur.

Non tutum eſſe cõuiciari dijs, eos maledicentia laceſſere, huiuſmodi uoracitatis inſimulâre, quod accumbant epulis mortalium, hominum cœnas adeant, humana carne uel inſcij ueſcantur, adfirmat: quo pariter Priſcorũ poëtarum figmenta notat, ac ſuam pietatem commendat Pindarus. a ☾ *Plus enim damni.)* Γνώμη *eſt, qua rationem reddit, quur homo à blaſphemia dei ſibi temperare debeat.* b ☾ *Quod ſi quiſquam.) Ad Tantali laudes primum ſe confert, quam ob cauſam in infelicitatem coniectus ſit exponens: cunctos ita clanculum mortales adhortans, ut ſequundis rebus non ſibi nimiũ criſtas erigant, ne Tantali in morem inclutabili nec unquam deſitura calamitate mergantur.* c ☾ *Sedenim concoquere.) Non propter cõmentitiũ nefarium ſcelus in filium ſuum Pelopem admiſſum, Tantalum adfligi docet: ſed quia felicitate ſua, atque adeò ſequundis rebus uti non potuerit, neq; frui. Pœnam autem primũ recenſet, admiſſum facinus ſequenti Strophe explicaturus. Aliter autem Tantali ſupplicium hic à Pindaro enumeratur, atq; apud Homerum II. Odyſſeæ. Etſi Pindaricus interpres Homeri eos uerſus ab Ariſtarcho non genuinos iudicatos putet. Sunt qui Tantalum naturæ ſcientia claruiſſe tradunt, ac demonſtrare uoluiſſe, ſolem eſſe ignitum ferrum uel lapidem: atq; ob eam rem capiti eius lapidem, id eſt ſolem imminere. Nam phyſici ſolem lapidẽ uocari adſeuerant, ut apud Anaxagoram & Euripidem in Oreſte liquet. Huius lapidis, id eſt ſolis æſtu dum maceratur Tantalus,* ἐλᾶται, *hoc eſt,* τιμωρεῖται, *adfligitur, cruciatur.*

STROPHE III. COLON XVII.

Fungitur autẽ imbelli uita illa, & [a]cum tribus quartã hanc ærumnoſam pœnã ſuſtinet, [b]quod immortalibus dijs apparatum nectar, ambroſi-

amq́ꝫ, in quibus incorruptibilitatē conſtituerunt dij, ipſe ſurripiens, æqualibus ſuis cōpotoribus impertijt. [c]Errat autem qui ullum perpetratū ſcelus Deum latêre putat. [d]Propterea mox demiſerunt ei filium dij immortales rurſum ad [e]ſubitò morti obnoxiū humanū genus. [f]Huic ubi florida ætate lanugo coronabat nigrum mentum, paratas animo uertit nuptias.

Quur adfligatur apud inferos Tantalus, hic ob oculos ponit. a ℭ *Cum tribus.*) *Varia huius loci de ternario & quaternario eſt interpretatio. Per tria enim eſurire, ſitire, & ſtare intelligunt quidam, ut quarta pœna ex dependenti lapide ſit. Vel, cum tribus, id eſt, cum* Ixione, Siſypho, & Tityo: *nam & illi apud inferos cruciantur.* Ixion *rotæ adhærens adſiduò circumuoluitur, eo quod* Iunonem *nubis ſpecie deperierit: unde* Hippocentaurus *natus.* Siſyphus *ingens ſaxum inceſſanter uoluit: quod quum in altum locū pertulerit, inde reuolutum, rurſus eôdem ferre cogitur.* Tityi *ſupine iacentis uiſcera & lactes, ſerpentes rodunt: quæ tamen ſubinde, ut hepar* Promethei, *renaſcuntur & nouantur. Ad ultimū ita enarratur quoq; hic locus. Tres apud* Homerū Iliad. ω. *ſortes numerantur, &* Pindarum *in* Pythijs: *quarum unicam tantummodo bonam felices comitari dicunt, duas uero malas: infelices treis prorſus malas, nullam bonam. ut ſit ſenſus, quod* Tantalus *poſt treis ſorteis illas, quas dum uitam exuperaret ſuſtinuit, hanc quartā adiectam poſt fata habeat, imminentē nempe capiti ſuo lapidem.* b ℭ *Quod immortalibus.*) *Ob furtum nectaris & ambroſiæ, quod alijs ſuis communicarit, adfligi* Tantalum *docet.*

c ℭ Errat.) *A gnome dilatat, qua ſtultitiæ accuſat omneis qui putant* Deum *latêre ſua peccata.* d ℭ *Propterea mox demiſerunt.*) *Deos ob furtum patris filium etiam remiſiſſe in terram, ita peccatum parentis in filium redundaſſe adfirmans.* e ℭ *Subitò morti.*) *Humanum genus* ταχύποτμον *appellat,* Homerus ὠκύμορον *eadem ſignificatione nominat: quo epitheto humanæ ſortis imbecillitatē & miſeriā nobis præſentant uates etiam prophani.* f ℭ *Huic ubi florida.*) *Quomodo* Pelops *ad* Peloponneſum *peruenerit, uel potius ad* Pelaſgiam, Oenomai *filia ducta narrat, ut ad ludos* Olympicos, *qui in* Peloponneſi *urbibus aguntur, reuertatur.*

ANTISTROPHE, COLON XVII.

Ambiens in uxorem ſibi inclytam Hippodamiam

miam [a]Oenomai Piſæ regis filiam. [b]Noctu itaq; [c]canum ſolus accedens mare, accerſiuit grauiſonum Neptunum, qui eo loci ad uocem apparuit. Cui dixit: [d]Si Cypria quicquã tibi munera placent Neptune, impedi æream Oenomai haſtam, meq; celerrimis in curribus Elin aduecta, poſtq; tredecim procos perdens [e]differt nuptias

EPODOS, COLON XIII.

[f]Gnatæ.

Vt Neptuni auxilio Elin celerrime uenerit ad regem Oenomaum, ſubiungit. *a* ℭ Oenomai regis.) *Oenomaus Piſæ rex Hippodamian filiam ſuam ob formæ præſtantiam amans, renuensq; cuipiam elocare in coniugem, omneis qui eam ſibi deſponſari cupiebant, ad certamẽ curſus prouocabat, curru Hippodamiæ fidens, qui ut celerrimus erat, ſic à nemine illum exuperari poſſe rebatur. Erat autem certamẽ huiuſmodi. Curru uehendã Hippodamiam Mirtylo aurigæ cõmittebat, hoc pacto, ut ſi procus currũ uel anteuerteret curſu, uel ſaltem attingeret, potiretur optatis hymenæis. At interim Oenomaus ipſe haſtam gerens ſequebatur procum, quem ſi iamiam apprehenſurum Hippodamiam putaret, haſtà trãijciebat, ut ita tredecim interficeret, donec Pelops decimuſquartus Mirtylo pecunià corrupto, & Oenomaum & Hippodamiæ currum uicerit. Refertur hæc hiſtoria in Argonauticis Apollonij, & Euripidem in Tauris. Interemptorum nomina ſunt, Mermnes, Hippothous, Pelops Opuntius, Acarnan, Eurymachus, Eurylochus, Automedon, Laſius, Chalcon, Tricoronus, Alcathus, Ariſtomachus, Crocalus: quorum capitibus templum Marti conditurus erat.* *b* ℭ Noctu.) *ὄρφνα pro ὄρφνῃ, barytonon, noctem ſignificat: ſed ὀρφνὴ oxytonũ, tenebroſam: noctis uidelicet epitheton.* *c* ℭ Canum mare.) *Id eſt cœruleum.* *d* ℭ Si Cypria.) *Cypria dona, Veneris munera ſunt, hoc eſt amor, & hymenæus. Precatio eſt Pelopis ad Neptunum.* *e* ℭ Differt.) *ἀναβάλλεται, differt, ſuſpendit, reijcit.* *f* ℭ Gnatæ.) *Solet Pindarus quoties cola expleta fuerint, nondum abſoluta periodo, in aliam ſtatim ſectionem ſpargere ſententiæ conſummationem. Quare & hic Epodi uocem cum ſuperioribus cohærentem adnexui. Teſtatur autem et Euripidéus Oreſtes Pelopem Oenomai filiam duxiſſe, his uerſibus:*

πέλοψ ὁ ταντάλειος εἰς πίσαν μολὼν

Θοαῖσιν ἵπποις οἰνομάου γαμεῖ κόρην.
ἐξ ἧς ἀτρεὺς ἔβλαστεν. ἀτρέως δὲ παῖς
Μενέλαος ἀγαμέμνων τε. τοῦδ' ἔφυν ἐγώ.

Conſiliū. » [a]Ingens uero diſcrimen imbecillem nō admittit. Mori nobis neceſſe eſt. Quid autem quiſquā [b]obſcurā ætatem in tenebris deſidens tranſigat fruſtra, omnis honeſti expers? At mihi id certaminis inire decretum eſt, tu fortunatū euentum dona. Sic dixit: neq; fruſtra illius opem ſibi poſcit. Adornans enim deus, [c]currum dedit aureum, & indefeſſos curſu equos.

Epilogus: obſequitur precibus Pelopis ipſe Neptunus.

a ℭ *Ingens.) Illuſtri gnome orationem ſuam ornat Pelops, conſilium ſuum quo* [illegible] *motus ſit ad certamen illud ſuſcipiendū, exponens. Immanes res & arduæ, effœminatum & imbellem non admittunt: proinde malo ſtrenue & cum uirtute mortem oppetere, quàm ſine rebus præclare geſtis inglorius ſpiritum ducere. Non decet inſignem imaginibus uirum, obſcurum æuum in ſilentio tranſigere. Age ergo experiar quid Hippodamia, quid Oenomaus poßit.*

b ℭ *Obſcuram ætatem.)* ἀνώνυμον γῆρας ἕψοι μάταν, *ingloriā ſenectutem fruſtra coquat, per obſcuram ætatem tranſigat, reddidimus,* μεταφορᾷ *detracta. Eſt autem* ἕψοι *actiuum pro paßiuo* ἕψοιτο. *Non enim aliquis coquere poteſt ſenectutem, ſed potius ab ea coquitur, hoc eſt conſumitur.* ἄμμορος *pro* ἄμορος, *geminato* μ *uerſus cauſa.* *c* ℭ *Currum.)* δίφρος *bigā proprie ſignificat, quæ duobus equis uehitur, uel carrū.*

STROPHE IIII. COLON XVII.

[a]Cepit autem iniuriū Oenomaū, uirginemq; coniugē, quæ peperit populi [b]ductores ſex, uirtutes ſolicite curantes filios. Nunc uero ſplendidis [c]Hæmacurijs mixtus eſt, Alphei prope meatum [d]celeber, [e]monumentū quod circumiri poteſt, habens, cum ara hoſpitum frequentiſſima. Celebritas autem Olympiacorū certaminū procul [f]cōſpicitur in [g]curſibus Pelopis, [h]ubi uelocitas

pedum

pedum, intenſiſsimũq; robur, ingentia audens,
» certat. [i]Qui uictor euadit, reliquum uitæ [k]melli-
» ta[l]tranquillitate tranſigit.

Perſequitur hiſtoriam. a ℭ *Iniurium Oenomai.*) οἰνομάου βίαν, *Oenomai uim uel uiolentiam. Periphraſis eſt, pro iniurium & uiolentum Oenomaum Eliorum regem, ſicut apud Homerũ ἲς τηλεμάχοιο, pro forti Telemacho: & βίη ἡρακληείη, pro robuſto Hercule.* b ℭ *Ductores ſex.*) *Sex principes Hippodamia Pelopi peperit, nimirum Atrea, Thyeſten, Alcathaon, Pliſthenem, Chryſippum: alij aliter numerant, ut Scholia habent.*

c ℭ *Hæmacurijs.*) αἱμακουρίαι cōpoſita uox eſt ab αἷμα, id eſt ſanguis, & κοῦρος puer uel filius, quaſi iuuenum ſanguis. Quotannis nanq; Peloponneſij ephebi, flagris ad Pelopis monumentum ſeſe cedentes ad ſanguinis uſque effluxum, illo tum cruore Pelopi litabant. Id autem ea ratione faciebant, ut fortitudinē cōmonſtrarent: nihil dignius & honorificentius & iuſtius præſtari poſſe, atque ſi hoc ſacrificio eum decorarent, putantes. Apud Bœotas αἱμακουρίαι ſimpliciter inferias & quæ defunctis uita exhibentur exequias ſignificat. Hæc græca Scholia. Quare Hæmacurijs admixtus eſt, periphraſis eſt mortis. Tantũ enim uult dicere: Hæmacurijs mixtus eſt, hoc eſt mortuus eſt, uel ſplendido Pelopōneſiæ iuuētutis ſacro quotānis ornatur.* d ℭ *Celeber.*) κλιθεὶς ἀ κλέομαι, *celebratus uel celeber, participiũ ſecundi aoriſton.*

e ℭ *Monumentum.*) τύμβον ἀμφίπολον, *monumentum quod circumiri poteſt: in media enim Piſa urbe erat, ſiue quod circundari à ſpectatoribus & athletis potuerit, quippe quod in medio ſtadij (ut quidam dicunt) erat.*

f ℭ *Conſpicitur*) δέδορκε, *præteritum medium paſſiuæ ſignificationis, pro βλέπεται.* g ℭ *In curſibus Pelopis.*) *Curſus enim primum Olympiorum ſiue ludus ſiue certamen fuit. Per Pelopem autem ipſa Olympia celebriora, q̃ antea fuerint, reddita dicit.* h ℭ *Vbi uelocitas.*) *In Olympijs, inquit, nedũ pedum uelocitas, ſed omnis generis fortitudinis æduntur ſpecimina: nam præter curſum, illic lucta, pugilatus, & pancration uigent.*

i ℭ *Qui uictor euadit.*) *Quæ de Pelope per digreſsionem in medium protulit, gnome tandem nō uulgari concludit: qui uictoria maxime Olympiorum potitur, inquiens, reliquũ omne æuũ ſuum tranquillus tranſigit.* ἕνεκεν ἀέθλων, *hoc eſt, propter brabea & uictoriæ præmia.* k ℭ μελιτόεσσαν.) *μῖ longum eſt in dictione μελιτόεσσαν, ut apud Homerum in hymno Mercurij: cuius autoritatem ſecutus eſt Perſius dum inquit, Pegaſeium melos.* l ℭ εὐδία.) εὐδία *maris eſt tranquillitas, poſt ſedatas pro-*

çellas arguit, metaphoricῶs pro felicitate & ſequundiori fortuna capitur.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

[a] Propter uictoriæ præmia. [b] Sic ſemper quod in die uictoriæ bonum obuenit, unicuiuis mortalium ſummũ & acceptiſsimum eſt. [c] Me uero coronare illũ [d] equeſtri lege, [e] Aeolico carmĩe, operæpreciũ eſt. [f] Siquidem confido neminẽ alium ex ijs qui hodie uitam ducunt, utraq; bona, ſcientiam & potentiã, uerius uel peculiarius adornaturum hymnorũ uarietate præter me. [g] Deus rerum noſtrarum moderator id unice curæ habet, ut conſeruet ſolicitudinis plenam felicitatẽ tuam ô Hieron. [h] Quod ſi is me non ſubitò deſtituerit, dulciori porrò carmine ſpero

EPODOS, COLON XIII.

Me celebraturum te.

a ℂ Propter uictoriæ præmia.) Qui Olympicus uictor eſt, brabeorum nomine te niceteriorũ felix eſt, inquit. Sed quæ ſunt illa brabea? In tertia Olympiorum Ode brabeum quinquennalis huius agonis oleam uel coronam oleaginam fuiſſe Pindarus teſtatur. Tanti ergo exiſtimata fuit oleagina corona, ut eam propter uictor beatus prædicari queat? Per ſeſe profectò haudquaquam tanti fuit: cæterum, ut Cicero etiam tradit, uirtutis nomine plurimi fiebat uictoria. Non ſpectabatur apud priſcos illos lucrũ, ſed uirtus, ſed præclarũ nomen, ſed fama, & gloria: clariſsimus enim habebatur per omnem Græciam Olympionices aliquis. b ℂ Sic ſemper.) τόδ' ἀεὶ παράμερον ἐσλῶν, bonum præſens, uel quod in diem obuenit, uel quod in die uictoriæ obuenit, à παρὰ & ἡμέρα. Epiphonema eſt, quod præcedẽti gnomæ adhæret. Quod cuique mortalium qualibet die bonum perinde atq; uictoribus ſua uirtus atque adeò dulcis uictoria præſtò eſt, hoc ſanè præclariſsimum eſt. Generalis Chria eſt, qua ſua cuiuſque uirtus, ars, opera, artificiũ, quo ſemper uti poteſt, cõmendatur. Ad uictoriam tamen proprie pertinet, cuius cauſa eam Pindarus priori adnexuit. Pijs & ſtudioſis uerius hic locus accõmodari poteſt, quàm Olympicis illis uictoribus. Etſi enim magno ſudore, pleriſque uigilijs, excubijs & laboribus diſciplinæ comparentur, tandem ubi quiſquam in illis conſtanter perdurarit,

uarit, dulcem ſtudiorum & laborum ſuorum fructum, præſentes nimirum ingenuas artes (quibus nihil melius, nihil iucundius, nihil præſtantius) decerpet. Diues Pindari poëma eſt, quo ſeſe ſtudioſiſſimus quiſque, communibus locis, chrijs, gnomis, declamationibus, paraphraſibus, uerſione in earundem legum, uel diuerſarum carmina, exercere poteſt. c ℂ *Me uero coronare illum.) A digreßione, quam ſuprà primæ* Strophes Epodo *orſus eſt, reuertitur ad inſtitutum, ad uictoris nempe* Hieronis *præconia laudesq́;. Illum, ſcilicet* Hieronem. d ℂ *Equeſtri lege.) Equeſtri lege, hoc eſt, pro more equitum, ut par eſt equites, & eos qui celete uicerint, celebrare.* e ℂ *Aeolico carmine.) αἰολίδι μολπᾷ,* Aeolico *cantu, id eſt, uario, uel Lyrico, uel* Thebano*: quod* Aeoles *olim* Thebas *inhabitarint, ſiue quod ipſe* Pindarus Thebanus *fuerit. αἰόλος uarium & mobile ſignificat, ut* Scholia Homerica *in explicatione τοῦ κορυθαιόλου adfirmant. Lyrici porrò uerſus & uarij ſunt, & uariarum legum, quare pro Lyrico rectius & ſimplicius accipitur.*

f ℂ *Siquidem confido.) Suam poëticen modeſte laudat, & cōmendat* Hieroni*, perinde atque* Horatius Mecœnati *ſuam Lyricen prædicat:*

Quod ſi me Lyricis uatibus inſeris (inquit)
Sublimi feriam ſydera uertice.

Porrò in græco textu hic eſt ὑπέρβατον*: neque quicquam hic obſcurum eſt, ſi relinquatur argumentum eſſe à poßibili, nec iam ad* Hieronem*, nunc ad* Pindarum*, nunc ad alios poëtas transferatur ſermo. ut ſit ſenſus: Operæpreciumeſt & conuenit, me* Hieronem *prædicare: ſiquidem me hoc efficere commodum poſſe arbitror & confido.* g ℂ *Deus rerum noſtrarū.) θεὸς ἐπίτροπος, deus moderator.* Actiologia *eſt, quare poßit cōmodum euchere ad deos* Hieronem*.* Intelligit *autem per moderatorem deum* Mercurium*,* Lyrices *præſidem. Nam lyræ pater & inuentor eſt* Mercurius*, perinde ac eſt apud* Homerum *in hymno* Mercurij*, &* Horatium Ode 10. *lib.* 1.

Mercuri facunde nepos Atlantis*, &c.*
Te canam magni Iouis & deorum
Nuncium, curuæq́; lyræ parentem.

Eſt igitur hæc uatis noſtri mens: Mercurius Lyrices *inuentor, hymnorum meorum moderator & ſubminiſtrator, id unice curæ habet, ut uictoriæ tuæ per me celebrentur.* h ℂ *Quod ſi is me.) Hoc eſt, niſi me reliquerint & Muſæ &* Mercurius*, in ſpem uenio, te mihi propediem curru etiam uictoria potitum in* Olympijs*, celebrandum eſſe. Victoria nanque tua, nouum lyræ meæ argumentum & occaſionem ſcribendi ſubminiſtratura eſt.*

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Vbi ipſe celeri curru, ad [a]ſublime clarũq; Cronium acceſſero, reperta illic auxiliari encomijs meis uia. [b]Mihi igitur Muſa fortiſsimum robore [c]telum augeſcere facit. Alij alijs rebus admirandi ſunt: [d]quod uero à nemine exceditur, regũ eſt. [e]Proinde ne longius circũſpice. Faxit autẽ deus, ut hoc uitę tempore in regio faſtigio perſeueres: ego uero ſapientia per totam ubique Græciam cõſpicuus fiam, certaminũ uictoribus tanta præconia concinendo.

a ℂ Sublime Cronium.) Cronium promontorium eſt Piſæ. Circa Cronium, ſiue Saturnium collem aguntur Olympia. εὐδείελον appellat, id eſt, ſublimem, uel ſoli expoſitum, uel ad ueſperam ſitum. Eſt ergo Cronium cacumen, Olympiorũ periphraſis. b ℂ Mihi igitur.) Alios alijs rebus excellere, ſe Lyrica nonnihil poſſe confirmat, quale & Horatij 1. libri 1. Odæ argumentum eſt. c ℂ Telum.) Telum μεταφορικῶς Odas ſeu hymnos ſuos uocat, quibus uictores iaculatur & ornat. d ℂ Quod à nemine exceditur.) Pulchra ueluti gradatione utitur, hunc ad modũ: Ego ſum Lyricus poëta, alij alijs excellunt. Reges uero & principes uictoria, triumphis & rebus omnium præclariſsimis pollent. Et quia nedum regio faſtigio præemineat, cæterum & uictoria omnium clariſsima Olympica cõſpicuus ſit, ideo ſtatim eum hortatur ne ampliora quærat, nihil tanto fœlicitatis culmine auguſtius eſſe ſubindicans. e ℂ Proinde ne longius.) Peroratio eſt, qua regem Hieronem ſua regia ſorte, & Olympica uictoria contentum eſſe debere hortatur: atque in eo regno fœlicem illi rerum ſucceſſum precatur, ſibiq; ipſi eius ſtudij ſequundiorem euentum, quo ſemper uictores Græciæ prædicare poſsit, optat.

THERONI AGRIGENTINO, QVI *curru uictor euaſit,* ODE SECVNDA.

STROPHE I. COLON XIIII.

C[a]Itharæ impãtes hymni, quẽ deũ, quẽ heroa, quem hominẽ ſonabimus? At [b]Piſa quidẽ Iouis eſt, Olympiada uero inſtituit [c]Hercules, [d]primitias ſpo-

liorum

liorum belli. [e]Theronē uero ob uictoria conſpicuum currū extollam carmine, iuſtum hoſpitem, murū Acragantis, [f]clariſsimorumq́ progenitorum florem, urbium rectorem.

ENARRATIO.

Theroni Agrigentino hæc Ode inſcripta eſt, cui ab Agrigento, cuius dominus fuit, cognomen eſt inditum. Acragas Græcis, Latinis Agrigentum eſt, ut Plinius autor eſt lib. 3. cap. 8. Porrò Stephanus tradit, Acraganta Siciliæ urbem à præterlabente flumine appellatā. Duris pleraſq; Siciliæ urbes à fluuijs habere nomenclaturas teſtatur. Sunt & qui ab Agragante Iouis & Aſteropes filio nomen oppido factum adfirment. Polybius & fluuiū & oppidum à regione Agrage nominari ſentit, quod illic fertile ſolum ſit, fœcunduſq; ager: ab ἀκρὸρ ſummū, uel ἀγρὸς ager, καὶ γῆ terra: quaſi præſtantiſſimū ſolum, uel tellus aruis prægnans. Generis ſui ſtirpem aduſque Oedipodem atque Thebanos Theron refert, ipſe filius Aeneſidami, Geloni tyranno affinis, utpote ſocer: filiā enim ſuam illi in coniugē dederat, cui nomen Demarete, à qua & Demareteum nomiſma appellatum eſt: Hieroni ſynchronos: gnatam eius ſibi in uxorem accepit: uicitq́; curru, circiter Olympiade ſeptuageſimaſeptima, Timæo autore, ut ſcholia. Proinde Theronem laudat à uincente curru, à iuſtitia, à liberalitate, à fortitudine, à maiorū claritudine. Digreſſiones ad Semelen, Ino, Pelea, Achillem & reliquos ſuo loco inſpergit ſuo more. Argumentū uel ſaltem exordium duodecimæ Odæ ſuæ ab hac ſecunda Pindarica Horatius ſumpſit, dum inquit: Argumentū

Quem uirum aut héroa, lyra, uel acri
Tibia ſumis celebrare Clio?
Quem Deum?

a ℂ *Citharæ imperantes.*) ἀναξιφόρμιγγες, *citharæ uel lyræ imperantes, lyram regentes: primum enim carmina panguntur, deinde & lyra ad eorum melos apparatur. Orditur à propoſitione, quæ interrogatione & ſubiectione conſtat. Tantum enim ualet interrogationis ambiguitas & reſponſionis adſertio: Tres, inquit, carminibus iamnunc meis extollam, deum Iouem, heroa Herculem, principē uero eum qui curru Olympico certamine uicit, Theronem potiſſimum recinam.* *b* ℂ *Piſa.*) *Piſa urbs, ut in prima Ode cōmemoratum, ubi Ioui templum dicatum, & Olympiaci ludi aguntur. hoc eſt, Iouem Piſæenſem, qui Piſæ colitur, celebrabimus: adiungens cauſas ſemper lau*

dis. Iouem ideo celebrabo, inquit, quod Piſam, certaminis urbem & locum ſacrum habeat. c ¶ Hercules.) *Quum Elidis regis Augiæ bubile Hercules pacta quidem mercede purgaſſet, ac tyrannus iam promiſsis non ſtaret, arma mouit aduerſus tyrannum Hercules, atque tum eo uicto, è ſpolijs Olympicum ludum inſtituit, in Olympij Iouis gloriam, gratus nimirum illi ipſi, cui uictoriam ſuam referebat acceptam. Huius Herculani laboris eſt mentio apud Eraſmum in parœmia, Augiæ ſtabulum purgare. Hic obſeruandum, quod Pindarus ab Hercule primum inchoatam & erectam Olympiada dicat. Olympiades, inquit, ſunt primitiæ ſpoliorum belli.* d ¶ Primitias.) ἀκρόθινα, *ab* ἄκρον *ſummum, &* θῖνες, *ſunt acerui tritici uel hordei. Euripides* ἀκροθίνια *dicit. Primitias frugū ſignificat. Ideo ut ſuam translationē & catachreſin indicaret, adiecit* πολέμου, *ne quis de frugibus acciperet.* e ¶ Theronem uero.) *Theronem ob uictoriam quam curru conſecutus eſt prædicabo.* τετραορία *compoſitum à* τετρὰς *quaternitas, &* ὠρεῖν *cuſtodire uel iungere. Apud Ariſtophanem in* νεφέλαις, ξυνωρὶς *duorum equorū copulam habentē bigam ſignificat. Apud Homerum* τετράοροι *quatuor equi ſunt currui ſubmiſsi. hinc* τετραορία, *cui quatuor equi ſubmiſsi currus eſt, qui &* τέθριππος *dicitur. Sunt autē* ξυνωρὶς *Ariſtophani, &* δίφρος *Homero, idem. Statim autem magnificis & encomiaſticis epithetis ornat Theronem. A iuſtitia, dum inquit, iuſtum hoſpitem, quam erga hoſpites & exteros uel aduenas exercet. A fortitudine, ac patriæ tutela, dum ait, murū Agrigenti. Metaphorice eum murum Agrigenti appellat, perinde ac Homerus Hectorē Troiæ, & Achillem Achiuorum murum & munimentū uocat. Et à claris maiorum imaginibus, dum ſubdit, clariſsimorum progenit. A faſcium dexteritate & imperij potentia, dum cludit, urbis uel urbium rectorem.* f ¶ ὀνωνύμων.) *Id eſt,* ἐνδόξων, *hoc eſt, inclytorum: à Cadmo enim generis ſui ſtirpem deducit.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Qui multum animo feſsi, [a]ſacram habitarunt
Metaphora ſedem fluminis, [b]Siciliæq; fuerunt oculus, [c]quos
& ætas fortunata ſecuta eſt diuitias & fauorē ad-
Eadem Iouis prædicatio 5. Olympiad. ode, ſtrophe 2. ducēs, ac germanas iuxtà uirtutes. [d]At ô Iupiter
Rheæ fili, [e]ſedem Olympi gubernans, certaminumq; uerticem, Alpheiq; meatum, oblectatus
odis, benignus patriam eis adhuc tellurē auge,

Longius repetit genealogiam & ſplendorem natalium Theronis, ſiquidem à Thebanis & ab ipſo uſque Cadmo. Filius enim Cadmi, ut Menecrates autor, Polydorus: cuius porrò filius Hæmon: qui ſimulac contribulem quempiam ſuum occidiſſet, profugit Athenas, indeq; migrans diſsidio facto, cum Argiuis Rhodum inhabitauit: poſtea Agrigentum uenit. Numerantur autem adusque Theronem generationes uigintiſeptem, ad quæ reſpiciens Pindarus, ait: Qui Theronis maiores multum defatigati, uarijs migrationibus & calamitatibus uexati, ſacram ſedem fluminis habitarunt. Infortunia uero & lugubria maiorum fata, læto uictoris hymno admiſcet, uti memoria malorum præteritorum, præſentia bona maiora & gratiora fiant, & modeſtiori animo ferantur.

a ℭ *Sacram habitarunt.) Per fluminis habitationem, ciuitatem Agrigentum intelligit, quæ cum fluuio idem nominis obtinet.* *b* ℭ *Siciliæ oculus fuerunt.) Id eſt, celeberrimi, optimi, præſtantiſsimi, prudentiſsimi. Oculus enim in corpore reliquis dignius membrum eſt. Sacram manſionem ideo dicit, quod Agrigentũ Proſerpinæ ad Anacalypteria datum eſſet.* *c* ℭ *Quos ætas.) Poſt diuturnam adflictionem maiorum, ſecutam fœlicitatem, pulcherrima tranſmutatione ait. Sic enim ferè fit, quod aduerſitas nõ ſemper æque premat, nec unquam perpetuò grauet quos apprehenderit, ſed ſubinde cedere locũ meliori fato cogatur.* *d* ℭ *At ô Iuppiter.) Deeſt eſt: orat enim ut cum Theroni, tum eius poſteris ac nepotibus ſecundiorem regni ſtatum, adiecto præteritis malis fine, impertiat Iupiter.* *e* ℭ *Sedem Olympi, certaminũ uerticem, Alphei meatũ, congeries eſt: per tria enim illa Olympia tantũmodo intelligit: quanquã ſedes Olympi, hic rectius pro cœlo accipiatur. Olympus enim mons ob altitudinem ſuam pro cœlo Homero & omnibus uſurpatur.*

EPODOS, COLON VIII.

„ Et nepotibus. Quæ uero ſiue iuſte, ſiue iniu-
„ ſte facta ſunt, neq; tempus ipſum, omnium [a]pa-
„ ter, infecta reddere queat. [b]Sors tamen fortunata
„ finem addere obliuionemq; horum poſsit. [c]Inui-
„ ſum nanque malum, gaudio bonorum oppreſ-
„ ſum emoritur,

Gnome eſt conſolatoria, qua ne ob maiorũ ſuorum infortunia perturbetur, pulchre Hieronem docet. Si quid minus iuſte uel dextre factum, boni conſulendum eſt, inquit: quandoquidem fieri non poſsit, ut factum ſit infectum: tum eius obliuiſcendũ eſt, meliore iam adſpirante fortuna: dum ferè ita fieri conſuerit, ut

mala bonorũ præſentia in auras abigantur. Leuiter interim attingens, ac ueluti adumbrans diſſenſionem, quæ inter Theronem, Gelonem, & Hieronẽ uiguit: neque accuſans, neque damnans peccatum, ſed celebri hac prouerbiali gnome, Quod factum eſt, infectum ut ſit, fieri nequit, celans. a ❨ Pater.) Obſeruandum quod Tempus omnium patrem appellat, quod cuncta fiant temporis procurſu, cunctaq́; intereant & redeant, adeò ut quæ noſtris uiribus impoſſibilia ſunt, à tempore fieri queant. Regna transferre, dialectos & exteras loquendi proprietates cuipiã patriæ inferre, mores & religionẽ mutare, res ſunt quæ à multis mortalium myriadibus confici nequeant: omnia tamen iſta, tempore uidemus effecta. Infantibus uires, iuuenibus robur, uiris ſenectam, nemo præter tempus confert. Arbores iamnunc pulcherrimis ſuis fructibus nemo cõmodum orbare, nemo nudare, nemo nudatas denuò ueſtire poteſt, niſi ſolum tempus. Fortunam acerbam, in propitiam atque ſequundã, nemo præter tempus tranſmutare poteſt. Et ut uno uerbo omnia complectar, quicquid à cõdito mundo in hunc uſque diem contigit, tempore contigit. Hinc Sophocles, tempus omnia audire, omnia uidere, omnia reuelare dicit. Vnde & prouerbium natum eſt, Tempus omnia reuelat. Et Germanis uulgatum adagium extat, Roſas proferre tempus. Huc pertinet, quod prima ode tempus ſapientiſſimũ teſtem appellauit. Vt ergo Pindarus læto epinicio triſtia non ita manifeſte interſerat, quæ cum de maiorum ærumna, tum Theronis etiam cum Hierone diſſenſione adferri poterant, calamitoſa illa planè cõticet, ita tamen, ut quibus perſpectum Theronis ſtemma ſit, ſatis intelligant. Quaſi dicat: Nolo hic referre ſuperiorum temporum calamitates: uerum ſi quid minus proſpere accidit, ſuſq; deq; ferendum eſt. Egregia ſententia, triſtiũ lenimen, & ueluti pharmacon adferens. Quod factum eſt, inquit, neque ipſum omnipotens tempus efficere poteſt, ut ſit infectum: duo prouerbia in unam ſententiam coagmentans. b ❨ Sors tamen fortunata.) Vnicum triſtium præteritorũ remediũ eſſe, non quod permutari, ſed quod per ſequundiorem rerum ſucceſſum, obliuione ſopiri poßint.

c ❨ Inuiſum nanque malum.) Præterita mala obliuioni tradi, meliore ſpirante Zephyro, ſed minime permutari poſſe, propoſitione quadam per digreßionẽ docet. Eſtq́; hæc præclara gnome, qua prioris propoſitionis rationẽ reddit. Et quia hic ſententia eſt cũ ratione, ideo ſchema eſt προσαπόδοσις. Atqui ut penitius intelligatur quid per exacta mala αἰνιγματικῶς intelligat poëta, huiuſmodi, quam ſcholia adijciunt, hiſtoria eſt cõſideranda. Theron Agrigentinorũ rex Geloni filiam ſuam Demaretem in uxorem dedit, quã defuncto uita Gelone, Polyzelus eius frater duxit, regnumq́; fratris ſui, unà cum coniuge ſuſcipit. Cui & potentiam & præclarum nomen inuidens Hieron

Hiſtoria

ron

ron, prætextu belli aduerſum Sibaritas gerendi, ex inſula Polyzelum educit: ubi quum ſtrenue bellando uictor euaſiſſet Polyzelus, nihil porrò habens quo eum iuſte Hieron impeteret, nouas tamen technas moliebatur. Quam ob rem Theron exulceratus, & indignabundus cum ob filiam, tum generum, expeditionem deſtinare aduerſus Hieronem uolebat. Quod bellum tamen Simonides Lyricus poëta diremit, tantæq; inter eos cõcordiæ autor fuit, ut affinitate quoque arctius iungerentur, Hierone Theronis ſororem in uxorem accipiente.

STROPHE II. COLON XIIII.

[a]Quando diuina prouidentia procul aduexerit [b]altas diuitias. [c]Qui ſermo ad generoſas Cadmi filias item pertinet, queis ubi [d]grauia perpeſſæ ſunt, [e]ingens luctus decidit prę potioribus bonis. Viuit nunc apud ſuperos, Iouis fulmine icta, crinesq́ paſſa [f]Semela: eam amore proſequit̃ inceſſanter [g]Pallas, & Iupiter pater impenſe, unaq́ filius [h]hedera coronatus.

a ❡ *Quando diuina.) Cohæret cũ fine præcedentis Epodi.* *b* ❡ *Altas diuitias, magnas, potentes ab effectu.* *c* ❡ *Qui ſermo ad generoſas Cadmi.) Exemplis Cadmi filiarum probat, tranſactorum malorum obliuia, præſenti maiori fœlicitate uenire. Recte à Cadmo Thebarum conditore paradigmata citat, quandoquidem ad Thebanos genus ſuum referat Theron.*

d ❡ *Grauia perpeſſæ.) Scilicet Ino, Semele, Autonoë, Agaue.* *e* ❡ *Ingens luctus.) πιτνεῖ, id eſt deijcitur, obſcuratur.* *f* ❡ *Semela.) Semela Cadmi filia ex Ioue uterũ ferens, Iunonis inſidijs circumuenta, Iouem, ut diuina forma, qua Iunonem ſoleret, ſe adiret precatur, inſtinctu anus, in quam ſeſe Iuno transformarat. Quod ubi Iupiter recuſare non poſſet, fulmine exuſta eſt, erepto Baccho tamen ex aluo matris, quem & femori ſuo inſuit Iupiter, donec expleto fœtus tempore denuò naſceretur. In dearum ergo numerum ſub mortem illam tranſtulit Iupiter, ut hoc pacto ex ingenti liberata calamitate, ſummam adepta ſit beatitudinem. Fabula eſt apud Ouid. 3. Metamorph.* πιτνεῖ.

g ❡ *Pallas.) Pallas tanquã dea indigena amat Semelen: nam Cadmus ei ſtatuam poſuerat, Oncis Bœotiæ uico, ubi & Oncæa Minerua colitur.*

Φιλέοντι δέ μοῖσαι.

Membrum iſthuc Demetrius Triclinius reſecuit, ut quod faciat Strophen hanc

ſecundam uno colo reliquis abundantiorem. b ℂ *Hedera coronatus.)* *Dionyſius eſt ſiue Bacchus Semeles filius, cui hedera dicata. Quanquam & Apollo & poëtæ hedera ornentur. Pulchre autem & poëtæ hederã Baccho & Apollini cõmunem geſtant, dum nihil præclari citra Bacchi cyathos ædant.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ferunt præterea & inter marinas Nerei filias [a]Inoa incorruptibilem perpetuò uitam ducere, neque unquam interituram. [b]Iam ſtatam mortis horam prorſus non habent mortales, neque unquam quietum [c]diem, Solis prolem, cum innoxio bono finiemus. Fluctus autem aliàs alij cum [d]felicitate & infortunio inuaſerunt humanũ genus.

Alio paradigmate ſententiam priorem probat. a ℂ *Inoa.)* *Ino Cadmi filia, quum filium ſuum Learchum à furore percito rege ſuo interfectum uideret, ipſa facti atrocitate in rabiem acta, præcipitem ſeſe in mare dedit, ubi Veneris precibus in Leucotheam marinã deam tranſmutata eſt. Verum de hac fabula pluribus in Iſthmijs agetur. Meminit huius Ouid. 4. Metamorph. & Homerus Odyſſ. 5.*

Τόν δὲ ἴδεν κάδμου θυγάτηρ καλλίσφυρος ἰνὼ
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
Νῦν δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.

b ℂ *Iam ſtatam mortis horã.)* *Triſtius quod ſubiungit. Oedipodis parricidæ (à quo genus Theronis propagatum) facinus, præclara gnome lenit & anteuertit. Incerta, inquit, certiſſimæ mortis hora. Enimuero fieri haudquaquã poteſt, ut & læta & felicia omnem perpetuò hominis ætatem excipiant. Ea enim eſt rerum uiciſſitudo, ut læta triſtibus, triſtia lætis permutentur: quando ut eſt apud Homer. Ilia. 24. duo in Iouis limine dolia repoſita ſint, quorum alterum dona malorum, alterum dona bonorum contineat. Quod ſi cuiquam ex utroque dolio mixta dona impertiat, ille aliàs malo, aliàs bono ſanè occurrit. Proinde non mirum eſſe, ſi inter maiores Theronis reperiatur qui malo fato ſit agitatus, nimirum Oedipus.* c ℂ *Diem ſolis prolem.)* πρόσθεσις *eſt, habens admixtam metaphoram. Dies eſt filius ſolis, id eſt per ſolem generatur. Solis enim præſentia aërem caliginoſum illuſtrans, lumen uniuerſo mundo parit, cui diei nomen indimus: neque quicquam dies eſt præter ſolis fulgorem & claritatem.*

claritatem. Et quia Theron ad Cadmum & Oedipodem genus ſuum refert, placet hic ex Scholijs annectere genealogiam eius. Laij filius Oedipus, Oedipodis Eteocles & Polynices, Polinicis Therſander, cuius Tiſamenes, cuius Anteſion, cuius Theras, cuius Samus. Huic duo filij erant, Telemachus & Clytius: quorum Clytius ſanè manſit in Thera inſula, Telemachus autem è regione illa collecta manu Siciliam ingreditur, ea illic loca obtinens. Ex hoc prognatus eſt Chalciopeus, cuius filius Ommenides, cuius Aeneſidamus Theronis ille parens. d ℭ εὐθυμιᾶν καὶ πόνον.) Elegans eſt hic antitheſis, in dictionibus felicitas & infortuniũ: græce enim hic ſibi opponuntur mutuò εὐθυμία & πόνος, ſicut εὐτυχία & δυσυχία, felicitas & infelicitas, euſortuniũ & infortunium. Genealogia Theronis abuſq; Oedipode ad Aeneſidemũ parentem.

EPODOS, COLON VIII.

Sic & fatum, quod auitum Theronis ſtemma fortunatũ & potens reddidit, cõtrarij quiddam etiam mali alio quidem tempore adducit, perinde ac in Oedipode [a]fatali nato perſpicuũ fit, qui patrem ſibi obuiũ Laium [b]occîdit. [c]Sed ab Apolline olim ædito [d]oraculo ſatisfactum oportuit.

Tertium de Oedipode exemplum iam adducit, quo humanæ fortunæ inſtabilitatem confirmat. παλιντράπελον *pro* αὐτεξεμμένον. a ℭ Fatali nato.) Fatalis natus Oedipus, qui fatũ protulit in lucem, uel qui oraculum fatale compleuit, uel fatum producens in rem & euentum, uel qui ex fato illi natus eſt. b ℭ Occîdit.) Vt Oedipus patrem ſuum Laium ſed ignorans occiderit, Sophocles pulcherrime tractat in Tragœdia quam inſcripſit Oedipodem Tyrannum. c ℭ Sed ab Apolline.) ἐν δὲ Πυθῶνι χρησθέν. Pytho locus eſt Delphis, ubi oracula ædebat Apollo. Hinc Apollo Pythius. A Pythone ſerpente tamen nomen habet & locus & Apollo, illic ſagittis eius, dico autem Apollinis, interfecti & putrefacti. Sed in Pythiorum origine hæc fuſius explicabũtur. Pro Delphico hic oraculo poëta uſurpauit. d ℭ Oraculo.) Oraculum uero in quod hic Pindarus intuetur, huiuſmodi eſt: παλιντράπελον.

Λάϊε Λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς. Oraculum
Δώσω τοι φίλον υἱόν, ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστί. Delphicũ.
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὡς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης, Πέλοπος συγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας.
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν, ὁ δ᾽ ηὔξατό σοι τάδε πάντα. hoc eſt:

Laie Labdacida, prolem petis ipſe beatam,
Quæ ſemper pulchra ſit poſteritate renidens:
Charus quare tibi naſcetur filius, acri
Euentu: per quem ſolis tibi lumen ademptum,
Et uitam flebis: ſic fata uoluntq; iubentq;.
Talia donauit precibus Saturnius atris
Tantalij Pelopis: natum quia dempſeris illi,
Hinc peperit tibi tanta ſuis incommoda uotis.

STROPHE III. COLON XIIII.

Atqui toruũ uidens [a]Erinnys, perdidit ei [b]mutua cæde ſuperſtitem eximiam & martiam ſobolem. Relictus eſt enim Therſander cadente Polynice, [c]nouis certaminibus, [d]prælijsq; belli præclarus, germen auxiliare [e]Adraſteidum familiæ, [f]ex qua ſeminis radicem Theronis adſumit domus. [g]Decet ergo ut nos [h]Theronem encomijs, carminibus, [i]lyrisq; ueneremur.

a ¶ *Erinnys.) Quas Latini furias, Græci Erinnyas & Eumenidas appellant, inferas illas deas, ſcelerũ omnisq; mali cũ ſuſcitatrices tum punitrices. Numerantur tres, Tiſiphone, Alecto & Megæra. Concitatæ uero mentis ſiue motus, ſiue adfectus, hiſce furijs poëtæ adumbrarũt.* ἐρίννυς *mentis litem et prouocationẽ ſonat, ab* ἔρις *&* νοῦς. εὐμενὶς *ab* εὖ *bene, &* μένος *robur uel mens: per antiphraſin: minime enim bonus animus in Eumenidibus, uel uirtus conſpicitur. Tiſiphone ultionem cædis, à* τίσις *uindicta, &* φόνος *cædes. Alecto nunquam deſinentẽ, ab* α *&* λήγομαι. *Megæra odium eſt. Quibus uocibus quàm animi noſtri motus ſignificentur, nemini non conſtat.*

b ¶ *Mutua cæde.)* σὺν ἀλληλοφονίᾳ. *hoc eſt, Erinnys ut paricidiũ Oedipodis ulciſceretur, filios eius Eteoclen & Polynicen ad mutua concitauit arma, ita ut frater in fratrem inſurgeret, alter alterum armis adoriretur. Quo prælio uterque perierũt, ſuperſtite Therſandro Polynicis filio.* *c* ¶ *Nouis certaminib.) Noua certamina expeditionem, qua Therſander & Diomedes aduerſum Thebas dimicantes, parentum ſuorum necem ulti ſunt, appellat: ut Scholia.* *d* ¶ *Prælijs belli.)* μάχαις πολέμου. *Diſcrimen eſt inter* πόλεμον *&* μάχην, *perinde atque apud latinos inter bellũ & præliũ.* πό-

λεμος

λεμος ut bellum, tempus eſt durantis pugnæ, etiamſi nullus fiat conflictus: μάχη ut prælium, ipſam hoſtium conflictationē ſignificat: Ammonio autore.

e ℂ Adraſteidum familiæ.) Enallage numeri eſt ἀδραστειδᾶν, pluralis genitiuus à recto ἀδραστεῒς: patronimicum eſt fœmininum ab Adraſto, Adraſti filiam ſignificans. Therſander enim Polynici, ex Argæa Adraſti Sicyoniorum & Argi regis filia, natus eſt. f ℂ Ex qua, ſcilicet Adraſteide, uel Therſandro: interempto enim patre, à ſuperſtite matre, ipſam deuenerans, ducit genus uates: ſic per Adraſteidis familiam, nepotes & poſteros Argeæ atque adeò Adraſti intelligit, uel ipſam ſuam Therſandri poſteritatem.

g ℂ Decet ergo.) Redit à digreßione ad inſtitutū: poſt interſerta enim maiorum Theronis felicia & infelicia, ad eius encomia reuertitur.

h ℂ Theronem.) τὸν αἰνησιδάμου. Periphraſis eſt Theronis: pater enim Theronis Aeneſidamus. Græcis in more eſt, ut ſi filium uel filiam alicuius efferre uelint, id per articulum maſculinum uel fœmininum genitiuo patris, uel etiam matris præpoſitum faciant: ut, ὁ αἰνησιδάμου, filius Aeneſidami: ἡ διός, filia Iouis: ὁ ἐπάφου, Epaphi filius. i ℂ Lyriſq́;.) In exordio huius odæ, ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι dicebat: φόρμιγγα intelligens, quam hic lyram, & ſæpe citharam appellat. Quare quum & interpres ubique ferè per lyram citharā accipiat, eſt quur equidem opiner etiam Pindaro citharam & lyram idem fuiſſe organon. Quod & Horatiū ſenſiſſe puto, dum principium huius odæ imitans, ubi in primam uocem ἀναξιφόρμιγγες intueretur, canit: Quem uirum aut heroa lyra, uel acri, Tibia ſumis celebrare Clio? ita quod per lyram reſpexerit nedum ad ſuam lyricen, ſed ad ipſam etiam dictionem ἀναξιφόρμιγγες. Nec me clàm eſt refragari ſententiæ meæ Anaxilan λυροποιὸν apud Athenæum Dipnoſophiſtarum 14. qui lyram à cithara ſeiungit hiſce uerſibus:

> Ἐγὼ δὲ βαρβύτους, τριχόρδους πηκτίδας,
> Κιθάρας, λύρας, σκινδαψοὺς ἐξηρτυόμαν. hoc eſt,
> Et barbitos ego ac trichordas pectides,
> Citharas, lyras, ſcindapſos noui tangere.

Quibus ipſe Anaxilas uerſibus aperte palàm à cithara lyram ſegregat. Ecquis nō poßit aſſeuerare φόρμιγγα uel citharā & lyram à Pindaro uſurpari, pro uarijs organis quibus ludere potuerit? non autem idem fuiſſe Muſices inſtrumentum propterea. Et ego profecto mallem accedere Anaxilæ, ni Pindarum hæc duo miſcere uiderem, & ſcholia citharam ſæpe per lyram interpretari. Quumq́; ſint ſcholia doctißima, nō opinor adeò à Muſica alienos fuiſſe, ut ignorarent, quid citharā, quid lyram nominarent, eorum conſcriptores. Qua-

re interim ab Anaxilao illo diſſentienti mihi ueniã dabunt eruditiores, ubi certius diſcrimen attulerint: cõniuebũt etiam, ni fallar, manes Anaxilai, ſi uideant me, non prorſus temere in inſtrumentorum Muſicorum ratione cæcutire. Præterea apud Ariſtophanem in Nebulis lyram & citharam idem eſſe apparet, ex eo loco, quo Strepſiades de filio in hunc modum conqueritur:

πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ᾽ ἐγὼ ᾽κέλευσα,
Ἆσαι σιμωνίδου μέλος τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη.
Ὃ δ᾽ εὐθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶν᾽ ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν.

Quo loco ſi lyra & cithara diuerſa eſſent, λυρίζειν *& non* κιθαρίζειν *dicere debebat.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Siquidem in Olympico certamine ipſe [b]coronam accepit: [c]in Pythico & [d]Iſthmico cõmunes ad [e]eiuſdem ſortis fratrem [f]gratiæ, per quadrigas quæ duodecies curſu rotabantur, adduxerunt [g]flores.
» [h]Eſſe uero certaminis expertum, ui-
» ctoriaq́; inſignem, à triſtibus liberat. [i]Præterea
» diuitiæ uirtutibus exornatæ uariarũ rerũ oppor-
» tunitatem adferunt, non modicam; ſed arduam
» atque adeò ſeueram ſolicitudinẽ ſuppeditantes.

a ℭ *Siquidem.) Ratio, quare Hieronem laudari conueniat, propterea quod Olympicã ſit uictoriam adſecutus.* *b* ℭ *Coronam.)* γέρας *munus ſignificat, quo honoratur quiſquam. Iſocrates in* περὶ βασιλείας, ἱερωσύνην *pro* γέρα *uſurpat: & in encomio Helenæ* γέρας *appellat, quod in* περὶ βασιλείας ἱερωσύνην. *Metaphorice per coronam reddidi: eam enim ipſam uictoriam per munus illud intelligit.* *c* ℭ *In Pythico.) Pytho Apollinis urbs, ut Stephanus teſtatur, ubi Pythia, ludi, aguntur: unde hic pro Pythicis ludis accipitur.* *d* ℭ *Iſthmico.) Iſthmos autem inter duo maria anguſtiam ſignificat, quo de Pomponius Mela lib. 2. ſic inquit: Megarenſiũ tractus Iſthmon attingit: hoc illi cognomẽ eſt, quia quatuor millium ſpatio Aegeon mare ab Ionio ſubmouens, anguſto tramite Helladi Peloponneſum annectit. In eo eſt oppidum Cenchreæ, Fanum Neptuni, Ludi quos uocant Iſthmicos celebres. Hæc Pomponius. Porrò ab Iſthmo* ἰσθμιάζειν *prouerbium deducitur. Verum de his uberius in origine Pythiorũ & Iſthmiorũ diſſeritur. Pro-*

inde

inde laudat Theronem ab Olympica, Pythonica & Iſthmica uictorijs. Eſt autem in Olympiorum ſuprà origine demonſtratum, ut celeberrima totius Graeciæ & ſpectacula, & præcipui præ reliquis ludi fuerint Olympia, Pythia, Nemea, Iſthmia. e ℂ *Eiuſdem ſortis.*) ὁμόκλαρος pro ὁμόκληρος *Dorica dialecto, quæ η in α mutat, ab* ὁμῶς *ſimul,* καὶ κλῆρος, *& ſors uel hæreditas.* ἀδελφιὸς ὁμόκληρος, *frater qui eandem cum fratre hæreditatem adit. Quũ enim, ut Cicero finit, frater ſit alter ego, recte fratres & ſunt & dicuntur* ὁμόκληροι, *ut ita quod unius ſit, ad alterum etiam pertineat.*

f ℂ *Communes Gratiæ.*) *Fratrum cõmunes Charites dicit, hoc eſt communes honores, cõmunem uictoriam: fratrem Hieronis in Pythijs & Iſthmijs item uictorem abijſſe adfirmans, nomen tamen fratris non exprimit. Quid uere & quales ſint Charites, decimaquarta & ultima Olympiorum ode Pindarus in lucem profert.* g ℂ *Flores.*) *Per flores uictoriam uel brabeum accipit,* μεταφορὰ *eſt.* h ℂ *Eſſe uero uictoriæ expertum.*) *A fructu & commoditate uictoriæ laudat Theronem. Cõmoditas & præmiũ uictoriæ eſt, inquit, liberare à* δυσφρόνων, *id eſt, amaris, difficilibus, triſtibus, iniucundis. Eſt enim* τὸ δύσφρον, *contrarium* τῷ εὔφρονι. δύσφρονα *igitur, quæ menti cum contraria, tum moleſta ſunt, ſignificat: à uocula* δυς, *quæ difficultatem in compoſitione notat, &* φρὴν *mens, præcordia. Summa, uictoria celebriorem & magnificentiorem quempiam reddit.* i ℂ *Præterea diuitiæ.*) *A diuitijs & potentia prædicat Hieronem, diuitias uirtuti iunctas ceu fontem uictoriæ efficiens, haud uulgari certe gnome. Victoria citra ſumptum fieri non poteſt: ſumptus diuitias requirit. Diuitiæ uero ſine uirtutibus non ſunt ornamento, ſed uirtuti iunctæ, ſummũ mortalibus honorem impertiunt: ſuntq; præcipuorum, ut uictoriæ, ut triumphi, honorum cauſa.*

EPODOS, COLON VIII.

Quin & [a]clara huiuſmodi diuitiæ ſtella & ue- μεταφορά.
rum homini lumen ſunt. [b]Nam has qui poſſede
rit, nouit quid futurũ ſit: nempe quod poſt mor
tem [c]iniuſtæ mentes mox luant cõmiſſa. Quod
enim [d]in hoc Iouis imperio delictum eſt, apud in-
feros [e]quis punit, ubi & inimicitiæ ſuæ, & pœ-
næ antea, haud iniuſte iudicans, rationẽ dederit.

Sententiam de diuitijs uirtuti iunctis proſequitur, quantum homini cõmodent exponens, fuſius dilatans earundem fructum. Fulgida, inquit, ſtella diui-

tiæ ſunt hominibus, hoc eſt, nec diuitiæ citra uirtutem, nec uirtus citra diuitias conſummatum reddit hominem, perinde atq; Callimachus ait:

οὔτ᾽ ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν,
οὔτ᾽ ἀρετὴ ἀφένοιο. δίδου δ᾽ ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

Et Sappho:

ὁ πλοῦτος ἄνευ ἀρετῆς οὐκ ἀσινὴς σύνοικος.
ἡ δ᾽ ἐξ ἀμφοτέρων κρᾶσις εὐδαιμονίας ἔχει τὸ ἄκρον.

Fœlicem non diuitiæ uirtutibus abſq;
Efficiunt quenquam, nec contrà: cæterum utræq;

Sapphûs Senarij:

Opes citra uirtutis eximium decus
Domum malè incolunt. Sin has commiſceas,
Felicitas hinc ſumma belle naſcitur.

a ℭ *Clara diuitiæ ſtella.)* ἀστὴρ ἀρίζηλος. ἀστὴρ *unica firmamenti ſtella eſt, ut Sol, Luna, Venus, Saturnus, Alramech.* ἄστρον *uero ex multis ſtellis formatum animal, ut Orion, Vrſa, Syrius, Leo, Cancer, & id genus alia: Ammonio autore.* *b* ℭ *Nam has qui poſſederit.) A fructu diuitiarũ uirtutibus ornatarum amplificat. Fructus, inquit, huiuſmodi potentium qui uirtutibus iuxta ſunt compti, ſunt, agnoſcere quid poſt hanc uitam bonis, quid malis obuenturum ſit, apud inferos. Quo pariter monet pius uates, ut hanc uitam ita tranſigamus, ne malorum pœnis adiudicemur, ſed ut gaudio potius bonorũ defuncti uita addamur.* *c* ℭ *Iniuſtæ mentes.)* ἀπάλαμνοι φρένες, *mentes iniuriæ, uiolentæ, ab* α *particula nõ ſterotica, ſed augendi potius: et* παλάμη, *machinatio. Scholia* ἀπάλαμνοι *per* βίαιοι *reddunt.* *d* ℭ *In hoc Iouis imperio.) Periphraſis eſt terræ, quum dicit,* ἐν τᾷδε Διὸς ἀρχᾷ. *pro* ἐν τῇδε Διὸς ἀρχῇ. *Mundum intelligit, uel terrarum orbem. Trium enim fratrum tria ſunt regna, Neptuni mare, Plutonis tartara, Iouis cœlum & terra. Ergo in hoc Iouis imperio, æque eſt ac ſi dicã, in hac terra, quam Iupiter perinde gubernat, atque cœlum. Periphraſis.* *e* ℭ *Quis punit.) Aliquis, Pluto nimirum, uel Aeacus. Sontes apud inferos & malos caſtigari docet.*

STROPHE IIII. COLON XIIII.

Aeque autem noctu ſemper, & æque interdiu ſolem habentes continuum, boni uita fruuntur, nec terra nec mari, paupertatis abigendæ cauſa operantes; ſed enim apud colendos deos [a]qui uitæ in-

tæ integritate gauiſi ſunt,[b] illachrymabilem ducunt ætatem.[c] Alij uiſu incomprehenſibilem laborem[d] ſuſtinent.

Pœnæ ſontium apud inferos, gaudium ſimul beatorum ſubiungit. Diæta κεινὰν πεδὰ
Iſocrati in Trapezitico & Paragraphico iudicium eſt. Medicis & Luciano in δίαιταν.
Nigrino uiuendi quandam rationem ſignat. Pindarus pro uictu uſus eſt. Eſtq; hoc loci κεινὰν *pro* κοινὴν, *per epentheſin & ectaſin. Horatius dum prima Epiſtola inquit,*

Impiger extremos curris mercator ad Indos,
Per mare, pauperiem fugiens, per ſaxa, per ignes.

interpretatur quid ſit quod hic Pindarus ait, κεινὰν πεδὰ δίαιταν.

a ¶ *Qui uitæ integritate ſunt gauiſi.)* ὅρκος *iuramentum eſt ſiue iuſiurandum: hinc* εὐορκία *pietatem & iuſtitiam ſignificat:* εὔορκος *pius, iuſtus eſt, quaſi ſancte deierans. Nam qui ueretur nequicquam deorum teſtimonium in ſuæ rei confirmationem accerſere, næ ille mihi pius uidetur. Sicut econtra impius periurus. Qui enim periuriũ cõmittere audet, in eo nulla pietatis profectò mica eſſe poteſt. Ergo quum ait uates:* οἵτινες ἔχαιρον εὐορκίαις, *latine ſic non omnino inepte redditur: Qui morum ſanctitate, ſeu uitæ integritate, & iuſtitia, & id genus uirtutibus gauiſi ſunt. Summa, quibus placuit in hac terra uirtus.* *b* ¶ ἀδάκρυν.) *Illachrymabilem ætatem tranſigere, eſt felicem uitam ducere, lachrymis & mœrore uacantem.* *c* ¶ *Alij incomprehen.) Alij, id eſt mali, quorum primo feci mentionem. Per reiterationem & antitheſin.* ἀπροσόρατον πόνον, *inuiſibilem laborem & adflictionẽ habent: id eſt, adeò magnum cruciatum ſuſtinẽt, ut neq; uiſu, neq; cogitatione æſtimari queat: per tranſlationem uerbi corporis ad animum.* *d* ¶ *Suſtinent.)* ὀχέοντι *Doricum, pro* ὀχέουσι, *hoc eſt uehunt: ab* ὄχος *uehiculum.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Quicunq; dein perdurarunt ter utrinq; agentes à uitijs prorſus alienam ſeruare mentem, abierunt à Ioue ſibi deſtinatã uiam, iuxta Saturni habitationem, cui nomen[a] Tyrſis, ubi beatorum inſulam, Oceanides auræ circũcirca perflant, ubi flores inſtar auri collucẽt, alij quidem terræ, alij uero ſplendidarum arborum, alios uero aqua nu

trit,[b]quorum flexuris & coronis manus ornant.

Pythagoræ dogma de tranſmigratione animorum in alia corpora introdu cit. Opinio enim eius erat, quod ſi homo pure uixiſſet, in boni rurſum hominis corpus per natiuitatē immigraret: ſin impijs uitijs ſeſe polluiſſet, in effera etiā & fœda animantia ſecedere eius animum, ut in urſos, in ſues, in lupos, & reliqua id genus. Pindari hic ſententia eſt, animam ubi ter tranſmutata fuerit, hoc eſt, ubi per migrationem in alia corpora ter in terris egerit, & per mortem uel ſeparationem ad inferos deſcenderit, quieſcere, nec porrò permutari: maxime uero bonorum uirorum animas. Secutus fortaſſe Pythagoræ, quæ fertur, triplicem permutationem: ter enim, non amplius, animus eius in uarijs corporibus uixiſſe traditur. Nam & ipſe Pythagoras primum ſe fuiſſe Euphorbum in bello Troiano faſſus eſt, ut Plutarchus teſtatur in uita Homeri, & Ouidius in permutatione formarum lib. 15. dum ſic apud eum Pythagoras loquitur:

Morte carent animæ, ſemperq́; priore relicta
Sede nouis domibus uiuunt, habitantq́; receptæ:
Ipſe ego (nam memini) Troiani tempore belli,
Panthoides Euphorbus eram, cui pectore quondam
Hæſit in aduerſo grauis haſta minoris Atridæ.

Poſtea Pythagoras factus: poſtremo in gallum tranſmutatus. qua de re Lucianus feſtiuiter ludit in Micyllo. Proinde qui ter in hoc ſeculo per ſuam mutationem uixerint, ac uitam ſuam à uitijs incontaminatam ſeruauerint, in inſula Beatorum tandem interquieſcunt, prope Tyrſin Saturni regiam, in qua Saturnus demoratur. a ℭ *Tyrſis.) Tyrſis Saturni urbs & regia eſt, in inſulis beatorum in Oceano ſitis, Homero teſte. Deſcribit autem Tyrſios & inſulæ beatorum amœnitatem æque Pindarus, atq́; Homerus Elyſij campi iucunditatem Odyſſ. δ.* b ℭ *Quorum flexuris.) Interpres ſic hūc locum mutat: Vnde, à quibus floribus, arboribus, terra & aqua germinantibus, ornamenta & coronas manibus ſuis beati nectunt. Alij Pindari uerba ſequentes, intelligunt ut reddidi, ſed caput adijciunt euidentioris ſententiæ gratia, ut ſit, manus & capita ornant coronis.*

EPODOS, COLON VIII.

[a]In rectis conſilijs Rhadamāthyos,[b]quem pater habet Saturnus promptum ſibi aſſeſſorem, Rheæ ſupremam omnium thronum occupantis maritus. [c]Peleus & Cadmus in his etiam bea

torum nu-

torum numerantur locis. Quô & Achillem Thetis mater Iouis animo[d] precibus flexo, detulit.

a ℂ *In rectis.) Beatos gaudere, coronas frondeas nectere dicit, Rhadamanthi uoluntate & conſilio: hoc eſt, per Rhadamanthum id illis permittitur, qui omnia in ea inſula diſpenſat: uel, in eo beatorum loco Saturni nomine gubernat.* b ℂ *Quem pater.) Breui dilatatione officium Rhadamanthy is exponit, eum eſſe aſſeſſorem Saturni dicens.* c ℂ *Peleus & Cadmus.) Statim duos ſummos principes eius loci incolas recenſet, quo animũ addit Hieroni, ut horũ ille ueſtigia ingreſſus, eò tandem etiam perueniat. Imitatus eſt Homerũ hoc loco 4. Odyſſeæ, ubi Proteus marinus deus futura olim Menelao prænũciat, nempe quemnã ſit uitæ ſuæ adſecuturus finẽ, quô item poſt fata ſtrẽdus:*

Ἀλλά σ' ἐς ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης,
ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς ῥαδάμανθυς,
τῇπερ ῥηίστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, οὔτέ ποτ' ὄμβρος,
ἀλλ' ἀεὶ ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας,
ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
οὕνεκ' ἔχεις ἑλένην, καί σφιν γαμβρὸς διός ἐστι.

Porrò apud Cymmerios populos in Oceano deſcenſum ad inferos Homerus 11. Odyß. collocat: perinde ac Tyrſin beatorum & urbem & inſulam in Oceano conſtituit hic Pindarus. Eſt ergo Tyrſis Pindarica & campus Elyſius Homericus Odyß. 4. idem. Saturnus itaq; ſummus inferorum maxime beatorum præſul eſt, Rhadamanthus aſſeſſor & iudicis miniſter. Quinetiã Rhadamanthus ipſe iudex manium eſt, cuius iudicia recta & iuſta ſunt. Latinis facile domantem nomen illud ſonat, παρὰ τὸ ῥᾷον καὶ δαμάζω. *Et rectè quidem: nam is ſua potentia impios tormentis, pios Elyſio campo ſeu Tyrſij adiudicat: unde & ab eius omnium æquißima necnon iuſtißima ſententia natum eſt adagium, Rhadamantheũ iudicium. Peleus Achillis pater. Cadmus Thebarũ conditor, ad quem generis ſui ſtirpem Hieron retulit. Ideo autem Cadmi ceu iuſti & pij principis meminit, ut huiuſmodi ſibi maiorum uirtutem ob oculos ponat Hieron, ut paulò ante indicatum.* Peleus, Cadmus.

d ℂ *Precibus.)* λιταῖς. *Litas filias Iouis Homerus Iliados nono, & elegantißime, & diuino planè ingenio, & pijßima ſententia deſcribit, à uerbo* λίσσομαι *ſupplico. Supplicationes ualet. Mater ergo Achillis ſupplicatione permouit Iouem, ut liceret ſibi filium ſuum Achillem in Troiano prælio fuſum, ad eam beatorum inſulam transferre.*

STROPHE V. COLON XIIII.

[a]Qui Hectorem,[b]tum prælio non perſiſten-
tem, Troiæ firmam antehac columnam ſubuer-
tit, [c]Cycnumq́ Neptuni filium &[d]Auroræ gna-
tum Memnonem Aethiopa neci dedit.[e]Multæ
mihi ſub cubito in pharetris acutæ ſunt ſagittæ,
intelligentibus modo ſonantes. At omnino inter
„ pretatione opus habent. [f]Sapiens natura mul-
„ tarum rerum gnarus, diſcentes ubi inepta loqua
„ citate corui immoderata garriunt,

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Aduerſus diuinum Iouis alitem.

a ¶ Qui Hectorem.) Ab inſigniter geſtis rebus Achillis amplificat, Græcorum principum fortitudinem extollens, dum Hectorem & columnam & murum Troiæ, per αὔξησιν, ab Achille fuſum dicit. b ¶ ἄμαχον.) Imbellem Hectorem uocat, reſpectu Achillis. ἀστραβῆ κίονα, id eſt, immobilem columnã, in cõparatione ad reliquos & Troianos et Achiuos. c ¶ Cycnum.) Cycni duo fuere, alter Martis, alter Neptuni filius. Martis gnatum inſidias nectentem uiatoribus, éque cæſorum capitibus templum genitori Marti extruere uolentem, Hercules interfecit. Cycnus uero Neptuni, Troianis auxilio ueniens, ab Achille demiſſus eſt orco, quum aduenientibus Græcis prohiberet ad portum adpulſum. d ¶ Auroræ gnatum Memnonem.) Tithonis & Auroræ filij duo fuere, Memnon & Emathion. Memnon ab Achille interemptus eſt, Emathion ab Hercule. e ¶ Multæ mihi ſub cubito.) Allegoria eſt, pro, multæ acutæ cogitationes & animo meo & cunctorũ prudentũ recubãt & uiuũt, quibus ornare queã uictores, & amicos meos. Hactenus quid diuitiæ uirtutibus iunctæ, atq; adeò uera illa felicitas efficiat, eleganti & diuite digreſsione expediuit, nimirũ quod nos ad pietatem, ad futuræ uitæ cognitionem inflamment. Nunc ad ipſum encomion redit, ſuæq; poëticæ autoritatem facit apud Theronem, uti ſciat ſe haud à uulgari poëta cõmendari, allegoria ſententiam ſuam illuſtrans. Sub cubito pectus eſt uel thorax. Tela encomia ſua uocat: per pharetram mentem accipit: ænigmatικῶς poëmatis huius ſui, quo uictores ornat, grauitatem & fœcunditatem indicat. Non cuiuis patere ſua, cæterum intelligentibus duntaxat. Sanè ipſum poëma Pindaricum hiſtoriarum

nomine

nomine, in quibus creber, ſed breuis, non adeò unicuilibet expoſitũ eſt: plerunq; enim in uictorũ genealogijs & rebus geſtis recenſendis, eas uix per nubeculam ſæpe oſtendit, ſæpe allegorijs multa inuoluit, ſæpe multa uix per tranſennã ſub indicans: decoro tamen ſeruiens, ne ſi ea planè in lucem proferat, plus turbet, quàm exhilaret hymnis hiſce ſuis uictores. Simplex huius loci ſenſus talis eſt: Multa mente mea clauſa gero tibi magnifica ô Hieron, quæ non omnia poſſum recenſere modo. Atq; hunc ipſe locum Pythiorum ode nona, Strophe 4. interpretatur, dum inquit: Magnæ uirtutes, copioſa eloquentia, quæ prædicẽtur indigent. Breuiter autem ornateq; dicere, ſapientum eſt. Quo & Lyricam breuitatem, & interim tamen eloquentiam ſuam & ornatum, haud immodeſte generali gnome commendat. f ❡ Sapiens natura.) Gnome eſt, quæ ueluti rationem prioris propoſitionis reddit, qua dicebat ſibi multadum inclyta encomia, materiemq; rerum uberrimã mente ſua condi. Nam ſe natura, iudicio, inuentione ualere: pulchra diatribe naturam cum arte conferens. Naturam Iouis aliti, aquilæ, artem coruo comparat: per aquilam (ut Scholia augurãtur) ſemet ipſum, per coruum Bacchylidem antagoniſtam ſuum intelligens. A pleriſq; controuertitur, ars'ne an natura ſit præſtantior: naſcatur'ne poëta an fiat. Qui ea in quæſtione ambigunt, hanc ueriſsimã Pindari ſententiã animo ſuo uertant.

[a] Adhibe nunc metæ arcum: age mi anime, quemnam tangemus ex manſueta mente, inclyta mittentes tela? [c] Acraganta [b] uerſus tendas. [c] Sancte nunc deiero, nullam centum retro annis ciuitatem, ingenuo corde erga amicos uirum, abundantioremq; manum [d] produxiſſe *Apoſtrophe. Interrogatio. Subiectio.*

EPODOS, COLON VIII.

Therone.

a ❡ Adhibe nunc metæ.) Apoſtrophe ad ſemetipſum: mi anime adhibe metæ arcum. Allegoricus ſermo. hoc eſt, Oden cœptam à Therone finias. ne longius uageris, ſed ad ſcopum, ad ſtatum redi. Sagittæ laudes ſunt, & præconia, quæ homines figunt, & corda illorũ penetrant, dulci tamen oblectamento, non acuta cuſpide, inſtar uelocium & letalium telorum, quæ inflicto corpori uulnere dolorem adferunt. Hinc diſcriminis cauſa adiecit, celebres è molli & manſueta mente. E mente, eaq; μαλθακᾶς proficiſcuntur ſagittæ, non ἐκ τῆς ἀμφηρέφιος φαρέτρης, ut apud Homerum. b ❡ τανύσαις.) Partici-

pium Doricū eſt pro ταννύσας. Dores enim ἰῶτα ας cōmunis linguæ participiorum terminationi, qualibus participijs Pindarus haud infrequenter utitur, interponunt. c ☾ Sancte nunc deiero.) Ratum, iuramento ſtabilitum ſermonem: hoc eſt, uerißimum, haud mendaci mente loquar. d ☾ Produxiſſe.) τεκεῖν. Poſtremo à liberalitate Hieronem laudat, & larga manu: quo ſimul ei ſuggerit, ne ſui largiendo obliuiſcatur: munera pro ſuis hymnis obſcure depoſcens.

ἐνόρκιον λόγον.

(Sed in laudem exijt, ignauorum quorundam iniuſte occurrens [a]iniuria, quæ malis operibus Theronis integritatem turbare uoluit &[b]abdere.) Poſtquam ut arena numero comprehendi non poteſt, ſic beneficia, quæ in multos ille contulit, quis numeret?

Hyperbole.

Indignabundus admiſcet dißidium, cum quod inter conſobrinos eius Capyn & Hippocratem concitatum eſt. Illi enim multis aucti beneficijs à Therone, quum uiderēt dominatum & potentiam eius augeri, fortunæ adeò illi benignæ inuidentes, aduerſus ipſum fecerunt manum, quos prope Himeram Siciliæ urbem uicit. Tum quod cum Hierone illi fuit. a ☾ *Iniuria.)* κόρος *ſaturitas eſt, quando ſatur ſtomachus faſtidire incipit cibos, & ex ea ſæpe noxa naſcitur. Iam rerum ſaturitas & abundantia mater & fons malorum haud raro eſſe ſolet: quare efficiens pro effectu, hoc eſt,* τὸν κόρον ἀντὶ τῆς ὕβρεως *accepit.* b ☾ *Abdere.)* κρύφον θέμεν. *Ariſtarchus* κρύφειν *per* κρύψιν *interpretatur. Dißidium hoc confutationis loco adductum eſt. quaſi dicat: Nihil poteſt remorari hanc laudem & ſummam Hieronis uirtutem & uictoriam, maleuolentia & iniuria conſobrinorum & affinium. Quid enim quæſo impetrarunt, niſi quod acceßionem præconijs & rebus eximie geſtis Theroni pararēt, dum turpiter à tanto heroë ſunt fuſi & fugati? Atq; hæc breuis confutatio per parentheſin eſt adiecta. Quæ enim ſequuntur, Poſtquam ut arena &c. cohærent cum ſuperiore liberalitatis præconio, ſuntq; eiuſdem* αἰτιολογία. c ☾ *Poſtquam ut arena.) Hyperbolica cōparatione probat, quod de munificentia protulit.*

Eidem:

EIDEM THERONI AD THEOXENIA, ODE TERTIA.

STROPHE I. COLON IX.

C[a]Aſtori & Polluci hoſpites amãtibus,[b] formoſæq; Helenæ[c] placere opto, celebre deuenerans Agrigentum, rectè inſtituens hymnum ad ornamentum equorum (qui in Olympijs uicerunt pedes inde feſsi) Theronis. Sic mihi[d] uariegatum inuenienti modum conſuluit[e] Muſa, ut uocem carmine ſplendidam[f] Dorico adaptarem rhythmo. *Propoſitio.*

ENARRATIO.

Quum Hercules, ut tertiæ Odes huius antiſtrophe Poëta diſſerit, in cœlum ex hoc mundo ſecederet, deorũq; ſodalitio & numero adiungeretur (uirtutum enim cauſa, ut Iſocrates in Philippico habet, pater Herculem in diuorum numerum retulit) Caſtori & Polluci quinquennales ludos Olympicos à ſeſe inchoatos, & abſoluendos & retinendos commiſit. Qui iuſſa capeſſentes, ultra Olympium agonem, panegyrin & celebrem conuentum inſtituerunt, quem Theoxenia à deorũ amicitia & commercio appellauerunt, quod eos tum conuiuio & menſa expectarent exciperẽtq;. De Theoxenijs hiſce in decima Nemeorum nonnihil etiam diſputabitur. Hic quum ſacra in hac feſtiuitate faceret Theron, denunciatum eſt ei, & alios ipſius equos uictoriam obtinuiſſe. Hinc Pindarus cum à corona equorum, à loco uictoriæ celebrat: ac per digreßionem recenſet, quomodo Hercules aureis cornibus ceruam apud Hyberboreos attulerit, illicq; oleaſtri ſurculos, quos plantaret Pyſæ in gratiam Olympiorum, ut & opacum olim oleæ illæ locum redderent, & coronam ramis ſuis & frondibus Olympionicis præberent. *Argumentum.*

a (Caſtori & Polluci.). Caſtor & Pollux & Tyndaridæ, & διὸς κοῦροι appellantur. Leda Tyndari uxor, ex Ioue in olorẽ transformata, duo oua peperit, è quorũ altero gemini Caſtor & Pollux, altero uero Helena prodijt. A Ioue ergo Dioſcuri, hoc eſt Iouis filij: à Tyndaro putatitio patre, Tyndaridæ. Helena fratres ſuos διὸς κούρους cognoſcere non poteſt in exercitu græco, dum 3. Iliados ſic inquit: *Tyndaridæ.*

Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν πολυδεύκεα,

αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.

Athenæus in Dipnoſophiſtis, *ᾠὸν ueteribus etiam ὑπερῷον ſignificaſſe, id eſt ſuperiorem thalamum uel cubiculum, teſtatur: quale ὑπερῷον* Homerus Pe- *nelopæ* 1. *Odyſſ. tribuit. hinc natã ouorum fabulam ex dictione πολυσήμῳ:*

b ℭ Formoſæ Helenæ.) *Græce eſt καλλιπλοκάμῳ θ' Ἑλένῃ, hoc eſt pulchros capillos habenti. Eſt Synecdoche, pro tota formoſa.* *c* ℭ Place- re.) *Caſtorem & Pollucem ideo principio placat, quod Agrigentini eos numi num uice coluerint. Quia Tyndaridæ ſunt Agrigentinorum dij uel maiorum etiam Theronis, ideo Theronem Agrigentinum celebrans meis carminibus, ipſos etiam honoro.* *d* ℭ *Variegatum modum.) Id eſt, uarium excogitan ti mihi argumentum.* *e* ℭ *Muſa.) Muſa Clio, uel Calliope mihi aſti- tit uel conſuluit.* *f* ℭ Dorico rhythmo. *Doricum rhythmon, Doricam dialecton uel harmonian dicit, quam in prima ode δωρίαν φόρμιγγα no- minauit, hoc eſt Doricam citharam.*

PARAPHRASIS EXORDII.

Inſtituo laudare Theronis equos Olympiorũ uictores. Atq; hoc dum molior, ipſum ſimul Agrigentinũ Theronem & ciues eius & ſubditos communi per- fundo præconio: gloria enim & eximium principis decus ad populum etiam eius deriuatur. Ac iuxtà ipſis Tyndaridis, Theronis & Agrigentinorum nu- minibus gratificari ſtudeo. Imò ideo uictoriã Theronis & equorũ eius ode hac exorno, ut potiſſimũ Dioſcuris per hæc placeã, dum ſuos cultores à me magni fieri uideant. Quanti enim ipſos Dioſcuros faciã, quis unq̃ uerbis cõſequatur?

ANTISTROPHE, COLON IX.

Nam adiunctæ iubis coronæ, [d]exigunt à me ut hoc diuinitus inſtructum debitũ, [b]citharamq́ uarie ſonantem, & [c]uocem tibiarũ, [d]carminumq́ poſitum Aeneſidami filio Teroni, pro decoro & dignitate tribuam: quod item efflagitat ex me [e]Piſa, [f]à qua [g]diuinæ ſortis hymni ad homines etiam tandem redeunt.

Quid Pindarũ permouerit ut & hunc hymnũ in gratiam Theronis conſcri beret, recenſet. Ipſa, inquit, equorũ uictoria, & corona equorũ iubis appoſita, uictoriæ ſymbolũ in cauſa fuerunt, quur hanc odam pangerẽ. Ipſa etiam Piſa, id eſt Olympiũ certamẽ, quo equi Theronis uicerunt, me huc pertraxit. Vtitur hic ſynonymia & congerie: nam debitum, citharam uarie ſonantem, uocem

tibiarum

tibiarum, carminum poſitum, etſi inter ſeſe quidem uarient, pro eodem tamen uſurpat, nempe hoc præſenti hymno uel encomio. a ℂ Exigunt.) *Verbum πράσσοντι, eſt per ἀφαίρεσιν pro εἰσπράσσουσί με, id eſt, à me exigunt. Et quia debitum exigitur, ideo in cœpta metaphora perſeuerans χρέος ſubiungit, qua officium ſuum commendat Theroni, & beneuolentiam, dum ſe debere hoc tanto heroi, tanq; præclaro regi dicit, conciliat.* b ℂ Citharam uarie ſo.) *Varie ſonantem citharam appellat, quam ſuprà prima ode αἰολίδα μολπὴν dixit.* c ℂ Vocem tibiarum.) *Propterea tribuit uocem tibiarum, quia nedum cithara uel lyra, ſed & tibia canere potuit Pindarus, quippe qui tibicinis filius erat, ut in Pindari uita explicatum.* d ℂ Carminumq; poſitum.) *Per carminum poſitum, uel lyricorum ſuorum uerſuum leges intelligit, uel ad arſin & theſin uocis, hoc eſt ad eleuationem & depreſsionem, ut fit cantando, refert. Si ad rationem uerſuum ſuorum defigit oculos, tum eſt hiſterologia, uel ὕστερον πρότερον, ſeu ordinis inuerſio. Primũ enim ode pangitur, ſiue uerſus componuntur, deinde cantantur, poſtea lyra uel cithara, uel tibia etiam accedit.* e ℂ Piſa.) *Ab equis, qui uictoriam curſu obtinuere, uictorem laudauit: nunc à loco ubi uicerunt prædicat, nempe Piſa: & per metonymiã locũ certaminis, pro ipſo certamine accipit.* f ℂ A qua.) *Ex Piſa, hoc eſt Olympiaco ludo, inſignia multa encomia uictoribus obtingunt.* g ℂ Diuinæ ſortis.) *Græce θεύμοροι, à θεὸς & μόρον. Doricum eſt, pro θεόμοροι. Siquidem Dores ε in ευ permutant, quaſi θεόσδοτοι, hoc eſt diuinitus datæ cantiones uel hymni.* θεύμοροι.

EPODOS, COLON IX.

[a]Quibus candidus[b]certaminum arbiter[c]Aetolus quidam mandatum iam olim ab Hercule commiſſum perſequens, alte ſupra palpebras circum comas glauci coloris ex olea coronam impoſuerit, quam[d]ab opacis quondam Iſtri fontibus attulit[e]Amphitryoniades,[f]ut eſſet pulcherrimũ Olympicorum certaminum monimentum.

a ℂ Quibus.) *Qui ex Piſa laudem referant ſub conſpectum ſtatuit. Vtitur autem longa periphraſi, qua uictorem circumſcribit. Victores, inquit, ex Olympia uel Piſa laudem reportant: quorum Hellanodices capiti ex olea impoſuerit coronam, illi præconiũ merentur. Euenit aũt hoc obtinentibus palmam. Græce eſt ὧτινι, id eſt cui. Pluraliter uertimus: nam à multitudinis numero, ad*

ſingularem decidit Pindarus non infrequenti ſibi ritu. ὧτινι enim relatiuum præcedens habet ἀνθρώποις plurale. Amplificat autem pulcherrime à corona ex olea, uel (ut Scholia & Epigrammata græca tradunt) ex oleaſtro, qua uictores Olympiaci ſint ſemper exornati. Deinde per digreſſionē ſubijcit, ut Hercules ab Hyperboreis oleam Olympiam uſq; pertulerit, ac tranſplantarit.

b ℭ Certaminum arbiter.) Hellanodices Græcorum arbitrum ſonat: is erat qui primum iudex certaminis ab Hercule conſtitutus erat: deinde per ſucceſſionem, qui cum ueritate tum iuſtiſſima ſententia cōſpicuus erat, ad id functionis à populo eligebatur: is pronunciabat uictorem, coronaq́; ex oleæ texta frondibus, uictorū tempora redimibat. c ℭ Aetolus quidam.) Aetolorum quidam, cui nomen Oxylus, Heraclidis in Peloponneſum ingruentibus dux fuit: unde remunerationis uice Eliorum dominatum ab ipſis recipit, à quo deinceps Elij Aetoli nominati ſunt. d ℭ Ab opacis Iſtri fontibus.) Opacos
Iſter. *Iſtri fontes nominat, ab olearum denſitate & umbra. De Iſtro Pomponius Mela hæc memoriæ prodidit: Ille qui Scythiæ populos à ſequentibus dirimit, apertis in Germania fontibus, alio quàm deſinit, nomine exoritur. Nam per immania gentium magnarum Danubius eſt, deinde aliter appellantibus accolis, Iſter fit. De hoc & Plin. lib 4. cap. 12. e ℭ Amphitryoniades.) ἀμφιτρυωνιάδης α recipit in penultima per epentheſin uel pleonaſmū, uerſus gratia: deinceps ἀμφιτρυωνίδης dicit. f ℭ Vt eſſet monimentum.) Conſilium Herculis explicat, quur Hercules Amphitruonis filius, oleam à Danubio attulerit.*

STROPHE II. COLON IX.

Vbi perſuaſerat [a]Hyperboreos Apollinem uenerantes populos. Pius enim & beneuolus petit [b]Iouis delubro [c]cuiuis patenti, umbroſum germen, quod hominibus cōmune ſit, uirtutibusq́;
† Ioui. [d]coronam ſufficiat. [e]Iam tum enim ipſi †patri [f]ſacrificijs imbutis aris, [g]pleno ſuo orbe luna [h]aureo inuecta curru, noctu ſub occaſum ſolis [i]totum ſuum oculum repoſuit, & lucere fecit.

Vt precibus ab Hyperboreis oleam impetrauerit Hercules, perſequitur.

a ℭ Hyperboreos.) Hyperborei in Aſiatico littore primi ſunt ultra Aquilonem & Riphæos montes, ſubq́; ipſo ſyderū cardine iacent, ubi ſol non quotidie,

die,ut nobis,ſed primum uerno æquinoctio exortus,autumnali demum occidit: & ideo ſex menſibus dies, & totidem alijs nox uſq; continua eſt. Hæc Pompo *nius Mela lib.2.* Miram Hyperboreorum *felicitatem deſcribit* Plinius *libro 4. cap.12.ſub finem.Pherenicus poëta à gigantibus ortos* Hyperboreos *teſtatur.* Porrò *Iſtri fontes apud* Hyperboreos *conſtituit noſter. Mathematicorũ aliquot* Hyperboreos *eſſe ſub polo negant.Plinius certe iam adducto loco,* Nec *libet,in quit, dubitare de gente ea, cum tot autores prodant, frugum primitias* Delon *mittere* Apollini, *quem præcipue colunt.* *b* ℭ Iouis *delubro.)* διὸς ἄλσος.) Q*uicunq; locus dijs conſecratus,etiamſi nihil plantarũ habeat,* ἄλσος *dicitur, quemadmodum apud* Homerum *in catalogo nauium:*

ὀγχηστόνθ᾽ ἱερὸν, ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος.

Non *enim, ait interpres,* Orcheſtus *arboribus floret,ſed ſacer* Neptuno *locus eſt,uel delubrum.Per* Iouis *delubrum* Piſateum *intelligit,uel ipſum quinquennalium ludorum locum.* *c* ℭ Cuiuis *patenti.)* Olympia *cuiuis patent: in gratiam enim omnium aduentantium uel undecunq; inſtituta panegyris.*

d ℭ Coronam.) Herculem *non in ſuum uſum, ſed in uirtutis & uictoriæ gloriam & præmium oleam ab* Hyperboreis *petiuiſſe dicit. Eſtq; hic ſemel ob ſeruandum, undenam & qua ratione olea fuerit niceterion & merces* Olympionicis,*& per quem primum* Elin *tralata fuerit.* *e* ℭ Iam *tum enim.)* αἴτιον *eſt.Cauſam reddit,quur fuerit permotus ut oleam adferret.Inſtabat,in quit, iam tempus alterius* Olympiadis, *quæ circiter plenilunium agebatur, ac deerat aliquod adhuc uictoribus ornamentũ.Prima enim* Olympias *ab* Hercule *confecta erat,abſq; ulla corona:ideo ut eſſet quo exornarentur uictores, oleam ab* Hyperboreis *accepit.* *f* ℭ *Sacrificijs imbutis aris.)* Hiſterologia *eſt, uel* λόγος ἀντίστροφος. Nam *lunæ antea plenũ eſſe orbem & plena cornua oportuit,quàm aræ* Ioui *fumarent.* Nec *enim ſacra primũ fiebant,ac deinde ple niluniũ apparebat,uerũ primo* ἡ πανσέληνος *aderat,tum ſacra et certaminis iudiciũ perficiebãtur.* *g* ℭ διχόμηνις μήνη.) *Luna pleno fulgens orbe* διχόμηνις *dicitur,à* δίχα *bifariã, et* μὴν *luna. quod luna tum duo patiatur,au gmẽtum ipſum, uel orbis repletionẽ,ac ſtatim ſui rurſus imminutionẽ luminis. Circiter oppoſitionẽ enim* Olympiacus *agon agitur:ſextodecimo uero menſis, iudiciũ & ſententia de uictoribus fertur.* *h* ℭ Aureo *curru inuecta.)* Luna χρυσάρματος *appellatur, aureum currum habens, quod ſit in plenilunio pulcherrima,& auri ferè tum colorem præ ſe ferat.* *i* ℭ Totum *ſuum oculum.)* Amphibolia *eſt, in toto oculo. Dubium enim num ad ſolem, uel ad lunam referendum ſit oculi uocabulũ. Si ad lunam dirigatur, pro ſplendore* μεταφορικῶς *accipiendum eſt : ſin nocti accommodetur, mox abſurdum iudi*

catur, nocti oculum attribuere uelle ullum. Ecquid quæſo nox eſſe poteſt præter tenebras & caliginem, ſi deſit cœleſtis lunæ lampas? Oculum igitur habere nequit ipſa profectò nox, niſi cæcũ ei dederimus, ita ut oculus noctis, pro tenebris ipſis accipiatur. Verumenimuero prior ſententia de oculo, id eſt ſplendore lunæ, mihi magis arridet. διχόμηνις μήνα, *pro* μήνη, *hoc eſt* πανσέληνος, *plena luna, uel luna duo paſſa.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

Ac magnorum certaminũ [a]caſtum iudicium.

A præcedentibus hæc dependent. Repetendũ eſt enim, plena luna apparere fecit & illuſtrauit ſententiam de uictoribus proferendam: poſt oppoſitionem enim decimoſexto die (ut paulò ante commemoratũ) Olympionicæ pronunciabantur. ἁγνὴν. a ℭ *Caſtum iudicium.) Id eſt, perſonam non reſpiciens, corruptelam non admittens. Quanquam non male quadret ſententiæ Pindari, ſi hic locus, ut in prima tralatione fuit relinquatur, hoc eſt, ut ad inſequẽtia referatur.*

Ludum ſanè quinquennalem prope diuina Alphei præcipitia cõſtituerat Hercules, uerũenim locus Pelopis in [a]uallibus [b]Cronij non pulchris florebat arboribus. Quum igitur plantarum uacuus [c]hortus uiſus eſſet, in aprico ſolis radijs ſubiacere, iam tum ad [d]terram proficiſci animus ardenter deſydera-

EPODOS, COLON IX.

bat Iſtrianam.

Ab inſtitutione prima Olympiadum amplificat, Herculem primum autorem adfirmans & inſtitutorem earundem. Immoratur autem in oleæ traductione. Inſtituerat, inquit, Hercules quidem Olympiadẽ et quinquennalẽ agonem, uerum deerãt arbores quibus locus ille opacus & amœnus redderetur, ne luctantes uel certantes nimio æſtu labaſcerent, uel uiribus deſtituerentur.

a ℭ *Vallibus.)* βάσσαις *eſt pro* βήσσαις, *id eſt uallibus uel concauitatibus.* b ℭ *Cronij.) Cronij adiectiue uel ſubſtantiue accipi poteſt. Adiectiue refertur ad Pelopem, ut ſit* κρονίε ἀ κρόνος, *Saturnij Pelopis: quod Pelops genus ſuum ad Saturnum retulerit. Pluto enim filia Saturni Tantalum peperit, patrem illum Pelopis. Subſtantiue Cronium mons eſt prope Elin Peloponneſi urbem.* c ℭ *Hortus.)* κᾶπος *locus eſt qui uentis undiquaq; perflatur*

perflatur. hinc κάπτου *præſepia appellantur apud* Homerũ,*quod ſpiritu equorum pabulum & alimoniam attrahente perflentur.* d ❡ Terram Iſtrianam.) *Terra Iſtriana, ad Iſtrum ſita. Hyperboreorum regionem intelligit, ut è ſuperioribus conſtat.*

Illic Latonæ filia Diana equos ad curſum in ue natione excitans, ſuſcepit eũ, dum ueniſſet ille ab Arcadiæ cum iugis, tum uariè inflexis ſeceſsibus (quando ipſum mãdatis Euryſthei,[a] neceſsitas, at que adeò neceſſaria patris uolũtas armauit)[b] ceruam aureis cornibus inſignẽ abducturus, quam olim[c] Taygeta ipſi[d] Orthoſiæ dicãs, ſacrã ſcripſit.

Ad aliam inſignem fabulam de aureis cornibus decora cerua tranſit, quam Hercules, Euryſtheo Tyranno *morem gerens, ex terra Iſtriana tulit, digreditur, potißimum ceruæ illius nomine primum Iſtrum petijſſe* Herculem *oſtendens: ubi quum inſignem olearum præſtantiã & proceritatem conſpiceret, eas etiam ſecum tranſtulit* Elin *uel Piſam.* a ❡ Neceßitas patris.) *Quum* Iuno *Alcmenã uterum ferre ex* Ioue *animaduerteret, & ex diuino ſemine* Herculem *concepiſſe:* Iouem *adit, precaturq; ut annuat, cum fore alterius dominum qui primum ex aluo materna in lucem prodijſſet.* Iupiter *adſentitur.* Iuno *efficit, ut* Euryſtheus *prior naſcatur,* Hercules *poſterior: hinc odia perpetua inter* Euryſthea & Herculem *uiguere. Proinde aſſenſum hunc appellauit, neceſſariam patris* Iouis *uoluntatẽ. Poſthac in rabiem actus* Hercules *à* Iunone, *conſulit* Apollinem, *quo pacto recuperet ademptam rationem & prudentiam. reſpondet oraculum, eum tum demum bene habiturum, ſi* Euryſthei *mandatis obſequatur.* Inde *labores* Herculis, *quorũ eſt mentio apud omneis paßim utriuſq; linguæ hiſtoricos & poëtas, apud* Iſocratem *in encomio* Helenæ, *panegyrico & reliquis orationibus, in* Virgilij *carminibus, in* Prouerbijs, *apud* Iuſtinum, *apud* Ouidium *in epiſtolis & transformatis.* b ❡ Ceruam aureis cor.) *Ceruas quaſdam cornua ferre ſeu cornutas eſſe, ueriſimile apparet. Apud poëtas quidem hoc eſt reperire. Sic* Anacreon *lyricus, cornutam matrem ceruã appellat. Perinde atq;* Africæ & Aethiopiæ *elephantes & maſculi & fœminæ dentes habent, quum* Indicæ *tamen elephantes iiſdem careant.* c ❡ Taygeta.) *Quum* Taygetam Atlantis *filiam* Iupiter *deperiret, in ceruam à* Diana *permutata eſt, ſicq;* Iouis *conatum effugit: mox eius etiam beneficio humanam ſuam priorem formam recepit. Cui gratiam referre cupiens, ceruã cornua*

auro exornata gerentem conſecrauit hac ſententia cornibus inſcripta, Ταΰγέτη ταύτην ἀφιεροῖ ἀρτέμιδι. *hoc eſt,* Taygeta hanc Dianæ dicat. *Hanc Hercules ab Euryſtheo adferre iuſſus, ad Hyperboreos uſq; inſequitur, ibiq́; eam comprehendens, ex oleis eius loci nõnihil etiam retulit, in ludorũ Olympiacorum gratiam.* d ℂ Orthoſia.) *Diana Orthoſia ab Orthoſio Arcadiæ monte dicitur, uel* πρὸς τὸ ὀρθοῦν, *ab erigendo, iuuando, rectificando, quod parturientibus opem ferat, casq́; ſubleuet.*

STROPHE III. COLON IX.

Periphraſis terræ Hyperboreorũ

Hanc dum aſſequitur, cõſiderat iuxta & horridam frigido borea terrã, ubi ſtans obſtupuit, arborum proceritatem reputans, earundemq́; cupidine captus, ut iuxta ſtatum equeſtris curſus finem [a]duodenis circũſcriptũ flexibus plantaret cogitauit. Nuncq́; ad hoc [b]feſtiuitatis propitius redit, cum diuinis [c]honeſtæ Ledæ liberis [d]didymis.

a ℂ Duodenis flexibus.) *Duodecim flexurarum finem hic poëta nominat, quod ſuprà in 2. Ode* τεθρίππων δυωδεκαδρόμων *dixit: ſiue quod certantes duodecies currum rotabant, ſiue quod currus duodecies curſum perfecerit, cui perfecti equi ſubmiſſi eſſent.* b ℂ Feſtiuitatis.) *Theoxenia intelligit, de quibus in argumento.* c ℂ Honeſtæ Ledæ.) βαθυζώνου, *precioſum baltheum habentis, uel profunde cinctæ.* Homerus βαθυζώνους τε γυναῖκας *libenter dicere ſolet, ſiue quod mulieres ſeſe preſſius cinxerint, uel ut* Scholia *explicant, quod* βαθὺ *etiam multũ ſignificet:* βαθὺς πλοῦτος *enim idem eſt quod* πόλυς πλοῦτος. *Et quia* Heroides *ferè hoc epithetõ decorãtur, haud dubie peculiarem illæ in cingendo ſunt modũ ſecutæ, quo honeſtatè præſentarent.* Vel *ſimpliciter* βαθύζωνοι *puellæ & matronæ appellantur, quod multũ, hoc eſt arcte ſeſe cingendo conſtringãt, ut cingulæ & ſubtiles appareant.* d ℂ Didymis.) *Didymi Ledæ liberi ſunt Caſtor & Pollux.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

[a]Quibus demandauit in Olympum ſecedens admirandum regere certamẽ, quod in uirtute uirũm conſiſtit & facili curruum motione. [b]Me igĩtur animus impellit ut gloriam [c]Emmenidis Theroniq́;

roniq́ uenturam prædicem & cõcinam, [d]dantibus hanc qui generoſis uehuntur equis Tyndaridis: [e]quoniam eos cum pleriſq; mortalium hoſpitalibus menſis accedunt,

EPODOS, COLON.

[f]Pia mente ſeruantes [g]beatorum ſolennia.

a ❡ *Quibus demandauit in Olymp.)* *Caſtori & Polluci, inquit, Hercules in cœlum abiturus hinc, demandauit Olympiaci agonis adminiſtrationẽ.*

b ❡ *Me igitur.)* *Hactenus abſoluit parecbaſin de olea per Herculem ab Hyperboreis allata, de cerua aureis cornibus conſpicua, de primo quinquennalium ludorum Olympiacorum inſtitutione: nunc ad ipſum tandem uictorem redit. Fert animus laudare & Theronis maiores, & ipſum, ac tali celebrare honore, qui apud poſteros ſit etiam duraturus, hoc eſt, ode uel hymno.*

c ❡ *Emmenidis.)* *Tribus eſt Theronis in Sicilia Emmenidarũ. Agrigentinos autem intelligit. Quum enim Telemachus quiſpiã Agrigentinorũ tyrannus Phalarin infregiſſet, filium habuit Emmeniden, cuius Aeneſidamus, cuius Theron & Xenocrates, Theronis Thraſydeus, Xenocratis Thraſybulus.*

d ❡ *Dantibus hanc.)* *Argumentum à facili. Non eſt difficile immortali eos nomine celebrare, quandoquidem Tyndaridæ, numina ipſorum, quæ colunt, ea certe illos gloria dignabuntur. quũ bene uelint eis Tyndaridæ, & illorum gerant curam.* *e* ❡ *Quoniam eos.)* *Hoc eſt, & Theron, & alij mortalium, Caſtorem & Pollucem hoſpitali menſa & cõuiuio excipiunt, tum uidelicet, quum Theoxenia aguntur. Adeò pij ſunt Emmenidæ & Theron, & alij boni, Theoxenia agentes, ut & Hercules & Tyndaridæ cum alijs unà dijs eorum menſam inuiſant.* *f* ❡ *Pia mente.)* *Agrigentinos potiſſimũ hic à religione cõmendat, quod præ cæteris mortalibus Theoxenia celebrent.*

g ❡ *Beatorum ſolennia.)* *Per beatorum ſolennia Theoxenia intelligit quæ Dioſcuri inſtituerunt, ad quam feſtiuitatem ipſi etiam Caſtor & Pollux tanquam ſibi gratiſſimam & à ſeſe inſtitutam adeunt: nedum enim Herculi morem geſſerunt, in Olympici agonis gubernatione, uerumetiam propriã quandam Theoxeniorum panegyrin inſtituerunt.*

Præſtat [a]quidem aqua cæteris elementis, aurum dein res optima, poſtremo Theron domeſticis uirtutibus clarus, & Herculis attingit co-

„ lumnas, ultra quas nec ſapientem, nec inſipien-
„ tem progredi par eſt. At neque ipſe ego in ani-
mum induxero, [b]uanus enim ſim ſi fecero.

εἰ δὲ. *a* ℂ Quidem.) *εἰ δὲ particula hic eſt continuatiua, non eſt conditionalis. Eſt autem ueluti peroratio, qua per cõparationem* Theronis *eximia præconia cludit.* Vt *aqua, inquit, inter elementa, aurum inter metalla primatum obtinet, ſic* Theron *domeſticis uirtutibus* Herculis *columnas attingit, id eſt, omnium maxime conſpicuus eſt.* Nam *parœmia,* Herculis *columnas attingere, ad ſumma rerum culmina cõſcendere ſignificat.* Atqui *ſimulac* Hercules, *ut* Interpres *refert, ob* Geryonis *boues ad inſulam* Erythiã in Oceano *ſitam perueniſſet, omne nauigabile mare tranſiens, neque quicquam præter chaos & caliginem reperiſſet, columnas erexit, quibus finem & laborum ſuorum conſummationem & nauigationis metã indicauit, ultra quas nemo deuenire poſſit.* Olympiacum *aũt certamen per* Herculis *columnas intelligit, quaſi uictoria illa nihil ſit auguſtius, neque præclarius, nec illi quicquam accedere maius poſſit.* Et *quia ad* Herculis *columnas peruenit, neque mihi ultra progredi licet: pulchrã ſibi finiendæ odes, ex* Herculis *columnis, occaſionem arripiens.* *b* ℂ Vanus ſim.) *κεινὸς pro κενὸς per epentheſin prioris, perinde ac in 2. κεινὰν παρὰ δίαιταν.* Vanus ſim: Ellipſi *claudit, deeſt enim, ſi pergam iam, uel ſi plura poſt* Herculis Gades *dicere uelim, aut aliquid huiuſmodi.*

PSAVMIDI CAMARINAEO EQVIS VI*ctoriam obtinenti,* ODE IIII.

STROPHE I. COLON XV.

Hyperbatõ SVmme uelociſsimi ac iuxtà duriſsimi
Apoſtrop. [d]tonitru impulſor Iupiter, tuæ unà cũ
Metaphora uario in cithara carmine, reuolutæ [b]ho
Proſopop. ræ, clariſsimorum me teſtem certami-
„ num legarunt. [c]Dulce de præclare geſtis amico-
„ rum rebus bonos [d]exhilarat. [e]Atqui ô Saturni fili
Periphraſis qui Aetnam uentis expoſitam, [f]Typhoni centũ
Iouis. capitibus horrido ſuperpoſitum onus habitas,
ἠχύ. ſuſcipe [g] Charitum nomine hoc de Olympiaca
uictoria

uictoria encomium,

ANTISTROPHE, COLON XV.

[b]Non interituram late potentiũ uirtutũ lucem.

ENARRATIO.

Pſaumis Acronis filius, octuageſimaſecunda Olympiade quadriga uictor euaſit. Camarinæus uel Camarinanus à Camarina Siciliæ urbe patria ſua dicitur, quæ nomen à lacu ſibi cognomine inditum gerit. De eo lacu extat prouerbialis, referente Stephano, hexameter, Argumentum.

Μὴ κίνει καμαρίναν, ἀκίνητ⊗ γὰρ ἀμείνων.

Ne moueas Camarinam, immotæ noxia parua eſt.

Verũ ex Chiliadibus Eraſmicis ea parœmia cognoſcenda. Et quia Camarina lacus eſt à quo patria Pſaumidis idem nomenclaturæ poßidet, ideo & quinta inſequenti ode Camarinã Oceani filiam appellat uates. A Ioue Olympiorum præſide initio ſumpto laudat Pſaumin: à uictoria, à liberali in amicos potißimũ animo, à ſtudio pacis in rempublicam: tandem ad locum cõmunem experientiæ digreditur. a ℂ Tonitru impulſor.) *Tonitru Iouis equum, quem ipſe agat, facit.* ἐλατὴρ *enim aurigam & ductorem ſignificat, uel actorem à uerbo* ἐλαύνω *ago, duco, impello: unde* αἰπόλ⊗, βουκόλ⊗, *παρὰ τὸ τὰς αἶγας τε καὶ βοῦς ἐλαύνειν. Porrò quia per proſopopœiam tonitru Iouis equum finxit, ideo eum* ἀκαμαντόποδα, *id eſt celerrimum, uel indefeſſos pedes habentẽ adijcit, eadem proſopopœia & metaphora. Eſt enim & tonitru & fulmen uelocitate & duricie uel robore planè inexplicabilis conditionis.* b ℂ ὧραι.) *Horas pro tempore accipit, quod ſuprà omniũ patrem appellauit. Horas cœli tenere portas, cœli Olympiq; cuſtodiam illis eſſe cõmiſſam 5. & 7. Iliados Homerus adſerit. Vel pro Olympiaci agonis tempore. quaſi dicat: Olympiacorum ludorum tempus quo Pſaumis coronatus eſt, in cauſa eſt, quur ego ſim teſtis, hoc eſt præco & laudator eius uictoriæ.* Velociſsimi Teſtem.

c ℂ Dulce de præclare.) *Inſignis gnome eſt, qua ueluti rationẽ reddit, quur ſuſceperit laudandum Pſaumin. Quia mihi amicus eſt Pſaumis, non potui non uehementer gaudere eius nomine, ipſiq; congratulari hoc epinicio.*

d ℂ Exhilarat.) *ἔσηναν eſt pro ἔσηναν, à uerbo σαίνω. Significat id uocis propriè adplaudere, adblandiri, perinde atque canes & cauda & auribus dominis ſuis adblandiuntur, beneuolentiam ueluti, amorem & congratulationem oſtendentes. Pro gaudere accepit μεταφορικῶς, proq; lætitia, qua amici rebus amicorũ feliciter geſtis congratulantur. Vſus eſt hoc uerbo Home-* ἔσαναν.

rus Odyſs. ρ. ubi reuerſum Vlyſſem agnoſcens canis, cauda & auribus illi adblanditur, congratulaturq́;:

οὐρῇ μὲν ῥ᾽ ὅγ᾽ ἔσηνε καὶ οὔατα κάμβαλεν ἄμφω.

Boni, *inquit, ad dulce fortunatorum amicorum nuncium gauiſi ſunt.* ἔσηναν, ἐχάρησαν. *Apud Ariſtoph. in Equitibus* αἰκάλλειν *idem eſt quod hic* σαίνειν. e ℂ Atqui ô Saturni.) *Exordium huius hymni quatuor coloribus figuratum eſt. Primum Apoſtrophe: ad Iouem enim orationem dirigit. Deinde proſopopœia, quum tonitru animam & ſpiritum tribuit, equum Iouis faciens. Pòſt metaphora, dum per horas Iouis olympiada intelligit. Similiter te ſtis metaphorικῶς pro concentore uel poëta accipit. Poſtremo hyperbaton. Quum enim Iouem ita ſupplex conueniſſet, & quædam de Iouis potentia interſparſiſſet, ita ut nonnihil longius quadantenus à periodi perfectione diſceßiſſet, repetit eam compellationem* κατὰ τὸ ὑπέρβατον. *Prædicat autem potentiam Iouis nedum à tonitru, ſed à uicto hoſte Typhone, cui Aetnam ſuprapoſuit, à Camarinæo uictore occaſionem ſumens, ut Aetnæ mentionem faciat: quandoquidem Siciliæ mons eſt celeberrimus Aetna, & ipſe Pſaumis Siculus.*

Summa huius ſtroph. ὑψχύ. *Crebro uero poſt hac Aetnam recordatur uates. Summa huius Strophes eſt huiuſmodi: O Iupiter altitonans, ô Iupiter fortißime gigantum uictor, quæſo te ſuſcipe hanc oden meam, in gratiam Pſaumidis Olympionicæ conſcriptam.*

f ℂ Typhoni.) *Typhon uel Typhoeus Terræ filius, dijs ſuperis bellum mouens, Iouis fulmine ſub Aetnam Siciliæ montem detruſus eſt. Callimachus Encelado impoſitum Aetnam dicit. Alij Typhonem in Phrygiam, alij in Aegyptum, alij aliò transferunt. Ouidius 5. Metamorph. Pindaro conſonat:*

Vaſta, inquit, Giganteis iniecta eſt inſula membris
Trinacris, & magnis ſubiectum molibus urget
Aethereas auſum ſperare Typhoea ſedes.
Nititur ille quidem, tentatq́; reſurgere ſæpe,
Dextra ſed Auſonio manus eſt ſubiecta Peloro,
Læua Pachyne tibi, Lilybæo crura premuntur,
Degrauat Aetna caput, ſub qua reſupinus arenas
Eiectat, flammāq́; fero uomit ore Typhoeus.

Verū de Typhone fuſius aliquāto in prima Pythiorū ode diſſeretur. Suppliciū et pœnam ſignificat ἶπος, ἶπος, ἴπτω. *ἶπος, ab* ἴπτω, *uel* ἴπω, *quod eſt noceo: unde etiam* ἴψ *uermis genus.* ἴψ.

g ℂ Nomine Charitū, *hoc eſt, propter humanitatē et pietatē Pſaumidis, uel propter Charites ipſas, quæ me permouerūt ut Pſaumin hac ode eueherē.*

h ℂ Non interiturā.) *Encomiū, inquit, eſt diuturna lux, hoc eſt, longißimo tempore durans ſplendor & memoria. Appoſitio eſt & metaphora.*

Pſaumidis

[a]Pſaumidis nanque curribus uenit, qui olea Piſatide coronatus, gloriã excitare feſtinat patriæ ſuæ Camarinæ. [b]Deus reliquis eius uotis accõmodet ſucceſſum. [c]Nam ipſum equorum educationi impenſe deditũ prędico, ac læta erga quoſuis hoſpitalitate præditum, atque tranquillitatis urbiũ amicæ ſyncera mente ſtudioſum. Neque fal

» ſa loquar. [d]Experientia mortaliũ exploratio eſt

» & argumentũ: quã penes & hic iudicari poteſt.

a ¶ *Pſaumidis curribus uenit.)* *Ratio eſt quur debeat Iupiter hunc hymnum placidus ſuſcipere. Quia uenit curribus Pſaumidis, hoc eſt, quia in laudem uictoris Camarinæi compoſitus eſt, qui curru uictor abijt ex Olympijs.*

b ¶ *Deus reliquis.)* *εὐχὴ eſt & δέησις, qua reliquæ Pſaumidis uitæ feliciorem euentũ dei benignitate donari optat.* *c* ¶ *Nam ipſum equorum.)* *Ratio eſt precationis. Primum ergo à uictoria laudauit, nunc rationẽ reddens quur dignus ſit, ut felicem cunctarum rerum ſucceſſum adipiſcatur: ſimul à potentia, ab hoſpitalitate, ab amore reipublicæ, paciſque ſtudio extollens. Perinde ac ſi dicat: Dignus eſt ut propitio dei numine perpetuò conſeruetur Pſaumis. Eſt enim primum curæ reipub. intentus, dum equos educat, quibus in bello aduerſus hoſtem uti queat: deinde liberalis eſt in ſuos amicos: poſtremo quia amans eſt patriæ, eiuſque ueluti pater, quã pura mente tranquillam ſeruat: iamque ab Olympia uictoria totus in hoc eſt, ut patriæ ſuæ bene præſit, pura mente, & uitæ ſuæ, quam iam ad prouectiorem etiam ferè ætatem integram conſeruauit, ſynceritate.* *d* ¶ *Experientia.)* *Confirmat laudem ſuam experientia, & uulgi iudicio. Experientia ei teſtimonium ferre poteſt, iam planè ipſum patriæ ſuæ commoditati ſtudere.*

EPODOS, COLON XII.

Quæ Clymeni filium Erginum ex ignominia qua per Lemniades mulierculas afficiebatur liberauit, æreis in armis uincentẽ curſu. Qui etiam pro corona adferenda profectus, [a]Hypſipylæ dixit: Talis ego, manus & cor adhuc peræque uelocitate pollent. [b]Naſcuntur & iunioribus ſæpe

cani,uel præter ætatis congruum tempus.

Amplificat cõparatione, locum cõmunem experientiæ tractans. Ipſa experientia clamat, Pſaumin talem eſſe qualem dixi. Porrò ubi experientia præſtò eſt, nulla alia confirmatione opus eſt. Sæpe autem experimentũ nobis perſuadet, quod alioqui non facile crederemus. Quemadmodum in Clymenis filio contigit: qui tametſi canus eſſet, iunioribus tamen & in ſpeciem fortioribus præripuit herbam. Sic Pſaumis Camarinanus ſenij ferè tempore, utpote canus Olympiam uictoriam adeptus eſt. Quam comparationis applicationẽ etſi

Erginus

ipſe conticeat, adiungenda tamen eſt & ſubaudienda. Erginus autem Clymeni filius in funebri certamine Thoantis, cum Argonautis armatus in ſtadio currens, ridiculum erat in Lemno ſpectantibus mulieribus, ipſis etiã Argonautis, ut qui iamnunc canus, florentioris ætatis iuuenibus concertare uelit. Vbi uero curſu reliquos anteuertiſſet, eius uires enituerunt, eq́; ignominia ipſum uindicarunt.

Hypſipyle.

a ℂ Hypſipylæ.) *Hypſipyle Thoantis filia, quum Argonautæ in Lemnum appulſi eſſent, funebre certamen inſtituit: ubi quum Erginus canus iam certamen quoque iniret, à Lemniadibus riſui exponebatur, quod uetus ipſe, martia uirtute præditis iuuenibus ſeſe admiſceret: qui tamen rerum potitus, gloriam ſibi adeptus, ludibriũ in decus ſibi conuertit. Vnde ueriſimile quod & Pſaumis ſenio iam grauatus, ut ex canicie comæ iudicatus eſt, uictoriã ſit cõſecutus. Fuerunt aũt antagoniſtæ Ergini ab eo uicti, Zeras & Calais Boreæ filij.* *b* ℂ *Naſcuntur & iunioribus.) Sententia eſt, qua & Ergini & Pſaumidis canos excuſat: ſæpenumero accidere inquiens, ut & præter ætatem cani uel iunioribus naſcantur. Vnde manifeſte colligitur iam tum canum fuiſſe: alioqui nec Ergini exemplo, nec hac gnome habuiſſet ulla ratione opus: Canicies haud raro comam fœdat iuuenilem.*

EIDEM PSAVMIDI, QVADRIGA, VEHIculo, & *Celete palmam conſecuto,* ODE V.

STROPHE I. COLON XIX.

O[a]Ceani filia Camarina, hilari quæſo corde ſuſcipias, eximiarum uirtutum & coronarũ, quæ Olympiacis uictoribus obueniunt, iucundum fructum, ac iuxtà Pſaumidis[b] dona, qui tuam illuſtrem red

deus

dens ciuitatē [c]populi altricem, [d]ſex aras geminas rite honorauit, in deorū feſtiuitatibus, per maxima quidem ſacrificia & [e]certamina, ad quinque dierum durantia interuallum: ubi [f] equis, [g]hemionis, & [h]uno freno ſuperior euaſit. Tibi uero ô [i]Camarina nympha, [k]teneram uictoriæ gloriam dicauit, patremq́ Acrona prædicauit, ipſamq́ [l]nuper adeò conditam ſedem.

ENARRATIO.

Pſaumidi Camarinæo qui circiter 82. Olympiadem uictor euaſit celete, curru hemionis ducto, et curru equis uecto, hæc ode rurſus inſcribitur. Quemadmodum autem priori ode ad Pſaumin, encomium ſuum Ioua Olympiorum præſuli offerebat, ſic nunc Nymphæ Camarinæ Oceani filiæ, hoc eſt, lacui, à quo patriæ nomen eſt inditum, hanc oden dicat. Appellat autem Camarinam Oceani filiā, quandoquidem omnes aquæ è mari originem ſuam ducant, ut Homerus & Heſiodus teſtantur. Prædicat autem Pſaumin à triplici uictoria, tum à ſacris quæ duodecim dijs fecerit, atq; cōmoditate, quæ ad patriā Camarinam è uictoria eius prouenerit. Epodon hæc ode non habet, ideo quidam Pindaricā eſſe noluerunt. Didymus tamen & ipſa etiam phraſis Pindari eſſe euincunt. Argumentum.

a ℂ *Oceani filia.*) *Precatur Nympham Camarinā, ceu deam fluminis, & urbis flumini cognominis, ut ſuſcipiat primo uirtutum & coronarum fructum. Metaphora eſt, per fructum enim oden hanc intelligit: hymnus enim eſt uictoriæ & uirtutis præmium.* *b* ℂ *Dona.*) *Id eſt ſacrificia, quibus te Pſaumis uictor ô Camarina exornat.* *c* ℂ *Populi altricem.*) *Eſt laus patriæ, à frequentia ciuium.* *d* ℂ *Sex aras rite honorauit.*) *In Elide ſex aræ duodecim dijs extructæ ſunt, ita ut quælibet duos ſibi conſecratos habeat. Prima itaque Iouem & Neptunum, ſecunda Iunonem & Mineruam, tertia Mercurium & Apollinem, quarta Gratias & Bacchum, quinta Dianā & Alpheum, ſexta Saturnū & uxorem eius Rheam, ut autor eſt Herodotus, referente Interprete. Proinde uictorem duodecim dijs gratum fuiſſe ait, quippe qui uictoriæ decore fuerit in Olympijs celebratus.* *e* ℂ *Certamina quinque dierum.*) *Quinq; diebus peragebantur ludi, ab undecimo nimirum menſis, uſque ad decimumſextum. Perfectis igitur ludis, uictores ornarunt ſex aras, & dijs duodecim munera obtulerunt, uictoriam illis acceptam referentes.*

f ℂ *Equis.*) *Laus eſt à curru equorū, quo uicit.* *g* ℂ *Hemionis.*)

Quam ſuprà ἀπήνην in epigrapha hymni huius appellauit, nunc ἡμιόνους dicit. Eſt autem ἀπήνη currus, qui mulabus uehitur. Porrò quum equis tantum certare conſueuiſſent Græci, in Olympijs Aſandraſtus quiſpiam & mulabus certare primus inſtituit. At hoc non multo ſanè tempore durauit, duo nimirum tantummodo luſtra: circiter octuageſimam enim nonam Olympiadem is ſublatus eſt certandi modus, qui 87. ceperat. Atqui ſi hæc ut in Scholijs referuntur, de curru mularum uera ſunt, colligitur hinc hanc oden non eſſe Pindari, ut quam poſt obitum ſuum ſcribere nequiuerit, quum conceſſerit ex hac uita Olympiade 86. Vel ergo chronographi abſunt à uero, Pindarum Olympiade 86. obijſſe diem ſuũ adfirmantes, uel hic hymnus non eſt Pindari, uel mulæ citius ſublatæ ſunt ex agone Olympico. h ℂ *Vno freno.)* μοναμπυκίας, à μόνος & ἄμπυξ. *Porrò ampyx capitis uelamentum eſt, & retinaculum auro & gemmis ornatum, quo mulieres in capite ſuo utuntur. Metaphoricè pro freno accipitur, ut apud Homer.* χρυσάμπυκας ἵππους, *id eſt equos aureis frenis inſignes. Eſt autem, uno freno periphraſis, pro celete, uel uno equo.* i ℂ *Camarina.) Camarinã ideo ſic uocat, quod 45. Olympiade primum condita, à Syracuſanis diruta ſit: deinde 82. Olympiade intra tempus, quo Pſaumis ex Olympia uictoriam retulit, reædificata eſt.*

k ℂ *Teneram uictoriæ gloriam.) Hoc eſt, recentem laudem & celebritatem per uictoriam partam tibi adſignat ô Camarina, tibi acceptam refert.*

l ℂ *Nuper conditam.)* νεοικοδόμητον.

Rectius Scholia de mularũ ſublatione ſentiũt in ſexta ode ſequẽti, nimirũ circiter olympiadem 58. Sic enim uiuens adhuc Pindarus deprehenditur.

ANTISTROPHE, COLON XIX.

Reuerſus dehinc [a] ab amabilibus Oenomai, Pelopiſq; [b] tectis ô Pallas urbis tutelaris dea, caſtum [c] concinit delubrum tuum, fluuiumq; [d] Oanum, indigenumq; ſtagnum, & [e] ſacros canales, quibus [f] Hipparis irrigat exercitũ, [g] affingitq; & glutinat celeriter [h] altum firmarũ ædium nemus, [i] ex deformitate ad lucẽ Camarinæos proferens.

Lacus indigenus eſt camarinæ periphraſis.

" [k] Atqui circa uirtutes & labor & ſumptus perpe
" tuò depugnãt, ut opus diſcrimine obtectum ad-
" ſequare: [l] quo potiti etiam à ſuis ciuibus ſapien-
" tes eſſe iudicantur.

a ℂ *Ab amabilibus Oenomai.) Periphraſis eſt Piſæ ſeu Elidis Peloponneſi*

neſi : illic enim Pelops Oenomai filiam Hippodamiam in uxorem accepit, & fato ſuo tandem perfunctus, illic tumulo eſt conditus. b ¶ Tectus.) *Synecdoche eſt, pars pro toto, tectum pro ædibus.* c ¶ Concinit.) Id eſt, *reueretur, uel concinendo laudat.* d ¶ Oanum.) Oanis *fluuius eſt* Camarinæ. e ¶ *Sacros canales.*) Hoc eſt, *ſiphones, uel meatus* Hipparis. *Exercitum, hoc eſt, populum Camarinæũ, uel ciuium Camarinæorum militarium & Martiorum uel ſtrenuorum copiam.* f ¶ Hipparis.) *Siciliæ fluuius eſt* Hipparis *proxime Camarinam, tantus alueo ſuo, ut naueis recipiat. Oritur in nemoroſo quodam Siculo monte: hinc arbores illic & ligna ædificationi non inaccõmoda* Hippari *imponunt, qui eadem ad urbem uſque Camarinam perfert, atque ea materie Camarinani ædes ſuas extruunt.*

g ¶ *Affingit.*) *Scilicet* Hipparis, *uel adfert.* κολλᾶν *eſt proprie glutinare.* Proinde *ſenſus eſt* : Hipparis *fluuius ligna trabesq́; in nemore cæſa glutinat, hoc eſt, colligata & connexa, uel in nauim etiam recepta Camarinæis adfert.* b ¶ *Altum nemus.*) *Per altum nemus enim materiem lignorum cæſam intelligit, è qua ſtabiles, altæ & firmæ ædes extruantur.* i ¶ Ex *deformitate.*) ἀπ' ἀμηχανίας, *ex penuria, paupertate uel obſcuritate, ad lumen, ad artem redigentes : hoc eſt, ex inopibus & obſcuris, diuites & claros faciens: propterea quod ædificiorum claritate, & piſcium copia, quæ per* Hipparin *piſcoſum, præter ædificiorum materiem adferantur, celebres reddantur.* κολλᾶν.

k ¶ *Atqui circa uirtutes.*) *Gnome eſt, ac ueluti epiphonema, qua res ar duas, uirtutem, maxime uero* Olympiacam *uictoriam, non parui conſtare ait.* Victoria *eſt opus periculo contectum: priuſquam enim eò perueniatur, multa ſubire pericula, ingens antagoniſtarum robur experiri neceſſe eſt.* Nam ita in *rebus mortalium comparatum eſt, ut triſtia & amara, dulcia & iucunda præcedant, labor & ſudor uirtutes anteeant.* Redit *autem poſt* Hipparios *dilatationem hac gnome ad laudes uictoris.* Etſi, *inquit, arduum ſit uictoriam adſequi, tantum enim hæc ſententia ualet, tamen, ut mox ſubijcit, fortunati, & uictoria potiti ſapientes habentur : ea per ſudores parta uictoria ſapientiam tribuit ſuo* Olympionicæ, *qua uirtute, quoq́; dono, quid maius, quid auguſtius, quid magnificentius homini dari poteſt?* Hanc *ſibi, quum tamen omnium potentiſsimus eſſet,* Solomon *rex, unicam à deo dari petiuit : citra ſapientiam opes, honores, regna, nihil prorſum ualere, & ſancte & pie iudicans.* l ¶ Quo *potiti.*) εὖ δ' ἔχοντες, *bene aũt habentes: id eſt, fortunati & felices ſunt uictores illi, atque adeò ciuibus uictoriæ nomine probantur.* Nam ut Horatius *libro quarto* Carminũ, *ode duodecima ait,* Elea *palma pugilem'ue equum'ue domum reducit cœleſtes.*

STROPHE II. COLON XIX.

[a]O Iupiter ſeruator, ſuper alta nubium habitans, Saturnium occupans collem, qui Alpheũ late profluentẽ honoras, [b]Idæumq́ uenerandum antrum, ſupplex tibi uenio [c]Lydijs concinens fiſtulis, petiturus, ut hanc urbem inclyta celebritate auguſtam reddas. Tuq́ uictor Olympiorũ, [d]Neptunijs equis oblectatus, uti [e]deſiderabilem ſenectam & gratã tranſigas aduſq́ uitæ finem,
» filijs tuis aſtantibus & ſuperſtitibus. [f]At ſi quis
» rebus ſuis contentus ſanus ijſdem fruatur, claro
» adauctus nomine, ne porrò deus eſſe nequic-
» quam laboret.

a ℭ O Iupiter ſeruator.) *Deeſis uel precatio eſt, qua ueluti perorando, patriæ uictoris Camarinæ, dein Pſaumidi & liberis eius felicem rerum ſucceſſum optat. Ornat uero Iouem epithetis eius potentiam & diuinum numen adumbrantibus.* *b* ℭ Idæum antrum.) *Ida hoc loci Cretæ inſulæ mons eſt, in cuius cauerna uel ſpelunca Iupiter educatus eſt, Curetibus ſtrepitum & clamorem cientibus ne Saturnus plorantem Iouem audiret. Hanc educationem Iouis recordatur Callimachus in hymnis.* *c* ℭ Lydijs tibijs.) *Lydium melos dulce eſt: ac ſi dicat, dulci hymno petiturus uenio. Siue quod è Lydia cũ Pelope uenientes tibicines primum Græci imitati ſint: ſiue quod Lydiæ tibiæ cum dulciores, tum magis uariæ ſunt reliquis.* *d* ℭ Neptunijs equis oblectatus.) *Quod Neptunus equeſtris ſit, ac primum currum Pelopi dederit, ut ode ſuprà prima indicatum, uel uelocibus & impetuoſis inſtar maris. Eſt enim* ποσειδὼν *Neptuni apud Græcos uox, maris naturã exprimens, à* πὸς *pes, &* σείω *quatio,* δᾶ *uel* δῆ *terra, Dorica dialecto, ut Theocritica Scholia tradũt. Sic* ἐννοσίχθων, *&* ἐννοσιγαῖος, *ab* ἔννοσις *cõcuſſio, &* γαῖα *terra, uel* χθὼν, *quod mare pedibus uel fluctibus ſuis terrã quatiat, ambiatq́. Conſimili ratione* σεισίχθων *&* γαιήοχος *dicitur.* *e* ℭ Deſiderabilem ſenectutem.) εὔθυμον γῆρας, *felix, tranquillum & fortunatũ ſenium ualet. Huius dictionis ſignificatio iam antea è ſecunda ode manifeſta eſt, ubi* εὐθυμία *&* πόνος *antitheſin conſtituunt. Ergo* εὔθυμον γῆρας, *nulli ſiniſteriori fortunæ obnoxia ſenectus eſt, ab* εὖ *&* θυμός. *f* ℭ At ſi quis

λυδίοις αὐλοῖς.

rebus

rebus ſuis contentus.) *Gnome eſt, qua concludens, Pſaumin iam ſumma felicitate adauctum, non aliud ultra deſiderare debere hortatur, ſed ea contentum, quod reliquum eſt ætatis tranquille tranſigere.* Optima ſanè ſententia, *quæ nos aureæ mediocritatis admonet, ne ad maiora, quàm quæ poßimus aſſequi, quæ ue noſtrarũ uirium nõ ſint, adſpiremus. Magnã felicitatem poßidet, cui bonum nomen unà cũ corpore & animo ſanis, atque adeo uictu quotidiano relucet.*

AGESIAE SYRACVSIO SOSTRATI FILIO *curru mularum uincenti,* ODE VI.

STROPHE I. COLON XI.

VT[a] præclaras ædes extructuri, aureas felici ueſtibulo columnas ſubſtituimus, deinde incepto operi faciem dare præfulgidam, haud præter decorum ſolemus: [b]Sic ubi Olympiorũ uictor, [c]aræq; Iouis dictæ oraculis in Piſa cuſtos, cohabitator inclytarum Syracuſarum adfuerit, quem uir ille effugiat hymnum, occurrens deſideratis [d]minime inuidorum ciuium cancionibus?

ENARRATIO.

Immortalem reddit hac ode Ageſiam Syracuſium, uel ut alij uolunt Stymphalium Soſtrati filium, qui curru mulabus ducto, quem Græci ἀπήνην uocant, Olympiaca uictoria conſpicuus eſt uiſus. Hieronis, *ut ex hac ode conſtat,* σύγγονος *fuit, maternum genus ex* Stymphalo Arcadiæ *urbe ducens, in Siracuſanorum rempublicã translatus, unde poſtea ad fatidicam* Piſæ *aram propheta exiſtens, peruenit.* Hinc circiter 84. *uel* 85. Olympiadẽ *uiciſſe eum uериſimile eſt.* Et quia mulabus uſus eſt, uictoriæ eius tempus ἀμορηντὶ animaduerti poteſt. Quandoquidem mulæ 85. uel circa 86. ex Olympicis ludis ſublati ſint, quum duo duntaxat luſtra duraſſent. *Laudat* Olympionicen *hunc à uictoria, à genere, à maioribus* Iamidis, *à uaticinio: ad* Aeneam *chori magiſtrũ, & ad ſeſe tandem digreßiunculam faciens.* *Argumentum.* a ¶ *Vt præclaras ædes.)* *Hunc ex præſtantißimis unum eſſe* Pindarus *ipſe in exordio adumbrat. Allegoria enim principio utens, procemium ſimile facit aureis columnis, quæ ueſtibulo primo extruendarũ ædium proponuntur, quo totius domus facies ſit præ-*

clarior, atque ut è ueſtibuli excellentia, totum ædificium, ueluti leo, ut aiunt, ex unguibus, iudicetur. Ipſam dein oden ſuam domui, ſeſemet architecto æquiparat.

πηγνύειν.

πηγνύειν proprie ad lignorum compaginationem & iuncturam attinet, hic καταχρηστικῶς pro apparare uſurpat. b ❨ *Sicubi.*) *Applicatio eſt comparationis, ἀνταπόδοσις. Conſimilem ad modum, inquit, ſi adſit Olympionices Ageſias, ſplendidiore procemio opus eſt, & præclariore hymni ſubſtantia.* c ❨ *Aræ Iouis cuſtos.*) *ταμίας promum, cuſtodem & ſacerdotem hic metaphorice ſonat. Eſt autem periphraſis Ageſiæ: ſiquidem & uictor Olympiacus & Iouis aræ fatidicæ præſes erat. Porrò Ageſiæ parentes incoluerunt Syracuſas, non autem ipſe: ſic quod parentum eſt, filio tribuit:*

d ❨ *Minime inuidorum.*) *Non parum laudis quod ciuium quoque inuidiam ſuperarit: quandoquidem inuidia non niſi à magnitudine & exuberantia uirtutum uincatur: unde & ἄφθονοι, id eſt, fortunati & abundantes, ab inuidia nomen habent, quòd inuidiæ dentibus non ſubiaceant, quippe quos ipſi copia & exuberantia tum corporis tum animi & fortunæ bonorum longe poſt ſeſe relinquant. Poteſt ἄφθονοι uel ad ciues inter ſeſe referri, ut qui concordes ſint, uel ad ipſum Ageſiam, eo quo hic explicatur modo. Solent autem ciues ſæpe preacioſa odia inter ſe mutuò exercere, & magna, ut ille ait, conſtantia: iuxta illud Heſiodicum, καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ φθονεῖ.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

[a]Habeat autem in hoc calceo felicem pedem
» Soſtrati filius. [b]Virtus periculorum expers, neq;
» terra, neque mari precioſa eſt: multiq; memine-
» runt, ſi quid honeſti laborioſe partum eſt. O A-
geſia [c]tibi laus parata eſt ea, quam nõ iniuria quidem Adraſtus olim in uatem Amphiareon Oiclis filium protulit, poſtquã illi ſtrenuisq; equis eius ima terra dehiſcuiſſet.

a ❨ *Habeat.*) *Ne quis dubitet quem intelligat, quóue de acceperit, aræ Iouis cuſtodem, & id genus alia, ſubiungit hic. Habeat in hoc calceo, inquiens, felicem pedem Soſtrati filius: hoc eſt, Soſtrati filium Ageſiã hic intelligo, eum iamnunc cõmendo. Per calceum rurſus metaphorice rhythmon, hymnum, uel coaptationem & coagmentationem uerſuum indicat, quam & prima ode Doricam citharam, & in tertia Doricum calciamentum appellauit. Summa, pro-*

œmion

æmion hoc meum Ageſiæ conueniat, de eo intellectum iri exordium hoc uolo.

b ¶ Virtus periculo.) *Aurea hæc gnome, ſuperiori quintæ odæ, Infortunium, adflictio & ſumptus circa uirtutem depugnant, ſimilis eſt. Laudat hac ſententia Ageſiam qui neque ſumptui neque laboribus pepercerit, ut ad uictoriam perueniret: precioſiora adſeuerans ea quæ magno cõſtiterint, quàm quæ paruo. Neque terra, neq; pelago, inquit, uirtutes, citra periculum cõparantur. Bonus enim gubernator in tempeſtate monſtratur, robuſtus athleta ex forti col luctatore ſuo agnoſcitur. Huc pertinet Heſiodicum illud,* τῆσδ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν. c ¶ Tibi laus ea.) *Ageſiã Amphiarao cõferens, à uaticinio & re bellica extollit. Quod olim Adraſtus Argiuorũ & Sicyoniorũ rex Talai filius de Amphiarao uate terra abſorpto dixit, militiæ oculũ eum appellans, uaticinio & bello celebrẽ, tibi optime cõuenit, de te dici rectiſsime poteſt. Tu enim uere militiæ oculus es, tu decus & gloria. Oculus metaphorice pro eximio decore uſurpatur, quod omniũ in humano corpore ſit præclariſsimũ membrum oculus, & lumen corporis, ut Seruator etiam Chriſtus teſtatur: Lucerna, inquit, corporis tui eſt oculus tuus. Sic prima Olympica ode Hieronem Siciliæ oculum appellauit, & poſthac ſæpius hoc laudis genus deprehendemus. Proinde ut hic locus de Adraſto & Amphiarao uberius intelligatur, paucis hiſtoria cuius hic meminit repetenda. Quũ Oedipus iuxta Delphicum oraculum patrem ſuum Laium ex inopinato interemiſſet, ut eſt apud Sophoclem in Oedipo de tyranno, & Senecam in Thebaide, furiæ patris cædem ulciſcentes Oedipodis filios Eteoclem & Polynicen in mutua concitarunt arma, quibus inuicem etiam occubuerunt, perinde ac 2. Olymp. ode ſuprà Pindarus attigit. Ibi Therſander relictus, Adraſti regis Sicyoniorum filia Argia in uxorem ducta, ſoceri Adraſti & Amphiarai copijs Thebas adoritur, in ultionem cædis ſuorum fratrum. Quo in prælio ſiniſtre tamen depugnatũ eſt. Nam ante ſeptem portas Thebarum ſeptem exercitus fuſi ſunt Adraſti, Amphiaraus Iouis miſeratione abſorptus eſt. Adraſtus ſolus ſeruatus, interemptos ad ſepulturam recuperare à Thebanis non potuit, donec Theſea Athenienſium regem imploraret, cuius uim & manum timentes Thebani, ſeptem rogis cremandos ſeptem illos exercitus Adraſto tradiderunt. Recordatur funeſtum hoc præliũ & Iſocrates in Panathenaico. Quis enim ignorat, inquit, aut quis non audiuit, in Tragœdiarum Bacchanalibus obiectas apud Thebanos Adraſto calamitates? Nam deducere uolens Oedipi quidem filium, ſuum autem affinem, plurimos Argiuorum perdidit, cunctos uero manipulares uidit contritos, ipſe non citra ignominiã tandẽ ſeruatus. Huius hiſtoriæ ſæpe poſthac meminit Pindarus, potiſsimũ tamen nona Nemeorũ ode, ubi & fuſius explicatur. Compa*

Oculus.

8. Pythior.

rationis huius ergo hæc uis eſt: Talis es Ageſia, qualis Amphiareus erat & uates & bellator.

EPODOS, COLON XIIII.

Numeratis enim & coaceruatis ſeptem occiſorum rogis, talem quendam ſermonem Thebis ædidit Adraſtus Talaionides: Deſidero militiæ meæ oculum, utraque in re, uaticinio nempe & bello eximium. [a]quod præconium etiamnũ [b]cordato uiro Syracuſio adeſt. Atque hanc illi quadrare laudem citra omnem contentionẽ & litem, aperte palàm teſtificabor, uel magno præſtito iuramento, melliſonis etiam cõſentiẽtibus Muſis.

κῶμος. *a* ❨ *Quod præconium.)* κῶμος *hoc loci eſt, laſciuum carmen: oden conuiualem, lætum cantum, autore Heſychio ſignificat. hinc* κωμῳδία.

b ❨ *Cordato uiro adeſt.)* πάρεσι *pro* πάρεσι κατὰ συγκοπλὼ, *carminis gratia: eſt enim prima ſpondeus, ſecunda & tertia anapæſtus: unde* συρακοσίῳ *per ſyſtolen legendum, hunc ad modum:*

– – ∪ ∪ – ∪ ∪ –

νιῶ πάρεσι συρακοσίῳ. ὦν *pro* οὖν, ἐπιτρέψοντι *pro* ἐπιτρέψουσι, μοῖσαι *pro* μοῦσαι, δωρικῶς.

STROPHE II. COLON XI.

[a]Cæterum ſubmitte fortes mulas mihi quamcelerrime mi anime, ut puram per ſemitam uehiculum feramus, ac ueniam tandem [b]ad uirorũ genus. Nam hæ præ reliquis hanc incedere uiam norunt, poſtquã coronas Olympiacas tulerunt. Decorum eſt ergo hymnorũ illis adaperire portas, quandoquidem opus eſt eas hodie in tempore accedere [c]Pitanan, quæ iuxta Eurotæ defluuium eſt, dominam.

Paraſceuen hic facit & ingreſſum ad generis Iamidarum hiſtoriam, quos φίντις. *maiores agnoſcit Ageſias.* φίντις *auriga eſt uel aurigatoris arma: Dorica dialecto*

dialecto pro φίλτις. *Doribus eſt in more* λ *ante* τ *uel* θ *in* ν *uertere: conſuetudo Theocrito frequentiſsima, qui haud raro* ἦνθε *pro* ἦλθε *dicit. Sic primo ſtatim* εἰδυλλίῳ,

ἦνθ' Ἑρμᾶς πράτιστος. *Et paucis interpoſitis,*

ἦνθον τοὶ βῶται, τοὶ ποιμένες ᾡπόλοι ἦνθον. *pro* ἦλθε *&* ἦλθον. *ſic* ἔνθε *pro* ἔλθε. *a* ¶ *Cæterum ſubmitte.) Apoſtrophe eſt allegorica: tota enim tropica oratio eſt. Per aurigã mentem ſuam, per mulas & puram uiam, præclara argumenta, inſignes uerſus: per currum totum hunc hymnum intelligit, dum inquit: Iunge uel ſubmitte iam mihi Heniochc robur mularum, id eſt robuſtas mulas periphraſtice, ut puram per ſemitam currum trahamus. Et quia mulabus uicit, pulchre ab illis allegoriam ſuam ducit. Hoc age mi anime, experire ut egregie & mulas & uictorem Ageſiam celebres.*

b ¶ *Ad uirorum genus.) Emphaſis eſt in dictione uirorum: perinde ac ſi dicat, martia uirtute & bellico robore præditorũ. Intelligit autem Iamidas, uaticinatricem illam propaginẽ, ad quam Ageſiæ ſtirpem poëta reducit: quorum originem ordine ſubinde recenſet.* *c* ¶ *Pitanã.) Pitane nympha eſt, & ciuitas eiuſdem nominis iuxta Eurotam Laconicæ fluuium. Ergo quum* *Eurotas.* *filia eſſet Eurotæ Pitana, è Neptuno Euadnen quandam peperit, quam (celare corruptam uirginitatem ſuam uolens) clàm Arcadum regi Aepyto Elati filio educandam tranſmittit.* *Origo Iamidarum.* *Hanc porrò ubi ætate adultior eſſet, Apollo deuirginauit, è quo Iamum peperit: unde Iamidæ, ad quos genus ſuum Ageſias refert. Atqui hanc ipſam rem Pindarus aperte recenſet.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ Neptuno mixta Saturnio dicitur filiam cæſarie uiolacei coloris conſpicuam peperiſſe Euadnen. Atque dum uirgo putaretur, fœtum in ſinibus occuluiſſe. Deſtinato demum menſe amandans famulas, iuſsit ut heroi Aepyto alendum traderent infantem, [a] Phæſanæ Arcadum regi, prope Alpheũ nectenti moras: illic educata, ab Apolline primum [b] dulcem attigit Venerẽ.

παρθενίαν ὠδῖνα, *clandeſtinum & uirgineũ partum, ſed corruptæ uirginis, quæ uoluerit uideri uirgo.* παρθένος *uirgo eſt. Hinc* παρθενία ὠδίν, *clandeſtinus partus. Hinc* παρθένιοι *etiam dicuntur, qui clàm gignuntur ab illis* παρθένιοι.

quæ uirgines eſſe reputantur. a ℭ *Phæſanæ. Phæſana Arcadiæ ciui tas, cuius rex Aepytus. Qui Elidis oppidum Phæſanam adſerunt,ita deſinunt,quod Aepyti temporibus Elis Arcadū iuri ſubdita fuerit.* b ℭ *Dulcem attigit Venerem.) Id eſt, uitiata eſt ab Apolline. Et quia hoc laudi adſcribit Ageſiæ & Euadnæ,ideo honeſta periphraſi utitur, uitiū contegere uolens: Non crimen,ſed honorem & decus eſſe, ſi deus cum puella quapiam commercium habeat.*

EPODOS, COLON XIIII.

Neque uero ſemper Aepitum latuit ipſa[a] ſuffurans dei ſemen. At uero ineffabilem animo bilem comprimens, [b]abijt ingenti cura Apollinis ſcitatum oracula de huius [c]intolerabili corruptione: illa interim depoſita [d]purpurocrocea zona, [e]urnaq; argentea, [f]ſub opaco arborū denſitate loco pariebat diuinæ ſapientiæ natum: illi tum quidem [g]aurea coma inſignis Apollo, [h]cum Parcas, [i]tum Ilithyian aſsiſtere curauit.

a ℭ *Suffurans.)* κλέπτοισα *dorice pro* κλέπτουσα. *Metaphora eſt pro* κρύπτουσα, *ſuffurans, id eſt celans.* b ℭ *Abijt Pythonem.) Pytho Apollinis ciuitas à ſerpente illic occiſo & putrefacto, cuius rei ode 2. facta mentio, cuius & Homerus meminit Iliad. α.*

Φοίβω ἀπόλλωνος πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ. *Stephanus hanc in Macedonia cōſtituit.* c ℭ *Intolerabili corruptione.)* ἀτλάτου πάθας, *Doricū eſt,* πάθας *pro* πάθους. *Nam ου in ω & α uertunt. Sic Theocrit.* πράτος *pro* πρῶτος, πράτιστος *pro* πρώτιστος. ἦνθ' ἑρμᾶς πράτιστος.

Et lib. 3. cap. 19. d ℭ *Purpurocrocea zona.)* ἀδὲ φοινικόκροκον ζώναν καταθηκαμένα. *Gell. lib. 2. cap. 20.* φοίνικα καὶ σπάδικα *eundē colorē excellentis ruboris ſignificare teſtatur: quare* φοινικόκροκος ζώνη *cingulū eſt coloris purpurei & crocei. Quod ſi poſteriorē huius cōpoſiti epitheti uocem* κρόκην *acceperis, & nō* κρόκον, *tum zonā ſignificabit purpurei tramatis. Sin à* φοινικὸς *&* κρόκος *deducas, purpurocroceū cingulum habebis. Mihi in rei huius ſacramentū & arcanū intuenti, utriuſque uocis etymon hic indiſcriminatim non diſplicet. Ariſtoteles in* περὶ χρωμάτων *puniceum colorem fieri dicit, ſi nigrum & opacum lumini miſceatur. Nam ſi nigrum ſolis uel ignis*

ſplendori

ſplendori admiſceatur, hinc φοινικοῦν *reſultare.* μέλαν καὶ σκιερὸν τῷ φωτὶ μιγνύμενον φοινικοῦν. τὸ γὰρ μέλαν μιγνύμενον τῷ τε ἐκ τοῦ ἡλίου, καὶ τῷ ἐκ τοῦ πυρὸς φωτὶ θεωρούμενον ἀεὶ γιγνόμενον φοινικοῦν. e ℂ *Vrnaq; argentea.)* κάλπις *uas eſt aquam recipiens, ſinus aquæ, amphora, hydria. Cæterum pudica metaphora, caſtus ipſe maritus hic uſus eſt, à partu ſumpta. Nam partus arcana, per zonam punicocroceã & per argenteum aquarium indicat, quæ ne caſtas aureis offendam hic prætermitto: tametſi nihil turpe, nihil inhoneſtum ſit, quod matrimonij neceßitas neceſſario admittit. Aquam fœturæ nunciam ante partum exeuntem, per urnam argenteam intelligit. Per zonam purpuream, ſanguinem quo fœtus aluum egreditur, clanculum innuere uidetur. Proinde hic locus nihil aliud eſt atq; allegorica partus adumbratio. Sanguinis enim color eſt* φοινικόκροκος: *aquæ uero eſt argenteus, hoc eſt, albicans.* f ℂ *Sub opaco.)* λόχμη *locus eſt arboribus & plantis denſus.* λόχμης ὑπὸ κυανέας. κυανέος *colos niger eſt & ſubuiridis, qualis in fodinis metallicis reperitur: deductum adiectiuum à* κύανον, *quod apud Homerum Iliados* λ. *in thorace Agamemnonis nigri huiuſmodi mineralis, ſeu informis dum metallicæ materiei uox eſt:*

τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο.

Dioſcorides lib. 5. cap. 60. in Cypro Cyanũ in ærarijs fodinis naſci autor eſt. Marcellus pro cœruleo interpretatur. Hypomnematiſtes uero Pindaricus κυανέας *pro* βαθείας *reddit. Proinde ſenſus eſt, ſub cœrulea, uel tali qualis uiolarum flos eſt arborum ſeu plantarum denſitate, uel uiolis conſito loco.*

g ℂ *Aurea coma inſignis.) Apollinis epitheton eſt, quo aurei & formoſi ſolis radij præſentantur. Sunt autem & apud Pindarum & alios poëtas Solis uaria epitheta, quæ omnia naturã & officium eius ſub conſpectum ſtatuunt, ut* χρυσοκόμας, *auricomus, à radiorum colore.*

τοξοφόρος, *arcumferẽs, quo noxia tela et morbos ſol in mortaleis iaculatur.*

λοξίας, *obliquus, ab oraculis, quod ſemper obliqua & dubia Apollinis reſponſa erant. Ariſtoph.*

ὑπεριονίδης, *filius Hyperionis, apud Heſiodum in Theogonia.*

ὑπερίων, *quod ſuper nos eat.*

ἕκατος, *ab* ἕκητι *longe, quod radios ſuos longe lateq; proijciat.*

ἑκατηβόλος, *longe iaciens.*

ἑκατηβελέτης, *quod procul tela ſua mittat.*

ἀπόλλων, *conſumens: omnia enim calore ſuo conſumit, terræ cœliq; triſtia nubila.*

φοῖβος, *purus, à claritate, uel* φῶς βίου, *lumen uitæ.*

ἠέλιος καὶ ἥλιος, ab ἵημι, eo.
οὔλιος ἀστὴρ, uehemens & conſumens & pernicioſa ſtella, propter morbos.
χρυσάωρ, Heliacos, quorum ſol eſt autor.
χρυσότοξος, aureũ arcũ habens. ἀργυρότοξος, argenteũ arcũ habens.
δήλου σκόπος, Deli ſpeculator: quia in Delo colitur.
κύνθιος, à Cintho monte illi ſacro.
σμινθεὺς, à loco in quo colitur.
ἑκάεργος, quod in longinquo perficiat opus.
γενέθλιος ἀκτίνων πατὴρ, genuinus radiorum pater.
πῦρ πνεόντων ἵππων ἀρχὸς, ignem ſpirantium equorum pater.
ἠλέκτωρ, ab α ſine, & λέκτρον lectus, quod homines galli inſtar (qui item ἀλέκτωρ dicitur) excitet, & ſuo aduentu ſurgere iubeat.
πύθιος, ab interfecto dracone.

δελφικός	φαυσίβροτος	φαεσίμβροτος	αἰθέρος ὄμμα
μάντις	κιθαρῳδός	λατοΐδης	χρυσοχαίτης
χαιτήεις	δήλιος ξένος	δήλιος	εὐρυφαρέτρας

ἀκερσεκόμης. Pleraq; alia præter hæc iam connumerata Apollinis Epitheta eſt uidere in primo Epigrammatũ, iuxta ſeriem elementorum, in hymno cuius epigrapha eſt,

Ὑμνέω παιᾶνα μέγαν θεὸν ἀπόλλωνα. Et quur non reliqua ſubijcimus?

Ἀ βροτον, ἀγλαόμορφον, ἀκερσεκόμην, ἁβροχαίτην.
Β εὐθύνοον, βασιλῆα, βελεσιχαρῆ, βιοδώτην.
Γ ηθόσυνον, γελόωντα, γιγαντολέτην, γλυκύθυμον.
Δ ιογενῆ, διόπαιδα, δρακοντολέτην, δαφνογενῆ.
Ε ὔλαλον, εὐρυβίην, ἑκατηβόλον, ἐλπιδοδώτην.
Ζ ωογόνον, ζάθεον, ζηνόφρονα, ζηνοδοτῆρα.
Ἠ πιον, ἡδυεπῆ, ἡδύθροον, ἠπιόχειρα.
Θ ηροφόνον, θαλερὸν, θελξίφρονα, θελγεσίμυθον.
Ἰ αφέτην, ἱμερτὸν, ἰήϊον, ἱπποκορυστήν.
Κ οσμοπλόκον, κλάρειον, κρατερόφρονα, καρπογένεθλον.
Λ ητογενῆ, λάρον, λυρογηθέα, λαμπετόωντα.
Μ υσοπόλον, μάντιν, μεγαλήτορα, μυριόμορφον.
Ν εβροχαρῆ, νοερὸν, νηπιγηθέα, νηφαλέοντα.
Ξ εινοχαρῆ, ξεινὸν, ξεινόφρονα, ξεινοδοτῆρα.
Ὀ λβιον, ὀλβιόεργον, ὀλύμπιον, οὐρεσιφοίτην.

Πρηΰν,

Π ρηὺν, πανδερκῆ, πανατήμονα, πλουτοδοτῆρα.
Ῥ υσίπονον, ῥοδόχροον, ῥηξήνορα, ῥηξικέλευθον.
Σ ιγαλόεντα, σόφον, σελαηγενέτην, σωτῆρα.
Τ ερψίχορον, τιτᾶνα, τελέσορα, τιμήεντα.
Ὑ μναγόρην, ὕπατον, ὑψαύχενα, ὑετόεντα.
Φ οῖβον, φοιβάζοντα, φιλοστέφανον, φρενογηθῆ.
Χ ρυσμαγόρην, χρύσεον, χρυσόχροα, χρυσοβέλεμνον.
Ψ αλμοχαρῆ, ψαλτὴν, ψδυσίσυγα, ψυχοδοτῆρα.
Ὥ νυπον, ὠκυεπῆ, ὠκύσκοπον, ὠρεσιδώτην.

Verum in his epithetis multa ſunt, quæ reliquis etiam cum dijs tum heroibus attribui poſſunt. Hæc de nominibus & epithetis Apollinis, quæ ſemel annotare libuit, poſthac nullam horum facturi mentionem. h ¶ Cum Parcas.) De Parcis, quas Græci μοίρας, in prima ode ſatis diſputatum.

i ¶ Tum Ilithyian.) τὴν ἐλευθὼ Pindarus appellat, quam alij εἰλειθύιαν, ab ἐλεύθω uenio nominant. Latini hanc Lucinam uocant. Alma Lucina fer opem, apud Terentium. Alibi Iunonem, quod & illam eandem cum Lucina putent: id nominis apud Græcos habens, quod ſubueniat parturientibus. Parcæ ergo & Ilithyia Euadnæ partu laborantis aßiſtunt, ut diuina illa Iouis proles, diuina ope & prouidentia, & felici ſucceſſu, in hunc mundum naſcatur.

STROPHE III. COLON XI.

A uiſceribus autem amabilis partus, mox in lucem prodijt Iamus, quem [a]contriſtata [b]reliquit humi. [c]At duo cæſij dracones hunc, dijs ita uolentibus educarunt, innoxio illum [d]apum ueneno delectantes. Poſtquã uero [e]ex aſpera Pythone redijt Aepytus rex, omnes domi ſuæ de puero percontatur, quem Euadne pariat: Phœbo enim ipſum dixit [f]progenitum *Naſcitur Iamus.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Patre: denicꝫ uatem ipſum præ cæteris eximium fore, neque unquam eius generationem interituram. Sic itaque retulit.

a ¶ Contriſtata.) κνιζομένη, λυπουμένη, dolore affecta.

b ℂ *Reliquit humi.*) *Reliquit Euadne prolem humi ſub arboribus & uiolis, timens famæ & uirginitatis ſuæ integritati apud Aepytum regem: maluit enim furtim perdere uel relinquere fœtum illum, quàm ſeſe ignominiæ exponere.* c ℂ *At duo cæſij dracones.*) *Mirandam Euadnæ ſobolis educationem ſubijcit, ut oſtendat planè diuinam eſſe ſtirpem & cœleſtem prorſus Iami propaginem. Mirabile eſt apud Liuium, Romulum & Remũ à lupa educatos: longe uero hic mirabilius eſt, Iamum infantem & uagientem è matris aluo primum egreſſum à draconibus (quorum natura lupis ferocior, rapacior, nocentior, letum magis adferens, ueneno cuncta quæ contingat, perdens) enutriri. Iamus appellatus eſt ab ἴος, id eſt, uiola, in quas repoſitus erat à matre. Sic Euadne Pytanes & Neptuni filia, ſuprà ἰοβόσρυχος dicta, eſt ab ἴος uiola, & βόσρυχος cæſaries. Cæſij dracones appellantur à glaucis oculis, perinde ac Minerua Homero γλαυκῶπις dicitur, quod glaucæ, hoc eſt, ululæ oculos (quem colorem Latini cæſium uocant) habeat. Gell. lib. 2. cap. 26. Veteribus latinis cæſia dicta eſt, quaſi cœlia, Minerua.* d ℂ *Apum ueneno.*) *ἴος & uiolam & uenenum ſignificat. Iam apum uenenum pro melle dixit, per figuram quæ Græcis χιασμὸς, acyrologiæ quædam, ut uidetur, ſpecies. Eſt autem Chiaſmos quando quatuor ita inter ſeſe numerantur, ut ſecundo tertium, quartũ primo reſpondeat. Verum tum proprie χιασμὸς dicitur, quum aliquid illic abſurdum appareat in ſpeciem, quum tamen procul abſit: ut quum quinta ode Pindarus ait: Septem occiſorum rogis numeratis. Hic nihil ambigui uel abſurdi eſt, ſi uerba quis reſpiciat tantummodo: uerum ſi hiſtoriam conſideres, tum occiſorum ſeptenarius non eſt de principibus intelligendus, ſed de ipſis ſeptem exercitibus. Nam ſeptem duces illic non perierẽt, Adraſto nempe ſeruato, & Amphiarao abſorpto. χιασμὸς conſtituitur ſic:*

Miraculum educationis Iami.

γλαυκῶπις.

Ariſtophanis et Pind. hypomnemata, ſimpliciter per τὸ Χ. ſignũ figuræ alicu ius uel ſchematis accipiunt.

1 *Septem*	2 *occiſorum*
3 *rogis*	4 *coaceruatis.*

Hic χιασμὸν, hoc eſt, hiatum, & ἀμφίβολον conſtituit ipſa de occiſis dubitatio, num ad duces uel ad exercitum ſeptem Thebis portarum, numerus fuſorum ſit accipiendus. Non diſsimilem ad modum hic χιασμὸς fit,

1 *Dracones*	2 *Iamum*
3 *nutriuerunt*	4 *ueneno apum innoxio.*

Draconum quidem uenenum eſt, & ad dracones refertur. Enimuero ne quis ambigat quale uenenum intelligat, adijcit, innoxium uenenũ apum. Veneni natura eſt hominem aduſque perniciem intoxicare: uirus autem ſemper letale eſt, à uenenatis emiſſum. Iam quia mel ab apibus conficitur, & ex ipſis emittitur, perinde atque uirus ex uenenatis morſu uel ictu lædentibus, ideo quadam ſimilitudine ſaltem

ἰὸν

ἴον appellauit: ob id enim adiecit apum, & innoxio, ne quis putet aſtruere abſurdum, & planè impoßibile uatem noſtrum adſeuerare uelle. Eſt igitur ſenſus admirandæ huius educationis Iami: Dracones *melle, quod apibus ſubduxerunt, nutriuerunt* Iamum. e ℭ Ex *aſpera* Pythone.) πετρηέσσας ἐκ πυθῶνος, Homerum *imitatus dixit. Is enim* Iliad. α.

φοίβου ἀπόλλωνος πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ *habet.* f ℭ Progenitum.) γεγάκειν *pro* γεγακγῖαι *præteritum aparemphati à themate* γίνομαι, *paßiuæ ſignificationis, pro* γεγονημένον εἶν.

Illi uero neq; audiſſe, nec uidiſſe ſe reddebāt, [a]quoniā quintus à partu dies illuxerat. Sed obtectus erat denſo [b]rubeto uiolarumq; [c]flauis & omnino purpureis, humectatus radijs tenerum corpus: unde & paſsim euolgauit mater ſemper ipſum uocandum

EPODOS. COLON XIIII.

Nomine illo immortali Iamum.

a ℭ *Quoniam quintus.)* Pindari *interloquentis hæc uerba ſunt, Quoniam quintus à partu, &c.* b ℭ Rubeto.) σχοινοβατία *terram iuncis & rubis ſeu alga etiam abundantem ſignificat.* σχοῖνος *odoratus iuncus,* βάτος *rubus.* Catachreſticῶs *poëta pro aſperis locis uſurpat: quod inter ſpinas & rubos & roſæ & uiolæ reperiantur quibus cooperuit, uel in quas repoſuit infantem* Euadne: *unde & à uiolarū præſentia,* ἴαμον *appellauit fœtum ſuum, ab* ἴος *uiola, perinde ac teſtatur hic* Pindarus. c ℭ Flauis & purpureis.) *Non immemori hic mente prætereundum, quod duo uiolarum genera hic numeret, nempe flauas & purpureas, ut quæ colore reliquas anteeant, & formæ ſuæ pulchritudine antecellant.* Dioſcorides *lib. 3. cap.* περὶ λευκοΐου *adijcit tertium genus* λευκὸν, *hoc eſt, uiolam albam, quam* Pindarus *flauam, ille* μήλινον *dicit, differentiam in flore indicans. Eſt autem* ἄνθος μήλινον *flos colorem pomi* Neranzij *(ut cum hypomnematiſtæ* Nicandrico *loquar) habens.*

Vbi florem [d]delectabilis pubertatis accepit, deſcendens ad [b]medium Alpheum, uocauit [c]latepotentem Neptunū ſuum progenitorem, Apollinemq; [d]diuinæ Deli ſpeculatorem, petens [e]regi-

um quendam capiti ſuo honorem ſubobſcuram noctem. Patria[f] ueridica uox inclamauit: qui non exploratũ habens quis uocet,[g] interrogauit quiſnam ſit. Pater uero, age ſurge, inquit, fili, huc ad [h] multis communem imus regionem famam inquiſituri perennem.

a ℭ *Delectabilis pubertatis.) Duobus inſignibus epithetis* τὴν ἥβην, *hoc eſt pubertatẽ, ornat, appellans eam* τερπνὴν *&* χρυσοστέφανον, *delectabilem & auream coronam geſtantem: hoc eſt, ſic ornantem hominẽ, perinde atque aurea corona decoretur. Amabilem ideo, quod ea ætas ubi tenera lanugo prodit, omnium gratiſsima, omnium iucundiſsima.* *b* ℭ *Medium Alpheum.) Per medium Alpheum Epidaurum intelligit, quæ inter Arcadiã & Elin ſita urbs eſt. Porrò Arcadia & ortum & initium Alphei fluminis habet. Elis iuxta ſinus & latiores meatus condita eſt.* *c* ℭ *Latepotentem.)* εὐρυβίας, *id eſt, latæ potentiæ Neptunũ hic uocat, & recte. Totũ enim terrarũ orbem ambit, & regna huius mundi in ſeſe Neptunus et Oceanus cludit. Sunt aũt hæc ferè Neptuni epitheta quibus Pindarus cum alijs poëis utitur:*

εὐρυβίας	*Late potens.*
ἐννοσίγαιος	
ἐννοσίχθων	*Terræ concuſſor.*
σεισίχθων	
γαιήοχος	*Territenens.*
ποσειδῶν	*Terræ maritus.*
εὐτριαίνης	*Tridente præclarus.*
ὀρσοτρίαινα *uel* ὀρσοτριαίνης	*Tridente concitans.*
κυανοχαίτης	*Cœruleã iubã uel comã habẽs*
εὐρυμέδων *&* εὐρυμέδοντης	*Late regnans.*
εὐρυσθενής	*Ingentis roboris.*
δεσπότης ποντομέδων.	δεσπότης ναῶν.
γῆς τε καὶ ἅλμης μοχλευτής.	ἀνὴρ ἀμφιτρίτης.
ἐννοσίδας. 4. Pyth. ode.	ἐλελίχθων. 6. Pyth.
πετραῖος. 4. Pythiorum.	

d ℭ *Diuinæ Deli ſpeculatorem.) Delos inſula eſt una Cycladum, Apollini ſacra, quod in ea primum natus ſit Apollo:* δῆλος, *id eſt perſpicua dicta, quod Apollo aſpera, difficilia & occulta, plana & aperta reddat, per ſuum*

quod

quod Deli uigebat oraculum. Stephanus Cynthum, Aſteriam, Pelaſgiã, Chlamydiam, & ex Nicanore Scythiadam appellatam autor eſt. θεόδμητον, *hoc eſt, diuinitus conditam Delon appellat, quod quum primum mari tecta eſſet, Iouis iuſſu in lucem prodierit.* θεόδμητος Δῆλος.

e ℂ Regium quendam capiti honorem.) λαοτρόφον τιμὰν, *honorem populum alentem, hoc eſt regiũ. Honor enim & amplitudo regis eſt, ſubditos ſuos fouere, tueri, alere, & ab omni iniuria conſeruare, honeſtum & uirtutes apud eundem inſtituere & protegere: qua de re &* Homerus principes ποιμένας λαῶν appellat. *f* ℂ Vera uox.) ἀρτιεπὴς, *uera, ſana & apta loquens, ab* ἄρτιον *&* ἔπος.

g ℂ Interrogauit.) μεταλλᾶν, *eſt ordine aliud iuxta aliud inquirere, perinde ac fit in metallis, quæ ab iiſdem uocibus, nempe à præpoſitione* μετὰ *&* ἄλλο, *quod uni metallicæ inuentæ uenæ altera adiaceat, ut eſt apud Plin. lib. 33. cap. 6. Vbicunque, inquit, una inuenta uena eſt, non procul inuenitur etiam alia. Et quidem hoc in omni ferè materia: unde metalla Græci uidentur dixiſſe. Eſtq́;* αὐτεφθέγξατο *uſq; ad* ὄρσο, λόγος πρωθύστερος, *uel* ὑστερολογία. *h* ℂ *Multis communem.)* Elin *&* Olympiam *intelligit, ubi ex omni Græcia gentes ad olympiaca ſpectacula per* Herculem *poſthac erecta confluxere.*

STROPHE IIII. COLON XI.

Venerunt autẽ ad celſam [a]alti Cronij rupem, ubi [b]duplicem illi uaticinij theſaurũ tribuit, ex eo quidem tempore uocem audire mendaciorũ expertem. Et ſi quando opere confidens, uenerandum [c]Alcidarum germen Hercules ueniat, ac patris celebritatem, multitudine hominum perfrequentem, ritumq́ maximum certaminũ condat; [d]tunc in ſumma [e]Iouis ara menſam uaticinio accommodam ponere iuſsit.

a ℂ *Alti Cronij.) De Cronio Piſæ promontorio ſuprà dictum eſt. Hic Cronij rupem, pro ipſo Cronio monte, uel pro quinquennaliũ ludorũ loco accipit per periphraſin.* *b* ℂ Duplicem uaticinij theſaurum.) *Geminum uaticinij theſaurum, quorum primus, quod iam tum ſtatim Apollinis audiret oraculum, tum quod poſthac Hercule inſtituente quinquennalem panegyrin, menſam diuinationi & reſponſis deſtinatam poneret in Olympia, cui eius nepotes*

ἀλκαϊδᾶν.

& ſucceſſores præeſſent. c ☾ *Alcidarum.)* *Græce* ἀλκεϊδᾶν *pro* ἀλκαϊδᾶν *dorice, hoc eſt, poſterorum Alcæi, uel ab Alcæo propagatorum. Eſt autem Alcæus auus, Amphitruo pater Herculis.* d ☾ *Tunc.)* τόκα *pro* τότε δωρικῶς. *Erat autem oraculi locus Olympiæ, cuius princeps primus Iamus, ubi per ignem futura coniectabant, qua diuinatione deinceps Iamidæ perpetuò ſunt uſi. Victimarum enim pelles igni imponentes, ex ijs uaticinabantur. Sunt qui adfirment, è conſciſsis uictimarum pellibus futura prædixiſſe. Si enim ſciſſuræ rectæ forent, læta, ſin obliquæ, triſtia denũciabant.*

e ☾ *Iouis ara.)* *Ioui & Neptuno primam dicatam, inter ſex, aram fuiſſe, quinta præcedenti ode annotatum.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quamobrem per celebre Iamidarum genus
» apud Græcos uel diuitiæ conſequebanť. [a]Adeò
» quibus uirtutes charæ ſunt nobiles fiunt. Suum
» quenque opus oſtendit. [b]Momus aũt præ alijs
» inuidentibus imminet ĳs, [c]quibus aliquando ra-
» ptis ad curſum, uerenda primum gratia [d]glorio-
» ſam formam [e]adſtillat. [f]Proinde Cyllenen Arca-
diæ montem accolentes [g]affines tui

EPODOS, COLON XIIII.

[h]Mercurio deorum legato, [i]ſupplicibus, multisq́ ſacrificijs admodum religioſe litarunt.

a ☾ *Adcò quibus.)* *Gnome eſt, quá rationem reddit, quur diuitias & honorem Iamidæ ſint conſecuti. Quæ tametſi ad Iamidas proprie pertinet, generatim tamen cunctis mortalibus attribui poteſt. Vtitur autem pulchra gradatione in his gnomis. Virtutes ſunt cauſa honorum & diuitiarum: diuitiæ uirtutibus iunctæ ſunt cauſa præclarorum operum, inſigniumq́; facinorum: præclara facta ſunt cauſa inuidiæ: non quod ipſa mali ſint origo, cæterum malo genio ducti homines, ac peruerſæ mentes, non poſſunt ferre alterius felicitatem. Arguit ergo & indicat maligna corda, aliorũ felicitas, perinde atq; Horat. etiam cecinit:* *Inuidus alterius rebus macreſcit opimis.*

b ☾ *Momus.)* *Somni noctisq́; filius, Momus deus eſt, qui licet ipſe nihil fingat, aliorum tamen quantumuis præclara opera carpit & calumniatur. Vnde*

de prouerbium, Momo ſatisfacere, pro calumnia, pro reprehenſione accipitur.

c ¶ *Quibus aliquando.*) *Periphraſis uictorum. Eſt autem ſuprà annotatum uel à Pindaro, oportuiſſe currus duodecies in Olympico certamine rotari.*

d ¶ *Formoſam gloriam.*) εὐκλέα μορφάν, *celebrem gloriam: nam hilares, læti & fauorabiles ob uictoriam Olympiacam uictores redduntur.*

e ¶ *Adſtillat.*) ποτιστάζει, *adſtillat. Metaphorice, efficit, parit.*

f ¶ *Proinde Cyllenen.*) *Laus à maioribus Ageſiæ matris. Cyllene uel Cyllenus mons eſt Arcadiæ Mercurio ſacer: hinc Cyllenius heros Mercurius Virgilio eſt. Ouid. 1. Metamorph.*

Mænala tranſieram latebris horrenda ferarum,
Et cum Cylleno gelidi pineta Lycæi.

g ¶ *Affines tui.*) μάτρωες ἄνδρες, *affines & maiores à matre.*

h ¶ *Mercurio.*) *A pietate in Mercurium, maiores matris Ageſiæ laudat. Proinde Mercurio et Ioui acceptã referendã uictoriã adſerit.* i ¶ *Supplicibus ſacrificijs.*) λιταῖς *hoc loci adiectiuũ eſt, non ut ſuprà & in nono Iliad. ſubſtantiuum, uel etiam proprium. Stephanus à nympha Naide Cyllene montem appellatum tradit, ibiq; merulas albas naſci, nec uſquam alibi tales, uariasq; uoces ædere: noctu ad lunam facilius quàm die eas capi.*

O Ageſia, Soſtrati nate, qui certamina præmiorumq́ ſortem tenet, ac ſtrenuam Arcadiam honorat Mercurius, is & [a]cum grauiter tonante patre tuam felicitatem perficit. [b]Gloriam quandam habeo in lingua [c]acutæ cotis, quæ me non inuitum attrahit pulchre fluentibus ſpiritibus: auia mea [d]Stymphalica florida Metope,

a ¶ *Cum grauitonante patre.*) *Iouem patrem grauitonantẽ. Sunt aũt hæc ferè Iouis epitheta. Primum tamen decadem uocum, qua uetuſtas ipſum Iouem intellexit, perinde ac Vrbanus è ueteribus digeßit, ſubijciemus:*

ζεὺς	ζὴν	δεὺς	βδεὺς	ζὰν	Iupiter.
ζὴς	ζὰς	δὶς	δὴν	δάν.	

Iouis epitheta ergo ſunt hæc propemodum:

εὐρυόπα	βαρυόπα	ἐλατὴρ βροντᾶς
στεροπᾶν κεραυνῶν τε πρύτανις		σωτήρ
φύξιος	πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε	
πόσις ἥρης	βαρύγδουπος	ὑψιβρεμέτης

ipſe Arcadicus, quantum ad matris ſuæ maiores attinet, extiterit.

STROPHE V. COLON XI.

Quæ[a] cædentem equos [b]Theben peperit, cuius amabili aqua [c]ſitim meam reſtinguo, uiris iaculatoribus uarium hymnum plectens. [d]Excita nunc ſocios Aénea: primũ quidem, ut laudibus efferant Iunonem Partheniã: deinde agnoſcant, an ne uetus opprobrium ueris rationibus effugerimus, [f]Bœoticam ſuem. [g]Es enim nuncius rectus, [h]comptarum Muſarum ſcytala, [i]dulcis crater bene ſonantium carminum.

a ℂ *Equos cædentẽ.)* *Id eſt, equeſtrem.* πλάξιππον ἀ πλήττω ferio, & ἵππος *equus.* α *factum eſt ex* η *dorice.* *b* ℂ Theben.) *Theben Nympham ſeu fluuiũ, uel ipſam etiam patriam intelligit.* *c* ℂ *Sitim reſtinguo.)* *Sitim reſtinguere, eſt* ἀλληγορία. *Id eſt, cuius ego Thebes ſum ciuis, in qua ego ſpiritũ duco.* *d* ℂ *Excita nunc.)* *Aeneas Pindari chorodidaſcalos, hoc eſt chori inſtitutor erat, quo publice utebatur Pindarus, ut ſua poëmata doceret, cumq́; alijs ea pſalleret: quandoquidẽ ipſe adeò tenuis uocis erat, ut pro dignitate, ſua recitare nõ poſſet. quod plures alij poëtæ, quũ canora & arguta uoce pollerent, per ſeſe ipſi faciebãt, choros nempe docentes.* ὄτρυνον ἑταίρους, *id eſt, concentores tuos adhortare, alacres illos redde ad cantandum tecum, & ut Iunonem tecum Partheniam laudent. &c.* *e* ℂ *Iunonem Partheniam.)* *Quia Arcadiæ mentionem fecit, ideo & Iunonem Partheniã, hoc eſt, Arcadicã recordatur: à Parthenio enim Arcadiæ monte Parthenia uocatur.* *f* ℂ *Bœoticam ſuem.)* Βοιωτίαν ὗν. *Hyantes gens priſca & barbara in Bœotia fuit, quos propter inſignem & inertiam & barbariem & omnis liberalioris inſtitutionis ignorantiam quidam proſcindentes, corrupto nomine quemlibet eorum* ὗν, *id eſt ſuem appellabant: ut inde* Βοιωτία ὗς *in prouerbium abierit, quo inertem & ignauum, neque literarum, neque nandi gnarum, notarunt. Inſtitue ergo chorum ô Aenea, ut canat Partheniã primum Iunonem, deinde ita canat noſtra poëmata, ut auditores & ſpectatores intelligant nos non eſſe amuſas, ut prouerbium habet, ſues.* *g* ℂ *Es enim nuncius rectus.)* *Laus Aeneæ chorodidaſcali, à facili. Haud difficulter chorum inſtituere potes, es enim nuncius rectus, hoc eſt, hoc meo nomine rectę, bene &*

pulchre efficere potes, quandoquidem ſis ipſe & literarum & Muſices peritiſſimus. Nam hoc eſt, quod ſubijcit: h ¶ *Comptarum Muſarum ſcytala.) Ingenti præconio effert Aeneam chori magiſtrum, ſcytalam Muſarum appellans, hoc eſt ueluti ſecretorum Muſarum conſcium, ac talem quem ſibi Muſæ deligant, ſi cui ſecreta ſua & ſacramenta indicare uelint. Metaphora eſt pro uerbialis, ſumpta ab adagio, Scytala Laconica. Et licet ex Gellio hoc ipſum peti poßit, è Pindaricis tamen ſcholijs adnectā. Lacedæmonij ſi quando Harmoſtis ſuis ad aliquam urbem mißis, ſecreti quicquā indicare uellent, non fidebant chartæ, cæterū talem celandi conſilij ſui rationem inibant: deradentes lignum teres, trium uel quatuor cubitorū, in duas partes findebant, alteram imperatori peregre agenti dabant, alterā ipſi ſibi retinebant. Significaturi igitur aliquid duci exercitus, tenue quoddam & anguſtum lorum uirgæ ſeu tereti baculo ſuo dimidiato obuoluebant, eoq; pacto quæ uellent inſcribebant. Reſolutum itaq; lorum confuſas quaſdam notas ſubindicabat, quas nemini cognoſcere poßibile erat. Lorum ergo tale imperator acceptum per Laconum nuncios, ſuo quod penes ſeſe habebat circumuoluebat tereti bacillo, moxq; Laconū ſuorum & mandata & conſilia dignoſcebat. Huiuſmodi itaque lorum, quo epiſtolæ uice Lacedæmonij utebantur,* σκυτάλη, *hoc eſt ſcutica dicebatur, à* σκύτος *coriū. Alij ſic interpretantur, quod Lacones latas ſcuticas habuerint, quibus inſcripſerint conſilia ſua ad Harmoſtes, easq; coriaceo uaſi incluſas & obſignatas tranſmiſerint. Aeneas igitur eſt rectus angelus & ſcytala Muſarum, hoc eſt Muſices peritißimus, & literis ornatißimus, ut Muſis, Apollini & Charitibus adeò gratus ſit, ut ſi quid recte curatum uelint, ei demandent.* i ¶ *Dulcis crater.) Crater uini eſt amplum poculum, à* κεράω *capio, teneo, ut poëta ob oculos ponit, dum inquit, Crateres magnos ſtatuunt. Hic inſigni metaphora, pro uaſe, imo pro promo & condo dulciſonarum odorum. Perinde ac ſi dicat: Quemadmodum crater dulcißima uina & condit & promit, quæ conuiuas exhilarent, ſic tu non uina, mi Aenea, ſed ſuauißimas odas contines apud te, & chorum ſonare doces. Qua laude quid magnificentius Muſico dici potuit? ecquî auguſtius uel eruditißimus quiſque prædicari quiret?*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Iube etiam ut ne obliuiſcantur Syracuſarum, & [a]Ortygiæ, quam Hieron puro ſceptro gubernans, & recta conſulens, [b]rubros pedes habentem [c]Cererem ueneratur, filiæq; eius Proſerpi-

ne,

næ,[d]curru albos equos habente inuectæ Anaca-lypteria celebrat, Iouisq́ Aetnæi fortitudinem. [e]Suauiloquæ ipſum lyræ & cantus [f]nouerunt. [g]Ne quatiat oro felicitatem eius futurũ tempus, uerum dextro adfectu & [h]hilari mente Ageſiæ laudem ſuſcipiat.

Commoratur in Apoſtrophe ad Aeneam chorodidaſcalum, in cuius perſona interim ipſe uates Hieronem regem σύγγονον *Ageſiæ cõmendat, propterea quod & ipſe Ageſias Syracuſanus ſit à parente Soſtrato.* a ℂ *Ortygiæ.) Ortygia inſula eſt ante Syracuſas, cuius* Hieron *rex erat. Et quia Syracuſanus eſſet Ageſias à parentibus, meminit iuxtà & Syracuſarum & Ortygiæ, quibus iam tum dominabatur* Hieron, *et ipſe* Olympionices, *honorifice.*

b ℂ *Rubros pedes.)* φοινικόπεζαν *Cererem appellat. Quid coloris ſit, & quomodo fiat, ex nigro uel opaco & lumine, ex Ariſtotele in ſuperioribus indicatum: hic tamen pro flauo accipit: ſeges enim matura flaua eſt. Per epitheton ergo ad inuentum Cereris, fruges nimirum reſpicit.* c ℂ *Cererem.)* δημήτηρ *Ceres. Dores dicunt* δαμάτηρ, ἀ δᾶ, *quod Dorienſibus terram ſignificat, &* μήτηρ *mater, ceu terræ frugum mater. Ita ſcholia Theocritica. Adumbrat uberem frugum in Sicilia prouentũ, quo nomine Siciliam Cicero in Verrinis extollit.* d ℂ *Curru albos equos.)* λευκίππου. *Cereris feſta, Demetria, Theſmophoria & Eleuſinia Græcis dicuntur. Filiæ eius Proſerpinæ Theogamia, hoc eſt diuinæ nuptiæ celebrantur, quod ſcilicet Plutoni ducta ſit: & Antheſphoria in Sicilia aguntur, autore Iulio Polluce. Theogamia uero & Anacalypteria idem eſſe ſolennitatis genus ex interprete, & Heſychio colligitur, qui Anacalypteria uocat, quando tertio die ſponſa ex ædibus parentum ſit ducta: ab* ἀνακαλύπτομαι, *id eſt, reuelor, quod tum reueletur ſponſa & puella, quæ antea domi clauſa manſerit.* λευκίππου *autem ideo dicit, quod raptam à Plutone Proſerpinã filiam mater Ceres diu quæſitam, ac tandem curru albos equos ſubmiſſos habente repertam, in cœlum ad Iouem reduxerit. Scholia.* e ℂ *Suauiloquæ.) Hoc dicit cum propter ſuperiorem primum, quo celebratus eſt, hymnum, tum etiam quod Muſices arte claruerit, id quod eadem prima ode exprimit,* ἀγλαΐζεται δὲ μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ. f ℂ *Nouerunt.)* γινώσκοντι *eſt pro* γινώσκουσι, δωρικῶς. g ℂ *Ne quatiat.)* εὐχὴ *eſt uel precatio. Vtinam non infringat, uel præſens uel ullum futurum tempus Hieronis felicitatem, in qua perſeuerans*

λευκίππου

hilari fronte Ageſiæ laudem excipiat. Hoc ideo precatur, quod Hieron maior ſit, utpote rex Syracuſarum & Ortygiæ. Ageſias uero etſi Syracuſanus quantum attinet ad parentes, non regis tamen filius fuit, quanquã imaginibus etiam maiorum ſuorum clarus haberetur, uates iam exiſtens Olympicus. b ❨ *Hilari mente.)* εὐηράτοις φιλοφροσύναις, τουτέστι ἐπηράτῳ εὐθυμίᾳ, *amabili iucunditate, amico affectu, tranquilla felicitate.*

EPODOS, COLON XIIII.

[a]De domo ad domum, à Stymphalijs muris uenientem, [b]matrem pecoris diuitis Arcadiæ re-
Allegorica cõparatio. linquentem. [c]Atqui proſunt agitata ſurgentibus nocte procellis duæ è ueloci naui proiectæ anchoræ. [d]Deus autem horum & illorum ſortem undique cum gloria perſpicuã efficiat. O cui maria curæ ſunt Neptune, Ageſiam amans rectum oro nauigium extraq; periculum dona, [e]Amphitrites aureum colum geſtantis coniux, meorum uero hymnorum adauge permulcentem florem.

a ❨ *De domo ad domum.) Suſcipiat hilari affectu laudem Ageſiæ inquam, uenientem de domo ad domum, hoc eſt, ab una patria ad alteram, de Arcadia Syracuſas. Interpres monet prouerbiũ eſſe de ijs, qui de eodem ad idem proficiſcuntur.* b ❨ *Matrem pecoris.) Periphraſis eſt Stymphali, quæ mater eſt urbium Arcadiæ, metropolis & urbium excellentiſſima. Arcadiam*
εὔμηλον. εὔμηλον *dicit, id eſt, abundantem ouibus, diuitem pecoris, ab* εὖ & μῆλον, *quod omnis generis quadrupedia ſignificat, maxime uero ouem, tum fructus arborum quarumlibet, præcipue uero pomi.* c ❨ *Atqui proſunt.) Gnome eſt allegorica, qua laudat duas patrias Ageſiam agnoſcere. Perinde ac in tempeſtate duæ anchoræ marina petra & littore detentæ, nauim ne uentis cedat, ſeruant, ne confringatur: ita duæ patriæ alumnum ſuum amplectentes, retinent, illuſtrant, decorant. Poteſt & hæc gnome uel ad duos fidos amicos, uel quæcunque duo ſalubria, ad pharmaca, ad uicinos, idq; genus alia referri.*
ἀπεσκίμφθαι. ἀπεσκίμφθαι *præteritum aparemphati, ſicut* τετύφθαι, *à uerbo* σκίμπτομαι *fulcio, quod à nomine* σκίμπτος *deducitur. Eſt autem præteritũ pro præſenti infinitiuo explicandum, hoc pacto: Bonæ ſunt duæ anchoræ proijcere, hoc eſt ad proijciendum, ad fulciendum, ad firmandum, uel ut firmentur.*

Deus

d ℭ *Deus autem.) Peroratio eſt, qua & Ageſiæ ab utraq; patria Stym phalo & Syracuſis, læta euenire precatur: & Neptunum, ut cum Ageſiæ nepoti eius, tum hymnis ſuis ſecundiorem fortunæ auram donet, rogat.*

e ℭ *Amphitrites.) Amphitrite uxor eſt Neptuni: auream colum, ut regina, geſtat. Pro mari Homero Odyſſ. α. & primo Metamorph. accipitur.*

DIAGORAE RHODIO PVGILI, QVI *uicit* LXXIX *Olympiade*, ODE VII.

STROPHE I. COLON XI.

V[a] T ſi quis à diuite manu phialam acceptam ridentem intus uitis rore donet nouo genero unà cum uino offerens, ab una [b] ad alteram domũ tranſferendo, aureum omnino [c] facultatum uerticem, [d] ſympoſij oblectationem, qua ſimul honoret affinitatem ſuam ſocer, & ita præſentibus amicis eo munuſculi æmulatorem reddat ſponſum unanimis genialis tori:

ANTISTROPHE, COLON XI.

Sic ego [e] nectar [f] ſuapte ſponte fluens, Muſarum donũ, brauij latoribus mittens, dulcẽ animi fructũ, exhilaro Olympios, Pythiosq́ uictores.

ENARRATIO.

Hactenus qui equis, curribus equis & mulabus ductis uictores euaſerunt, prædicauit: Nunc eos qui pugilatu, lucta, & id genus alijs certaminibus uicerunt, effert. Quando, & qua Olympiade Diagoras uictor euaſerit, pugilem agens, epigrapha teſtatur. Quanto uero ſit in precio hæc ode habita, Gorgonin Scholijs tradit: argumento enim eſt, ut idem ait, quod aureis literis in Lunaris Mineruæ templo conſecrata conſpiciatur. Fuit autem Damageti Rhodij filius Diagoras, de quo hæc memoriæ prodita ſunt, quod Olympiæ ſteterit Diagoræ ſimulacrũ, poſt Lyſandri imaginem, cubitorũ quatuor, digitorũ quinq;, dextram extendens manum, ſiniſtram ad ſeſe inflectens. Hunc ſequitur Dama Argumentum

getus ſenior ille liberis ſuis pater, cui idem cum auo nomen erat, quinquertio inſignis, & ipſe cubitorum quatuor, minor autem patre digitis quatuor. Hos iuxta ſtabat Dioreus frater pugil, & ipſe quinquertio inſignis. Tertius poſt illũ Acuſilaus, ſiniſtra lorum pugilatorum tenens, dextram ueluti ad orationẽ expandens. Et illi ſanè uictoris Damageti filij, in columnis unà cum patre ſuo conſpiciuntur. Poſt illos & nepotes eius uictores duo: Euclon pugilatu Andronem uincens, deinde Piſirrhodius & Lelegetes qui eodem die uictoriã cum patre in Olympijs ludis adepti ſunt. Non longo poſt tempore fama eſt filiam Diagoræ Ariſtopatſram Olympiam ueniſſe, petijſſeq; ab Hellanodicis, hoc eſt, certaminũ arbitris, ut eam ad ſpectaculũ admitterent: qui dum eam prohibentes, iuxta legem ſuam dicerent, mulierẽ non decere, ut gymnicum agonem ſpectet: reſpondit, ſe alijs haudquaquam fœminis parem eſſe, ſed quiddam habere excellentius cæteris, nempe maiorum ſe uirtutibus munitam: iuxtaq; & patris & fratrum ſtatuas commonſtrauit. Quo uicti Hellanodicæ, legis ſoluta conſuetudine, Ariſtopateræ ſpectandi fecere copiam. Porrò quod aureis literis tranſſcripta hæc ode, Mineruæ dicata fuerit, & in Pindari & Diagoræ honorem factum eſt. Laudat autem Diagoram, à patria Rhodo, ab Olympia uictoria, à patre Demageto, à maioribus Rhodiorum, Tlepolemo præſertim, ad quem genus ſuum refert Olympionices. Hic in Tlepolemi rebus geſtis explicandis, ad partũ Mineruæ digreditur, & ad ortum Rhodi inſulæ. Poſtremo à Nemea, Iſthmia, Athenienſi, Argiua, Arcadica, Thebana, Aeginetica, Pellenæaq; uictorijs. Tandem uoto cludit. a ℭ Vt ſi quis.) A comparatione orditur, eaq; pulcherrima, ut ſemper in exordijs eximius eſt. Quemadmodum, inquit, pater ſponſæ, generum ſuum aurea phiala, quam ei in conſpectu conuiuarum dono dat, exhilarat, eſtq; in cauſa, quur arctiori amoris uinculo erga ſibi deſponſam rapiatur: ſic ego uictoribus Olympicis, aliorumq; Græciæ certaminum potitis, nectar merum dono. Eſt & obſeruandum in comparatione, quod uinum uitis rorẽ metaphorice definiat, & quod κᾶδος pro κῆδος affinitatẽ appellet. Eſt enim τὸ κῆδος πολύσημον, ut Nicandricus hypomnematiſtes affirmat, in principio θηριακῶν, explicans uerſum

ἀπροϊδῆ τύψαντα, λύσιν θ' ἑτεραλκέα κάδευς. Tria, inquit, κῆδος ſignificat: cognationem ex affinitate, ſolicitudinem, & malum. Nicandrò ergo eo loci malum ſignificat, Pindaro hic affinitatem. d ℭ Ad alteram domũ.) De domo ad domum paroemia, præcedenti ode indicata eſt. οἴκοθεν οἴκονδε.

c ℭ Facultatum uerticem.) Propter aurum, phialam auream rerum, hoc eſt, bonorum uerticem uel ſummitatem & culmen uocat, quod aurum in diuitijs & metallis ſit longe præſtantiſſimum. d ℭ Sympoſij oblectationem.)

nem.) χάεις hic oblectatio & iucunditas eſt, dum inquit, συμποσίῳ χάριν. Nectar à νη ſteretica uocula, & κτείνω occido, deorum immortalium potus eſt, ſicut ambroſia cibus. Vtroque æternitas, deorumq́; immortalium incorrupta eſſentia pulcherrime adumbratur. Atqui nectar odas ſuas nominat Pindarus. f ¶ Suapte ſponte fluens.) χυτὸν pro αὐτοχυτὸν, per ſeſe fuſum, uoluntariū, purū, ἄκρατον, nō dilutū, ideſt præſtantiſsimū hymnū.

» Felix ille quē bona fama detinet. Aliàs alium
» [a]gratia uiuificans reſpicit cum ſuauiſona quidem
» [b]cithara, uarieq́ reſonantibus[c]tibiarum uaſis.

Gnome eſt, qua illos fœlices prædicat, quorum uirtutes, resq́; inſigniter geſtæ, præclaris poëtarū monumentis atque adeò literis celebrantur: paraſceuen ita faciens ad inſequentem Diagoræ laudem. a ¶ Gratia uiuificans.) ζωθάλμιος compoſita uox à ζωὴ uita, & θάλλω floreo. χάεις ζωθάλμιος, ideſt gratia uitam floridam & amœnā reddens. Metaphorice per eam gratiam poëtices, & literarum uim & præconia intelligit. b ¶ Cithara.) Adiungit citharam & tibiam, quandoquidem poëmata eius ad lyram & ad tibias, ut antehac indicatum, decantabantur. c ¶ Tibiarum uaſis.) Periphraſis eſt. Simpliciter enim tibiam ſignificat per uaſa ſeu foramina tibiarum, ſeu organa.

EPODOS, COLON XIII.

Et nunc[a]per utraq́ unà cum Diagora deſcendi, laudans marinā Veneris filiam, Solisq́ uxorem [b]Rhodon, [c]bello longe ualentem, ut [d]fortem & magnum uirtute uirum, [e]prope Alpheum coronatum, & prope[f]Caſtaliam [g]pugilatoria propter munera extollam, patremq́ ſimul Damagetum, cui iuſtitia cordi eſt, [h]qui [i]cum Argiua multitudine [k]treis ciuitates complectentem inſulam, apud[l]Embolum amplæ Aſiæ habent.

a ¶ Per utraq;.) σὺν ἀμφοτέρων, per utraq;, uel cum utriſque, cithara & tibijs. b ¶ Rhodon.) Rhodus inſula eſt celeberrima, quā & Ophiuſam & Aethræam olim appellatam Stephanus teſtatur. Eſt aūt Pindaro in more, ut à Nymphis ciuitates inſulasq́; appellet, et econtra. Sic hoc loco per Rho-

L

don Nympham, Veneriſq; filiam, Apollinis Nympham, ſeu ſponſam, ſeu uxorem intelligit; inſulam pariter per idem nominis accipiens, quam ποντίαν dicit; quandoquidem in mari ſit ſita. Proinde alij aliam Rhodi Nymphæ genealogiam recenſent. Aſclepiades, Amphitrites & Solis filiam facit. Quidam ita ſecernunt, ut marinã filiam, ad inſulam Rhodon referant, Solis uero Nympham ad heroida. Fertur enim, quod cum Nymphã adſpexiſſet, deperierit eam Apollo, ac in cognomine Nymphæ inſula, cum ea rem habuerit. Herophilus Neptuni & Veneris filiam ait. Epimenides Oceani gnatam dicit, unde etiam cognominatam urbem. Sunt qui adfirment, propterea eam ῥόδον, id eſt roſam appellari, quod inſigneis roſas proferat, ſeu quod roſetis luxuriet Rhodus. Cæterum & urbem & inſulam clariſſimam eſſe, quæ ſæpe damnum dederit Turcæ, & ipſa rurſum fecerit, plus ſatis uerum, Chriſtianis adeò compertum.

c ℂ Bello longe ualentem.) εὐθυμάχαν, rectà pugnantem, intrepidum & ſtrenuum ſignificat, qualem deſcribit Homer. Iliados ν. dum inquit:

τοῦ δ' ἀγαθοῦ, οὔτ' ἄρ τρέπεται χρὼς, οὔτε τι λίην
ταρβεῖ, ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν
ἀρᾶται δ' ὅτι τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ.

δαῒς αὐτὶ πολέμου.

d ℂ Fortem uirum.) Ipſum Diagoram. e ℂ Prope Alpheum.) Id eſt, Olympiaco certamine. f ℂ Caſtaliã.) Fons eſt Caſtalia prope Pythonẽ Apollinis urbem: pro Pythijs ludis accipit poëta, κατὰ μετωνυμίαν. g ℂ Propter pugilatoria munera.) Id eſt, coronam quam ex Pythia uictoria per pugilatum adeptus eſt. h ℂ Qui.) Diagoras & Demagetus. i ℂ Cum argiua multitudine.) Scilicet per Tlepolemum Rhodum traducta, ut ſubinde explicabitur. k ℂ Tres ciuitates.) Periphraſis eſt Rhodi, inſula tres ciuitates complectens. Continet autem Rhodus tres urbes, nempe Lindum, Ialyſum & Camirũ, perinde ac Homerus etiam teſtatur in Βοιωτία,

Munera pugilatoria.

οἱ ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
λίνδον ἰηλυσσόν τε, καὶ ἀργινόεντα κάμειρον.

l ℂ Embolum.) Rhodus è regione Lyciæ ſita eſt: iuxta Lyciã uero oppidum eſt Arycadne: proxime quod templum quoddam eſt Embolum primo uocatum, ob loci ſitum: latis enim adiacentibus petris in acutum tendit regio, inſtar acuti nauigij, quod Græci ἔμβολον dicunt. Nunc uero Trieris, id eſt, triremis ob eandem cauſam nominatur: quandoquidem eius poſitura loci, naui nõ ſit diſsimilis. Apud Embolum ergo, id eſt Lyciam, figuram emboli, quod eſt acuti nauigij genus, conſtituentem.

STROPHE II. COLON XI.

[a]His autem qui à Tlepolemo originem duxerunt, puta latepotenti Herculis generi, communem præconiorũ ſermonẽ proferre uolo. Quod ad patrem attinet, ex Ioue, quod ad matrem, ex Aſtydamеіa Amyntoris filia initium ſumere con
» tendunt. [b]Circa humanam porrò mentem innu
» meri errores pendent. [c]Confieri tamẽ nõ poteſt,

ANTISTROPHE, COLON XI.

» Vt id quod in præſentia, in poſterum etiam
» alicui præſtantiſsimum reperiatur.

a ℂ *His autem.)* *Rhodios quantum ad patrem attinet* Iouis *filios facit* Pindarus, *quod ad* Tlepolemum *genus ſuum referant, qui erat filius* Herculis, Hercules *autem* Iouis. *Quantũ ad matrem attinet, ab* Amyntore *illos deducit, repugnans* Homero *in* Catalogo *nauium, qui* Aſtyochen Tlepolemi *matrem adfirmat.* *Enimuero* Hypomnematiſtes, *in hiſtoriographum* Achæum *incidiſſe* Pindarum *ait, qui eo genealogiam* Tlepolemi *ordine texit:* Hyperochi Eurypylus *filius eſt,* Eurypyli Ormenus, *cuius* Pheres, *cuius* Amyntor, *cuius* Aſtydameia Tlepolemi *mater.* Quin & *ipſe* Amyntor *genus ſuum ad* Iouem *reducit.* Porrò Homeri *locus eſt huiuſmodi de* Tlepolemi *matre:*

ὃν τέκεν ἀστυόχεια βίῃ ἡρακληείῃ.
τὴν ἄγετ' ἐξ ἐφύρης ποταμοῦ ἀπὸ σελλήεντος,
πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.

b ℂ *Circa humanam porrò mentem.)* *Prupergaſian hac gnome facit, ad inſequentem* Tlepolemi *errorem, quo* Licymnium *fratrem auiæ ſuæ ſed nothum, interemit. Humanæ mentes innumeris erroribus inuolutæ & obrutæ ſunt: proinde nõ mirum ſi quippiam à* Tlepolemo *ſit admiſſum imprudentius.*

c ℂ *Confieri non poteſt.)* *Sententiam ſententiæ attexit. Hoc eſt, fieri non poteſt, ut fortuna alicui eadem ſemper permaneat, ut fixa & ſtabilis felicitas hic hominem excipiat. Nam qui iam ſtatus homini lætus eſt, poſt paucos dies immutari poteſt: quæ conditio moleſta & ingrata eſt, in iucundam breui tempore uerti poteſt: perinde atq;* Tlepolemi *fortuna è triſti & flenti, in lætam & ridentem, dum* Tiryntho Rhodon *uſque ſeceſsit, eſt translata. Id eſt,* Ne=

ſcia mens hominū fati ſortiſq; futuræ. Neſcimus, inquit, an qua nunc fœlicitate ſtamus, permanſuri in poſterum ſimus: itidem ut Tlepolemus ante errorem & cædem Licymnij fortunatus erat, poſtea uero fuga ſibi ſalutem quærere coactus, calamitatiq; ſubiacere, uſquedum rurſus ex oraculo rex Rhodiorum decerneretur. Atque hanc ſententiam ueluti thema proponit, quod Tlepolemi hiſtoria probat.

[a] Etenim Alcmenæ [b] fratrem nothum, [c] conto duræ oleæ quatiens, ex ædibus [d] Mideæ matris ſuæ uenientē Licymniū occîdit [e] Tirynthi, quam tum inhabitauit [f] bile percitus Tlepolemus. At-
» qui [g] animi perturbationes uel ſapientibus nō ra-
» ro impoſuerūt. Conſuluit itaq; oraculū Delphis,

a ❨ Etenim Alcmenæ fratrem.) Errorem, in quem incidit Tlepolemus, & peccatum, hic Pindarus ipſe denumerat. Interpres hunc in modum recitat: Tlepolemus, inquit, telo bouem traijcere uolens, in Licymnium Electryonis filium nothum, qui ei è Phrygia Midea natus erat, proiecit, prætérq; animi ſui ſententiam occîdit. Hinc declinans odium cædis, Delphis Apollinem conſulit, quomodo ſibi ea expianda ſit cædes. Reſpondet oraculum, ut Rhodum ſe conferat. Verum Pindari ex uerbis colligitur, eum ſponte, uel gloriæ, uel regni affectatione in Licymnium inſurrexiſſe. Homerus hiſtoriam ita canit:

τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
ἤδη γηράσκοντα λικύμνιον ὄζον ἄρηος.
αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον, ἀπείλησαν γὰρ οἱ ἄλλοι
υἱέες, υἱωνοί τε, βίης ἡρακληείης.
αὐτὰρ ὅγ' ἐς ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.

b ❨ Fratrem nothum.) Quæſtio hic incidit, quo modo Licymnius ſit nothus Alcmenæ: quæ ſic diluitur. Alcmena Electryonis & Lyſindices, Pelopis natæ, filia fuit legitima: Licymnius autem Electryonis & Mideæ, genere Phrygiæ, illegitimus filius fuit. c ❨ Conto.) τὸ σκᾶπτον pro conto ſude'ue accipit. d ❨ Mideæ.) Midea mater eſt Licymnij, & eiuſdem nominis urbs in Argo.

Tyrins. *e ❨ Tirynthi.) Tiryns Argi ciuitas, unde Tlepolemus oriundus. Hercules inde Tirynthius heros latinis poëtis uocatur. f ❨ Bile percitus.) χολωτέις. Commotum regni cupiditate uel æqualis gloriæ inuidia,*

uidia, in cædem Licymnij armatum Herculem Pindarus clanculum ſubindicat, per uerbum χολωθ. g ℭ *Animi perturbationes.) Apologiæ uice hanc gnomē interſerit cōtinuæ narrationi, ne quid præter decorū in genere laudis admittat, ne'ue notam* Tlepolemo Rhodiorū *principi inurere uelle uideatur*

EPODOS, COLON XIII.

Quem quidem ex bene olenti templi adyto, iuſsit auricomus Apollo ex [a] Lernæo littore nauim ſoluere, [b] ad mari circumſepta paſcua, [c] ubi quondam deorum magnus rex aureis niuibus rigauit ciuitatem, quando Vulcani organo, ærea nempe bipenni, Minerua ex uertice patris prorumpens, [d] uehementer clamauit, ut cœlū ipſam trepidaret, almaq́ parens tellus.

a ℭ *Lernæo littore.) Lernam alij fontem Argi, alij rubetis exuberantem locum dicunt, ubi & hydra delituerit. Alij urbem* Argi *adfirmāt. Summa, ex Lernæo littore, id eſt ex ipſo* Argo. b ℭ *Ad mari circumſepta paſcua.)* Periphraſis eſt Rhodi. c ℭ *Vbi quondam deorum magnus rex.) Amplificat partu Mineruæ. Deorum magnus rex,* Iouis *eſt periphraſis. Porrò* Mineruam *è cerebro* Iouis *naſci, idq́; ſecuri* Vulcani, *nonnihil myſterij in ſeſe habet, neque quicquam ſimpliciter intelligendum. Quare hoc ipſum paucis explicare tentabimus. Minerua eſt artium & belli dea. Siue igitur artes ipſas, ſiue belli adminiſtrationem & conflictum accipiamus, eadem utrinq; ratio manet. Artes, omneſq́; ingenuæ diſciplinæ, è cerebro, è capite* Iouis, *è* Dei Opt. Max. *ſapientia prodeūt. Scimus enim à* Deo *nobis, ut alia omnia bona, ſic ipſas quoque profluere arteis. Quod autem* Vulcanus *ſecuri caput* Iouis *aperit, in partu Mineruæ, quid aliud eſt, quàm quodam impetu, quadam etiam lucta, & ſummo ingenij conatu, artem tandem conquiri? Non per ſomnium enim nobis obrepunt artes, neque ſtertentibus nobis obueniunt: cæterum neceſſe eſt, ut* Vulcanus *faber ille deorum, cui apud Græcos ab æſtu igni'ue nomen, ſecurim ſuam admoueat, ut eius beneficio Minerua generetur. hoc eſt, quanquam ingenuæ diſciplinæ ex ipſo diuinæ ſapientiæ fonte naſcantur, opus tamen eſt primum ductore, opus eſt magiſtro, ceu apud* Lyricos *chorodidaſcalo, qui ſuis præceptionibus & inſtitutionibus ingeniū pueri formet, imbuat, erudiat. Quod iam non ad fabuloſam illam duntaxat Mineruam* Iouis *gnatam pertinet, ſed ad omneis*

qui melioribus diſciplinis incumbũt. Nemo enim unquã ad apicẽ literarũ perueniet, & ſcientiarũ pulcherrimũ fructum & ἐξιν adipiſcetur, qui nõ bonis ſeſe præceptoribus ſubmiſerit, aut monitis doctiorũ geſſerit morẽ, ac deinde per ſeſe etiã nõ ſummo ſtudio, diligentibus excubijs, literis inuigilauerit. Atq; huc nõ inepte quadrat, quod grammatici Mineruã dictam putent, quaſi minuentẽ uires & neruos. Literæ quidem ocium & tranquillitatẽ requirunt, ſed tale ociũ, quod nunquã, ut ille ait, ſit ſine negocio. Arbitratur quidem ignauũ uulgus, eruditos & Muſis deditos, ſolo & execrabili ocio torpere, quum interim plus operentur, magis item negocio ſint intenti qui literis inhiant, quàm ulli profectò cerdones: haudquaquã enim uitam ab omni opere atque negocio alienam, eruditi ducunt. Qui illiberalibus artificijs uictitant, & χειροβιωτὶ ſpiritũ ducunt, corporis uiribus potiſſimũ laborant, corpore ut in plurimũ fatigantur. At qui Muſis ſtudent, & Corycidas nymphas depereunt, plus animo quàm corpore laborant, inq; hunc laborant modum, ut ferè ipſa ualetudinis ratione, diſpoſitone & habitudine, haud raro cognoſcatur ſtudioſus ab inerti, eruditus ab amuſo. Adeò rapit literarum amor ſuos æmulatores, adeò uires illorum exhaurit, adeò adfligit, macerat, abſumit, ut neq; Leander ob ſuam Abydanã nympham, nec Pyramus ob ſuam Thyſben, acrius & uehementius cruciati ſint. Ignis Cupidinis ualde quidem æſtuat, ita ut colorem & formã diminuat amantiũ. At non minor flamma ſtudiorũ eſt amatores, ut ferè luridi, qui fortius inuigilarint Muſis, eſſe uideantur. Quod ſi literas pingere, characteres ducere, talis ſit labos, ut licet duo eo digiti adhibeantur, totum tamen corpus, Terentiano, non uulgaris eruditionis uiro, autore, eo negocio occupetur: quanto magis qui ſublimia ſpeculantur, prærardua tractant, diuina meditantur, ſerijs ſtudijs dediti ſunt, uel lenibus etiam, labori intenti ſunt, exhauriuntur, macerantur q;. Hinc aqualiculos quoſdam, Epicuros, parũ dare operã Muſis liquet: quomodo enim ſubtilis animi τὸ σῶμα uel σῆμα eſſe queãt? Somnus, deſidia, uoluptates, lautitiæ menſæ, nõ peſſima interdum forma conſpicuos interdum homines reddunt, ſed ignauos interim & inertes. E diuerſo uigiliæ, animi ad bona ſtudia alacritas, uariarum illecebrarũ contemptus, frugalitas, faciei quidem ſubpallidæ, ſed decentis habitus, ſolertes, gnauos, bonæ adeò frugis homines reddit. Falluntur igitur, qui literas leuem rem, & modica cõſtare opera cogitant. Errant, qui ſtudioſos ocioſam degere uitam rentur. Ex hiſce iam claret, quid poëtæ per Vulcanum & ſecurim, qua caput Iouis diſcidit, ut Minerua tandem prodiret, uelint: operoſam nimirum præceptoris inſtitutionem, & ut Homericè dicam, νηπενθὲς ἀλγεινήν. Sed quur cœlum & terra clamorẽ Mineruæ tremuerunt? an quia cœlum ac terra ſapientia & artibus gubernantur & perſeuerant? Nónne ſumma

ma ars, maxima ſcientia eſt, firmamentum tot luminibus, tot ſtellis, tot tantisq́; animantibus exornare, motum & continuam reuolutionem, ac ſtatum quibuſdam cũ corporibus tum aſtris addere? Atq; illa eſt ſapientia æterni & immenſi Dei. Quid ergo clamat Minerua? quid uociferatur? quid? Iuſtitiã, æquitatem, iura, leges, ſocietatem humani generis & cõiunctionem, ingenuos mores, præmia uirtutum, pœnas uitiorum: nam & è ſempiterna Dei uoluntate prodeunt, & literis deprædicantur, docentur, proponuntur. Recte proinde tam pium, tam ſanctum, tam neceſſarium, tam cõmodum Mineruæ clamorem, & cœlum & terra reuerentur, timent ac trepidant. Hinc eſt quod poëtæ Mineruã λαοσσόον adpellent, hoc eſt, populorum ſeruatricem, quod præclaris Muſis & reſpublicæ, & humanarum ſtatus rerum conſeruentur. Exime Mineruam ex hoc mundo, tolle literas & literatos ex hoc terrarum ambitu, adime huic uniuerſi centro liberalia ſtudia, nónne cuncta intercident, ac in informe quoddam chaos ruent? ſecumq́; omnis boni, totius honeſti, cunctarum uirtutum materiem ac decus trahent? Hæc de mythologia partus Mineruæ, quantum ad bonas artes attinet. Nunc paucis de Minerua dea belli adijciamus. Quia enim bellum per eos quoq; recte adminiſtratur, qui militiæ & caſtrenſi diſciplinæ, ingenua ſtudia coniunxerint (quales fuere apud Græcos Alcibiades, Themiſtocles, Demoſthenes, Hieron, Ageſilaus, Conon, Nicocles: apud Latinos uero, ut utrinq; ex innumeris paucos adſerã, M. Cato, Cn. Pompeius, M. Antonius, Iulius, Auguſtus, Tiberius, Veſpaſianus, Titus, Nerua, Traianus, qui ut in literis ſummi, ſic belli domiq́; & heroës & principes reperti ſunt) nõ iniuria belli etiam dea Pallas ipſa haſtam uibrans, fingitur. Conſilia enim (quæ in bello utranque paginam, ut aiunt, faciunt) ex literis, ex ipſis adeò hiſtorijs prorſum petuntur.

Minerua igitur ut belli dea, ex cerebro item Iouis naſcitur: id eſt, ſapientia adminiſtrandi belli ex Deo eſt. Scientia tamen militaris magno uſu & exercitatione cõſtat: quare Vulcanus ſecuri caput Iouis aperit. Accipiamus iam Iouem pro bellicæ rei initiato, Vulcanum pro eius rei præceptore, hoc eſt, uſu belli: id eſt, ipſe uſus bellicus tyrunculum effingit, & ſibi apparat, donec naſcatur Bellona & ipſa Pallas, id eſt, animus fortis, agilis, ſtrenuus, conſilijs etiam & ſtratagematis præpotens. Cœlum & terra tremunt ad clamorem Bellonæ. Ecquid clamat? quid præter arma? Et quia Iouis filia eſt, ideo arma propter iuſtitiam defendendam clamat. Bella enim propter iuſtitiam geruntur, & ideo armantur in hoſtem copiæ, ut ſua tandem reipub. pax conſiſtat. At uero dum bellum res adeò ſit horrenda, ut nullis uerbis eius calamitas & infelicitas explicari poßit: quid mirum, ſi terra cœlumq́; contremiſcant ad partum & uocem eius, quæ ſit futura præliorum directrix, Palladis? hoc eſt, ad belli præſentiam, conſilium.

ductum, & auſpicia. d ℭ *Vehementer clamauit.)* ἀλάλαξεν, *hoc eſt, bellicum & hoſtilem clamorem ædidit.* ἀλαγὴ *enim proprie eſt hoſtium in ipſo conflictu uociferatio.*

STROPHE III. COLON XI.

Tum & [a] lucem accõmodans mortalibus deus [b] Hyperionides, quod euenturum erat, charis filijs demandauit, ut obſeruarent, quo ſcilicet primi deæ perſpicuam aram conderent, honeſtaq́ſacra facientes patri, ac iuxtà filiæ haſta frementi, animum placarent. [c] Virtutem ita & lætitiam
» hominibus iniecit uenerandus [d] Prometheus.

a ℭ *Lucem præbens.)* Apollo φαυσίβροτος, *apud* Homerum φαεσίμβροτ☉ *appellatur, à* φά☉ *lumen, &* βροτὸς *mortalis, quod hominibus in hac terra ſuam lucem cõmunicet.* b ℭ Hyperionides.) Hyperionides *uero, quod filius ſit gigantis* Hyperionis, *ut eſt apud* Heſiodũ *in* Theogonia: *uel* ἐπιθετικῶς παρὰ τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς εἶναι. Hortatur, *inquit*, Apollo *charos filios, id eſt*, Rhodios, *ut aram recens genitæ* Mineruæ *extruant, & ſacram ſcribant.* c ℭ *Virtutem & lætitiam.)* Antitheſis *eſt inter* Promethei *reuerentiam, & inexpectatam obliuionis* Epimethei *nebulam.* Præconſultatio *prodeſt, obliuio & ignorantia obeſt. Atque poſteriore de obliuione ſententia facit* προκατεργασίαν *& paraſceuen ad* Rhodiorũ *inconſideratam mentem & incogitantiam, qua citra ignem ſacra facturi* Mineruæ, *ad arcem conſcenderant.* d ℭ Prometheus.) *Fratres ſunt apud* Heſiodum *in* 1. ἡμερῶν καὶ ἔργων, Prometheus *&* Epimetheus. Prometheus *præconſultorem,* Epimetheus *poſtconſultorem, intempeſtiue prudentem, qui poſt acceptum damnũ conſilium det uel quærat. Iam ille* Promethea *agit, qui priuſquam attentet quicquam ardui, conſilio prudentiorum utitur: quique in rebus ſuis agendis prouidus eſt & circumſpectus. Eſtq́; hic* προμηθέως αἰδῶς *periphraſis:* Promethei *reuerentia, pro uenerando* Prometheo. *Significat itaque* Prometheus *rerum agendarum præmeditationem & prouidentiam.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

» Accedit & obliuionis interdum [a] incognita ne-
» bula, rectamq́ rerum uiam è mentibus aufert.

Aſcenderunt

Aſcenderunt itaq; non habentes [b]ſemen ardentis flammæ. Dumq; inſtruunt ſacrificijs igni carentibus aram,[c]multū illis auri Iupiter, flaua adducta nebula pluit. Ipſa uero artem eis præbuit

EPODOS, COLON XIII.

Cæſia Minerua terreſtriū omnem, manibus opere præſtantibus obtinere.

a ℂ *Obſcura nubes.)* ἀτέκμαρτον νέφος, *inexpectata, obſcura, incerta, infinita, non euidens: ab* α *priuandi uocula, id eſt ſine, &* τέκμαρ, *quod, ut Ariſtoteles in arte Rhetorica teſtatur, apud ueteres idem quod* πέρας *erat.* *b* ℂ *Semen.) Semen ardentis flammæ, eſt ignis.* *c* ℂ *Multum auri.) Præmium cultus Mineruæ, eſt aureus imber & artes. Minerua, bonæ literæ, cultores ſuos alunt & ditant.*

Vici ergo Rhodiorum urbis,[a]opera animantibus terræ ſimilia ferebant, eratq; ingens gloria.
„ [b]Docti autem ſapientia maior & certior eſt.[c]Fe-
„ runt præterea priſcæ hominū fabulæ, nuſquam, quum Iupiter & immortales dij inter ſeſe terram diuiderent, in alto pelago Rhodon apparuiſſe, cæterū in marinis profunditatibus occultatā eſſe

a ℂ *Opera terræ animantibus.) Rhodios ſtatuaria quidem arte inſignes redditos, unde & plurimas ſint conſequuti opes, oſtendit, ac nō minimam adeptã famam.* *b* ℂ *Docti autem.) Gnome eſt, qua rationem reddit quur ſint ingens conſecuti decus per ſtatuariam. Docti enim, inquit, ſapientia & maior eſt, & ſine dolo. quaſi dicat: Non mirum quod Rhodij celebres ſint redditi per ſuam ſtatuariam, quandoquidem Mineruam deam habuerint eius artis magiſtram, per quam fieri non potuit, ut artis laude fraudarentur, quam à tanta præceptrice didiciſſent.* *c* ℂ *Ferunt præterea.)* φαντί. *Hactenus abſoluit parecbaſin de partu Mineruæ ex cerebro Iouis: de cultu Rhodiorum, quo Mineruam uenerati ſunt, de fructu religionis, quem à Minerua Rhodij acceperunt, diſſeruit: nunc aliam fabulam, de nobilitate Rhodi, quo modo olim in ſortem Apollini ceſſerit, ſubiungit.*

STROPHE IIII. COLON XI.

[a]Abſente itaque Sole, nemo ſortẽ illi monſtrauit, ſed planè extra omnẽ regionis cuiuſpiã hæreditatem purũ liquere deum. Quod ubi ad memoriam reuocaret Sol, Iupiter denuò ſortem diuidundæ terræ poſiturus erat, niſi Apollo non admiſiſſet, confirmans canum ſe ſalum introſpicere, ſurgentemq́ue è fundo terram, pabula cum hominibus tum pecoribus miniſtrantem.

a ¶ *Abſente.) Abſente Sole, ſcilicet ſub terræ hemiſphærio:*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Illico Sol iuſsit [a]aureo redimiculo cõptam [b]Lacheſin manus extendere, deorumq́ue [c]magnũ non fallere iuramentũ, cæterum cum Ioue ſpondere, ad clarum æthera emiſſam inſulam capiti ſibi ſuo poſthac munus fore. Conſummata ſunt igitẽ eius uoti [d]capita, uereq́ue & peropportune ceciderunt: refloruit enim ex humido ſalo,

EPODOS, COLON XIII.

Inſula, quam calentium [e]genuinus radiorũ pater habet, [f]ignem ſpirantium equorũ princeps.

a ¶ *Aureo redimiculo.) Capitis muliebris ornamentũ eſſe τὸ ἄμπυξ, ſuprà eſt auditum.* *b* ¶ *Lacheſin.) Lacheſis Parcarum altera, quas ita Heſiodus recenſet: κλωθώ τε λάχεσίς τε καὶ ἄτροπος. Dicitur autem κλωθὼ, ἀπὸ τοῦ συγκλώθειν ἀνθρώπινα. Lacheſis παρὰ τὴν κλήρωσιν ποιαύτινα, ἣν ἕκαστος γεγονὼς κεκλήρωται. hoc eſt, à ſorte quadã, quam quilibet à natiuitate ſortitus eſt. ἄτροπος ab immutabili & ineluctabili fati neceßitate. De his uulgatus uerſiculus eſt:*

Clotho ferto colum, Lacheſis net, & Atropos occat. *Verum de his ſatis in prima Olymp. ode.* *c* ¶ *Magnum iuramentum.) Deorum iuramentum eſt, Styx infera, per quam deos peierare non licet. Iußit itaq; Apollo, ut Lacheſis uel ſancte deierans, unà cum Ioue ei addicerent Rhodum inſulã.*

Capita

d ¶ *Capita.*) κορυφαὶ, *capita, uertices ſermonis, uel petitionis.* τελέντασαν *eſt actiuum pro paſsiuo: perfecta ſunt, expleta ſunt, id eſt, Apollo impetrauit quod uoluit.* *e* ¶ *Genuinus.*) *Eſt genuinus radiorum pater Sol: ipſe enim radios à ſeſe mittit, quibus hunc orbem illuſtrat.* *f* ¶ *Ignem ſpirantium.*) *Poëtice Solem, equorum ignem ſpirantiũ principem appellat: fingunt enim Phœbum curru aureo, quatuor equos habente igneos uehi. Hinc Ouidius 2. Metamorph. de curru Apollinis:*

Aureus axis erat, temo aureus, aurea ſummæ
Curuatura rotæ.

Equos uero idem ibidem recenſet:

Interea uolucres Pyrois, Eous & Aethon,
Solis equi, quartusq́; Phlegon hinnitibus auras
Flammiferis implent, pedibusq́; repagula pulſant.

[a]Illic Rhodo aliquando mixtus, ſeptem filios, qui [b]ſapientiſsima cõſilia & optimas diſciplinas, temporibus priſcorum admiſerũt, genuit: quorum [c]unus quidem Camiron, natuꝗ grandiorẽ Ialyſon proſeminauit, ac Lyndum, qui patriam terram, ciuium ſortem ſeorſim habentes trifariam [d]diuiſerunt, ut ſua cuiꝗ ſedes uocaretur.

a ¶ *Illic Rhodo.*) *Rhodum Nympham inſulæ cognominẽ facit. Apud Rhodum inſulam, inquit, Rhodo nymphæ, unde inſula nomen habet, Apollo mixtus eſt.* *b* ¶ *Sapientiſsima conſilia.*) *Hoc eſt, qui ſapientiſsimi fuerunt. Helleniſmus eſt.* ἐπὶ *hic cum genitiuo tempus notat.* ἐπὶ προτέρων, *temporibus priſcorum. Septem autem filiorũ nomina ſunt: Cercaphus, Actis, Macareus, Tenages, Triopes, Phaëton iunior, & Ochimus: ut Scholia referũt.*

c ¶ *Vnus quidem.*) *Quidam ex illis ſeptem, id eſt, Cercaphus. Fuerunt ergo Camerus, Ialyſus & Lindus, non filij Apollinis, ſed nepotes. Patriã terram, id eſt, Rhodon. Ciuiũ ſortem, appoſitio eſt.* *d* ¶ *Diuiſerunt.*) *Trifariam diuiſerunt, ut ſua nomina inſulæ inderent: ut partem ſuã & ſedem Ialyſus, Ialyſon uocaret, Lyndus ſuam Lyndum, Camirus ſuam Camirum.*

STROPHE V. COLON XI.

[a]Vbi [b]dulcis à miſeranda calamitate liberatio, Tlepolemo Tirynthiorũ principi conſtituta eſt,

ac ceu deus foret,[c]pecudum cæde conſtans nido rem mittens [d]ſacrificium, & iudiciũ de certaminibus.[e]Quorũ floribus Diagoras bis coronatus eſt, in celebri Iſthmo quater adeptus, Nemeaq́ aliam ad aliam, coronã, & [f]aſperis in Athenis.

a ℭ *Vbi.) Ad Tlepolemum unde digreſſus erat, reuertitur iam: eſtq́; emphaſis in dictione Vbi: in tam diuina inſula: quã Apollo tantopere dilexit, quã Pallas ſuo numine claram reddidit, Iupiter aurea pluuia decorauit.*

b ℭ *Dulcis à miſeranda calamitate liberatio.) Per appoſitionẽ dictum eſt, ad ſequentem periodum pertinens, hunc ad modum: Illic in Rhodo Tirynthiorum principi, ac duci Tlepolemo, ceu deo, pecudum ſacrificijs conſtans honor conſtitutus eſt, qui honor precium eſt ac dulcis quædam à miſerabili infortunio, quo ſolum uertere coactus erat, liberatio uel redemptio.* λύτρον *enim precium eſt, quo captus redimitur. Idq́; contigit dum ex Argo Rhodum iuxta oraculum profugit.* *c* ℭ *Pecudum.)* μῆλα *pecudes ſignificat* καταχρηστικῶς, *pro omnibus animantibus quadrupedibus. Heſychius omnia quadrupedia ſanè, & omnis generis fructus arborum ſignificare ait; peculiariter tamen pro ouibus & mâlis accipi, ut 6. ode etiam indicatũ.* *d* ℭ *Sacrum.) Tlepolemus Rhodiorum dux, ubi in bello Troiano periiſſet, oſſa eius Rhodij ſecum in patriam retulerunt, ac templo in gratiam eius erecto, certamina Tlepolemia inſtituerũt, in quibus corona ex populo alba dabatur.* *e* ℭ *Quorum floribus.) Iam demum ad laudes Diagoræ redit, à uarijs certaminibus eum laudans. Quorum ſcilicet certaminum floribus, id eſt, coronis ex alba populo, bis ornatus eſt, & cæteris. A Tlepolemijs primum, deinde Iſthmijs & Nemeis, poſt ab Atticis ipſum euehens.* *f* ℭ *Aſperis Athenis.) Athenas pro Attica tota, ut Hypomnematiſtes ait, accipit: illic agebantur Panathenæa, Herculéa, Eleuſinia, & Panellenia. Aut uno ergo horum, aut omnibus certaminibus uictor euaſit. Nam quũ nihil exprimat ſpeciatim, ambiguũ relinquit.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quando [a]in Argo æs (Hecatombæorũ præmiũ) cognouit ipſum (uictorem) & quæ ſunt in [b]Arcadia & [c]Thebis opera, certaminaq́ [d]Bœotię lege ſancita. [e]Æginæ deinceps & Pellanæ uincentem ſexies. Neq́ aliud in ædibus [f]lapideum

ſuffragium

ſuffragium nomen habet. Sed ô Iupiter pater, cu rans [g]extrema [h]Atabyrij montis, honora [i]hymni legem & olympionicen.

a ℂ In Argo.) *In Argo panegyris erat Iunonis. Iunonia hæc ſolennia uo cabantur, aut* Hecatombæa. *Hic centum boues deæ immolantur in certaminibus uel ludis. Huius panegyrios præmium uictoriæ eſt æreum ſcutum, & corona ex myrto.* b ℂ Et Arcadia.) *In Arcadia Lycæa, ludi in honorem* Lycæi *Iouis peragebantur: præmium uictoriæ erant ærea arma.* c ℂ Thebis.) *Herculéa uel* Iolaia *peragebantur* Thebis. *Victoriæ præmiũ erat æreus tripus.* d ℂ Bœotiæ lege.) *Varia in* Bœotia *paßim certamina quidem aguntur:* Theſpijs Eratidia, Platæis Eleutheria, Lebadeæ Trophonia, Oropi *Amphiaræa.* e ℂ Aeginæ.) *In Aegina inſula,* Aeacea Aeaco *ſacra celebrantur.* f ℂ Lapideum ſuffragium.) *Moris erat uictorum nomina lapidibus & columnis incîdi per ædes paßim. Ait ergo, quod lapideum ſuffragium, id eſt, lapideæ columnæ, inciſa uel inſculpta uictorum nomina gerentes, nullius nomen crebrius habuerint, atq; Diagoræ.* ψᾶφος *Doricum eſt, pro* ψῆφος, *ſuffragium ſignificat iudicum, quo lapillum atrum uel candidum, uel chartam cui nigrum theta, uel* τ, *uel* λ *inſcriptum erat, in urnam iudices conijciebant, & ita ſententiam de reo colligebant, ut eſt in prouerbio uidere, Nigrum præfigere theta. Talem itaq; lapillum uel ſuffragium ſonat* ψᾶφος. *Proinde dum lapideum calculum uel ſuffragium dicit, columnã intelligit, quæ perinde nomen Diagoræ inſcriptum habeat, atq; olim iudicũ ſuffragia Athenis ſuas literas oſtendebant. Atq; hæc comparatio uel metaphora, uel potius, ut apparet, tecta locutio clareſcit per* χιασμόν:

	1	*Non habet aliud*	2	*lapideum*
	3	*ſuffragium*	4	*nomen.*
Vel,	1	*Lapideum*	2	*non habet aliud*
	3	*nomen*	4	*ſuffragium.*
Vel,	1	*Non habet aliũ*	2	*lapideus*
	3	*calculus*	4	*ſermonem.*

g ℂ Extrema.) *Dorſum, tergum, id eſt iuga, uel ſummũ montem Atabyrium. Porrò abſoluta laude à multiplici uictoria ducta, uoto iam & precatione ad Iouem pro Diagoræ ſalute fuſa claudit hymnum.* h ℂ Atabyrij.) *Mons eſt Rhodi Atabyrium, unde Iupiter qui illic colitur Atabyrius dicitur, autore Stephano. Eſt & Siciliæ Atabyriòn, ut Timæus in Scholijs tradit. Adijcit hic hypomnematiſtes, boues æreas in hoc monte eſſe, quæ ſi quid ab*

ſurdi fiat, mugiant. i ℂ *Hymni legem.)* *Id eſt, fac ô Iupiter, ut encomion hoc meum Diagoræ in gloriam cedat.*

EPODOS, COLON XIII.

[a]Virum, qui pugnis uirtutē inuenit, daq́ illi uenerandā gratiā cum apud ciues tum apud exteros: [b]quoniā iniuriæ infenſum iter recte perambulat. [c]Tu cui exploratū eſt, quàm è bonis parentibus progenitæ mentes, eū ceu oraculo Delphico cōmonefaciebāt, ne cela celebre Callianactis ſemen, [d]cum Gratijs Eratidarū. Habet & Rhodus cōuiuia. [e]Vno uero & eodē tēporis momento rapidæ interdum auræ, eæq́ diuerſæ ſpirant.

a ℂ *Virum qui pugnis.)* *A pugilatu, quo Piſæ in Olympiaco certamine ſuperior euaſit, laudat. quaſi dicat, omnium eſt clariſsimus triumphus & maximum tripudium, quod Olympiorū ludis excelluerit.* *b* ℂ *Quoniā iniuriæ.)* *Iniuriæ infenſum iter perambulat,* αὔτιον *eſt, quare Iupiter cunctis gratioſum reddere Olympionicen debeat. Eſt enim iuſtus, inquit, & iuſtitiæ iter recte ingreditur. Iter iniuriæ infenſum, eſt iter iuſtitiæ: hoc eſt, rectus & iuſtus eſt.* *c* ℂ *Tu cui.)* *Apoſtrophen facit ad ſeſe ipſe Pindarus, adhortans ſeſe, ut maiorēs etiam Diagoræ Callianactem & Eratidas celebret. Laudat autem eos à fideli parænesi & adhortatione, qua & ſancte & pie Diagoram ad uirtutem, ad ueſtigia maiorum eius accenderint. Callianax & Eratidæ maiores ſunt Diagoræ.* *d* ℂ *Cum gratijs Eratidarū.)* *Eratides Diagoræ progenitor, à quo eiuſdem nominis tribus Rhodi eſt. Cum Gratijs, id eſt, propter beneficia quæ in Diagoram contulerunt Eratidæ, & in alios pleroſq; mortalium conferunt.* *e* ℂ *Vno & eodem temporis.)* *Rhodiorum conuiuia laudat, ſed per* αὐτιμεταβολήν. *Ita enim laudat, ut non procul abſit, quin uituperet. Sunt quidem conuiuia & uariæ uoluptates Rhodi, cæterum una hora, uariæ auræ paſsim concitantur. Hæc dicit, monentibus ita Scholijs, quaſi quiddam ſubtriſte, calamitoſumq́; Diagoræ lætitiæ interuenerit. Qua ſententia rurſum animum addit uictori, ut etiamſi infortunatū quiddam acciderit, cogitet eſſe uarias, uel eadem temporis parte, imò eadem hora, rerum permutationes. Vnde ne deijciat, ne deſpondeat animum: fieri enim poſſe, ut citiſsime in iucunda, triſtia illa transferantur. Reticet aūt malum, ne quid nō ad Bacchū.*

ALCI

ALCIMEDONTI LVCTATORI, ET TIMOSTHENI LVCTATORI FRATRIBVS, *& Mileſiæ unctori.* ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

O Certaminũ, quæ [a] aureas uictoribus coronas ſufficiunt, mater Olympia, [b] domina ueritatis, ubi diuini uates, ſacrificijs incenſis ſigna inquirentes, [c] à Ioue altitonante reſciſcunt ſi quẽ habeat ſermonem hominũ, magnam animo uirtutem captare laborantiũ, atq; laboribus reſpirationem.

ENARRATIO.

Vna ode treis prædicat, Timoſthenẽ, & fratrem eius Alcimedontẽ, tum utriuſq; aliptem, id eſt unctorem. Commendat autem eos omneis à uictoria: Timoſthenem à Nemea, Alcimedontem ab Olympiaca, à communi ipſis patria Aegina, à maioribus, maxime ab Aeaco, ut ordine uidebimus. Orditur autem per proſopopœiam à locis certaminum, Olympia, Piſa, & Alpheo, precans ut hymnum hunc benigne ſuſcipiat. Argumentum. *a* ℭ *Aureas uictoribus coronas.) Aureas coronas appellat, quum nõ ex auro, ſed ex olea eſſent: id eſt, pulchras: ſicut Venus aurea, id eſt formoſa nominatur apud Homerum. Olympia, Piſa, Alpheus, iam antea ſunt explicati.* *b* ℭ *Domina ueritatis.) Dominam ueritatis ideo appellat, quod Iamidæ prophetæ illic oracula & reſponſa Iouis numine adflati dederint. Per uates enim Iamidas, de quibus in ſexta oda dictum, intelligit, qui è pellibus uictimarum igni iniectis uaticinabantur.*

c ℭ *A Ioue altitonante.) Iouẽ* ἀργικέραυνον, *hoc eſt ſplendidũ, uel coruſcans fulmen iaculantẽ nominat. A Ioue, inquit, altitonante reſciſcũt, &c. Vſq; ad finem huius ſtrophes primæ, periphraſis eſt oraculi Iouis. Solet oraculum Iouis ardua & magna hominibus prædicere, quibus peractis, apud omneis planè celebratur is, qui oraculo obſequutus eſt. Quemadmodum præcedenti oda de Diagora prædicauit, oraculo Apollineo eum Rhodum quæſijſſe, illicq; tandem inſulæ præfectum, & regem conſtitutũ. Vbi certe haud minimæ laudi adſcribitur Diagoræ, ipſum ex oraculo & diuino Apollinis conſilio Rhodum petijſſe. Porrò quod adijcit hic, laborum reſpirationem, per appoſitionem uirtuti accommodat. Virtus enim præbet, ut poſt longos demum labores, ingentia*

item pericula, quiete, ſecuritate & ocio gaudeamus. Eandem cum hac oraculi periphraſi ſententiam Homerus habet Odyſſ. 1.

ἔρχεο πὺσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς
ἐκ Διός, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.

ANTISTROPHE, COLON IX.

„ [a] Gratum uero æditur oraculum piorum ſup-
„ plicationibus. [b] At ô Piſę denſum arboribus pro
pe Alpheũ nemus, hanc laudem coronis uicto-
„ rum debitam amplectere. [c] Ingens quædam per-
„ petuò gloria eſt, ſi quem tuum ſplendidũ uicto-
„ riæ ſequatur munus. [d] Alia uero aliȷs obtingunt
„ bona, multisq́ue uiȷs, cui uolunt dȷ, benefaciunt.

a ¶ Gratum uero æditur oraculum.) Gnome eſt, qua multum piorum, & maxime uatum Iamidarum precibus impetrari cum à Ioue tum aliȷs ſuperis poſſe adſerit. Qua ſententia Iamidas Olympiacos à pietate & religione commendat, periodo nondum abſoluta. Eſtq́; τέτυκται, idem quod ἀνύεται.

b ¶ At ô Piſæ.) Piſæ generandi caſus eſt. Alterã aũt hic proſopopœiã adſumit, ipſumq́; Piſæ nemus inuocat. Atqui ut ſenſus huius exordiȷ eluceſcat, in breuem propoſitionẽ hoc pacto redigitur: O Olympia, & ô Piſa, quæſo uos, ſuſcipite hunc hymnum. *c ¶ Ingens quædam perpetuò.) Gnome eſt, quam ab ipſo certaminis loco ducit. Magna, inquit, celebritas illum manet, quẽ tuum ſplendidum munus ô Olympia ſecutum fuerit. Splendidum munus, uictoriæ præmium & coronam uocat.* *d ¶ Alia uero aliȷs.) Præclara ſententia eſt, qua uni nõ omnia cõtingere adfirmat, perinde ac Homerus teſtatur:*

ἀλλ' ὅπως ἅπαντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισι.

Et Euripides in Rheſo:

ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ' ἐπίσασθαι βροτῶν
πέφυκεν, ἄλλῳ δ' ἄλλο προσκεῖται γέρας.

Qua ſententia Timoſthenem uictorem conueniens, rem ipſam aggreditur: iuxtà ſubindicans, uarias tribus quos hic prædicat uictoribus, uirtutes diuinitus donatas: nec quemlibet æque cunctis inſignibus decorari poſſe: nec omnes poſſe eodem certaminis genere claros fieri. Eſtq́; hæc ſententia Pindarico more, propoſitionis uice, cui mox firmiſsimum argumentum laudis ſubiȷcit, ab immu

tabili Dei conſilio, adeoq; fato ductum.

θεοῦ συμπράξαντος	ἢν θεὸς θέλῃ
ἢν θεοὶ θέλωσιν	ἢν θεὸς διδῷ
οὐ θεῶν ἄτερ	θεοῦ σὺν παλάμῃ
σὺν θεοῖς	κατὰ θεοῦ πρόνοιαν
ἀγαθῇ τύχῃ	δαιμόνων βουλαῖς
ἕκατι θεῶν	οὐκ ἀέκητι θεῶν
διὸς ἕκατι	μοιριδίῳ παλάμῃ
κατὰ θεῖον	σὺν θεῷ
θεῶν βουλήσει	θεοῦ διδόντος
θεῶν βουλῇ	τύχῃ δαίμονος.

θεοῦ ἐθέλοντος *Id eſt, dei uoluntate, deo adiuuante, diuino beneficio, diuina benignitate, dei beneficentia, deo dante, deo uolente, &c. Quemadmodum ſi dicam:*

θεοῦ διδόντος ἐκ γενῆς δ᾽ ῥήτορος
ὕπατος, θεοῦ δὲ συνεφόροντος ἔσσεται
ῥήτωρ, ὃς πρόσθεν ἦν ὕπατος σεβάστος.

EPODOS. COLON XI.

[a] Timoſthenes : uos autem aſciuit fatum Ioui generationis autori, te quidem Nemea conſpicuum, Alcimedontē uero apud Saturni cacumen Olympionicen fecit, qui[b] aſpectu & forma quidē pulcher erat, ſed opere ſpeciem ſuam non deturpabat. Siquidem lucta ſuperiorem ſeſe exhibens patriam ſuam[c] nauticam Aeginam[d] proclamauit. [e] In qua Ioui hoſpitali aſsidens Themis, exercetur ſeruatrix

STROPHE II. COLON IX.

Excellens hominum.

a ¶ *Timoſthenes.) Victoriā Timoſthenis et Alcimedontis diuinō beneficio acceptā, pro ſua pietate, refert. Fato, inquit, & æterna Iouis uolūtate, tu Timoſthenes Nemeis, Alcimedon uero Olympijs certaminib. uictores facti eſtis.*

b ¶ *Aſpectu & forma.) Laus Alcimedontis à bonis fortunæ, forma ui-*

delicet. Sed quod ſequitur, præſtantius & laudabilius eſt: quod formam corporis ſui & pulchritudinem, opere, id eſt, fortitudine & uiribus corporis & animi, atq; adeò rebus præclare geſtis, maxime uictoria, non deturpauit, non uitiauit. c ℂ Nauticam.) δολιχήρετμον, longis remis utentem: à δόλιχον longum, & ἐρετμὸς remus: hoc eſt, nauticā. Sic Homerus grues δολιχοδείρους appellat. d ℂ Proclamauit.) Proclamari fecit, uel pronunciari, patriam ſuam Aeginam, quæ una eſt ex Cycladibus, ut in Pythijs octaua ode & reliquis dicetur paßim: multos enim inſignes Græcorum certaminum uictores hæc inſula dedit, & præclarum medicum Paulum, qui totam rem medicā ſeptem libris elegantißime & ſyncerißime complexus eſt. Moris enim erat, ut & uictores & patriæ ipſorū per Hellanodicas pronunciarentur.

Themis ipſa honeſtas eſt, cui tanquam matri tres filias in 13. Olympio. ode ſubiūgit, Εὐνομίαν, Δίκην, Εἰρήνην.

e ℂ In qua Ioui.) Amplificat à laude patriæ, ab æquitate nimirum ſeu iuſtitia, quam deam græce Themin uocat. Atq; hic obſeruandū eſt, quod Themin, hoc eſt, honeſtatem & æquitatem appellat ſeruatricem rerum ſcilicet publicarum, perinde ac ſequenti ode nona Themin eodem epitheto σώτειραν nominat. Deinde Themin, hoc eſt æquitatem, uel honeſtatem, uel iuſtitiā, aſſeſtricem facit hoſpitalis Iouis, per quod multorum illic hoſpitum, peregrinorum & mercatorum cōuentum fuiſſe indicat, quod ita confluxus, atq; uariorum populorum cōuentus, honeſte, tutò & pacifice, æquitate & iuſtitia & honeſtate habenis rerum moderantibus, illic ſit demoratus.

» [a] Nam ubi multitudo eſt, & quô uariæ ſeſe res
» recipiunt, ibi recta non infeliciter diſcernere dif-
» ficile eſt, legemq́ quandam deorū immortalium
» depoſcit. [b] Atqui hanc obfirmatā ſalo regionem

Periphraſis Aeginæ

omnis generis ſubſtituit hoſpitibus felicem columnā ([c] quam & nullo non tempore iuſtitia incolumem conſeruent ſuperi)

ANTISTROPHE, COLON IX.

[d] Dorienſi populo adminiſtratā poſt Aeacū.

a ℂ Nam ubi multitudo eſt.) Gnome eſt, qua arduū & laborioſum eſſe adſerit, imò munus eſſe deorum immortalium, ut ubi ingens populi multitudo & cōmixtio & uaria negocia, integra reipublicæ tranquillitas & pax conſeruetur. Quo ergo hoc laborioſius eſt, hoc Aeginæ laudabilius eſt, quandoquidē in tanta hoc difficultate illic fiat. Abundaſſe uero Aeginā copia mortalium, ac populoſißimā fuiſſe, Scholia ſanè confirmant, dum dicere audent, quadraginta ſeptem

ta ſeptem myriades ſeruorum illic egiſſe. Si tot ſeruos inſula Aegina continuit, ubi ciues, ubi alij coniuges & liberi? At citius ego crediderim iam populoſiſſimam fuiſſe, quàm à tot ſeruorũ ſaltem myriadibus frequentatã, quot ciues & ſeruos uniuerſa Germania ægrè cõplectitur. b ¶ Atqui hanc ſalo obfirmatam regionem.) Romanum exemplar ita hos uerſus interſecat, ut hic καὶ τάνδ' ἁλιερκέα, ſit noua oratio. Proinde iuxta hanc cæſuram ad Themin referenda eſt ſententia, eſtq́; alia patriæ à iuſtitia, ab æquitate laus, quod ſit fortunata columna omnis generis hoſpitibus: id eſt, quod ſit fœlix aſylum atq; refugium cunctis negociatoribus atq; exteris. Id enim ratione θέμιστος atq; æquitatis uenit, Quia æquitas illic regnat, ergo opus eſt inclytam & optimam eſſe rempublicam. Nam hoc æquitatis eſſe officium, Homerus 2. Odyſſ. eleganter adumbrat, dum inquit:

λίσσομαι, ἠμὲν Ζηνὸς ὀλυμπίου, ἠδὲ θέμιστος,
ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει, ἠδὲ καθίζει.

Quo loco æquitatis eſſe, ius dicere, rempublicam recte adminiſtrare, docet.

c ¶ Quam & nullo non tempore,) εὐχὴ eſt, quia κατὰ προσγύθεσιν precatur, ut iſta patriæ Aeginæ fœlicitas nullis unquam ſeculis intereat.

d ¶ Dorienſi populo adminiſtratã.) Hæc cohærent cum ſuperioribus, Hanc obfirmatã ſalo regionem &c. Digreditur aũt hic, & Aeginam ipſam à primis rectoribus & maioribus, maxime uero ab Aeaco laudibus euehit. Quo pacto uero Dorienſes poſt Aeacum Aeginæ regnũ obtinuerint, Hypomnematiſtes hunc in modum annotauit: Aeaci, inquiens, & Pſamathes Nereidos filius fuit Phocus, quem ceu fratrem nothum Peleus & Telamon occiderunt: ac fugit Peleus quidem in Theſſaliam, quæ Phthia uocabatur, Telamon autem in Salamina. Mortuo dehinc Aeaco, deſerta rege inſula relinquebatur. Interim Triacon quiſpiam Argiuus, collecta Argiuorum multitudine (Argiui autem ſunt Dorici generis) Aeginam uenit, eamq́; inhabitauit. Sicq́; uiſum eſt poſt Aeacum, à Dorienſibus Aeginæ imperium gubernari. Meminit huius Aeaci poſthac ſæpius Pindarus, quoties Aeginetas uictores celebrat. Hunc recordatur etiam Iſocrates in oratione funebri Euagoræ dictæ. Aeacus, inquit, Iouis proles, ſtirpis Teucridũ autor hoc ipſum intantum cõmonſtrauit, ut quũ in Græcia factæ eſſent ſordes, neq; pauci mortalium interempti, ubi calamitatis magnitudo increbuiſſet, uenerunt urbium magiſtratus, ſupplicantes ipſi, quod per eius natalium ſplendorem atq; pietatem, facillime à dijs præſentium malorum expiationem impetrari poſſe arbitrarentur. Qui ſeruati, uotiq́; ſui compotes facti, publicum Aeginæ templum condiderunt, quo loco deos Græcis placarat. Qui & per hoc temporis, quo inter homines demorabatur, non ſine incly-

ta nominis ſui memoria extremam tandem fati ſui diem ſuſtinuit.

Quem Latonæ filius Apollo, lateq́ imperans Neptunus Ilio apparaturi coronã & extructuri murũ, accerſiuerunt coadiutorẽ operi. [a] Quod ex fato indicatum erat, ſurgentibus olim bellis, in urbiũ uaſtatricibus prælijs uehementem Iliacis muris reſpiraturum fumum.

Inſigni fabula de muris Iliacis, ab Apolline, Neptuno & Aeaco extructis, rem ipſam amplificat. a ℭ Quod ex fato.) *αἴτιον eſt, quur Neptunus & Apollo acciuerint ſibi Aeacum hominem ad extructionem murorum Ilij. Norat uterq; ceu deus, ex fato quid futurum erat. Quare quum obſeruarent, diruenda denuò, & olim igni caſura mœnia & urbem, ideo ne à dijs exædificari uiderentur muri, utq; eſſent capaces fati, Aeacum hominem adiutorem adſumpſerunt, ut uel ſic eius nomine, ab homine extructi, ab hominibus rurſum deſtrui quirent. νιν Doricum, pro αὐτὴν δηλονότι ἴλιον. Ab eo pronomine dependet etiam ἀναπνεῦσαι, hoc pacto: ἣν πεπρωμένον νιν ἴλιον ἀναπνεῦσαι λάβρον κάπνον. Fumus autem ille in Troiano bello excitatus eſt & ortus.*

EPODOS, COLON XI.

Poſtquam [a] noua extructa eſt turris, horribiles uiſu dracones tres in hãc inſilientes apparuere, quorum [b] duo quidem mox adflicti deciderũt, & ſpiritus abiecerũt, tertius uero uehementi clamore irruit. Interpretatus eſt, confeſtim intelligens infortunatum prodigium Apollo: [c] Pergamus, inquit, ô heros, è tuis manus operationibus capietur. [d] Sic adlegatum mihi Saturnij Iouis grauiter tonantis oraculum adſerit:

STROPHE III. COLON IX.

[e] Nec ſine tuis liberis, cæterum cum primis & quartis incipiet.

a ℭ Noua turris.) *Prodigium quod inter extruendum occurrit, cōmemorat.*

morat. b ❨ Duo quidem mox adflicti.) *Quod duo ſerpentes irruentes in turrim uel mœnia, intermoriuntur, ſignificat duas ab Apolline & Neptuno extructas murorum partes inuictas eſſe. Quod tertius magno clamore, qualis eſt hoſtium irruentium in oppidum clamor, irrumpit, eam partem quam Aeacus extruxerit, caſuram olim ſubindicat.* c ❨ Perganus.) πέργαμος *arx Troiæ eſt. Fœminino genere Homerus etiam uſurpat,* περγάμῳ ἐν ἱερῇ. *Virgilius Pergama neutro genere* πληθυντικῶς *dicit. Latinis metaphorice quæcunq; excelſa ædificia Pergama uocantur. Senſus eſt Apollinis, cum apoſtrophe ad Aeacum. Quum enim Apollo hæc fieri interim dum ædificant arcem & mœnia, perſpicit, intelligens eo prodigio Aeacum peti, eum conueniens, Sine tuis manus operationibus ô heros non capietur Ilium. Hoc eſt, tua ſoboles & propago auxilio erit eis olim qui ſunt hanc urbem, hæc mœnia uaſtaturi, nec citra tuā prolem excindetur hæc urbs.* d ❨ Sic ádlegatū.) *Hoc eſt, prodigium hoc ſerpentum non temere, ſed Iouis diuina uoluntate factum, id quod iam dixi, portendit.* e ❨ Nec ſine tuis.) *Cum primis & quartis liberis tuis incipiet hæc uaſtatio ô Aeace. Porrò Aeaci filij ſunt Peleus & Telamon, Pelei eſt Achilles, Achillis Neoptolemus qui & Pyrrhus. Primi ergo ab Aeaco deſcendentes, Troiamq; oppugnantes ſunt Peleus & Telamon, qui Herculem dum Troiam primum caperet & Laomedontē occideret, adiuuerunt, ut Dares etiam Phrygius tradit. Quarti, ſunt Achilles & Neoptolemus, qui in Troiano decennali bello ſunt Ilium tandem depopulati. Achilles enim quartus eſt, ſi incipiatur numeratio ab Aeaco: ſin à Peleo Aeaci filio, tum Neptolemus quartus eſt. Per treis ergo ſerpentes, has alij duas expugnationes Ilij intelligunt, ut per duos priores occumbentes & ueluti è turri exturbatos Peleus & Telamon intelligantur, qui tametſi cū Hercule Ilium ceperint & Laomedontem orco demiſerint, reuerſi tamen ſint, non diruta prorſus urbe, ſed ſpoliata potius. Per tertium intelligatur Achilles uel Pyrrhus, qui planè cum Græcis copijs in cineres Ilium redegerunt.*

Hæc ubi palàm aperte deus dixiſſet, celeriter ad [a] Xanthum abijt & celebres equis [b] Amazonas, [c] Hyperboreosq́. Neptunus uero ad marinam [d] Iſthmum curſum concitauit, [e] aureis huc equis tranſmittens Aeacum.

Quô quiſq;, abſolutis muris Iliacis, abierit, exponit. Apollo ad ſibi charos populos Amazonas, Hyperboreos ad fontes Iſtri ſitos reuerſus eſt. Neptunus ad marinam Iſthmum, ubi ludi eius celebrantur. Aeacus Aeginam per Neptu-

Xanthus num reductus eſt. a ℭ Xanthum.) Xanthus Phrygiæ fluuius, qui & Simoïs, & contractim σιμοῦς dicitur apud Homerum, & Virgilium:

Tu'ne ille Aeneas quem Dardanio Anchiſæ
Alma Venus Phrygij genuit Simoëntis ad undam?

b ℭ Amazonas.) Amazones mulierum imò uiraginum genus fuit ad Thermodoontem Paphlagoniæ fluuium, ut pleriq; hiſtorici teſtantur, dictæ ab α priuandi uocula, & μαζὸς mamma, quod dextra mamma uacabant. Vt illæ primum ex regijs iuuenibus Plino & Scolopytho duxerint originem, cœperintq; ſine uiris dominari, bonam Europæ & Aſiæ partem ſibi ſubiugare, eſt apud Iuſtinum lib. 2. & Paulum Oroſium lib. 1. cap. 15. Pace facta, inquiunt uterq;, ne gens interiret, concubitum finitimorum ineunt: ſi qui mares naſcerentur, interficiebantur: uirgines in eundem ipſum morem, non ocio, neq; lanificio, ſed armis, equis, uenationibus exercebant, inuſtis infantium dexterioribus mammis, ne ſagittarum iactus impediretur, unde & Amazones dictæ. Hæc Iuſtinus, & qui eadem ex illo deſcripſit, Oroſius. De rebus geſtis Amazonum eſt ibidem apud utrunq;. Deinde etiam apud Iſocratem in Panegyrico, Panathenaico, & de retributione, uel permutatione, quam ipſe περὶ ἀντιδόσεως inſcripſit. Stephanus περὶ πόλεων ex Ephoro tradit Amazones etiam Sauromatides appellari, fuiſſeq; quorundam opinionem, quod in Scythia illa Sauromatica, ubi ſunt demoratæ Amazones, ex cœli quodam influxu naſcerentur fœminæ robuſtiores maribus, eſſeq; naturæ, temperaturæq; ſyderum, quod illic mulieres præſtarent uiris & uirtute corporis & animi, tum ſtaturæ proceritate. Quam tamen opinionem uanã eſſe putans Stephanus, ueriſimiliorem cam exiſtimat hiſtoriam, quam finitimi Amazonũ euulgarunt, quæ eſt huiuſmodi:

Amazonũ origo. Quum iaminde à principio Sauromatæ aduerſum Europã belligerati eſſent, adeò ut ferè omnes mares interirent eo prælio, deſertas tum à maritis uxores: atq; quum iuuentus & poſteritas interemptorum in bello domi adoleuiſſet, aduerſus mulieres illas conſpirarũt. Hic orto cõflictu fœminas ſuperiores factas, quare pars eo prælio cæſi, pars ad montana quæſito refugio perierũt. Ac dum uererentur ne & olim, pueri iam, ubi in uiros creuiſſent, hanc rurſus ulciſcerentur cædem, cauerunt edicto, ut pedes horum confringerent, ut claudicantes & mutili nihil quicquã agere uirile poſſent. Eaſdem & Sauropatides dictas idem autor eſt, propterea quod lacertas & calcarent & ederent. σαῦρα lacerta, πατεῖν calcare, ambulare.

Amazones Sauropatides.

c ℭ Hyperboreos.) De Hyperboreis ut ad Iſtri fontes habitent, in tertia Olymp. ode annotatum. d ℭ Iſthmũ.)

Iſthmus. Iſthmus inter duo maria eſt anguſtia, ubi Neptuni templum, & quinquennales celebres ludi, Iſthmia, ut poſthac in Iſthmiorum ortu ob oculos ponetur.

Aureos

e ☾ *Aureos per equos.) Metaphora pro, per formoſos equos. Quod uero Hyperborei Apollinem coluerint, in tertia ode cõmemoratum: unde ad ſuos cultores abijt Apollo, Neptunus ad ſuã Iſthmũ, Aeacus ad ſuam Aeginã.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

» Perrexitq; ad iuga Corinthi, inclyta conſpe-
» cturus ſacra. [a]Idem uero non æque delectat omneis. Proinde ſi [b] Mileſiæ ad gloriam, quam imberbis tulit, hymno occurrã, non petet me aſpero lapide inuidentia. Etenim eam uictoriæ gratiam, quam impuberi ætate conſecutus eſt, parem illi pugnæ cenſeo, qua [c]uirili toga ſumpta, palmam alijs præripuit Nemeæ

EPODOS, COLON XI.

» [d]In Pancratio. [e]Docere ei qui didicit facile eſt.
» Stultum uero nõ antea didiciſſe. Leuiores nanq;
» & inconſtantiores, eorum qui bonas diſciplinas
» non ſunt experti, animi ſunt. Quod ſi doctus artem ſuam præ alijs tradere poteſt ſublimius, qua ratione [f]decorabitur, è ſacris certaminibus deſiderabiliſsimam gloriam [g]relaturus? [h]Nunc enim ipſi honos præſtò eſt, Alcimedon trigeſimam uictoriam nactus.

a ☾ *Idem non æque.) Gnome eſt, quam alij ad Apollinem & Neptunũ & Aeacum, alij ad treis uictores quos hac ode celebrat, referunt. Apollo & Neptunus in eundem locum ſeceſſerunt haudquaquã: ut hæc gnome ueluti eius rei ſit ratio: Nam idem non peræque omneis delectat: quemadmodum & Homerus teſtatur, dum ait:*

ἄλλοις γὰρ ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.

Sin ad uictores referatur, hæc erit ſententia: Quia idem non omnibus cõuenit, neq; hactenus Mileſiæ (quem tamen itidem deprædicandum ſuſceperam) fecerim equidem mentionẽ, exigit res ipſa iam, ut illius etiam laudes mea lyra perſonet. Atq; hæc poſterior mihi ratio magis arridet, ut ea ſententia ſit πρσπόρ-

γαρία ſequentis Mileſiæ unctoris præconij. b ¶ *Mileſiæ.) Fuit hic Mileſias, ut & epigrapha huius hymni, & hic locus teſtatur, aliptes, id eſt unctor* Alcimedontis. *Sonat enim* ἀλείπτης *unctorem, à uerbo* ἀλείφω *inungo, quod is luctatores & inungeret, & in lucta inſtitueret. Vſus eſt hac uoce* M. *Cicero in epiſtola ad Lentulum, cuius initium, Periucundæ, &c. Qui me homines, inquit, quod me ſaluum uoluerũt, eſt mihi gratißimum. Sed uellem non ſolum ſalutis meæ, quemadmodum medici, ſed etiam, ut aliptæ, uirium & coloris rationem habere uoluiſſent. At hic laudat etiam Mileſiam à uictoria, quam imberbis in certamine adoleſcentum obtinuit,* Nemeaca: *deinde à Pancratij uictoria, quam item* Nemeis *ludis adeptus eſt: poſtremo ab inſigni eius diſcipulo quem inſtituit Alcimedonte. Porrò quid Nemea, & cur* Nemei *ludi, ac unde originem duxerint, in origine poſthac* Nemeorum *clareſcet.* c ¶ *Virili toga.) Romanè locutus ſum, græce eſt* ἀνδρῶν μάχαν, *hoc eſt, in pugna*

Pancratiũ. *& certamine uirorum.* d ¶ In Pancratio.) *Pancratium ludus eſt, qui aliàs* πένταθλον, *Latinis quinquertium dicitur, quod quinq; certaminũ generibus conſtet: quo de pluribus in* 13. *Olympiorum ode agetur.* e ¶ *Docere ei.) Haud ineleganti gnome artem & peritiam inungendi laudat.*

f ¶ Decorabitur.) *Scilicet Mileſias aliptes, ob inſignem artem qua toties diſcipulos ſuos uictoria claros reddidit.* g ¶ *Relaturus.) Scilicet per alios quos ipſe inſtituit: gloria enim & uirtus diſcipuli in laudem præceptoris etiam reſilit.* h ¶ *Nunc enim.) Alcimedontem trigeſies uictorem euaſiſſe, idq; ex inſtitutione Mileſæ aliptæ: quare ex eis uictorijs, non uulgarem illi quoque honorem accreſcere.*

STROPHE IIII. COLON IX.

Qui dei quidem beneficio uiribus haud deſtitutus, quatuor [a] iuuenum membris reditum ad patriam infenſiſsimum, ingloriam linguam, & clandeſtinum iter fecit: [b] mentẽ hac ratione ſenectuti cõtrariã, atq; adeò lætam, auo ſuo inſpirans. [c] Inferorũ ſanè obliuiſcit̃, quiſquis optima peragit.

Perſequitur Alcimedontis uictorias. a ¶ *Iuuenũ membris.) Alcimedon quatuor iuuenibus ingloriũ in patriam reditũ fecit, propterea quod eos uicerit. Eſtq; hic periphraſis & ſynecdoche, in duabus illis dictionibus, iuuenum membris: nam membris pro corporibus,* κατὰ συνεκδοχὴν *fecit: & iuuenum membris* περιφραστικῶς *pro iuuenibus ipſis dixit. Qui hoc contigit?*

tigit? quia uicti defixis in terram oculis, non audent propter ignominiã, cui ſunt obnoxij, intueri hilari uultu in ciues, quandoquidẽ digitis demonſtrentur ridentium, Eia quàm bellam illi uictoriã retulerunt? quàm inſigni patriã noſtrã gloria exornarunt? haha quàm belli uictores? Talibus enim ironijs excipiuntur: quemadmodum rurſus ueri uictores nullis non præconijs efferuntur.

b ℂ *Mentem hac ratione.*) *Hoc eſt, auum ſuum exhilarauit Alcimedon uictoriarum acceſſione ac celebritate.* c ℂ *Inferorum ſanè obliuiſcitur.*) *Sententia eſt, quæ rationem reddit, quur ſenio confectus auus uel pater, filij uel nepotis uictoria exhilaretur: quæ ſimul etiam indicat, uirtutis & uictoriæ tantum eſſe bonum, ut mortis memoriam ex animo mortalium eximat, ac ueluti immortalem conſtituat.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

Decorum eſt ergo meminiſſe me Blepſidarũ, eisq́ [a]manuũ fructum uictoria præſtantẽ offerre, [b]quorum nunc generi ſexta circumpoſita eſt à » phyllophoris certaminibus corona. [d] Nam & » mortuis quædam iuſta pars eſt, quod præclare » geſtum eſt. [e] Neq; pulueris ſitus congenitorum » raram gratiam occulit.

A *maioribus Alcimedontis Blepſiadis. Eſt autem tribus quædam in Aegina Blepſidarum, à quodam Blepſiade, è maioribus Alcimedontis uno.*

a ℂ *Manuum fructum uictoria præſtantem.*) *Id eſt, ipſam Alcimedontis uictoriam.* b ℂ *Quorum nunc generi.*) *Hoc eſt, Blepſiadæ uicerunt ſexies, uel ſexies coronati ſunt.* c ℂ φυλλοφόροις.) *Folia, flores uel coronas ferentibus.* d ℂ *Nam & mortuis.*) *Anthypophora eſt. Poterat ex aduerſo obijci: Quid quæſo Blepſidis iam olim uita defunctis offerre cupis? putas'ne mortuos hoc percepturos? Cui præclara gnome occurrit: Quod præclare geſtum eſt, ad uita defunctos etiam pertinet. Virtus nepotum & poſterorum ad maiores etiam fato ſuo iandiu perfunctos pertinet. Etſi ipſi enim non percipiant, in hac terra tamen eorum nulla obliuione memoria obliteratur.*

e ℂ *Neq; pulueris ſitus.*) *Gnomen gnome adijcit. Quantumuis monumenta & cadauera præclarorum uirtute hominum ſqualeant, ipſa tamen inſignia facta, uirtus ipſorum, magnanimitas, beneficia in patriam, in ſuos, in amicos collata, eximium uictoria partum nomen, nullis unquam ſeculis ſqualent, nunquam etiam in hoc mundo concidunt: ſed uirtus mortuorum cognatorum,*

& amicorum, in uiuentes etiam transfunditur, & uice uerſa.

EPODOS, COLON XI.

Ad hæc Iphion Alcimedontis parens, audiens [a]Mercurij filiam nuncium, prædicet [b]ſplendidum ornamentum Callimacho, quod[c] eius generi Iupiter præbuit. [d]Idem bona bonis abunde

†acutos ſubminiſtrare precor, †grauesq; morbos arcere

morbos uelit, ac iuxtà oro, ne honeſtæ rationi, uel conſultationi, uel rei, male conciliatam, conſiliaq; diſsipantem Nemeſin inijciat: ſed enim tranquillam donans uitam, ipſos multiplicet & patriam.

Quia per idolopœiam Blepſidas in hymno hoc adduxit, eodem ſchemate perſeuerans ad patrem Alcimedontis pergit Iphionem, & auunculum Callimachum. Præterea, inquit, Iphion Alcimedontis, in Ditis regia audiens uictoriam & inſignia præconia, annunciabit eadem etiã auunculo eius Callimacho

a ℭ Mercurij filiam nuncium.) Eſt hic animaduertenda elegans proſopopœia, qua nunciũ alicuius rei, uel annunciationem, græce τὴν ἀγγελίαν, *Mercurij (qui & ipſe deorum eſt* ἄγγελος*) filiam facit.* *b ℭ Splendidum ornamentum.) Hoc eſt, uictoriam.* *c ℭ Eius generi.) Id eſt, filijs Alcimedonti & Timoſtheni.* *d ℭ Idem bona.) Peroratio eſt, qua precatur ut iugi fœlicitate bonos conſeruet, maxime Iphionis liberos atq; uictores, & ab omni infortunio, & mala ualetudine integros cuſtodiat: utq; inuidiã ipſam à bonorum conatu ita diducat & remoueat, ne, quantumuis meditetur, nocere poßit, quin potius & ipſos uictores & patriam ipſorũ tranquilla & pacata uitæ ratione Iupiter ipſe gubernet.* νέμεσιν, *hoc eſt, indignationem, inuidiã. Inuidia enim maxime uirtuti ſuccenſet, ac uindictã de ea ſumere cogitat.*

EPHARMOSTO OPVNTIO *luctatori* ODE IX.

STROPHE I. COLON XVI.

S[a]Onorum Archilochi melos (chære [b]Callinice τήνελλα) in Olympia [c]ter repetitum ſatis fuit, apud Croniũ cacumen, ut præiret Epharmoſto, unà

cum

cum charis ſodalibus [d]chorum ducenti. [e]Atqui à Muſicis arcubus procul iacientibus, Iouem fulgure rubentem, uenerandumq́ꝫ [f]Elidis promontorium, [g]huiuſmodi laudibus accede, [h]quam Lydius heros Pelops pucherrimæ [i]dotis loco, qua Hippodamia donata eſt, accepit.

ENARRATIO.

Primum uidendum eſt quæ ſit patria Epharmoſti, *unde* Opuntius *appellatur. Eſt igitur, ut* Stephanus *&* Plinius *lib. 4. cap. 7. tradit, Locrorum urbs* Opûs, *(Græci* ὀπόεις *uel* ὀποῦς *contractim dicunt)* Locrorũ Epicnemidiorum, *qui olim* Leleges *appellati ſunt. Prædicat autem* Epharmoſtum *ab* Olympijs *&* Pythijs *certaminibus, à patria* Opunte, *à maioribus. Porrò ut ſingulas odas peculiaribus fabulis aut hiſtorijs conſpergit, ſic hoc encomij,* Herculis, Neptuni, Pyrrhæ *&* Deucalionis *fabulis exornat,* κατὰ πρέκβασιν, *ut ſuo loco quæq; aperientur.* a ℂ *Sonorum Archilochi melos.)* Archilochus Lyricus *poëta, hymnum in* Herculem *compoſiturus, citharœdi in* Olympia *cum ſonitum tum rhythmũ, quem is cithara ædebat, exprimere dictione ſua tentauit.* Pepigit *ergo odam, cuius initium fuit,* χαῖρε καλλίνικε τηνέλλα, ἄναξ ἡράκλεις. *Salue inſignis uictor* τηνέλλα, *rex* Hercules. *Eſt aũt* τηνέλλα *à ſono effictum uocabulum, quo chordarum citharæ ſonum imitatus eſt.* Hinc *obtinuit uſus, ut in quemuis uictorem iſta* Archilochi *ſententia, trina uice diceretur: unde & uictori* Epharmoſto *idem epinicij decantari neceſſe fuit.* At *nõ eſt adeò magna laus, quæ omnibus ex æquo accommodari poßit.* Vnde *hæc* Pindari *mens eſt:* Es *quidem inſtar aliorum uictorũ cõmuni* Archilochico *illo encomio utcunq; cõmendatus* Epharmoſte: *ego uero alia te longe ratione perfectius & melius efferam hiſce præconijs.* b ℂ Callinice.) *Initium hymni fuit* καλλίνικος, *uel, ut alij,* χαῖρε καλλίνικε τηνέλλα, ἄναξ ἡράκλεις.

c ℂ Ter.) τριπλόος *triplex, nomẽ pro aduerbio, pro tripliciter.* Ad*iectiua enim in tribus generibus ſuis, iuxta ſubſtantiuorum ſuorum opportunitatem, aduerbij naturam aſſumunt.* d ℂ *Chorum ducenti* Epharmoſto.) κωμάζοντι, *à* κῶμος *conuiuium, deus conuiuij, conuiualis cantus. hinc* κωμάζω, *ueluti ad cõuiualem cantum chorum duco.* Theocrito *amatoriè eſt incedere, uel amantiũ ritu iter facere, dum inquit:* κωμάζω ποτὶ τὰν ἀμαρυλλίδα. Pindaro *hic eſt chorũ ducere uel ſaltare.* Hypomnemata *enim per* χορεύοντι, ἢ χορείαν ἄγοντι, *reddunt* τὸ κωμάζοντι. e ℂ Atqui

Argumentum.

à Muſicis arcubus.) *Allegoria eſt, per arcus Muſarũ hymnos intelligit. Quẽadmodum enim ſagittæ ab arcu in longum iaciuntur, & quô diriguntur uolant, ſcopumq́; contingunt: ſic hymni & carmina poëtarum longe iaciuntur, multoq́; longius, quàm ullæ ſagittæ. Tranant enim carmina maria, emetiuntur terras, in perpetuum durant, ubi ſagittæ in uno fixæ loco ſcopo'ue manent ac labuntur.* ἐπίνῄμαι *aoriſton primus, medium à uerbo* ἐπινήμομαι, *pro* ἐσαλθε. f ℂ *Elidis promontorium.)* *Periphraſis eſt Piſæ, qua Olympiorum uictorem Epharmoſtum oſtendit. Elidis uero promontorium eſt quod ſæpe ſuprà, & ſæpius poſthac appellat* κρόνιον λόφον, ἢ λόφον κρόνου. νῦν δὲ ἀκρωτήριον ἤλιδος, *Saturnium collem, uel cacumen ſeu collem Saturni, hic promontorium Elidis uocat.* g ℂ *Huiuſmodi laudibus.)* *Scilicet quales à me iamnunc dicuntur, non quales ſunt ueterum, ſiue Archilochi, ſiue aliorum. Emphaſin habet pronomen* τοιοῖσδε. *quaſi dicat: longe diuerſis ab Archilochi Callinico.* h ℂ *Quam Lydius heros.)* *Digreſſiuncula eſt ad Pelopis nuptias, & certamen curſus, quo Hippodamiã Oenomai filiam affectauit, ut prima ode recitatum, multis ante cum præclaris heroibus, iiſq́; procis, fraude Oenomai regis neci datis.* i ℂ *Dotis loco.)* ἕδνον *uirorum,* φέρναι *mulierum.*

ANTISTROPHE, COLON XVI.

[a]Alato quoq; dulcem Pythona telo impete. Neq; iam humi repẽtibus argumentis cœperis, circa luctas uiri citharam quatiens, oriundi ex celebri Opunte laudans [b]eam & ciuem, quã [c]Themis, huiusq; filia urbiũ ſeruatrix grauiſsima Eunomia ſortita eſt, [d]uirtutibus æque florentẽ prope Caſtaliam, Alpheiq; fluentum, [e]ubi coronarum flores [f]inclytam Locrorum parentem arboribus ſplendidam extollunt.

Perſeuerat in apoſtrophe ad ſemetipſum, uel ad chorum: hortaturq́; ut telum ab Olympia ad Pythonem dirigat, ut nedum ab Olympia, ſed Pythia etiã uictoria cõmendet Epharmoſtum: utrinq; enim uictoriã obtinuit, hanc Olympiade 73. Pythiam, Pythiade trigeſima. a ℂ *Alato.)* *Allegoria eſt: id eſt, uelociter abſoluto hymno, celeriter & citra cunctationem Pythonem, unde dulcem uictoriã domum retulit Epharmoſtus, celebra.* b ℂ *Eam.)*

ἢ κοίαν

ἃ καὶ υἱὸν αἰνήσαις, eam & filium laudans. ἃ eſt relatiuum ab ὅ. hic nõ reciprocat, ſed refert. αἰνήσαις Doricum participium pro αἰνήσας.

c ℂ Themis.) Patriam Opunta hic à Themide laudat, hoc eſt, à dea honeſtatis, uel ipſa honeſtate: inſigni proſopopœia uſus, qua Themin matrem fingit, cui filiam adhibet τὴν εὐνομίαν, hoc eſt, bonam legum conſtitutionem, bonam reipublicæ adminiſtrationem: perinde ac ſuprà Aeginam à Themide cõmendauit, ac in 13. Olymp. ode hanc Themin repetet. d ℂ Virtutibus æque florentem.) Laudem ciuis in patriam transfert, & quod partis eſt, toti attribuit, per ſynecdochen: ſuperiora quidem repetens, alijs tamen, quæ Pindari eſt ubertas, uerbis. Per Caſtaliam Pythonis fontem, Pythiam uictoriam, qua trigeſima Pythiade clarus eſt redditus: per Alpheum Olympiacã intelligit. e ℂ Vbi.) Prope Caſtaliam & Alpheum. f ℂ Inclytam Locrorum parentem.) Periphraſis eſt Opuntis. Et quia Opûs patria Epharmoſti Locrorum eſt metropolis, hoc eſt, præcipua & primaria urbs, ideo eam Locrorum ματέρα nominat.

EPODOS, COLON X.

Ego uero charam ciuitatẽ, claris illuſtrans carminibus, & [a]generoſo equo, & ſequundo uento impulſa naui celerius, omnem hanc famam diuulgabo: ſi modo [b]fatali manu, excellenti Gratiarũ

» horto fruor. [c]Illæ enim delectabilia præbuere.

» [d]Boni autem & ſapientes ex Deo modo

STROPHE II. COLON XVI.

» Proueniunt.

a ℂ Generoſo equo.) Allegoria eſt: dicit enim ſe inſigni equo, & alata naui, hoc eſt, terra & pelago diuulgaturum Opuntis laudes. b ℂ Fatali manu.) μοιριδίῳ παλάμᾳ. à Parcis deductum adiectiuũ μοιρίδιον eſt. μοῖρα Parca. Hinc Pindarus hic & hæc μοιρίδιος fecit. μοιριδίῳ ergo παλάμᾳ, id eſt, fatali manu: hoc eſt, diuinæ prouidentiæ afflatu & gubernatione: reſpiciens ad poëtarum illum ἐνθουσιασμὸν, & cœleſtem illum afflatum, quo imbuti uates egregia poëmata condunt. De quo Ouidius:

Eſt Deus in nobis, ſunt & commercia cœli,
Sedibus æthereis ſpiritus ille uenit.

Excellenti ergo Gratiarum horto frui, eſt poëtam eſſe, allegorice & periphraſtice. c ℂ Illæ enim.) Charites ac diuinam prouidentiam eximia dona

impertiet, ut reliquis mortalibus, ſic maxime poëtis docet. Si fatū unà cum ipſis Gratijs, ſuo numine alicui adſpirarint, tum ille omniū eſt excellentiſſimus, ſiue poëta, ſiue athleta fuerit: & ad ſeſe & Epharmoſtum hanc ſententiam transferens. Gratias autem iucunda & amœna mortalibus præbere, ut quæ prope Muſas ſedem ſuam habeant, poſthac 14. Olympiorum ode pateſcet.

d ℭ *Boni & ſapientes.) Bonos & ſapientes à Deo eſſe, gnome eſt, qua quicquid præclarum eſt, à Deo profluere, ceu æterno fonte, contendit: ac ſimul rationem reddit, quur neq; præclara poëmata, citra diuinum numen & prouidentiam pangi queant. Qua & Epharmoſti quoq; uictoriam à Deo ducere ortum adfirmat: atq; hanc ſententiam Herculis paradigmatis & hiſtorijs à contrario ductis confirmat.*

[a]Quî enim aduerſus tridentem, clauam ſuam quaſſaſſet Hercules manibus ſuis, quando circa Pylum conſtitutus moueret bellum Neptunus, contenderetq́ cum eo, aureo arcu belligerans Phœbus, [b]neq́ Pluto immotam teneret uirgam, qua mortalia corpora, ad cauum deducit uicum morientiū? [c]Sed faceſſat hic ſermo, quē tu os meum longe mihi abijcias: [d]Quandoquidē dijs conuiciari ſapientia inuiſa ſit, importunaq́ gloriatio

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Inſaniæ conſonet.

a ℭ *Qui enim.) A contrario probat bonos & ſapientes à Deo eſſe. Niſi enim hoc ſeſe ita haberet, Hercules non potuiſſet Neptuno, Herculi, & Plutoni reſiſtere. Tribus, eam ſententiam, Herculis hiſtorijs probans: quarum prima: Trachinio quodam ab Hercule occiſo, Pylum uenit Apollinis imperio Hercules, ut à Neleo à cæde purgaretur. Renuente hoc Neleo, cū aduerſus ipſum Hercules, tum patrem ipſi ſuccurrentem Neptunum belligeratus. Erant autem Neleus & Pelias filij Neptuni. Secunda: Vbi ueniſſet Pythonem Hercules, ut ſuper re quadam conſuleret Apollinem, audiuit ex reſponſo, Apollinem non eſſe domi, neq; iam ædere oraculum. Quamobrem ira percitus, tripodem ſubuertit, ueluti aduerſus Phœbum dimicans. Tertia: Quū ab Euryſtheo Herculi iniunctum eſſet, uti Cerberū ab inferis extraheret, id perſequens, Plutonem aduerſantē ſuſtinuit. Cuius laboris & Iſocrates in encomio Helenæ meminit.*

minit. b *Neq; Pluto.)* *Magna ſanè Herculis fortitudo, quippe qui Plutonem uirga ſua cunctos mortales ad mortem, ad inferos trahentem, ita coë gerit, adeò perterreſecerit, ut planè immotam eam detenuerit. Atqui hic animaduertendum quod Plutoni uirgam tribuat, qua corpora mortalia deducat ad uicum morientium. Quur nō animas deducit? An ideo, quod poëtæ animos corporea quadam idea puniri fingant, uel lætari in campo beatorum, ut ſit ſubſtantia, quæ & mœroris & gaudij capax ſit? An ſic intelligendum, quod uirga ſua, hoc eſt, ſceptro, & potentia ſua mortalia corpora deducit ad cauum uicū morientium, hoc eſt ad ipſam mortem? ut non de mortuis, ſed de moribundis & morituris ſit ſermo.* θνασκόντων *enim dicit, non* τεθνηκότων *uel* τεθνεώτων. *Eſt interim tamen ſententia plana: Pluto qui omneis uiuentes uincit, tum non potuit ſeſe ab uno Hercule tutari.* c *Sed faceſſat.)* *Ad ſemetipſum apoſtrophe, qua corrigit mentem ſuam, ut conuicijs in deos relictis, ad Epharmoſti & patriæ ſe eius laudem transferat. quaſi dicat: Non eſt pium neq; religioſum, nugacibus fabulis deorum integritatem uiolare, & ueluti labem illis adſpergere.* d *Quandoquidem dijs cōuiciari.)* *Elegantiſſimæ gnomæ ſunt, quarū prima monet, ne leuiter quicq̄ de dijs ſentiamus: altera, ne de nobis ipſi gloriemur, ne ue iactemus quicquam, ſi nolimus inſani uideri.*

Ne mihi nunc os cum illiuſmodi obſtrepas. Sine bellum pugnamq; omnē à dijs ſeparata, adferasq; linguam ad urbem [a]Protogeniæ, [b]ubi tonitru uarij Iouis arbitrio Pyrrha & Deucalion à Parnaſſo deſcendentes, domo poſita primū ſine cubili hominibus ſimilem [c]lapideā fœturā pro» tulerunt. [d]Excita odarum eis ſonorum iter, com» menda quoq; [e]uetus uinum, ac hymnorū [f]flores

EPODOS, COLON X.

» Recentiorum.

a *Protogeniæ urbem.)* *Periphraſis eſt urbis Opuntis. Iapeti filij ſunt Prometheus & Epimetheus: deinde Promethei & Clymenes filius eſt Deucalion, qui & Opus nominatur. Epimethei aūt & Pandoræ nata eſt Pyrrha: Pyrrhæ autem & Deucalionis filia eſt Protogenia, quam Locrus duxit in uxorem. Quia uero ſterilis erat, ne Locrus ſine ſucceſſore obiret mortem, rapit Iupiter Protogeniam, ad Mænala Arcadiæ montem transferens, eamq; à ſe gra-*

uidam factam Locro *marito reddit. Locrus è* Ioue *natam prolem ſuam putans, ei aui materni* Deucalionis,*qui aliàs etiam* Opûs *dicebatur,nomen indidit.*

b ¶ *Vbi tonitru uarij* Iouis.) *Amplificatio eſt & dilatatio à fabula* Deucalionis *&* Pyrrhæ, *ad quos* Locrorum *originem refert* Pindarus, *ab antiquitate & priſco eos ſtemmate cõmendans. Atqui Græci è Geneſi hiſtoriam de diluuio* Noah *ſuffurantes olim,in hanc ſuam (quam hic* Pindarus *&* Ouid.1.Metamorph. *recenſent) fabulam cõmutarunt.* Quanquam *ſi de ſpeciali Græciæ cataclyſmo accipiatur, ad* Noah *diluuium pertinere non poßit, ut ex* Iuſtino *mox ſubijciemus.* *c* ¶ *Lapideam genituram.*) Homines *ex lapidibus creatos dicit: ſiquidem* Iuſſu Iouis, *lapides poſt terga iacientes mortale genus inſtaurarunt.* E *lapidibus igitur à* Deucalione *uel* Opunte *proiectis mares, à* Pyrrha *uero proiectis fœminæ ſurgebant.* Hinc Græci,*inter quos eſt* Epicharmus *&* Philochorus, *referente interprete, homines* λαὸς, *à* λᾶς, *id eſt, lapis, quaſi lapideos appellant.* Quod *intelligens* Ouid. 1. *Metamorph.inquit:*

Inde genus durum ſumus experiensq́; malorum,
Et documenta damus qua ſimus origine nati.

Iuſtinus Deucalionis *fabulæ originem refert lib. 2.* Temporibus, *inquit,* Amphitruonis Athenienſium *regis,aquarum illuuies maiorem partem Græciæ abſumpſit: ſuperfuere quos refugia montium receperunt, aut ad regem* Theſſaliæ Deucalionem *ratibus uecti ſunt, à quo propterea genus hominum dicitur conditum.* d ¶ Excita *odarum.*) *Alia mentis ſuæ uel chori excitatio, qua hortatur,ut à priſcis ad recentia, perinde ac ſuprà monuit, ſe conferat.*

e ¶ *Vetus uinũ.*) *Vetus uinum dignũ laudatu eſt,nõ ueteres fabulæ. Sic uinum* Odyß. 2. *ab* Euryclia *ad uigeſimũ uſq; annum ſeruatũ: ſic uinum à* Neſtore Odyß. γ. *in undecimum uſq; annum retentum,laudem meretur.Cõmenda,inquit,uetus uinum,& nouos hos uictoribus conſcriptos hymnos.Eſtq́; per comparationẽ dictum, ut uetera uina præſtantiora ſunt, ſic recentes odæ, quibus uictores* Olympici *honorantur, reliquis ſunt meliores.* Rectioris *hic iudicij ſanè* Pindarus *eſſe uidetur, quàm ij, quibus omnia uiuentium ſcripta ſordent, & quantumcunq; ſuæ ætatis eruditi.* Veterũ, *inquiũt, ſcripta mihi cordi ſunt, nouorum opellæ non ſunt nobis curæ.* Alij *quæcunq; recentiorum, eruditorum etiam ſcripta damnant:de nemine bene loqui poſſunt,niſi de ſeſe,& uno & altero ſuis, præq́; talibus omneis in uniuerſum populos ſtipites & rudera iudicant: qui niſi ſeſe ipſi iactarent, maiorem cum fidem tum autoritatẽ apud non paucos adipiſcerentur.* f ¶ Flores.) ἄνθεα. Metaphora *eſt, pro iucunditate,precio & dignitate.*

Ferunt

[a]Ferunt ſanè [b]terram nigram, [c]aquæ impetu perfuſam, cæterum Iouis conſilio, ſubitum eius effuſionis [d]refluxum factum. [e]Ex illis primũ forſtiſsimi progenitores ueſtri fuere Promethei de ſtemmate ô Opuntij, [f]è præſtantiſsimorũ Saturniorum puellis, [g]indigenæ reges ſemper.

a ℂ *Feruntſanè.) Priori antiſtrophe, ut à Parnaſſo Deucalion & Pyrrha deſcendentes, lapidum poſt tergum iactu homines cõdiderint, ac modum, quo ex lapidibus procreati ſint ſine cubili, hoc eſt, ſine congreſſu utriuſq; coniugis, recenſuit. Hic tempus ſubijcit, quando hoc contigerit. Tum, inquit, contigit, quando diluuio perijt & illuuie aquarum humanum genus, uel ſecundum poëtas & hiſtoricos græcos, ipſa Græcia.* *b* ℂ Nigram terrã.) *Nigram appellat à fœcunditate. Terræ enim colorem Ariſtoteles* περὶ χρωμάτων *proprium, alborem adſerit, uel terram è ſuã natura eſſe albam: alios illi colores ex mixtura uariarum qualitatum uel elementorum accidere. Nigra terra iam olim fertilitatis laudem promeruit.* *c* ℂ *Aquæ impetu.)* ὕδατος σθένος, *aquæ impetu uel copia.* *d* ℂ *Refluxum.)* ἄμπωτις *uel* ἀνάπωσις *reſorbitio eſt, uel refluxus aquarũ maris.* ἄντλον *eſt effuſio & effluxus maris. Suntq; hæc duo ſtagnationis uel reciproci fluxus & effluxus, qui ſeptenis horis fit, & feruoris aquarum maris uocabula ſibi inuicem contraria,* ἄντλον *&* ἄμπωσις. ἄμπωσις *ab* ἀναπίνω *ceu reſorbitionem ſonat, proprie ſubitum aquarum ex inundatione effuſarum diſceßum ſignificat.* ἄντλον.

e ℂ Ex illis.) *Deucalione & Pyrrha, ueſtri ô Opuntij. per* κόρους *enim iuuenes, nepotes & poſteros Promethei & Deucalionis intelligit.*

f ℂ E *præſtantiſsimorum Saturniorum puellis.) Eſt enallage numeri, plurali pro ſingulari utitur.* κοράν τε φερτάτων κρονιδᾶν, *pro* κορῶν κρονιδῶν. *Eſt igitur* κορῶν *pro* κόρης, φερτάτων κρονιδῶν, *pro* φερτάτου κρονίδου. *Proinde hæc eſt ſententia: Maiores ueſtri ô Opuntij, de Promethei imò Iapeti ſtemmate duxere principium, hoc eſt ex ipſa Protogenia, quæ filia eſt Deucalionis & Pyrrhæ, ut paulò ante connumeratũ: atq; puellis præſtantiſsimorum Saturniorum, hoc eſt, (ut pluralis pro ſingulari accipiatur) è puella optimi Iouis, ut quam Iupiter deperierit, & grauidam, dum antea ſterilis eſſet apud Locrum maritum, fecerit: ut in ſequentibus clareſcet.* φύτλα, *idem quod* γέννα ἢ γένεσις. φύτλα. *g* ℂ *Indigenæ.)* ἐγχώριοι, *quaſi* αὐτόχθονες. *Laus eſt eorũ qui à bonis parentib. in ipſa patria nati ſunt, quiq;*

non è uaria hominum colluuie propagari cernuntur. αὐτοχθόνων nomine Athenienſes apud oratores & hiſtoricos prædicantur.

STROPHE III. COLON XVI.

Antea enim dux Olympius Opuntis filiæ è terra [a] Epeorum [b] clàm ſubreptæ in [c] Mænalijs iugis mixtus eſt, eamq; denuò ad Locrum retulit, [d] ne deſtinatũ morti tempus, eum orbũ prole ſeponat. Atqui uxori clariſsimum ſemen fuit, ac impendio lætatus eſt heros, uidens [e] ſuppoſititiũ filium, [f] materniq; aui nomine ſimilem eſſe iuſsit, uirum & forma & operibus præſtantem: [g] ciuitatem deniq; & populum illi [h] regere dedit.

Vt Iupiter è rapta Protogenia Opuntē generarit, explicat. a ℂ Epeorum.) *Epei ſunt Elij, dicti ab Epeo Endymionis filio.* b ℂ Clàm.)

ἔκηλος. ἔκηλος, *tacitus, clàm.* c ℂ Mænalijs.) *Mænala Arcadiæ mons, unde Mænalij uerſus Vergilio dum inquit:*

Incipe Mænalios mecum mea tibia uerſus. quem è Theocritico hoc, ἄρχετε βουκολικᾶς μοῖσαι φίλαι ἄρχετ' ἀοιδᾶς *tranſtulit.*

d ℂ Ne deſtinatum.) *Hoc eſt, Iupiter ideo grauidam fecit Protogeniã, ne Locrus maritus ſine prole ex hoc mundo migraret, ut regni & hæredem &*

ἰδ... *ſucceſſorem haberet.* e ℂ Suppoſititium.) *Hanc uocem poëta narrando adiungit, rem indicans ut eſt: non quod Locrus ille bonus, ſuppoſititiã prolem intellexiſſet, autumabat enim ſuum eſſe fœtum, deq; ſuo ſemine prodijſſe.*

f ℂ Materni aui.) *Maternus auus eſt Deucalion, qui & Opûs nominatus eſt, ut ſuprà.* μητρῷος *Pindaro hic auum maternum ſignificat: Homero eſt auunculus uel frater matris, dum in Iliade inquit:* ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἦν ἕκτορος ἱπποδάμοιο, αὐτοκασίγνητος δ' ἑκάβης. g ℂ Ciuitatē.) *Opunta uidelicet.* h ℂ Regere dedit.) *διαιτᾶν idem hic quod κυβερνᾶν. Metaphorice, prudenter & cum conſilio adminiſtrare rempublicam, perinde ac medici in adhibendis pharmacis & medelis, diligenter & conſultò præſcribunt ægroto, qualem ſeſe in cibo & potu gerere debeat.*

ANTISTROPHE, COLON XVI.

[a] Aduenerunt itaq; hoſpites ex Argo & Thebis, tum Arcades atq; Piſatæ, Præ omnibus autem

tem

tem Actoris Aeginæq́ filius Menœtius Opunti in precio fuit, cuius filius Patroclus unà cũ Atridis ad [b]Teuthrantis agrũ profectus cum Achille ſolus perſtitit, quando forteis Danos in fugã abactos, in naues uſq; Telephus compulit. [c]Vt facile ſit cordato, certò diſcere Patrocli fortitudinem & prudentiam: unde & Achilles in pernicioſo eum Marte

EPODOS, COLON X.

Adhortabatur, ne quando ſine eius mortales domante iaculo ſe in aciem conferret, prælio ue miſceret.

a ℭ *Aduenerunt.) Dilatat ab amicis Opuntis ex Protogenia in mundũ editi. Iuncti ſunt amicitia heroës finitimi, Argiui, Thebani, Arcades, Piſatæ: ſed inter hos omneis Menœtiũ unice amauit & ſectatus eſt. Quare Menœtium præ cæteris coluit Opûs: ob eam nimirũ cauſam, quod omnium eſſet fortißimus & præſtantißimus heros.* *b* ℭ *Teuthrantis agrũ.) Troiam uerſus expeditionem deſtinantes Græci, in Myſiam appulſi, Troiam eſſe rati eam oppugnarunt. Hic eius terræ rex Telephus rempub. ſuam defenſurus armauit ſeſe aduerſum Græcos, omneisq́; in fugam uertit, præter Achillem & Patroclum, qui ſoli reliquis fugientibus perſtitere.* *c* ℭ *Vt facile ſit.)* ὥστ' ἔμφρονι δεῖξαι. *Fortitudo, inquit, Patrocli inde colligi poteſt, quod Achilles noluerit eum abſq; ſeſe bellare. qui locus eſt & apud Homerum Iliad.* π. *ubi Achilles* οὕτως τὸν πάτροκλον προσαυδᾷ.

μὴ σύ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν
τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν, ἀτιμότερον δέ με θήσεις.

Argumentum eſt ab amicis & conuerſatione.

[a]Vtinam ſim ſtudioſus argumentorũ ad enarrandum inuentor, fiducia uero & [b]abundæ uires mihi ſuppeditent. Nam ex [c]hoſpitali uirtute [d]cõmendator ueni Iſthmiarum Lampromachi [e]mitrarum, quando [f]utriq; obtinuerunt

STROPHE IIII. COLON XVI.

uno die opus.

a ℂ Vtinam.) εὔχῃ & uoto à parecbaſi ſeſe in uiam reuocat. Optat aūt ſibi argumenta dari, Epharmoſti & cognati eius Lampromachi uirtutibus digna. b ℂ Abunde uires.) ἀμφιλαφὴς δύναμις, magna potentia & uirtus, ab ἀμφὶ & λαμβάνω. Macedonica Dialecto β in φ mutatur, quaſi ἀμφιλαβὴς δύναμις, potentia ueluti ambabus manibus, hoc eſt, totis uiribus complectens aliquid. c ℂ Hoſpitali uirtute.) προξενίᾳ δ' ἀρετᾷ, hoc eſt, propter hoſpitalitatem, amicitiam & uirtutem, atq; adeò liberalitatem Lampromachi. d ℂ Cōmendator.) τιμάορος à τιμὴ & ὄρος cuſtos. e ℂ Mitrarū.) Per mitras hic coronas intelligit.

f ℂ Vtrique.) Epharmoſtus, & ſanguinis gradu propior illi Lampromachus, una & eadem die Iſthmijs certaminibus uictoria celebrati ſunt. Opus obtinere igitur, hic eſt περίφρασις uictoriæ.

Aliæ uero duæ tum in [a]Corynthi portis lætitiæ, dehinc & in [b]Nemeæ ſinu Epharmoſto contigerunt. [c]In Argo ſubinde uirorū celebritatem accepit, at puer Athenis. Vt uero [d]Marathoni ab imberbibus ſecedens, ſeniorū certamen pro argenteis phialis expectabat? quos & [e]acri uerſutia, ne pauxillū quidem humi deflexus, domans circulum ſtadij percurrit. [f]Bone Deus, quanta uoce formoſus ille adoleſcens ac iuxtà pulcherrima patrans id peregit?

a ℂ Corynthi portis.) Corynthi portæ Iſthmus eſt. Eſt enim ad Iſthmum anguſtiam illam inter Aegeum & Ionium mare ſita Corynthus.

b ℂ Sinu Nemeæ.) Sinus Nemeæ, periphraſis eſt Nemeorum: à uarijs enim uictorijs Epharmoſtum hic euehit. c ℂ In Argo.) In Argo celebrabantur Iunonia. d ℂ Marathoni.) Marathon Atticæ campus, Medorum cum Athenienſibus bello clarus, ut eſt apud Thucydidem lib. 1. Meminit & Plinius Marathonis lib. 9. cap. 10. Agebantur illic Heraclea, hoc eſt ludi in gratiā Herculis inſtituti. Porrò Marathoni uincentibus argenteæ phialæ præmium erant. e ℂ Acri uerſutia.) ὀξυρεπεῖ δόλῳ, acute & fortiter progrediente arte. ἀπτῶτι, id eſt, quæ ars caſu & ruina carebat: id eſt,

eſt, firmiter perſiſtens pugnabat, nunq̃ humi procumbens per ſtadiũ currebat.

f ℭ *Bone Deus.)* ὄσσᾳ βοᾷ, *cum exclamatione: perinde ac ſi dicat, dij boni, quanto clamore, quàm inſigni forma, iſta omnia præclariſsima Epharmoſtus peregit? ut pulchritudine eximius, ſic robore & factis clarait.*

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Quibus [a]Parrhaſio exercitu, admirabilis apparuit circa Lycæi Iouis concionem: & quando pharmacum [b]uentos ac frigidam auram propulſans [c]Pellenæ ferebat. [d]Iolai tymbus, maritima deniq; [e]Eleuſis ſplendoribus eius [f]teſtimonium
" dicit. [g]Quod uero à natura bonum eſt, totum eſt
" optimum. Multi quidem doctrina acquiſitis uir-
" tutibus famam inquirere conati ſunt: ſed [h]quic-
" quid ex Deo non eſt, haud immeritò obticetur.
" Nam aliæ uiæ ſunt

EPODOS, COLON X.

" Alijs excellentiores. [i]Eadem aũt non omneis
" nos alit exercitatio. [k]Sapientiæ ſanè ſublimes uiæ
" ſunt. [l]Hoc tandem brauij adferens, alte clama. Haud dubie hunc uirum diuinitus eſſe, manu & membris ac toto corpore dextrum, ipſoq; uultu fortitudinem præ ſe ferentem, qui Aiaceã aram, ubi in Oileijs uictor euaſerat, corona redimiuit.

a ℭ *Parrhaſio exercitu.)* *Parrhaſia Arcadiæ urbs, cuius meminit Homerus in catalogo nauium:*

σύμφηλον τ' εἶχον, καὶ παῤῥασίην ἐνέμοντο. *Dicta à Parrhaſo Lycaonis filio. Charax Pelaſgo Archeſtoris nato conditã, Nicanor Parnaſiam appellatam tradit, Stephano autore. In ea Lycæi Iouis ludi agebantur. Senſus igitur eſt: Forma & opere conſpicuus Epharmoſtus, Lycæi Iouis ludis uictoriã Parrhaſiæ obtinuit.* *b* ℭ *Ventos propulſans.)* εὐδίανον, *hoc eſt* ἀλεξάνεμον, *uentum & frigus abigens.* *c* ℭ *Pellena.)* *Pellene Achaiæ urbs, ubi Mercurij & Apollinis ſolennitas, Theoxenia quidem agebantur. Illic*

Chlena. *uictoriæ præmiũ erat* χλαῖνα. *Veſtis genus hybernum chlena eſt, quod hominem caleſaciat, à* χλιαίνειν, *id eſt caleſacere, dictũ. Iulius pollux in* 7. *alias ſimplices alias duplices fuiſſe tradit: tum lecti operimentum quoq; appellari* χλαῖναν, *ut apud Homerũ in* 3. & 4. *Odyſſ. Attici* χλαίνας ἀπληγίδας καὶ διπληγίδας καὶ διβόλους *nominarunt.* d ❡ *Iolai tumba.) Iolai monumentum ſeu tumba Thebis erat: ab eo certamina Iolaia, quibus uictor euaſit Epharmoſtus.* e ❡ *Eleuſis.) Eleuſi Atticæ urbe, Cereris & Proſerpinæ agones, Demetria & Anacalypteria uel Eleuſinia agebantur: præmium uictoriæ hordeum erat.* f ❡ *Teſtimonium.)* σύνδικος, *id eſt* μάρτυς, *teſtis, cõmunicator conſilij, cauſæ adiutor, ac ueluti ſimul iudicans. ſic in prima Pythiorum ode* σύνδικον μοισᾶν κτέανον *inquit, à* σὺν & δίκη. g ❡ *Quod uero natura.) Natura uiribus inſignem fuiſſe Epharmoſtum oſtendit, naturam arti præſtare iuxtà adſerens: cuius & ſententiæ Ariſtoteles, dum inquit:*

Optimus ille quidem qui per ſeſe omnia nouit. *qui* αὐτοδίδακτος *eſt, qualem ſe Phemius apud Vlyſſem eſſe gloriatur.* h ❡ ἄνδυ θεῶ.) *Quicquid non ex Deo, uel quicquid ſine Deo eſt, uel diuino numine carens. Intelligit autem iuxta mentem interpretis, natiuam ſcientiam, ac naturale cuiuſq; ingenium. Quod natura non eximium eſt, non eſt quur multis præconijs efferri debeat. Etſi enim ars & uſus plurimum efficiant, non tamen cum natura conferri poſſunt ea quæ ab arte proficiſcuntur. Res autem mortalium ita comparatæ ſunt, ut aliæ ſint alijs excellentiores. Hinc eſt quod ait:* ὁδῶν ὁδοὶ ἐντὶ γὰρ ἄλλαι περαίτεραι. *atq; hanc ſententiam probat ſequenti ratione:*

μία δ᾽ οὐχ ἅπαντας ἄμμε θρέψει μελέτα.

i ❡ *Eadem nõ omnes nos.) Non omnes iiſdem dotibus, ingenijs, artibus, pollemus: ſed alium lucta, alium pugilatu, alium Muſica, alium bonis diſciplinis & ſapientia clarum eſſe cõuenit.* k ❡ *Sapientia excelſa.)* σοφίαι δ᾽ αἰπειναί. *Sapiẽtiæ autem excelſæ: uel, ſapientia quidem ſublimis eſt. Non parua res eſt ſapientem eſſe, ſed ardua, ſed ſublimis. quaſi dicat: Etſi uariæ ſint dotes mortalium, ſapientiam tamen, quæ per literas & præclaras Muſas confertur, cunctas antecellere certũ eſt. Qua gnome ad ſuam pariter Lyricen reſpicit. quaſi dicat: Quanquã Olympia uiceris Epharmoſte, & præclaram & nunquã ideo interituram famam obtinueris, non erit tamen cõſummata tua felicitas, (ut quæ intra patriæ tuæ fines claudatur, & apud te nepoteſq; paucos fortaſſe permaneat) niſi ſapientia & literis eruditorum, immortalitati res tuæ præclare geſtæ mandentur.* l ❡ *Hoc præmij adferens.) Apoſtrophe eſt ad animum ſuum, uel ad chorum uictoris, qua perorando monet, ut Epharmo-*

ſto

ſto hunc hymnum offerat, quo ipſius felicitas atq; lætitia conſummatior fiat.

m ℭ *Oileijs.) Admiſcet ſimul Oileia, ludos ab Aiace Oileis filio dictos, in quibus Epharmoſtus uicerat. Nam in gratiam Aiacis Oilei, à Locris Opunti inſtituta erant.* ἰλιάδα *genitiuus eſt Doricus, pro* ὀϊλιάδου, *hoc eſt, Oileis filij, Aiacis nimirum aram uincens exornauit corona. Sine o ſcripſit, per aphæreſin, uerſus gratia.*

AGESIDAMO LOCRO EPIZEPHYrio puero, pugili. ODE X.

STROPHE I. COLON VIII.

O[a]Lympiorum uictorem ad memoriã reuocate mihi Archeſtrati filium, quo locorũ mentis meæ ſcripſus ſit: [b]Dulce nanq; melos debens, eius oblitus ſum ô Muſæ. [c]Atqui tu unà cum Veritate Iouis filia, [d]recta manu arcete [e]mendaciorum in amicos delinquentem ſermonem.

ENARRATIO.

Ageſidamo Locro Epizephyrio. Vt hæc epigraphe intelligatur, neceſſium eſt nouiſſe, tria Locrorũ eſſe genera. Alij enim iuxta Aetoliam ſunt, qui Ozolæ appellantur: alij iuxta Euboeam, qui Epicnemidij & Leleges: alij prope Italiam, qui Epizephyrij dicuntur, quod iuxta Zephyrum oppidum, ut Stephanus habet, ſiti ſint. (Epigraphes ratio.) *Prædicat Ageſidamum à patria, ab inſtitutione. Deinde digreſſione ad Herculem & inſtituta ab eo Olympia, & eos qui primũ in Olympijs uictoria potiti ſunt, bonam hymni partem abſoluit.* (Argumentum.) *a* ℭ *Olympiorũ uictorem.) Muſas primum hortatur ut ſibi in mentem reducant Ageſidamũ. Variãt hic Scholia, dum aliàs* ἀνάγνωτε *ad ſcripta referãt, ut ſit, Legite mihi ô Muſæ: quaſi hymnum iampridem aliquem ſcripſerit, quem tamen uilipenderit: aliàs* ἀνάγνωτε *pro* ἀναγνωρίσατε, *hoc eſt, manifeſtate, ad memoriã mihi reuocate, idq; μεταφορικῶς, accipiant. Mihi haud ineptum uidetur, ſi, quemadmodum reddidi, pro reuocare ad memoriam explicetur. Sunt aũt tres mentis partes, interprete referente,* λογιστικὸν, μνημονευτικὸν, φανταστικόν. λογιστικὸν γὰρ ἐγκεφάλῳ, φανταστικὸν γὰρ τῷ μετώπῳ, τὸ δὲ μνημονευτικὸν μέσον τῶν δύο. *Habent aũt ambo, uidelicet logiſticum & phantaſticum, ceu promptuarium quoddam, ipſum mnemoneuticon,*

in quod reponunt, quæcunq; altera pars imaginatur, altera uidelicet logiſtica ratiocinatur uel colligit. Ex memoriali igitur parte meminiſſe poſſumus, quicquid uel legimus, uel cõſpeximus. Vnde Pindarus: Quanã, inquit, mentis meæ parte conſtitutus ſit Ageſidemus, mihi quæſo ô Muſæ commonſtrate.

b ℭ Dulce nanq; melos.) Debere ſe, ait, hymnum Ageſidemo, & oblitum tamen eſſe: unde colligitur, quod promiſerit, ac ante multum temporis in animum induxerit pangere epinicion, cuius iamnunc primum ſibi in mentem ueniat. Quia uero ſe debere dicit, beneuolentiam ſibi conciliat Ageſidemi. Et quia debitum non perſoluerit, ex obliuione id factum dicit, ut aliquid ſaltem ueniæ impetret dilationis. c ℭ Atqui tu unà cum Veritate.) Ab omnibus Muſis, ad unam iam & ipſam Veritatem deſcendit. Precatur autem ut illa ipſa Muſa, tum Veritas (idq; inſigni proſopopœia) excuſent ſuam ingratitudinem, quod amici ſui uictoris Ageſidemi laudes tandiu, ſed per obliuionem cõticuerit. Per Muſam aũt Clionem intelligit Lyricæ præfectã, ut eſt in primo Epigrammatũ uidere, ubi ſingularũ Muſarũ officia hiſce uerſibus exhibentur:

Καλλιόπη, σοφίην ἡρωΐδος εὗρεν ἀοιδῆς.
Κλειὼ, καλλιχόρου κιθάρης μελιηδέα μολπήν.
Εὐτέρπη, τραγικοῖο χοροῦ πολυηχέα φωνήν.
Μελπομένη, θνητοῖσι μελίφρονα βάρβιτον εὗρε.
Τερψιχόρη χαρίεσσα, πόρεν τεχνήμονας αὐλούς.
ὕμνους ἀθανάτων Ἐρατὼ πολυτερπέας εὗρε.
τέρψιας ὀρχηθμοῖο Πολύμνια πάνσοφος εὗρεν.
ἁρμονίην πάσαισι Πολύμνια δῶκεν ἀοιδαῖς.
Οὐρανίη, πόλον εὗρε, καὶ οὐρανίων χορὸν ἄστρων.
κωμικὸν εὗρε Θάλεια βίον τε, καὶ ἤθεα κεδνά.

Lyricus ergo uates, lyrices præſidem deam Cliona inuocat. Animaduertendũ quod Veritatem hic Iouis filiam Pindarus fingit, idq; optimo iudicio: Veritas enim è ſummo Deo naſcitur: imò ut ſacra teſtantur, ipſe Deus eſt ueritas. Aliàs temporis gnata traditur, quod ueritas tempore in lucem prodeat, perinde ac ſenarius ille prouerbialis habet:

ἄγει δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.

d ℭ Recta manu.) Inſigni potentia ueſtra tenete, ſeu arcete mendaciorum increpationem, quibus in amicum & hoſpitem meum Ageſidemũ erraſſe ac deliquiſſe uideor. e ℭ Mendaciorum.) E dictione ψευδέων colligitur, ipſum promiſiſſe hymnũ, quem tamen obliuioni tradiderit. Eſtq; hic elegans antitheſis in mendacio & ueritate. Quia enim mendacio obnoxius factus

eſt,

eſt, Veritatem ſibi patronã accerſit: quo oſtendit ſe poſthàc pacti tenacem fore.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

A longe nanq; adueniens futurum tempus, meum [a]pudefecit ingens debitum. [b]Attamen dilationem tardam fœnus perſoluere poteſt, nunc [c]ubi præeffluens fluctus ſubmergit uolutatum in littore calculum, & ubi iam [d]cõmunem ad charã iam oblectationem, ſermonem exoluemus.

Rationem reddit, quur Clio & Veritas increpationem obliuionis nomine debeant arcere. Inſtans, inquit, tempus longe adueniens, ſcilicet poſt promiſsionem meam. Quo coniecturæ locum relinquit, iandiu ab eo intermiſſam promiſsionem. a ℂ *Pudefecit.)* βαθὺ χρέος, *hoc eſt,* πολλὸν ὄφλημα, *magnum debitum meum.* b ℂ *Attamen dilationem.) Promittit ſe nunc cum fœnore redditurũ quod hactenus intermiſerit. Fœnore, inquit, & culpam & obliuionem meam reſarciam. Comparat dilationem hymni ſui creditæ pecuniæ ad uſurã, cuius quo plus redditio differtur, hoc maior fœnori fit acceſsio: quaſi dicat: Ego cum fœnore abunde rependam quod neglectum eſt hactenus. Quemadmodum enim debitores ultra creditam pecuniã, aliam ad uſuram fœneratoribus addere coguntur, ſic Pindarus ultra promiſſum hymnum, alterum ceu fœnoris loco adijcit.* c ℂ *Vbi præeffluens fluctus.) Argumentum eſt allegoricũ, ab efficacia & uiribus poëtices eius ductum. Nunc fœnus querimoniam reſtinguet, quando inundans fluctus uolutatã in littore contegit arenam. Inundans itaq; fluctus, poëtices & hymni eius amplitudo eſt. Arena in littore uolutata, eſt iactata paſsim accuſatio poëtæ, de cum obliuione, tum inconſtantia eius.* d ℂ *Cõmunem ſermonem.)* κοινὸν λόγον, *id eſt, hymnũ qui per multorum ora & manus uagaturus eſt, qui gratus item uictori futurus.*

EPODOS, COLON IX.

Porrò [a]ſynceritas urbem Locrorum adminiſtrat Zephyriorum, illisq; curæ eſt Calliope, & ferreus Mars: cõuertit autem in fugam [b]Cycnea pugna, & uiribus præſtantem Herculem. At pugil Ageſidamus Olympiade uincens, [c]Iolæ referat gratiam, [d]quemadmodum Achilli Patroclus.

Q

" [f]Sic alium uirtute magnũ uirum alius exercens,
" ad ſublimem euexit gloriam Dei munere.

ἀτρέκεια. *Laus patriæ Ageſidami à ueritate, à poëtica, à rebus bellicis.* a ☾ *Synceritas.) Veritatem & ſynceritatem* ἀτρέκεια *ſignat. Sunt qui hic* ἡ τραχεῖα *etiam legunt, quod Locrorũ urbs ſit aſpera & maritima. quaſi dicat: Tametſi aſpero ſit ſolo ciuitas ſita, bonis tamen legibus adminiſtratur, Zaleuco paſtore Apollinis oraculo ipſis in legislatorem deſtinato, ut Ariſtoteles tradit, referente interprete.* b ☾ *Cycnea pugna.) Victoris primum imbecillitatem excuſat, quaſi principio pugilatu elanguerit, at poſtea reſumptis uiribus Iolæ unctoris ope, ſtrenue uictoriam obtinuerit. Non eſt mirum, inquit, primũ te non potuiſſe impetũ antagoniſtæ tui ferre, quandoquidem & Hercules Cycnea pugna, tantus bellator, tam fortis, tamq; inuictus, à Cycno in fugam actus ſit. Cycnus Martis filius in tranſitu Theſſaliæ demorans, prætereuntes per inſidias obtruncabat, ex occiſorum capitibus Marti templum conditurus. Herculi ergo tranſeunti aliquando eum locum, inſidias meditabatur Cycnus, eumq; pugna adoriebatur: & quum Martem patrem auxiliatorem haberet, in fugam Hercules ille fortiſsimus actus eſt: ſed reuerſus poſthac, Cycnum ſolum repertũ neci dedit.* c ☾ *Ilæ gratiam.) Scholia, Iolæ & Hylæ legunt: Pindarus, Ilæ gratiam agat. Ilas ergo uel Iolas uel Hylas, aliptes Ageſidemi, qui cum uideret ferè ſuccumbentem primo Ageſidemum, ita ei animũ addidit, ut protenus ſuum aduerſarium uinceret.* d ☾ *Quemadmodum Achilli Patroclus.) Haud indecora comparatione Hylam alipten Achilli, Patroclum Ageſidamo confert. Patroclus ope & armis Achillis fugat Troianos Iliad. 16. Sic Ageſidamus ope Hylæ ſternit ſibi contranitentem.* e ☾ *Sic alium.) Gnome eſt Epiphonema complexa, qua Hylæ beneficium commendat, quaq; nos monet, ut ne benefacientibus nobis ingrati ſimus.*

STROPHE II. COLON VIII.

[a]Labore uacantem lætitiam, uitæ lucem, ante omnia opera, pauci quidam adſecuti ſunt. [b]Me uero [c]certamen excellentiſsimũ canere [d]fata concitarunt Iouis, quod iuxta [e]ueterem Pelopis tumulum [f]ſuis Herculea condidit, poſtquam Neptunium [g]innoxium [h]Cteatum

ANTI

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Occîdit atq; Eurytum, [i]ut ſeruitutis ſuæ mercedem, à ſuperbo Augea uoluntarius ab inuito exigeret. [k]Sub Cleonis enim inſidias tendens in itinere, domuit illos Hercules, quod & antea [l]Tirynthium exercitum in angulis Elidis cunctantem, populati erant

EPODOS, COLON IX.

[m]Moliones arrogantes.

a ℂ *Labore uacantem lætitiam.) Arduas res lætitiã præcedere ait. Gnome eſt, qua uirtutem & uictoriã citra ſudorem non poſſe parari dicit. Proinde eum rectè impendiſſe quicquã ut ita exerceretur in pugilatu, quo reliquos anteuerteret. Præterea ut res quælibet eſt præſtantiſſima, ſic plurimũ laboris & curæ deſiderat, antea quàm eam quis impetret. Similes huius in ſuperioribus gnomas accepimus, ut,* ἀκίνδυνοι δὲ ἀρεταὶ, *ode 6. & 5.* ἀεὶ δ᾽ ἀμφ᾽ ἀρετῇσι πόνος δαπάνατε μάρναται. *& 1.* ὁ μέγας δὲ κίνδυνος ἄναλκιν οὐ φῶτα λαμβάνει. *Et Heſiod.* τῆς δ᾽ ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοί. *&c.*

b ℂ *Me uero.) Parecbaſis eſt ad Herculis bellum, aduerſus Augeã Eliorum regem. Oſtenſurus autem quo pacto primũ Olympiaca inſtituerit, bellum quod geſſit aduerſus Augeam recenſet. Et quia eximium eſſe certamen Olympiacum adſirmat, uictoris pariter augeſcit præconium, ut qui tanto, tamq; illuſtri agone præ alijs palmam ſit adeptus, ad quem tota Græcia ferè ſingulis luſtris confluere ſolebat, ut & Iſocrates in Panegyrico nonnihil meminit.*

c ℂ *Excellens certamen.)* ἀγῶνα ἐξαίρετον. *Scribitur etiam* ἑξάβωμον, *ſenarium complectentem, propter ſex aras in Olympia, de quibus antehac.* *d* ℂ *Fata.)* θέμιστες *leges, per* τὸ νόμοι *Hypomnemata reddunt.* *e* ℂ *Veterem Pelopis tumulum.) Tumulatus eſt enim Piſæ certe Pelops, quam pro dote accepit ab Hippodamia Oenomai regis filia, ut antea enarratũ.* *f* ℂ *Vis Herculea.) Perinde ac Homerus* βίη ἡρακληείη. *Herculis periphraſis eſt.* *g* ℂ ἀμύμονα.) *Innoxium,* ἄψογον, *irreprehenſibilem.* *h* ℂ *Cteatum occîdit.) Cteatus & Eurytus Neptuni* Cteatus &
& Moliones filij fuerunt. Molione uero Moli eſt filia, uel ſecundũ alios Actoris: hinc & Actoriones hi duo fratres apud poëtas nominantur. Diuerſam ab Eurytus.
alijs hominibus naturam ſunt adepti: nam duplicis naturæ fuerunt: uterq; duo capita, quatuor manus, totidem pedes, unum aũt corpus: propterea bellicoſi,

in prælijs fortiter dimicarunt. Hercules itaq; quum eos palàm non poſſet uincere, inſidijs aggreſſus, occîdit eos, eaq; ratione Elin obtinuit: autoribus Pherecyde, & Mnaſea Patarenſi. Neſtor Homericus Iliad. λ hos etiam producit. i ¶ *Vt ſeruitutis ſuæ mercedem.*) *Augeas Eliorum rex, Herculem pacto & certa mercede ad purgandum bubile conduxit: uerum abſoluto per Herculem labore, non ſtetit ille promiſsis: itaq; Hercules aduerſus ipſum bellum mouens, ſuperior euaſit, captaq; Elide, & perdito rege, Olympiacũ inſtituit agonem, id quod & antehac explicatum.* k ¶ *Sub Cleonis.*) *Ciuitas eſt Argolicæ Cleonæ.* l ¶ *Tirynthium.*) *Tirynthius Hercules à Tirynthe Argi urbe.* ἄμμορον *pro* ἥμορον, ἄλιδος *pro* ἤλιδος. m ¶ *Moliones arrogantes.*) *Moliones Cteatus & Eurytus dicuntur patronymica forma, uel potius matronymica, ut ita dicam: à matre enim* μολιόνη, *deducitur* μολιὼν μολιόνος, πληθυντικῶς μολίονες. *hos quidã* ἀπὸ τῆς κατὰ μάχην μολιώσεως *dictos putant: quorũ ſententia mihi non admodũ probatur.*

Cleonæ

Atqui deceptor hoſpitum, Eliorum rex, non multo poſt tempore conſpexit patriam prædiuitem, ſæuo partim igni, partim diris ferri plagis, in alto noxæ fluxu conſtitutã ſuam nempe ciuitatem. Iam bellum potentiorum abigere, res ambigua eſt. Quin & ipſe Augeas per imprudentiam captiuus tandem in Herculẽ incidens, acerbam mortem effugere non potuit.

In quæ pericula ob uiolatã fidem, obq; reſciſſa pacta inciderit Augeas, commemorat. Ideo enim & patriam ſuam uaſtari incendio & ferro cõſpexit: ideo etiam ipſe captiuus Herculis manu occiſus eſt. Ciuitatẽ cuius hic meminit, quidam Phycteon appellatam putant, à Phycteo Epeorum principe: ut Scholia.

Phycteon ciuitas & patria Augeæ

STROPHE III. COLON VIII.

[a]Poſt hæc Hercules, [b]Piſæ totum cõgregans exercitum, omnemq; prædam, fortis Iouis proles, diuinũ maximo patri delubrũ circũcirca munitũ deſignabat. [c]Altin quidẽ in mũdo loco definiebat. Quod uero in circuitu nemoris ſolũ erat, conuiuio locũ dedit, ueneratus [d]Alphei tranſitũ

ANTI

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Cum duodecim deorum regibus.

a ℂ *Poſt hæc Hercules.) Quid egerit Hercules poſt interemptum Augeam refert, quo'ue ordine Olympiadem inſtituerit.*

1 *Nemus & delubrum Ioui conſecrauit.*

2 *Altin locum illum certamini ſelegit.*

3 *Locum conuiuio, peracto agone deſignauit.*

4 *Veneratus eſt Alpheum cum duodecim regibus. Id eſt, ſex aras erexit, quarum unaquælibet duobus dijs erat dicata, ut in quinta Olympiorum ode explanatum.* *b* ℂ *Piſæ.) Piſa ab Olympia ſex ſtadijs diſtat. Et Elij ſubiugatis ſibi Piſæatis, Piſam Elin quoq; uocarunt. Vnde Pindarum contendit per Piſam Elin intelligere Didymus. Secundũ uero Demetriũ Triclinium quinquaginta ſtadijs inter ſeſe diſtant, ut in 1. Olympiorũ etiam annotatum.* *c* ℂ *Altin.) Templũ Iouis, ſeu adytum, ſeu nomen loci eſt. Sunt qui & ἄλιν legant. Ariſtodemus in Scholijs, ſimpliciter eſſe locum circa Olympiam Altin ait, hincq; Iouem Altiũ nominari.* *d* ℂ *Alphei.) Alpheo primum ſacra præ reliquis fecit, ceu deo indigenæ & gentilitio, & eius loci præſenti ſemper & peculiari numini.*

Ac [a]montem Saturni prædicauit, celebremq; reddidit: antea enim [b]obſcurus, ſub Oenomao rege multa niue irrigabatur: illic in primogenita feſtiuitate [c]Parcæ quidem aſtiterunt, & quod ſo- » lum perſpicue ueritatem demonſtrat

EPODOS, COLON IX.

» Tempus. [d]Hoc, & quod antea planum, progreſſu ſuo, ubinã ſcilicet parta bello ſpolia, primitias ipſas ſacrificarit Hercules, & ubi quinquennem inſtituerit feſtiuitatem, apertius exhibuit. Proinde quis iam in prima Olympiade & Nicephorijs [e]recentem nactus eſt coronã manibus, pedibus & curribus gloria conſpicuus, certaminis iactationem, ei qui uictus eſt, auferens.

a ℂ *Montem Saturni.) Saturni montem quinto celebrem reddidit Her*

eules. Eſt aũt Saturni collis uel cacumen, in quo Saturni templum erat: Oenomai & Augeæ temporibus incognitum. b ❨ Obſcurus.) νώνυμος *eſt incelebris, obſcurus, à νη priuante particula, & ὄνομα nomen.* c ❨ Parcæ aſtiterunt.) *Parcæ & fata aſtiterunt primæ Panegyri ab Hercule inſtitutæ, ut fortunatam atq; felicem eam redderent. Tempus ceu numen quoddam pariter aſtitit, quod illam ipſam ſubinde clariorem celebrioremq́; faceret. Et quur Tempus præſto fuerit, ſubijcit rationẽ.* d ❨ Hoc & quod antea.) τοδὲ προφωνές. *Tempus, inquit, clare explicauit, & cognitũ poſteris fecit, durante ea Panegyri, ubi Hercules quinquennalem agonem primum condiderit.*

e ❨ Recentem coronam.) ποτολίνιον, *id eſt* πρόσφατον, *recentem. Subiectione rhetorica, ad primos Olympicorum ludorum uictores digreditur, primæ Olympiadis, qua de in origine Olympiorum dictum, ode prima.*

STROPHE IIII. COLON VIII.

[a]Quippe in ſtadio ad iuſtam longitudinem recte protenſo curſu, Oeonus Licymnij filius primas tenuit, dux Medeæ urbis. Lucta Echemus Tegean glorificauit. Doriclus ſummã cæſtus retulit, Tiryntha ciuitatẽ habitãs. Quadriga demũ

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Halirrhothius Mantinæus. Phraſtor haſtæ proiectu ſcopũ attigit. Eniceus petrã uertens manu præ omnibus longius proiecit, & ſociorum non paruam multitudinẽ ad ſtuporem egit, [b]accenditq́ ueſpere iucundũ lunæ ſpecioſæ lumen.

a ❨ Quippe in ſtadio.) *Primos primæ Olympiadis uictores, cum patria illorum tellure denumerat:*

1 *Stadij uictor Oeonus Licymnij filius fuit, Medeæ Argolicæ urbis princeps.*

2 *Lucta uictoriam obtinuit Echemus: patria eius Tegea Arcadiæ urbs.*

3 *Doriclus Tirynthius pugilatu uicit.*

4 *Quadriga uicit Halirrhothius Mantinæus.* *Variat aũt hic lectio: alij* σῆμα *pro* σημεῖον, *alij* σῆμε, *alij* σᾶμον, *alij* σῆρον *legunt: ut ſit ſententia: O Seme Halirrhothij fili à Mantinea oriunde, uiciſti quadriga: ut per apoſtrophen &* ἔλλειψιν *compleatur oratio. Mea fert opinio,* σῆμα ἀλιῤῥοθίῳ

eſſe

eſſe periphraſin, pro ipſo Halirrhothio: ut σῶμα pro corpore, qua ſignificatione & Plutarchus uſus eſt in Homeri βίῳ, accipiatur: tum nō erit opus magna lectionis uarietate. Eſt autem Mantinea Arcadiæ ciuitas, autore Stephano, de qua Homerus in catalogo nauium:

οἳ τεγέαν τ' εἶχον, καὶ μαντινέην ἐρατεινήν.

Hæc eſt illa Mantinea, ad quam Lacedæmonij, à ſuis uxoribus redarguti, tali quadam γνώμῃ (Quô fugitis, num denuò aluum noſtram ſubingrediemini?) Thebanos uicerunt.

5 *Phraſtor iaculo ſcopum attigit.*

6 *Eniceus diſcum manu rotans ſuper omneis proiecit.* Per petram enim hic diſcum intelligit, cuius crebra eſt mentio poſthac apud Pindarum & apud Homerum. Hic lapis etiam Solus dicitur. Solo Hyacinthum inuitus Apollo occidit apud Amyclæum fluuium, ut Nicander in Theriacis autor eſt. Scholia in β Iliados ita definiūt diſcum: δίσκος δὲ βαρὺς λίθος ὃν ἐῤῥίπτουν οἱ γυμναζόμενοι. τὸν γὰρ σιδηροῦν, σόλον προσαγορεύουσι. Ex quo loco colligitur diſcum maſſam fuiſſe lapideā, σόλον uero ferream. Diſcrimen uero in Iliados ψ Diſci & Soli tale faciunt: Differunt quidem Solus & diſcus: quod diſcus quidem latus eſt magiſq; cauus, Solus uero teres & rotundus, uel ſphæricus. Exhibentur autem & Iliados ψ ἀγῶνες, ἱππικὸς, πυκτικὸς, πάλης, δρόμου, θωρηχθέντων, σόλου βολῆς, τοξικῆς, καὶ ἔγχεος. ἔδικε ergo poëta per aphæreſin & ſyncopen dixit, pro ἐδίσκευε. Iaculatur etiam diſcum Vlyſſes apud Alcinoum regem, à conuiuio. b Accenditq; ueſpere.) Allegoria eſt. Illuſtrauit lunam, hoc eſt, certamen ſuum peregit plenilunij tempore. Nam circa τὴν πανσέληνον ſolebat perfici ea Panegyris, ut in ſuperioribus cōmonſtratum. Atq; hæc ad Herculis inſtitutionem referri poſſunt, quod finitis certaminibus conuiuijs locum dederint.

EPODOS, COLON IX.

ᵃSonabat autem omne delubrum in delectabilibus conuiuijs uictorū laudes. ᵇEt nunc priores ceremonias ſequuti, ad celebrem gratiā ſublimis uictoriæ, tonitru & igni flagrās telum horriſoni Iouis, ardensq; fortiſsime compactum fulmen canamus. Atq; hic ᶜtenere oblectans carminum demulcimentū ad tibiam illi occurret,

a *Sonabat omne delubrum.)* Quid inter conuiuandum è ritu ueterū

contigerit. Dum cõuiuarentur, encomia uictorũ recini ſolebant. b ℭ *Et nunc priores.)* ἀρχαῖς δὲ προτέραις ἑπόμενοι. *Redit à parecbaſi ad inſtitutum Ageſidami encomium: ac primum ſe fulmen Iouis, hoc eſt, ipſum fulminantem Iouem (qui Olympiæ colebatur) celebraturũ ſpondet: deinde uero Ageſidamum: idq́; priſco more, quo poſt peracta certamina, uictores laudibus efferebant.* c ℭ *Tenere demulcens.)* χλιδῶσα *pro* προφῶσα. *Tenera cantilena, præclarus hymnus illi Ageſidamo ad tibiam dicetur.*

STROPHE V. COLON VIII.

[a]Quæ apud percelebrẽ Dircen olim quidem
» [b]apparuerunt. Sed [c]ut filius ex germana coniuge
» patri deſiderabilis, ueniente rurſum iuuentute,
» magis autem inflammat amore mentem, quando
» diuitiæ adſcitum aliunde paſtorem & hæredem
» nactæ, morienti ſunt triſtiſsimæ:

ANTISTROPHE, COLON VIII.

» Sic eſt quando is qui egregia facinora pere-
» git, ſine hymno Ageſidame, ad Ditis ædes acceſ-
» ſerit: inaniter enim ſpirans, labore ſuo breuiter
» admodum delectatus eſt. [d]Tibi uero ſuauiſona ly
ra, dulcisq́ tibia gratiã parit ac [e]uariat. Sed et Pie
rides [f]Iouis filiæ, longe lateq́ tuã adaugent famã.

Dirce. a ℭ *Quæ.) Scilicet carmina prope Dircen Thebanum fontem apparuerũt. Eſt metaphora & Synecdoche. Senſus eſt: Carmina Thebana, hoc eſt, mea, & Pindarica, quandoquidem Thebanus ſim, in decus & ſplendorem Ageſidami ad tibiam canentur.* b ℭ *Apparuerũt.)* φαῖνεν *eſt pro* ἐφαίνεσαν, *per* ἀφαίρεσιν *&* ἀποκοπήν. *Lyrice, inquit, mea, quæ iam antea Thebis patria mea inclaruit, iamq́; diu, quantum ad promiſſum attinet, apparuit, Ageſidamo iamnunc tandem canetur, uel ſcripta etiam recitabitur. Nam & calamus & ad fiſtulam, & calamo ſcriptum hymnum referri poteſt.*

c ℭ *Vt filius.)* ὥστε παῖς. *Comparat hymnũ ſuũ filio gneſio. Quemadmodum, inquit, è germana coniuge filius gratiſſimus eſt patri redeunte illi iuuentute, id eſt ſenio confecto: Nam ut prouerbium habet,* δὶς παῖδες γέροντες: *ob eam potiſſimum cauſam, quod uideat facultatibus ſuis uerum ſuperſtitem*

Apud Ariſtoph. in νεφέλαις.

tem hæredem: Sic encomion hoc tibi gratum erit, propterea quod te olim uita defunctum poſteris cõmendabit, nec tua unquam monumenta obliterari ſinet. Conſtat autem comparatio hæc antitheſi tali: Pater ob ſucceſſorem legitimum *filium gaudio perfunditur.* Econtrario: Pater ob alienos ſucceſſores, *nulla ſua ſuperſtite ſobole genuina, mœrore conficitur. Sic qui inſignium facinorũ ſplendore rutilat, ex hac uita migrans gaudet, ſi habeat uirtutum ſuarum buccinatores & encomiaſtas. Rurſus mœret, ſi nullam uideat meritorum ſuorum memoriam apud poſteros relinqui. Quod illis contingit, qui Muſas & literas non colunt, ſeu quorum eruditi res geſtas literis non cõmendarint.* d ¶ Tibi ue*ro ſuauiſona lyra.)* τὶν δ' ἁδυεπής. Hymnum *ſuum abſoluturus, Ageſidamum non ſine laudum ſuarum præconibus abiturum ex hoc mundo adfirmat.*

e ¶ *Variat.)* *ἀναπάσσει, reſpergit, uarie concinit.* *f* ¶ Iouis fi*liæ.)* Filiæ Iouis *latam celebritatẽ habent: id eſt, Muſæ & bonæ literæ, poſſunt quem uoluerint eximie cõmendare. Gnome eſt, cui conſonat illa* Heſiodia:

ἐκ γὰρ μοισάων κλέος ἔσσεται ἀνθρώποισι.

EPODOS, COLON IX.

[a]Et ego adiunctus Muſis, in inclytam Locrorum gentem incidi, [b]melleq́ fortem ciuitatem irrigans, amabilẽ Archeſtrati filium laudaui: quẽ uidi manus robore, ad aram Olympiã præſtantem, eo quidem temporis forma pulchrum, ætate temperatũ, quæ [c]impudentem [d]à Gannymede mortem unà cum Venere prohibuit.

a ¶ Et ego.) *Scite quaſi perorando, ab infinito, aq́; multis Ageſidami præconibus, ad finitum, ad ſemet ipſe deſcendit. quaſi dicat:* Nedum ab alijs & *ab ipſis* Pieridibus *& tibijs, uerum & à me laudaberis, imò iam cõmendatus es.*

b ¶ Melle.) μέλιτι. *Metaphora eſt, pro dulci hymno.* *c* ¶ Impu*dentem.)* Impudentem *mortem, quod nemini parcat, nec ullum neq; temporis, neq; perſonarum reſpectum habeat.* *d* ¶ A Gannymede.) *Gannymedes lætificantem curas ſonat, à* γαίνυμι, & μῆδος. *Quomodo hic ad deorum collegium translatus ſit, ut illorum pincernam ageret, eſt in prima ode* Olymp. *recitatum. Adijciemus hic ſaltem nonnihil ex* Paulo Oroſio, *qui lib.* 1. *cap.* 12. *de Gannymedis raptu hæc memoriæ prodidit.* Tantalus *rex Phrygiorum, Gannymedem* Trois Dardaniorum *regis filium cum flagitioſiſſime rapuiſſet, maiori conſerti certaminis fœditate detinuit, ſicut* Phanocles *poëta cõ*

ſirmat, qui maximum bellum ob hoc concitatum fuiſſe cõmemorat. Hæc Oroſius. Indicat autem Ageſidamum omnium fuiſſe formoſiſſimũ, dum eum & forma & ætate Gannymedi ſimilem facit, ipſiq; Veneri, quam κυπρογενῆ, id eſt, in Cypro inſula genitam, poëtico epitheto appellat. Ageſidamus, ut obiter de etymo nominis quicquam dicam, eſt ab ἄγησις, uel ἄγος ductio uel dux, & δῆμος populus. η in α dorice mutatur. Cõmuniter ergo Ageſidemus, Dorice Ageſidamus dicemus. Heroicũ nomen. Quod ſi poſterior uox à δαμνάω, id eſt, domo domare, deducatur, ductorem domantem, uel principem domitorem ſonabit.

Venus κυπρογενής. Ageſidamus.

EIDEM AGESIDAMO FOENVS, ODE XI.

STROPHE I. COLON VI.

I[a]Nterdum plurimus uentorum inter homines uſus eſt, interdum & cœleſtium aquarum pluuialium, [b]quæ nubium ſunt filiæ. Sin [c]ex labore quiſq; fortunatus ſit, melliti hymni fiunt illi [d]principia poſteriorum ſermonum: Nam & conſtans fœdus eſt magnis uirtutibus.

ANTISTROPHE, COLON VI.

[f]Abundans autem laus Olympiorum uictoribus conſtituta eſt ô noſter, quam & lingua noſtra diſpenſare geſtit. [g]Dei enim prouidentia ſapientibus aliquis perpetuò curis floret. [h]Noueris itaq; nunc Soſtrati fili Ageſidame, tuæ pugilatoriæ cauſa,

EPODOS, COLON X.

Qua [i]aurea olea coronatus es, [k]hunc ſuauiſonum ornatum reſonabo, Locrorum Epizephyriorum genus magni ducẽs, [l]illic & uos unà mecum ô Muſæ chorũ ducite. [m]Spondeo enim uos

non

non auerſantem hoſpites exercitum, neq; hone- ſti inexpertũ, cæterum ad ſapientiſsimos bellige
» ratores acceſſuras. ⁿNatura nanq; inſitum mo-
» rem, °neq; aſtuta uulpecula, neq; terribiles leo-
» nes facile permutarint.

ENARRATIO.

Argumentum.

Priori hymno, fœnore reſarciri poſſe, quod neglectum dilatione foret, adſerebat. Quare perinde ac debitores ultra ad fœnus acceptã pecuniam, aliam quandam mercedis loco & fœnoris gratia reddunt: ſic iamnunc Pindarus ultra promiſſum atque adeò debitum encomium, alteram hanc, ceu fœnuſculi loco, oden adiungit, quã & ideo τόκον, *id eſt uſurã inſcripſit. Laudat igitur Ageſidamum à pugilatu, à corona uictoriæ, à liberalitate tum ipſius, tum gentilium Locrorum, à ſapientia & fortitudine: ſuccincto epinicio multa præconia congerens.* a ℂ Interdum plurimus.) *Ab artificioſe poſita comparatione, orditur, cuius hæc ſumma: Quemadmodũ uenti nautis, & imbres agricolis plurimum cõmodant: ſic hymni uictores iuuant & decent.* b ℂ Quæ nubiũ ſunt filiæ.) *Aquas pluuias, nebularum filias metaphoricôs appellat, quod ex nebulis prodeant & fiant.* c ℂ Ex labore fortunatus.) *Periphraſis eſt uictoris, ex labore fortunatum eſſe. Melliti, metaphorice ſuaues.*

d ℂ ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων, *principia poſteriorum ſermonum.) Hoc eſt, faciunt, ut apud poſteros illorum quoq; non unquam obliteretur memoria.*

e ℂ *Conſtans fœdus.) Magnis uirtutibus conſtans fœdus eſt: id eſt, magnæ uirtutes diu durant: illarum memoria nõ facile eximitur uel extirpatur ex humanis mentibus.* Ratio eſt, *quî fiat, quod encomia uirtutum alia pariant: id eſt, indelebilem memoriam faciant.* f ℂ *Abundans autem laus.) Gnomen, magnis uirtutibus &c. confirmationem ſubijcit. Magnæ uirtutes ſunt huiuſmodi, ut non poßint extingui, nec una ſaltem ratione cõmendari, ſed plurima laudum argumenta ſubminiſtrant: qualis etiam uirtus eſt Olympicæ uictoriæ, quã & iamiam hoc etiam ueluti fœnuſculo extollam.* g ℂ Dei enim prouidentia.) *Suæ poëticæ autoritatem parit, dum eam ceu eximiã Deo acceptam refert. Dei munus eſt, quempiam eximijs argumentis, adeoq; poëtico conſpicuum eſſe. Enallage perſonæ eſt, incertã pro ſua uſurpans.* τέλλεται, *referendum eſt ad ſequentia:* τέλλεται καὶ πιστὸν ὅρκιον μεγάλαις ἀρεταῖς. *Adeò ſæpe unica* ὑποδιαστολὴ *male poſita, uniuerſam ſententiã inturbat. Firmum fœdus oritur magnis uirtutibus, id eſt, firma ſtabilitas. Per*

τέλλετ.

ὅρκιον ſeu fœdus hymnũ intelligit, quo fit, ut uirtutes perpetuò durent. ἄγκει) pro ἀνάκειται. h ℂ Noueris itaq;.) Argumenta laudis breuiter iam aggreditur. i ℂ Aurea olea.) Auream oleam, id eſt, pulchrã, dicit, conſueta ſibi metaphora. k ℂ Hunc ſuauiſonum ornatum.) Metaphora eſt, pro hymno. Ob uictoriã tuam quã pugilatu adeptus es, hunc etiam tibi hymnũ canam. l ℂ Illic & uos.) Apoſtrophe eſt ad Muſas, quæ eas hortatur, ut unà ſecum chorũ ducant, in gratiã Ageſidami uictoris. συγκωμάζειν, ſimul ſaltare eſt, chorũ ducere, exultare. Illic, id eſt, apud Locros Epizephyrios, de quibus in præcedenti ode. m ℂ Spondeo.) Polliceor uos acceſſuras &c. Argumenta ſunt honeſti, quibus perſuadere uult Muſis, ut unà ſecum apud Locros illos lætæ ſint: ſunt enim hoſpitales Locri. Per exercitum enim hoſpites nõ auerſantem, metaphorice & periphraſtice Locros intelligit. dumq; exercitum uocat, ſimul bellicoſam eſſe gentem adumbrat. dum non auerſari eos hoſpites ait, ab hoſpitalitate, & benignitate in aduenientes & exteros amicos eos prædicat. Deinde ſtatim honeſti ſcientiam eis tribuit: Nouerunt quomodo nos, ô Muſæ, tractare debeant. Pòſt à rebus bellicis & ſapientia, dum eoſdem ſapientiſſimos belligeratores nominat. · n ℂ Natura nanq; inſitũ morem.) Sententia eſt, & argumentum à neceſſario. Natura Locris inſitum eſt, ut ſint hoſpitales, benefici, liberales, bellaces, ſapientes, honeſti: ideo nõ poſſunt ab eis uirtutibus deſiſtere, non poſſunt nõ nos amare ô Muſæ. o ℂ Neque aſtuta uulpecula.) Ab inductione argumentaturus, duo animantia, pro uniuerſis adducit, uulpeculam & leonem, quæ ob ſui natiuã proprietatem non incõmode pro cunctis animantibus accipiuntur. In uulpe aſtutia, in leone fortitudo eſt conſideranda. Vtrinq; eſt exceſſus. Vulpecula aſtutiſſima, leo fortiſſimus. Duæ uero uirtutes ſapientia & fortitudo, ſunt quæ mundum hunc, imò totum uniuerſum adminiſtrant. Quare hæc eſt ſententia: Nullius planè creaturæ uel animantis calliditas, uel fortitudo, ſeu robur, ingenitam alicui habitudinem abolere poteſt. quod & Venuſina Muſa uoluit dum dixit:

Naturam furca expellas, tamen ipſa recurret. Huc apologus Aeſopicus de fele in fœminam tranſmutata, & mure, pertinet. Eſt ergo tale enthymema: Locri Epizephyrij natura ſunt candidi & benefici, & uirtutibus præditi, ergo ab illis ipſis uirtutibus non poſſunt deſtitui: quare & nos amice excipient atq; tractabunt. Vulpem αἴθωνα, id eſt, ardentem uocat, ſplendidæ & fulgentis caudæ ratione: cuius nomine aliàs Græcis etiam λαμπουρὶς dicitur.

ERGO-

ERGOTELI HIMERAEO DOLI-*chodromo*, ODE XII.

STROPHE I. COLON IX.

SVpplico tibi [a]ô [b]Iouis libertatis autoris filia [c]fortuna ſeruatrix, pro ciuitate » Himera latepotenti. Tibi mari guber » nantur ueloces naues, terraq́ uehe» mentia bella, & ſenatoriæ conciones. Spes mor» talium ſanè, multa ſurſum, rurſus multa deorſum » uolutant, [d]mendacia uana ſecantes.

ANTISTROPHE, COLON IX.

» Nemo quiſquam ſpiritum in hac terra ducen» tium, certũ de futura actione ſignum reperit. Si» quidem uenturorũ quidem cõſilia cæca ſunt. Ac » pleraq́ hominibus præter ſententiam [e]aduerſus » oblectationem euenere: alij uero triſtibus poſt» quã [f]procellis incurrerunt, ingenti bono, [g]malũ » repente permutarunt

EPODOS, COLON X.

Fili Philanoris. [h]Atqui tuus etiam pedum honor, in natali ſolo emarcuiſſet inglorius, perinde atq́ [i]gallus gallinaceus [k]domi pugnanſ: niſi fortunę tuę aduerſa [l]ſeditio, Cnoſia te patria priuaſſet. Nunc uero Olympiæ coronatus, & bina uice Pythoni & Iſthmi Ergoteles [m]calentia nympharum lauacra baiulas, ueluti [n]in propria tellure commorans.

ENARRATIO.

Ergoteles hic, genere Cretenſis fuit, ex Cnoſſo urbe Cretæ oriundus, circiter 77. Olympiade uicit, ac deinceps Pythiade in 29. Porrò quum in patria *Argumentum.*

eius ſeditio eſſet orta, Himeram Siciliæ urbem profugus uenit, ubi ciuitate donatus turbas quæ ab Hierone & Gelone cõcitatæ erant, pacauit. Et quia Cnoſſum patriam ſuam Cretenſem, Himera Sicula permutarat, fortunam rerum dominam admiratus poëta, numen eius pro Himera & Ergotele depoſcens orditur. At priuſquam ipſum argumentum abſoluamus, epigrapham etiam conſiderare non incõmodum fuerit. Primum ergo quid ſit δολιχοδρόμος, uidendum. δόλιχον per ſeſe longum ſignificat. Hinc Homerus grues δολιχοδείρους appellat, à longo collo. In gymnico uero certamine, δόλιχον ſpecies ſtadij eſt, à longitudine ſpacij uel curſus nomen habens, perinde atq; colligere eſt ex Iulio Polluce, apud quem libro tertio, cap. περὶ δρόμου γυμνικοῦ, ſynonyma ſunt hæc, δολιχοδρόμος, ὁ τὸν δολιχὸν θέων, & ὁ τὸν μάκρον δρόμον ἀγωνιζόμενος. hoc eſt, dolichi curſor, dolichum currens, longo curſu certans. δόλιχον enim & μακρὸν idem ualent. Budæus in ſuis græcæ linguæ diligentiſſimis & doctiſſimis commentarijs, τὸν δολιχὸν longum ac ueluti plenum curſum diaulo maiorem ſignificare putat. Verum quum Aeſchines, ut eſt ibidẽ apud Pollucẽ, dixerit, τὸν δολιχοδρομήσαντα στάδιον, eſt quur opiner στάδιον & δολιχὸν idem eſſe, nec in diuerſum recidere apud Pollucem σταδιοδρόμον, δολιχοδρόμον, & σταδιεῖ. Verum hic certiora adſerentibus lubens, ut par eſt, cedam. Proinde hæc ode inſcripta eſt Ergoteli Himeræo δολιχοδρόμῳ, hoc eſt, dolichi ſeu ſtadij curſori. Laudat aũt ab Olympia, Pythia & Iſthmia uictorijs: tamq; hæc oda ἀνασκευὴ eſt, q̃ αἶνος: nam ſola ἀνασκευῇ, hoc eſt, confutatione conſtat. Tollit enim, quæ illi obijci poterat, fugæ turpitudinem. Omnia, inquit, fortunæ ſubiecta: proinde honorifice diuino quodam conſilio eum Himeram fugiſſe.

Quid δολιχοδρόμος

a ¶ O fortuna ſeruatrix Iouis filia.) Locus cõmunis de fortunæ imperio. Vbi primum conſiderandum, quod Iouis filiam faciat, & Iouis ἐλευθερίου, hoc eſt, libertatis autoris: quo fortunæ fontem & naturã pulcherrime deſcribit, longe certe rectius cæteris gentibus & philoſophis, qui fortunam quidem deam, & fortuitũ euentum ſimpliciter adfirmabant. Gentes humanarum rerum inſtabilitatem ſecum reputantes, omnia uel Proteo mutabiliora cernebant, ac pleraſq; omneis res præter animi ſententiam euenire. Colligebant igitur fortunam eſſe numen oportere, cuius nutu & imperio cuncta gererentur. Philoſophi fortunam & caſum, euentum præter animi noſtri deliberationem definierunt: & recte quidem: ſed fontem tamen & inpulſorẽ fortunæ prorſum ignorarunt. Multo melius & ſanctius Pindarus, fortunam hic Iouis, hoc eſt ſummi dei filiam facit. Quod quid aliud eſt, quàm fateri fortunam eſſe fatum, atq; è diuina prouidentia & operatione profluere? Sic fortuna fortuitus quidem euentus eſt, cuius autor & impulſor

ſor Deus. Quicquid nobis nihil tale cogitantibus ſorte ſortuna contingit, ſortuna eſt, & ſortuitus euentus, reſpectu noſtræ uoluntatis & meditationis: ſed ſatum & prouidentia eſt, reſpectu æterni Dei, non Homerici quidem Iouis, ſed patris domini noſtri ἰησοῦ χριστοῦ. b ℂ Iouis libertatis.) Libertatis autorem Iouem nominat, quod cum è bello inteſtino Cnoſio liberarit, ac Himereorum libertate gaudere fecerit: quiq; ueræ libertatis in omnibus rebuſpublicis autor ſit & largitor. c ℂ Seruatrix.) Seruatricem fortunam appellat, quod eius, hoc eſt, diuinæ uoluntatis beneficio, è turbis Cnoſijs ereptus, & Himeræ ſeruatus ſit. Vel generatim, quod omneis ſeruet diuina clementia & prouidentia. d ℂ Mendacia uana ſecantes.) Hoc eſt, fruſtra falſis rebus, quas apprehendere nequit, inhiat. e ℂ Aduerſus oblectationem.) ἔμπαλιν τέρψιος, contra uoluptatē, aduerſus oblectationē. f ℂ Procellis.) ζάλη, à ζα augendi particula, & λίαν ualde, & ἄω ſpiro, grande malum, ingens procella eſt. g ℂ Pro malo permutarūt.) πήματος, pro ἀντὶ πήματος, pro malo ingens bonum receperunt. πεδάμειψαν pro πεδήμειψαν, à πέδον καὶ ἀμείβομαι, firmiter permutarunt. Rara cōpoſitio. h ℂ Atqui tuus etiam pedum honor inglorius.) Cōparatio talis eſt: Si, inquit, domi tuæ Cnoſi permanſiſſes, inſtar galli domeſticā pugnam cum gallo cientis, fuiſſes. Solet quidem gallus gallinaceus cōmittere prælium, ſed illud eſt domeſticum, ac ueluti obſcurum, non publicum, non celebre. Quo pariter innuit, ipſum Olympicam non conſecuturū fuiſſe uictoriam, ſi ex Cnoſo nō fugiſſet. Quod ad ignominiā uerti potuiſſet, in laudem abiiſſe oſtendens. ἐλεύθεριος.

i ℂ Gallus.) ἀλέκτωρ & ἀλεκτρυὼν, gallum gallinaceum ſignificat. Homerus ſolem etiam eodem nomine appellat, quod uterq; mortales exci tet, & lectis ſurgendo priuet hic fulgore, ille cantu, ut & antehac indicatum.

k ℂ Domi pugnans.) ἐνδομάχας pro ἐνδομάχης, intus pugnans.

l ℂ Seditio.) στάσις ἀντιάνειρα, ſeditio uiris & fortibus inimica, ab ἀντὶ & ἀνὴρ uel ἠνορέα. m ℂ Calida lauacra baiulas.) Quum Hercules Gerionis boues agens, Siciliam tranſiret, iuxta Himeram Mineruæ thermas è terra ſcaturire fecit, quibus longo itinere defatigatus, uires ſuas recolligeret. Hæc interpres. Ergo calida Nympharū lauacra baiulas, hoc eſt, multiplici uictoria exornatus thermas ad Himerā ſitas, & per ſynecdochen ipſam totam Himerā extollis & laudibus uehis. Vel allegorice, ceu feſſus iam uires reſumis & recrearis è thermis, hoc eſt, hymnis & encomijs. Calida nympharū lauacra, eſt periphraſis thermarū. Victoria Olympia, Pythia et Iſthmia perinde te exhilarāt, atq; thermæ Himereæ eos, qui in illis lauāt. n ℂ In propria tellure cōmorās.) παρ' οἰκείαις ἀρούραις, hoc eſt, uelut in propria terra cōmorans.

XENOPHONTI [a]CORINTHIO [b]STADII CVRSORI, CVRSV ET [c]QVINquertio uincenti, ODE XIII.

STROPHE I. COLON XI.

T[d]Er Olympijs uincentẽ Xenophontis laudans domũ, erga ciues mitem, erga hoſpites amicam, agnoſcam felicem Corinthũ Neptuni, qui in Iſthmo colitur, [e]uiris ſplendidum ueſtibulum. [f]In ea æquitas uerſatur, ſorores ꝗ fundamentũ urbium iuſtitia, & cõcordiæ cauſa pax, hominibus diuitias promentes filiæ bene cõſulentis Themitos,

ANTISTROPHE, COLON XI.

[g]Quæ ſaturitatis matrem iniuriam arcere uolunt, ſermone temerariam.

ENARRATIO.

Argumentum. *Xenophontem Corinthium, qui 79. Olympiade, uno die geminam uictoriam, alterã quinquatrij, alterã ſtadij adeptus eſt, laudat: patremq́; eius Theſſalum, qui antea 69. Olympiade coronatus erat Olympico agone. Vnde Ter Olympijs uincentem domum inquit, Xenophontem & patrem eius Theſſalũ reſpiciens. Loci quibus utitur ſunt ij: Ab æquitate, à iuſtitia, à pace, à patria, ab inuentione & ingenio Corinthiorũ, à literis & rebus bellicis, ipſum uictorem cõmendat: à ſtadij & quinquatrij exuperatione, ab Iſthmia & Nemea uictorijs, à patre Theſſalo, eiusq́; uictorijs, ſtadij, diauli, & hellotijs, ab auo Pteodoro. Poſtea digreſsionem inmiſcet de Corinthiorũ maioribus. Poſtremo Xenophontem à multis uictorijs effert, Delphicis, Argiuis, Thebanis, Arcadicis, Pelleneis, Aeginetis, Sicyonijs, Megarenſibus, Eleuſinijs, Marathonicis; Aetneis & Eubœis.* a (Corinthio.) *Corinthus nobiliſsima urbs ad Iſthmum ſita.* b (Stadij curſor.) *Epigrapha Xenophontem σταδιῦ, id eſt, ſtadij cu ſorem uocat. Iam priori ode στάδιον & δολιχὸν non multum differre indicatũ eſt: quare σταδιοδρόμος & σταδιεὺς & δολιχοδρόμος ſynonyma erunt, ni fallar. Autore uero Budæo, δολιχὸν curſus diaulo maior erit, & δολιχοδρόμος eum ſignificat, qui plenum curſum perfecerit,*

rit. Stadiũ ergo ab ἵστημι, *ſto uel ſiſto, uel à* στάσις *deducitur. Græce* στάδιος, στάδιον, *& apud* Homerum Iliad. *ν.* σταδίη, *locus eſt, ſeu ſpatium trecentorum cubitorũ, ut* Hypomnemata Pindarica *tradunt.* Aulus Gellius 600. *pedes ſtadij menſuram fuiſſe ex* Plutarcho *annotauit.* c ℂ Quinquertio.) πένταθλον Latinis *quinquatriũ uel quinquertium ſonat, quod quinq; complectatur certaminum genera, pugilatum, luctam, ſaltum, diſcum & curſum.* à πέντε *&* ἄθλον. d ℂ Ter Olympijs uincentem.) *Propoſitio eſt encomiaſtica, qua multis inſignibus epithetis laudat* Corinthum, *eamq́; circunſcribit.* e ℂ Viris ſplendidum.) ἀγλαόκουρον, *iuuenes ſplendidos, ſeu inſignes uiros aut ciues continentem.* f ℂ In ea æquitas.) *Inſigni proſopopœia* Corinthũ *laudat: à fœlici reipublicæ ſtatu, in qua regnare dicit matrem* Themin, *hoc eſt, honeſtatem, ſeu honeſti deam. Atq; huic tres filias tribuit,*

εὐνομίαν	Id eſt,		*bonam legum conſtitutionem.*
δίκην			*iuſtitiam uel ius.*
εἰρήνην			*pacem.*

Ingens ſanè laus urbis, in qua talis politia ſit, ut in ea tres hæ filiæ deprehendantur, omnis boni, cunctarumq́; opum largitrices. g ℂ Quæ ſaturitatis matrem.) *Per hypallagen accipiendum eſt quod ait, Arcent filiæ* Themidis *iniuriam ſaturitatis temerariloquam matrem. Vult enim dicere, arcent ſaturitatem iniuriæ matrẽ. Eſtq́; anthypophora. Diluit quod obijci poterat, de* Corinthiaco *luxu. Siquidem quum* Corinthiorũ *luxus & petulantia, non uno apud* Græcos *adagio taxata eſſent, utpote,* Ilium *nõ indignatur* Corinthijs*: &,* Corinthiari*: &,* Non eſt cuiuſuis adire Corinthum*: habuerunt quo reprehenſioni & culpæ fuerint obnoxij. Quæ præoccupans noſter, filiæ, inquit,* Themitos, *& alia quæ iamnunc mihi dicenda ſunt de* Corinthijs *præclara, uetera iſta opprobria & improperia* Corinthiaci *luxus, & effœminatæ reipublicæ uitia cõtegunt, arcent & remouent: quandoquidẽ iam nulla nõ uirtus* Corinthi *abundet.* Homerus τίκτει τοι κόρος ὕβριν *ait. Ergo hic locus, ut dixi, per hypallagen eſt intelligendus. Deſcendit autem* θέμις *à uerbo* τίθημι *pono, quod ipſum honeſtum, leges ſtrat, iuſta & pacifica ſanciat.*

Sunt mihi [a]præclara dicenda, quæ ut in medium proferam, recta quædam audacia me compellit. Primum [b]difficile eſt ingenitum occultare morem. [c]Vobis uero filij Aletæ ſæpe uictoriam gerentem ſplendorem, cum ſummis in ſacris certa-

minibus præeminentium uirtutibus dedere. Sæpe præterea & cordibus uirorum iniecerunt

EPODOS, COLON XI.

Antiquam pulchre florentes horæ[d] ſapientiā, omneq́ inuentionis opus.

a ℭ *Præclara dicenda.) Attentos reddit Corinthios.* *b* ℭ *Difficile.)* ἄμαχον *pro* ἀμήχανον. *Id eſt, impoſsibile eſt, fieri non poteſt, ut ingenitum natura bonum ueſtrum Corinthij occultetur: tantum enim eſt, ut ſeſe quotidie exerat & aprico gaudeat: unde neq; me, quo minus id commendem, continere queo. Adfirmat aūt Corinthios natura, ingenio, & uirtutibus, multis præſtare mortalibus.* *c* ℭ *Vobis uero filij Aletæ.) Probat quod dixit, exemplis multorū in Olympijs uictorū.) Periphraſis eſt Corinthiorū filij Aletæ. Fuit Corinthiorū rex Aletes, tricenteſimo anno poſt Dorienſium acceſſum, ut Scholia habent.* ἀλάτα *pro* ἀλήτου. *d* ℭ *Sapientiam.) Aliud argumentum à maiorum ſapientia & inuentione.* εὑρόντος, *eius qui inuenit. participium* ἀόριστον. *hoc eſt, inuentoris.*

Aquila duplata tēplorum ornamentū, ἀέτωμα dicebatur.

[a]Bacchi unde Charites cum Dithyrambo,[b] bouem trahente, illic apparuerunt. Ecquis[c] equinis armis menſuras,[d] deorū item in templis aquilam geminam, auium regem poſuit?[e] Apud quos & Muſa ſuauiſona[f] & Mars pernicioſa fortium uirorum clade floret.

a ℭ *Bacchi unde Charites.) Vnde, ex ſapientia & inuentione Corinthiorum prodijt primum Bacchi Dithyrambus. Quid inuenerint primum Corinthij, enarrat. Primum inuentum eſt Bacchi Dithyrambus. Porrò Bacchus Semeles & Iouis filius, tertio transformationū Ouidij, & apud Græcos Dithyrābus appellatur, à duplici natiuitate, quod bis ianuam naſcendo tranſierit, primum matris aluum, deinde fœmur Iouis. Etenim quum Semele, fraude Iunonis, ut Ouidius recenſet, ad inferos tonitru Iouis detruſa eſſet, infantem Bacchum Iupiter è Semeles aluo exemptum in fœmur ſuum ad iuſtum uſq; maturitatis tempus conſuit & repoſuit, à* δὶς *bis, &* θύρα *ianua, &* βαίνω *ſcando, tranſeo. Primo ergo Dithyrambus Bacchi, ab euentu epitheton eſt. Secundo, circularem ſaltationem in Bacchi decus apud Corinthios inſtitutam ſignificat, ut hoc loci: quam ſaltationem, per appoſitionem Bacchi Charites, hoc eſt, Bacchi*

chi oblectationem nominat. Tertio, hymnum in Bacchum conſcriptũ ualet: unde Dithyrambici etiam poëtæ. Quin & Pindarũ Dithyrambos ſcripſiſſe Suidas eſt autor. b ℂ *Bouem trahente.*) βοηλάτην *appellat Dithyrambum, à* βῦς & ἐλάω *uel* ἐλαύνω, *quoniam bos premium eius ſaltationis erat.* c ℂ *Equinis armis.*) *Secundum Corinthiorum inuentũ eſt currus. Nam per uaſa equina, currũ* μεταφορικῶς *intelligit, uel ſecundum alios, frenos.* d ℂ *Deorum in templis.*) *Tertium inuentum eſt gemina aquila, deorum templis ornamenti gratia impoſita. Hactenus ab inuentione, mox ab alijs præclaris rebus cõmendat Corinthios. Porrò duplicata aquila tem plis impoſita græcis* ἀέτωμα *dicitur, ut Didymus, Timæus & Demetrius in Scholijs.* e ℂ *Apud quos & Muſa ſuauiſona.*) *Poëtæ Corinthi etiam clarent. Propter Eumolpum Corinthium hoc dicit, qui Græcorũ reditum conſcripſit: tum propter Aeſona poëtam Corinthium, cuius meminit Simonides.*

f ℂ *Et Mars. &c.*) *Hæc propter Perſicũ bellum dicit, in quo & ipſi duce Adianto belligerati ſunt, ac plurima pro Græcorum ſalute fecerunt.*

STROPHE II. COLON XI.

[a]Summe pater Iupiter fortiter Olympiam adminiſtrans, nullo non tempore fauor tuus meis adſit carminibus obſecro, huncq́ populum innoxium regens, felicis Xenophontis dirige propitiam fortunam. Suſcipe iuxta illius [b]coronarum laudatricem legem, quam ex Piſanis agris refert, curſum ſtadij unà cum quinquertio exuperans, quæ duo nemo unquam antehac mortalium, ut is, uno die attigit.

a ℂ *Summe Iupiter.*) εὐχὴ *eſt. Precatur Iouem pro felicitate Corinthiorũ & Xenophontis, utq́; hunc hymnum placidus ſuſcipiat.* b ℂ *Coronarum laudatricem legem.*) *Coronarũ laudatricem legem hymnum ſuum allegorice uocat. Lege enim cautum erat, ut uictores encomijs celebrarentur. Laudat eum iuxtà à ſtadij & quinquatrij uictoria.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Duæ ſubinde[a]ſelinorũ plicaturæ coronarunt, cum Iſthmijs tum Nemea, (quæ illi non [b]reniti-

tur) perſpicuum uictorem. [c]Patris demum eius, cui nomen Theſſalo, pedibus, prope [d]Alphei fluenta [e]ſplendor repoſitus eſt: ſiquidem in Pythijs [f]ſtadij honorẽ, diauliq́ uno die recepit, eodemq́ menſe. [g]Aſperis Athenis tria quidem opera pedum uelocitate conſpicua dies reddidit pulcherrima circa comam.

a ℂ *Selinorum plicaturæ.)* *Nedum pinus in Iſthmijs certaminibus dabatur, uerumetiã ſelinum, id eſt, apium, perinde ac in Nemeis: niſi quod Iſthmi, ab arido apio corona nectebatur, Nemeæ uero è uiridi: ab Iſthmia & Nemea uictoria eum cõmendans.* b ℂ Renititur.) ἀντιξοεῖ ἀντίχει). c ℂ Patris demum eius.) *A patris Theſſali uictorijs amplificat: laus patris in filium, & uice uerſa reſilit.* d ℂ Alphei fluenta.) *Periphraſis eſt Olympiorum.* e ℂ ἄγλα ποδῶν.) *Metaphora eſt, pro uelocitate.* f ℂ *Stadij diauliq́; honorem.)* *Stadium quid ſit, & unde dictum, ſuprà annotatum. Diaulum uero hactenus non occurrit, quare ſuccinctim enarrabimus. Compoſita uox eſt, à* δὶς *bis, &* αὐλὸν, *id eſt metaphorice anguſtum & prolixum: ab inſtrumento, quam tibiam uocant, ſimilitudine deſumpta, ut Scholia in Iliados* ε *adfirmant. Ergo* δίαυλον *bis anguſtum & prolixum ſonat. Spatium proprie eſt, quantũ duo ſtadia longitudine complectuntur: unde Iulius Pollux* δίαυλον, διπλοῦν ςάδιον, *id eſt, duplex ſtadium appellat. Patrem ergo Xenophontis Theſſalum & ſtadio &* διαύλῳ, *hoc eſt, duplici ſtadio uiciſſe adſerit.* g ℂ Aſperis in Athenis.) *Tria præclara facinora Athenis geſſit, propter quæ capitis ſui coronas etiam accepit: hoc eſt, triplicẽ uictoriam adeptus eſt, ex triplici certamine, nimirum ſtadio, diaulo, & armato curſu: ut hypomnemata uolunt.*

EPODOS, COLON XI.

[a]At in Hellotijs ſeptẽ coronas nactus eſt, [b]in marinis uero Neptuni inſtitutis maiora cum cũ patre Ptœodoro ſequuntur oblectamenta, præcioſioraq́ præconia. Quoties uero [c]Delphis atque [d]Leonis in finibus primas tenuiſtis? [e]Cum non paucis quidem dimico, de multitudine bonorum

norum ueſtrorum: [f] ſed quemadmodum lapillorum qui in mari ſunt, numerum planè recenſere nequeo, ſic nec omnia ueſtra.

a ℭ *In Hellotijs.) Hellotia Panegyris erat apud Athenienſes, Mineruæ Hellotidis cauſa inſtituta, principium inde ducens. Quum Dorienſes ope Peloponneſiorum Corinthum & cepiſſent, & igni ſuccendiſſent, uirgines quædam incendiũ atq; perniciem ſui effugere uolentes, cum Eurytione & Hellotide ſororibus, in templum Mineruæ confugerũt. Quod animaduertentes hoſtes, templo flammas admouerũt: illic reliquis effugientibus, Eurytione & Hellotis uirgines ac ſorores iſto incendio perierunt. Hinc exorta deinceps peſte, editum eſt à Minerua oraculum, non antea deſituram luem, quàm animas crematarum uirginum expiaſſent. Quare Mineruæ Hellotidi ædem ſacram extruxerunt, & Panegyrin Hellotia dictam, pro Hellotidis expiatione inſtituerunt. Alij Hellotia, à palude quæ eſt in Marathone Atticæ, ubi Mineruæ templum ſacrum ſcriptum eſt, nominata putant. ἕλος enim palus: hinc ἑλλωτὶς, quaſi paludana Minerua dicitur. Alij à capto Bellerophontis equo Pegaſo, cui primũ Minerua frenum indidit. ἑλεῖν enim capere eſt: hinc ipſa ἑλλωτίς. Enimuero prior ratio potior uidetur, & proxime accedere, Panegyrin Hellotia ab Hellotide uirgine duxiſſe nomenclaturam.* *b* ℭ *In marinis Neptuni inſtitutis.) Periphraſis eſt Iſthmiorũ. ποτειδᾶνος τεθμοῖσι, pro ποσειδῶνος θεσμοῖς.* *c* ℭ *ἐν δελφοῖς.) Periphraſis Pythiorũ.* *d* ℭ *In finibus.) Vel ſeptis, uel herba, hoc eſt, nemore Leonis. Periphraſis eſt Nemeorum.*

e ℭ *Cum nõ paucis dimico.) Hoc eſt, multi ſunt quos uirtutibus, & multiplici uictoriæ titulo excellitis.* *f* ℭ *Sed quemadmodum lapillorũ.) Comparatio eſt hyperbolica. Quemadmodum, inquit, arenæ maris numerus comprehendi, nec exprimi uerbis poteſt. Hucuſq; comparat, applicationem omittens, quæ hunc ad modum, uel conſimilem ſubaudienda eſt: Sic nec ueſtrorum ego, ô Xenophon, præconiorum magnitudinem recenſere ualeo. ποντιᾶν ψάφων, pro ποντιῶν ψήφων.*

STROPHE III. COLON XI.

» [a] Qualibet in re modus eſt, quem intelligere, » eſt optima opportunitas. [b] At ego uelut è numero ueſtro ad hoc deſtinatus, prudentiam canens maiorum, bellaq́ ab ipſis heroica uirtute geſta, nihil de Corintho mentiar: inter quos [c] Siſyphus

ſapientia, ueluti deus quiſpiam, præſtantiſsimus claruit. Dehinc Medea, quæ præter animi paterni conſilium nũptias ſibi fecit, ſeruans Argon nauim & nautas.

a ℂ Qualibet in re.) *Sententia eſt, qua ſe, ne laudum magnitudine modum tranſiliat, monet: atq; hac gnome* προεργασίαν *facit ad ſequentia maiorum Corinthi præconia.* *b* ℂ At ego uelut.) *Poſt gnomen pulchre ſubiungit, ſeſe nihil præter modum, in Corinthiorum laudibus dicturum, neq; falſi quicquã cõmemoraturũ.* *c* ℂ Siſyphus.) *Laus patriæ Xenophontis à maioribus. Suprà induſtrios inductione oſtendit, ubi inuentionem ipſorum cõmendauit: nunc ſapientes & conſilijs pollentes item epagoga demonſtrat. Siſyphũ ſapientia clarũ fuiſſe,* Glaucus Homericus *teſtatur* Iliad. 6. *dũ inquit:*

ἔστι πόλις ἐφύρη, ὑπὸ ἄργεος ἱπποβότοιο,
ἔνθα δὲ σίσυφος ἔσκεν, ὁ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
σίσυφος αἰολίδης, ὁ δ' ἄρα γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.

πυκνότατον, *id eſt,* συνετώτατον. παλάμαις *pro* βουλαῖς.

d ℂ Medea.) *Vt Medea nuptias Iaſonis ſibi pararit, patris ſui Aeëtæ uoluntati (quæ necẽ Argonautis meditabatur) renitens, Apollonius in Argonauticis docet. Verũ quomodo Corinthios à prudentia laudat? Quũ Corinthia fuit, quum Colchida inſulam habitaret? Quæ ambiguitas hac ratione tollitur. Corinthus paterna Medeæ poſſeßio atq; facultas fuit. Nam Aloëus & Aeëtes Medeæ pater, filij Solis & Antiopes, quibus Sol regionem diſtribuit, Aloëi Arcadiam, Aeëtæ Corinthum adiudicans. Quod quum Aeëtæ regnum nõ placeret, Buno Mercurij filio tradidit adminiſtrandam urbem, præcepitq; ut liberis eam ſuis tueretur. Ipſe uero in Colchida Scythiæ abiens, illic regnauit. Docet hæc, inquit Hypomnematiſtes, Eumelus poëta, qui eam hiſtoriam carmine hunc in modum conſcripſit:*

ἀλλ' ὅτε δ' αἰήτας καὶ ἀλωεὺς ἐξεγγένοντο,
ἠελίου τε καὶ ἀντιόπης, τότε δ' ἄνδιχα χώρην
δάσσατο παισὶν ἑοῖς, ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱός.
ἣν μὲν ἔχ' ἄσωπος, ταύτην πόρε δίῳ ἀλωεῖ.
ἣν δ' ἐφύρην, κτεάτεσσ' αἰήτῃ δῶκεν ἅπασαν.
αἰήτης δ' ἄρ' ἑκὼν βούνῳ παρέδωκε φυλάσσειν,
εἰσόκεν αὐτὸς ἵκοιτ' ἢ ἐξ αὐτοῖό τις ἄλλος,
ἢ παῖς ἠὲ υἱωνός, ὁ δ' ἵκετο κολχίδα γαῖαν. hoc eſt,

At

At quando Aeëtes & Aloeus maxima proles
Solis & Antiopes, uiderunt lumina mundi,
Terram tum duplici partitus nomine charis
Diſtribuit gnatis, ſatus ex Hyperione Phœbus.
Quam tenet Aſopus dio præbebat Aloëi,
Hinc Ephyrenq; ſuam, regni cum rebus opimis
Atq; opibus cunctis Aeëtæ tradidit omnem.
Sponte ſua hanc iterum Aeëtes Buno retinendam
Commiſit, donec repetitum uenerit olim
Ex ſeſe natus'ue nepos'ue. At Colchica tellus
Sola illi cordi eſt, auidis quam uiſit ocellis.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Ad hæc & quondam ob Dardani muros uiſi ſunt utrinq; bellorum finem parare, alij quidem [a]cum Atrei charo genere Helenã repetentes, alij uero prorſum [b]arcentes. Nam, qui ex Lycia uenerat, Glaucum, adiutum Troas, Danai tremebant, qui [c]gloriabatur [d]in urbe Pirenes, ſui ſanè patris Bellerophontis principatum, & altam eſſe [e]ſortem, & ædes.

Corinthios à fortitudine maiorum cõmendat, quod & in Troiano bello habuerint, qui Græcos ſint ſectati: tum quod eorum uirtus à partibus Troianorũ etiam ſteterit. a ¶ Cum Atrei charo genere.) *Periphraſis eſt Agamẽnonis & Menelai, qui cum Græciæ iuuentute Helenam repetiuerunt. A Corynthijs autem Euchenor uates Atridas ſectatus eſt, quod ipſum Homerus etiam teſtatur, inquiens:*

ἦν δέ τις Εὐχήνωρ πολυΐδου μάντιος υἱός
ἀφνειός τ' ἀγαθός τε Κορινθόθι οἰκία ναίων.

b ¶ Arcentes.) Qui Achiuos ab Ilio arcuerunt à Corinthijs? Glaucus cum ſuis: is enim genus ſuũ ad Corinth. refert. c ¶ Gloriabatur.) Vt eſt Iliad. 6. d ¶ In urbe Pirenes.) Pirene fons Corinthi. Vrbs ergo Pirenes Corinthi eſt periphraſis. e ¶ Sortem.) Id eſt, hæreditatẽ, bona, regnũ.

EPODOS, COLON XI.

[a]Qui Pegaſum, [b]Gorgonis ſerpentibus abun

ſirmat, qui maximum bellum ob hoc concitatum fuiſſe cõmemorat. Hæc Oroſius. Indicat autem Ageſidamum omnium fuiſſe formoſiſſimũ, dum eum & forma & ætate Gannymedi ſimilem facit, ipſiq; Veneri, quam κυπρογενῆ, id eſt, in Cypro inſula genitam, poëtico epitheto appellat. Ageſidamus, ut obiter de etymo nominis quicquam dicam, eſt ab ἄγησις, uel ἄγος ductio uel dux, & δῆμος populus. η in α dorice mutatur. Cõmuniter ergo Ageſidemus, Dorice Ageſidamus dicemus. Heroicũ nomen. Quod ſi poſterior uox à δαμνάω, id eſt, domo domare, deducatur, ductorem domantem, uel principem domitorem ſonabit.

Venus κυπρογενής. Ageſidamus.

EIDEM AGESIDAMO FOENVS,

ODE XI.

STROPHE I. COLON VI.

I[a]Nterdum plurimus uentorum inter homines uſus eſt, interdum & cœleſtium aquarum pluuialium, [b]quæ nubium ſunt filiæ. Sin [c]ex labore quiſq́ fortunatus ſit, melliti hymni fiunt illi [d]principia poſteriorum ſermonum: Nam & conſtans fœdus eſt magnis uirtutibus.

ANTISTROPHE, COLON VI.

[f]Abundans autem laus Olympiorum uictoribus conſtituta eſt ô noſter, quam & lingua noſtra diſpenſare geſtit. [g]Dei enim prouidentia ſapientibus aliquis perpetuò curis floret. [h]Noueris itaq; nunc Soſtrati fili Ageſidame, tuæ pugilatoriæ cauſa,

EPODOS, COLON X.

Qua [i]aurea olea coronatus es, [k]hunc ſuauiſonum ornatum reſonabo, Locrorum Epizephyriorum genus magni ducẽs, [l]illic & uos unà mecum ô Muſæ chorũ ducite. [m]Spondeo enim uos

non

non auerſantem hoſpites exercitum, neq; hone‑
ſti inexpertũ,cæterum ad ſapientiſsimos bellige
» ratores acceſſuras. [n]Natura nanq; inſitum mo‑
» rem, [o]neq; aſtuta uulpecula, neq; terribiles leo‑
» nes facile permutarint.

ENARRATIO.

Priori hymno,fœnore reſarciri poſſe, quod neglectum dilatione foret, ad‑ſcrebat. Quare perinde ac debitores ultra ad fœnus acceptã pecuniam, aliam quandam mercedis loco & fœnoris gratia reddunt:ſic iamnunc Pindarus *ultra promiſſum atque adeò debitum encomium, alteram hanc, ceu fœnuſculi loco, oden adiungit, quã & ideo* τόκον, *id eſt uſurã inſcripſit. Laudat igitur* Age‑ſidamum *à pugilatu,à corona uictoriæ,à liberalitate tum ipſius, tum gentilium* Locrorum, *à ſapientia & fortitudine: ſuccincto epinicio multa præconia con‑gerens.* Argumentum.

a ℂ Interdum plurimus.) *Ab artificioſe poſita comparatione, orditur,cuius hæc ſumma: Quemadmodũ uenti nautis, & imbres agricolis plu rimum cõmodant:ſic hymni uictores iuuant & decent.* *b* ℂ Quæ nubiũ ſunt filiæ.) *Aquas pluuias,nebularum filias metaphoricôs appellat, quod ex nebulis prodeant & fiant.* *c* ℂ Ex labore fortunatus.) *Periphraſis eſt uictoris,ex labore fortunatum eſſe. Melliti,metaphorice ſuaues.*

d ℂ ὑςέρων ἀρχαὶ λόγων, *principia poſteriorum ſermonum.) Hoc eſt, faciunt, ut apud poſteros illorum quoq; non unquam obliteretur memoria.*

e ℂ Conſtans fœdus.) *Magnis uirtutibus conſtans fœdus eſt: id eſt,ma‑gnæ uirtutes diu durant: illarum memoria nõ facile eximitur uel extirpatur ex humanis mentibus. Ratio eſt, quî fiat, quod encomia uirtutum alia pariant: id eſt,indelebilem memoriam faciant.* *f* ℂ Abundans autem laus.) *Gno‑men, magnis uirtutibus &c. confirmationem ſubijcit. Magnæ uirtutes ſunt hu iuſmodi, ut non poſsint extingui, nec una ſaltem ratione cõmendari, ſed pluri‑ma laudum argumenta ſubminiſtrant: qualis etiam uirtus eſt Olympicæ uicto‑riæ, quã & iamiam hoc etiam ueluti fœnuſculo extollam.* *g* ℂ Dei enim prouidentia.) *Suæ poëticæ autoritatem parit, dum eam ceu eximiã Deo ac‑ceptam refert. Dei munus eſt, quempiam eximijs argumentis, adeoq; poëtico conſpicuum eſſe. Enallage perſonæ eſt,incertã pro ſua uſurpans.* τέλλεται, *referendum eſt ad ſequentia:* τέλλεται καὶ πιςὸν ὅρκιον μεγάλαις ἀρε‑ταῖς. *Adeò ſæpe unica* ὑποδιαςολὴ *male poſita, uniuerſam ſententiã in‑terturbat. Firmum fœdus oritur magnis uirtutibus, id eſt, firma ſtabilitas. Per* τέλλετ.

ὅρκιον ſeu fœdus hymnū intelligit, quo fit, ut uirtutes perpetuò durent. ἄγκει) pro ἀνάκειται. h ℭ Noueris itaq;.) *Argumenta laudis breuiter iam aggreditur.* i ℭ *Aurea olea.) Auream oleam, id eſt, pulchrā, dicit, conſueta ſibi metaphora.* k ℭ *Hunc ſuauiſonum ornatum.) Metaphora eſt, pro hymno. Ob uictoriā tuam quā pugilatu adeptus es, hunc etiam tibi hymnū canam.* l ℭ *Illic & uos.) Apoſtrophe eſt ad Muſas, qua eas hortatur, ut unà ſecum chorū ducant, in gratiā Ageſidami uictoris. συγκωμάζειν, ſimul ſaltare eſt, chorū ducere, exultare. Illic, id eſt, apud Locros Epizephyrios, de quibus in præcedenti ode.* m ℭ Spondeo.) Polliceor uos *acceſſuras &c. Argumenta ſunt honeſti, quibus perſuadere uult Muſis, ut unà ſecum apud Locros illos lætæ ſint: ſunt enim hoſpitales Locri. Per exercitum enim hoſpites nō auerſantem, metaphorice & periphraſtice Locros intelligit. dumq; exercitum uocat, ſimul bellicoſam eſſe gentem adumbrat. dum non auerſari eos hoſpites ait, ab hoſpitalitate, & benignitate in aduenientes & exteros amicos eos prædicat. Deinde ſtatim honeſti ſcientiam eis tribuit: Nouerunt quomodo nos, ô Muſæ, tractare debeant. Pòſt à rebus bellicis & ſapientia, dum eoſdem ſapientiſſimos belligeratores nominat.* n ℭ *Natura nanq; inſitū morem.) Sententia eſt, & argumentum à neceſſario. Natura Locris inſitum eſt, ut ſint hoſpitales, benefici, liberales, bellaces, ſapientes, honeſti: ideo nō poſſunt ab eis uirtutibus deſiſtere, non poſſunt nō nos amare ô Muſæ.* o ℭ *Neque aſtuta uulpecula.) Ab inductione argumentaturus, duo animantia, pro uniuerſis adducit, uulpeculam & leonem, quæ ob ſui natiuā proprietatem non incōmode pro cunctis animantibus accipiuntur. In uulpe aſtutia, in leone fortitudo eſt conſideranda. Vtrinq; eſt exceſſus. Vulpecula aſtutiſſima, leo fortiſſimus. Duæ uero uirtutes ſapientia & fortitudo, ſunt quæ mundum hunc, imò totum uniuerſum adminiſtrant. Quare hæc eſt ſententia: Nullius planè creaturæ uel animantis calliditas, uel fortitudo, ſeu robur, ingenitam alicui habitudinem abolere poteſt. quod & Venuſina Muſa uoluit dum dixit:*

Naturam furca expellas, tamen ipſa recurret. Huc apologus Aeſopicus de fele in fœminam tranſmutata, & mure, pertinet. Eſt ergo tale enthymema: Locri Epizephyrij natura ſunt candidi & benefici, & uirtutibus præditi, ergo ab illis ipſis uirtutibus non poſſunt deſtitui: quare & nos amice excipient atq; tractabunt. Vulpem αἴθωνα, id eſt, ardentem uocat, ſplendidæ & fulgentis caudæ ratione: cuius nomine aliàs Grecis etiam λαμπουρὶς dicitur.

ERGO

ERGOTELI HIMERAEO DOLI-*chodromo*, ODE XII.

STROPHE I. COLON IX.

SVpplico tibi [a]ô [b]Iouis libertatis auto-
ris filia [c]fortuna ſeruatrix, pro ciuitate
» Himera latepotenti. Tibi mari guber-
» nantur ueloces naues, terraq́ꝫ uehe-
» mentia bella, & ſenatoriæ conciones. Spes mor-
» talium ſanè, multa ſurſum, rurſus multa deorſum
» uolutant, [d]mendacia uana ſecantes.

ANTISTROPHE, COLON IX.

» Nemo quiſquam ſpiritum in hac terra ducen-
» tium, certũ de futura actione ſignum reperit. Si-
» quidem uenturorũ quidem cõſilia cæca ſunt. Ac
» pleraqꝫ hominibus præter ſententiam [e]aduerſus
» oblectationem euenere: alij uero triſtibus poſt-
» quã [f]procellis incurrerunt, ingenti bono, [g]malũ
» repente permutarunt

EPODOS, COLON X.

Fili Philanoris. [h]Atqui tuus etiam pedum honor, in natali ſolo emarcuiſſet inglorius, perinde atqꝫ [i]gallus gallinaceus [k]domi pugnans: niſi fortunę tuę aduerſa [l]ſeditio, Cnoſia te patria priuaſſet. Nunc uero Olympiæ coronatus, & bina uice Pythoni & Iſthmi Ergoteles [m]calentia nympharum lauacra baiulas, ueluti [n]in propria tellure commorans.

ENARRATIO.

Ergoteles hic, genere Cretenſis fuit, ex Cnoſſo urbe Cretæ oriundus, circiter 77. Olympiade uicit, ac deinceps Pythiade in 29. Porrò quum in patria *Argumentum.*

eius ſeditio eſſet orta, Himeram Siciliæ urbem profugus uenit, ubi ciuitate donatus turbas quæ ab Hierone *&* Gelone *cõcitatæ erant, pacauit.* Et quia Cnoſſum *patriam ſuam* Cretenſem, Himera *Sicula permutarat, fortunam rerum dominam admiratus poëta, numen eius pro* Himera *&* Ergotele *depoſcens ordi*tur. *At priuſquam ipſum argumentum abſoluamus, epigrapham etiam conſiderare non incõmodum fuerit. Primum ergo quid ſit* δολιχοδρόμος, *uidendum.* δόλιχον *per ſeſe longum ſignificat.* Hinc Homerus *grues* δουλιχοδείρους appellat, *à longo collo. In gymnico uero certamine,* δόλιχον *ſpecies ſtadij eſt, à longitudine ſpacij uel curſus nomen habens, perinde atq; colligere eſt ex* Iulio Polluce, *apud quem libro tertio, cap.* περὶ δρόμου γυμνικοῦ, *ſynonyma ſunt hæc,* δολιχοδρόμος, ὁ τὸν δολιχὸν θέων, καὶ ὁ τὸν μάκρον δρόμον ἀγωνιζόμενος. *hoc eſt, dolichi curſor, dolichum currens, longo curſu certans.* δόλιχον *enim &* μακρὸν *idem ualent.* Budæus *in ſuis græcæ linguæ diligentiſſimis & doctiſſimis commentarijs,* τὸν δολιχὸν *longum ac ueluti plenum curſum diaulo maiorem ſignificare putat. Verum quum* Aeſchines, *ut eſt ibidẽ apud* Pollucẽ, *dixerit,* τὸν δολιχοδρομήσαντα στάδιον, *eſt quur opiner* στάδιον *&* δολιχὸν *idem eſſe, nec in diuerſum recidere apud* Pollucem σταδιοδρόμον, δολιχοδρόμον, *&* σταδιεῖ. *Verum hic certiora adſerentibus lubens, ut par eſt, cedam.* Proinde *hæc ode inſcripta eſt* Ergoteli Himeræo δολιχοδρόμῳ, *hoc eſt, dolichi ſeu ſtadij curſori.* Laudat *aũt ab* Olympia, Pythia *&* Iſthmia *uictorijs: tamq; hæc oda* ἀνασκευὴ *eſt,* q̃ αἶνος: *nam ſola* ἀνασκευῆ, *hoc eſt, confutatione conſtat.* Tollit *enim, quæ illi obijci poterat, fugæ turpitudinem.* Omnia, *inquit, fortunæ ſubiecta: proinde honorifice diuino quodam conſilio eum* Himeram *fugiſſe.* *a* ℭ O *fortuna ſeruatrix* Iouis *filia.)* *Locus cõmunis de fortunæ imperio.* Vbi *primum conſiderandum, quod* Iouis *filiam faciat, &* Iouis ἐλευθερίου, *hoc eſt, libertatis autoris: quo fortunæ fontem & naturã pulcherrime deſcribit, longe certe rectius cæteris gentibus & philoſophis, qui fortunam quidem deam, & fortuitũ euentum ſimpliciter adfirmabant. Gentes humanarum rerum inſtabilitatem ſecum reputantes, omnia uel* Proteo *mutabiliora cernebant, ac pleraſq; omneis res præter animi ſententiam euenire. Colligebant igitur fortunam eſſe numen oportere, cuius nutu & imperio cuncta gererentur. Philoſophi fortunam & caſum, euentum præter animi noſtri deliberationem definierunt: & recte quidem: ſed fontem tamen & impulſorẽ fortunæ prorſum ignorarunt. Multo melius & ſanctius* Pindarus, *fortunam hic* Iouis, *hoc eſt ſummi dei filiam facit.* Quod *quid aliud eſt, quàm fateri fortunam eſſe fatum, atq; è diuina prouidentia & operatione profluere? Sic fortuna fortuitus quidem euentus eſt, cuius autor & impulſor*

Quid δολιχοδρόμος

ſor Deus. Quicquid nobis nihil tale cogitantibus ſorte ſortuna contingit, ſortuna eſt, & ſortuitus euentus, reſpectu noſtræ uoluntatis & meditationis: ſed ſatum & prouidentia eſt, reſpectu æterni Dei, non Homerici quidem Iouis, ſed patris domini noſtri ἰησοῦ χριστοῦ. b ℂ Iouis libertatis.) Libertatis autorem Iouem nominat, quod cum è bello inteſtino Cnoſio liberarit, ac Himereorum libertate gaudere fecerit: quiq; ueræ libertatis in omnibus rebuſpublicis autor ſit & largitor. c ℂ Seruatrix.) Seruatricem fortunam appellat, quod eius, hoc eſt, diuinæ uoluntatis beneficio, è turbis Cnoſijs ereptus, & Himeræ ſeruatus ſit. Vel generatim, quod omneis ſeruet diuina clementia & prouidentia. d ℂ Mendacia uana ſecantes.) Hoc eſt, fruſtra falſis rebus, quas apprehendere nequit, inhiat. e ℂ Aduerſus oblectationem.) ἔμπαλιν τέρψιος, contra uoluptatē, aduerſus oblectationē. f ℂ Procellis.) ζάλη, à ζα augendi particula, & λίαν ualde, & ἄω ſpiro, grande malum, ingens procella eſt. g ℂ Pro malo permutarūt.) πήματος, pro ἀντὶ πήματος, pro malo ingens bonum receperunt. πεδάμειψαν pro πεδήμειψαν, à πέδον καὶ ἀμείβομαι, firmiter permutarunt. Rara cōpoſitio. h ℂ Atqui tuus etiam pedum honor inglorius.) Cōparatio talis eſt: Si, inquit, domi tuæ Cnoſi permanſiſſes, inſtar galli domeſticā pugnam cum gallo cientis, fuiſſes. Solet quidem gallus gallinaceus cōmittere prælium, ſed illud eſt domeſticum, ac ueluti obſcurum, non publicum, non celebre. Quo pariter innuit, ipſum Olympicam non conſecuturū fuiſſe uictoriam, ſi ex Cnoſo nō fugiſſet. Quod ad ignominiā uerti potuiſſet, in laudem abijſſe oſtendens.

ἐλευθέριος.

i ℂ Gallus.) ἀλέκτωρ & ἀλεκτρυὼν, gallum gallinaceum ſignificat. Homerus ſolem etiam eodem nomine appellat, quod uterq; mortales excitet, & lectis ſurgendo priuet hic fulgore, ille cantu, ut & antehac indicatum.

k ℂ Domi pugnans.) ἐνδομάχας pro ἐνδομάχης, intus pugnans.

l ℂ Seditio.) στάσις ἀντιάνειρα, ſeditio uiris & fortibus inimica, ab ἀντὶ & ἀνὴρ uel ἠνορέα. m ℂ Calida lauacra baiulas.) Quum Hercules Gerionis boues agens, Siciliam tranſiret, iuxta Himeram Mineruæ thermas è terra ſcaturire fecit, quibus longo itinere defatigatus, uires ſuas recolligeret. Hæc interpres. Ergo calida Nympharū lauacra baiulas, hoc eſt, multiplici uictoria exornatus thermas ad Himerā ſitas, & per ſynecdochen ipſam totam Himerā extollis & laudibus uehis. Vel allegorice, ceu feſſus iam uires reſumis & recrearis è thermis, hoc eſt, hymnis & encomijs. Calida nympharū lauacra, eſt periphraſis thermarū. Victoria Olympia, Pythia et Iſthmia perinde te exhilarāt, atq; thermæ Himeræ eos, qui in illis lauāt. n ℂ In propria tellure cōmorās.) παρ' οἰκείαις ἀρούραις, hoc eſt, uelut in propria terra cōmorans.

XENOPHONTI [a]CORINTHIO [b]STADII CVRSORI, CVRSV ET [c]QVINquertio uincenti, ODE XIII.

STROPHE I. COLON XI.

Ter Olympijs uincentē Xenophontis laudans domū, erga ciues mitem, erga hoſpites amicam, agnoſcam felicem Corinthū Neptuni, qui in Iſthmo colitur, [e]uiris ſplendidum ueſtibulum. [f]In ea æquitas uerſatur, ſorores ꝙ fundamentū urbium iuſtitia, & cōcordiæ cauſa pax, hominibus diuitias promentes filiæ bene cōſulentis Themitos,

ANTISTROPHE, COLON XI.

[g]Quæ ſaturitatis matrem iniuriam arcere uolunt, ſermone temerariam.

ENARRATIO.

Argumentum. *Xenophontem Corinthium, qui 79. Olympiade, uno die geminam uictoriam, alterā quinquatrij, alterā ſtadij adeptus eſt, laudat: patremq́; eius Theſſalum, qui antea 69. Olympiade coronatus erat Olympico agone. Vnde Ter Olympijs uincentem domum inquit, Xenophontem & patrem eius Theſſalū reſpiciens. Loci quibus utitur ſunt ij: Ab æquitate, à iuſtitia, à pace, à patria, ab inuentione & ingenio Corinthiorū, à literis & rebus bellicis, ipſum uictorem cōmendat: à ſtadij & quinquatrij exuperatione, ab Iſthmia & Nemea uictorijs, à patre Theſſalo, eiusq́; uictorijs, ſtadij, diauli, & hellotijs, ab auo Pteodoro. Poſtea digreſſionem immiſcet de Corinthiorū maioribus. Poſtremo Xenophontem à multis uictorijs effert, Delphicis, Argiuis, Thebanis, Arcadicis, Pellenæis, Aeginetis, Sicyonijs, Megarenſibus, Eleuſinijs, Marathonicis; Aetnæis & Eubœis.* a (Corinthio.) *Corinthus nobiliſſima urbs ad Iſthmum ſita.* b (Stadij curſor.) *Epigrapha Xenophontem* σταδιῆ, *id eſt, ſtadij cu ſorem uocat. Iam priori ode* στάδιον *&* δολιχὸν *non multum differre indicatū eſt: quare* σταδιοδρόμος *&* σταδιεὺς *&* δολιχοδρόμος *ſynonyma erunt, ni fallar. Autore uero Budæo,* δολιχὸν *curſus diaulo maior erit, &* δολιχοδρόμος *eum ſignificat, qui plenum curſum perfecerit.*

rit. Stadiũ ergo ab ἵστημι, ſto uel ſiſto, uel à στάσις deducitur. Græce στάδιος, στάδιον, & apud Homerum Iliad. *ν. σταδίη, locus eſt, ſeu ſpatium trecentorum cubitorũ, ut* Hypomnemata Pindarica *tradunt. Aulus Gellius* 600. *pe͂des ſtadij menſuram fuiſſe ex Plutarcho annotauit.* c ☾ Quinquertio.) πένταθλον *Latinis quinquatriũ uel quinquertium ſonat, quod quinq; complectatur certaminum genera, pugilatum, luctam, ſaltum, diſcum & curſum. à* πέντε & ἄθλον. d ☾ Ter Olympijs uincentem.) *Propoſitio eſt encomiaſtica, qua multis inſignibus epithetis laudat Corinthum, eamq; circunſcribit.* e ☾ Viris ſplendidum.) ἀγλαόκουρον, *iuuenes ſplendidos, ſeu inſignes uiros aũt ciues continentem.* f ☾ In ea æquitas.) *Inſigni proſopopœia Corinthũ laudat: à felici reipublicæ ſtatu, in qua regnare dicit matrem Themin, hoc eſt, honeſtatem, ſeu honeſti deam. Atq; huic tres filias tribuit,*

εὐνομίαν	Id eſt,	bonam legum conſtitutionem.
δίκην		iuſtitiam uel ius.
εἰρήνην		pacem.

Ingens ſanè laus urbis, in qua talis politia ſit, ut in ea tres hæ filiæ deprehendantur, omnis boni, cunctarumq; opum largitrices. g ☾ Quæ ſaturitatis matrem.) *Per hypallagen accipiendum eſt quod ait, Arcent filiæ Themidis iniuriam ſaturitatis temerariloquam matrem. Vult enim dicere, arcent ſaturitatem iniuriæ matrẽ. Eſtq; anthypophora. Diluit quod obijci poterat, de Corinthiaco luxu. Siquidem quum Corinthiorũ luxus & petulantia, non uno apud Græcos adagio taxata eſſent, utpote, Ilium nõ indignatur Corinthijs: &, Corinthiari: &, Non eſt cuiuſuis adire Corinthum: habuerunt quo reprehenſioni & culpæ fuerint obnoxij. Quæ præoccupans noſter, filiæ, inquit, Themitos, & alia quæ iamnunc mihi dicenda ſunt de Corinthijs præclara, uetera iſta opprobria & improperia Corinthiaci luxus, & effœminatæ reipublicæ uitia cõtegunt, arcent & remouent: quandoquidẽ iam nulla nõ uirtus Corinthi abundet. Homerus* τίκτει τοι κόρος ὕβριν *ait. Ergo hic locus, ut dixi, per hypallagen eſt intelligendus. Deſcendit autem* θέμις *à uerbo* τίθημι *pono, quod ipſum honeſtum, leges ferat, iuſta & pacifica ſanciat.*

Sunt mihi [a]præclara dicenda, quæ ut in medium proferam, recta quædam audacia me compellit. Primum [b]difficile eſt ingenitum occultare morem. [c]Vobis uero filij Aletæ ſæpe uictoriam gerentem ſplendorem, cum ſummis in ſacris certa-

minibus præeminentium uirtutibus dedere. Sæpe præterea & cordibus uirorum iniecerunt

EPODOS, COLON XI.

Antiquam pulchre florentes horæ[d] ſapientiã, omneq́ꝫ inuentionis opus.

a ℭ *Præclara dicenda.) Attentos reddit Corinthios.* *b* ℭ *Difficile.) ἄμαχον pro ἀμήχανον. Id eſt, impoßibile eſt, fieri non poteſt, ut ingenitum natura bonum ueſtrum Corinthij occultetur: tantum enim eſt, ut ſeſe quotidie exerat & aprico gaudeat: unde neq; me, quo minus id commendem, continere queo. Adfirmat aũt Corinthios natura, ingenio, & uirtutibus, multis præſtare mortalibus.* *c* ℭ *Vobis uero filij Aletæ.) Probat quod dixit, exemplis multorũ in Olympijs uictorũ.) Periphraſis eſt Corinthiorũ filij Aletæ. Fuit Corinthiorũ rex Aletes, tricenteſimo anno poſt Dorienſium acceſſum, ut Scholia habent. ἀλάτα pro ἀλήτου.* *d* ℭ *Sapientiam.) Aliud argumentum à maiorum ſapientia & inuentione. εὑρόντος, eius qui inuenit. participium ἀόριστον. hoc eſt, inuentoris.*

Aquila duplata tẽplorum ornamentũ, ἀέτωμα dicebatur.

[a]Bacchi unde Charites cum Dithyrambo, [b]bouem trahente, illic apparuerunt. Ecquis [c]equinis armis menſuras, [d]deorũ item in templis aquilam geminam, auium regem poſuit? [e]Apud quos & Muſa ſuauiſona [f]& Mars pernicioſa fortium uirorum clade floret.

a ℭ *Bacchi unde Charites.) Vnde, ex ſapientia & inuentione Corinthiorum prodijt primum Bacchi Dithyrambus. Quid inuenerint primum Corinthij, enarrat. Primum inuentum eſt Bacchi Dithyrambus. Porrò Bacchus Semeles & Iouis filius, tertio transformationũ Ouidij, & apud Græcos Dithyrãbus appellatur, à duplici natiuitate, quod bis ianuam naſcendo tranſierit, primum matris aluum, deinde fœmur Iouis. Etenim quum Semele, fraude Iunonis, ut Ouidius recenſet, ad infi ros tonitru Iouis detruſa eſſet, infantem Bacchum Iupiter è Semeles aluo exemptum in fœmur ſuum ad iuſtum uſq; maturitatis tempus conſuit & repoſuit, à δὶς bis, & θύρα ianua, & βαίνω ſcando, tranſeo. Primo ergo Dithyrambus Bacchi, ab euentu epitheton eſt. Secundo, circularem ſaltationem in Bacchi decus apud Corinthios inſtitutam ſignificat, ut hoc loci: quam ſaltationem, per appoſitionem Bacchi Charites, hoc eſt, Bac-*

chi

chi oblectationem nominat. Tertio, hymnum in Bacchum conſcriptū ualet: unde Dithyrambici *etiam poëtæ. Quin & Pindarū* Dithyrambos *ſcripſiſſe* Suidas *eſt autor.* b ℂ Bouem trahente.) βουλάτην *appellat* Dithyrambum, *à* βοῦς *&* ἐλάω *uel* ἐλαύνω, *quoniam bos præmium eius ſaltationis erat.* c ℂ Equinis armis.) *Secundum Corinthiorum inuentū eſt currus. Nam per uaſa equina, currū* μεταφορικῶς *intelligit, uel ſecundum alios, frenos.* d ℂ Deorum in templis.) *Tertium inuentum eſt gemina aquila, deorum templis ornamenti gratia impoſita. Hactenus ab inuentione, mox ab alijs præclaris rebus cōmendat Corinthios. Porrò duplicata aquila templis impoſita græcis* ἀέτωμα *dicitur, ut* Didymus, Timæus *&* Demetrius *in* Scholijs. e ℂ *Apud quos & Muſa ſuauiſona.)* Poëtæ Corinthi *etiam clarent. Propter* Eumolpum Corinthium *hoc dicit, qui Græcorū reditum conſcripſit: tum propter* Aeſona poëtam Corinthium, *cuius meminit* Simonides.

f ℂ Et Mars. &c.) *Hæc propter Perſicū bellum dicit, in quo & ipſi duce Adianto belligerati ſunt, ac plurima pro Græcorum ſalute fecerunt.*

STROPHE II. COLON XI.

[a]Summe pater Iupiter fortiter Olympiam adminiſtrans, nullo non tempore fauor tuus meis adſit carminibus obſecro, huncq́ populum innoxium regens, felicis Xenophontis dirige propitiam fortunam. Suſcipe iuxta illius [b]coronarum laudatricem legem, quam ex Piſanis agris refert, curſum ſtadij unà cum quinquertio exuperans, quæ duo nemo unquam antehac mortalium, ut is, uno die attigit.

a ℂ *Summe Iupiter.)* εὐχὴ *eſt. Precatur Iouem pro felicitate Corinthiorū &* Xenophontis, *utq́; hunc hymnum placidus ſuſcipiat.* b ℂ Coronarum laudatricem legem.) *Coronarū laudatricem legem hymnum ſuum allegorice uocat. Lege enim cautum erat, ut uictores encomijs celebrarentur. Laudat eum iuxtà à ſtadij & quinquatrij uictoria.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Duæ ſubinde[a]ſelinorū plicaturæ coronarunt, cum Iſthmijs tum Nemea, (quæ illi non [b]reniti-

tur) perſpicuum uictorem. [c]Patris demum eius, cui nomen Theſſalo, pedibus, prope [d]Alphei flu enta [e]ſplendor repoſitus eſt: ſiquidem in Pythijs [f]ſtadij honorẽ, diauliq́ uno die recepit, eodemq́ menſe. [g]Aſperis Athenis tria quidem opera pe dum uelocitate conſpicua dies reddidit pulcher rima circa comam.

a ☾ Selinorum plicaturæ.) Nedum pinus in Iſthmijs certaminibus da batur, uerumetiã ſelinum, id eſt, apium, perinde ac in Nemeis: niſi quod Iſth mi, ab arido apio corona nectebatur, Nemeæ uero è uiridi: ab Iſthmia & Ne mea uictoria eum cõmendans. b ☾ Renititur.) ἀντιξοεῖ ἀντίχει). c ☾ Patris demum eius.) A patris Theſſali uictorijs amplificat: laus pa tris in filium, & uice uerſa reſilit. d ☾ Alphei fluenta.) Periphraſis eſt Olympiorum. e ☾ ἄγλα ποδῶν.) Metaphora eſt, pro uelocitate. f ☾ Stadij diauliq; honorem.) Stadium quid ſit, & unde dictum, ſuprà annotatum. Diaulum uero hactenus non occurrit, quare ſuccinctim enarrabi mus. Compoſita uox eſt, à δὶς bis, & αὐλὸν, id eſt metaphorice anguſtum & prolixum: ab inſtrumento, quam tibiam uocant, ſimilitudine deſumpta, ut Scholia in Iliados ϱ adfirmant. Ergo δίαυλον bis anguſtum & prolixum ſo nat. Spatium proprie eſt, quantũ duo ſtadia longitudine complectuntur: unde Iulius Pollux δίαυλον, διπλοῦν στάδιον, id eſt, duplex ſtadium appellat. Patrem ergo Xenophontis Theſſalum & ſtadio & διαύλῳ, hoc eſt, dupli ci ſtadio uiciſſe adſerit. g ☾ Aſperis in Athenis.) Tria præclara facino ra Athenis geſſit, propter quæ capitis ſui coronas etiam accepit: hoc eſt, triplicẽ uictoriam adeptus eſt, ex triplici certamine, nimirum ſtadio, diaulo, & arma to curſu: ut hypomnemata uolunt.

EPODOS, COLON XI.

[a]At in Hellotijs ſeptẽ coronas nactus eſt, [b]in marinis uero Neptuni inſtitutis maiora cum cũ patre Ptœodoro ſequuntur oblectamenta, præ cioſioraq́ præconia. Quoties uero [c]Delphis at que [d]Leonis in finibus primas tenuiſtis? [e]Cum non paucis quidem dimico, de multitudine bo

norum ueſtrorum: [f] ſed quemadmodum lapillorum qui in mari ſunt, numerum planè recenſere nequeo, ſic nec omnia ueſtra.

a ¶ *In Hellotijs.) Hellotia Panegyris erat apud Athenienſes, Mineruæ Hellotidis cauſa inſtituta, principium inde ducens. Quum Dorienſes ope Peloponneſiorum Corinthum & cepiſſent, & igni ſuccendiſſent, uirgines quædam incendiū atq; perniciem ſui effugere uolentes, cum Eurytione & Hellotide ſororibus, in templum Mineruæ confugerūt. Quod animaduertentes hoſtes, templo flammas admouerūt: illic reliquis effugientibus, Eurytione & Hellotis uirgines ac ſorores iſto incendio perierunt. Hinc exorta deinceps peſte, editum eſt à Minerua oraculum, non antea deſituram luem, quàm animas crematarum uirginum expiaſſent. Quare Mineruæ Hellotidi ædem ſacram extruxerunt, & Panegyrin Hellotia dictam, pro Hellotidis expiatione inſtituerunt. Alij Hellotia, à palude quæ eſt in Marathone Atticæ, ubi Mineruæ templum ſacrum ſcriptum eſt, nominata putant. ἕλος enim palus: hinc ἑλλωτὶς, quaſi paludana Minerua dicitur. Alij à capto Bellerophontis equo Pegaſo, cui primū Minerua frenum indidit. ἑλεῖν enim capere eſt: hinc ipſa ἑλλωτίς. Enimuero prior ratio potior uidetur, & proxime accedere, Panegyrin Hellotia ab Hellotide uirgine duxiſſe nomenclaturam.* *b* ¶ *In marinis Neptuni inſtitutis.) Periphraſis eſt Iſthmiorū. ποτειδᾶνος τεθμοῖσι, pro ποσειδᾶνος θεσμοῖς.* *c* ¶ *γυιαλφοῖς.) Periphraſis Pythiorū.* *d* ¶ *In finibus.) Vel ſeptis, uel herba, hoc eſt, nemore Leonis. Periphraſis eſt Nemeorum.*

e ¶ *Cum nō paucis dimico.) Hoc eſt, multi ſunt quos uirtutibus, & multiplici uictoriæ titulo excellitis.* *f* ¶ *Sed quemadmodum lapillorū.) Comparatio eſt hyperbolica. Quemadmodum, inquit, arenæ maris numerus comprehendi, nec exprimi uerbis poteſt. Hucuſq; comparat, applicationem omittens, quæ hunc ad modum, uel conſimilem ſubaudienda eſt: Sic nec ueſtrorum ego, ô Xenophon, præconiorum magnitudinem recenſere ualeo. ποντιᾶν ψάφων, pro ποντίων ψήφων.*

STROPHE III. COLON XI.

» [a] Qualibet in re modus eſt, quem intelligere, » eſt optima opportunitas. [b] At ego uelut è numero ueſtro ad hoc deſtinatus, prudentiam canens maiorum, bellaq; ab ipſis heroica uirtute geſta, nihil de Corintho mentiar: inter quos [c] Siſyphus

At quando Aeëtes & Aloeus maxima proles
Solis & Antiopes, uiderunt lumina mundi,
Terram tum duplici partitus nomine charis
Diſtribuit gnatis, ſatus ex Hyperione Phœbus.
Quam tenet Aſopus dio præbebat Aloëi,
Hinc Ephyrenq; ſuam, regni cum rebus opimis
Atq; opibus cunctis Aeëtæ tradidit omnem.
Sponte ſua hanc iterum Aeëtes Buno retinendam
Commiſit, donec repetitum uenerit olim
Ex ſeſe natus'ue nepos'ue. At Colchica tellus
Sola illi cordi eſt, auidis quam uiſit ocellis.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Ad hæc & quondam ob Dardani muros uiſi ſunt utrinq; bellorum finem parare, alij quidem [a]cum Atrei charo genere Helenã repetentes, alij uero prorſum [b]arcentes. Nam, qui ex Lycia uenerat, Glaucum, adiutum Troas, Danai tremebant, qui [c]gloriabatur [d]in urbe Pirenes, ſui ſanè patris Bellerophontis principatum, & altam eſſe [e]ſortem, & ædes.

Corinthios à fortitudine maiorum cõmendat, quod & in Troiano bello habuerint, qui Græcos ſint ſectati: tum quod eorum uirtus à partibus Troianorũ etiam ſteterit. a ❨ *Cum Atrei charo genere.*) *Periphraſis eſt Agamẽnonis & Menelai, qui cum Græciæ iuuentute Helenam repetiuerunt. A Corynthijs autem Euchenor uates Atridas ſectatus eſt, quod ipſum Homerus etiam teſtatur, inquiens:*

ἦν δέ τις δὐχήνωρ πολυΐδου μάντιος ὑιός
ἀφνειός τ' ἀγαθός τε κορινθόθι οἰκία ναίων.

b ❨ *Arcentes.*) *Qui Achiuos ab Ilio arcuerunt à Corinthijs? Glaucus cum ſuis: is enim genus ſuũ ad Corinth. refert.* c ❨ *Gloriabatur.*) *Vt eſt Iliad. 6.* d ❨ *In urbe Pirenes.*) *Pirene fons Corinthi. Vrbs ergo Pirenes Corinthi eſt periphraſis.* e ❨ *Sortem.*) *Id eſt, hæreditatẽ, bona, regnũ.*

EPODOS, COLON XI.

[a]Qui Pegaſum, [b]Gorgonis ſerpentibus abun

dantis filium, ſubiugare freno deſiderans, multa ſanè iuxta Pirenen incōmoda accepit, priuſquā ei Pallas ex auro nexum obtulit frenum. [c]Ex inſomnio illic ſtatim res uera fiebat, ubi & hunc in modum acclamabat: Dormis Bellerophon Aeoli nepos? Age ſuſcipe hoc [d]equis accommodum pharmacum, quod [e]patri equorum [f]domitori immolato [g]candido tauro, monſtra.

a ¶ Qui Pegaſum.) *Ad res geſtas* Bellerophontis *digreditur, quarum origo talis eſt: Prœti Argiuorū regis uxor Antea, cum Bellerophontē ad amorem ſui permouere nō poſſet, accuſauit eum coram rege ſuo, tanquam uim ſibi inferre uoluiſſet: ait enim apud* Homerum Iliad. 6.

τεθναίης ὦ προῖτ' ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην.

Quamobrē indignatus rex, cū ad ſoccerū ſuū ablegauit Lyciæ regē Iobatū, *literis illi deſignatū facinus indicantib. datis. Quibus perlectis, nolens ipſe interficere, Chimærā ipſum primo trucidare iuſsit. Erat aūt monſtrū, ut* Hom. *inquit,*

πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέση δὲ χίμαιρα.
δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.

A literis Prœti Bellerophonti traditis proditorijs, natum eſt prouerbiū, Literæ Bellerophontis. *Deinde Solymos, qui ſunt gens inter Lyciam & Pamphyliam, ſunt qui Hieroſolymitanos intelligant. Amazones, Scythiā frigore horridam regionem incolentes, de quibus antea dictum. Genere ergo Corinthius Glaucus fuit: propter egregia enim facinora Lyciorum rex ſocer Prœti, filiam ſuam ei deſpondit, ex qua* Hippolochū *ſuſtulit. Ex* Hippolocho *uero natus eſt Glaucus.* Bellerophon *uero Siſyphi filius erat, Siſyphus Aeoli, Aeolus Iouis.*

b ¶ Gorgonis.) *Pegaſum Gorgonis ſerpentibus abundantis filium dicit. Equus eſt alatus, è ſanguine Meduſæ ortus. Quum Perſeus enim dormienti Meduſæ Gorgoni caput amputaret, è ſanguine equus alatus Pegaſus prodijt, qui ungulis ſuis in monte Parnaſſo fontem eruit, ideo* ἱπποκρήνην *uocatū. quem Perſius intelligit, dum*

Nec fonte, inquit, labra prolui caballino.

Meminit ortus Pegaſi Ouidius quinto μεταμορφ.

Dumq; grauis ſomnus colubros, ipſamq; tenebat,
Eripuiſſe caput collo, penniſq; fugacem

Pegaſum,

Pegaſum, & fratrem matris de ſanguine natos.

c ¶ *Ex inſomnio illic.*) ἐξ ὀνείρου δ' αὐτίκα ἦν ὕπαρ. ὕπαρ *eſt inſomnium quod uigilantibus apparet, & adeò perſpicue apparet, quaſi non ſit inſomnium, ſed res uera.* ὕπαρ *enim &* ὄναρ *uel* ὄνειρος *ſibi mutuò repugnant, ut eſt apud Homerum Odyß.* τ.

οὐκ ὄναρ ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν ὅ, τοι τετελεσμένον ἔσται.

Aſtitit aũt ei Pallas per inſomniũ, & frenũ attulit, quo poſſet domare Pegaſum.

d ¶ *Equis accõmodum pharmacon.*) ἱππεῖον φίλτρον, *hoc eſt, potionem, quæ equis amorem ingerat, ut homines ament, & eis obediant. Frenum ita circũſcribit: freno enim equus cohibetur, ut domino uel heniocho morem gerat.* e ¶ *Patri equorum.*) *Patrem Neptunum Bellerophontis hic facit. Nomine enim & uulgi ſermone, Siſyphi filius erat Bellerophon, re uera autem Neptuni: perinde ac Hercules putabatur filius eſſe Amphitruonis, quum eſſet Iouis.* f ¶ *Domitori.*) *Domitorem Neptunũ uocat, quod ſit equeſtris, & equorum domitor.* g ¶ *Candido tauro.*) ταῦρον ἀργόν. *Taurum candidum Minerua hic Neptuno immolari iubet, quum Homerus* παμμέλανας ταύρους *cedi in uictimã uelit. Scholia, ut ne admittant hic dißidium poëtarum, dicunt, quod per* ἀργὸν *hic non ſimpliciter alborem uel colorem intelligat Pindarus, ſed florentem & micantem & reſplendentem potius proceritatem & magnitudinem.*

STROPHE IIII. COLON XI.

[a]Tanta illi, nigram habens ægida, dormienti noctu uiſa eſt dicere uirgo: qui mox è lecto proſiliens ac in pedes reſtitans, propeq; poſitũ apprehendens prodigium, indigetem uatem pro arbitrio reperit [b]Polyidon, ac omnem [c]Cœranidæ rei ſummã indicauit, [d]ut iuxta illius reſponſum deæ ad aram recubuit, utq; Iouis fulminantis nata Pallas ei tradidit

ANTISTROPHE, COLON XI.

Aureum frenum. Iuſſit itaq; uates, ut quamcelerrime inſomnio parêret, & ubi ſacrificarit fortem pedibus taurum latepotenti Neptuno, mox etiam aram equeſtri Mineruę erigat. [e]Reddit au

» tem & diuina potentia conditionẽ, quæ eſt præ-
» ter fidem & ſpem, facilem. Bellerophon ergo for-
tis ſtudioſe arripuit (ᶠmite pharmacum in os in-
tendens)

EPODOS, COLON XI.

Alatum equum.

a ℂ *Tanta illi.) Epilogus mandatorũ Palladis, quam periphraſtice uirginem, nigrã ægida tenentem, appellat: hoc eſt, terribile ſcutũ habentem, quod ſit belli dea.* Aegis *Aegis enim ſcutum eſt, quod Ioui & Mineruæ tribuunt. Iupiter Aegiochos, ægida tenens dicitur, quod ægida ſcutum à Vulcano fabrefactum gerat: cui capra inſculpta eſt, in gratiam eius capellæ, qua in Creta eſt educatus.* Aegiochus. *Vnde Iouis illa ægis ab αἶξ αἰγὸς ſors deduci poſſet. Mineruæ autem ſcuto caput Meduſæ per Perſea reſectum colubris refertum, impoſitum fingitur, ut eo uehementius ipſa hoſtem terreat. Arpacration ægidas uocatos eſſe olim nexus & plicaturas è coronis teſtatur, & retia per coronas plicata. Hinc ueriſimile à talis retis ſimilitudine, uel ad loricã, uel ſcutum, αἰγίδα apud Græcos tranſlatam eſſe.* *b* ℂ *Polyidon.) Vatem, cuius antea iuſſibus uſus erat Bellerophon, ab inſomnio & oblato freno acceſſit. quem indigetem uocat, quod Lycius eſſet, uel ex ea terra, ubi tum Bellerophon agebat.* *c* ℂ *Cœranidæ.) κοιρανίδα pro κοιρανίδην. Eundem uatem Polyidon intelligit, qui filius eſt Cœrani.* *d* ℂ *Vt iuxta.) Quid acciderit, & rei euentum narrat.*

e ℂ *Reddit autem & diuina potentia.) Pia & pulchra gnome eſt, qua impoſsibilia & prorſum difficilia hominibus, diuina potentia & poſsibilia & facillima fieri dicit. Obſeruandum eſt, quod πλησοῖ pro τιθεῖ uel ποιεῖ uſurpat. Hanc ideo adijcit, quod iam Bellerophon, quod neq; ſperaſſet, neq; credidiſſet, diuina ope Pegaſum freno facile domet.* *f* ℂ *Mite pharmacũ.) Eſt frenũ metaphorice, quod mite ab effectu eſt, quia mites & cicures reddat equos*

Aſcendens autem ſtatim, ferreis indutus armis ludebat, quo cum & olim Amazonũ iaciens muliebrem ᵃbellicoſum exercitũ ᵇſub frigido cœlo, in finibus deſerti, & Chimæran ignem efflantem, & Solymos occîdit. Iam ᶜobticebo fatũ eius, illum uero primora Iouis præſepia ſuſcipiunt.

Quanta ope Pegaſi perſecutus ſit, cõmemorat: de quibus paulò ante dictũ.

Bellico

a ℭ *Bellicoſum.)* τόξοτλω, *hoc eſt, arcu ualentem & iaculis. Speciē per genus reddidi.* *b* ℭ *Sub frigido cœlo in finibus deſerti.)* *Scythiam enim incoluerunt Amazones,& Hyperboreorum loca frigidißima & deſerta uiris loca: in finibus deſerti, hoc eſt, uaſta & flexuoſa ſolitudine.* *c* ℭ *Obticebo fatum.)* *Pegaſus excuſſo deiectoq́; Bellerophonte in cœlum auolauit, tranſmutatus in ſtellas, quæ* φάτναι, *id eſt, præſepia dicuntur: quarū & Aratus meminit. Bellerophon autē claudus ex lapſu factus eſt, atq; id fatum & malum ſe poëta præteriturum dicit.* φάτναι *ſtellæ ſunt Pegaſeæ.*

STROPHE V. COLON XI.

[a]At me iam rectà per telorum itantem [b]turbinem, nō decet multas ſagittas præter ſcopum tenere manu. Muſis enim ſplendidas ſedes habentibus meapte ſponte[c]miniſter adueni, ut ab[d]Oligætho originem ducentes Corinthios laudem. Proinde quę in Iſthmijs et Nemeis à Xenophōte geſta ſunt, breui carmine in apricum ſimul omnia ſtatuam, uerumq́ꝫ [e]iuramentum aderit. Sexageſies enim utrinque[f]ſuauiſona boni præconis uox inſonuit.

a ℭ *At me iam.)* *A latiori parecbaſi ad inſtitutum ſe reuocat.*

b ℭ *Turbinem.)* ῥόμβος *turbinem ſignificat apud Theocritum in Pharmaceutria:*

χ᾽ ὡς δινεῖθ᾽ ὅδε ῥόμβος ὁ χάλκεος ἐξ ἀφροδίτης.
ὡς κεῖνος δινεῖθ᾽ ὁποθ᾽ ἁμετέρῃσι θύρῃσι. *hoc eſt,*
Sicut & hic turbo conuertitur æreus, illum
Sic noſtras ſubitò Venus aurea uoluat ad ædes.

Allegoria eſt. Quum multa mihi præ manu ſint argumenta, quibus ornem uictorem: dignum eſt ac decorum, ne plus æquo à ſcopo & ab inſtituto auocer. Satis iam digreſſus ſum, redeundum tandem eò, unde deflexi. *c* ℭ *Miniſter.)* ἐπίκουρος, *auxiliator uirtutū, ne intermoriantur, ne pereant.* *d* ℭ *Oligætho.)* *Oligæthidæ, tribus ſeu familia eſt Corinthi, è qua Xenophō hic progenitus eſt, ab Oligætho quodam.* *e* ℭ *Iuramentum.)* ἀληθὴς ἐξόρκος. *Id eſt, Si mihi iurandum ſit, ut uere eius uictorias recenſeam, uere iurabo, neq; mentiar, confirmaboq́; eum ſexageſies uiciſſe. &c.* *f* ℭ *Suauiſona*

ἐπίκουρος. Oligæthidæ

præconis uox.) ἀδύγλωσσα. *Victoriæ circuitio eſt: nam publice uictores proclamabantur per nomenclatorem uel æſymnetam, uel hellanodicen: à ſexaginta uictorijs Xenophontem laudans.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ uero in Olympíjs geſta, iam antea enumerata ſunt:[a] quæ poſthac obueniẽt illis, ſuo tempore item palàm extulero. Nunc ſpero quidem meliorem, fautore Deo, finem. Quod ſi[b] genuina fortuna rurſum arriſerit, ut uincat Xenophon, id Olympio[c] Ioui, aut[d] Marti acceptum referemus. Quanta uero in[e] Parnaſsi iugis & Argi peregit, quanta item & Thebis, quanta Arcadibus imperans rex, Lycæi Iouis ara teſtificabitur,

EPODOS, COLON XI.

[f] Pellana, & Sicyon, &[g] Megara,[h] Aeacidũq; bene munita domus,[i] Eleuſis dein & præclara[k] Marathon, & ſub altiſsimis[l] Aetnæ iugis prædiuites urbes conſtitutæ, ipſaq;[m] Eubœa: poſtremo totam percontando Græciam opinione maiora inuenies, & quàm ut agnoſcere queas.[n] Atqui faci llime pede fini appropinquare, annue Iupiter, honorẽ dans & felicitatẽ, qua oblecter, dulcem.

a ℭ *Quæ poſthac obuenient.)* *Hoc eſt, ſi quos poſthac triumphos, ſi quam uictoriam fuerit adeptus, eam ego non cælabo.* b ℭ *Genuina fortuna.)* δαίμων γενέθλιος, *felicitas, uel bonus genius, qui illum ab incunabulis ſecutus ac tutatus eſt.* c ℭ *Ioui.)* Δὶ *Ioui: quia Ioui Olympia dicata ſunt.* d ℭ *Marti.)* ἄρει. *Mars enim Deus eſt indigena: Nam ex Harpine Aſopi, Thebani fluminis filia, Oenomaum Eliorum regem genuit.*

e ℭ *Parnaßi iugis.)* ὀφρύϊ παρνασίᾳ. *Pythia intelligit.* f ℭ *Pellene.)* *Pellene Achaiæ urbs, ubi Theoxenia & Hermæa agebantur, quorum munus* χλαῖναι, *uictoriæ præmium. Sicyon Bœotiæ ciuitas, ubi Pythia.*

g ℭ *Megara.)* *Vrbs circa Iſthmum, inter Peloponneſum, Atticam & Bœotiam,*

Bœotiam, autore Stephano: illic Dioclea agebantur. h ℭ *Aeacidumq́; bene munita domus.*) ἄλσος αἰακιδᾶν. *Periphraſis eſt Aeginæ, ubi Aeacea agebantur. Aeacidæ ſunt Aeaci poſteri, quorũ Iſocrates meminit in Euagora. Aeacus Iouis filius: cuius nati ſunt Telamon & Peleus: Telamonis porrò Aiax & Teucrus: Pelei demum Achilles, qui & Aeacides à poëta appellatur, quod genus eius abuſq; Aeaco deriuetur.* i ℭ *Eleuſis.*) *Eleuſini Demetria agebantur.* k ℭ *Marathon.*) *Marathoni Atticæ, Herculanæ celebrabantur: quorum uictoriæ præmium erat argentea phiala. Quorum ludorum & feſtorũ ſuperiori hymno nono bona pars cõmemorata eſt.* l ℭ *Aetnæ iugis.*) ὑπὸ αἴτνας, *pro* αἴτνης. *Syracuſas intelligi, ubi Nemea agebantur, uel, ut alij, Iſthmia, non illa quidem ad* περίοδον *quatuor certaminum pertinentia, ſed conſimilia ab illis ceu exemplari quodam deſumpta.*

m ℭ *Eubœa.*) *Eubœæ Geræſtia agebantur ab omnibus Geræſtijs in gloriam Neptuni, ob tempeſtatem, quæ illic oborta erat. Quin & Amarynthi Eubœæ, Amarynthia uicerunt.* n ℭ *Atqui facili.*) ἀλλὰ κούφοισιν. *Apoſtrophe ad Iouem, qua perorando precatur, ut ſe iam fini tandem appropinquare faciat.*

ASOPICHO ORCHOMENIO CLEODEMI *filio ſtadij curſori,* ODE XIIII. *monoſtrophica.*

Monoſtrophica dicitur, quod unicam duntaxat ſtrophen habeat, in 18. & 17. cola diuiſam.

COLON XVIII. ET XVII.

C[a]Elebres reginæ [b]Charites, Cephiſias ſortitæ aquas, equeſtrem habitantes ſedem preclaræ Orchomeni, ô ueterum Minyorum [c]Epiſcopi, hoc à uobis precor, nempe ut me audiatis. [d]Veſtro beneficio cuncta cum delectabilia, tum iucunda fiunt mortalibus: Siue ſapiens, ſiue bonus, ſiue quis ſplendidus fuerit. Neq; dij citra uenerandas Gratias choros ducunt, neq; conuiuia inſtituunt, ſed omnium in cœlis operũ illæ ſunt diſpenſatrices, thronos ſuos ad Pythium aureo arcu inſignem Apollinem collocantes, ſempiternum Olympij patris honorem colunt.

COLA XVII.

O uenerabilis Aglaia, amabiliterq́ demulcēs Euphroſyne, amiceq́ oblectans Thalia, optimi deûm filiæ, auſcultate quæſo, cōtemplantes hūc exultantem hymnum, [e]ob clementem fortunam haud impedite incedentem. [f]Lydio nanq́ modo, [g]ex induſtria Aſopichum laudaturus acceſſi, & [h]ueſtra cauſa ô Gratiæ, quandoquidem [i]Minyæa uictoria clara eſt. [k]I nunc fama, teq́ ad tenebroſas ædes Proſerpinæ recipias, patriq́ Cleodemo lætum nuncium adferas, recitando ei, [l]utinam filius ſibi ſuam coronarit cæſariem, ex præcioſorum munerum [m]alis.

ENARRATIO.

Argumentum. *Aſopichus Cleodemi filius, ab Orchomeno Bœotiæ oppido, Orchomenius appellatur. 76. Olympiade ſtadij curſu uicit. Cephiſus Orchomeni fluuius, ubi & Charites, id eſt Gratiæ coluntur: quibus Eteoclus Cephiſi fluminis filius, primū ſacra fecit, ut Heſiodus teſtatur. Hinc Theocritus Idyll. 16. quod Charites inſcripſit, Gratias Eteocleas filias, deas nominat:*

ὦ ἐτεόκλειοι θύγατρες θεαὶ τὸν μινύειον

ὀρχόμενον φιλέοισαι ἀπεχθόμενόν ποτε θήβαις. *Cephiſus aūt Theſſaliæ amnis Orchomenū tranſit. Porrò duas eſſe Orchomenos, haud eſt leuiter prætereundū hic, alterā Arcadiæ, quæ & Polymelus, alteram Minyeam Bœotiæ à Minyo flumine, quā hic recordatur. Laudat itaq; Aſopichum à patria, ab Olympia uictoria. Gratiarū encomion per amplificationē interſpergit.*

a ¶ *Celebres reginæ Charites &c.)* *Quia uero Aſopichus Orchomenius erat, & Gratiæ ab Orchomenijs colebantur, à Gratijs orditur, quandoquidem certaminis conatus iuueni Aſopicho* χαριέντως, *hoc eſt, placide, iucunde, amabiliterq́; ceciderat.* *b* ¶ *Charites.)* *Dum Charites ut auſcul-*
Charites. *tent, rogat, ſimul earum uires & officium elegantiſſime explicat. Charites, quas Latini Gratias uocant, tres ſunt, ut hic à Pindaro numerātur: Aglaia, Euphroſyne, Thalia. Symbolum ſunt humanitatis, & mutuæ, quæ inter homines uigere debet, amicitiæ, ſocietatisq́;, maxime uero mutuæ beneficentiæ: quemadmodum*

admodum & parœmia etiam admonet, χάρις χάριν τίκτει. Hinc enim & uultibus aduerſis pinguntur, ut alia in aliam intueatur: innuendo, quod nemo immemor beneficij eſſe debeat, ſed rurſum benefactorem ſuum, quo poteſt ſiue honore, ſiue munere, ornare. Primæ nomen eſt à ſplendore: ἄγλα enim, ut Pindarus 13. ode dixit, uel αἴγλη, ſplendorem ſignificat: quod ſplendeat fulgeatq; uera & germana amicitia, nec ſeſe occultari ſinat: tum quod ſplendidorũ ſit beneficijs ſuos exornare, ac multis benefaciendo gratificari. Alteri εὐφροσύνη nomen eſt, quod bene affectam & hilarem ſonat: quo indicatur hilaritas benefactoris, quod hilari, nec ſubtriſti, ſed planè liberali & libero homine digno ingenio largiatur, uel citra recõpenſationis ſpem, uel expectationẽ. Tertia θαλία, floriditatẽ & conuiuiũ lætum ſignificat, παρὰ τὸ θάλλειν, quod nunquam non florere cum amicus, tum beneficus amicorum affectus debeat. Nudæ pinguntur, id eſt ſimplices, candidæ, ſine fuco, non miniatæ. Quod ſi Theocritum imitemur, accipiemus Charites uel Gratias, ipſum eſſe Muſarum fructum, eruditioniſq; cui bonus ſit genius fœturã, quæ ſplendidos, lætos & floridos reddit. Literæ enim ſolæ ſplendidos reddunt: & ea ſola uera eſt nobilitas, quæ ex Gratijs, hoc eſt, literarũ fructu elucet. Stemma generis priſcum, quæſo te, quid eſt, ſi χάριτες, id eſt literæ, poëtica, hiſtoria, oratoria, tollantur: ſi theologia, iuris prudentia, & medicina, ex hoc mundo ſummoueantur, (hæc enim duplicata trias non inepte ad Gratiarum ternarium, ni fallor, quadrat) niſi obſcuritas & fœditas? Literæ reddunt uere ſplendidum, triſteis affectus expellunt, in ſempiternum florere uirtute præditos heroas faciunt: manſuetos, comes, & tractabiles reddunt. Priſci has tanquam gaudij & lætitiæ effectrices, ac uirtutum, quæ homines lætos, ſplendidos & floridos efficiunt, diſpenſatrices, coluerunt: quorum de numero Cepheſij & Minyeii fuerunt. Vnde ſi quiſquam ſubtriſtior, uel æquo auſterior eſſet, eum ταῖς χάρισι συνθύειν iubebant, quo illarum beneficio triſtitia depoſita, exporgere frontem poſſet. Coniunctis inter ſeſe manibus, aduerſoq; uultu, ideo pinguntur, quod amicitia debeat eſſe firma, ſtabilis, indelebilis, rata, inconcuſſa: & quod mentes amicorum ita conglutinatas eſſe oporteat, ut alterius malum alterum tangat, ut nihil alteri calamitatis ingruat, quo alter non lædatur. Quod ſi ad literas referamus, literæ inter ſeſe cohærent inſeparabiliter. Nam & ideo Cyclicas appellant Græci diſciplinas, καὶ τὴν ἐγκυκλοπαιδείαν, orbem illum artium concatenatũ. Alia enim citra aliam conſiſtere non poteſt. Poëtica ſine hiſtoria nulla eſt. Sic hiſtoria ſine poëtica & oratoria. Sic oratoria ſine poëtica non poteſt eſſe eximia. Hæ tres ſine inferioribus, Grammatica, Dialectica, ſubſiſtere nequeunt. Ac ſine harum omniũ adiutamento nõ poteſt fœlix ad iuris prudentiam, ad diuinarum rerum ſcientiam,

ad artem medendi fieri progreſſus. Poſtremo nudæ ſunt, ut παροιμία habet, Nudæ Gratiæ: quod amicitia, literæ, & literati, ſynceritate gaudeant, ab omni fuco abhorreant, candorem exoſculentur, ſimulationem, miniatamq; faciem & hypocriticam oderint. Theocritus tamen in Gratijs ſuis, Charites ſuas ideo nudas ait, quod ab heroibus, quibus adlegentur, indotatæ remittantur: quod nõ dignæ carminibus reddantur gratiæ. Quo indicat, literarum parum propitios æſtimatores, principes & heroas, qui eruditos, quorum ſcientia & uirtute literis mandentur, nihili pendant, parũ eſſe candidos, ac minime ijs uirtutibus præditos, quarũ Charites typum gerant. Ecquur non Theocriti uerſus utcunq; tralatos proſcribimus?

Ecquis cunctorum puro ſub ſole morantum
Accipiet noſtras Charites, tractando benigne,
Haud foribus clauſis, ſpontaneus inde remittens
Muneribus non incomptas? nemo Hercule nemo.
Ergo indignantes nudo pede ſe rediјſſe,
Me ſimul irrident, quia non deduxerim ad ipſas
Planum iter aut rectum, fœde ſint nanq; repulſæ:
Cunctantes rurſus uacuum ob fundum loculorum,
Imponunt genibus gelidis caput uſq; grauatum.
At ſicca eſt illic ſedes, nam euenta modeſtis
Reſpondent minime uotis, nec pauca fatigant.
Quis hodie talis? quis iam præconibus æqui
Oſcula dat blande colloq; tenaciter hæret?
Neſcio certe an nunc homines uelut ante laborent
Propter uirtutis ſtudium laudarier unum.

Hæc de ſuo ſeculo, in quo principes cultores literarũ ſemper ſummi erant, conqueritur Theocritus. Quid ſi ille in ſecula noſtra incidiſſet, quid inquã dicturus erat? Nudas ergo fingit Gratias, quũ non dextre cum à regibus, tum principib. ſeu quibuſcunq; tractentur, nõ ſuo honore decorentur. c (ἐπίσκοποι.) Hic animaduertendum, quod Gratias appellet τὰς μινυῶν ἐπισκόπους, Minyorum epiſcopos, hoc eſt ſpeculatrices ac protectrices, θηλικῶς. apud Homerũ Iliad. κ. exploratorem ſignificat, dum Menelaus fratrem ſuum Agamemnonem ita conuenit:

τίφθ' οὕτως ἠθεῖε κορύσσεαι; ἤ τιν' ἑταίρων
ὀτρυνέεις τρώεσσιν ἐπίσκοπον.

Et ubi Vlyſſes Diomedem eodem libro ſic alloquitur:

οὗτός τοι διόμηδες ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ,

οὐκ

οὐκ οἶδ᾽ ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν.

Epiſcopus ergo curatorem & exploratorem ſonat, & obſeruatorem, uel obſeruatricem. Vnde uerbum ἐπισκοπῶ & ἐπισκοποῦμαι, *conſidero, exploro, infirmos uiſito. Et quia* ἐπισκοποῦμαι *uerbum ægritudini attribuitur apud ſummos autores, inter quos Demoſthenes, Galenus, & Lucianus, quorũ teſtimonia Budæus profert: facile eſt coniecturare, quid epiſcopum Eccleſiæ ſeruatoris noſtri Chriſti deceat.* d ❨ *Veſtro beneficio.*) σὺν γὰρ ὑμῖν. *Theocritus non multum ab hoc loco diſsidet, dum inquit: Sine Muſis & Gratijs magni regis, Iouis cœlum neq; menſem, neq; annum tranſigit.* e ❨ *Ob clementem fortunam.*) ἐπ᾽ εὐμενεῖ τύχᾳ, *propter clementem fortunam ſcilicet Aſopichi, qua uictor in ſtadio currens euaſit.* f ❨ *Lydio modo.*) λυδίῳ τρόπῳ, *id eſt, uario, dulci, lyrico, uariegato, poëtico, uaticinatorio. Lydij enim augurijs intenti, ex ijs uaticinari ſolebant.* g ❨ *Ex induſtria.*) μελέτῃ, *meditatio, exercitiũ, diligentia. Ab hoc nomine* μέλισσα *apes, diligentiſsimũ & operoſiſsimũ animalculũ, nomen habet. Ergo ἐν μελέταις, id eſt, diligenter, ſtudioſe.* h ❨ *Veſtra cauſa.*) σεῦ ἕκατι, *id eſt, tua gratia, uel propter te, ô Thalia. Pluraliter uertimus, ueſtra cauſa &c. Treis Gratias enim, ceu unicã perſonã alloquens* κατ᾽ ἐναλλαγὴν *numeri, propter te, inquit, uel tua cauſa. Quaſi innuat poëta, etſi tres numerentur fingantuŕq; Gratiæ, ita tamen eas eſſe unitas, ita concordes, coniunctas & unanimes, ut meritò pro una reputentur, ſicuti paulò ante,* ἰδοῖσα τὸν κῶμον, *cõſpiciens, uel ubi conſpexeris hunc hymnum, auſcultatrices eſtote: ſingularem & pluralem connectit, ad Thaliam ſimpliciter ſermonem uertens, quum ab omnibus incepiſſet. Quemadmodum & Abraham Geneſis 18. treis angelos ſibi uiſos, ut unum adorauit & inuitauit, & ut pluribus aquam, cibum potumq́; apparauit. Tua cauſa igitur, id eſt ueſtra, per* ἑτέρωσιν *numeri. uel omnes ſigillatim recenſendo, tua cauſa, ô Aglaia ô Euphroſyne atq; Thalia, Minyorum ciuitas Orchomenus uidelicet, uictoria Aſopichi clara eſt.* i ❨ μινυεία.) ἁ μινύζα, *Minyζa, id eſt Orchomenus, quam Minyéi incolunt, celebris eſt uictoria.*

k ❨ *I nunc fama.*) ἀχοῖ. *Apoſtrophe ad famam. O fama, inquit, quæ uictoriam Aſopichi paſsim diuulgas, deſcende ad Proſerpinæ domum, hoc eſt, ad inferos, periphraſi poëtica, ad manes parentis Aſopichi, ad ipſum Cleodemũ, illiq́; filij ſui uictoriam denuncia.* ἀχοῖ *uocatiuus eſt ab* ἠχὼ, η *in* α *dorica dialecto mutato, pro* ἠχοῖ. l ❨ *Vtinam filius ſibi ſuam coronarit.*) *Periphraſis eſt uictoriæ.* m ❨ πτεροῖσι.) *Alis multorum certaminũ, id eſt, coronis uictoriæ, quæ alarum inſtar uictorẽ extollunt, & in ſublime ferunt. Sed hic libet ſubiungere hanc ipſam oden, perinde ac heroëlegeio uertere tentabã.*

ASOPICHO ORCHOMENIO, CLEODEMI FILIO STADII VICTORI.

ἐπίσκο-
ποι.

Inſignes agite huc Charites, Cephesidis undæ
Præclarum nactæ conſpicuumq; thronum,
Reginæ Orchomeni celebres, è pectore quarum
Sollicito nunquam gens Minyîa cadit.
Illius at priſcam ſanè noctesq; diesq;
Curatis ſtirpem, conſpicitisq; probe.
Veſtra pia nunc depoſco mihi numina mente,
Ilicet ad noſtras currite quæſo preces.
Quicquid enim dulce eſt, ac delectabile cuiquam,
Gratia conficit ueſtra deæ Charites.
Muneribus claret ueſtris ſapiensq; bonusq;,
Et quiſquis rebus præminet egregijs.
Quid ſuperis gratum ſine uobis? gaudia nulla,
Nec choream inſtituunt, concelebrant'ue iocos.
Cunctorum in cœlis operum, rerumq; benignæ
Diſpenſatrices, omnia rite agitis.
Hinc & apud Phœbum, traiectus nomina fecit
Cui Python, ſedes ſplendida ueſtra micat.
Aßidue & regem ſummi ueneramini Olympi,
Aethera qui nutu concutit atq; ſolum.
O ueneranda Aglaia deos, ac ſuauiter omneis
Euphroſyne mulcens carmine terrigenas.
Dulciter & reſonans cantu formoſa Thalia
Magna Iouis proles, florida diua mihi,
Auſcultate meis precor exultantibus hymnis,
Felix ingreßis proſperum iterq; modo.
Aſpicite ut ſobolis Cleodemi encomia dicam
Harmonia & cithara, mellifluoq; melo.
Illius adueni cauſa, nam tempora ſerto
Ex olea cinxit, quam ſtadio ipſe tulit.
Reddidit illuſtrem ueſtro patriamq; decoram
Auxilio Orchomenon candidus Aſopichus.
Fama igitur natæ Cereris te confer ad aulam
Confeſtim Stygiam, mors ubi dira ſedet.
Nuncia monſtreris Cleodemo quò ipſa parenti

Curſorem

Curſorem ob iuuenem læta hilarisq́; ſuum.
Enumerans iuxtà, quanam ratione perennis
Elidis ad fines uicerit ille pede,
Cæſariem ornaritq́; ſuam florentibus annis
Inclytus Aſopichus.
Conuexum uolucres pennæ uel ad æthera tollunt,
Victorem ſtadij gloria ſumma uehit.

OLYMPIORVM FINIS.

PINDARI PYTHIA

HIERONI AETNAEO SYRACVSIO, CVRRV.

STROPHE I. COLON XII.

C[a]AVREA cithara, Apollinis Muſarumq́ue uiolacea cæſarie præſtantiũ conſona & conſcia poſſeſsio, te quidem [b]baſis & [c]lætitiæ principium audit. Siquidem [d]cantores uel [e]ſignis perſuadentur, quando [f]percuſſa reddis ambages choro admirandorum [g]præludiorum: ac [h]dirum fortiſsimumq́ue [i]æterni ignis fulmen extinguis. Indormiſcit & aquila in [k]ſceptro Iouis reſidens, ueloci utrinque [l]demiſſa ala,

ENARRATIO.

Pythia, ludi uel ſpectacula, nomen habent à Pythone ſerpente, ab Apollíne interempto, ut Græcorum quidam adſerunt: unde & prouerbium natum eſt ἰὼ παιάν. Cui ſententiæ adſtipulatur Ouid. 1. Metamorph. Pythiorum origo.

Hunc Deus arcitenens, & nunquam talibus armis
Ante, niſi in damis, capreisq́; fugacibus uſus,
Mille grauem telis, exhauſta penè pharetra
Perdidit, effuſo per uulnera nigra ueneno.
Ne ue operis famam poſſet delelere uetuſtas,

Inſtituit ſacros celebri certamine ludos,

Pythia, perdomitæ ſerpentis nomine dictos.

Alij à uerbo πύθεσθαι*, id eſt, putreſcere, certamini nomen inditũ putant: quod illic ſerpẽs putruerit.* πύθεσθαι *enim putreſcere eſt, ut apud* Homer. Odyſſ. α.

αὐτῷ, οὗ δή που λεύκ᾽ ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ.

Vel à πυνθάνεσθαι*, id eſt, ſcrutari: quod illuc profecti ſciſcitarentur* Apollinis *oraculum. Alij à loco uocari arbitrantur Pythone, quæ urbs eſt apud* Delphos, *(unde* Apollo Pythius *&* Delphicus *idem ſunt) quæ primum* Nape*, deinde* Petreeſſa*, poſtea* Criſſa*, deniq; Pytho appellata. Principio nouem annorum ſpatio ſemel agebantur* Pythia*, poſtea ad quinquennale tempus redacta. Qui hiſtorias tradunt, ab* Eurylocho Theſſalo Amphictyonũ *duce, debellatis* Cir*rhæis, inſtituta* Pythia *uolunt, in* Pythij Apollinis *gratiam, regnante* Delphis *Gylida,* Athenis *Simone. Pecunias uictoriæ præmium fuiſſe primum.* Ouidius *æſculeas frondes* 1. *Metamorph. præmium fuiſſe adſerit, dum ait:*

Quo tempore inſtituta Pythia.

Hic iuuenum quicunq; manu, pedibus'ue, rota'ue

Vicerat, æſculeæ capiebat frondis honorem.

Nondum laurus erat.

Poſtea uero lauream niceterion permanſiſſe conſtat.

Argumentum.

Hieronẽ Syracuſium, quẽ & prima Olympiorũ celebrauit, hac rurſus prima Pythiorũ ode cõmendat, tum ab Aetna, tum reliquis uitæ eius ornamentis, quæ ordine cuncta perſpicientur: à uictoria curruus. Vicit aũt Pythiade 26. & 27. *eques: uigeſimã uero nonã curru. Aetnæum appellat, quod Catanen Siciliæ urbem inſtaurans, cognominẽ monti fecerit, ſeq; Aetnæum in certaminibus quorum uictor erat, proclamari uoluerit.* a ¶ *O aurea cithara.) Ab aurea cithara ideo orditur, Artemone hiſtorico autore, quod Hieron ei promiſerit auream citharam: cuius promiſſi ut eum admoneat, à cithara hic initium dicit.* b ¶ *Baſis.)* βάσις ἀ βαίνω*, pedem ſtatuæ uel ſigni ualet: qua ſignificatione &* Plinius lib. 3. Epiſtola ad Seuerum *utitur. Hic inceſſum chori, uel primum chorum ducentis ſaltum intelligit per baſin poëta.* c ¶ *Letitiæ principium.)* ἀγλαΐας ἀρχά*, per appoſitionem accipiendum eſt. Porrò quæ hic de cithara dicit, ad Muſicam, poëticen, & omneis adeò ingenuas diſciplinas pertinet. Vires autem citharæ & bonarum diſciplinarũ, quas hic recenſet, ſunt animo uoluendæ.* d ¶ *Cantores.) Per cantores, citharœdos & Muſicos & poëtas intelligit. Muſici obtemperant ſignis citharæ, & cantioni Muſarum. atq; hæc eſt prima uirtus. Altera, quod Iouis fulmen extinguat, hoc eſt, deos placet, nedum homines, Muſica & cithara. Tertia: tam dulcis cantus eſt, ut & aquila dulcedine eius capta, indormiſcat. In ſceptro Iouis aquilam*

colligat,

colligat, quod ſit armiger & ales Iouis. Ariſtoteles ideo hanc Ioui attribui putat, in hiſtoria animalium, quod altius reliquis uolucribus in altum aëra ſeſe penetret. e ℭ *Signis perſuadentur.) Varias, uti dixi, citharæ laudes & præconia enumerat, quæ ad Muſicen & literas & eloquentiam pertinent. Dolendum uero eſt, & ægro planè ferendum animo, Muſicen hodie apud quoſdā adeò contemptui haberi. Quanto certius facturi eramus, ſi priſcos Græcorum patres atq; principes imitaremur, ſi qui ignari Muſices eſſent, ad myrtum canere, Themiſtoclis exemplo, cogerentur, ut eſt apud Ciceronē in Tuſculanis: unde prouerbiū etiam profluxit,* πρὸς μυῤῥίνην ᾄδειν. *Quanta ſit uirtus Muſices, Saul maligno ſpiritu exagitatus, & Dauidis cithara liberatus à ſatana, exemplo nobis eſſe poteſt. Ea enim eſt uirtus, ea energia Muſices, & latens potentia, ut animū hominis ad ſeſe pertrahat, ac ueluti extra ſeſe rapiat. Hunc ad modum hic quoq; ait, quod æterni Iouis dirum & fortiſsimum fulmen extinguat: id eſt allegoricôs, irata numina placet, ac tonitruantem ira percitum Iouem (qui fulgetris mortales terret ac punit) conciliat.* f ℭ *Percuſſa.)* ἐλελιζομένη, *à uerbo* ἐλελίζειν *participium, quo pulchre iuxtà cordarum ſonum exprimit* ἐλελῖ. g ℭ *Præludiorū.)* ἀμβολάς, *pro* ἀναβολάς *præludia, ab* ἀναβάλλεσθαι, *quod & præludere eſt Homero:* ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν. *& differre uel reijcere Iſocrati, & in Nemeis Pindaro.*

h ℭ *Dirum.)* καὶ τὸν αἰχματάν, *forte, dirum: ab* αἰχμὴ *iaculum, quo Iupiter pugnat, & iaculi uice utitur. Telum enim Iouis, fulmen eſt. Apud poëtas fulmen aliàs triſulcum appellatur, à triplici ſpecie, nempe ſicca, humida & clara: qua de apud Pliniū lib. 2. cap. 45.* i ℭ *Aeterni ignis.)* ἀενάου, *ſemperflui ſonat. Aquæ epitheton eſt. Poëta hic catachreſtice fulmini applicat, ab* ἀεὶ *ſemper, &* νάω *fluo.* k ℭ *Sceptro.)* σκάπτῳ *dorice pro* σκήπτρῳ. l ℭ *Demiſſa ala.)* χαλάξαις *doricum participiū pro* χαλάσας. σ *in* ξ *mutatum eſt, iota inter* α *&* σ *interpoſitum Dorica dialecto. à uerbo* χαλάω, *id eſt, demittere.*

ANTISTROPHE, COLON XII.

Rex auium: quando [a]denſam [b]incuruo capiti nebulam, [c]ſuaue palpebrarum clauſtrum offudiſti: quæ dormitans [d]perfuſum cantione dorſum [e]attollit, [f]illecebris tuis detenta. [g]Subinde fortiſſimus Mars, aſpera [h]haſtarum acie relicta, exhilarat animum carmine. [i]Iam & deorum carmina

mentes demulcent, [k] unà cum Apollinis ſapientia, multoq́ [l] conſpicuarum ſinu Muſarum.

a ℂ *Denſam nebulam.)* κελαινῶπιν, *nebulæ epitheton, quod nigra, quod denſa ſit aſpectu.* *b* ℂ *Curuo capiti.)* κρατὶ *pro* κάρατι, *per ſyncopen. Caput uero pro naſo, inquiunt Scholia, accipit. Nam & Homerus* αἰετὸν ἀγκυλοχείλην *dicit. Sic hic Pindarus* κρατὶ *pro* ῥινὶ, *totum pro parte accipit. Eſt ergo denſa incurui naſi nebula: & ſuaue palpebrarum clauſtrum, ſomnus è dulcedine citharæ proueniens.* *c* ℂ *Suaue clauſtrum.)* ἁδὺ κλαῖστρον, *pro* ἡδὺ κλεῖθρον *per appoſitionem. Nebulam, inquit, nigram, ſuaue palpebrarũ clauſtrum exiſtentem, eius capiti offudiſti. hoc eſt: Tu citharæ dulcedine tua uigilantem in ſceptro Iouis aquilam ita permoues, adeò permulces, ut oculos ſuos inſomneis tenere nequeat, ſed indormiſcere cogatur. Atq; hoc eſt quod ſubiungit,* ὁ δὲ κνώσσων. *d* ℂ *Perfuſum dorſum.)* ὑγρὸν νῶτον, *tergum humidum, id eſt, perfuſum ſcilicet citharæ ſonitu, Muſica attollit. Vel, demiſsis alis, ſolo adhuc tergo pendet dormiens.* *e* ℂ *Attollit.)* αἰωρεῖν *attollere, pendere.* *f* ℂ *Illecebris tuis.)* ῥιπῆς *iactũ ſonat, qualis telorũ eſt. Metaphorice pro carminibus, quibus ales Iouis, expers rationis, rapitur, cõmouetur, ad ſomnum adigitur, accipit.* *g* ℂ *Subinde fortiſsimus Mars.)* *Alia uirtus Muſices, uel citharæ, ordine quarta. Mars quantumuis durus & ferreus, relictis armis & prælijs, Muſica ſeſe oblectat: id quod Homerus in Martis cum Venere adulterio ſatis ſcite adumbrauit. Deinde in Achille, qui cum alioqui fortiſsimus Græcorum eſſet, rapta ſibi per Agamemnonem Briſeide, poſthabito prælio, Muſica ſeſe & Gratijs oblectat.* *h* ℂ *Relicta haſtarum acie.)* *Belli eſt periphraſis.* *i* ℂ *Iam & deorum carmina mentes demulcẽt.)* κῆλα *Homero ſagittas ab arcu miſsiles ſignificat.* τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο. *primo Iliad. Hic tropice pro Muſices illecebris & mulcimentis uſurpat, ac ueluti* αὐτὶ κηλημάτων. *aliam, nempe ordine quintã, eamq́; potentiſsimam Muſices uirtutem innuens.* *k* ℂ *Vnà cum Apollinis ſapientia.)* ἀμφὶ λατοΐδα, *cum Apollinis ſapientia. Latoides, hoc eſt, Latonæ filius:* υἱὸς γὰρ ἦν λητοῦς ὁ ἀπόλλων. *Patronymicũ eſt à* λητοῦ, *Latonæ.* λατοΐδα *pro* λητοΐδου, *dorice.* *l* ℂ βαθυκόλπων.) *Muſas* βαθυκόλπους *appellat,* βαθὺ *pro* πολὺ *accipiens, quod magnis ſinibus conſpiciantur: à mammis eas cõmendans. Per ſynecdochen formoſæ totæ intelliguntur.* βαθὺ *etiã pro* πολὺ *accipi in dictione* βαθύζωνος *Scholia Homerica teſtantur. Quum ergo Homerus matronas* βαθυζώνους τε γυναῖκας *appellat, multum & compreſsim & arcte cinctas intelligere non eſt*

abſo

abſonum uero, uti cingulæ uiderentur. Sed hæc παρέργως.

EPODOS, COLON XV.

„ [a]Quæcunq; autem per terram ac [b]immenſum „ mare exoſa habet Iupiter, Pieridum cantionem „ [c]auerſantur. [d]Horum de numero eſt, deorum hoſtis in horrendo [e]tartaro ſepoſitus [f]centum capitibus metuendus Typhos: quem [g]Ciliciæ quondam celebris ſpecus educauit: nunc uero mari obfirmata [h]littora [i]ultra Cumas, atq; adeò ipſa Sicilia ipſius uilloſum pectus deprimit: [k]cœleſtis item columna, niualis Aetna, perpetuum annum niuem fouens, hunc cohibet.

STROPHE II. COLON XII.

[l]Cuius ex angulis eructant quidem puriſsimi, plurimi ignis, fontes: [m]flumina quidem interdiu profundunt candentem fumi turbinem, at noctu rutila ex petra uolutata flamma, ad imam ponti uaſtitatem cum ſtrepitu proruit, [n]ac illud Vulcani incendium, denſiſsimos eiectat [o]ſyphones, ut prodigium ſit mirandum uidiſſe, miraculum etiam eos qui præterierunt audiſſe,

a ❨ *Quæcunque.) Quos Iupiter non charos habet, hi, inquit, auerſantur Muſarum à Piero monte cognominatarũ cantum. Qua ſententia ignauos, & literarum & uere eruditorum contemptores notat, concilians ſibi ac iuxtà reddens attentũ Hieronem. perinde ac ſi dicat: Qui literas adſpernantur, Deũ adſpernantur. Ac rurſum, Deus contemnit & auerſatur ſuorum donorum, id eſt, literarum contemptores. Veriſsima gnome, quæ ad ingenuas diſciplinas omnino pertinet: quã ſi optimates, cum Hierone hoc Pindarico animo ſuo uoluerent, maior ſtudijs honos haud dubie haberetur. Ac indoctum uulgus, omnium liberalium ſtudiorum expers, ſi hanc Pindari gnomen ſibi perſuaſam & ratam & ſanã crederet, prolem ſuam maiore cura literis ac præclaris Muſis dederet. At quid è ſua inertia præmij referunt, qua cum dona Dei, tum ipſum Deũ nau-*

ci ducunt, quàm ſui liberorumq́; ſuorum perniciem? b ℂ Immenſum ma re.) ἀμαιμάκετον, *quaſi* ἀμαιμάχετον, *inexpugnabile, indomitum, immenſum. Vltima Iſthmiorum ode eadem uoce uſus eſt.* c ℂ Auerſantur.) ἀτύζονται, *ab* ἄτη, *id eſt, noxa deriuatur*. Pro ἀποστρέφονται *poëta utitur, iuxta mentẽ Interpretis.* ἀΐοντα *audientia, dependet ab* ὅσσα. *Quæcunq;, inquit, exoſa habet Iupiter, audientia uocem Pieridum, hoc eſt, dum audiunt cantum & odas Muſarum, eaſdem auerſantur.* d ℂ Horum de numero.) *Exemplo quod dixit confirmat, ad Aetnam Siciliæ montem, unde ſe Hieron Aetnæum prædicabat, deſcendens: propter quem & ſententiam hanc primum attulit.* e ℂ Tartaro.) *Tartarũ Stephanus* περὶ πόλεων, *ex Cratete locum eſſe tradit, craſſiori aëre. Iuxta alios uero locus eſt ſub terra circa Saturnũ & eos qui cum ipſo, id eſt, inferis. Nam Tyrſin Saturni inſulam, è 2. Olympiorum perceptum eſt ſedem eſſe beatorum. Dicitur autem tartarus, ra, rum, ſubſtantiue. Pindarus hic fœminino genere uſus eſt,* ἐν αἰνᾷ ταρτάρῳ, *à uerbo* ταράσσειν, *turbare: aptum inferis nomen.* f ℂ Centum capitibus.) *Typhonem gigantem centum capitibus horrendum fuiſſe, uel centum capita habuiſſe, Pindarus adfirmat: ideo enim eum* ἑκατοντακάρανον, *hoc eſt, centicipitẽ appellat. Conſonat huic Ariſtophanes in Nebulis, qui hunc* ἑκατογκεφαλατυφῶ *nominat, dum Strepſiades inquit:*

τοῦτ᾽ ἄρ᾽ ἐποίουν ὑγρᾶν νεφελᾶν στρεπταιγλᾶν δάϊον ὁρμὰν
πλοκάμους θ᾽ ἑκατογκεφαλατυφῶ, πρημαινούσας τε θυέλλας.

Scholia tamen certum numerum pro incerto acceptum uolunt, pro multis capitibus inſignem. De Typhone in ſuperioribus, ode nempe 4. Olympiorũ nonnihil dictum eſt. Extat fabula apud Ouid. 5. Metamorph. Horatiũ 4. ode tertij libri carminum. Quinetiam Homerus Otum & Ephialten fratres Ioui bellum indixiſſe refert, undecimo Odyſſeæ. Oſſam enim & Peliũ montẽ ad Olympum transferendo, cœlum ſcandere, Iouemq́; deijcere tentabant. Horatius & cæteri ad multos Gigantes id facinoris referunt, inter quos Ouidius Typhonem etiam numerat. Horatij locus eſt huiuſmodi:

Magnum illa terrorem intulerat Ioui
Fidens iuuentus, horrida brachijs,
Fratresq́; tendentes opaco
Pelion impoſuiſſe Olympo.
Sed quid Typhoeus & ualidus Minas,
Aut quid minaci Porphyrion ſtatu,
Quid Rhœtus, euulſisq́; truncis
Enceladus iaculator audax,

Contra

Contra ſonantem Palladis ægida
Poſſent ruentes? hinc auidus ſtetit
Vulcanus, hinc matrona Iuno, &
Nunquam humeris poſiturus arcum. *Et poſtea:*
Iniecta monſtris terra dolet ſuis,
Mæretq́; partus fulmine luridum
Miſſos ad orcum, nec peredit
Impoſitam celer ignis Aetnam. *Dicitur aũt nominatiuo* Typhos, Typhon, & Typhoeus. g ℂ *Ciliciæ quondam celebris ſpecus.)* *Cilicia Aſiæ regio eſt, in qua ſpecum fuiſſe* Typhonis *Pindarus adſerit. De antro illo eſt apud* Pomponium Melam *in* 3. Tertius, *inquit, ſpecus eſt, quem* Typhoneũ *uocant, ore anguſto, & multum (ut experti tradidere) preſſus, & ob id aßidua nocte ſuffuſus, neque unquam perſpicuè facilis. Sed quia nunc demiſſa in ſe conſe ſtim exanimat, natura fabulaq́; memorandus.* h ℂ *Littora mari obfirmata.)* ἁλιέρκεες ὄχθαι, *ripæ mari ſeptæ. Tametſi* ὄχθη *ripam ſonet, & ad fluuium pertineát, attamen cum mare adiecerit, per littora uerti. quanquam & inſularũ ripæ ſint, & latini ripam inſulis attribuant: perinde atq́;* Pomponius *Mela, mare inſularumq́ ripis contentum ait: ac idem rurſus* Nili littora *nominet. Sed nihil hic magna diſputatione opus. Certum eſt littus proprie maris eſſe, ripam fluminis: ſic apud* Græcos τὰς ὄχθας εἶναι ποταμοῦ, αἰγιαλὸν δὲ τῆς θαλάσσης. *interim tamen diſcrimen hoc nonnunquam à poëtis & alijs turbari: quare mihi hoc dandum opinor, ſi hic* ὄχθας *per littora uerterim, dum mare Siculum Cumas alluens conſidero. Etſi* Nicander *dixerit,* περὶ ὄχθας περμήσσοιο, *in principio* Theriacôn, *Permeſo flumini* ὄχθας *uerè & proprie tribuens.* i ℂ Vltra Cumas.) *Sex Cumæ numerantur apud autores, tradente* Stephano. *Prima* Aeolidis, *à* Cuma *Amazone dicta.* Ephorum *hiſtoricũ &* Heſiodum *poëtam hæc agnoſcit ciues, ex ſeſe editos. Altera, quæ* Phriconitis *&* Leſbos *appellatur: alia* Italiæ, *quarta* Eliæ, *quinta* Eubœæ: *ſexta inſula eſt* Siciliæ *uicina, quam hic adfert.* k ℂ *Cœleſtis item columna.)* *Niualem* Aetnam, *propter altitudinem, & mira illic naturæ ſacramenta, per appoſitionem, cœleſtem columnam uocat, metaphoricôs: hoc eſt, altißimũ montem, nonnihil cœleſtis operationis exhibentem.* l ℂ *Cuius ex angulis.)* *Per amplificationem deſcribit hic paucis montis* Aetnæ *in* Sicilia *mira. De quo* Plinius *lib.* 2. *cap.* 106. *Ardet* Aetna *noctibus ſemper, tantoq́; æuo ignium materia ſufficit: niualis hybernis temporibus, egeſtumq́; cinerem pruinis operiens.* Et *lib.* 3. *cap.* 8. Aetna Siciliæ *mons, nocturnis mirus incendijs.* *Porrò omnium longe mirabilißimum eſt, quod* Pindarus *hic* Aetnam *& niualem, ac toto*

anno niue perfuſum, ac perpetuis ignis fontibus ardere dicat. Quid enim magis mirificũ, atq; duo maxime pugnantia in una re, uno corpore loco'ue reperiri? Philoſophi pro catholica habent, duo contraria non poſſe eſſe ſimul. At hic & calorem & frigus, niuem & ignem, in Aetna reperimus. Etſi enim uno in loco ignis & nix non ſint, nec eadem montis ſubſtantia, mirum tamen eſt tanto igni, totum montem non liquefieri: longe ſanè mirabilius niuem non diſſolui. Pindaricam hanc Aetnæ deſcriptionem Phauorinus apud Gellium confert lib. 17. cap. 10. Hic miror equidem à quibuſdam hunc autorem reijci. Vt enim iudicio caret & eloquentiæ ignarus eſt, qui eum iuuentuti proponit, ut inde lexin & phraſin latinæ linguæ diſcat: ſic nimium ſibi tribuunt, qui Gellium planè adſpernantur. Quod ſi iuxta auream Plinij gnomen, Plinio iuniore in epiſtola ad Macrum referente, nullus liber tam malus ſit, quin aliqua ex parte prodeſſe poßit: Gellianæ uigiliæ quum minime pauca contineant poſteritate digna, plurimum etiam fructus adferentia ſtudijs & ſtudioſis, quid eſt quod eum adeò damnent? Inter pleraq; igitur alia & hoc minime adſpernandũ eſt, Phauorini, quod annotauit ille, de Virgilio in Pindaricorũ uerſuum tralatione. Recitata enim hac Pindarica tota Strophe, Aetnæ cum niuem tum ignem continente, Audite, inquit, nunc Virgilij uerſus, quos inchoaſſe eum uerius dixerim, quàm feciſſe:

Portus ab acceſſu uentorum immotus & ingens
Ipſe, ſed horrificis iuxtà tonat Aetna ruinis,
Interdumq; atram prorumpit ad æthera nubem,
Turbine fumantem piceo, & candente fauilla,
Attollitq; globos flammarum & ſydera lambit.
Interdum ſcopulos, auulſaq; uiſcera montis
Erigit eructans, liquefactaq; ſaxa ſub auras
Cum gemitu glomerat, fundoq; exæſtuat imo.

Iam principio, inquit, Pindarus ueritati magis obſecutus, id dixit quod res erat, quodq; iſtic uſu ueniebat, quodq; oculis uidebatur, interdiu fumare Aetnam, noctu flammigare. Virgilius autem, dum in ſtrepitu ſonituq; uerborũ conquirendo laborat, utrunq; tempus nulla diſcrepatione facta confudit. Sed quia ex ipſo Gellio hic locus nulli non pateat, quomodo ῥόον πυρὸς αἴθωνα, & κρουνὸς, & alia id genus, incõmode uerterit, nolo hic æqua plus parte eſſe prolixior, adiecto ſaltem hoc quod in fine ait: Quod ſaxa aũt & ſcopulos eructari, & erigi, eoſdemq; ipſos ſtatim liquefieri & gemere, atq; glomerari ſub auras dixit, hoc, inquit, nec à Pindaro ſcriptum, nec unquã fando auditum, & omniũ quæ monſtra dicantur, monſtroſißimum eſſe. m (Flumina interdiu.) *ποταμοὶ δ' ἁμέραισι, &c. id eſt, interdiu fumat, noctu ardet.* n (Ac

illud

illud Vulcani incendium.) Græcis ἑρπετὸν *reptile eſt: cui rei certũ Nican-der teſtimoniũ dicit. Scholia hic pro incendio accipi tradunt. Illud Vulcani re-ptile, periphraſis Aetnæ uel Typhonis eſt, pro eo quod eſt, Aetna, cuius æſtus à Vulcano prouenit.* o ℂ *Syphones.)* κρουνοὶ *ſiphones ſunt uel cana-les. In metaphora perſeuerat.* ἑρπετὸν reptile.

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]Vt Aetnæ in nemoroſis religatus eſt uertici-bus ac ſolo, lectus uero durus totum inclinatum dorſum pungit. [b]Vtinam tibi iamnunc, utinam placeat Iupiter, qui montem hunc, fertilis terræ frontem, adminiſtras, ubi [c]inclytus indigena, ui-cinam glorificauit urbem. Nam in Pythio curſu præco proclamauit eam ex uictoris Hieronis pro nuncians

EPODOS, COLON XV.

Curribus.

a ℂ *Vt Aetnæ.)* οἷον, *iuxta diſtinguendi rationem cum præcedentibus cohæret, ut miraculum auditus & prodigium uiſus præcedens referatur ad ſi-tum Typhonis gigantis: quaſi Typhon iſte ſit cauſa incendij, ac ueluti renitatur ſuggerenti flammas Vulcano, unde inter luctandum tanti globi flammarum, in altum & in ipſum mare eijciuntur. Quæſtio hic oritur, quo pacto montis ca-cumini alligatus ſit Typhon, quum illi ſit Aetna ſuprapoſita. quæ hunc in mo-dum diluitur. Typhon dorſo ſuo terram & ſolum Aetnæ ſubſtratum, cordi ue-ro Aetnam impoſitam gerit. Porrò Græcis* τύφειν *ardere eſt: hinc ubicunq; montes ardentes, ut in Aegypto, in Phrygia & alibi ſint, Græci illic Typhonẽ eſſe tumulo conditum ſunt commenti.* *b* ℂ *Vtinam.)* δέησις *eſt. Pre-catur Iouem ut beneuolus, quæ cum de Typhone dixerit, tum de laudibus Hie-ronis ſit ſubiuncturus, ſuſcipiat. Iouem ideo, quod in Aetna coleretur: perinde ac poſthac Apollinem, ceu Pythij certaminis præſidem.* *c* ℂ *Inclytus in-digena.)* κλεινὸς οἰκιστήρ, *celebris habitator, Hieron eſt. Per uicinam ur-bem Catanen intelligit uel Aetnam.* Quæſtio.

" [a]Viris naui mare traijcientibus ubi primum
" per ſalum uehuntur, præcipua uoluptas eſt, [b]ſe-
" cundos adſpirare uentos. Decorũ nanq; eſt præ

anno niue perfuſum, ac perpetuis ignis fontibus ardere dicat. Quid enim magis mirificũ, atq; duo maxime pugnantia in una re, uno corpore loco'ue reperiri? Philoſophi pro catholica habent, duo contraria non poſſe eſſe ſimul. At hic & calorem & frigus, niuem & ignem, in Aetna reperimus. Etſi enim uno in loco ignis & nix non ſint, nec eadem montis ſubſtantia, mirum tamen eſt tanto igni, totum montem non liquefieri: longe ſanè mirabilius niuem non diſſolui. Pindaricam hanc Aetnæ deſcriptionem Phauorinus apud Gellium confert lib. 17. cap. 10. Hic miror equidem à quibuſdam hunc autorem reijci. Vt enim iudicio caret & eloquentiæ ignarus eſt, qui eum iuuentuti proponit, ut inde lexin & phraſin latinæ linguæ diſcat: ſic nimium ſibi tribuunt, qui Gellium planè adſpernantur. Quod ſi iuxta auream Plinij gnomen, Plinio iuniore in epiſtola ad Macrum referente, nullus liber tam malus ſit, quin aliqua ex parte prodeſſe poßit: Gellianæ uigiliæ quum minime pauca contineant poſteritate digna, plurimum etiam fructus adferentia ſtudijs & ſtudioſis, quid eſt quod eum adeò damnent? Inter pleraq; igitur alia & hoc minime adſpernandũ eſt, Phauorini, quod annotauit ille, de Virgilio in Pindaricorũ uerſuum tralatione. Recitata enim hac Pindarica tota Strophe, Aetnæ cum niuem tum ignem continente, Audite, inquit, nunc Virgilij uerſus, quos inchoaſſe eum uerius dixerim, quàm feciſſe:

Portus ab acceſſu uentorum immotus & ingens
Ipſe, ſed horrificis iuxtà tonat Aetna ruinis,
Interdumq; atram prorumpit ad æthera nubem,
Turbine fumantem piceo, & candente fauilla,
Attollitq; globos flammarum & ſydera lambit.
Interdum ſcopulos, auulſaq; uiſcera montis
Erigit eructans, liquefactaq; ſaxa ſub auras
Cum gemitu glomerat, fundoq; exæſtuat imo.

Iam principio, inquit, Pindarus ueritati magis obſecutus, id dixit quod res erat, quodq; iſtic uſu ueniebat, quodq; oculis uidebatur, interdiu fumare Aetnam, noctu flammigare. Virgilius autem, dum in ſtrepitu ſonituq; uerborũ conquirendo laborat, utrunq; tempus nulla diſcrepatione facta confudit. Sed quia ex ipſo Gellio hic locus nulli non pateat, quomodo ῥόον πυρὸς αἴθωνα, & κρουνοὺς, & alia id genus, incõmode uerterit, nolo hic æqua plus parte eſſe prolixior, adiecto ſaltem hoc quod in fine ait: Quod ſaxa aũt & ſcopulos eructari, & erigi, eoſdemq; ipſos ſtatim liquefieri & gemere, atq; glomerari ſub auras dixit, hoc, inquit, nec à Pindaro ſcriptum, nec unquã fando auditum, & omniũ quæ monſtra dicantur, monſtroſiſsimum eſſe. m ¶ Flumina interdiu.) ποταμοὶ δ᾽ ἁμέραισι, &c. id eſt, interdiu fumat, noctu ardet. n ¶ Ac

illud

Illud Vulcani incendium.) Græcis ἑρπετὸν *reptile eſt:cui rei certũ Nican-der teſtimoniũ dicit. Scholia hic pro incendio accipi tradunt. Illud Vulcani re-ptile, periphraſis Aetnæ uel Typhonis eſt, pro eo quod eſt, Aetna, cuius æſtus à Vulcano prouenit.* o ℭ *Syphones.)* κρουνοὶ *ſiphones ſunt uel cana-les. In metaphora perſeuerat.* ἑρπετὸν reptile.

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]Vt Aetnæ in nemoroſis religatus eſt uertici-bus ac ſolo, lectus uero durus totum inclinatum dorſum pungit. [b]Vtinam tibi iamnunc, utinam placeat Iupiter, qui montem hunc, fertilis terræ frontem, adminiſtras, ubi [c]inclytus indigena, ui-cinam glorificauit urbem. Nam in Pythio curſu præco proclamauit eam ex uictoris Hieronis pro nuncians

EPODOS, COLON XV.

Curribus.

a ℭ *Vt Aetnæ.)* οἷον, *iuxta diſtinguendi rationem cum præcedentibus cohæret, ut miraculum auditus & prodigium uiſus præcedens referatur ad ſi-tum Typhonis gigantis: quaſi Typhon iſte ſit cauſa incendij, ac ueluti renitatur ſuggerenti flammas Vulcano, unde inter luctandum tanti globi flammarum, in altum & in ipſum mare eijciuntur. Quæſtio hic oritur, quo pacto montis ca cumini alligatus ſit Typhon, quum illi ſit Aetna ſuprapoſita. quæ hunc in mo-dum diluitur. Typhon dorſo ſuo terram & ſolum Aetnæ ſubſtratum, cordi ue-ro Aetnam impoſitam gerit. Porrò Græcis* τύφειν *ardere eſt: hinc ubicunq; montes ardentes, ut in Aegypto, in Phrygia & alibi ſint, Græci illic Typhonẽ eſſe tumulo conditum ſunt commenti.* *b* ℭ *Vtinam.)* δίκαιος *eſt. Pre-catur Iouem ut beneuolus, quæ cum de Typhone dixerit, tum de laudibus Hie-ronis ſit ſubiuncturus, ſuſcipiat. Iouem ideo, quod in Aetna coleretur: perinde ac poſthac Apollinem, ceu Pythij certaminis præſidem.* *c* ℭ *Inclytus in-digena.)* κλεινὸς οἰκιστὴρ, *celebris habitator, Hieron eſt. Per uicinam ur-bem Catanen intelligit uel Aetnam.* Quæſtio.

„ [a]Viris naui mare traijcientibus ubi primum
„ per ſalum uehuntur, præcipua uoluptas eſt, [b]ſe-
„ cundos adſpirare uentos. Decorũ nanq; eſt præ

ſtantiorem tandem reditũ adipiſci. Hymnus uero hic, in eiuſmodi euentis, inclytam poſthac duraturam coronis equisq́ gloriã adfert, neq́ non lætis conuiuijs famigeratã. O Lycie Phœbe, qui Delo imperas, Parnaſſiq́ fontem Caſtaliã amas, uelis quæſo hæc quæ precor & uiris inſignem regionem tua conſummare uoluntate.

a ¶ *Viris naui mare traijcientibus.) Gnome eſt, qua hymnũ hunc, uel encomium ſuum ſequundo uento confert, hanc ad rationem: Perinde atq; ſequundus uentus nautis uel mercatoribus mare traijcientibus eſt gratiſsimus, quippe quo feliciter ad alienas planè terras abeant, & iucunde reuertantur, & quo beati reddantur: ſic meus hymnus Hieronem ubiq;, tum uictoriæ, tum inſignium equorum nomine prædicabit, ac in bonorum paßim conuiuijs beatum faciet, uti de eius uirtutibus ſermones miſceant.* *b* ¶ *Sequundos adſpirare uentos.)* πομπαῖον ἐλθεῖν οὖρον, *ſequundum uentũ, cuius ope deduci poßint, quoq́; uelint citra calamitatem peruenire queant.*

STROPHE III. COLON XII.

» [a]Ex dijs enim omnes humanarũ uirtutum co-
» natus, & ſapientes & manibus fortes & eloquen
» tia eximij ſunt. [b]Spero equidem ſagittam, [c]non æreis genis conſpicuam, manu uertendo, extra ſcopum me proiecturum: quam ſi longius miſero, [d]aduerſarijs me palmam [e]prærepturũ confido. [f]Faxint ſuperi ut nullo non tempore & felicitas & opes tuæ floreant, & obliuio triſtibus rebus adhibeatur.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Ac ad memoriam reuocet [g]quales, quibus in prælijs pugnas toleranti animo ſuſtinuerit, quando [h]uoluntate & conſilio deũm, reperiebant [i]honorem (qualem nemo Græcorum alius decerpit)

pit) diuitiarum eximium ornamentum.

a ℭ Ex dijs.) *Gnome eſt, qua & Hieronē diuina ope uiciſſe, ſeq́; iuxtà diuino adflatu pangere carmina dicit: redditq́; ueluti rationem precationis ſuæ, quare Ioui & Apollini, cū Hieron tum ciues chari eſſe, & hymni placere debeant. Virtus eſt ex Deo: uictoria eſt uirtutis opus: inſigne poëma et encomiū identidem uirtutis intellectus opus: Ergo uictoria Hieronis & carmina nō immeritò Deo grata ſunt. Atq; hæc tali ratiocinatione comprehenduntur: Quicquid ex Dei benignitate proficiſcitur, Deo gratum eſt: uictoria & bonarum literarum diſciplinæ ex Deo proficiſcuntur: ergo Deo gratæ ſunt. Argumentum ab honeſto ductum, nempe uictoriam rem diuinam eſſe, quæ non niſi ex Deo, proficiſci poßit. Vel ſimpliciter ratio eſt precationis, quur ab Apolline petiuerit ut ipſe perficiat & conſeruet Siciliam, & Siculam Catanen Hieronis urbem. Vnde ſubijcit: Ex dijs enim &c. Hoc eſt, niſi uos ô Iupiter & Apollo, & Siculorum & aliorum mortalium fortunas & ſtatum tueamini, actum eſt. Quid enim per ſeſe homo poßit integrum ſeruare ſine ueſtra ope?* *b* ℭ *Spero equidem.*) *ἄνδρα ᾽γὼ κεῖνον. Spero, inquit, &c. Allegorice accipiendum eſt. hoc eſt, Spero me Hieronem laudando, uera & inclyta dicturum: tum telis meis, id eſt, poëtica mea, aduerſarios & Hieronis & meos uicturum.* *c* ℭ Non æreis genis.) *μὴ χαλκοπάρᾳον. Quod non intelligat uera tela ærea uel ferrea, hic oſtendit: uerum ſe tropice loqui, & oden hanc in Hieronis uictoris decus conſcriptam intelligere. μὴ χαλκοπάρᾳον, non æreas genas habentem, iaculi uel ſagittæ æratas uel æreas cuſpides intelligit.* *d* ℭ Aduerſarios.) *ἀντίους. Per aduerſarios intelligit hoſtes Hieronis, qui eius gloriæ, uictoriæ atq; potentiæ inuideant: deinde poëtaſtros alios, qui ſibi Pindaro clanculum detreſtent.* *e* ℭ Præreptiturum.) *ῥίψαις, doricū participium à ῥίπτω, ſicut antehac χαλάξαις pro χαλάσαις. ἀμεύσασθ᾽, eſt prætergredi, uincere.* *f* ℭ Faxint ſuperi.) *Optat ut felicitas & diuitiæ Hieroni inconcuſſæ maneant, ut ita obliuiſcatur malorum quæ ſit perpeſſus.* *g* ℭ Quales, quibus in prælijs.) *οἵαις ἐν πολέμοισι. Hieronis & Gelonis dißidium, quo de regno contendebant, intelligit: de quo in 1. & 2. Olympiorum ode nonnihil actum.* *h* ℭ Voluntate.) *θεῶν παλάμαις, diuino conſilio uel potentia. In Olympijs παλάμην pro βουλῇ accipi perſpeximus.*

i ℭ Honorem.) *τιμάν. Per honorem Pindarus regnum ſæpe intelligere ſolet, ita hoc in loco. Atq; idipſum ex adnexa particula colligitur, dum inquit: οἵαν οὔτις Ἑλλάνων δρέπει.*

Nunc utiq; [a]Philoctetæ modum accedens pu

gnauit,[b] etſi neceſſariò, amico ei, ſit quiſpiam blanditus. [c] Fama eſt ex Lemno quæſitum uenire, ulcere maceratum

EPODOS, COLON XV.

Diuinos heroës, Pæantis filium arcu ualentẽ, qui Priami urbem [d] depopulatus eſt, finemq́ impoſuit defatigationi Danaorum, perinde ac fato deſtinatum erat. [e] Hoc quidem pacto Deus gubernator Hieroni adſit, qui & futuro tempore cupita illi prębeat. [f] O Muſa perſuade mihi, ut [g] perſolutionẽ quadrigis, lætitiamq́ à uictoria patris minime alienam, prope filium Hieronis Dinomenem concinam. Age deinceps [h] Aetnæ regi amabilem reperiamus hymnum.

a ℭ *Philoctetæ modum accedens.*) *A fortitudine & cõſilio in rebus bellicis Hieronẽ laudat, conferens eum Lemnio Philoctetæ, quod ipſius inſtar belligeratus ſit, ut poſtea ſubijcit. Innuit autem ægritudine fuiſſe æque grauatum Hieronem, atq; Philocteten: etenim dum calculo laboraret, in lectica circunferebatur, aduerſum ita hoſtes ſuos depugnans.* *b* ℭ Etſi neceſſariò.) *Potentes uel maleuolenti Hieroni blanditos eſſe, atq; eius timuiſſe potentiam, ait. Anaxilaum Rheginorum regem intelligi interpres docet: qui cum Locros Epizephyrios perdere funditus bello uellet, Hieronis interminatione impeditus eſt, autore Epicharmo.* *c* ℭ *Fama eſt ex Lemno.*) φαντὶ δὲ λαμνόθεν. *Philoctetæ, cui comparauit Hieronem, hiſtoriam refert. Conſonat huic hiſtoriæ Bacchylides in Dithyrambis, inquiunt Scholia: quod Græci è Lemno inſula Philocteten attulerint, quandoquidem ſine Herculanis armis Ilium capi non poſſe ex Heleni uaticinio perceperant. Iam Philoctetes ab Hercule genus ducebat.* *d* ℭ *Depopulatus.*) πέρσε. *Paridem enim Alexandrũ Priami filium occidit.* *e* ℭ *Hoc quidem pacto.*) οὕτω. *Precatur, ut quemadmodum Philoctetes conualuit, Hieron ſanitatem etiam priſtinam recipiat. Nam cum Apollinis oraculo lauiſſet Philoctetes indormijſſetq́;, Machaonem putrefactam ulceris carnem reſecuiſſe, ac uulneri infuſo uino, quã Aeſculapius à Chirone acceperat, herbam impoſuiſſe, atq; ita conualuiſſe Dionyſius tradit.*

f ℭ *O Muſa.*) μοῖσα. *A filio uirtutibus & ſapientia claro, Dinomene uidelicet,*

uidelicet, patrem laudat. g ℭ *Perſolutionẽ quadrigis.) Age, inquit, Muſa & Diomenem Hieronis filium concinamus, cuius laude quadrigæ, id eſt, uictoria patris ueluti perſoluetur & æquabitur. quaſi dicat: Ea uirtus in filio eſfulget, ut non inferior ſit iudicanda patris uictorijs.* h ℭ *Aetnæ regi.) αἴτνας βασιλεῖ. Aetnæ rex eſt Dinomenes hoc loco, ut è ſequenti Strophe planum fiet.*

STROPHE IIII. COLON XII.

[a]Cui urbem illam diuina cum libertate ad leges [b]Hyllidæ libræ Hieron condidit. [c]At Pamphyli & Heraclidarum liberi [d]ſub Taygeti ripis morantes, permanere ſemper uolunt [e]in Dorici Aegimij inſtitutis. [f]Tenuerunt Amyclas felices à Pindo uenientes, equorum præſtantia inſignium [g]Tyndaridarum præclari uicini, quorum celebritas ſumme floruit.

a ℭ Cui urbem.) τῷ pro ᾧ, conſueto poëtis more. Cui, ſubaudi Dinomeni. A legum Reipub. integriiate patrem & filium prædicat. b ℭ *Hyllidæ libræ.) ὑλλίδος στάθμας. Per Hyllidam libram Lycurgicas ſanctiones intelligit: is enim undecimus ab Hercule fuiſſe memoratur ab Ephoro. Hyllidã autem uocat, id eſt Herculanã, ab Hyla dilectiſsimo Herculis comite. Adiectitia uox eſt Hyllis. ὑλλὶς στάθμη, Hyllis libra, uel Hyllida libra: ſicut πατρὶς γαίη, pro πατρίδος uel πατρικὴ γαῖα. Lycurgicis ergo legibus urbem Catanen pater filio inſtaurauit, tradiditq́. Vel, Hyllidam librã, quod uero propius, ab Hyllo preſtantiſsimo Dorienſium principe & legislatore. Sic per Hyllidam libram, Doricas leges accipit. Hieron enim è Megarenſibus, Gelois & Syracuſijs Dorienſium colonis Aetnam urbem primum incolas tranſtulit. Sic pulchre quadrabit Hieronem, Aetnæis ceu Dorienſibus, Laconicas etiam leges præſcripſiſſe.* c ℭ *At Pamphyli & Heraclidarum.) Legum Aetnæarũ præſtantiam ab exemplo amplificat. Et Lacedæmonij, inquit, Doricis ſanctionibus gaudent. Iam Lacedæmon & Athenæ clariſsimæ Græciæ urbes & florentiſsimæ, de primatu inter ſeſe contendebant, ut eſt apud Iſocratem in Panegyrico & Panathenaico. Eas uero leges, quibus ampliſsimæ reſpub. optime & ſanctiſsime adminiſtrantur, oportet eſſe præclariſsimas. Proinde huius Strophes ſtatus hoc enthymemate continetur: Aetnæorũ leges ſunt præſtantiſsimæ, quia à Dorienſibus & Lacedæmonijs ſunt deductæ.* d ℭ *Sub Taygeti ri*

pis.) *Taygetus mons Laconicæ: pars pro toto: cuius & Homerus meminit in catalogo nauium,* ἢ κατὰ τηΰγετον περιμήκετον. *à Taygeta Eurotæ matre dictus, ut Stephanus tradit. Effertur, ut idem autor eſt, per tria genera,* τηΰγετος τηϋγέτη τηΰγετον. e ℂ *In Dorici Aegimij inſtitutis.)* *Pamphylus, Dymas & Dorus filij ſunt Aegimij: à quibus Pamphylis & Dymanis familiæ ſunt Lacedæmoni. Liberi ergo Pamphili & Heraclidarum ſunt nepotes & poſteri Aegimij & Herculis, hoc eſt, Hyllidæ. Vel, Lacedæmonij uolunt à Pamphilo uel Aegimio & Hercule deduci, ut Scholia habent. Mihi uidetur Pindarus, ut iam ſubindicatum, legum Aetnæarũ amplitudinem & excellentiam cõmendare, ut quæ à Dorienſibus ſint Aetnam translatæ. quaſi dicat: Tanta eſt earum legum cõmoditas, ut uel hodie Lacedæmonij eas aſsidue ſua in patria tueantur. Inſtituta igitur Dorici Aegimij, periphraſis eſt legum Dorienſium, uel Hyllidis libræ.* f ℂ *Tenuerunt Amyclas.)* *Amyclæ ciuitas Laconicæ eſt: per Synecdochen Spartã uel ipſam Lacedæmona intelligit. Summa eſt: Dorienſes iuxta Pindum Perrhebocæ habitãtes, Lacedæmona cum Heraclidis peruenerũt. Vel, Dorienſes, qui antea Pindum, unam ex quatuor urbibus exiſtentem, incoluerunt, uenerũt Dorida, quæ eſt inter Oeten & Parnaſum, ſex urbes complectentem, quarum nomina ſunt, Erineum, Cytinum, Bœum, Lilæũ, Carphæa, Dryope: ex hac deinde cum Heraclidis Lacedæmona proficiſcũtur. quaſi dicat: Et illi apud Spartiatas Doricas leges ſectantur. Antiquitatem ita legum, quibus Áetnã exornarit, & hoc paradigmate explicans.* g ℂ *Tyndaridarum.)* *Caſtor & Pollux Tyndaridæ ſunt, hoc eſt, Tyndari regis filij. Caſtor ergo & Pollux Argos tranſlati ſunt, Lacedæmoni uicinum. Lacedæmonios igitur Caſtori & Polluci, hoc eſt Argo uicinos eſſe dicit.*

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]O Iupiter, ſemper hanc felicitatem ciuibus & regibus prope [b]Amenam fluuiũ præbe, uera hominum ratione dijudicandam. Præſta etiam uti tua ope [c]princeps Hieron, filio ſuo Dinomeni imperãs, populumq; honorãs, unanimi eos concordia conglutinet. [d]Obſecro annue Saturni placido uultu, ut per ſingulas domos [e]Phœnix Tyrſenorumq; turba ſentiat naues contriſtantẽ uim, obſeruans ante Cumas

EPODOS

EPODOS, COLON XV.

Qualia Syracuſiorũ ſub principe domiti, perpeſsi ſint à uelocibus nauibus, qui & in mare omnem [f]ætatem præcipitauit,

a ℭ O Iupiter.) *Deeſis eſt. Precatur ut regibus & ciuibus Aetnæis rectam & felicem adminiſtrationẽ* Iupiter *donet.* b ℭ Amenam.) *ἀμένᾳ παρ' ὕδωρ, pro ἀμένου* Doricôs. *Fluuius eſt proxime Aetnã Amenes. Eſt autem periphraſis Aetnæorum, Ciuibus & regibus prope Amenem: id eſt Aetneis.* c ℭ Princeps Hieron.) *ἁγητὴρ ἀνήρ,* Hieron Siciliæ rex. *Optat autem ut & regibus & ſubditis felicitatem tribuat Iupiter, tum ut filiũ ſuum iuniorem regem ita inſtituat, ut ſumma concordia cum populo & ſubditis uitam uiuat.* d ℭ Obſecro.) *εὐχὴ eſt. Optat enim ut Iouis beneficio hoſtibus ſuis* Hieron *ſemper ſuperior permaneat, utq; à Phœnicibus ac Tyrſenis timeatur.* e ℭ Phœnix & Tyrſenorum turba.) *Porrò Tyrſeni & Carchedonij Phœnicum coloni, aduerſum Cumanos mouebant bellum, funditus eoſdem euerſuri cogitantes. Atenim* Hieron *Cumanis opem ferens eos ſeruauit, & ab hoſtili manu eripuit, Tyrſenorum & Carchedoniorum exercitibus non modicam paßis cladem. Atq; hanc cladem intelligit, dum inquit, ut ſentiat Phœnix & Tyrſenus, quanta à Syracuſiorum principe ſint perpeßi.*

f ℭ Aetatem.) *ἡλικίαν, id eſt, omnis generis milites, uel fortißimos quoſq;, uirili ætate & robore pollentes: per antonomaſian.*

[a]Græciam è graui ſeruitute liberans. [b]Proinde amplector à Salamine mercedem, Athenienſiumq́ ſuſcipio amicitiam & beneficium. [c]Lacedæmoni uero pugnã prædico ante Cithærona, [d]ubi Medi defatigati ſunt curuis arcubus inſignes. [e]At prope irriguã Himeræ fluminis ripã, Dinomenis liberis hymnũ abſoluam, quem iam ante [f]pro uirtute, [g]defeſsis hoſtibus receperunt.

a ℭ Græciam è graui ſeruitute.) *Liberauit & Siciliã & reliquos Græcos, dum Tyrſenos & Carchedonios in mari ſubmerſit. Sunt qui putent hic Pindarum ad Ephori hiſtoriã reſpicere, quæ eſt huiuſmodi: Quum Xerxes hoſtili manu Græciam inuadere uellet, legatos ad Carchedonios miſit, qui iuberent ut in Siciliam nauigantes illi, Græcorum claſſes ſubuerterent, ac deinde in Pelo-*

ponneſum uela ſua dirigerent. Eodem tempore ab Athenienſibus ad Hieronem *legati præſtò fuerunt, efflagitantes, ut Græcis ferat ſuppetias. Quibus obſequẽs* Hieron *&* Gelon, *ducentis nauibus inſtructis, duobus millibus equitũ, deciesq́; mille peditibus conſcriptis, Carchedoniorum claſſem debellarunt, in Siciliam irruentem. Atq; hac ratione cum Siculos tum reliquos Græcos acerba & triſti ſeruitute liberauit.* b ¶ *Proinde amplector à Salamine.*) *Ab Hieronis rebus geſtis, in quibus* Xerxis *expeditionis meminit, ſimul ad ipſam Athenienſium & Spartanorum pugnam aduerſum* Perſas *per dilatationem digreditur: ubi ſummum uirium ſuarum in bello ſpecimen præbuere Græci aduerſum Barbaros, & maximam ſunt laudem conſecuti. Dicit ergo, amplector à* Salamine *mercedem, &* Athenienſium *ſuſcipio beneficium: hoc eſt,* Non *omittã hic fortiſsima Græcorũ aduerſum* Xerxis *ferè innumerabiles copias facinora, qui ad*

Merces. *Salaminam inſulam* Atticæ *Perſarum manum debilitarunt. Mercedem autem metaphoricôs accipiendum opinor, pro re grata, ſi ad Græcos referatur.* Vt *enim debita merces res eſt grata, (de honeſtatis uero mercede loquimur, non de turpitudinis præmio. Corui enim & furcæ furibus nõ ſunt accepta præmia, nec rota latroni) & iucunda: ſic uictoria Græcorum, græcæ genti gratiſsima fuit. Attamẽ quia hæc translatio longe petita eſt, ſimpliciter accepta mercedis uox, ad* Perſas *pulchre & apte referri poteſt. Tum ſenſus erit:* Non *præteribo hic apud Salamina mercedem, hoc eſt, cladem Perſarum apud Salamina, in qua debitam ſibi mercedem, quam quæſiuerunt Perſæ, inuenerunt: hoc eſt, crucem, perniciem, calamitatem, interitũ, quodq́; omnes turpiſsime uincerentur.* Extat *hiſtoria apud* Herodotum, *Iuſtinum in* 2. *&* Paulum *Oroſium.* c ¶ *Lacedæmoni uero pugnã prædico.*) Nec *hic omittam celeberrimũ illud prælium*

Citharon. *quo Spartani circa* Citharona *Medorum uim deleuerunt. Eſt autem* Citharon *mons & ſaltus nõ longe à* Platæis. *Plinius in* 4. *&* Pomponius *Mela in* 2. The*bis adijciunt* Citharona *nemus.* Thucydides *in* 2. *teſtimonium dicit, illic à Lacedæmonijs Medos eſſe fuſos, dum hunc ad modũ* Archidamus *rex ait: Dij quicunq; terram* Platæenſem *tenetis, heroës, conſcij eſte, iureiurando prius ab iſtis uiolato, non incipere à nobis iniuriam: quod in hanc terram uenimus, in qua patres noſtri, uotis apud uos nuncupatis,* Medos *ſuperauerunt, quamq́; uos propitij adiutricem Græcis in prælio præſtitiſtis, &c.* Citharonis *& ibidem nõ ita multis interiectis* Thucydides *meminit: Deinde, inquit, aggerem ante urbem iaciunt, ſperantes propediem ſe expugnaturos, tanta manu in opere occupata.* Itaq; *cæſam è* Citharone *materiam utrinq; muris opponentes, ſupra urbis ædificia extruunt.* Proinde *& hæc ad laudem* Lacedæmoniorum *pertinent, quod* Medos *&* Perſas *in grauiſsima illa* Xerxica *expeditione in agro* Platæenſium

prope

prope Cithærona ſuderint. d ℭ *Vbi Medi defatigati ſunt.*) ταῖσι μύ-δοι κάμον. ταῖσι *præpoſitiuus articulus eſt, pro poſtpoſitiuo* ᾗ. *Enallage numeri eſt: à ſingulari ad pluralem tranſilit. Lacedæmoni pugnam, inquit, repeto, ante Cithæronem: in quibus, pro in qua, ſubaudiendum pugna.*

e ℭ *At prope irriguam.*) *Redit à digreßione ad inſtitutum, Hieronem cum Athenienſibus & Spartanis conferens. Perinde atq; Athenienſes & Spartani cum Platæenſibus Græciam à Barbarorum iniuria liberarunt, ſic Hieron non minimum etiam auxilij & beneficij in eadem re Græcis præſtitit. Vel, ſi ad Carchedonios Hieronis res geſtas referamus, hic erit ſenſus: Præſtantißimæ Græcorum urbes, Athenæ, Sparta, & aliæ, triumphis ac trophæis de Barbaris acceptis conſpicuæ ſunt. Himera uero Siciliæ fluuius uirtute cum Hieronis, tum liberorum eius, clarus eſt, qua Carchedonios fudit.* f ℭ *Pro uirtute.*) ἀμφ᾽ ἀρετᾶ, *pro uirtute ſua bellica.* g ℭ *Defeßis.*) καμόντων, *pro* ἀναιρεθέντων, *id eſt, occiſis. Eſt autem prope ripam Himeræ, periphraſis, pro ipſa Sicilia.*

STROPHE V. COLON XII.

» [a]Si opportune cecineris multorum ſummis re» bus geſtis & uirtutibus breuiter [b]cōplicatis, mi» nor hominum reprehenſio ſequitur. [c]Continua » enim prolixitas celeres auditorū mentes obtun» dit. [d]Fama uero, ciuium clàm animum, propter » alienas uirtutes impenſe degrauat. Attamen [e]me» lior eſt miſeratione inuidia. [f]Ne honeſta præ tereas ô Hieron, ſed iuſto guberna clauo exercitum, ac ſuper nō fallaci incude [g]linguam fabrica.

a ℭ *Si opportune.*) καιρὸν, *pro* κατὰ καιρόν. *Seipſum ad breuiloquentiam reuocat, quum ſentiat ſe plus ſolito immorari hymno & Hieronis laudibus, gnome tali: Si quis multa egregia facinora ſuccinctim complectatur, ille minori tædio auditur, minusq; reprehenſionis incurrit.* b ℭ *Complicatis.*) συντανύσας *pro* συντεμὼν, ἢ συμπλέξας. *Metaphora eſt, à retibus ſumpta, quorum multæ, longæq; extremitates, ſi res ita ferat, in unum colliguntur.* c ℭ *Continua enim prolixitas.*) *Ratio breuiloquentiæ.* αἰανὴς, *id eſt,* αἰώνιος. ἀπάδις, *accuſatiuus cōtractus pro* ἀπάδιας, *mentes, cogitationes.* d ℭ *Fama uero.*) ἀςῶν δ᾽ ἀκοά. *Alia ratio*

quur uelit eſſe breuior in Hieronis encomio. Solent enim mortales inuidere uirtuti, eiusq; præconio. Quare ne te nimium ciuium tuorũ inuidentiæ exponam, nolo porrò eſſe prolixior. Atq; hanc ſtatim corrigit ſententiam alia gnome.

e ¶ *Melior eſt miſeratione.*) *Hoc eſt, tametſi aliquis propter uirtutem ſuam ignauorũ odio exponatur: malo tamen inuidiam propter uirtutem, quàm miſerationem ſine uirtute. At præſtat, inquit, inuidia miſeratione: id eſt, felicius & beatius eſt, aliquem liuidorũ dentibus uirtutis nomine obijci, quàm propter calamitatem & miſeriam, luctum, planctum, & infortunij non pauca genera, miſerationem aliorũ extorquere, ut ſui ob calamitatem & inopiam planè com miſereantur, ac dicant: O infortunatũ hominem, ô maximis cruciatibus & mœroribus preſſum, heu fortunã iſtius acerbam.* *f* ¶ *Ne honeſta prætereas.*)

Præcedenti ἐπανορθώσει *fretus Hieronem protenus hortatur, ne ob ciuium inuidentiam honeſti ſtudium negligat, quin potius eo magis hoc ipſum & uirtutem colat atq; exerceat. Quid eſt, inquit, quod inuideant? quum melior ſit inuidia quàm miſeratio: hoc eſt, ſatius eſt ut tibi propter uirtutẽ inuideant mortales, quàm ut propter ignauiam & calamitatem te prementem, tui miſereantur. Primum ad honeſtum, dein ad iuſtitiam reuocat, inquiens:* δικαίῳ πηδαλίῳ στρατὸν νώμα, *iuſto clauo exercitum uerte.* πηδάλιον & στείρη, *idem ſignificant Homero, nimirum prolixiorem naucleri remum uel temonem in puppi & prora, quo nauis dirigitur. Ergo tantũ allegorice uult, Iuſto clauo, id eſt, iuſtis legibus, iuſto iudicio bellicoſum tuum populum, (ſolet enim per exercitum libenter bellicoſos ciues intelligere Pindarus) guberna. Poſtremo ad ueritatem.* *g* ¶ *Linguam ſuper incude.*) *Linguam, inquit, ſuper non mentienti incude fabrica. Allegoria eſt: hoc eſt, lingua tua nullum in palato & faucibus uerbum formet uel ſonet, quod fictum, quod fucatum, quod mendax iudicari queat. Hæc, iuxta opinionem Interpretis, adijcit, quaſi aliquid promiſerit Hieron Pindaro, auream nempe citharam, ut ueſtibulo huius odæ auditum.*

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]Nam ſi quid inhoneſti à te [b]dictum fuerit, circunfertur undiq;. [c]Multorũ rex es. [d]Multi utriſq; teſtes ſuperſunt. [e]Quod ſi in pulchra uiuendi ratione perſeuerans, iucundam audire ſemper præconiorum famam aues, ne admodum ſumptibus ſeu liberalitate defatigeris. At [f] quemadmodum optimus gubernator uentoſum uelum expandit

ac uela permittit eis : ſic tu elegantibus lucris ne
» deludare ô Hieron.[g] Quod mortem gloriæ præ-
» conium ſequitur,

EPODOS, COLON XV.

» Ceu defunctorum hominum uitam nunciat,
» oratoribus & poëtis. [h] Haud interit Crœſi ami-
» corum ſtudioſa uirtus: ſæuum uero uſtorem ani-
» mum Phalaridis in æreo tauro inuiſa undiq; fa-
» ma detinet, neq; ipſum per ædes paſsim, in iuue-
» num cœtu, ad iucundam conuerſationem, citha-
» ræ ſuſcipiunt. [i] Virtute itaq; eminere, primũ eſt
» præmium: boni & præclari nominis ſecunda eſt
» felícitas. Qui uero utrunq; adeptus fuerit, ſum-
» mam is coronam ſuſcepit.

a ¶ Nam ſi quid.) αἴτιον eſt, quare debeat & ueritati & honeſtati uel uirtuti ſtudere. b ¶ Dictum fuerit.) παραιθύσσει, id eſt, profectum fuerit. Regum & optimatum delicta longe lateq; diuulgari: quare cauendum ipſis ne peccatis deprehendantur obnoxij. Hoc ipſum & Iuuenalis ſatyra octaua admonuit, dum hac ratione canit:

Omne animi uitium tanto conſpectius in ſe
Crimen habet, quanto qui peccat maior habetur.

Hinc uidendum eis, ut parcius etiam peccent. Quantumuis enim leuiter deſignet aliquid Hieron, futurũ ut totam Græciam pererret iſthuc facinus. Et quia rex pluribus cognitus eſt, quàm priuatus: & uirtutes & uitia regum pluribus etiam innoteſcunt, quàm priuatorũ ciuium. c ¶ Multorũ rex.) Aliud argumentum, quo ad ueritatem eum hortatur, aq; fraude & fuco dehortatur: à ſtatu regio ſumptum. d ¶ Multi teſtes utriſq; ſunt.) Vtriſq;, uero & uano uerbo, ueritati & mendacio. e ¶ Quod ſi in pulchra uiuendi ratione.) ὀργὴ non iram, ſed τρόπον, id eſt, mores & uitæ rationem hic ualet: qua ſignificatione in Olympijs etiam uſus eſt. Hortatur aũt, ut ſi cupiat oratorum poëtarum'ue ornari præconijs, ut ſua etiam munuſcula præbeat: hoc eſt, ne ſui obliuiſcatur Pindari. f ¶ Quemadmodum gubernator.) Comparatio eſt, qua ad munificentiam poëtis exhibendã Hieronem inuitat. Metaphorice per uelum, aurum ſeu munera: per uentum, præconia & eruditorũ en

comia & monimenta ſunt accipienda. quaſi dicat: Expande uela mi Hieron, *tum uenti inſufflabunt.* Sis tu Fauonius, *tum canent cycni. Sis tu ſtudiorũ* Mecœnas, *tum glorificabunt te ſtudiorũ etiam alumni.* g ℭ Quod mortem gloriæ præconium ſequitur.) ὀπιθόμβροτον αὔχημα δόξας οἷον ἀποιχομένων ἀνδρῶν. &c. Horatius ode 8. *quarti Carminũ, hanc ſententiam ad* Martium Cenſorinũ *expreßit: quem locum, quia pulcherrimus eſt, non cunctabor ſubijcere:*

Gaudes carminibus, carmina poſſumus
Donare, & precium dicere muneri.
Non inciſa notis marmora publicis,
Per quæ ſpiritus & uita redit bonis
Poſt mortem ducibus: non celeres fugæ,
Reiectæq; retrorſum Hannibalis minæ:
Non incendia Carthaginis impiæ,
Eius qui domita nomen ab Africa
Lucratus redijt, clarius indicant
Laudes, quàm Calabræ Pierides, neq;
Si chartæ ſileant, quod bene feceris
Mercedem tuleris. Quid foret Iliæ,
Mauortisq; puer, ſi taciturnitas
Obſtaret meritis inuida Romuli?
Ereptum Stygijs fluctibus Aeacum
Virtus & fauor & lingua potentium
Vatum diuitibus conſecrat inſulis.
Dignum laude uirum Muſa uetat mori,
Cœlo Muſa beat. Sic Iouis intereſt
Optatis epulis impiger Hercules.
Clarum Tyndaridæ ſydus ab infimis
Quaſſas eripiunt æquoribus rates.
Ornatus uiridi tempora pampino
Liber uota bonos ducit ad exitus.

Summa huius Pindaricæ ſententiæ eſt: Hic fructus literarum eſt, ut liberales & uirtutibus claros heroas ita prædicent, ut poſt mortem apud nepotes ſemper atqueadeò poſteritatem duret. Ea enim oratorum & poëtarum uis eſt, ut hoc poßint. h ℭ Haud interit Crœſi.) *Exemplo & antitheſi quod de literis & literatis dixit, cõfirmat. Crœſus laudatur, Phalaris reticetur, & nihil meretur celebritatis. De Crœſo Lydorum rege Herodotus, & Iuſtinus in primo.*

Crœſi

Crœſi diuitias in prouerbium abijſſe conſtat. Phalarin ob æreum bouem, quo ſontes puniuit, ſubmiſſo igni, ut illic inſtar boum, dum torrerentur flammis, cla marent, crudeliſsimum fuiſſe demonſtrat. Lucianus in Phalari primo & 2. de= clamatorio more per ethopœiã, excuſat apud ſacerdotes Delphicos Phalarin. *Atqui faber, ut Lucianus narrat, ærarius* Perilaus *æreum taurum fabricarat, eumq́; (ceu tyranni ſæuitiæ gratificaturus)* Phalaridi *tradidit, eius rei gratia, ut reos ſuppoſito igni tauro incluſos cremaret. Cuius fabri crudelitate permo= tus tyrannus, primo eum tauro ſuo, quem alijs elaborauerat, intruſit & exuſsit. Quæ ſi uera eſſent, fruſtra tyrannidis accuſaretur* Phalaris. *i* ¶ Virtute *itaq; eminere.)* ἐπιφώνημα *& epilogus eſt. Claudit:* Virtute *ergo eminere, & bona fama, ſummum bonum eſt.*

EIDEM HIERONI CVRRV.

ODE II.

STROPHE I. COLON XV.

O [a]Magnis conſtitutæ urbibus Syracu= ſæ, [b]bello potentis Martis delubrũ, uirorum, equorumq́ [c]ferro gauden= tium felices nutrices: [d]uobis à præ= claris Thebis hoc epinicij adferens uenio, [e]qua= drigæ teram concutientis denunciationem, per quam Hieron uictoriam obtinens procul fulgen tibus coronis [f]Ortygiam religauit, [g]ſedem fluui= alis Dianæ: [h]citra cuius opẽ illas habenis uarias non domuit admirandis manibus ſuis equas.

ENARRATIO.

Variant, inquit Interpres, *de inſcriptione huius ode pleriq;.* Hieronis *quidẽ in gratiam epigrapha teſtatur hunc hymnũ ſcriptum eſſe: ſed cuius agonis uel certaminis cauſa cõpoſitus ſit,* Timæus, Callimachus, Apollonius, Ammonius, Dionyſius Phaſelites *ambigunt. Fieri, mea quidem ſententia, poteſt, ut eandem* Pythiacam *uictoriam intelligat, quam priori ode prædicauit. Nec enim fruſtra* Pythiacis *encomijs inſertus eſt. Quid ſi ab* Hierone *munus acceperit, tametſi hoc nuſquam hic explicet, ideoq́; in gratiarum actionem hanc oden tranſmiſe= rit? Continet hic hymnus duos potiſsimum ſtatus. Primus laudatorius eſt, quo* Argumen= tum.

Hieronem à uictoria curru obtenta laudat. Alter eſt parænecticus: commonefacit enim Hieronem, ne adulatoribus aurem accõmodet. Ante paræneſin illam ad gratitudinis ſuaſionem digreditur, Locros Epizephyrios *& quicunq; beneficium accepiſſent ab* Hierone, *gratos eſſe debere benefactori ſubindicans. Atq; in eo euchariſtias loco bonam hymni partem abſoluit.* a ℭ O magnis cõſtitutæ urbibus Syracuſæ.) *Vrbibus magnas ideo Syracuſas appellat, quia* Archias Corinthius *quatuor ciuitates deſtruens in unam redegit urbem: quarum nomina fuere,* Achradine, Neapolis, Epipolæ *&* Tyche. *Syracuſæ autem maxima Siciliæ ciuitas eſt, ab* Archia Corinthio *condita,* Stephano *autore. Quia uero Siciliæ rex eſt* Hieron, *ideo à Syracuſis hic clariſſima eius inſulæ urbe orditur.* b ℭ Bello potentis Martis.) *βαθυπολέμου ἄρεος.* Laus *Syracuſarũ à potentia. Βαθὺ in compoſitione multum ſignificat ferè, ut in βαθύζωνος, βαθύκολπος uiſum eſt: ſic hoc loci βαθυπόλεμος ἄρης, Mars in bello multus, hoc eſt, potens & uehemens.* c ℭ Ferro gaudentium.) *σιδαροχαρμᾶν, pro σιδηροχαρμῶν, à σίδηρος ferrum, & χαίρομαι lætor, uel χάρμη pugna: quod ferro, hoc eſt, armis ferreis pugnẽt.*

d ℭ Vobis à præclaris.) *Vobis, id eſt, in ueſtri gratiã. A præclaris* Thebis. *Splendidas Thebas uocat propter* Bacchum, Herculem, *ſeq; ipſum, quod omnes illi ſint Thebis oriundi. Sua igitur uel chori perſona Syracuſas, per proſopopœiã cõuenit. Venio ad uos ego* Pindarus *ô* Syracuſæ, *à Thebis hoc melos mecum adferens: per ſeſe enim nõ adijt* Hieronem, *ſed per chorũ tranſmiſit: ut Scholia.* e ℭ Quadrigæ terram.) *Appoſitio eſt. Hoc meum melos eſt denunciatio & indicatio & prædicatio uictoriæ, quam curru* Hieron *conſecutus eſt.* f ℭ Ortygiam religauit.) *Cherroneſum prope Siciliam intelligit: hæc enim quum antea per ſeſe inſula eſſet, Syracuſis tandem coniuncta eſt.* g ℭ Sedem fluuialis Dianæ.) *Appoſitio eſt: in qua* Ortygia *fluuialis* Diana *ſedem habet.* Dianã *fluuialem ab* Alpheo *flumine uocat: ferunt enim amore percitum* Alpheum, Dianam *aduſq;* Ortygiam *perſecutũ: unde illic* Alphioæ Dianæ *templum eſt extructum.* Vel: *iuxta* Arethuſam *Syracuſarũ fontem ex* Alpheo *ſcaturientem,* Dianæ *ſimulacrum eſt, hinc ἀλφειώα ἄρτεμις appellatur.* h ℭ Citra cuius opem.) Dianæ *&* Mercurij *ope uictoria potitum* Hieronẽ *adfirmat: pium & felicem uere oſtendens, quippe cui dij opitulentur, cui dij uictoriam impertiant.* Dianã *aũt equeſtrem etiam eſſe* Homer. *admonet, dum eam χρυσήνιον, hoc eſt, aureis habenis conſpicuam nominat.*

ANTISTROPHE, COLON XV.

Virgo enim [a] telis gaudens Diana, [b] certaminumq;

nūmq́ præſes Mercurius [c]radiantem ornatū imponit, quando ad bigam & ad currus loro obtemperantes, [d]equinum ſubmiſerit robur, tridente ſæuum, [e]lateq́ potentem deū uocans. [f]Alij quidem poëtæ alijs regibus dulcem hymnum, uirtutis munus perficiunt. Sic frequentia Cypriorum encomia circa ſuum [g]Cinyram iactantur, quem auricomus impenſe dilexit Appollo,

EPODOS, COLON XIIII.

Sacerdotem Veneris familiarem.

a ℂ *Telis gaudens.*) *Diana, ut uenationis dea à poëtis* ἰοχέαιρα, *hoc eſt, ſagittis gaudens, dicitur. &* χρυσάνιος, *aureas habenas habens: quod & telis, dum feras inſectatur, & equis utatur.* b ℂ *Certaminis præſes.*) ἐναγώνιον *Mercurium appellat, certaminis ueluti præſidem: non quod ſolus Mercurius ludis præſit, cæterum quia & hic deus nedum eloquentiæ & citharæ præſit, uerumetiam lucro. Quū igitur uictoria hic lucrum ſit, recte uictoria à Mercurio ueniſſe dicitur: nec immeritò* ἐναγώνιος, *certaminis uel ludi præſes appellatur, quantum ad lucrum, & ad uictoriam attinet.* c ℂ *Radiantē ornatum.*) αἰγλᾶντα κόσμον, *id eſt, uictoriā: per hanc ſplendidus ornatus uictori obtingit.* d ℂ *Equinum robur.*) *Periphraſis eſt,* ἵππιον σθένος, *pro fortibus equis.* ἐν θ' ἅρματα, *pro* εἰς ἅρματα πεισιχάλινα, *frenis obtemperantes. Quomodo currus obtemperant frenis? per metonymian accipiendum eſt: currus enim equis, qui freno & habenis cohibentur, morem gerit, quoq́; trahitur & uehitur, uel inuitum ſequi neceſſum eſt.*

e ℂ *Vocans late potentem deum.*) καλέων εὐρυβίαν. *Hieron tanquam equeſtrem deum Neptunum uocat, equis nempe uictoriam aſſequi deſiderans. Equeſtrem autem Neptunum eſſe, in Olympijs antehac indicatum: & apud Virgilium 1. Georg. liquet, dum poëta Neptunū hac ratione implorat:*

– Tuq́; ô cui prima frementem
Fudit equum magno tellus percuſſa tridenti.

f ℂ *Alij quidem poëtæ.*) *Hieroni affectum & amorem & beneuolentiā ſuam ipſius poëta cōmendat. quaſi dicat: Celebrent alij poëtæ quoſcunq́; uoluerint, per me illis liberum erit. Ego uero mi Hieron, te unum efferam, tuas uirtutes prædicabo: quandoquidem tua hoc uirtus mereatur: nec ullo, qui unquam à*

poëtis prædicati ſint, inferior ſis. Vel: ut alij poëtæ alios reges & principes ſuis carminibus extollunt, ſic ego te meis hymnis ueho ô inclyte Hieron. Talis enim *αὐταπόδοσις adijcienda eſt, quum deſit.* g ℂ Cinyram.) Exemplo *Cinyræ, quod de poëtis dixit cõfirmat. Cinyras, inquit, argumento eſſe poteſt, quem Cyprij poëtæ ſuis encomijs illuſtrem reddiderunt.* Fuit aũt Cinyras Cy- *priorum rex* Apollinis & Paphi *filius, uel, ut alij,* Eurymedontis & Paphiæ Nymphæ, *ſacerdos* Veneris, *adeò diues, ut prouerbio locum dederit,* Cinyræ *opes. Meminit huius hic Cinyræ, & poſthac in* Nemeis *de eo plura ſunt adnotata.* Recordatur hunc etiam Homerus:

τόν ποτέ οἱ κινύρης δῶκε ξεινήιον εἶναι.

» [a]Cogit autem gratia beneficiumq́ amicorum,
» illum cui amicitia exhibita eſt, ut pro benefactis
» quadantenus reſpondeat. Te ô Dinomenis fili, [b]Zephyria Locrenſis uirgo in ſua urbe celebrat, quod tua uirtute ab hoſtili manu præter ſpẽ erepta, iam in tuto agat. Porrò [c]deorũ iuſsibus [d]Ixionem hæc aiunt mortalibus dicere, qui petroſæ alligatus rotæ circũuoluitur: Benefactorẽ præclaris uiciſsitudinibus, ab ijs qui beneficium acceperint, ſoluendum eſſe.

Hactenus laudatoriũ ſtatum, quo Hieronẽ à uictoria, quam curru & equis adeptus eſt, prædicauit. Iam *ad cõmunem locum* Gratitudinis *ſeſe confert, pulchre ab* Ixionis *exemplo gratitudinem ſuadens.* Inſigni *autem gnome primum ad hoc utitur.* a ℂ Cogit autem gratia &c.) *Quæ prouerbio* χάρις χάριν τίκτει, *apud* Sophoclẽ *in* Aiace *cõſonat. gratia, inquit,* ποίτιν@, *hoc eſt,* ἀμοιβαία, *uicem rependens pro amicorum beneficijs, uel amicorũ beneficia* ὀπιζομένη, *id eſt,* ὕστερον ἐπακολουθοῦσα, *ponè ſequens. Beneficium enim præcedit, compenſatio ſequitur. qua tum ſe gratũ eſſe* Hieroni, *tum uero* Locros Epizephyrios *præcipue debere, quos ab* Anaxilai *manu eripuit, ut præcedenti ode patefactum.* b ℂ Zephyria Locrenſis.) Per Zephy*riam Locrenſem uirginem, ipſos* Locros Epizephyrios *intelligit: uirginem urbem ceu nymphã dicit.* c ℂ Deorum iuſsibus.) θεῶν δ' ἐφετμαῖς. A *contrario exemplo gratitudinem ſuadet.* Ixion *propter ingratitudinẽ, æternis cruciatibus addictus, ſuo malo edoctus, cunctos ad gratitudinẽ hortatur.*

ποίτινος. ὀπιζομένη

Ixionem.)

d ℭ *Ixionem.) Ixion Phlegyæ filius, quum apud Iouem ageret, Iunonem deperijt: qua re intellecta, Iupiter nubem in ſpecie Iunonis ei oppoſuit: qua cum Ixion rem habens, in terram ac deinceps ad inferos eſt protruſus, quod gloriaretur ſe Iunoni in delicijs fuiſſe. Rotæ itaq; apud Plutonem alligatus eſt uiperis cinctæ, ut Ouidius 4. etiam Metamorphoſeos teſtatur:*

Voluitur Ixion & ſe ſequiturq; fugitq;.

Quin & Pindarus fabulam hanc ipſe ordine ſubiungit.

STROPHE II. COLON XV.

[a]Id enim aperte didicit, dum apud [b]mites Saturnios dulcem uitam tranſigens, diuturnã non ſuſtinuit felicitatem: quando inſana cupiditate Iunonem deperijt, quam Iouis iucundi thori ſortiti ſunt. [c]At ipſum iniuria ad noxã inſignem cõpulit: mox ſe digna paſſus, difficilimum laborem obtinuit. [d]Duo enim operoſi eius errores ſunt. Alter quidem, quod primus, nõ ſine fraude, ſuorum cõtribuliũ ſanguinẽ hominib. admiſcuerit:

ANTISTROPHE, COLON XV.

Quodq; olim Iouis uxori in altis & fabrefactis thalamis [e]inſidiatus ſit.

a ℭ *Id enim aperte.) A fabula Ixionis amplificat.* *b* ℭ *Mites Saturnios.) δὐμλνέσι παρὰ κρονίδαις. Enallage numeri eſt, Saturnios pro Saturnio. Eſt enim unicus duntaxat Iupiter: plurali pro ſingulari uſus, ſibi peculiari more.* *c* ℭ *At ipſum iniuria ad noxam inſignem compulit.) ἀλλά νιν ὕβρις ἐς αὐάταν ὑπεράφανον ὦρσε. Præmium iniuriæ quod fuerit, exponit. Eſt autem Aeolicum αὐάτην, pro ἄτην. Solent enim ipſi inter duas uocales υ interponere, ut ubi cõmunis lingua ἀὴρ dicat, ipſi αὐὴρ faciant: ex ἄως ipſi αὔως. Sic pro ἄτη dicũt αὐάτη. Eſt enim ἄτη per contractionẽ ab ἀάτη, ab ἀάομαι, id eſt, lædo. Hinc apud Homer. Iliad. 9.*

πρέσβα διὸς θυγάτηρ ἄτη, ἣ πάντας ἀᾶται.

d ℭ *Duo enim operoſi errores.) Duo, inquit, grandia peccata ſunt Ixionis, ob quæ cõmeruit pœnam iſtam apud inferos. Alterum, quod inter homines primum ſe cõtribulis ſui cæde contaminarit, ſiue quod primus contribulem*

ſuum occiderit. Alterum delictum eſt, quod Iouis uxori inſidias tetenderit.

c ℭ *Inſidiatus ſit.)* πειρᾶσθ *inſidiari eſt. Hinc marini prædones* πει-ρατοὺ *appellantur, hoc eſt, inſidiatores. Proprie tamen in itinere uel terra in-*
Piratæ. *ſidias meditantes piratæ ſunt: unde & apud Euripidem & Sophoclem tragi-cos* ὁδουροὶ *dicuntur.*

» [a]Decet autem perpetuò in quauis re obſerua-
ad omnẽ » re medium. Thori autem [b]indecentes ad ſummã
& ueluti u- eum coniecerunt ignauiam: nam accedentem ne-
nà collectã bula illexit, ſecumq; cõcumbere fecit. Rem itaq; uanam ſecutus eſt iners homo. Forma ſanè cœleſti præſtantiſsimæ Saturni filiæ ſimilis erat: quã fraudem Iouis illi ſtruxerunt manus, [c]pulchram noxiam. [d]Quatuor dein radiorũ uinculum fecit

EPODOS, COLON XIIII.

Eius perniciem.

a ℭ *Decet in quauis re.)* *Gnome eſt, qua & alios & Ixionem mediocritatis & modeſtiæ ſummæ uirtutum cõmonefacit. Honeſte & cum uirtute conuerſari debebas dijs & Iunoni Ixion, tuæq; ſorti contentus acquieſcere, nõ alieno inſidiari thoro, quæ maxima tua eſt impudentia.* *b* ℭ *Indecentes.)* *Indecentes thori, id eſt, ab honeſto auerſi & alienati, adulteri.* *c* ℭ *Pulchram noxiam.)* *Appoſitio eſt,* καλὸν πῆμα. *Quod rem uanam, id eſt, nebulam, Iunonis ſpecie adamaret Ixion, Iouis hoc conſilio factum, ut ei pulchra noxia hinc eſſet. Pulchram dicit, propter ſpecioſiſsimã nebulæ formam. Noxiam ideo, quod licet tum non intelligeret, propterea ſit rotæ apud inferos alligatus.* *d* ℭ τετράκνημον.) *Rotam quatuor radios habere dicit, ut duo manibus, reliqui pedibus tribuantur.*

[a]Qui & in uincula, è quibus effugere non daretur, per membra ſua prolapſus, [b]uulgatam famam percepit. Atqui [c]ſola nubes, ſolam arrogantem prolem ei[d]ſine gratijs peperit, [e]nec inter deos nec homines munus ferentem: cui nutrix Centauro nomẽ indidit. Is & equis Theſſalis ad Pelij [f]conualles mixtus, [g]admirandũ progenuit

excercitum,

exercitũ, utriq; parenti non abſimilem:[h] inferiori enim parte matrẽ, ſuperiore uero patrẽ referebat

a ℂ Qui & uincula.) *ἀφύκτοισι γυοπέδαις, ineuitabilibus, à quibus corpus & membra ſua liberare nequeat. ab α στερητικοῦ μορίου, & φεύγω. γυοπέδαι, παρὰ τὰ γυῖα καὶ τὴν πέδην.* Periphraſis eſt rotarum. Intelligit enim quatuor rotarum radios, quibus & manus & pedes alligatus uoluitur. *b* ℂ Vulgatam. *πολύκοινον, uulgatam, multis cõmunem, & ad quoſuis pertinentem. Videlicet benefactoribus referendam eſſe gratiam.* *c* ℂ Sola.) *Nulla enim unquam nubes aliquem peperit. μόνον, ſolum & unicum, ante quem & poſt quem nullum alium protulerit.*

d ℂ Sine gratijs.) *ἄνευ χαρίτων, id eſt, acharin, immanſuetã, agreſtem, deformem, crudelem prolem.* *e* ℂ Nec inter deos.) Hoc eſt, *neq; diuinæ, neq; humanæ omnino naturæ participẽ.* *f* ℂ Conualles.) *σφυρὸς planta pedis eſt: metaphorice pro imo, & conuallibus accipit.*

g ℂ Admirandum exercitum.) *Enallagen numeri uel ſynthesin hic non ſecutus ſum. Græce eſt, progeniti ſunt utriſq; admirandus exercitus. Perinde ac latinus poëta dicit:*

Pars in gramineis exercent membra palæſtris. Et Homerus:

ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἀπονέοντο.

Theſſaliæ mons eſt, uel Magneſiæ in Theſſalia ſitæ, Pelium. *h* ℂ Inferiori parte matrem.) *τὰ ματρόθεν.* In Magneſia Theſſaliæ prouincia Centaurus cum Theſſalis equis rem habens, Centaurorũ multitudinem (*quam ſuo more στρατὸν uocat, martium eius robur uel ea uoce adumbrans*) progenuit: *inferiori parte matri equæ ſimiles, ſuperiori Centauro.* De Centauris Plin. lib. 7. cap. 56. *hæc tradit:* Pugnare ex equo Theſſalorum inuentum eſt, qui Centauri appellati ſunt, habitantes ſecundum Pelium montem. Hinc nata eſt fabula, quod biformes dicantur. Apud Iſocratem *διφυεῖς, inferiori parte equi, ſuperiori homines.* Dicuntur aũt *κένταυροι, id eſt, ſtimulatores, à κεντέω, id eſt, ſtimulo. qui & alio nomine apud Lucianũ ἱπποκένταυροι appellantur, id eſt, equorum ſtimulatores.* Per Hippocentauros equites prædæ & ſpolijs intentos, *πειρατὰς τε καὶ ὀλετῆρας, quos Germani Schnaphanos uocant, Lucianus intelligit: harpyias nimirum equeſtres, rapina & præda & latrocinijs non ignobiles.* Pelium.

STROPHE III. COLON XV.

[a]Deus omnia [b]pro ſua uoluntate perficit. De

» us inquam qui & [c]alatam Aquilam aſſumpſit, &
» marinũ Delphina permutat, ſuperborumq́ mor
» talium quendam inflexit, cæteris immarceſsibilẽ
» gloriam impertijt. Me uero defugere operæpre
» cium eſt imbellem maledicentiæ [d]morſum. Vidi
» quidem iamolim in egeſtate conſtitutum uitupe-
» ronem Archilochũ infenſis conuicijs impingua-
» tum. [e]Diuitiæ autem ubi ſapientiæ ſorti coniun-
» ctæ fuerint, præſtantiſsimæ ſunt.

a ℂ *Deus omnia.*) *Diuinæ potentiæ præconio, Ixionis factum amplificat. quaſi dicat: Non mirum, ſi in eam coniecit pœnam Ixionem Iupiter: omnia enim poteſt: eaq́; eius natura eſt, ut malos puniat & bonos conſeruet.*

b ℂ *Pro ſuo nutu.*) ἐλπίδας *pro uoluntate & decretis accipit.* ἐπὶ ἐλπίδεσσι, *pro uoluntate.* *c* ℂ *Alatam aquilam.*) *Aquila in aëre uerſantium præſtantiſſima, in marinis Delphin eſt uelociſſimus, in terris homo cunctorum animantium nobiliſſimum eſt. Qua creaturarum triade, Deum cœleſtium, terreſtrium, marinorumq́; omnium dominari oſtendit: nec uſquam quicquam eſſe, quod diuinæ maieſtatis potentiam effugere poſſit.* *d* ℂ *Morſum.*) φεύγειν δάκος. *Correctio eſt ſuijpſius, quod nolit ipſe aliquo conuicio Ixionem ſugillare, tametſi Archilocho cõuicia bene ceſſerint. Aureum ſanè Pindari iudicium, quo conuicia deteſtatur. Quid enim, Deum immortalem, alienius à literis, remotius à Muſis, magis à pietate ſepoſitum, atq; conuicia, atq; ſcommata, & ignaui & imbelles morſus? Impotentiũ muliercularũ, qui ſuis ſemper affectibus rapiuntur, conuicia ſunt: non uirorũ. Laides Corinthiæ & Philonidæ huiuſmodi teterrimo ſunt uitio obnoxij. Vtinam qui & pij & eruditi haberi uolunt, hodie ſibi ab hiſce temperarent. Vtinam Pindaricam hanc manſuetudinem animis noſtris uolutaremus, ſi* CHRISTI *ſeruatoris noſtri clementia, ſuauitas & mitiſſima cõſuetudo nos nõ permoueret. Atq; hanc animi intemperantiam & infrenatam laſciuiam Quintilianus, non minimũ uitiorum eſſe cenſet: cuius probitas uel Iuuenale teſte innotuit, dũ inquit: Expectas ut Quintilianus ametur? boni uiri paradigma Quintilianum faciens. Et quia inſignis & uerè cedro digna eius eſt ſententia, ſubijciam. Quanquã autem illic de rhetore agat, licebit eam tamen eius de altercatione ſententiã omnibus planè pietatis & literarum amatoribus perſpectiſſimam eſſe. Bonus altercator, inquit, uitio iracundiæ careat: nullus enim rationi magis obſtat affectus, & fert extra cauſam,*

cauſam, & plerunq; deformia cõuicia facere, ac mereri cogit: & ipſos nonnunquam iudices incitat melior moderatio, ac nõnunquã etiam patientia. Et pau*cis interiectis:* Nam *eſt res animi iacentis, & mollis ſupra modũ frontis, fallitq; plerunq; quod probitas uocatur, quæ eſt imbecillitas. Pulchre igitur & eleganter & pie* Pindarus *noſter conuicia & Archilochi & qualiacunq; execratur.* De Archilocho *autem uetere* Lyrico 9. Olympiorum *ode nonnihil auditũ eſt.*

d ℭ *Diuitiæ autem ubi ſapientiæ coniunctæ fuerint.)* Q*uæ ſint ueræ diuitiæ, alia haud inuenuſta gnome exprimit.* Nempe *genuinas & germanas diuitias eſſe, nõ quæ cõuicijs cõſlentur, ſed quæ uirtutibus & ſapientia ſplendeãt:*

ANTISTROPHE, COLON XV.

[a]Tu uero nũc utrunq; clare potes libera mente exhibere domine, multorũ quidem ſublimiũ uicorũ atq; exercitus gubernator. Quod ſi quiſquam diuitijs & honore per totam Græciam alium ex ijs qui antè progeniti ſunt, præſtantiorem dicit, laxa uanaq; mente ſolus ſecum pugnat. At uero [b]floridam aſcendam claſſem uirtutem laudaturus. Iuuentutem quidem fortitudo & audacia in duris bellis adiuuat, unde & te aio immenſam gloriam inueniſſe

EPODOS, COLON XIIII.

Cum inter equites pugnantem, tum pedites.

a ℭ *Tu uero nunc utrunq;.)* Ratiocinatione rhetorica Hieronem *ueris diuitijs clarum eſſe probat, cuius maiorem talem ponit:* Sapientia *& facultatibus ornatus, ueras diuitias poſsidet. Aſſumptionem uel minorem huiuſmodi:* Tu Hieron *potes utrunq; libera mente exhibere.* Hoc *eſt, tu* Hieron *ſapientia & opibus diues.* Q*uæ minor quia bimembris eſt, ideo alteram eius partem de potentia ſeu diuitijs ita confirmat,* πολλᾶν μὲν. Es *enim multorum uicorum atq; exercitus, id eſt,* Pindarico *more, fortium populorum, gubernator.* Deinde *aliam eiuſdem partis probationem, per collationem cum alijs adfert.* Vanus *eſt & errat, inquit, quiſquis unquã aliquem Græciæ regem te clariorem fuiſſe adſerit.* Poſtea *ab effectibus, fructu ue, diuitias eius exerit.* νέότατι μὲν. *& pedeſtri & equeſtri pugna inclytum tibi peperiſti nomen.* Iam *expeditionem de-*

ſtinare bellumq́; facere, opum ſunt. Hactenus cõfirmauit alteram aſſumptionis partem, uidelicet Hieronẽ opibus & potentia clarum eſſe: mox ſapientia quoque ipſum præeminere hunc ad modũ confirmat: Nã cana tua conſilia, inquit, felicem mihi ad omne laudis argumentum materiam præbent: hoc eſt, præter ætatem prudens es. Complexionem, quia neceſſariò intelligitur, conſequiturq́; & profluit è præcedentibus, omittit: nimirũ talem: Ergo tu ueris diuitijs conſpicuus es ô Hieron. Ad ſyllogiſmum hæc dialecticum ſimpliciter hunc ad modum referuntur:

Qui ſapientia & opibus clarus eſt, ueras poßidet diuitias.
Hieron ſapientia & opibus clarus eſt,
Hieron igitur ueras poßidet diuitias.

b ❡ Floridam aſcendam claſſem.) Quid in claſſe faciet cum laude uirtutis? Metaphora eſt. Laudes Hieronis enumerans, & uirtutes eius percenſens, pulchre inſtructam & exornatam claſſem conſcendam: id eſt, non à recto calle deuiabo, non fingam quicquam, extra periculum ferar, ut quemadmodum illi qui in bene firmata, cõglutinata, conſtipataq́; aduerſus uim aquarũ & fluctuum naui, facile citra periculum, quò uolunt, perueniunt: ſic ego ingreſſus iter præconiorum & uirtutũ Hieronis, facile quod animus tulerit perſequar. Eſt enim Hieron (ut per cõparationem ſumã) inſtar floridæ claßis, è qua nihil non bonorũ, aromatũ, fructuum, arborũ, gemmarũ, & id genus reliquorũ promitur.

Tuæ aũt iuuenilis ætatis cana prudentia, fortunatum mihi ad tua decantanda præconia carmen omnino præbet. [a]Salue: hoc epinicij Punicæ mercis in morem trans cœruleũ mare demittitur. [b]Sin tibi [c]Aeolico modo compoſitum [d]arridet Caſtoreum melos, age experire occurrens [e]gratiã citharæ, quæ ſeptem intenſas gerit chordas. [f]Caue autem tui ne ſis diſsimilis ([g]*nec adulatoribus permittas aures tuas*) uerũ [h]pueris ſit pulchra perpetuò ſimia

STROPHE IIII. COLON XV.

Pulchra.

a ❡ Salue, hoc epinicij.) Hieronẽ liberalitatis admonet. Hymnus meus inſtar Phœnicum mercis, mare tranſit, pro lucro uidelicet. Phœnices mercatus &

& negociationis nomine clari ſunt, apud Sophoclem: ὠνὴν ἔθου καὶ πρά-σιν ὡς φοῖνιξ ἀνήρ. *Comparat ergo Phœnicum mercamonijs hymnū ſuum. Iam pro mercibus lucrū expectatur: ſic pro hymno Hieronis liberalitatem Pin darus præſtolatur. Poteſt etiam hoc nomine cōmendare poëticen ſuā Hieroni Pindarus. quaſi dicat:* Hoc noueris inclyte rex, mea poëmata haudquaqȝ ā eſſe *uulgaria, ſed quæ à me ſcribuntur, cum terra tum pelago expetuntur, terram & maria tranſuolant, non minimo applauſu excipiuntur. Idq́; iam tua potiſſimum cauſa, mea Muſa certe merebitur.* Nemo nō enim tua encomia cognoſcere *percupiet.* Vt ergo Punicæ merces *Pontum celeriter, magna multorum expectatione percurrunt, haud diſſimilem ad modum hic hymnus, tuas uirtutes concinens, & ad indigenas & exteros tranſmarinos citato curſu accelerat uiam. Qua ratione de ſeſe poſthac etiam dicit, confidenter de ſua in lyrica præſtantia ſanè pronuncians, Statuarius non ſum, &c.* b ℂ *Sin tibi Caſtoreū melos arridet.)* τὸ καστόρειον δ' ἐν αἰολίδεσσι χορδαῖς. *A ſimili inuitat* Hieronem, *ut & huius hymni periculum faciat, eumq́; examinet, perinde atq; antea Caſtoreum à ſe miſſum explorauerit.* Si Caſtoreū *tibi iam antea placuit, quæſo ut & hunc epinicon perlegas, placido uultu intuearis: nam non minus, ut equidem in ſpem uenio, gratiæ allaturus eſt. Proinde Caſtoreum melos, hymnum appellat alium, quem ultra pactum mercedis, ceu corollarij uice* Hieroni *tranſmiſerat, ſaltationi accommodum, quæ aliàs &* Pyrrhiche *dicitur, qua armati ſaltabunt.* Hac *Achillem primum ad pyram* Patrocli *uſum, Ariſtoteles tradit. Caſtoreum itaq; uel à Caſtore &* Polluce, *ut* Interpreti *placet, uel à Caſtore animali, ut ex Heſychio colligitur: quod Dioſcuri ſint ſaltatores, ac primum* Pyrrhichen *ſiue armatam ſaltationem inuenerint.* Tum quod *Caſtori, quem latini fibrum nomināt, ſua ſit quædam ſaltandi formula. Quidam, ut Scholia adijciunt, Caſtoreum, rhythmum eſſe quendam putant, ac numerū, quo* Lacones *Caſtoris &* Pollucis *cultores, in hoſtili conflictu utantur.* Initium *aūt hymni, quem Caſtoreum appellat, fuit:*

Σύνες ὅ, τι λέγω ζαθέων ἱερῶν ἐπώνυμε.

c ℂ Aeolico modo compoſitum.) αἰολίδεσσι χόρδαις, Aeolico ritu, *Aeolicis chordis, quod lyrico modo ſit compoſitus hymnus. Aeoles enim lyrici ſunt uel citharœdi.* d ℂ *Arrideat.)* θέλων, *id eſt, uolens, hilari fronte, obuijs ulnis.* e ℂ *Gratiam ſeptiſonæ citharæ.)* ἑπτακτύπου, *hoc eſt, ſeptiſonæ citharæ.* Non *uacat ſacramento: indicat enim lyricen ſuam ſeptem ingenuarum artium cognitione renidere.* f ℂ *Caue autem tui ne ſis diſſimilis.) Secundum ſtatum, uel tertium huius odæ locum parænecticum orditur: quo admonet* Hieronem, *ut ſibi à pernicioſis, quibus aulæ principum re-*

ſertæ ſunt, adulatoribus caueat. g ℂ *Nec adulatoribus permittas.)* *Paraphraſtice interpoſui, Nec adulatorib. permittas aures tuas. Quod etiamſi non eſt in textu, ad ſententiam tamen & mentem poëtæ omnino nõnihil efficit.*

h ℂ *Pueris ſit pulchra ſimia.)* *Prouerbiũ eſt,* καλός τοι πίθων παρὰ παισὶν ἀεί. *quo puerorũ ſimplicitas indicatur. Pueris formoſa uidetur ſimia, quum tamen reuera Simia omnium pulcherrima ſit deformis, ut aliud Græcorũ adagium habet,* πιθήκων ὁ κάλλιστος δύσμορφός ἐστι. *Viri autem prudentis eſt, alio iudicio præditũ eſſe, nec ſtatim approbare uel refutare, quod adulatores uel cõmendarint, uel eleuarint.*

[a]Rhadamanthus itaq; bene habuit, quandoquidem irreprehenſibilẽ prudentiæ ſuæ fructũ cõſecutus eſt, neq; unquam fraude in animo ſuo delectatus eſt, ita, ut ſemper [b]adulatorum & impoſtorum conſilijs obtemperaret. Calumniarum artifices, ingens [c]utriſq; malũ, [d]moribus impenſe [e]uulpibus ſimiles, lucro uero quid magis inhiat, quàm ijdem? [f]Vt uero piſcatorij retis in profundum merſi lignum leue nõ occidit, ſic ego [g]ſuper marino ſepto non tingor.

a ℂ *Rhadamanthus.)* *Exemplo Rhadamanthyos, calumniam & adulatorum fraudem uitandam hortatur. Rhadamanthus Iouis & Europæ filius, Cretenſium rex, quia ſummus iuſtitiæ cultor fuerit, nec ſuis applauſerit adulatoribus, ideo à poëtis apud inferos umbrarum eſſe iudex fingitur, uti 2. Olympiorum ode perceptum.* b ℂ *Adulatorum.)* ψιθύρους *adulatores & impoſtores appellat, à* ψιθυρίζειν, *id eſt, murmurare, muſsitare, quod clanculum ſubmurmurent, aliorum famæ detrahant.* c ℂ *Vtriſq;.)* ἀμφοτέροις. *Adulationes & calumnias grauiter nocere ait & calumniatori, & calumniã paſſo. Sed ferè fit diuino iudicio, iuxta illud Heſiodeum, ut calumnia et damnũ in machinatorẽ ſuum & autorẽ recidat: ut uerißime poëta dixerit ille:*

ἡ δὲ κακὴ βουλὴ, τῷ βουλεύσαντι κακίστη.

ὑποφάτιες, *interpretes, delatores, ac ueluti ſubuates.* d ℂ *Moribus.)*
Et apud ὀργαῖς. *In Olympijs ſuprà & Pythijs, & hic, & poſthac 9. Pythiorũ, dein*
Ariſtoph. *ceps 1. & 2. 5. & 6. Iſthmiorum,* ἦθος καὶ τρόπον, *mores, & modum,*
in Equit. *rationem, ſtudium, conatum, affectum, propenſionem,* καὶ τὴν ὀργὴν,

hoc

hoc eſt, cum nimia cura, aliquā in re cōmorationem, feſtinamq́; ſollicitudinē ſignificat. e ℭ *Vulpibus.)* *Aſtutos, uerſutos, inſynceros eſſe adulatores uult, dum uulpibus eos confert.* f ℭ *Vt uero piſcatorij retis.)* *Sibi non curæ eſſe calumnias, nec poſſe ab adulatoribus ſuum deturpari nomen. Ac ueluti ſit ipſe apud regem delatus, quæ hactenus de calumnia dixit, in ſeſe transfert.* φέλλος, *inquit, leuius iſtud piſcatorij retis lignum nō mergitur, ſed ſemper ſupernatat: ſic & ego meorum oſorum liuore, inuidentia, æmulatione, non ſupprimor, non ſuccumbo, nō occido.* g ℭ *Super marino muro.)* ὑπὲρ ἕρκος ἅλμης. *Per maris ſeptum, ipſam maris perſpicuitatem intelligit, ut* Scholia. *Poteſt autem referri ad* φέλλος, *quod ipſum* τὸ φέλλος *ſuper maris facie ſupernatet. Sin ad* Pindarum, *tum metaphorice pro inuidorum liuore accipiendum eſt. Maris profunditas, & perſpicuitas, & altitudo, ſuiipſius ſeptum & munimentū eſt: ergo ſeptum maris, ſimpliciter* Pindaro *eſt profunditas maris: uel, profundum mare, inacceſſum generi mortalium natura:* Nam *ars naucis repperit.* Talis *ergo eſt comparatio: Perinde ac leuius ſagenæ piſcatoriæ lignum non occidit, ſed ſupernatat ſuper faciem & perſpicuitatem maris, ſic ego ſuper inuidorum odio, (quod æque horrendum eſt atq; profunditas & aſpectus maris) non uincor, non pereo.*

ANTISTROPHE, COLON XV.

» [a]Impoſsibile deinde eſt, ut [b]doloſus ciuis inter
» bonos fortem ſermonem proferat: attamen om-
» nibus aſſentās omnino ſeſe applicat. [c]Cuius ego
» in fuco haud ſanè comes eſſe cupio. [d]Liceat aūt
» amicum amare mihi: aduerſus uero hoſtem, ho-
» ſtis exiſtens [e]lupi inſtar curram, aſperū interdum
» iter ambulās. [f]Omnibus tamen modis apud regē
» candidus præſtat, & eximius habetur, ſiue in co-
» pioſi exercitus, ſiue ſapienti reipublicæ admini-
» ſtratione. [g]At cum Deo contendere nephas eſt,

EPODOS, COLON XIIII.

» Qui interdum quæ exigua ſunt exaltat, inter-
» dum alijs, quæ in alios transferat, adimit. [h]Sed
» neq; hæc mentem inuidorum ſanant. [i]Qui ue-

» ro abundanti cuiuſquam facultate tangitur, ſuo » antea cordi triſte hulcus inflixit, priuſquam quæ » ſecum anxie molitur, adſequatur. [k] Atqui iuuat la » borem æquo animo ferre eum, qui collo ſuo iu» » gum aptat. Nam [l] aduerſus ſtimulum calcitrare, » lubrica & pernicioſa uia eſt. [m] Faxit Deus ut meis » hymnis conuerſari bonis poſsim.

a ℂ *Impoßibile.*) *In adulatorũ deſcribenda natura immorãs, detracto=rem candido & ſyncero uiro confert, quẽ ſua perſona introducit.* *b* ℂ *Doloſus ciuis.*) *Doloſus ciuis, id eſt uerſutus, uerſipellis, adulator.* *c* ℂ *Cuius ego comes.*) οὐ μετέχω οἱ θράσεος, *non particeps ero eius temeritatis, audaciæ, ſceleris, leuitatis, temerarij facinoris.* *d* ℂ *Liceat mihi.*) φίλον εἴη. *Votum eſt, quo interim, quomodo ipſe erga adulatores affectus ſit, breuiter digrediendo demonſtrat: ac iuxtà ſua perſona boni & conſtantis uiri conditionem profert: quæ eſt, quod ſyncerum & candidum amicum ſyncere deamet & candide, inimicum uero auerſetur, ac fraudulento alia ſubinde arte occurrat, malumq́; cuneum malo nodo quærat.* *e* ℂ *Inſtar lupi illi occurram.*) ὑποθεύσομαι, *occurram.* δίκαν λύκου, *inſtar lupi.* δίκην *cum genitiuo, ſimilitudinis aduerbium.* *f* ℂ *Omnibus modis.*) ἐν πάντα, *pro* εἰς πάντα δὲ νόμον, *ut ſuprà. Boni uiri & conſtantis fortunam ſubiungit. Et belli & pacis tempore bonus uir apud reges, apud principes, adeoq́; præclaras reſpublicas magni æſtimatur, cæterisq́; meritò antefertur.* εὐθύγλωσσος, *qui rectæ linguæ eſt, qui uera loquitur, qui non fucatus eſt, ſed ſyncerus, ſed uerus, candidus.* *g* ℂ *At cum Deo contendere.*) *Tametſi Interpres hunc de inuidia locum de Bacchylide intelligendũ putet, cuius poëmata Pindaricis apud Hieronem ſint prælata, nec inepte eò referri poßint: maiorem tamen gratiam habet, ſi indefinite ad omneis in uniuerſum liuidos redigatur. Porrò inuidos in Deum eſſe impios docet. Qui aliorum fortunæ inuidet, in Deum peccat, qui bonis ſuis iam hunc, iam illum mirifice ornat.* *h* ℂ *Sed neq; hæc.*) *Inuidos hæc non conſiderare, dolet Pindaro. Nam ſi, quantũ erga ſeſe Deum concitarent, ſecum expenderent, lentius rariusq́; inuidentia macerarentur.* *i* ℂ *Qui uero abundanti.*) *Damnum quod inuidos comitetur exponit, quale & Horatius innuit, quum ait:*

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis.

k ℂ *Atqui iuuat æquo animo &c.*) *Apoſtrophe ad ſemetipſum, ut inuidentium*

dentium

dentium ipſi, ſiue Bacchylidis, ſiue aliorum odium æquiore animo ferat: quandoquidem nunc adſueuerit ſuſtinere liuidorum dentes, iamq́; aduerſus iſtorum æmulationẽ duxerit callum, atq; adeò indurueri. Metaphora eſt, à bubu: ſumpta: quorum ſi inſueta aratro admoueantur iugo colla, facile cicurantur.

l ℭ Aduerſus ſtimulum calcitrare.) ποτὶ κέντρον λακτιζέμεν. *Adagium eſt, Actorum 9. etiam uſurpatum: quo ſignificatur, eum acrius incidere malum, qui potentiori reluctatur. Ductum à bubus aratro ſubmiſsis, qui etiamſi primum immites ſint, ut ægre iugum ferant, coguntur tamen. Quamuis enim & ſubſultent & calcitrent aduerſus centrum, id eſt, ſtimulum aratoris: quo magis calcitrant, eo magis ſtimulo punguntur. Eſtq́; ratio, quur debeat patienter morſum inuidorum ferre. Qui reſiſtere uult inuidis, contra ſtimulum calcitrat, hoc eſt, magis læditur. Satius ergo eſt cõtemnere, quàm uel nauci inuidiam, detractionem & odium facere. Nam contempta hæc, minus officiunt.*

m ℭ Faxit Deus.) *Cohæret uotum & huius odes concluſio cum præcedentibus. Quaſi dicat: Vnicum remedium meum eſt, quo inuidiæ ſtimulos labefacto, ut minus ſentiam, nempe conuerſari bonis. Eſt igitur ſententia: Donet mihi hoc Deus Opt. Max. ut bonis conuerſari queam, meis ſtudijs & hymnis. Quod ſi fiat, animus meus adeò candidorum cõmercio leuatur ac recreatur, ut ipſi inuidiæ laqueum, quod aiunt, mandem, medium'ue digitum oſtendam.*

EIDEM HIERONI CELETE VICTORIAM ADSECUTO, ODE III.

STROPHE I. COLON XIII.

OPtarim ego [a]cõmuni linguæ noſtræ precatione, ſi res ita ferat, Chironem [b]Phyllyriden, [c]Vranidæ lateq́; moderantis Saturni prolem, [d]uita defunctũ modo reuiuiſcere, eumq́; in [e]imis Pelij montis habitare locis: agreſtem quidem hominem, [f]Centaurũ nempe, ſed amico erga mortaleis animo: qualis erat, dum [g]filium [h]perfecta ſanitate deſiderabilem educauit Aeſculapium, heroëm illum quorumuis morborum propulſatorem.

ENARRATIO.

Argumentum. *Hieronis 16. & 17. Pythiada uincentis in gratiã hanc oden conſcripſit. Eſt autem tota paracletica. Conſolatur enim Hieronem calculo laborantem, ut malum iſtud fortiter perferat. Quia uero decumbenti Hieroni hanc pangit paraclesin, ideo conuenienti exordio, à uoto nimirum medico auſpicatur. Optat enim Chironem Aeſculapij præceptorem optimum medicum ſuperſtitem eſſe, ut eum ſecum, ceu optimũ calculi propulſatorem, ad Hieronem uſq; perducat, utq; per eum Hieron ſanitatem recipere poßit.* a ℂ Cõmuni linguæ noſtræ.) κοινὸν, *hoc eſt, cõmune uotum appellat, id eſt, publicum, quod Hieronis ſalus toti reipublicæ conferat.* b ℂ Phillyriden.) *Chiron Centaurus Phillyræ unius Oceanidũ & Saturni filius eſſe dicitur: hinc* Φιλλυρείδης *patronymica forma Chiron appellatur.* c ℂ Vranidæ.) οὐρανίδου, *Saturnus Vranides.* οὐρανοῦ υἱὸς, *Cœli filius.* d ℂ Vita defunctũ.) ἀποιχόμενον, *& uita defunctũ & abſentem ſignificat. Homerus* ἀποιχόμενον *frequenter Vlyſſem dicit.* e ℂ Imis.) βάσσαισι *pro* βήσσαις *dorice:*

βάσσαις. *imis locis, uallibus ſeu antris.* παλίου *pro* πηλίου *dωρικῶς, Theſſaliæ mõs eſt.* f ℂ φηρ.) *Gigantem Centaurum ſignat. Chironem ergo & feroscis & proceræ ſtaturæ hominẽ* φῆρα *nominat. Hinc &* φῆρες *ſeu* φόριες, *Theſſaliæ ſunt, ut eſt apud Homerum in catalogo nauium:*

οἱ δὲ φέρας ἐνέμοντο, περὶ Βοιβηΐδα λίμνην.

Corpore planè efferum, ſed mente in totum humana iuxtà ac benigna.

g ℂ Filium.) τέκνον *non Chironis, ſed Coronidis ſiue Arſinoës.*

h ℂ Perfecta ſanitate.) ἀνωδυνίας γυιαρκέος, *hoc eſt, ſanitatis membra corpusq; forte reddentis. Quo minus doloris & infirmitatis cuipiam ineſt, hoc eſt ſemper ualentior.*

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quem præclari regis Phlegyæ filia Arſinoë protulit: quæ priuſquam [a]Lucinæ ope à partu liberaretur, [b]ab aureis Dianæ telis in thalamo domita ad Ditis ædes deſcendit, Apollinis artibus
„ & imperio. Neq; enim uana eſt Iouis filiorũ [c]ira: [d]ſiquidem ipſo neglecto, ex quo neſcio mentis errore, [e]alias nuptias probauit, quũ antea clàm patre comoſo admixta fuiſſet Apollini.

More

More ſuo poëta digreditur, idq; ante uoti completionem, ad Aeſculapij & ortum & educationem: quomodo uidelicet mater eius Phlegyæ filia, telo ſit Apollinis traiecta, priusquã Aeſculapium pareret. Hanc alij Arſinoën, ut Aſclepiades & Ariſtides, appellant: alij Coronida, ut Heſiodus in Theogonia & Homerus hymno in Aeſculapium, & Ouid. 2. Metamorph. ubi lepide & eleganter hanc fabulam de Aeſculapio & Coronide cõmemorat. Heſiodus:

τῷ μὲν ἄρ᾽ ἦλθε κόραξ, φράσε δ᾽ ἄρ᾽ ἔργ᾽ ἀΐδηλα
φοίβῳ ἀκερσεκόμῃ, ὅτ᾽ ἄρ᾽ ἴσχυς γῆμε κορωνίν,
εἰλατίδης φλεγύαο διογνήτοιο θύγατρα.

Homerus in hymnis:

ἰητῆρα νόσων, ἀσκληπιὸν ἄρχομ᾽ ἀείδειν,
υἱὸν ἀπόλλωνος, ὃν ἐγείνατο δῖα κορωνίς,
δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη φλεγύα βασιλῆος.

Ariſtides in Cõmentario de Cnido ſic inquit: Aeſculapius Apollinis filius & Arſinoës, quæ dum uirgo eſſet appellabatur Coronis, Leucippi filia erat, qui patrem Amyclam, auum Lacedæmona habuit. a ℂ Lucinæ ope.) εἰλείθυια, ἐλείθυια, ἐλευθὼ, Lucina eſt, cuius officium Septima Nemeorum ode depingit, dum inquit,

ἐλείθυια πάρεδρος μοιρᾶν βαθυφρόνων. &c.

b ℂ Ab aureis Dianæ telis.) δαμεῖσα χρυσέοις τόξοισιν ὑπ᾽ ἀρτέμιδος, εἰς ἀΐδαο δόμον ἐν θαλάμῳ κατέβα. Domita aureis arcubus Dianæ, ad Plutonis domum in thalamo deſcendit. Signum χ, quod hic ab interpretibus apponitur, indicat hyperbaton, nec conuenientem admodum uocum collationem & œconomiam. Quidam ἐν θαλάμῳ pleonaſmon hic eſſe uolunt: uerum non uideo, quî pleonaſmus admitti debeat, ſi ἐν θαλάμῳ referatur ad locum regiæ eius, in qua eſt percuſſa à Diana: id quod faciendum per χ, ſubindicatur, ut ſic fiat σύνταξις:

1 domita — 3 ad Plutonis regiam deſcendit
2 aureis Dianæ arcubus — 4 in thalamo.

c ℂ Ira.) χόλος. γνώμη eſt, qua Coronidi Apollinis timendam fuiſſe iram docet: generatim omneis ad timorem & reuerentiam Dei inuitans.

d ℂ Siquidem ipſo neglecto.) ἀποφλαυρίξασα, ubi poſthabuiſſet uel neglexiſſet. Ratio eſt, quare Coronis Dianæ telo ſit percuſſa. e ℂ Alias nuptias.) Videlicet, ἴσχυος ἀρκαδικοῦ.

EPODOS, COLON XV.

Quumq; purum Dei ſemen geſtaret, nõ per-

tulit accedere [a]nuptialem menſam: neq; ualde ſonantium Epithalamiorum uociferationem ſuſtinuit, perinde ac ſociæ & [c]coætaneæ puellæ ueſpertinis [d]ludere cantionibus aſſolent: Atenim abſentes deperijt, multorum aliorum exemplo.
» [e]Eſt autem uaniſsimum hominum genus, quod
» uicina, & ea quæ corām cernuntur, cōtemnens,
» quæ procul uentoſa & inania ſunt, circumluſtrat,
» eadem immodica ſpe affectans.

a ℂ Nuptialem menſam.) Hoc eſt, nō expectauit, donec Apollo eam ſibi publicis nuptijs copularet. b ℂ Epithalamiorū.) παμφώνων ὑμεναίων. Per hymenæos epithalamia intelligit, quo ſponſum & ſponſam puellæ laudant, & cōcinunt nuptiale carmen. Quemadmodū Theocritus Epithalamio ſuo Helenam Menelai ſponſam cōmendauit. c ℂ Coætaneæ.) ἅλικες pro ἥλικες, δωρικῶς. d ℂ Ludere.) ὑποκορίζεσθαι, blandiri, adulari & ludere puerum cum pueris, puellam cum puellis ſignificat: uel alternis canere, ut altera chori pars, alteri epithalamiū cōcinendo reſpondeat.

e ℂ Eſt autem uaniſsimum hominum genus.) γνώμη eſt, qua hominū curioſitatem damnat, qui aliena & ſibi incomprehenſibilia ſectantur: præſentibus, quorum tamen præcipua gerenda cura, neglectis. Sic Thales Mileſius non obſeruauit quæ ante pedes eſſent, dum in ſcrobem incideret, aſtra ſuperna comtemplans. φύλον ὅστις. à genere neutro ad maſculinum deſcendit, ἄνθρωπον reſpiciens.

STROPHE II. COLON XIII.

Ingens itaq; [a]incōmodum formoſa [b]ipſa Coronis accepit, cū hoſpite enim Iſchyi arcadico cōcubuit. Nec ea quidem res latuit [c]ſpeculatorem. Nam Pythone [d]ſacrificiorum copiam ſuſcipiens, ſenſit admiſſum hoc [e]Loxias rex, fidē adhibens æquiſsimo [f]familiari ſuo cūcta dijudicanti menti,
» quæ mendacijs nō attemperat, nō fallit, quamq;
» nec Deus nec homo, opere aut conſilio [g]circum-
» uenit.

Incommodum.)

a ¶ *Incommodum.*) *ἀυάταμ pro ἄτlω, Aeolice.* b ¶ *Ipſa for moſa Coronis.*) *καλλίπεπλον λῆμμα κορωνίδ⊗, pulchrã ueſtem ge= rens Coronidis conſilium. Periphraſis eſt, pro prudente & formoſa Coronide.*

c ¶ *Speculatorem.*) *σκόπον. Apollinẽ hic ſimpliciter ſpeculatorem dicit, quem in Olympijs Deli ſpeculatorem uocauit.* d ¶ *Sacrificia reci= pienti.*) *μηλοδόκῳ, ſacrificia recipienti: à μῆλον pecus, & δέχομαι ca pio, quod pecudes illic in uictimam cædantur.* e ¶ *λοξίας.*) *Apollo Lo xias, id eſt, obliquus à poëtis dicitur: quod oblique petentibus oraculum reſpon deat, ac ænigmatice, ut utroq; uerſum oraculum tandem uerti queat, ad euſortu nium & infortunium. Ariſtophanes in Pluto:* τῷ δὲ λοξίᾳ
ὃς θεσπιῳδεῖ τρίποδ⊗ ἐκ χρυσηλάτου
μέμψιν δικαίαν μέμφομαι ταύτlω.

f ¶ *Familiari ſuo.*) *κοινᾶνι τῷ εὐθυτάτῳ. Apollinis familiaris, & conſiliorum eius particeps, mens eſt: quod nõ ut homines, per alios alia cogno= ſcat, cæterũ ipſe ſua undiq; præſentia omnia uideat, omnia reſciſcat, iuxta illud Homericum:*

ἠέλιός θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις.

Pulchre Pindarus ita fabulam de coruo, per quem reſciuerit delictum Apollo, reiecit: rectius eius rei cognitionem Apollinis menti & prudentiæ attribuens.

g ¶ *Circumuenit.*) *κλέπτει, furatur, defraudat, παραλογίζει.*

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Agnoſcens igitur Apollo peregrinũ Iſchyis Elati filij thorum, nefariamq; fraudem, amanda= uit [a]ſororem [b]Lacercam. Nam iuxta ripas [c]Bœ= biadis uirgo Coronis cõmorabatur. Malus por rò genius ad malum educans, domuit ipſam: cu= ius internitionis pleriq; uicinorum [d] cõſortes fu= " ere, uti ex paruo ſemine exiliens ignis, [e]totam in " monte ſyluam [f]uaſtare conſueuit.

Perſeuerat in Narratione continuò, quomodo Coronis interierit edifferens.

a ¶ *Sororem.*) *Apollinis ſoror Diana eſt.* b ¶ *Lacercam.*) *λακέρεια ciuitas Magneſiæ, autore Hellanico, apud Stephanum.* c ¶ *Bœ= biadis.*) *Bœbias lacus eſt Lacereæ adiacens. τρίψαις pro τρίψας, Dori cum participium.* d ¶ *Conſortes fuere internitionis.*) *ἐπαῦρον pro*

ἐπαῦρον. Et bonæ & malæ ſignificationis uerbum eſt ἐπαυρεῖν. germanicè gnieſſen, und endtgelten. Heſiodus, quemadmodum & hic Pindarus, in malam partem accipit, dum inquit:

πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ,
ὅστις ἀλιτραίνῃ, καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται.

Fuerunt ergo cōſortes culpæ Coronidis pleriq; mortaliū: peſte enim cū ipſam, tum alios pleroſq; uicinorum Apollo & Diana confecerunt. ἁμᾶ, δωρικὸν *ἐστι, pro* ὁμοῦ. *alioqui* ἅμα *in priori acutum admittit.* e ℭ *Multam in monte ſyluam.) Comparatione peſtis ſæuitiam, ob Coronidis delictū immiſſæ explicat, poſthabita applicatione. Eſtq; huius loci ſumma: Quemadmodum è paruula ſcintilla ingens ignis ſuboritur, qui multam ac totam quampiā ſyluam exurat: ſic peſtis è paruis nata principijs, confertam ſecum populorum ſtragem trahit: atq; adeò Coronis peſte infecta, pleroſq; uicinos ſuos intoxicauit.*

f ℭ *Vaſtauit.)* ἄϊστωσεν, *ignobilem reddidit. ab* ἀϊστόω *uerbo, quod à nomine* ἄϊστος *deſcendit: quod ab* α *priuandi uocula, &* ἴσημι *ſcio, defluit. Homerus Odyſſ.* α.

νῦν δ' ἑτέρως ἐβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
οἳ κεῖνον μὲν ἄϊστον ἐποίησαν περὶ πάντων.

EPODOS, COLON XV.

At ubi [d] ſuper murum poſuere ligneū puellam cognati, radiusq; Vulcani tener circūcurrit, tum dixit Apollo: Non porrò in animo perferam, ut genus meū miſerrimo interitu perdam, cum graui matris luctu. Sic fatus in primo gradu filium ex morte corripuit, cui pyra accenſa in geminas findebat ſe partes. Quem & Magneti Centauro tradidit, ut doceret eum qua ratione noxios multum in hominibus depellere pharmacis ſuis morbos poſſet.

Vt Aeſculapiū filium ſuum ex flammis, & ex aluo materna eripuerit, utq; inſtituendum Magneſio, hoc eſt, Theſſalo Centauro Chironi, in arte medica tradiderit, hac epodo enumerat. a ℭ *Super ligneum murum.) Struis lignorum uel rogi eſt metaphora: rogum enim quo cremanda mortua Coronis erat, intelligit. Qua de re Ouidius 2. Metamorph. ita canit:*

Quæ poſtquam fruſtra tentata, rogumq́; parari
Vidit, & arſuros ſupremis ignibus artus,
Tum uero gemitus (neq; enim cœleſtia tingi
Ora licet lachrymis) alto de corde petitos
Aedidit: haud aliter quàm cum ſpectante iuuenca
Lactentis uituli dextra libratus ab aure
Tempora diſcuſſit claro caua malleus ictu.
Vt tamen ingratos in pectora fudit odores,
Et dedit amplexus, iniuſtaq́; buſta peregit,
Non tulit in cineres labi ſua Phœbus eoſdem
Semina, ſed natum flammis, uteroq́; parentis
Eripuit, geminiq́; tulit Chironis in antrum.

STROPHE III. COLON XIII.

Huiuſmodi quidem igitur quotquot uenerũt, ſuapte ſponte ſubnatis hulceribus infecti, aut fulgido ære membra uulnerati, aut lapide eminus iacto, aut æſtiuo igni perditi corpus, aut frigore, alium ex alijs mœroribus liberando eduxit: hos quidem [a]mollibus incantationibus medicinã adhibendo, illos autem decenti potione, aut membris undiq; adiungendo pharmaca, alios tandẽ ſectionibus rectos conſtituit.

Quos propulſare morbos, qualem medicinam etiam Aeſculapium Chiro *docuerit, ſubtexit.* Primo, *ut hulcera ſua ſponte nata: ſecundo, ut uulnera uiolenter inflicta: ubi* πολιῷ χαλκῷ, pro σιδήρῳ, *non ſolum pro ære* καταχρηστικῶς *accipit: poſtremo, ut febricitanteis curaret.* Prioribus duobus malis *Chirurgice ferè, poſteriori medicorũ* θεώρησις καὶ πρᾶξις *continetur: quum hodie Clinice, atq; adeò noſtrorum medicorum practice, à Chirurgica ſit ſeparata.* Ex hoc Pindari loco, *apud priſcos* Chirurgicen *reliquæ medicinæ coniunctam fuiſſe apparet.* Fulgido ære.

a (Mollibus incantationib.) μαλακαῖς. *Qua ratione ægrotos curarit, explicat.* Primo, *alios, inquit, carmine ſanitati reſtituit: carmine, inquam, hoc eſt, magia & incantamentis.* Verum *quum hæc magia nimirum ſuperſtitionem & impietatem ſpiret, à* Chriſtianis *haud iniuria alieniſſima debet eſſe.* Quomodo *enim* Chriſtiani *eſſe poſſunt, qui ſuis carminibus*

uel equos uel iumenta, uel infantes ſuos cuſtodiri rentur, ſuis cõiurationibus & opinionibus primum & ſummum Decalogi praeceptum defœdantes? At ueteribus hoc medendi genus in uſu fuiſſe, uel Homerus teſtatur, dum Autolyci filij, Vlyßis ab apro inter uenandum ſupra genu ſauciati in monte Parnaſſo, ſanguinem incantationibus à profluxu remorati ſunt, & ſiſti fecerunt. Odyß. τ.

τὸν μὲν ἄρ᾽ αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφ᾽ ἐπένοντο,
ὠτειλὴν δ᾽ ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
δῆσαν ἐπισταμένως ἐπ᾽ ἀοιδῇ δ᾽ αἷμα κελαινὸν ἔχετον.

Secundo pharmaca adhibuit. Ad ultimum ſectionem medendo admouit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[a]Sapientia uel lucro uincitur. Quod & hunc peruertit ingenti precio, aurum nimirum in manibus apparens, dum ab inferis ad uitam reuocaret [b]Hippolytũ, qui iam antea morte captiuus tenebatur. Deiecto itaq; [c]per amborum pectora fulmine, uitam eis manibus ſuis Iupiter ademit. Proinde urens fulmen infixit mortem. [d]Decet ergo honeſta à ſuperis mortaliũ mentes inquirere: quippe quæ agnoſcant quali perpetuò uel [e]iuxta pedes illis conſtitutæ ſint obnoxiæ ſorti.

EPODOS, COLON XV.

[f]Ne mihi dulcis animula uitam ad immortalem feſtines: [g]te uero, quæ uires tuas non ſuperat, arti adiungas.

a ℭ Sapientia uel lucro.) Lucrum, quo uel ipſa ſapientia ligatur, Aeſculapio nocuiſſe innuit. Medicorum eſt uiuentes languidos in uita conſeruare, nõ etiam perfunctos fato, uitæ reſtituere. Quare dum mortuum Hippolytum ad ſuperos reuocauit & reſuſcitauit, quod humanæ naturæ modum excedit, impie egit. Hinc & in ſeſe & à ſe ſuſcitatum, irati Iouis fulmen torſit. b ℭ Hippolytum.) Hippolytum textus non exprimit. Fertur tamen, ut Scholia habent, defunctum uita Hippolytum Aeſculapius auro ineſcatus uitæ reddidiſſe. Alij Tyndarum, alij Capanem, alij Glaucum, Orphici Hymenæum, Steſichorus

rius Capanem & Lycurgum, alij Prœti filias. Sunt qui Orionem uitæ reſtitutum putent. Plutarchus quidem Phinei filias. Pherecydes deniq; ſentit, quod Delphis morientes reuiuiſcere fecerit. Atqui ſi tantus fuit medicus Aeſculapius, quur ſeſe à fulgetro non ſeruauit? quur ſeſe iamolim ipſe non reſuſcitauit?

c ☾ *Per amborum.)* δι' ἀμφοῖν, *per amborum, Aeſculapij uidelicet & ab eo curati.* ῥίψαις Dorice pro ῥίψας: *ſicut* λύσαις *ſuprà, & alia multa.* d ☾ *Decet ergo.)* χρὴ τὰ. *Damnat inſigni gnome hominum peruerſa ſtudia, qui ſuis humeris uel imparem, uel indecentem prouinciā ſubeunt.*

e ☾ *Iuxta pedes.)* τὸ πὰρ ποδὸς, *ad pedem. Prouerbium eſt, quo monemur inquirere, quæ noſtro pedi ſunt accōmoda, quæ ſunt præſentia, quæ noſtram, nempe humanam decent naturam: ſumpta à calciamentis metaphora.*

f ☾ *Ne mihi dulcis animula.)* μὴ φίλα ψυχά. *Hortatur ſuam ipſe mentē, ut ne ſuis uiribus imparia, intolerabiliaq; attentet: per immortalē uitā, humanis humeris nō ferenda indicās. Nam ſi per immortalē uitā, futurū hic ſeculum intelligamus, nemo non uidet Epicurum nobis hic fieri Pindarū &* ἄεθλον.

g ☾ *Te arti adiungas.)* ἄντλει, *hauri.* μεταφορικῶς *aggredere.*

[a]Vtinam ſapiens ille Chiron antrū Pelij montis inhabitaret adhuc: [b]quantum illi dulces hymni noſtri uoluptatis præberent? Atqui medicum ipſum bonis uiris in acutis & acribus & calentibus ægritudinibus adhibere uellem: [c]aut quempiam Apollinis uel Iouis natum. Quin & naui [d]Ionium præterlegens mare, [e]apud Arethuſam fontem, ad Aetnæum hoſpitem Hieronem appuliſſem,

STROPHE IIII. COLON XIII.

Syracuſarum eximiū regem, [f]ciuibus clementem, bonis fautorem, hoſpitibusq; admirandum parentem. Ad quem, [g]ſi geminam ego gratiam, auream nimirū ſanitatē adferens, hymnumq; Pythiorū certaminū, quæ ſuū per coronas ſplendorem habent, quas præſtantiſsimus olim [h]Pherenicus [i]Cirrhæ tulit, ueniſſem, alto [k]traiecto pon

to, ^l^cœleſti ſtella fulgentius certe lumen fuiſſem.

a ℭ *Vtinam ſapiens ille Chiron.*) εἰ δὲ σώφρων. *Poſt longã tandẽ inſertæ de Chirone & Aeſculapio fabulæ digreßionem, redit ad inſtitutum exordio cœptum. Et quia exordij uotum incompletum permanſit, ideo tanquam hyperbaton plus æquo prolixius fuiſſet, repetit ex integro uotum & exoptationẽ illam. Appellat autem non ſimpliciter ſapientem Chironem, ſed* σώφρωνα, *hoc eſt, ſobrium, temperantem, ac ueluti mentem & affectus ſeruantem.*

b ℭ *Quantum uoluptatis.*) καί τι οἱ φίλτρον. *Amatoria potio eſt philtrum apud Theocritum in Pharmaceutria, qua in amorem quiſquam per ueneficas pertrahitur:*

πᾶ μοι ταὶ δάφναι φέρε θέστυλι, πᾶ δὲ τὰ φίλτρα. Hinc Ouid.
Philtra nocent animis, faciuntq; furoribus aptos.

Hic uero poëta μεταφορικῶς *pro re grata, & iucunditatem adferente, ſiue pro uoluntate accepit.* φίλτρον, ἀντὶ τῆς ἡδονῆς. *c* ℭ *Aut quempiã Apollinis uel Iouis natum.*) *Apollinis natus, eſt Aeſculapius, ut hactenus enarratum. Iouis filius eſt Apollo. Per patrem enim, quum ait,* ἤ τινα λατοΐδα κεκλημένον, ἢ πατέρος, κατ' ἀντονομασίαν *Iouem intelligit. Iouis autem filius Apollo eſt medicus. Porrò treis uetuſtißimos medicinæ & repertores & autores, hic ſubintroducit, Chironem, Aeſculapium, Apollinem. Nam ut Soranus Epheſinus ait, Medicinã Apollo reperit, Aeſculapius amplificauit, Hippocrates perfecit. Quorum unum ſibi adeſſe,* κατ' εὐχὴν *precatur, ut Hieroni uel febricitanti, uel podagra, uel calculo laboranti ſubueniat.* *d* ℭ *Ionium mare.*) ἰονίαν τέμνων θάλασσαν. *Ioniũ mare uocat quod eſt apud Siciliam, à uicinis Ionibus inſulam Siciliam indicans: ab Ione uel Ionio uiro Illyrio, ut Theopompus, uel ab illic pereuntibus Ionijs dictum mare, ut Archidamus in Scholijs.* *e* ℭ *Apud Arethuſam fontẽ.*) *Arethuſa fons eſt in Ortygia Siciliæ ciuitate.* *f* ℭ *Ciuibus clementem.*) πραῢς ἀστοῖς. *Per amplificationem obiter laudat Hieronem à clementia & manſuetudine erga ciues, à candore, à liberalitate.* *g* ℭ *Si ueniſſem.*) εἰ κατέβαν, *pro* ἦλθον, *itidem ut Homerus:*

πρίν τινα κεκλημένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς ὄρον. *pro* ἐλθεῖν.

h ℭ *Pherenicus.*) *Prima Olympiorum equi Hieronis Pherenici facta eſt mentio: nomen equo à uictoria inditum eſt.* *i* ℭ *Cirrhæ.*) *Cirrha oppidum Locrorum eſt, non longe à Delphis & Pythone: unde periphraſtice Pythonem, ſeu Pythios ludos per Cirrham intelligit poëta.* *k* ℭ *Traiecto.*) περάσαις, *pro* περάσας, *Pindarico & Dorico more.* *l* ℭ *Cœleſti ſtella.*)

Plin. lib. 4. cap. 5.

la.) Auxeſis eſt hyperbolica: nullum enim neq; in terra, neq; firmamento lumen eſt Sole maius ſeu fulgidius. Per antonomaſiã, per cœleſtem ſtellam Solem intelligit, ut 1. Olympiorũ eundem fulgidũ aſtrũ, ſed per catachreſin dixit. Hic recte ἀστέρα *nominauit. Eſt enim* ὡς ἀληθῶς μέγιστον τῷ οὐρανῷ φῶς τε καὶ ἀστὴρ ἥλιος, οὕτως καὶ χρυσὸς ἀστὴρ κόσμου τηλαυγέστατος ἐστί.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

At rogare pro te conſtitui mecum Rheam matrem, quam iuxta ædes meas unà cum Pane noctu [a]puellæ iugiter celebrant, caſtã deã. [b]Quod ſi rectum ſermonum cacumen intelligere noſti,
» uetera quidem diſcere potes: nimirum quod dij
» immortales ad unum bonum, duo mala imper-
» tiunt mortalibus. [c]Quæ quidẽ inſipientibus in-
» tolerabilia ſunt, neq; quicquã ornate ferre poſ-
» ſunt. At boni, quæ pulcha ſunt foras uertunt.

Rheam deorum matrem pro Hieronis incolumitate ſe imploraturum ſpondet. Nõ piget hic adſcribere, quæ Ariſtodemus in Scholijs adfert. Ait enim ille, Olympichum tibicinem à Pindaro inſtitutum in montem ſeceſſiſſe, ut illic ſeſe canendo exerceret: atq; ibi multum ſtrepitus & ignis denſum apparuiſſe globum: quem & Pindarus animaduertens, lapideũ Rheæ ſimulacrũ pedibus incedere ſenſit. Hinc & Panis & matris deûm Rheæ ſimulacra ante domũ ſuam ſtatuit. Præterea ciues quoſdam Delphos miſit, qui ſciſcitarentur, quidnam ſibi uiſa uelint. Quibus oraculum reſpondit: μητρὸς θεῶν ἱερὸν ἱδρύσασθαι. *Hoc eſt, templum matris deorum extrue. Hinc ciues oraculo conſternati, unà cum Pindaro Rheam colebant.* a ℭ *Quam puellæ.)* ταὶ κοῦραι. *Puellas nedum ſuas, ſed alias item puellas, ac Thebanas uirgines & matronas intelligit, Rheam uenerantes, domui ſuæ contiguam & appoſitam. Nam & templum Rheæ prope ædes Pindari erat. Ideo autem Rheæ & Panis ſeſe imploraturum opem ſpondet, quod eos ſibi propitios ſciret, utpote quorum ſimulacra ex oraculo & prodigio primum ipſe extruxerit. Quin & Pana in montibus ad modum Pindaricorum hymnorum ſaltitaſſe autor eſt Philoſtratus. Tum & ob eam cauſam Pana Rheæ iungit, quod Pan ei adſideat, ut ipſe uates noſter* ἐν τοῖς κεχωρισμένοις τῶν παρθενίων *adſcrit: tum quod uterq; montanus. Pan enim Mænala, Rhea Idam incolit.* b ℭ *Quod ſi rectum ſermonũ.)*

Status huius hymni eſt. Conſolatur Hieronem, ut æquiore animo ægritudinem ſuam ferat, reputans humanæ ſecum naturæ imbecillitatẽ, infelicitatem & incõmoditatem, quam princeps poëtarũ Homerus graphice Iliados ω depinxit: nimirum eam ſemper talem eſſe apud mortales, ut unum bonum perpetuò duo mala, uel ſimplex bonum duplex malum adnexum habeat. Verſus quorum hic Pindarus ſententiam refert, ſunt apud Homerum huiuſmodi:

δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν διὸς οὔδει
δώρων, οἷα δίδωσι κακῶν, ἕτερος δὲ ἑάων,
ᾧ μὲν καμμίξας δώῃ ζεὺς τερπικέραυνος,
ἄλλοτε μέν τε κακῷ ἐπιμίσγεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ.
ᾧ δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητὸν ἔθηκε.
καί ἑ κακὴ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαύνει.
φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖς τετιμένος, οὔτε βροτοῖσι.

c ¶ Quæ quidem inſipientibus.) Mali & inſipientes non forti poſſunt animo mala perferre. Boni uero & mala occultant, & bona uertunt foras: hoc eſt, bonis fruuntur læti, mala fortiter ſuſtinent & occultant. Metaphora ſumpta eſt ab ijs, qui maculis deturpatum pallium geſtantes uel ueſtem, maculas quantum fieri poteſt, introrſum uertunt & cælant, mundiciem forinſecus oſtendendentes. Sic boni maculas malorum conſtantia ſua & inconcuſſo animo & abdunt & ſufferunt, aduerſus ea perdurant: ſequundis uero rebus modeſte lętantur. Quo ſimul monet, ut bonorum huiuſmodi mentem Hieron ſequatur.

EPODOS, COLON XV.

[a]Te uero fatum felicitatis ſequitur. Siquidem populi ductorem regem, ſi quenquam alium, magna fortuna reſpicit. [b]Vitam ab omni incõmodo immunem neq; apud [c]Aeacidem Peleum, neq; apud æqualem deo Cadmum repereris: qui tamen & ipſi [d]mortalium feliciſsimi fuiſſe dicuntur: quiq; in monte Pelio, Thebisq; portarum ſeptenario conſpicuis, Muſas concinentes audiuerũt, quando Cadmus [e]Harmoniam [f]oculorum pulchritudine inſignem, Peleus uero Thetin, inclytam prudentis Nerei filiam, duxere.

a ¶ Te uero fatum felicitatis.) A regio faſtigio ad patientiam hortatur.

Etiamſi

Etiamſi calculo labores uel podagra, cogita interim te regem, te multorum populorum ductorem eſſe, id quod diuinitus accepiſti, atq; infortunium corporis tui & ualetudinis, ſtatus tui culmine cela. b ❨ *Vitam ab omni infortunio immunem.*) *Elegantiſſima gnome eſt, qua ut mitius ferat ſuam ægritudinem hortatur, ab exemplis conſolans. Multi alij clariſſimi reges non potuere ab omni infortunio liberi eſſe: quare & illorum exemplo diſce ſortem tuam æquius ſuſtinere.* c ❨ *Aeacidem Peleum.*) *Aeacus ad Iouem ſtirpem ſuam refert: ergo & Peleus Aeaci filius beatus eſt uel eo nomine. Porrò clariſſimorum regum Pelei & Cadmi exemplis probat, nemini abſolutam ac nulli malo obnoxiam in hoc mundo felicitatem accidere. Feliciſſimus Cadmus fuit uel propter hanc cauſam, quod ipſe cum uxore ſua Harmonia tandem in deorum numerũ aſciti, draconum curru ad campum Elyſium migrarunt. Hinc reliqui commenti ſunt fabulam de permutatione Cadmi & Harmoniæ in dracones, quæ apud Ouidium 4. Metamorph. extat.* d ❨ *Mortalium feliciſſimi.*) *Nam Cadmi auus Iupiter, Mars ſocer, Venus ſocrus, Thyone & Leucothea filiæ fuerunt, Bacchus & Palæmon generi. Hinc Cadmum* ἀντίθεον, *diuinũ ac deo ſimilem appellat.* e ❨ *Harmoniam.*) *Harmonia Martis & Veneris filia eſt.* f ❨ *Oculorum pulchritudine.*) βοῶπιν, *quaſi oculos bouis habentem: id eſt, magnos: ac deinde pulchros per* μετάληψιν, *ac per* συνεκδοχὴν *tota formoſa ſignificatur, perinde ac poſthac Thyonen* λευκώλενον *uocat, quibus epithetis Homerus Iunonem etiam ornat.*

STROPHE V. COLON XIII.

Porrò dij ſuperi, utriuſq; [a]conuiuæ eſſe uoluerunt. [b]Saturniq; filios reges aureis inſidẽtes thronis illi uiderunt, ac [c]munera acceperunt. [d]Iouis autem gratia è prioribus tranſlati laboribus, rectũ ſtatuerunt cor: [e]ac rurſum alio tempore [f]tres Cadmi natæ, grauibus adflictionibus lætitiæ partẽ abſtulerunt patri. Iupiter nanq; [g]in deſiderabilẽ formoſæ Thyones lectum ſeſe contulit.

Et ſummam felicitatem, quibus nuptiæ Cadmi & Pelei decoratæ ſunt, & ſummam infelicitatem, quam poſtea in liberis perceperunt, ſubiungit: pulchra antitheſi gnomen de humanæ fortunæ inſtabilitate paulò ante cõmemorata tractans. a ❨ *Conuiuæ eſſe uoluerunt.*) δαίσαντο, *conuiuati ſunt.*

b ℂ *Saturni filios.) Deorum eſt periphraſis,* κρόνου παῖδας. *Ipſi Peleus & Cadmus deos in ſuis nuptijs, aureis inſidere thronis conſpexerunt.*

c ℂ *Munera acceperunt.)* ἕδνα *dotem ſignificat, quæ ſponſo à ſponſæ parentibus uel amicis datur: ſicut* φέρναι *dos eſt, quæ ſponſæ à ſponſo donatur. Improprie pro donis uel muneribus hic accepit. Nam Peleo ducenti Thetin, Neptunus equos dono dedit, Vulcanus gladium. Cadmo uero accipienti in uxorem Harmoniam, Venus aureum monile dedit muneri: quod accipiens Polynices, per ſucceßionem generis tradidit Eriphyle, ut Amphiarao ad bellum Thebanum proficiſci perſuaderet.* *d* ℂ *Iouis gratia.)* Διὸς δὲ χάριν. *Iouis uoluntate è malis prioribus translati, fortes fuere & conſtantes & beati.*

e ℂ *Ac rurſus alio tempore.)* ἐν δ' αὖτε χρόνῳ. *Alio mox tempore infelices uiſi ſunt. Quantum uterq; mali ſint perpeßi, primo Cadmus, mox Peleus, ſubijcit.* *f* ℂ *Tres filiæ Cadmi.)* τὸμ μὲν ὀξείαισι. *Quod tres filiæ Cadmi uarijs ſint actæ malis, earumq́; nomine pater, ſatis ex poëtis conſtat. Semele enim, quæ & Thyone, fulmine icta perijt: Agaue & Ino in rabiem uerſæ, filios ſuos lacerarunt: hæc Melicertem, illa Penthea: id quod Ouid. etiam tradit.* *g* ℂ *In lectum Thyones.) Thyonen à Ioue ſolummodo uiolatā introducit, omißis Agaue & Inone. Ratio eſt, quod hæc fuerit origo mali, & ex hac in reliquas ſit transfuſa culpa, ac in ipſos adeò parentes. Nam in dracones Cadmus & Harmonia permutati tandē leguntur. Thyonen appellat, quæ aliàs Semele (quam & Euripides in Antigone Dionen uocat) à* θύειν, *id eſt, ſacrificare: uel quod ſit* θυηλὴς, *id eſt ſacrifica, hoc eſt bacchica, & ueluti furens, ignea, quod calens & ignea ſit uini natura. Eſt enim mater Bacchi. Hinc Semele etiam dicta eſt, quaſi* σείων τὰ μέλη, *hoc eſt, membra corporis ſui cō cutiens: quod fit, dum in torculari botri calcantur. Tum enim uinū ex uuis exprimentes membra ſua cōmouent, ac uinum ex eo compreſſu, ueluti infans ex aluo matris naſcitur.*

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[a]Huius filius autem, quem unicum immortalis Thetis Phthiæ peperit, in bello (Iliaco) animam exhalās cōcitauit accenſa ſui pyra Danais luctū. [b]Sin quis uero mortalium in mente ſua ueritatis uiam continet, decet illum à beatis accepto beneficio frui. Alij nanq; aliàs alte uolantiū uentorum flatus. Felicitas uero nō diu apud hominem perſeuerat:

» ſeuerat. [c]Quæ ſi copioſa & pondere ſuo grauis
» me ſequuta fuerit,

EPODOS, COLON XV.

» Modicus apud modicos, magnus apud ma-
» gnos ero. Fortunam porrò me complectentem
» ſemper animo meditabor, meoq́ in ſtudio cura-
» bo.[d]Quod ſi mihi teneras diuitias porrexerit De
» us, in ſpem uenio, poſthac ingens me inuenturũ
» decus. [e]Neſtorem, Lyciumq́ Sarpedonem, ho-
» minum memoria, per ſonoras odas, quas ſapien-
» tes fabri poëtæ cõpegerunt retinet, [f]Virtus de-
» mum, quæ ex ſolis carminibus agnoſcit, in ſecula
» durat, [g]quô non cuiuis aditus facile patet.

a ¶ *Huius filius.)* *Quum more ſuo paucis fatum Cadmi oſtenderit, Pelei etiam infortunium ſubnectit: nempe ut ob filium eius Achillem in bello Iliaco cæſum, & Danai luxerint & parens.* *b* ¶ *Sin quis.)* εἰ δὲ νόῳ τις. *Gnome eſt, qua monet, ut præſentibus Dei donis grati utamur: quaq́; à faſtu dehortatur, poſtquam nulla ſit homini in hac terra perpetua beatitudo. quod & Euripides ſenſit, dum ait:*

ὁ μέγας μὲν ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς. *hoc eſt,*

Non durat ingens perpetim felicitas.

c ¶ *Quæ ſi copioſa.)* *Quales eſſe deceat & Hieronem & alios quoſcunq́; diuites, ſua perſona tacite adumbrat. Ego, inquit, etiamſi dederint ſuperi ut olim opulentus & beatus ſim, attamen inter tenuis fortunæ homines tenuis etiam ero, meq́; illis attemperabo. Inter magnos uero & potentes atq́; adeò me clariores & opulentiores, magnus etiam ero, meq́; illis æquiparabo. Ne tamen fortunæ meæ obliuiſcar, minores me non contemnam: æquales mihi diligam: maioribus ita conuerſabor, ne me illis anteferam. Præclaram ſanè uirtutem, candido & ſyncero animo minime indignam, Reipublicæ ſalutarem, Chriſtiano etiam homini accõmodam: qua ne ob dona diuinitus accepta efferamur, uel quemuis inferiorem nobis ſtatus humani ratione contemnamus, docemur: ne maioribus nobis ſuum honorẽ derogemus: ne'ue ipſi rurſum optimates ſe deos eſſe putent, inferioribus ſe ruderum inſtar æſtimatis. Et quia ad Hieronem hanc odam ſcribit, ideo palàm non audens, ſua interim perſona, maiorem ipſum hu-*

manitatem induere & manſuetudinē cupit. Nam hoc ſolet eſſe peculiare principibus, regibus, aulicis, potentibus, uitium, ut ſeſe admirentur, inanes glorias efflent, ſeſe Ioues, & ſi qui ſint dij Ioue maiores, arbitrantes: neminem ad ſe admittentes, niſi purpurā & oſtrum indutos: inopes & pauperes ciues ſuos (quorum tamen ſudore, ut ille ait, Curios ſimulant & Bacchanalia uiuunt) fugientes haud ſecus atq; abominationem, draconem, & peſtem. Qui Ioues, ne Veioues dicam, ſi ſe quoq; homines eſſe cogitarent, diſcerent, quid hoc ſibi Pindaricum uellet, cum paruis paruus ero, cum magnis magnus. Quid enim magis decet principes, uel quoſcunq; ſtatu ſuo præeminenteis, atq; candor & humanitas, clementia, benignitas? Quarum uirtutū quum nulla tantum non hodie in optimatibus reluceat, fit ut Echeti, cuius crudelitatem Homerus poſteritati mandauit, habeantur. Tum etiam fit, ut nihil rerum cōmuniū feliciter adminiſtretur: quando Ioues iſti non dignantur conſuetudinem habere cum genere ſeſe minoribus, nec ſuas rebus manus & animum accōmodare. Hinc quanta malorū deinde Lerna ſcaturiat, nō eſt huius loci dicere. Quanto rectius Laërtes & Vlyſſes, ſtirpis ſuæ faſtigio ſepoſito, hic cum bubulco Philætio, & ſubulco Eumæo, ille cum Dolio atq; Sicula anu cōmercium habet, ac ſermones miſcet: unde contingit, ut paſtorum & uinitorum opera ſeruetur Vlyſſes: qui ſi aperta manu Ithacenſibus heroibus ſe ingeßiſſet, non ſuis fuiſſet reſtitutus ſceptris, non ſuis redditus penatibus, non pudicam ſuam recepiſſet Penelopen. Quod ſi cui hæc tanquā ficta minus arrideant, uertat animum ad ea quæ de Traiano Plinius iunior in Panegyrico cōmemorat. Inter innumera enim humanitatis τεκμήρια, etiam hoc de eo memoriæ prodidit: Quod quū cæteri ſublimia ſemper ſpectarint, ac ueluti dij eſſent, terram non ſint auſi pedibus contingere (Lectica enim ac ſexta ceruice, ut Satyricus ait, ferebantur) ipſe primus ciuium ſuorum ſe ſimilem eſſe oſtenderit, inter ſuos & ipſe incedens, terrā pedibus contingendo. Atq; hic demiror diui Maximiliani Ro. imperatoris prudentiam, qui quoties in ædibus colonorum delituit, ut illorum experiretur fortunam, uitam, ſtatum? Qui ut Ro. Imperij, ſic literatorum pater et benefactor, ex literis proculdubio tantā eſt clementiam & manſuetudinem cōſequutus (Nam literæ & humanitatē & alias uirtutes alumnorum ſuorum mentibus inſtillant) & infimis & ſummis ſeſe attemperare potuit. Quod ſi prophana parū iſtis curæ ſint, quid aliud, quæſo, ſacra, præter ταπεινοφροσύνην, ſpiritum demiſſum, & Chriſto conformē docent, hortantur, monent? Nōne CHRISTVS ſeruator noſter, quū in forma Dei eſſet, ſemetipſum exinaniuit, ſerui accepta forma? Nōne paſtoribus imæ conditionis hominibus denunciatus eſt? Nōne is ὡς ἀληθῶς πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, οὐρανοῦ τε καὶ γῆς βασιλεύς, uniuerſa in terris conſuetudine

dine ſua aliud nihil docuit, nihil præſtitit, atq; candidi ac minime ſuperbi ſpiritus exemplum? Proinde diſcant optimates & prophanorũ regum, & omniũ ſolius ſupremi regis Chriſti paradigmatis, alios præ ſeſe non contemnere, clementiam, liberalitatem, & alias id genus regias uirtutes adſumant, adſueſcant & ipſi ſuis ciuibus & ſubditis attemperare ſeſe. Nec eſt quod ſuum ideo ſtemma obſcuratum iri putent: imò tanto potius futurum eſt illuſtrius, quanto præclarius eſt, pium, mitem, ſuauem, comem, clementem deprædicari regem, principem, & optimatem, quàm ἄθεον, quàm crudelem Echetum, impium'ue Neronem, ſæuum Phalarin, atrocem Dionyſium. At principis familiaritas autoritem eius leuabit, contemptum gignet, maieſtatem eius imminuet. Non repugno equidem, modũ excedere, ut in omnibus rebus, ſic hic pernicioſum quoq; fore. Atqui nemo quiſquam, ut hic nimij ſint, efflagitat. Attamen ſatius eſt in hanc, quàm in alteram delinquere partem, ut amiciores, quàm crudeliores diuulgentur. Quantumuis enim ad ima ſeſe demittant, propterea ſui non poſſunt obliuiſci faſtigij. Perinde ac Pindarus, qui cum dicat ſe cum magnis, tum præcellentioribus conuerſaturum: addit ſtatim, ſed meam interim fortunam non poſthabebo: cauebo etiam ne me uel illis parem omnino reputem, ſed Polypi mentẽ habens, quantum res tulerit, me illis addam ſocium. Hunc ad modum optimates in minorum ſe cœtu, ſui non eſſe cacuminis immemores licet. Sed enim ceſſo ſurdis fabulam canere. Huc enim optima, optimi autoris gnome rapuit, & uel inuitum pertraxit, eam potiſſimum ob cauſam, ut & hunc & ſimiles huius locos altius ſtudioſis perpendendos, nec leuiter tranſeundos indicarem.

d ℭ Quod ſi mihi Plutum ſubminiſtrauerit.) Sua rurſum perſona κατ' ἠθοποιΐαν Hieronem monet, ut in ſuorum præconiorum concentores poëtas liberalior ſit. e ℭ Neſtorem.) Principes, eorumq; res geſtas, poëtarum opera æternitatem conſequi tradit. f ℭ Virtus.) γινωσκομένα δ' ἀρετά. Virtus poëtis prædicata ſempiterna eſt, ut in 1. Pythiorum demonſtratum. g ℭ Quô non cuiuis.) παύροις. Non omnibus peræque facile eſt, res inſigniũ heroum geſtas, immortales facere. Qua breui ſententia Hieronẽ monet, ut ſe liberaliorem ei exhibeat, ut magnificentius etiam ab ipſo Pindaro prædicetur.

ARCESILAO CYRENAEO CVRRV, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XIIII.

H[a]Odie quidem oportet prope charũ uirum,[b]diuitis Cyrenæ regem, te ſtare ô Muſa,ut cum ducente chorũ Arceſilao,& [c]Latonæ ſoboli,& Pythoni augeas ſequundum ac debitũ hymnorũ uentum. [d]Vbi quondam aurearum Iouis aquilarum aſſeſtrix [e]Pythia ſacerdos, [f]haud abſente Apolline [g]Battũ, ut frugiferæ colonus Libyæ fieret, oraculo deſignauit:utq́ [h]ſacra relicta inſula, & curribus & equis potentiſsimam urbem [i]in albicante mamma condat,

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[k]Theræumq́ Medeæ carmen aſportet, cum decimaſeptima generatione, quod olim [l]iracunda nimis Aeëtæ filia [m]ex immortali ore prædixerat,regina Colchorum. Porrò ſic retulit ſemideis Iaſonis robuſti nautis: [n]Audite filij magnanimorum hominumq́ deorũq́: Aio enim,ex hac [o]mari cincta terra, [p]Epaphi filiam, [q]urbiũ radicem, necnon [r]curatricem mortaliũ, tranſplantandam eſſe [s]in Iouis Ammonis ſolo.

ENARRATIO.

Primum Arceſilaum Cyrenæum à Cyrene dici animaduertendum, quæ Libyæ urbs eſt, à Cyrene Hypſei filia, uel ab indigete fonte Cyre, Stephano autore. De origine Cyrenes eſt etiam in 9. Pythiorum.

Argumentum. *Supplicat Arceſilao Cyrenæorũ regi, ut transfugæ Demophilo, qui ex urbe ob ſeditionem quandam exciderat, ignoſcat, eumq; ad priorem ſuam conſuetudinem & functionem uel ſedulitatem admittat. Ac priuſquam ad eum ſtatum perueniat,*

perueniat, primum Arceſilaum ab urbe Cyrene, à maioribus, à Thera inſula, ad quam Argonautæ appulerant, unde Arceſilai progenitorum origo: deinde à Pythia uictoria effert. Quibus omnibus ceu inſinuatione poëtice magis quàm rhetorice, ipſum ſibi conciliat, quo facilius Demophilo placatiorem reddat. Et quia hic hymnus omnium epiniciorum eſt prolixiſſimus, quum certa quadam breuitate Lyrica gaudeant, modum excedit: eo rurſus nomine omnium præclariſſima ode cenſenda eſt, quod quæ uel Orpheus uel Apollonius Rhodius in ſuis Argonauticis cōplexi ſunt, hic in unum ueluti faſcem congeſſerit. a ℭ Hodie quidem.) σάμερον, pro σήμερον. Muſam Clio alloquitur, ut hymnū hunc Arceſilao offerat. Hodie, id eſt, eo tempore, quo ad ipſum perferretur. præſenti pro futuro uſus. Non enim eo die quo cœpit hanc oden pangere, è Thebis Cyrenen uſq; perferri potuit. b ℭ Diuitis.) εὐίππου, hoc eſt, equis decoræ, ſtrenuos equos alentis: hoc eſt, diuitis, potentis & bellicoſæ. Nec temere Cyrenen εὔιππον, equeſtrem uocat: uerum ideo quod Neptunus primum Afros currus iungere docuerit: tum quod equeſtris dea Minerua, in Libya feratur nata. c ℭ Latonæ ſoboli.) λατοίδαισιν. Enallage numeri eſt. Siquidem unus eſt Apollo, qui Pythiæ uictoriæ autor eſt, certaminiſq; tutor & præſes, Latonæ filius. Orditur aūt propoſitione tali: O Muſa, hodie neceſſum eſt, ut oden meam uictori Pythio Arceſilao Cyrenes regi offeras, quo eum à corona & uictoria prædices, quam ex Pythone retulit. Ab hac propoſitione, Pythonis occaſione, digreditur, perinde ac ſtatim indicabimus. d ℭ Vbi quondam.) ἔνθα ποτε. Iupiter totius uniuerſi medium emetiri uolens, aquilas celeritate pares & ab ortu & ab occaſu dimiſit, quæ peruolantes ad Pythonem urbem prope Delphos tandem ſibi mutuò obuiarunt. Quare ex illo aquilarum concurſu, ibidem totius etiam orbis machinæ medium eſſe definiuit. Poſtea in eius rei memoriam duas aureas aquilas conficiens, Apollinis delubro dicauit: quarum imagines in Phocico bello, ab Eumelo illato, ſublatæ ſunt. Hæc Scholia. Per aureas ergo aquilas Pythij Apollinis templum hic ſignificat συνεκδοχικῶς. ἀέτωμα templorum huiuſmodi inſigne Græci appellauerunt, de quo 13. Olympiorū nonnihil ſuprà indicatum. Atque hic ſtatim prolixam digreſſionem inchoat, donec ad huius odæ perueniat στέφανον. e ℭ Pythia ſacerdos.) ἱέρεα pro ἱέρεια, per ſyncopen. Hinc apparet ſacerdotes Apollinis mulierculas & puellas fuiſſe, non uiros. Sic in rebus geſtis Apoſtolorum, quandam Pythonico ſpiritu perfuſam uaticinatā eſſe, hoc eſt, ſacerdotem Apollineam fuiſſe, memoriæ proditum eſt. f ℭ Non abſente.) οὐκ ἀποδάμου, pro ἀποδήμου, Dorice. Non peregre profecto, nō abſente, ſed præſente, & domi agente Apolline. g ℭ Battum.) Quomodo ex oraculo

Quàm charus Cyreneis fuerit hic Battus, aperit quod eſt Ariſtophan. Pluto prouerbiũ, Batti σίλφιον.

Delphico maiores Arceſilai ex Thera inſula in Cyrenen Libyæ coloniam dedu xerint primum narrat. Sunt qui Battum hunc Theræ inſulæ regem primum Ariſtotelem uocatum tradant: inter quos eſt Herodotus: & ab oraculo Pythio Battum, quod Libyorum lingua regem ſonat, appellatum. Alij, quia impeditæ ſuæ linguæ nomine Pythonem acceſſerat, βάττον, à βατταρίζειν, quod eſt balbutire, dictũ. Alij Coccyga, quod non poſſet integra ſonare uerba. Aceſander non ob linguæ balbutiem, quod τραυλὸς eſſet, uerum quod ſua ſponte linguam inflexerit, pronunciationi aptando: quandoquidem eloquentia & conſilio floruerit, nominatum exiſtimat. Hæc de nomine. De profectione Batti Delphos uerſus diſcors eſt autorũ apud Interpretem ſententia. Qui propter uocis ſiue intricationẽ oracula ſcitatũ iuiſſe putãt, tale oraculũ illi datũ adſeuerãt.

Βάττ' ἐπὶ φωνὴν ἦλθες, ἄναξ δέ σε φοῖβος ἀπόλλων
ἐς λιβύην πέμπει, μηλοτρόφον οἰκιστῆρα.
Nomineueniſti huc uocis pie Batte: ſed ipſe
Fœcundam ad Libyam purus te mittit Apollo.

Menecles, quod & ueriſimilius, autor eſt, orta Theræ ſeditione, Battum unà cum ſuarum partium hominibus è patria excidiſſe. Atq; cum non liceret redire Theram, Delphis conſuluiſſe Apollinẽ, num ſibi armis eſſet patria repetenda. Tum Pythiam ſacerdotem eiuſmodi reſponſum dediſſe:

Βάττε πρόσθε κακὸν, τοδὲ δεύτερον ἐσθλὸν ὀρεῦνα.
ἔρχεο λεῖφ' ἁλίαν χώραν, ἥπειρος ἀμείνων
ἧος. πρότερον δοῦλον ἔκβαλε πείθει πείθων.
στέρξον γλῶσσ' ὁσίως, ἣν μισεῖ πολλ' ἀθέμιστος.
οἷα τ' ἀνὴρ ἔρξει, τοῖον τέλος αὐτὸν ἱκάνει. hoc eſt,
Antè malum paſſus, nunc proſpera Batte require.
Vade ac linque domum pelago cinctam, meliorem
Terra dabit ſortem (reſponſis fidito noſtris)
Auroram aſpiciens, celer hinc patriam fuge fraudem.
Tellurem ſancte colito, quam perfidus odit.
Quilibet ut uitam duxit, ſic ultima cludit
Vitalis flatus, meritis & poſtera primis
Aequiparant ſe fata. Adeò bene uiuere pulchrum.

h ℭ Sacra relicta inſula.) Therã intelligit, quæ una Sporadũ eſt, à Memaliare Cadmi nepotũ quodã condita, in qua pueros octo uel ſeptem annos natos nõ deplorabant, ſi uita defungerentur: autore Stephano. Porrò ſacrã hanc ideo appellat, quod templũ illic Neptuni & Mineruæ fuerit, ut memoriæ prodidit Theophraſtus. i ℭ In albicante mamma.) ἀργινόεντι μαστῷ, in ſplen-

in ſplendida uel albicante mamma. Quia Cyrene Libyæ in colle albæ terræ, mammæ ſimili, ſita eſt, ideo poëta in albicante mamma ait, teſte Hierocle *in Scholijs. Ariſtarchus ob fertilitatem diſtentæ mammæ cōparari teſtatur: ἀργινόεντα enim μαστὸν, lacte diſtentam mammam ſonat.* k ℭ Theræ*umq́; Medeæ carmen aſportet.) Quum in Syrtin incidiſſent Argonautæ, per Libyam humeris ſuis Argo nauim ferebāt, poſtea in mare rurſum demittentes. Ibi quum hoſpitalis muneris uice gleban præbuiſſet* Eurypylus *Neptuni filius Cyrenes rex, Euphemus accepit. Deinde ubi ad Theram inſulam fluctibus gleba ſolueretur, Medea in Theram iam receptis uaticinata eſt, poſteros Euphemi 17. generatione coloniam deducturos in Libyam. Iam Battus decimuſſeptimus erat ab Euphemo, qui Delphis reſponſum, ut paulò ante auditum, tulit, de migratione ſua in Libyam: θήρανον de Thera dictum. ἀγκομίσαι pro ἀνακομίσαι.* l ℭ Iracunda.) *ζαμενὴς, ἄγαν ὀργίλος, ualde iratā: ζα augendi particula, quod robur & mentem uel indignationem ualet. Irata ergo dicitur, quod filios ſuos mactarit, ut hiſtoria eius habet, quos ex Iaſone genuerat, quia ab eo repudiaretur.* m ℭ Ex immortali ore.) *ἀθανάτου στόματος. Medeæ os, ut Charis tradit, immortale appellat, ex parte: quandoquidem & Heſiodus in Theogonia immmortalem ipſam uocet, quod, ut Aſclepiades adfirmat, nihil ab ea dictum, quod non ſimul ſit factum.*

n ℭ Audite filij.) Hæc Medea in reditu à Colchis Iaſonem ſecuta, uaticinatur. Vt uero Argonautæ Colchos petiuerint, poſthac ſubijciet. Ex Argonauticis uero Apollonij, hiſtoria eſt petenda. o ℭ Mari cincta.) *ἐξ ἁλιπλάγκτου γαίας, è terra in mari errante: hoc eſt, mari cincta uel ambita inſula Thera.* p ℭ Epaphi filiam.) Epaphus filius eſt Iûs & Iouis. Porrò ex Epapho Libya Nympha progenita eſt, ut Iſocrates in Buſiride teſtatur, & Ouidius in Transfor. 1.

Nunc dea linigera colitur celeberrima turba,
Hinc Epaphus magni genitus de ſemine tandem,
Creditur eſſe Iouis, perq́; urbes iuncta parenti
Templa tenet. Per puellam ergo Epaphi, Cyrenē intelligit, quæ *urbs & regio, eſt filia Libyæ, filiæ* Epaphi. q ℭ Vrbium radicem.) *ἀστέων ῥίζαν. Cyrenen ideo urbium radicem appellat, ſiquidem ex ea Apollonia & Teuchéira tranſplantatæ ſunt.* r ℭ Curatricem.) *μελησίμβροτον, curantē homines: παρὰ τὸ μέλω curo, & βροτὸς mortalis, cui ſit reſpub. futura curæ.* s ℭ In Iouis Ammonis ſolo.) *ἐν ἄμμωνος θεμέθλοις. Libyes Iouem Ammona appellāt, Aegyptiaca, ut quidam uolunt, lingua. Alij ab ἄμμος, id eſt arena, quaſi arenariū: cuius χρηστήριον, id eſt,*

oraculum, & templum oraculo Iouis Ammonis deſtinatum, in Libya fuit. Vnde Phæſtus ſic inquit:

ζεῦ λιβύης ἄμμων, κερατηφόρε κέκλυθι μαντι. *hoc eſt,*

Corniger ô Libyes Ammon me Iuppiter audi Vates.

Cornigerum illic Phæſtus dicit, quod arietis ſpecie Iupiter ille Ammon coleretur. Plin. lib. 2. cap. 106. Ammonis Iouis fontem interdiu frigidum, noctu feruere, autor eſt.

EPODOS, COLON XIII.

Iam & pro[a] Delphinibus, branchijs & pinnis alarum inſtar inſignibus, inſulares Theræi celeres permutabunt equas, & remorum uice habenas & lora apprehendent, curruſq; curſu nõ impigros uertent. Id ſanè [b] ſymbolum efficiet, ut ingens fiat urbiũ Thera[c] metropolis,[d] quod in [e] Tritonidis lacus quidem fluentis,[f] Euphemus è prora deſcendens, à deo in hominem transformato, pro munere ſuſcepit: ad cuius xenij ſuſceptionẽ, Iupiter pater fatali tonitru inſonuit:

Tritone in perſonã regis Cyrenæorum transmutato.

Vaticinationem Medeæ continuat. *a* ℂ Delphinibus.) *De Delphinibus Plin. lib. 4. cap. 8. Velociſsimum omniũ animalium non ſolum marinorum Delphinus, ſed ocyor uolucre, acrior telo, ac niſi multum infra os roſtrum foret, medio penè in uentre, nullus piſcium celeritatem eius euaderet.*

Delphines.

b ℂ Symbolum.) ὄρνις, *augurium, diuinatio.* τὴν ὄρνιθα, *pro* μαντοσύνη *accipit.* *c* ℂ Metropolis.) ματρόπολις, *primariam & præcipuam urbem ualet. Sic Thera fit metropolis Cyrenæ.* *d* ℂ Quod accepit.) *Symbolũ quod accepit, periphraſis eſt glebæ terræ quam Triton fluuialis deus, uel Eurypylus Euphemo Argonautæ dedit.* *e* ℂ Tritonidis.) *Eſt Tritonis Libyæ amnis, de quo Pomp. Mela lib. 1. Sup hũc ingens palus amnem Tritona recipit ipſa Tritonis. Vnde & Mineruæ cognomen eſt inditũ, ut incolæ arbitrantur ibi genitæ: faciuntq; ei fabulæ aliquã fidem, quod quem natalem eius putant, ludicris uirginũ inter ſe decertantiũ celebrant.* *f* ℂ Euphemus è prora.) *Duplici prodigio Medeæ uaticinium confirmatum adſerit: primo Eurypyli munuſculo, nimirum gleba: deinde tonitru, quo ueluti Iupiter Medeæ dictis annuerit.*

Tritonia Pallas.

STRO-

STROPHE II. COLON XIIII.

Quando anchoram æreas genas habentem, celeris Argi frenum, ad nauim pendentium adſecutus eſt. [a]Duodecim antehac dies ex Oceano tulimus marinam haſtam, ſuper deſerta terræ iuga: [b]mea trahentes ſolicitudine. Tum & ſolus inambulans [c]deus aduenit, [d]honeſtam uenerandi uiri perſonam induens. Is [e]amica primum uerba faciebat, perinde ac uenie͞tibus hoſpitibus benefactores conuiuiu͞ principio & lætitia͞ denuncia͞t.

ἐπέτροσε, idem quod ἐπεκύρησε. Quando incidit in anchoram æream uel ferream, ſcilicet Triton uel Eurypylus: pendentiu͞ ad nauim, hoc eſt, Argonautarum. ἐπέτροσε. a (Duodecim.) *In perſona Medeæ poëta, quæ ſuprà adumbrauit, repetit, quo ordine, & quo ſingula modo peracta ſint narrando: ita tamen ut Medeæ uaticinio cuncta quidem attribuat. Recitat autem Medea quo modo Argonautæ ad Syrtim Libyæ Argo ſuam ſuper humeros per Libyæ ſolitudinem portauerint, ſuper terræ deſerta terga. Metaphora eſt, pro ſuperficie terræ.* b (Meis.) ἁμοῖς *Doricum eſt, pro ἡμετέροις, hoc eſt, noſtris curis, noſtro co͞ſilio. Enallage numeri eſt, pro mea cura, mea prudentia.*

c (Deus.) *Triton deus, eſt Neptuni filius.* οἰοπόλος, *ſolus prodeambulans.* τοτάκι *pro* τηνικαῦτα, *tunc.* d (Honeſtam.) αἰδοίου ἀνδρὸς πρόσοψιν θηκάμενος, *facta & aſſumpta facie ſeu uultu uenerandi uiri, hoc eſt quod paulò ante dixit, Euphemus munus accepit à deo in hominem tranſmutato.* e (Amica uerba faciebat.) ἄρχετο. *Quemadmodum* ξενοδόχοι *blande ſolent inuitare aduenas, ut ad ſeſe diuertant: ſic Eurypylus ſuauibus incitamentis alliciebat præternauiganteis Tritonem paludem Argonautas.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Sedenim dulcis reditus opportunitas [a]permanere uetuit: [b]dicebat enim Eurypylus, ſe incorruptibilis terræ concuſſoris Neptuni filium. Cognoſcens nos urgentes, protinus dextra tellure͞ prehendens, [c]fortè oblatu͞ dare munus quæſiuit,

neq; ad recipiendum quidem [d]immorigerum reperit. Siquidem heros ad littora prodeambulãs, manu manũ firmãs ac donum attingens, felicem ſuſcepit [e]glebã. [f]Experior deinde ipſam [g]è naui delapſam, atq; ſubmerſam marino [h]liquari fluctu

EPODOS, COLON XIII.

Abſorptamq; [i]occiduo udo pelago.

a ℂ *Permanere uetuit.)* κώλυε μεῖναι. *Reditus occaſio non ſinebat adeò blandi hoſpitis beneficijs frui.* *b* ℂ *Dicebat enim Eurypylus.)* φάτο δ' εὐρύπυλος. *Apollonius Rhodius hunc aliàs Eurypylum, aliàs Tritonem fuiſſe teſtatur. Aceſander Eurypylum Tritonis eſſe fratrẽ adfirmat, hunc ad modum ſcribens: Eurypylus Neptuni & Celænûs Atlantidis filius, in uxorem ducit Steropen Solis gnatã & Paſiphaës ſororem, duos ex ea liberos procreans, Lycaonem & Leucippũ.* *c* ℂ *Fortè oblatũ.)* προτυχὸν, *fortè oblatum, quod forte fortuna arripuiſſet: idem quod* παρατυχὸν, *à* παρατυγχάνω. *d* ℂ *Immorigerum.)* οὐδ' ἀπίθησέ νιν, *neq; immorigerum eum fecit.* αὐτερείσας, ἀνθορμώσας, *ubi manum manu confirmaſſet & ſuffulcijſſet, hoc eſt, dextra dextræ iuncta.* *e* ℂ *Glebam.)* βώλακα, βῶλον. *f* ℂ *Experior.)* πεύθομαι, *ſcrutor, reſciſco, experior. In perſona Medeæ hæc quoq; dicuntur.* *g* ℂ *E naui.)* ἐκ δούρατος, *ex robore, id eſt, firma & roboribus compacta naui. Materia pro forma.*

h ℂ *Liquari.)* βᾶμεν σὺν, *anaſtrophe eſt, pro* συμβᾶμεν.

i ℂ *Occiduo pelago.)* ἀμφιβολία *hic eſt ſententiæ,* ἑσπέρας ὑγρῷ πελάγει σπομέναν. *Poteſt enim* ἑσπέρας *uel ad tempus, uel ad maris ſitũ referri: ut ſit ſententia, glebam ueſpertino tempore ſecutam udum pelagus: uel, in occiduo mari, glebam ſolutam eſſe.*

[a]Atqui laborioſis ego famulis præcipiebam, ut ſedulò eam adſeruarent glebã, enimuero mentes illorum obliuioſę fuerunt. Proinde [b]in hac inſula, immortale ſpatioſæ Libyæ [c]ſemen effuſum eſt [d]citra occaſionẽ. Sin ipſum iuxta Ditis terreſtrem hiatũ, ad ſacram nempe [e]Tænarum reuerſus deieciſſet Euphemus, Neptuni equis præfe-

ctifilius,

cti filius, rex: (quem olim Europe Tityi filia ad ripam [f]Cephiſi peperit)

STROPHE III. COLON XIIII.

Quatuor filijs prognatis, [g]ceu genere quodã, cum Danais ſibi accepiſſet latã illam terrã. [h]Tum enim é magna Lacedæmone, Argiuoq́ſinu, atq; Mycenis [i]migraturi erant. [k]Nunc uero ſelectum exterarũ matronarũ genus in lectis [l]inueniet, qui ſimulac ad hanc diuinã inſulam appulſi fuerint, uirum parient, [m]nubium obfuſcatione obſcurorũ camporum dominum, cuius quidem multo auro fulgente olim in tecto, ſuis Apollo reminiſcetur oraculis,

Qui, genus reſpiciens, enallagē generis facit.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ad Pythium ubi templum deſcenderit, multosq́ poſthac ad ſplendidum [n]Iouialis Nili templum per naues duxerit. [o]Atq; ij quidẽ Medeæ carminum ordines.

Mandato ſuo ſeruos non obſequutos Medea conqueritur. a ℂ *Atqui laborioſis.)* λυσιπόνοι, *ſerui dicuntur Græcis, quod herorum & dominorũ ſuorum labores perſequantur, quodq́; dominos ſuos labore liberent, ut ex hoc Euripidis liquet:*

δουλοῖσι γάρ τι ζῶμεν οἱ ἐλεύθεροι. *hoc eſt,*
Seruûm labore uiuimus nos liberi. παρὰ τὸ λύω καὶ πόνον.

b ℂ *In hac inſula.)* ἐν τᾷ νάσῳ, *in hac inſula Thera.* c ℂ *Semen.) Glebam ſpatioſæ Libyæ ſemen appellat, ſiue quod Libyca, uel ex Libya ſit accepta, ſiue quod migrationis in Libyam cauſa ſit.* d ℂ *Ante occaſionem.)* πρὶν ὥρας, *ante tempus, priuſquam opportunum eſſet.*

e ℂ *Tænarum.) Tænarus Laconicæ ciuitas, ubi porta eſt ad inferos. Tænarum ergo os Plutonis, id eſt, portam ac ueluti ueſtibulum inferorum dicit.*

f ℂ *Cephiſi.) Cephiſus Bœotiæ amnis.* g ℂ *Ceu genere quodã.)* αἷμά οἱ. *Sanguinem pro genere accipit. Senſus eſt: Si non apud Theram in-*

ſulam gleba ſubmerſa fuiſſet, ſed ad Tænarum uſq; conſeruata, tum quarta generatione Euphemi poſteri ex Lacedæmone in Libyam migraſſent. Nunc uero quia gleba reſoluta eſt prope Theram decimaſeptima primum generatione, Theræi primum Cyrenen Libyæ coloniam deducent. h ℭ Tunc enim.) τότε γὰρ, ſcilicet poſt quartam generationem. i ℭ Migraturi erant.) ἐξανίσταντοι. Præſens pro futuro. hoc eſt, ſi gleba ad Tænarum primum deiecta fuiſſet, Lacedæmonij, Argiui &c. poſt quartam generationem, Libyam obtinuiſſent. ἐξανίσταμαι eſt excio, migrationē facio, migro. Ab Euphemo quarti ex Lacedæmone in Libyam coloniam deduxiſſent, ſi ad Tænarum primum deiecta fuiſſet gleba. k ℭ Nunc uero.) νῦν γε μάν. Argonautæ in Scythiā nauigantes, in Lemnias inciderunt mulieres, quæ icto fœdere maritos ſuos (à quibus propter uiroſum odorem ſeu graueolentiam eorum repulſæ erant) occiderant: itaq; cum ipſis congreſſi Argonautæ receſſerunt. Inde progeniti liberi Lacedæmona patres ſuos quæſitum uenerunt: accepti illic & ciuitate donati, Spartam inuadere clanculum conſpirarunt: uerum ſcelere patefacto in carcerem ſunt protruſi. Ad quos ubi matres perueniſſent, ueſtes filiorum ſuorū habitu permutarunt. Filij itaq; muliebri matrum ſuarum ueſtitu fallentes cuſtodes, exire carcerem incolumes, & aufugerunt. Quos deprehenſos denuò quū Lacedæmonij iam ſupplicio afficere uellent, Theras Anteſionis filius coloniam fortè deducturus Lacones rogauit, uti captiuos illos ſibi donarent: impetratos ergo in Theram inſulam transfert. Inter illos & Samus extitit, cuius filius eſt Battus, qui primus è Thera Cyrenen coloniam deduxit. l ℭ Inueniet.) εὑρήσει, inueniet, ſcilicet Libya. m ℭ Nubiū obfuſcatione obſcurorū.) κελαινεφέων, propter frequentes cum tempeſtates tum imbres, quorum gratia fertilia arua Libya poßidet. Virum.) Battum intelligit, cuius & Catullus ad Lesbiam meminit, dum inquit:

Quæris quot mihi baſiationes
Tuæ Lesbia ſint ſatis ſuperq;:
Quàm magnus numerus Libycæ arenæ
Laſer piciferis iacet Cyrenis,
Oraclum Iouis inter æſtuoſi,
Et Batti ueteris ſepulchrum,
Aut quàm ſydera multa, cum tacet nox,
Furtiuos hominum uident amores,
Tam te baſia multa baſiare
Væſano ſatis & ſuper Catullo eſt.

n ℭ Iouialis Nili.) νείλοιο πρὸς πῖον τέμενος κρονίδα. Libyam

per

per Iouialis uel Saturnij Nili templum intelligit: uel ipſum Nilum, qui ceu deus apud Aegyptios colebatur. Vnde Parmenon, αἰγύπτιε ζεῦ νεῖλε, inquit. o ¶ *Atq; ij quidem.) Epilogus uaticinij Medeæ.*

Porrò obſtupuerunt præ ſilentio immobiles diuini heroës prolixam animaduertentes uaticinationem. [a]O felicem Polymneſti filium, te hoc ſermone, [b]oraculũ Meliſſæ, [c]ultroneo ſonitu deſignauit, quæ ubi ter gaudere tibi dixiſſet, fato cõſtitutum te Cyrenes regem demonſtrauit,

EPODOS, COLON XIII.

Quum de turbida tamen & impedita tantum uoce [d]interrogares, nempe quanam in re adiutare & emendare eam poſſes.

a ¶ *O felicem.) Circuitio eſt, qua Ariſtotelẽ, qui ob linguæ impedimentum etiam βάττος, id eſt, balbus dicebatur, intelligit: pulchre ad inſtitutum Medeæ uaticinationem adferens, & ad Arceſilai uictoris Cyrenæ regis laudem mox traducens.* b ¶ *Oraculum Meliſſæ.) Id eſt, oraculum Pythiæ ſacerdotis. μέλισσα quidem apis eſt. Cæterũ ut hypomnemata habent, Cereris ſacerdotes proprie Meliſſæ dicebantur. Per Catachreſin tamen qualeſcunq; ſacris præfectæ Nymphæ μέλισσαι, ob inſecti puritatẽ uocabantur. Mnaſeas Patarenſis, Nymphas primum mellis reperiſſe uſum autor eſt: quum enim antea homines mutua ſui cæde & gauderent, & ſua ueſcerentur carne, Nymphæ perſuaſerunt eis ut tam fœda relicta & impia feritate, arborum fructibus uterentur. Ibi quædam Nympharum, cui nomen Meliſſæ, reperto fauo pro cibo uſa, ac admixta aqua pro potu, ſuis coæqualibus idem cibi ſubminiſtrans, mellificantibus inſectis ſuum nomen cõmunicauit, μελίσσας eas appellans, plurimum illis cuſtodiæ adhibendo. Hæc in Peloponneſo primũ contigiſſe Patarenſis adfirmat.* c ¶ *Vltroneo ſonitu.) αὐτομάτῳ κελάδῳ, id eſt, ſpontaneo & ultroneo, diuinitus inſpirato Delphicæ ſacerdoti reſponſo, neq; à Batto deſiderato. Quum enim Ariſtoteles non eo nomine Delphos petiſſet, ut migrationem aliorſum ſcitaretur, enimuero ut uocis ſuæ agilitatem adſequeretur, ſua ſponte, nemine hoc rogante uel expectante, Delphica Meliſſa, ſiue ſacerdos, uolentibus ita fatis, regem Cyrenes fore Battum, qui aliàs Ariſtoteles, reſpondit.* d ¶ *Interrogares.) ἀνακρινόμενον, ἀνερωτῶντα, inter-*

rogantem. ποίνα τις, quæ ſolutio, liberatio'ue. Pœna enim miſsionis & abſolutionis cauſa fit: efficiens pro effectu.

[a]Et nunc igitur, [b]ceu purpurei floridiq́ ueris iucundiſsimo tempore, cū [c]hiſce pueris octauus, Arceſilaus germinat. Cui quidem cum Apollo, tum Pytho[d]celebritatem, quam ex equeſtri curſu adſecutus eſt, [e]per Amphictyones tradidit. Quē & ego ſanè [f]Muſis impendam, [g]unà cum aureo arietis uellere. [h]Quum enim pro eo ferendo [i]Minyi Argonautæ ſoluiſſent oram, diuinos Cyrenæis honores plantauere.

a ℂ *Et nunc igitur.) Redit hic ad cœptam in Arceſilai gratiam oden, oſtendens Arceſilaum regem iam octauum eſſe à Batto illo primo ex oraculo Apollinis Cyrenes rege. Deinde laudat eundē à Pythia uictoria.* *b* ℂ *Ceu pupurei floridiq́; ueris.) φοινικανθέμου, id eſt, purpureos flores habentis. ἦρος contractum eſt, ex ἔαρος. τὸ ἔαρ, τοῦ ἔαρος, & κατὰ συναίρεσιν ἦρος.* *c* ℂ *Hiſce pueris.) παισὶ τούτοις, hiſce pueris uel filijs. Ciues Cyrenæos intelligit, qui ſunt filij & pueri regis ſui & patris patriæ, nempe Arceſilai.* *d* ℂ *Celebritatem.) κλέος, celebritatem, id eſt uictoriā. Metaphora.* *e* ℂ *Per Amphictyones tradidit.) Amphictyones Pythijs ludis præfecti fuere. Fuit autem Græciæ concilium celebre ex duodecim gentibus conſtitutum, ad Thermopylas, ut Arpocration habet: ad quod cōcilium qui ex ciuitatibus Græciæ mittebantur, ἱερομνήμονες, hoc eſt, ſacri ſcribæ dicebantur, ut Ariſtophanicus Nebularū interpres habet, quum dicit Chorus, κᾆτ' ἐγελᾶτ' αὐθ' ὧν ὑπέρβολος λαχὼν τῆτες ἱερομνημονεῖν. His Amphictyonibus & alia, & ludi Pythij curæ erant. Amphictyonum ergo decreto Arceſilaum uictorem Pythium pronunciatū ait: unde rurſum Pythiorum ludorū claritas quanta fuerit, eſt cognoſcere: quandoquidem è duodecim gentibus collectum concilium ijs quoq; præfuerint. Coactum autem illud concilium fuit ex Ionibus, Dorienſibus, Perrhebis, Bœotis, Magnetibus, Achæis, Phthiotis, Melienſibus, Dolopibus, Aenianibus, Delphis, & Phocenſibus. Sed de ijs in 6. Nemeorum etiam nonnihil annotabitur. A Pythia igitur uictoria, obiter interſpergendo regem euchit.* *f* ℂ *Muſis illum impendam.) Hoc eſt, laudabo eū. ἀνὰ δ' αὐτὸν ἐγὼ μοίσαισι δώσω. Tmeſis eſt, pro ἀναδώσω, ἀνὰ cum δώσω συντακτέον.* *g* ℂ *Vnà cum aureo arietis uellere.) Propoſitio eſt,*

tio eſt,quo Argonautarum nomine ſeſe laudaturum Arceſilaum pollicetur: digreſſioni, quam ſubiungit,prolixæ uiam ita præmuniens. b ℭ *Quũ enim pro eo.*) *Ratio eſt,quur uelit Argonautas etiam cõmendare,uel Argonautarũ res geſtas referre. Quia,inquit,ex Argonautis ea gloria ad Cyrenæos deriuata eſt,quod ex Thera reges acceperint,primo Battum, & hunc à Batto octauum Arceſilaum. Atq; hæc propter Euphemum dicit,qui accepta ab Eurypylo uel Tritone gleba, apud Theram in pelagus demerſa,in cauſa fuit quur primũ uel ex oraculo Delphico migrarint in Libyam,ut è ſuperioribus etiamnum liquet.*

i ℭ *Minyi.*) *Minyas Argonautas appellat,quod plurimi ipſorum genus ſuum ad Minyam Neptuni filium, & Tritogeniam Aeoli gnatam tranſtulere: id quod & Apollonius tradit,quum inquit:*

-ἐπεὶ μινύαο θυγατρῶν
οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἀφ᾽ αἵματος ἐυχετόωντο. &c.

STROPHE IIII. COLON XIIII.

[a]Quis primum nauigationem eam orſus eſt? qualenam periculum fortibus imò adamantinis clauis Argonautas colligauit? [b]Fato deſtinatum erat,Peliam[c]ex illuſtribus Aeolidis,uel manu uel conſilio inflexibilibus, moriturũ. Redditũ hinc eſt horrendum animo eius prudenti uaticinium, [d]prope medium arboroſæ matris umbilicũ pronunciatum: [e]Altero pede calciatum in cuſtodia omnino cõſeruandum eſſe, quando uidelicet[f]ab altis ſtatiuis[g]ad occiduam terram[h]inclytæ Iolei peruenerit,

a ℭ *Quis primum.*) *Poëticum Argonautarũ expeditioni ingreſſum facit:primo interrogans Muſam Clionem, quæ neceſſitas Argonautas pro aureo adferendo uellere impulerit:ac ſtatim per ſubiectionẽ ſibi ipſe reſpondet,* θέσφατον ἦν *&c. Sic Homerus principio operis ſui Muſam inuocat,*

μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληϊάδεω ἀχιλῆος
οὐλομένην. *Ac poſtea interrogat:*

τίς τ᾽ ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι. *Cui erotemati ſtatim ſubijciendo ipſe reſpondet,* λητοῦς καὶ διὸς υἱός. *Tanquã ergo ingens perſcripturus ſit argumentum,& arduum planè hiſtoriam,hanc interrogationem*

ueluti inuocationis loco præmittit. b ℭ *Fato deſtinatū erat.) Argonautarū hiſtoriā à prima hic origine pandit, eam ad calcem uſq; dehinc pducendo.*

DE ARGONAVTARVM EXPEDITIONE.

Tyro Salmonis filia, è Neptuno Nelea & Peliam peperit. Deinde Crethei Aeoli filio nubit, ex quo Aeſonē, Pheretē & Amythaonē generat. Porrò ex Aeſone Iaſon, è Pherete Admetus naſcitur: ab Amythaone uero Melampus. Iaſon dehinc educandus Chironi traditur, ut ab eo medendi artem diſceret. Interim pater eius Aeſon fratri ſuo Peliæ regnum cedit, iubetq; Theſſaliæ eum præeſſe, donec Iaſon à Chirone reuertatur. Iam ab Apolline Pelias oraculum acceperat, ut obſeruaret eum, qui altero tantum pede calciatus ipſum accederet: à tali enim imminere ſibi mortem. Vbi Iaſon adoleuit, ad fratres patris ſui redit, & ipſe regni futurus conſors. Anaurum ergo Theſſaliæ fluuium tranſiturus, Iunonem in ſpecie anus reperit ad ripam, quæ & ipſa traijcere flumen uolebat, quanquam ſubtimida eſſet, nec flumini ſeſe credere auderet: unde ipſam Iaſon humeris ſuis transfert: atq; illic altero calciamento in luto fluminis defixo & relicto, patriam ſuam altero pede nudus ingreditur. Hunc proinde Iaſonem altero pede diſcalciatum Pelias animaduertens, oraculi reminiſcitur, ipſumq; occidere timens, perſuadet ei ut in Scythiam abeat, aureum inde arietis uellus allaturus. Putabat enim ita fore ut in Scythia, uel hoſtiū uel Aeëtæ manu interiret, uel naufragio occumberet. Hæc ex Liuillio Tyrræo in Scholijs Apollonij ἀργοναυτικῶν. c ℭ *Ex illuſtribus Aeolidis.) Per Aeolidas, κατ᾽ ἐναλλαγὴν numeri, Iaſonem, cuius auus Aeolus, pater Cretheus, mater Tyro, intelligit. Argo nauis ab Argo fabro ſuo dicta: hinc Argonautæ, qui naui illa, pro aureo arietis uellere in Scythiam ſunt profecti. Cicero ab Argo regione & urbe Peloponneſi, dictam eam nauim opinatur, dum ait: Etenim ſi nunc aſſequi aliquid ſe putant, qui oſtium Ponti uiderunt, & eas anguſtias per quas penetrauit ea quæ eſt nominata*

In primo Tuſcul. quæſt.

Argo, quia Argiui in ea delecti uiri
Vecti petebant pellem inauratam arietis.

d ℭ *Prope medium arboroſæ matris.)* παρὰ μέσον ὀμφαλὸν εὐδένδροιο. &c. *hoc eſt, iuxta Delphicum templum in medio nemoroſæ terræ ſitum. Nam ſuprà è duarum aquilarum concurſu, monſtratum eſt Delphos in medio terrarum orbis collocatas eſſe. Matrem igitur nemoroſam, terram arboribus luxuriantem dicit. Periphraſis Delphorum uel Delphicæ cortinæ, quæ eſt in medio nemoroſæ terræ.* e ℭ *Altero pede calciatū.)* μονοκρηπίς, *qui altero tantum pede ſandalia habet. à* μόνον *ſolum, &* κρηπὶς, *quod gradum uel inceſſum, uel crepidam, uel ſandaliū ualet.* f ℭ *Ab altis ſtatiuis.)*

Hoc

Hoc eſt, à Chirone ad Peliam. σταθμὸς ueteres in agris mapalia & ſtabula dixere, & εὐδείελον δήλον. g ❨ *Ad occiduā terrā.*) εὐδείελον *ad ueſperā ſitā, uel celebrē, perinde ac Ithaca* εὐδείελος *apud Hom. dicitur.* h ❨ *Inclytæ Iolci.*) *Iolcus Theſſaliæ ciuitas. Homerus catalogo nauiū:* φοίβην καὶ γλαφυρὰς καὶ ἐϋκτιμένην ἰωλκόν. *Stephanus.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Hoſpes quidem uel ciuis exiſtens. [b]Suo itaq; ille tempore geminis haſtis admirandus apparuit, duplicič ueſtimento conſpicuus. Altera ueſtis, quæ Magnetibus peculiaris erat, eius membra tegebat: altera [c]pardalea, qua horridos imbres arcebat: neq; ſplendidi [d]comæ capilli deradebantur, uerum totum conquaſſabant dorſum. Protinus ergo rectà perrexit, intrepidi cōſilij ſui, in abundantis turbæ cōcione, periculū facturus.

a ❨ *Hoſpes.*) *Hæc particula, Hoſpes ſeu peregrinus quidē uel ciuis, ad uaticiniū adhuc præcedens pertinet. Hoſpes eſt Iaſon, quia à Chirone aduenit: ciuis, ex natiuitate.* b ❨ *Suo itaq; tempore.*) ὅδ' ἄρα χρόνῳ ἵκετο. *Vaticinij Delphici completionem ſtatim nunc ſubijcit, quomodo adultus Iaſon patrium regnū inuiſerit.* c ❨ *Pardalea.*) παρδαλέη, *Pardi pellis eſt, ſeu ueſtis è pelle Pardi. De Pardis uero eſt apud Plinium lib. 8. cap. 17. & Ariſtotelem in hiſtoria animalium.* d ❨ *Comæ.*) *Coman nutrire libertatis apud ueteres ſymbolum erat. Hinc Homerus honeſto epitheto καρηκομόωντας ἀχαιοὺς dicit. Nec piget hic adſcribere, quod Scholia hic adijciunt: quod ueteres primitias comæ apud flumina detonderint, ijsq; dicarint, omnia ex aquis primum orta ſignificantes.*

EPODOS, COLON XIII.

[a]Quem non agnoſcebant Magneſij. Piorum tamen eum intuentium aliquis hoc dixit: [b]Num is eſt Apollo? neq; enim eſt Veneris, [c]æreo qui curru uehit, maritus. Porrò [d]in præclara Naxo Iphimedeæ aiunt obijſſe diē filios, [e]Otum puta, teq; fortiſsimum Ephialtam regem. Quinetiam

[f]Tityum, Dianæ uelox telum confecit, ex inuicta celeriter correptũ pharetra: [g]uti diſcat quiſpiam, quomodo potentiorũ amicitiam & amorem debeat affectare.

ἐπιφώνημα.

STROPHE V. COLON XIIII.

Illi quidem hæc inter ſeſe uiciſsim garriebãt. Mulabus dein & polito curru feſtinans cum admiratione Pelias aduenit. Obſtupeſcebat autem continuò, colluſtrans inſigne calciamentum, dextro duntaxat pedi obductũ. Suffurans tandem animo pauorem, ſic eum conuenit: Qualem terrã ô hoſpes, gloriaris patriã tuam eſſe? [h]Quæ è terra genitarũ hominum è cano uentre te in lucem produxit? ab inuiſis mendacijs te purũ ſeruans, ediſſere genus.

a ℭ *Quem non agnoſcebant piorum.)* *Vt ignotus fuerit patriæ ſuæ ciuibus explicat.* ὀπιζομένων *participium à uerbo* ὀπίζομαι, *quod Deum præ oculis pono, pius ſum, & intueor, ualet. ab* ὄψ *ὀπὸς uultus, aſpectus.*

b ℭ *Num is eſt Apollo.)* *Quo modo intuentes in Iaſonem ciues ſecum diſceptarint, oſtendit: admirantes enim eius heroicam proceritatem, perſonam auguſtam, uultum liberalem, dubitabant an'ne Apollo, uel Mars, uel Otus, aut Ephialtes, aut Tityus eſſet.* *c* ℭ *Aereo curru.)* χρυσάρματος *Martis epitheton, quod curribus gaudeat, quibus in bellis utebantur ueteres.*

d ℭ *In præclara Naxo.)* *Naxus inſula una Cycladum eſt, à Naxo Carum duce nominata.* *e* ℭ *Otum, Ephialtes.)* *Otus & Ephialtes fratres in Dianam impij fuere, unde in ſpecie ceruũ eis apparens, tela quibus petebatur, in ipſos reflexit. Charidi monſtroſa hæc paradigmata nõ probantur. Meminit enim & Homerus horum, quod nouem annis in nouem ulnarum longitudinem excreuerint. Verum Pindarus non tam ob formam, quàm proceritatem Iaſonis cõmendandã adduxit. Etſi enim adeò formoſus Iaſon fuerit, ut Iuno in eius pulchritudinẽ exarſerit, magnitudinẽ tamen & robur corporis præ forma euehit.*

f ℭ *Tityũ.)* *Tityũ ab Apoll. & Diana transfixũ Pherecydes autor eſt.*

g ℭ *Vti diſcat.)* ὄφρα, *id eſt, ut diſcant ſe ſibi ſimilibus ſociare, nõ dijs,*

non

non Dianæ uel Apollini. His uero paradigmatis nihil aliud agit poëta, quàm tantũ: Iſte uel Apollo uel Mars eſt, ſiue Otus, ſiue Ephialtes, Tityus'ue. Et hæc ſecum loquentes impenſe mirantur: quandoquidem ſciant Otum & Ephialtem res mortalium iam olim deſeruiſſe, Tityum item Dianæ confectum telo. Hinc ſuſpenſis animis reſponſum & genus eius expectant. *h* ¶ *Ecquæ hominum.)* ἄνθρωπος *hic neceſſariò fœmininũ eſt: ſiquidem ex hominis maſculi aluo non poßit egredi fœtus. Sic Iſocrates in Paragraphico utitur fœminino genere, dum inquit, de ancilla loquens:* ἐκ δὲ τοῦ τραύματος φάσκοντες τὴν ἄνθρωπον ἀποθανεῖν.

καί τις ἀνθρώπων.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Cui, confidenti animo, præclaris uerbis hunc in modũ reſpondit: [a]Aio Chironis me doctrinã ferre. Proinde ex antro [b]à Chariclone & Philyra, ubi caſtæ Centauri filię me educarunt, redeo: ac uiginti illic tranſactis annis, neq; factum, neq; dictum [c]turpe apud illos proloquutus, tabij, [d]antiquam patris mei domum [e]curans, quæ nõ pro fato, neq; feliciter adminiſtratur, [f]quamq; Iupiter populorum ductor olim Aeolo, illiusq; pueris, precioſæ rei loco tribuit.

Vel † domũ redij, antiquũ patris mei regnum recepturus, quod &c.

EPODOS, COLON XIII.

Porrò auribus meis increbeſcit nephandum Peliam, [g]ſtulta mente ſua fretũ, uiolenter noſtrorum deprædari parentũ [h]regnum. Qui, [i]ubi primam uidi lucem, [k]ſuperbi principis formidantes iniuriam, me, ceu uita defunctus ac triſte funus eſſem in domo poſitũ, muliebri luctu planxerũt, ac noctu clanculum purpureis faſcijs inuolutum, uia communicata, Saturnio Chironi educandum tradiderunt.

a ¶ *Aio Chiro.)* φαμὶ, *pro* φημί. *Chironis inſtitutione, ſe ueracem fore innuit: utpote qui ſit ita liberaliter à Chirone edoctus, ut mentiri planè pia-*

culum ducat. b ℭ *A Chariclone & Philyra.*) *Philyra mater eſt Chironis, ut è tertia Pythiorum ode innotuit. Chariclo uero, genitiuo* τῆς χαρικλόος, *&* κατὰ συναίρεσιν χαρικλῶς, *latine Chariclonis, ſicut Dido Didonis, uxor eſt Chironis, filia Apollinis: è qua & Chirone Caryſtus eſt genitus.* c ℭ *Turpe.*) ἐντράπελον, *id eſt,* ἀπαίδευτον, *hoc eſt, illiberale, inhoneſtum, quod liberalem inſtitutionem dedeceat.* d ℭ *Antiquā patris mei domum.*) οἶκαδ' ἀρχαίαν. *Poteſt* οἶκαδε *aduerbialiter referri ad uerbum* ἱκόμαν: *ut ſit ſenſus: Domum in patriam redij, regnum paternū recepturus.* ἀρχαίαν *enim ſubſtantiue eſt pro* ἀρχὴν, *per extenſionem: ſicut Homer.* ἀναγκαίην *ex* ἀνάγκη *facit.* e ℭ *Curans.*) κομίζων, *curās. Si ſimplex pro cōpoſito accipiatur, ut ſit per* ἀφαίρεσιν, ἀγκομίζων *uel* ἀνακομίζων, *tum recipere ſonat. Significat autem* κομίζω, *& fero & curo, ut apud Homerum, quum Telemachus ad matrem ait,* τὰ σὰ ἔργα κόμιζε, *tuas res cura.* f ℭ *Quam Iupiter.*) *Diuino iure, & Ioue ita digerente, regnum ad ſeſe pertinere arguit. Genealogia ſic habet: Promethei filius eſt Deucalion, cuius Hellen, cuius Aeolus, cuius Cretheus & Athamas & Salmoneus: Crethei filius Aeſon, Aeſonis Iaſon, Salmonei Tyro, è qua & Neptuno eſt Pelias & Neleus.* g ℭ *Stulta mente fretum.*) λευκαῖς φρεσίν, *albis mentes. Metaphora eſt ab aque ſuperficie. Vt illa in ſumma ſui facie eſt perſpicua & clara, in imo & profundo nigra, ob quam etiam cauſam apud Homerum* μέλαν ὕδωρ *dicitur: ſic mentem Peliæ albam dicit, ut forinſecus apparet: cæterum per metalepſin relinquit cogitandum auditori, nequaquā eſſe talem, qualis foris appareat, ſed longe alium internum eius eſſe animū, hoc eſt, minus candidum.* h ℭ *Regnum.*) ἀρχεδίκαν, *hoc eſt, regnum quod iure parentes mei tenuerunt. Siue* ἀρχεδικᾶν, *ut ſit* α *pro* ω, *id eſt, regnū quod eſt parentum meorum iuſte imperantium, audio Peliam ſpoliare.*

i ℭ *Vbi primā uidi lucem.*) *Metu Peliæ ſeſe recens natum, ceu funus eſſe renulum, in domum collocatum fuiſſe, & eo interim dolo ad Chironem Centaurum deportatum dicit: Verebantur enim, ne ſi Pelias reſciſceret filium Aeſoni natum uiuentem, ipſum occideret, ne uidelicet regni æmulum uel inuaſorem uel repetitorem olim nanciſceretur.* k ℭ *Superbi principis.*) ὑπερφιάλου ἀγεμόνος, *pro* ἡγεμόνος, *Dorice, hoc eſt, Peliæ.*

STROPHE VI. COLON XIIII.

Atqui horum quidem ſermonū [a] capita cognoſcite. Primū inclyti ciues aperte mihi ędes [b] equeſtrium parentū meorū indicate. Aeſonis nanque filius

lius indigena, non ad exteram alienorum terram ueni. [c]Diuinus uero Centaurus nomen [d]Iaſoni mihi indidit. Sic fatus eſt. Hunc ubi ingreſſus eſſet, patris oculi cognouerũt: ex ipſius enim ſenio confectis [e]palpebris, [f]inſtar bullarum lachrymæ ſtillabant: adeò ex animo, & impenſe gauiſus eſt, longe mortalium pulcherrima [g]cõſpecta prole.

a ℂ Capita.) κεφάλαια, capita, hoc eſt, ſummã. Audite, inquit, quid & quô uelim. Patris meas Aeſonis ædes accedere uolo, eas quæſo inclyti ciues mihi cõmonſtrate, eas mihi indicate. b ℂ Equeſtrium.) ἐπιθετικῶς parentes ſuos λευκίππους, quaſi ἱππικοὺς, hoc eſt equeſtres, albis & ſplendidis equis inſigneis uocat. c ℂ Diuinus Centaurus.) Chiron Centaurus φὴρ, id eſt fera, propter naturæ corporis ſui ſimilitudinem (unde & ſemiuiri biformes διφυεῖς Græcis) appellatur. φὴρ ergo & θὴρ idem ſunt, niſi quod φὴρ Theſſalum etiam ſignificet, & φῆρες uel φέρες ſint Theſſali uel Centauri: θὴρ uero ſemper ſubſtantiuũ ſit. Diuinus ideo, quod uel à Saturno naſcatur, uel quod iuſtitiæ ſuæ nomine tantũ mereatur laudis. d ℂ Iaſoni.) ἴασις ſanitatem ſignificat. Et quia Chiron medicus, in medendi arte primum inſtituit à ſeſe ſuſceptam Aeſonis geniturã, ideo ab ea facultate ἰάσονα, ueluti ſanatorem, nominauit. e ℂ Palpebris.) γλέφαρον, idem quod βλέφαρον: hoc ἀπὸ τοῦ βλέπω καὶ φᾶρος, illud παρὰ τὴν γλήνην καὶ φᾶρος: quod palpebræ, ſiue uiſus, ſiue pupillæ, adeoq; συνεκδοχικῶς oculorum ſunt ueluti ueſtes, atq; tegumenta. f ℂ Inſtar bullarum lachrymæ ſtillabant.) πομφόλυξαν, pro ἐπομφόλυσαν. Dores σ in ξ mutant. à uerbo πομφολύζειν, quod eſt ebullire, bullas producere. Deducitur porrò hoc uerbum à nomine πομφόλυξ, quod bullã ſonat, ut in prouerbio, ἄνθρωπος πομφόλυξ, planum eſt. g ℂ Conſpecta prole.) γόνον ἰδὼν κάλλιστον ἀνδρῶν, pulcherrima conſpecta prole, ſcilicet ſua, Iaſone.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Fratres eô uenerunt ambo, prope quidẽ Pheres, fonte [b]Hypereide relicto: dein & ex Meſſena Amythã, mox Admetus atq; Melampus affuere, conſobrinũ ſuum Iaſona beneuolum ſibi red-

dentes eiq́ congratulantes, cõuiuij ſubinde tempore manſuetis eos Iaſon colloquijs ſuſcipiens, munera digna parans, omni eos tripudio replebat, quinq́ noctibus integris totidemq́ diebus, bonæ uitæ decerpto fructu.

a ℂ *Fratres.) Pheres & Amythaon fratres ſunt Aeſonis, ut ſuprà patuit. Admetus filius eſt Pheretis, Melampus Amythaonis. Ergo conſobrini ſunt inter ſeſe, uel fratres patrueles, Iaſon, Admetus & Melampus. Amythan poëta hic dixit, perinde ac ἀλκμὰν: aliàs ἀμυθάωμ ſcribitur. quod ſi ἀμυθᾶν cum circunflexo legeretur, Dorica eſſet contractio ex αωμ. uerum quia ὀξύτονομ eſt ἀμυθὰμ, συὐτμησις magis eſt quàm συναίρεσις.*

b ℂ *Hypereide.) Hyperia fons eſt Theſſaliæ in urbe Pheris, ut Sophocles apud interpretem teſtatur:*

ὦ γῆ φεραία χαῖρε, σύγγονόν θ᾽ ὕδωρ
ὑπερέια κρήνη, νᾶμα θεοφιλέστατομ. hoc eſt,
Tellus Pheræa gaude, congenita hinc aqua,
Fons Hyperia, gratiſſimis ſiphonibus
Deo ſcatens.

Huius fontis mentio etiam eſt apud Homerum in Catalogo nauium. Sunt qui huic fonti nomen ab Hyperete inditum uelint, ut Pherecydes: qui, Melas, inquit, Phryxi filius ducit in uxorem Eurycleam, ex his naſcitur Hyperes, qui proxime fontẽ morabatur, ab eius nomine dictũ Hyperiã. Pindarus ueluti patronymica forma fœminina effert ὑπερηίς, quaſi indicare uelit Hyperetis fontem eſſe, uel ab Hyperete hoc nominis ſortitum eſſe.

c ℂ *Meſſene.) Meſſene Laconicæ ciuitas, cuius frequens apud Iſocratẽ mentio. Quod uero Pheres & Amythaon Aeſonis fratres ſint, uel Homerus teſtatur, dum hunc in modum canit:*

τοὺς δ᾽ ἑτέρους κρηθῆϊ τέκε βασίλεια γυναικῶμ
αἴσονα τ᾽ ἠδὲ φέρητ᾽ ἀμυθάονά θ᾽ ἱππιοχάρμην.

EPODOS, COLON XIII.

Verum ſexta omnem ab initio repetens, & in ſummam colligens ſermonẽ Iaſon, omnibus cum cognatis ſuis cõmunicabat: qui in eius ſententiã pedibus ibant. Continuò relictis ſedibus cum illis ſurgebat. Ad ædes igitur Peliæ peruenerunt,

ubi

ubi uniuerſi ſteterunt intus. Quos audiens Tyronis formoſæ proles, ilicet eis occurrit. Cui ſubinde molli uoce inſtillans amicum colloquiũ Iaſon, eruditorum ſermonum exordium & fundamentum iecit. [a]Fili, inquit, petræi Neptuni,

Tyronis formoſæ proles, eſt periphraſis Peliæ.

STROPHE VII. COLON XIIII.

Sunt quidem uelociores mortaliũ mentes ad laudandum doloſum lucrum præ iuſtitia, quum tamen [b]aſperum inde fructum cõſequantur. Cæterum & me & te ſemota iracundia decet reliquã felicitatem texere. Cognoſcenti hæc dico. [c]Vna bucula Cretheo, prudentiq; Salmoni erat mater. In [d]tertia uero genitura nos ex illis plantati, aureum ſolis robur uidemus. Quod ſi qua inimicitia cognatis nobis interceſſerit, quæ pudorem ac reuerentiam contegat, [e]felicitas certe noſtra caſſaretur.

a ¶ *Fili petræi Neptuni.) Periphraſtice rurſus Peliam ita uocat. Rogat autem Iaſon oratiuncula hac, ut amicè ſecum regnũ diuidat, neq; ſit futuri belli cauſa, magnæ'ue perniciei faces accendat: futurum enim ſi renuat, ut cogatur, quum iure naturali ad ſeſe, patris Aeſonis nomine, regnum pertineat.* πετραῖος ποσειδῶν. *Petræus appellatur Neptunus, qui hoc nomine in Teſſalia colitur, quod dormiens ipſe, ſuper petra quadam, è ſemine quod dormienti exciderat, equum è terra illic produxerit, cui Scyphio fuerit nomen. Alij eam cauſam adferunt, quod diſſectis Theſſaliæ montibus, dico autem Tempe, per ipſos Penéum deduxerit, quum antea per urbem flueret, & agros pleroſq; uaſtaret, ut Callimachus tradit:*

φεῦγε δὲ καὶ πηνειὸς ἑλισσόμενος διὰ τέμπεων. *id eſt,*
Peneus fugit flexus per Theſſala Tempe.

b ¶ *Aſperum fructum.)* τραχεῖαν ἐπίβδαν. *Dies feſtiuitatem ſequentes proprie* ἐπίβδαι *dicuntur, quæ feſto accenſentur. Aſperum ergo fructum conſequuntur,* τραχεῖαν ἐπίβδαν. *hoc eſt, poſt Pythia, uel poſt feſtum ueniunt, ut prouerbium habet: id eſt, uani ſunt, & nequicquam laborant.*

c ℭ *Vna bucula.*) μία Βοῦς, *una bos*. Βοῦν *metaphoricè pro mātrē uſurpat. quaſi dicat: Aui noſtri unā matrem Enareā habuerunt: fratres fuerunt nempe Cretheus & Salmoneus, ut apud Heſiodum eſt. Quia ergo ſanguine inter nos iuncti ſumus, decet eo inter nos maiorē uigere amicitiā.* *d* ℭ *Tertia genitura.*) τρίτοισι δ' ἐν γοναῖς, *tertio gradu. Genealogia ſic habet: Salmonei filia eſt Tyro, è qua Pelias. Tertius igitur à Salmone Pelias. Nō diſſimilem ad rationem Iaſon tertius eſt: Cretheus Salmonis frater, Crethei porrò filius eſt Aeſon, Aeſonis Iaſon. Tertius igitur à Cretheo Iaſon eſt.* *e* ℭ *Felicitas noſtra.*) μοῖραι δ' ἀφίσταιντ'. *hoc eſt, feliciore ſecundioreq; fortuna deſtitueremur. Summa huius loci eſt: Concordia paruæ res creſcunt, diſcordia maximæ dilabuntur.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Nō decet nos ambos ferro uulnerantibus gladijs, necq; telis magnum progenitorum precium diuidere. [a]Siquidem pecudes ego, armentorūq; flauos greges dimitto, agroſq; omneis, quos à parentibus meis auferens occupas & [b]regis, diuitias quidem cumulans. Nec me tuas ædes amplificantia fatigant hæc adeò, ſed ſceptrū & ſolius imperij tui thronus: cui ſolio Crethei filius Aeſon, inſidens olim, equeſtribus populis iura dabat. Hæc itaq; citra communem inuidiam & mœrorem

EPODOS.

Diſſolue nobis, ne quod recentius ex ipſis malum ſuſcites. Sic dixit Iaſon.

a ℭ *Siquidē pecudes.*) μῆλά τε. ἀρχαϊσμός ἐστι. *Veteribus enim* μῆλα *nedum oues, ſed totam quadrupedum poſſeſſionem ſignificauere: perinde ac Latinis pecudes & pecora. Per* μῆλα *ergo nedum oues, ſed & iumenta alia, equos, aſinos, præterea ſues, capras, & id genus alia ſignificat. Boues ſeiunctim propria uoce explicat, alioqui & ſub* μήλοις *comprehenderentur,* νύμεις. *per archaiſmon & catachreſin.* *b* ℭ *Regis.*) νύμεις *eſt pro* νέμεις, *uel medio* νέμῃ. *Thema hic adfingendum eſt* νύμω, *tum in ſecunda perſona*

ſona barytona νύμφς faciet, & per ἔκθλιψιν & συγκοπὴν διφθόγγου, excluſo ι, fit νύμφς.

Pelias uero [a]quieto animo reſpondit: [b]Talis equidē ero. Atqui me iamnūc ſenilis ætatis pars circunſepit, tuo pubertatis [c]flore adhuc fluctuante. Potes autem [d]terreſtrium amoliri indignationem. [e]Iubet enim animā ſuam ferre Phrixus, ad Aeëtæ uos thalamos profectos, uellusq́ arietis lanificio inſigne, abducere, quo è ponto quondam conſeruatus eſt

STROPHE VIII. COLON XIIII.

A nouercæ impijs telis. Hæc mihi per admirandum inſomnium denunciata ſunt. Petij itaq́ Delphos ſcitatum oracula, num quid horū, quæ uiderim per inſomnium, indaganda ſint. Atenim Apollo quamcelerrime nauim ad profectionem te apparare excitat: proinde uoluntarius hoc certaminis perfice. Quod ad me attinet, te ſolū rerum habenis moderari, regnareq́, ſancte deiero me permiſſurū. [f]Ratum iuſiurandum Iupiter teſtis nobis eſto, qui [g]utriq́ noſtrûm cognatus eſt. Hoc fœdere laudato inter ſe mutuò, diſceſſerunt.

a ℂ *Quieto animo.) ἀκᾶ, id eſt, quiete, placide.* *b* ℂ *Talis ero.) τοιοῦτος ἔσομαι, talis ero, ſcilicet, qualē deſideras mi Iaſon: ego tecum nō digladiabor huius imperij nomine, ſed amicè inter nos rem componemus.*

c ℂ *Flore adhuc fluctuante.) ἄνθος ἥβας κυμαίνει. Metaphora eſt à marinis fluctibus, qui ut ingenti tempeſtate moti ſolent eſſe cōcitatiores, ſic ætas iuuentutis, ceu tempeſtate mouetur, hoc eſt, ipſo flore ſuo, ut ſit ardentior, uiridior, uiuacior ſenectute. Iuuentus æſtuat, tumet, fluctuat: ſenectus friget, ſiſtitur, languet.* *d* ℂ *Terreſtriū iram.) μᾶνιν pro μῆνιν, iram, ut apud Homerum, μῆνιν ἄειδε &c. Per iram terreſtrium, Interpres terreſtres deos intelligi putat, quos male habeat, nondum in patriam Phrixi animam reductā.*

Vt ſit ſententia: Tu potes deorum ſedare iram, potes & animam Phryxi & aureum uellus, non ſine ſempiterno nominis tui ornamento adferre. Poteſt etiam ad aureum arietis uellus referri haud equidem inepte, ut propter quod pleriq; mortalium Aeëtæ inuiderint. e ℂ *Iubet enim animã ſuam.)* *Moris erat apud ueteres, ſi quis apud exteros uita defunctus eſſet, ut ſi corpora non ſupereſſent, animæ tamen quibuſdam in patriam ceremonijs reuocarentur, easq; ceu unà nauiganteis ad patrios penates reducere conſuetudo tenebat.*

HISTORIA DE PHRYXO ET AVREO VELLERE.

Athamas Aeoli filius, frater Crethei, primũ uxorem habuit Nephelen, è qua duos liberos Hellen ſuſtulit & Phryxum. Defuncta Nephela, alterã, cui nomẽ Ino, duxit: quæ cum, pro more nouercarum, priuignorũ uitæ inſidiaretur, perſuadebat Aeolicis fœminis, uti ſemina terræ mandanda torrerent. Terra ergo toſta ſementis grana ſuſcipiens, infœcunda permanſit. Aeolus Delphos, qui ex Apolline cauſam inquirant, deſtinat. Quod animaduertens Ino, legatis muneribus corruptis perſuaſit, ut reuerſi Delphis dicerent, Apollinẽ Hellen & Phryxum ſibi in uictimas poſcere. Eos enim eſſe ſterilitatis cauſam. Athamas tali legatorum reſponſo fidem habens, aræ utrunq; filium conſecrat. Dij uero ambos miſerati, aureo uellere inſigni ariete ex ara per aurã ſuſtulerunt. Hic dum Helle uirgo ſeſe in dorſo arietis ſuſtentare nõ poſſet, in mare decidit: ex eo caſu Helleſpontum dictum aiunt. Phryxus autem in Scythiam profugit, ſeruatus tandẽ in terra Colchica, ubi Ioui fugitiuo, hoc eſt, fugæ autori, arietem immolat, quod à nouercæ dolo Iouis ope liberatus eſſet: ducta illic in uxorẽ Chalciope Aeëtæ regis filia: ubi & diem ſuum, quatuor liberis progeneratis, obijt. Hæc ex Scholijs in Apolloniũ. f ℂ *Ratum iuſiurandum.)* *Hoc eſt, Iupiter firmi huius & haudquaquam fallacis pacti teſtis eſto.* g ℂ *Vtriq; noſtrum cognatus.)* γενέθλιος. *Vterq; enim generis ſui ſtirpem ad Iouem refert, & Salmoneus & Cretheus.*

[a] At Iaſon ipſe iam

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ciebat præcones, naui ſanè undiq; exiſtente & apparente. Protinus aũt [b] Saturnij Iouis tres filij bello inuicti aduenerunt, Alcmenæq; palpebras uerſantis, Ledæq;: duo præterea uiri coma conſpicui, [c] Neptuni de ſtirpe, inſignes robore, cum ex Pylo, tum ex alta Tænaro, quibus claru

ἑλικοβλεφάρου, nigrœpalpebræ.

decus

decus apparatũ eſt perfectumq́ꝫ: te puto Euphe- me,teq́ꝫ dehinc ô uiribus præſtans Periclymene. Ex Apolline tandẽ citharœdorum parens [d] mul- tum laudandus Orpheus aduenit.

EPODOS, COLON XIII.

Miſit autem Mercurius, aureum caduceum, formoſamúe gerens uirgam, geminos filios ad difficillimum laborem: [e] alterum quidem Echio- na, alterũ uero Eurytum, pubertate plenos. Con tinuò, [f] qui circa Pancæi montis fundamenta mo rantur, uenerũt. Etenim uoluntarius ridenti ani- mo uelociter [g] uentorũ rex pater Boreas, Zeten, Calainq́ꝫ, uiros ambos, qui alis in tergo purpu- reis [h] mouebantur.

a ℭ *Iaſon ciebat præcones.)* ὄρνυγν *pro* ὤρνυγν, *excitabat nomen- clatores ſuos, ut ſocios expeditionis confœderatos cõuocarent.* *b* ℭ *Satur nij Iouis tres filij.)* ὑιοὶ τρεῖς ζηνὸς ἀλκμανάστε. *Alcmenen* ἑλικοβλέ- φαρον, *hoc eſt, nigripalpebram, ut ita dicam, uocat, & per* συνεκδοχὴν *ab oculorum nigredine commendat. Hercules eſt filius Iouis & Alcmenæ: qui ab Argonautis relictus eſt, eo quod eſſet ignarus remigandi artis, adeoq́; nimio manuũ ſuarũ robore cõfringeret remos, ut Apollonius tradit. Relictus eſt aũt in Myſia. Porrò præcipuos hic heroës & ſemideos qui Iaſonẽ ſint ſecuti, enu- merat. Catalogũ Argonautarũ Interpres apud Sophoclẽ in Lemniadibus eſſe dicit, & Aeſchylum* ἐν κιβύραις. *Tres ergo Iouis filij ſunt: primus Hercu- les ex Alcmena, reliqui duo Caſtor & Pollux ex Leda.* *c* ℭ *Neptuni de ſtirpe duo.)* *Euphemus Neptuni filius eſt ex Tænaro Laconicæ promonto- rio. Periclymenus Nelei filius, eſt nepos Neptuni: ſiquidem pater Nelei Ñeptu nus eſt.* *d* ℭ *Multum laudatus Orpheus.)* εὐαίνητος, *ab omnibus col laudandus, uel multum cõmendandus. Orpheus Apollinis filius cum Hymenæo & Ialemo, autore Aſclepiade in Tragodumenis, profectus eſt: & hic Orpheus poſtea & eam expeditionẽ conſcripſit.* *e* ℭ *Alterum quidem Echiona.)* *Græca talem œconomian habent: Alterum quidem Echiona, plenos pubertate, alterum uero Eurytum. Participium inter duo propria, Alemanico more, inſer*

tum eſt, inquit Interpres. κεχλαδόντας, *id eſt,* πλήθοντας*: pro* κεχληδότας. *Eſtq́;* χλῆδος *proprie aquarum cum ſtrepitu ſeu murmure fluxus: ſicut* βρόμος *ignis ſtridor uel fragor. Sunt autem Mercurij filij Echion & Eurytus.* f ❨ *Qui circa Pangæum.)* *Pangæus mons eſt Thraciæ in ſeptentrione, ut Plinius lib. 4. cap. 11. habet. Venerunt, inquit, Boreadæ, commorantes circa Pangæum montem.* g ❨ *Boreas uentorum rex.)* *Boreã uentorum regem & patrem facit. Ventus eſt uehemens, à ſeptentrione ſpirans: cuius filij ſint Zetes & Calais. Ficta ſunt fortaſſe nomina:* καλαῒς *enim, uelut* καλῶς ἄων*, id eſt, belle & iucunde flans.* ζήτης *quaſi* ζαήτης*, id eſt,* ἄγαν ἄων*, nimium flans. Græci ſeptentrionales Boreadas uocant. Hinc ſunt qui hanc fabulam id ueri cõplecti uelint, quod per Boream ſeptentrionales Scythæ intelligantur, qui ſe heroibus Argonautis adiunxerint, quiq́; ob uelocitatẽ alati dicantur.* h ❨ *Mouebantur.)* πεφρίκοντας*, pro* διακινοῦντας. φρὶξ *proprie tranquilla eſt fluctuum cõmotio. hinc* φρίττω *placide commoueo. Poëta dicit* πεφρίκοντας*, perinde ac uerbi thema præſens ſit* πεφρίκω*: nam ſi à* φρίττω *deducatur, tum oportebat eſſe* πεφρικότας.

Cæterum & omnia perſuadens, dulce deſiderium ſemideis accendebat [a]Iuno

STROPHE IX. COLON XIIII.

Nauis Argi, ne quis nulli periculo expoſitus apud matrem remaneret ætatem ſuam coquens, ſed ut uel morte pulcherrimum uirtutis ſuæ remedium offenderet. Poſtquã igitur Iolcum [b]peruenit [c]nautarum flos, omneis collaudans [d]recenſuit Iaſon. At ei ſanè [e]Mopſus uates augurijs & ſacris uaticiniorum [f]ſortibus, exercitũ in nauim prudenter induxit. Anchoris porrò ad embolũ ſuſpenſis

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Auream manibus apprehendens phialã princeps in puppi, [g]patrem cœleſtium fulmine tonantem Iouem, ac meatu celeres fluctuum ictus, uentorumq́;

torumq́ inuocabat, noctesq́ & ponti ſemitas, diesq́ lætos, amicam item reditus fortunam. Cui è nubibus fatalis tonitru ſonitus inſonuit, ſplendidi etiam coruſcationis radij uenerunt prorumpentes. Vt uero reſpirauerunt heroës, fidem diuinis adhibebant ſignis.

a ℭ *Iuno.) Quia Iuno in Argo colitur, & nauis heroum ab Argo nomē habet ab Argiuis principibus, ut eſt apud Ciceronem in Tuſculanis, ideo Iuno principes illos ſuos ad uirtutem, ad heroica facta inflammat, inſtigatq́; ut Argo nauim conſcendant.* *b* ℭ *Peruenit.) κατίϐα pro κατῆλθε, deuenit.* *c* ℭ *Nautarum flos.) ναυτᾶν ἄωτος, nautarum flos: hoc eſt, delecta manus, ſelectæ copiæ.* *d* ℭ *Recenſuit.) λέξατο pro κατελέξατο, per ἀφαίρεσιν, id eſt, ordine recenſuit, numerauit, cenſum fecit.* *e* ℭ *Mopſus.) Secundum alios, tribus ſunt uſi uatibus Argonautæ, Mopſo Ampycis filio, Idmone Atlantis, & Amphiarao Oiclei.* *f* ℭ *Sortibus.) Sortibus primum uaticinari conſuerunt, fueruntq́; in ſacris menſis tali, quorum iactu diuinabant: uelutì ſi me iactante, hoc quod dixero perueniat, fiet quod uolo: ſin ſignum à me nominatum non cadat talo, nec me compotem fore uoti, arguit.* *g* ℭ *Patrem cœleſtium fulmine tonantem.) Ioui primum libat, non autem Neptuno, ob eam cauſam, quod ut Aratus ait,*

μεσταὶ δὲ διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαί,
πᾶσαι δ᾽ ἀνθρώπων ἀγοραί, μεστὴ δὲ θάλασσα
καὶ λιμένες.

ἐγχεικέραυνον, quod fulmine pro haſta utatur, ut iam antea auditū, nominat. ἀμπνοὰν ἔστασαν, pro ἀνέπνευσαν, reſpirarunt. Quo indicat, uehementer Argonautas tonitru et fulmine Iouis territos, & ferè exanimatos fuiſſe.

[a]Acclamauit ergo eis

EPODOS, COLON XIII.

Vt remos agerent, prodigiorum [b]interpres, dulceis ſpes [c]ſubindicans. Remorū actio uero ab [d]argumentoſis manibus cita pergebat: cumq́ auſtri flatu [e]ad inhoſpitalis ponti oram tranſmiſsi uenerunt, illic caſtum marini Neptuni delubrū

ſubiere: purpureus Thracenſium grex aderat, necnon diuinitus lapide extructa[f] aræ latitudo, ac dum ingens in periculum incidiſſent, domino nauium ſupplicabant,

STROPHE X. COLON XIIII.

Vt effugere daret [g]ineluctabilem [h]collidentiũ ſe mutuò petrarũ impetum. Geminæ autem uitæ erant, uoluebanturq́ celerius, quàm grauiter ſtridentium uentorum acies.

a ℂ *Acclamauit.*) κάρυξε pro ἐκάρυξε, *proclamauit, diuulgauit.* ἀμφιβολία *hic eſt.* *b* ℂ *Vates.*) τεραςκόπος Nominatiuus *eſſe poteſt: tum ad Mopſum uatem referendum eſt: prodigiorũ enim ſpeculatorem ſonat. Vates Mopſus Argonautis demandauit, ut remis manus ſuas admouerẽt. Vel acuſatiuus eſſe Doricus poteſt, multitudinis numer, inominatiuo ſingulari ſimilis: tum ad Iaſonem transferenda eſt oratio: ut ſit ſenſus: Iaſon Argonautis ſuis per præconem promulgauit, ipſos uates (Nam tres habebant, ut ſuprà demonſtratũ) debere remos uerſare. Verum prior ſententia melior eſt.*

c ℂ *Subindicans.*) ὑποπίφων, ὑπεμφαίνων, *ſubindicãs.* ἁδείας ἐλπίδας, *ſuaueis ſpes, de potiunda ſcilicet aurea arietis lana.* ἁδείας *pro* ἡδείας. *d* ℂ *Argumentoſis manibus.*) τραχέων παλαμᾶν. α *pro* ω *Dorice, fortibus manibus.* *e* ℂ *Ad inhoſpitalis ponti oram.*) *Ponti Euxini eſt circuitio, de quo Plinius lib. 6. cap. 1. Pontus Euxinus, inquit, antea ab inhoſpitali feritate* ἄξενος *appellatus, peculiari inuidia naturæ ſine ullo fine indulgentis auiditati maris. Et ipſe in Europam Aſiamq; funditur. &c.*

f ℂ *Aræ latitudo.*) θέναρ *uola manus proprie eſt. Metaphorice hic poeta pro latitudine uſus eſt: à* θείνειν, *quod eſt ferire. unde apud Euclidem* ὑποθείνουσα, *ſubſecans uel ſuccidens linea dicitur. Hic ergo* θέναρ βωμοῖο, *latitudo aræ, pro lata ara accipitur* περιφραστικῶς. δεσπότης ναῶν, *epithetõ Neptuni.* *g* ℂ *Ineluctabilẽ.*) ἀμαιμάκετον *pro* ἀκαταμάχητον, *inſuperabilem, inexpugnabilem.* *h* ℂ *Collidentiũ ſe mutuò.*) *Per concurrentes hic petras Cyaneas intelligit, quæ ſunt inſulæ Ponti, ab alijs Symplegades appellatæ, traditæq; fabulis inter ſe cõcurriſſe, quum paruo diſcretæ interuallo, ex aduerſo intrantibus geminæ cernebantur, paulumq; deflexa acie, coëuntium ſpeciem præbebant. Plinius lib. 4. cap. 13. Pindarus has duas uitas,*

hoc

hoc eſt, uiuas petras appellat, propter motum, quo concurrere uidentur, ſuum. Recordatur has petras Odyſſ. μ Homerus:

ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, πρὸ τι δ' αὐτάς,
κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος ἀμφιτρίτης.
πλαγκτὰς δή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι. &c.

[a]At mortem iam Argonautarum nauis ſcopulis illis, uentorū́ꝗ luctæ attulit. Ad [b]Phaſin enim deinceps redierunt, inde [c]ad nigros uultu Colchos appulſi uim eis fecerūt, apud ipſum Aeëtā. [d]Venerabilis porrò Venus celerrimis telis conſpicua, uariegatam motacillam, Bacchi auem, ex Olympo in [e]indiſſolubilem [f]quatuor radijs interſtinctum circulum iungens

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ad homines primum detulit. Carmina præterea magica ſapientem [g]Aeſonidem docuit, ut Medeæ parentibus [h]reuerentiā adimat, utꝗ [i]deſiderabilis Hellas ipſam iam tum animo flagrantem flagro credulitatis ac ſuadelæ mutet. Atqui Medea ſanè protinus [k]fines & extrema paternorum certaminum demonſtrauit, oleoꝗ medicinā uehementium dolorum expultricem admiſcens, Iaſoni ut ſeſe perungeret dedit, [l]quum iam uiſum eſſet illis aliquod operæprecium, ut nuptijs mutuo complexu dulcibus conſocientur.

a ¶ At mortem.) Metaphora eſt. hoc eſt, Argonauis è Cyaneis petris, uel Symplegadibus erepta eſt. b ¶ Phaſin.) Europæ fluuium, iuxta Mæotin lacum & Tanain, cuius & Apollonius meminit:

φᾶσις δινήεις εὐρὺν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.
Impete cum uaſto Phaſis latum in mare trudit
Fluxum. c ¶ Ad nigros uultu Colchos.) ἔνθα κελαινώπεσσι κόλχοισι, ad uultu nigros Colchos. Quidam κελαινὸν pro κατα-

πληκτικὸν, hoc eſt, horrendum, ueluti facie & uultu horrendos uel conſter-nanteis, ut ex ipſo Colchorum uultu truculentia & ſæuitia appareat. Alij di-cunt quod Scythæ ſint Aegyptiorũ coloni, unde & eos nigricolores eſſe aiunt.

d ℂ Venerabilis Venus.) *Quomodo Venus adiuuerit per iynga Iaſonẽ, narrat. Iynx auicula eſt, ut Scholia tradunt, maculoſis plumis, oblongo collo, lingua admodũ protenſa, frequenter ſeſe uertens, ceruicẽ uolutans ſuam. Hanc ſibi ueneficæ accõmodam ad amatoria incantamenta rentur: unde accipientes eam rotæ cuipiam alligant, ac ſua cantantes carmina circumuoluunt.*

e ℂ Indiſſolubilem circulũ.) *Indiſſolubilis circulus, rotæ eſt periphraſis.*

f ℂ Quatuor radijs.) τετράκναμον. κνήμη *radius eſt rotæ. Non ſimpliciter ergo rotam quatuor habere radios dicit, uerum ideo, quod ad duos ra dios alæ, & ad alios duos pedes iyngis adnexi ſint. Theocritus in Pharmaceu-tria huius auiculæ meminit, & poſthac ode 4. Nemeorum hanc ipſam repetit Pindarus. Vnde prouerbiũ eſt, Iyngi trahi. Sed hac de plura in Nemeis. Latini motacillã iynga uocant.* g ℂ Aeſonidẽ.) *Aeſonidẽ, Iaſonẽ Aeſonis filiũ.*

h ℂ Reuerentiam adimat.) ἀφέλοιτ' αἰδῶ, *ut Medeæ parentibus re-uerentiam adimat: id eſt, Venus edocuit Iaſonem, & eam illi gratiam adfudit, qua ita Medeæ placeret, eiusq; amore inflammaretur, ut Medea huius amorem patris honori præferret, ut mallet conſeruatum iri Iaſonem potius, quàm paren tes ſuos, quum tamen diuino & naturali inſtinctu, parentibus honorem & obe dientiam & gratitudinem deberet Medea.* i ℂ Deſiderabilis Hellas.) *Hellas, id eſt Græcia. & continens pro contento* κατ' ὑπαλλαγὴν, *ut Cice-ro appellat huiuſmodi ſchema. Ipſa Græcorum manus, cuius princeps erat Ia-ſon, ea inquam delecta Græcorum principum manus adeò ſuffurata eſt animũ Medeæ, uti mallet in Græcia quàm in Colchide habitare.* k ℂ Fines pa-ternorum certaminum.) πείρατ' ἀέθλων, *fines paternorũ certaminum de-monſtrauit. Hoc eſt, indicauit Medea Iaſoni, qui labores eſſent exantlandi ei, à patre propoſiti. Vel ſic intelligi poteſt: Monſtrauit Medea (* ἄεθλον *enim & præmium & certamen ualet) quibus rationibus poſſet fines certaminem, uel præmiorũ adipiſci: hoc eſt, qua ope inſtructus, fieri poſſet uoti ſui compos, & omneis exhaurire & ſuperare labores, quos pater Aeëtes propoſiturus erat, & aureum uellus pro mercede referre.* l ℂ Quũ iam uiſum eſſet eis.) *Hoc eſt, ea ratione Medea pharmacum apparauit, quo poſſet in certaminibus ſupe-rior euadere, ut ſe duceret in uxorem, alioqui tam fidam ei ſeſe non exhibuiſſet.*

EPODOS, COLON XIII.

At quum Aeëtes [a]adamantinũ aratrũ in me-

dium

dium proferendo telluri infixiſſet, unà cum bubus flammam [b] è flauis naribus ardentis ignis ſpirantibus, qui æreis ungulis per uicem terram [c] incidebant, ſolus [d] ad iuga adducens, Iaſon appropinquabat: rectas autem ſectiones intendens trahebat, [e] terræ dorſum [f] ad orgyæ longitudinem in profundum aratro uerſæ, diſſecans. Dixitq́ Aeẽtes: Hoc operis nauis iſtius rex, quiſquis eſt, ubi mihi perfecerit, [g] immarceſsibilem ſtratũ tollat,

STROPHE XI. COLON XIIII.

Pellem [h] aureã, lana ſplendidam. [i] Hæc ubi memoraſſet ille, croceum ſuum indumentum proijciens Iaſon, dea fretus, opere tenebatur arandi: Ignis itaque ipſum non [k] turbat, iuxta pharmacorum peritiſsimæ amicæ incantamenta. Apprehenſo ergo aratro, [l] bubulis colligauit neceſsitatis uaſis, colla boum: quũq; [m] lateribus ualenti naturæ acrem ſtimulũ inieciſſet fortis Iaſon, [n] præfixum laboris penſum abſoluit. Gemebat hoc uidens, tametſi clanculum hominis uirtutes uehementer admiratus Aeẽtes.

a ❨ Adamantinum aratrum.) Metaphorice durum, uel reuera ex Adamante factum. Quomodo uero Aeẽtes primũ, deinde Iaſon aratro terrã proſciderit, eſt apud Apollonium, Orphea, Sophoclem, & Ouid. 7. Metamorph.

b ❨ E flauis naribus.) ἀπὸ ξανθᾶν γενύων, pro ξανθῶν. & γενύων, pro ῥινῶν. Nares flauæ ſunt, propter igneũ quẽ efflãt colorẽ. *c ❨ Incidebant.) ἀράσσεσκον pro ἤρασσον, ſculpebant, deradebant, incidebant, ἐχάραττον.* *d ❨ Ad iuga adducẽs.) ἀγαγὼν, ubi ad iuga perduxiſſet. ζεῦγλα, ζυγά, ἢ ζεῦγα. ποιητικῶς ζεῦγλον, ζυγὸν, ζεῦγον & ζεῦγος dicitur. αὖλαξ ſulcus, ab αὐλὸν, id eſt, longum: omne enim longum Græcis dicitur αὐλόν.* *e ❨ Terræ aratro uerſæ.) ἀναβωλακία γῆ, terra in proſciſſione uel aratione glebã ſurſum reijciens remittens ue. Ergo ἀνα-*

βωλακία hic eſt ἐπίθετον. f ❨ *Ad orgyæ longitudinem.*) *Orgya longitudo eſt trium cubitorum, uel ambarum manuum extenſio, ut Heſychius autor eſt. Germanicè klafter.* g ❨ *Immarceßibilem ſtratum tollat.*) *Incorruptibilem ſtratum, μεταφορικῶς pellem arietis auream uocat, priſco more. Veteres enim paßim apud Homerum ſtragulis lectorum è pellibus factis uſi eſſe leguntur. Scholia ueteres pelles ſubſtrauiſſe tradunt: hinc à κωδίοις κῶμα, id eſt, ſomnũ dici, eo quod ſuper pellibus dormirẽt, uolunt: unde Ariſtoph.*

• *ἵνα σε μὴ μισῶ, γενοίμην σοῦ κρατίνου κώδιον.*

Incorruptibilem ideo dicit, quod aureum eſſet uellus, aurumq́; non ſit corruptioni obnoxium. h ❨ *Aurea lana.*) *κῶας αἰγλᾶεν χρυσέῳ θυσάνῳ, pellem aurea fimbria ſplendidam. θύσανος proprie fimbria eſt, dicta παρὰ τὸ θυσσεύεσθαι, hoc eſt, κινῆσαι, ut eſt apud Homerũ Iliad. β & ξ in Scholijs: uel παρὰ τὸ θύσεσθαι, hoc eſt, παραιωρεῖσθαι, ut Pindarica hypomnemata habent: id eſt, à iuxta attollendo. Hinc metaphorice hic fimbria pro lana uſus eſt, quod & ipſa inſtar fimbriæ ſeſe attollat, propter bonam alimoniam, uel teneritudinem.* i ❨ *Hæc ubi memoraſſet.*) *Vt ſit Iaſon Aeëtæ cum exemplum tum promiſſum ſecutus, memorat.* k ❨ *Turbat.*) *αἰόλλει pro ταράσσει. Ignis eum non turbat, non cõmouet, non retrahit.* l ❨ *Bubulis neceßitatis uaſis.*) *βοέοις δήσαις ἀνάγκας ἔντεσιν αὐχένας, colla boum bubulis neceßitatis uaſis ligauit, id eſt loris, περιφραστικῶς.*

m ❨ *Lateribus ualenti naturæ.*) *ἐριπλεύρῳ φυᾷ. Circuitio eſt boum, natura magnorũ laterũ: id eſt, boues quibus natura ſunt grandia latera: unde et fortes ſunt.* n ❨ *Præfixum laboris penſum abſoluit.*) *Quæſtio hic uerſari ſolet, inquit Interpres, quomodo ignis non læſerit Iaſonem: & quia Pindarus non expoſuit, diſcutienda eſt. Hiſtoria ergo ſic habet: Medea Iaſoni præcepit, ne boueis aduerſus uenti flatum ageret, ne retroacta ignis flamma damnum acciperet, ſed auras uentorum ſequeretur: ſic futurum, ut flatus boum ignei ad anteriora rapiantur. Iußit etiam, ut poſtquam ſulcorum unum ordinem perfeciſſet, ne à fine iſto colonorum more denuò inciperet, uerum ut retrorſum actis ab eo fine bubus, ab eodem ſemper loco ordiretur.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Proinde forti uiro, ſocij amicas manus porrigebant, coronisq́ herbaceis ipſum [a] redimibant, ac manſuetis ſermonibus amicum conueniebant ſuum. Continuò [b] Solis admiranda proles Aeëtes,

tes, collucens oſtendebat uellus, quod illic[c] Phrixi gladius extendebat. Arbitrabatur enim nihil porrò moliri poſſe Iaſonem pro tollendo uellere: ſiquidem repoſitũ erat in ſaltu,[d] ubi impetuoſiſsimis draconis genis cuſtodiebatur, qui cum latitudine, tum longitudine, [e] quinquaginta remorum nauim occuparet,[f] quam ferri plagæ perfecerunt.

λόχμα, hoc eſt, denſo arborib. uepribusúe loco.

a ℂ Redimibant.) *ὀρέπτειν propriè ad animantia bruta refertur, ὅτι ἐπὶ τῆς ἔρας δρέπουσιν. hoc eſt, quod è terra pabula & paſcua carpant. Hic pro ὀρέφειν, hoc eſt, cingere & coronare uſus eſt. Coronis herbaceis eum ornarunt ueterum more, qui terræ uirentibus folijs uel herbis uictores ſuos decorabant, ut in quatuor celebrium Græciæ ludorum circulo liquet: uirtutis enim rationem, non pecuniarum ſeu quæſtus habentes, uirentem uirtute & animum & caput, uirentibus omnium parentis terræ germinibus teſtabantur.*

b ℂ Proles Solis.) *περίφρασις eſt Aeëtæ, Solis admiranda proles: filius enim Solis eſt.* *c* ℂ *Phryxi gladius extendebat.) Nam Phryxus Ioui, fugæ autori, arietem illum immolarat, ut ſuprà narratũ. Proponit autem alterum laborem, uel monſtrum potius, Iaſoni uincendum.* *d* ℂ *Vbi impetuoſiſsimis draconis genis.) Qur genis draconis, & non potius oculis cuſtodiri uellus ait? An ideo, quod per Synecdochen & oculos & totum caput per genas ſignificet? quod dentibus ori infixis pugnet? quodq; ueluti præcipua corporis ſui parte & munimento ſigillatim uellus illud cuſtodiat? ore nanq; dentibus & lingua ſerpens potiſsimum dimicat. Et quanquam non letalem, ut alij ſerpentes, morſum infligat, ut Nicander eſt autor in Theriacis, attamen triplex eſt illi dentium utrinq; in ore ordo, qui illi os certe & caput omnino armant, ut uel ſolo illo dentium ſpectaculo horrendus appareat draco. Præterea & hoc memorabile eſt, quod cum aquila certamen ineat, ouis eius inſidietur, leporem ſi quem ceperit eripere ei conetur. Tumq; aquila rurſum pugnam init cum genis eius. Vbi Nicander ſigillatim genarum mentionẽ facit, quod aquila bellum cieat cum genis draconis: quaſi indicare poëta uelit, nuſquã terribiliorem eſſe draconem, atq; in genis, uel ore, dentibus & capite. Verſus Nicandri ſunt:*

τῷ μὲν τ᾽ ἔκπαγλον κοτέων βασιλῆϊος ὄρνις,
αἰετὸς ἐκ παλάχης ἐπαέξεται, ἀντία δ᾽ ἐχθρὴν
δῆριν ἄγει γενύεσσιν, ὅταν βλώσκοντα καθ᾽ ὕλην
δέρκηται.

Proinde cum emphaſi & ſynecdoche dicit Pindarus, impetuoſiſſimis draconis genis cuſtodiebatur. e ℭ *Quinquaginta remorum nauim.*) *Quod uero draconem iſtum longitudine & latitudine naui, quæ quinquaginta remorũ ordines habeat, æquet, mehercle ingentem ſerpentis magnitudinem explicat. Multum erat ſi triremem longitudine æquaret. Iam quum* πεντηκόντορον *νεῶ uincat proceritate & craſſitie ſua, quid monſtroſius, quid admirabilius dici poteſt? Talis enim draco exuperabit magnitudine ſua portentoſæ uaſtitatis anguem, quem primo bello Punico apud Bagradam flumen Attilius Regulus* COS. *acri prælio, magna ſuorum militum pernicie, baliſtis & catapultis ægre tandem interemit: cuius detracta pellis Romam miſſa, centum & uiginti pedes cõtinere inuenta eſt, ut Florus in 18. libri Liuij Epitome, & Gellius lib. 6. cap. 3. confirmant. Hic lubens omitto, quod draco à* δέρκω, *id eſt uideo, dicatur, quia acutũ cernat. Præterea etiam quod Aeſculapio dicatus ſit, utpote quem, ut Nicander ait, ipſe in comoſa fago, in monte Pelio, iuxta uallem Pelethronium educauerit: eoq; nomine, quod draconis ſit plurimus in medicina uſus, ut Plinius lib. 29. cap. 4. Vel, ut alij uolunt, ideo, quod eos qui medicinæ ſeſe dedere uelint, oporteat eſſe & uigilantes draconis inſtar, & perſpicaces. Verum quum hæc non huc pertineant, miſſa faciam.* f ℭ *Quam ferri plagæ confecerunt.*) *Periphraſis eſt ſtructuræ nauis. Id eſt, quam ferrea fabri nautici inſtrumenta confecerunt. Ouidius in Transformatis, uipereos dentes in terram aratro proſciſſam ſatos autor eſt, unde armati ſubnati ſint, qui ueluti in Iaſonem facto agmine ruituri uidebantur, ac mutuis tamen uulneribus tandem conciderint. De hoc dracone 7. Metamorph. ſic inquit:*

Viperei dentes ſati.

Peruigilem ſupereſt herbis ſopire draconem,
Qui criſta, linguisq; tribus præſignis, & uncis
Dentibus horrendus, cuſtos erat arboris aureæ.
Hunc poſtquam ſparſit Lethæi gramine ſucci,
Verbaq; ter dixit placidos facientia ſomnos,
Quæ mare turbatum, quæ concita flumina ſiſtunt:
Somnus in ignotos oculos ubi uenit, & auro
Heros Aeſonius potitur, ſpolioq; ſuperbus
Muneris autorem ſecum ſpolia ampla reportans.

EPODOS, COLON XIII.

[a]Sed enim in uiam redeo tardius: reuertendũ tamen, nam urget hora: quanquam & ego compendiariã rationem nouerim, dum & multis aliſ,

ſapientibus,

ſapientibus, in breuiloquentia, ſi res ferret,[b] præceſſerim. Occîdit quidem arte cæſijs oculis, uarîcoloreq́ tergo ſerpentem Iaſon, ô Arceſilaë, furatusq́ eſt tandem [c]Medeã, quæ Peliæ cædem intulit: inq́ Oceani profunda, rubrumq́ peruenerunt mare, [d]deinde ad gentem Lemniarum mulierum, [e]quæ maritos ſuos orco demiſerant, illic & corporum ſuorum uiribus, [f]uictoriæ præmiũ ueſtimentum acceperunt,

Redit ad Argonautas.

STROPHE XII. COLON XIIII.

Concubueruntq́.

a ℂ *Sedenim in orbitam redeo tardius.*) *Poſt longam hactenus Argonautarum interſertam hiſtoriã necdum abſolutam, ſemet ipſe corrigens, ad inſtitutum ſeſe reuocat, ſuiipſius caſtigatione.* *b* ℂ *Præceſſerim.*) *ἄγημαι pro ἥγημαι. ἀμφίβολον eſt: poteſt enim & ἀφαίρεσις pro καθήγημαι eſſe: tum ſonat, præceptor fuerim.* *c* ℂ *Medeam quæ Peliam occîdit.*) *Furatus eſt Medeam, inquit, καὶ σὺν αὐτῇ φόνον πελίαο, & cum ipſa ſimul Peliæ cædem. Medea cædes & internitio fuit Pelei patrui Iaſonis: hic poſtquam in Theſſaliam reuerſus eſt, Peliam, à quo tantis periculis, adeoq́; ipſiſſimæ morti obiectus erat, regno uiduauit. Vel ideo Peliæ necem attuliſſe Medeam ait, quod quum precibus filiarum Peliæ permota eſſet, iuuenili ætate ipſum donare (ſic enim Ouidius habet:*

Spes eſt uirginibus Pelia ſubiecta creatis,
Arte ſuum parili reuireſcere poſſe parentem.)

perinde ac Aeſonem iuuentutis ætate rurſum florere fecerat, fidem nõ ſeruarit filiabus, cæterum eas perſuaſerit ferrum in parentis uiſcera ſtringere, ut ueteri ſanguine emiſſo, ipſa herbarum ſucco & uiribus, nouum & recentem infunderet: atq; ea ratione ipſa tandem reſecuerit iugulũ Peliæ, fugaq́; ſibi conſuluerit.

d ℂ *Deinde ad gentem Lemniarum mulierum.*) *Hæc noue Pindarũ dicere Interpres aſſeuerat: non enim in reditu, ſed in abitu ad Colchos in Lemnias inciderunt. Gentem pro multitudine, ἔθνος ἀντὶ πλήθους.*

e ℂ *Quæ maritos ſuos orco demiſerant.*) *Lemniorũ uxores in Venerẽ impie ſe gerentes, adſidue ei indignabantur, propterea quod odium ſui, maritis iniecerat. Mariti aduerſum Thracas belligerãtes, uictis ipſis uxores abſtulerũt,*

rem cum eis habentes. Quod animaduertentes Lemniæ, unanimiter inter ſeſe decreuerunt, reuertentes uiros occidere: atq; hoc decretũ ſuum opere ſunt perſecutæ. Hinc poëta eaſdem αὐδροφόνους *appellat.* f ℂ *Victoriæ præmium ueſtem.) Argonautas pro ueſte apud Lemnias certaſſe, Simonides etiã autor eſt. Et Pindarus huius agonis ode 4. Olympiorum mentionem habuit.*

[a]Quin & in exteris terris [b]tunc ueſtros ſplendores fatalis planè felicitas, diu noctuq́ comprehendit. Illic enim Euphemi genus proſeminatũ, in poſterum ſemper augebatur: [c]Et qui moribus Lacedæmoniorum cõmiſti ſunt, qui olim in Calliſtam inſulam migrarunt. Vnde & Apollo Libyæ agrum, [d]diuinã urbem Cyrenen, in qua aureus regis thronus eſt, ueſtræ adminiſtrationi cõmiſit, uti deorum honoribus eam excolatis

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Qui recta conſulendi mentem adepti eſtis.

a ℂ *Quin & in exteris terris.) Orationem ad Arceſilaum transfert: quoniam Ariſtoteles progenitor eius à Lemniadibus ortum duxerat. Nam quũ Argonautæ cum Lemniadibus rem haberent, Euphemus è Malacha Leucophanen genuit, à quibus Ariſtoteles, qui & Battus, ad maiores Arceſilai pertinens.* *b* ℂ *Tunc.)* τοτάκις, *tunc, quũ maiores ueſtri aureum uellus ſequundo uento auferunt, & à Lemniadibus tandẽ hoſpitio recipiuntur. Noctu & interdiu, apud Lemnias ſcilicet.* *c* ℂ *Et qui moribus.) Oratio elliptica eſt, uel zeugma. Eſt enim ſententia: Et qui moribus Lacedæmoniorũ miſti ſunt, etiam proſeminati ſunt ex Argonautis apud Lemnias. Lacedæmonem enim uenerunt, ut antehac oſtenſum, ex Argonautis progenerati, quæſitum patres ſuos, quos matres poſtea ſunt ſecutæ. Deinde in inſulam Calliſten primum appellatam, duce Thera, unde Thera etiam dicta, migrarunt. Callimachus:*

καλλίση τὸ πρόσθε, τὸ δ' ὕστερον ὄνομα θήρη.

Quæ primum Calliſto fuit, nunc nomine Thera eſt.

d ℂ *Diuinam urbem Cyrenen.) Græce ad uerbum ſic uertitur: Vobis Apollo Libyæ campum dedit, ut eum deûm honoribus augeatis, utq; gubernetis diuinam, aureum thronum obtinentis, Cyrenes urbem. More ſuo urbem Cyrenes poëta uocat, Cyrenen faciens Nympham, ac tutelarem deam urbi cognominem.*

minem. Cyrene aureum ſolium obtinet, quia in ea regia ſceptra conſpiciuntur. Verum quæ paulò ante præcedenti Epodo reddidi, nō abhorrent ab his uerbis: idem enim utrinq; ſenſus.

[a]Agnoſce nunc Arceſilaë Oedipodicam ſapi-
entiam. Si quiſquā præacuta ſecuri magnæ quer
cus ramos excidat, eiusq́ admirandam ſpeciem
deformet, adhuc ipſa tamen incorrupta cōmodi-
tate ſpecimen ſui præbere queat, ſi quando in hy
bernum tandem ignem peruenerit, aut cum re-
ctis præcipuis columnis fulta, difficilem in mu-
ris laborem miniſtrat, ſuum ubi locū deſeruerit.

EPODOS, COLON XIII.

Atqui [b]medicus es mihi opportuniſs. [c]quan-
doquidem & ipſe uitam tibi tuam Apollo hono-
re afficit. [d]Opus eſt clementem te adhibere ma-
» num, [e]hulcerisq́ uulnus curare, [f]Facile enim uel
» cum imbecillioribus urbem concuſſeris: at pri-
» ſtino reſtituere integritati ſeu ſtatui, hoc opus, hic
» certe labor eſt, niſi Deus principiū, gubernator,
» ipſis etiam aſtiterit. [g]Tibi uero hęc Charites ſub-
ornant & perficiunt [h]: quare patere circa felicem
Cyrenen omnem admouere curam.

STROPHE XIII. COLON XIIII.

[i]Illud porrò Homeri in animo tuo reputans,
» quæſo mihi dones: Nuncius, inquit, bonus, qua-
» uis in re maximū precium fert. [k]Iam & Muſæ bo
na fama & rectis denunciationibus creſcunt. [l]A-
gnouit profectò Cyrene, celeberrimaq́ Batti do
mus iuſtas Demophili ſolicitudines. Eſt quidem
ætate iuuenis, conſilio uero canus, quo uel ei qui

Batti, hoc eſt Arceſilai qui originē à Batto duxit.

h

centum annos natus eſt, obuiare poteſt. [m]Sepa- rat certe claram uocem ſuam à conuiciatrice lin- gua, non eſt maledicus, non male tui meminit, nõ ſiniſtra conſulit.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[n]Didicit profectò iniurium odiſſe, non repu-
» gnans bonis, [o]nihil diu protrahens: [p]Siquidem
» breuis apud homines menſuræ occaſio eſt: pro-
» beq́ temporis opportunitatẽ nouit, quam nõ im
» pigre obſeruat. [q]Hoc enim omnium triſtiſsimũ
» eſſe aiunt, aliquem bona cognouiſſe, nec ijs frui
» poſſe. [r]Enimuero Atlas etiamnum cum cœlo lu- ctat̃, patriæ ſuæ, & facultatibus ademptus. [s]At
» immortalis Iupiter Titanas etiam ſoluit. [t]Sic in tempore ſequundiore ceſſante aura mutationes

EPODOS, COLON XIII.

Velorum ſunt. Proinde [u]pernitioſo certe labo re exhauſtus, domum iam reuiſere precatur, utq́ animum ſuum iuxta Apollinis fontem, ſympoſia ſequutus unà cum iuuenibus, ſaturare queat. Ro- gat etiam, ut illic uariè ornata cithara ſua, inter ſa piẽtes ciues quiete degere poſsit: neq́ enim cui- quam ſe daturum damnum infit, modo & ipſe non accipiat à ciuibus. [x]Poſtremo, ut narrare li- ceat ei, qualem nuper Thebis hoſpitio ſuſceptus, immortalium carminum fontem repererit.

a ❡ *Agnoſce nũc Oedipodis ſapientiã.)* οἰδιπόδα σοφίαν γνῶθι, *id eſt, agnoſce ænigma, intellige quid uelim, perinde atq; Oedipodes, Sphingis ænigma intelligens ſoluebat. Statũ huius hymni nunc aggreditur, qui eſt, quod precatur Arceſilaũ, ut profugo, ac ſeditioſo, ut putabatur fortaſſe, Demophilo ignoſcat, eiq; in patriam redire permittat. Aenigma Sphingis eſt apud Sopho- clem*

dem in argumento Oedipodis tyranni:

ἐςι δίπουν, ἐπὶ γαρ καὶ τέτραπον, οὗ μία φωνή
καὶ τρίπον, ἀλλάσσει δὲ βολὴν μόνον, ὅσ' ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ, κινεῖται, ἀνά τ' αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον,
ἀλλ' ὁπόταν πλείςοισιν ἐπιγόμενον ποσὶ βαίνῃ
ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

αἴνιγμα eſt ἀμφίβολον, uel ad Arceſilaum, uel ad Demophilum referendum. Ad regem hoc modo. Per quercum, quæ tametſi ramis priuetur, ſpecimen ſui præbet, adeoq; fortitudinis inſigne, ipſe Arceſilaus intelligitur: qui licet ſeditione petitus ciuium, fortiſsime tamen reſtiterit, ac inuictus permanens oſtenderit, quantum eximium regiæ uirtutis decus poßit. Ad Demophilum uero hac ratione: Vt quercus loco mota, uel etiam exciſa, ſiue ad gradũ peruenerit, ſiue in ignem, roboris ſui argumentum præſtat: conſimili uia Demophilus, quamuis è patria exciderit, profugus & extorris ſit, infracto tamen animo manet, nec cõuicia in te regem Arceſilaum iactat, ſed candide, egregie & magnifice de te ſentit. Eſt ergo ænigmatica inſinuatio, qua irrepit in animum regis, cõmendans ei Demophilum à candore. Suſcitarant autem quidam ſeditionem aduerſus Arceſilaum, cupientes eum è regno eijcere. Atqui rex ſuperior factus, in fugam adegit iſtos: quos inter Demophilus etiam erat: qui quum Thebas ad Pindarũ profugiſſet, impetrauit ab eo, ut hymnũ pro ſe ad regem placandũ pangeret: quod & iamnunc conficit. b ℭ Medicus es mihi opportuniſsimus.) In tropologia cœpta perſeuerat. Medicum uocat, nõ quod ſit re uera, cæterum quod laboranti exilio Demophilo, ceu medicus ægro ſubuenire poſsit opportuniſsimus, qui norit quo tempore, quibus horis, quibus ex rebus medicina impertiri debeat: hoc eſt, quomodo Demophilo auxiliandum ſit: in eius enim arbitratu erat huius uiri ſalus & internitio. Summa, medicus es cõuenientiſsimus: non habemus hic opus Aeſculapio, uel Chirone, uel Hippocrate: te uolumus.

c ℭ Quandoquidem & ipſe Apollo.) Ipſe Apollo tibi uitam tuam honorat: hoc eſt, ipſe Apollo, tanquam medicorum præſes, lumen uitæ conſeruat, ut & regio te honore dotat, ut & tibi & alijs prodeſſe ualeas. Apollinẽ autem & medicum eſſe Epigramma græcum teſtatur, cuius hæc ſententia eſt:

Pean cum Chirone, Aſclepius Hippocratesq;. &c.

Vbi Pæan, hoc eſt, Apollo, primum locum obtinet. d ℭ Opus eſt.) Ad clementiam hortatur. Decere principem clementiorem, quàm crudeliorem nominari. e ℭ Vulnus hulceris.) Hoc eſt, quicquid habes uel erga urbẽ, uel Demophilum, decorum eſt ut prætermittas, eorumq; obliuiſcaris.

f ℭ Facile enim uel cum imbecillioribus.) Gnome eſt, qua difficilius eſſe

tum eſt, inquit Interpres. κεχλαδόντας, id eſt, πλήθοντας: pro κεχλαδόντας. Eſtq; χλᾶδος proprie aquarum cum ſtrepitu ſeu murmure fluxus: ſicut βρόμος ignis ſtridor uel fragor. Sunt autem Mercurij filij Echion & Eurytus. f ℭ *Qui circa Pangæum.) Pangæus mons eſt Thraciæ in ſeptentrione, ut Plinius lib. 4. cap. 11. habet. Venerunt, inquit, Boreadæ, commorantes circa Pangæum montem.* g ℭ *Boreas uentorum rex.) Boreã uentorum regem & patrem facit. Ventus eſt uehemens, à ſeptentrione ſpirans: cuius filij ſint Zetes & Calais. Ficta ſunt fortaſſe nomina: καλάϊς enim, ueslut καλῶς ἄωρ, id eſt, belle & iucunde flans. ζήτης quaſi ζαήτης, id eſt, ἄγαν ἄωρ, nimium flans. Græci ſeptentrionales Boreadas uocant. Hinc ſunt qui hanc fabulam id ueri cõplecti uelint, quod per Boream ſeptentrionales Scythæ intelligantur, qui ſe heroibus Argonautis adiunxerint, quiq; ob uelocitatẽ alati dicantur.* h ℭ *Mouebantur.) πεφρίκοντας, pro δινουμένους. φρὶξ proprie tranquilla eſt fluctuum cõmotio. hinc φρίσσω placide commoueo. Poëta dicit πεφρίκοντας, perinde ac uerbi thema præſens ſit πεφρίκω: nam ſi à φρίσσω deducatur, tum oportebat eſſe πεφρικότας.*

Cæterum & omnia perſuadens, dulce deſiderium ſemideis accendebat [a]Iuno

STROPHE IX. COLON XIIII.

Nauis Argi, ne quis nulli periculo expoſitus apud matrem remaneret ætatem ſuam coquens, ſed ut uel morte pulcherrimum uirtutis ſuæ remedium offenderet. Poſtquã igitur Iolcum [b]peruenit [c]nautarum flos, omneis collaudans [d]recenſuit Iaſon. At ei ſanè [e]Mopſus uates augurijs & ſacris uaticiniorum [f]ſortibus, exercitũ in nauim prudenter induxit. Anchoris porrò ad embolũ ſuſpenſis

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Auream manibus apprehendens phialã princeps in puppi, [g]patrem cœleſtium fulmine tonantem Iouem, ac meatu celeres fluctuum ictus, uentorumq;

torumq́ inuocabat, noctesq́ & ponti ſemitas, diesq́ lætos, amicam item reditus fortunam. Cui è nubibus fatalis tonitru ſonitus inſonuit, ſplendidi etiam coruſcationis radij uenerunt prorumpentes. Vt uero reſpirauerunt heroës, fidem diuinis adhibebant ſignis.

a ℭ *Iuno.)* *Quia Iuno in Argo colitur, & nauis heroum ab Argo nomẽ habet ab Argiuis principibus, ut eſt apud Ciceronem in Tuſculanis, ideo Iuno principes illos ſuos ad uirtutem, ad heroica facta inflammat, inſtigatq́;, ut Argo nauim conſcendant.* *b* ℭ *Peruenit.)* κατέβα *pro* κατῆλθε, *deuenit.* *c* ℭ *Nautarum flos.)* ναυτῶν ἄωτος, *nautarum flos: hoc eſt, delecta manus, ſelectæ copiæ.* *d* ℭ *Recenſuit.)* λέξατο *pro* κατελέξατο, *per* ἀφαίρεσιν, *id eſt, ordine recenſuit, numerauit, cenſum fecit.* *e* ℭ *Mopſus.)* *Secundum alios, tribus ſunt uſi uatibus Argonautæ, Mopſo Ampycis filio, Idmone Atlantis, & Amphiarao Oiclei.* *f* ℭ *Sortibus.)* *Sortibus primum uaticinari conſuerunt, fueruntq́; in ſacris menſis tali, quorum iactu diuinabant: ueluti ſi me iactante, hoc quod dixero perueniat, fiet quod uolo: ſin ſignum à me nominatum non cadat talo, nec me compotem fore uoti, arguit.* *g* ℭ *Patrem cœleſtium fulmine tonantem.)* *Ioui primum libat, non autem Neptuno, ob eam cauſam, quod ut Aratus ait,*

—μεσταὶ δὲ διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαί,
πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί, μεστὴ δὲ θάλασσα
καὶ λιμένες.

ἐγχεικέραυνον, *quod fulmine pro haſta utatur, ut iam antea auditũ, nominat.* ἀμπνοὰν ἔστασαν, *pro* ἀνέπνευσαν, *reſpirarunt. Quo indicat, uehementer Argonautas tonitru et fulmine Iouis territos, & ferè exanimatos fuiſſe.*

[a]Acclamauit ergo eis

EPODOS, COLON XIII.

Vt remos agerent, prodigiorum [b]interpres, dulceis ſpes [c]ſubindicans. Remorũ actio uero ab [d]argumentoſis manibus cita pergebat: cumq́ auſtri flatu [e]ad inhoſpitalis ponti oram tranſmiſsi uenerunt, illic caſtum marini Neptuni delubrũ

ſubiere: purpureus Thracenſium grex aderat, necnon diuinitus lapide extructa [f] aræ latitudo, ac dum ingens in periculum incidiſſent, domino nauium ſupplicabant,

STROPHE X. COLON XIIII.

Vt effugere daret [g] ineluctabilem [h] collidentiũ ſe mutuò petrarũ impetum. Geminæ autem uitæ erant, uoluebanturq́ue celerius, quàm grauiter ſtridentium uentorum acies.

a ℭ *Acclamauit.*) *κάρυξε pro ἐκάρυξε, proclamauit, diuulgauit. ἀμφιβολία hic eſt.* *b* ℭ *Vates.*) *τερασκόπος* Nominatiuus *eſſe poteſt: tum ad Mopſum uatem referendum eſt: prodigiorũ enim ſpeculatorem ſonat. Vates Mopſus Argonautis demandauit, ut remis manus ſuas admouerẽt. Vel acuſatiuus eſſe Doricus poteſt, multitudinis numer, inominatiuo ſingulari ſimilis: tum ad Iaſonem transferenda eſt oratio: ut ſit ſenſus: Iaſon Argonautis ſuis per præconem promulgauit, ipſos uates (Nam tres habebant, ut ſuprà demonſtratũ) debere remos uerſare. Verum prior ſententia melior eſt.*

c ℭ *Subindicans.*) *γνώπτων, ὑπεμφαίνων, ſubindicãs. ἁδείας ἐλπίδας, ſuaueis ſpes, de potiunda ſcilicet aurea arietis lana. ἁδείας pro ἡδείας.* *d* ℭ *Argumentoſis manibus.*) *τραχειᾶν παλαμᾶν. α pro ω Dorice, fortibus manibus.* *e* ℭ *Ad inhoſpitalis ponti oram.*) *Ponti Euxini eſt circuitio, de quo Plinius lib. 6. cap. 1. Pontus Euxinus, inquit, antea ab inhoſpitali feritate ἄξενος appellatus, peculiari inuidia naturæ ſine ullo fine indulgentis auiditati maris. Et ipſe in Europam Aſiamq́ue funditur. &c.*

f ℭ *Aræ latitudo.*) *θέναρ uola manus proprie eſt. Metaphorice hic poeta pro latitudine uſus eſt: à θένειν, quod eſt ferire. unde apud Euclidem ὑποθένουσα, ſubſecans uel ſuccidens linea dicitur. Hic ergo θέναρ βωμοῖο, latitudo aræ, pro lata ara accipitur περιφραστικῶς. δεσπότης ναῶν, epithetõ Neptuni.* *g* ℭ *Ineluctabilẽ.*) *ἀμαιμάκετον pro ἀκαταμάχητον, inſuperabilem, inexpugnabilem.* *h* ℭ *Collidentiũ ſe mutuò.*) *Per concurrentes hic petras Cyaneas intelligit, quæ ſunt inſulæ Ponti, ab alijs Symplegades appellatæ, traditæq́ue fabulis inter ſe cõcurriſſe, quum paruo diſcretæ interuallo, ex aduerſo intrantibus geminæ cernebantur, paulumq́ue deflexa acie, coëuntium ſpeciem præbebant. Plinius lib. 4. cap. 13. Pindarus has duas uitas,*

hoc

hoc eſt, uiuas petras appellat, propter motum, quo concurrere uidentur, ſuum. Recordatur has petras Odyß. μ Homerus:

ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, πρὸ τι δ' αὐτὰς,
κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος ἀμφιτρίτης.
πλαγκτὰς δή τοι τάςγε θεοὶ μάκαρες καλέουσι. *&c.*

[a]At mortem iam Argonautarum nauis ſcopulis illis, uentorũq́ luctæ attulit. Ad [b]Phaſin enim deinceps redierunt, inde [c]ad nigros uultu Colchos appulſi uim eis fecerũt, apud ipſum Aeëtã. [d]Venerabilis porrò Venus celerrimis telis conſpicua, uariegatam motacillam, Bacchi auem, ex Olympo in [e]indiſſolubilem [f]quatuor radijs interſtinctum circulum iungens

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ad homines primum detulit. Carmina præterea magica ſapientem [g]Aeſonidem docuit, ut Medeæ parentibus [h]reuerentiã adimat, utq́ [i]deſiderabilis Hellas ipſam iam tum animo flagrantem flagro credulitatis ac ſuadelæ mutet. Atqui Medea ſanè protinus [k]fines & extrema paternorum certaminum demonſtrauit, oleoq́ medicinã uehementium dolorum expultricem admiſcens, Iaſoni ut ſeſe perungeret dedit, [l]quum iam uiſum eſſet illis aliquod operæprecium, ut nuptijs mutuo complexu dulcibus conſocientur.

a ❨ At mortem.) Metaphora eſt. hoc eſt, Argonauis è Cyaneis petris, uel Symplegadibus erepta eſt. b ❨ Phaſin.) Europæ fluuium, iuxta Mæotin lacum & Tanain, cuius & Apollonius meminit:

φάσις δινήεις εὐρὺν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.
Impete cum uaſto Phaſis latum in mare trudit
Fluxum.

c ❨ Ad nigros uultu Colchos.) ἔνθα κελαινώπεσσι κόλχοισι, ad uultu nigros Colchos. Quidam κελαινὸν pro κατα-

πλακτικὸν, hoc eſt, horrendum, ueluti facie & uultu horrendos uel conſternanteis, ut ex ipſo Colchorum uultu truculentia & ſæuitia appareat. Alij dicunt quod Scythæ ſint Aegyptioꝝ coloni, unde & eos nigricolores eſſe aiunt.

d ℭ *Venerabilis Venus.)* *Quomodo Venus adiuuerit per iynga Iaſonē, narrat. Iynx auicula eſt, ut Scholia tradunt, maculoſis plumis, oblongo collo, lingua admodū protenſa, frequenter ſeſe uertens, ceruicē uolutans ſuam. Hanc ſibi ueneficæ accōmodam ad amatoria incantamenta rentur: unde accipientes eam rotæ cuipiam alligant, ac ſua cantantes carmina circumuoluunt.*

e ℭ *Indiſſolubilem circulū.)* *Indiſſolubilis circulus, rotæ eſt periphraſis.*

f ℭ *Quatuor radijs.)* τετράκναμον. κνήμη *radius eſt rotæ.* Non *ſimpliciter ergo rotam quatuor habere radios dicit, uerum ideo, quod ad duos radios alæ, & ad alios duos pedes iyngis adnexi ſint.* Theocritus *in* Pharmaceutria *huius auiculæ meminit, & poſthac ode* 4. Nemeorum *hanc ipſam repetit* Pindarus. *Vnde prouerbiū eſt, Iyngi trahi. Sed hac de plura in* Nemeis. *Latini motacillā iynga uocant.* g ℭ *Aeſonidē.)* *Aeſonidē, Iaſonē Aeſonis filiū.*

h ℭ *Reuerentiam adimat.)* ἀφέλοιτ' αἰδῶ, *ut Medeæ parentibus reuerentiam adimat: id eſt, Venus edocuit Iaſonem, & eam illi gratiam adſidit, qua ita Medeæ placeret, eiusq; amore inflammaretur, ut Medea huius amorem patris honori præferret, ut mallet conſeruatum iri Iaſonem potius, quàm parentes ſuos, quum tamen diuino & naturali inſtinctu, parentibus honorem & obedientiam & gratitudinem deberet Medea.* i ℭ *Deſiderabilis Hellas.)* Hellas, *id eſt Græcia. & continens pro contento* κατ' ὑπαλλαγὴν, *ut Cicero appellat huiuſmodi ſchema. Ipſa Græcorum manus, cuius princeps erat Iaſon, ea inquam delecta Græcorum principum manus adeò ſuffurata eſt animū Medeæ, uti mallet in Græcia quàm in Colchide habitare.* k ℭ *Fines paternorum certaminum.)* πείρατ' ἀέθλων, *fines paternoꝝ certaminum demonſtrauit. Hoc eſt, indicauit Medea Iaſoni, qui labores eſſent exantlandi ei, à patre propoſiti. Vel ſic intelligi poteſt: Monſtrauit Medea (*ἄεθλον *enim & præmium & certamen ualet) quibus rationibus poſſet fines certaminem, uel præmioꝝ adipiſci: hoc eſt, qua ope inſtructus, fieri poſſet uoti ſui compos, & omneis exhaurire & ſuperare labores, quos pater Aeëtes propoſiturus erat, & aureum uellus pro mercede referre.* l ℭ *Quū iam uiſum eſſet eis.)* *Hoc eſt, ea ratione Medea pharmacum apparauit, quo poſſet in certaminibus ſuperior euadere, ut ſe duceret in uxorem, alioqui tam fidam ei ſeſe non exhibuiſſet.*

EPODOS, COLON XIII.

At quum Aeëtes [d]adamantinū aratrū in medium

dium proferendo telluri infixiſſet, unà cum bubus flammam [b]è flauis naribus ardentis ignis ſpirantibus, qui æreis ungulis per uicem terram[c] incidebant, ſolus [d]ad iuga adducens, Iaſon appropinquabat: rectas autem ſectiones intendens trahebat, [e]terræ dorſum [f]ad orgyæ longitudinem in profundum aratro uerſæ, diſſecans. Dixitque Aeẽtes: Hoc operis nauis iſtius rex, quiſquis eſt, ubi mihi perfecerit, [g]immarceſsibilem ſtratũ tollat,

STROPHE XI. COLON XIIII.

Pellem [h]aureã, lana ſplendidam. [i]Hæc ubi memoraſſet ille, croceum ſuum indumentum proijciens Iaſon, dea fretus, opere tenebatur arandi: Ignis itaque ipſum non [k]turbat, iuxta pharmacorum peritiſsimæ amicæ incantamenta. Apprehenſo ergo aratro, [l]bubulis colligauit neceſsitatis uaſis, colla boum: quũque [m]lateribus ualenti naturæ acrem ſtimulũ inieciſſet fortis Iaſon, [n]præfixum laboris penſum abſoluit. Gemebat hoc uidens, tametſi clanculum hominis uirtutes uehementer admiratus Aeëtes.

a ❨ *Adamantinum aratrum.)* *Metaphorice durum, uel reuera ex Adamante factum. Quomodo uero Aeëtes primũ, deinde Iaſon aratro terrã proſciderit, eſt apud Apollonium, Orphea, Sophoclem, & Ouid. 7. Metamorph.*

b ❨ *E flauis naribus.)* ἀπὸ ξανθᾶν γενύων, *pro* ξανθῶν. & γενύων, *pro* ῥινῶν. *Nares flauæ ſunt, propter igneũ quẽ efflãt colorẽ.* *c* ❨ *Incidebant.)* ἀράσσεσκον *pro* ἤρασσον, *ſculpebant, deradebant, incidebant,* ἐχάρασσον. *d* ❨ *Ad iuga adducẽs.)* ἀγαγὼν, *ubi ad iuga perduxiſſet.* ζεῦγλα, ζυγά, ἢ ζεῦγα. ἑνικῶς ζεῦγλον, ζυγόν, ζεῦγον & ζεῦγος *dicitur.* αὖλαξ *ſulcus, ab* αὐλὸν, *id eſt, longum: omne enim longum Græcis dicitur* αὐλόν. *e* ❨ *Terræ aratro uerſæ.)* ἀναβωλακία γῆ, *terra in proſciſsione uel aratione glebã ſurſum reijciens remittens'ue. Ergo* ἀνα-

βωλακία hic eſt ἐπίθετον. f ❨ *Ad orgyæ longitudinem.*) *Orgya lon gitudo eſt trium cubitorum, uel ambarum manuum extenſio, ut* Heſychius *au tor eſt. Germanicè klafter.* g ❨ *Immarceſsibilem ſtratum tollat.*) *Incor ruptibilem ſtratum, μεταφορικῶς pellem arietis auream uocat, priſco mo re. Veteres enim paßim apud* Homerum *ſtragulis lectorum è pellibus factis uſi eſſe leguntur. Scholia ueteres pelles ſubſtrauiſſe tradunt: hinc à κῳδίοις κῶμα, id eſt, ſomnũ dici, eo quod ſuper pellibus dormirẽt, uolunt: unde Ariſtoph.*

ἀλλ' οὐ μὴ μισθῶ, γενοίμην γ' ἂν κρατίνου κώδιον.

Incorruptibilem ideo dicit, quod aureum eſſet uellus, aurumq́; non ſit corrupti oni obnoxium. h ❨ *Aurea lana.*) *κῶας αἰγλᾶεν χρυσέῳ θυσάνῳ, pellem aurea fimbria ſplendidam. θύσανος proprie fimbria eſt, dicta παρὰ τὸ θυσανοῦσθαι, hoc eſt, κινῆσαι, ut eſt apud Homerũ Iliad.* β *&* ξ *in Scho lijs: uel παρὰ τὸ θύσαι, hoc eſt, παραιωρεῖσθαι, ut Pindarica hypomnema ta habent: id eſt, à iuxta attollendo. Hinc metaphorice hic fimbria pro lana uſus eſt, quod & ipſa inſtar fimbriæ ſeſe attollat, propter bonam alimoniam, uel teneritudinem.* i ❨ *Hæc ubi memoraſſet.*) *Vt ſit Iaſon Aeëtæ cum exemplum tum promiſſum ſecutus, memorat.* k ❨ *Turbat.*) *αἰόλλει pro ταράσσει. Ignis eum non turbat, non cõmouet, non retrahit.* l ❨ *Bu bulis neceßitatis uaſis.*) *Βοέοις δήσαις ἀνάγκαις ἔντεσιν αὐχένας, colla boum bubulis neceßitatis uaſis ligauit, id eſt loris, περιφραστικῶς.*

m ❨ *Lateribus ualenti naturæ.*) *ἐριπλεύρῳ φυᾷ. Circuitio eſt boum, natura magnorũ laterũ: id eſt, boues quibus natura ſunt grandia latera: unde et fortes ſunt.* n ❨ *Præfixum laboris penſum abſoluit.*) *Quæſtio hic uer ſari ſolet, inquit Interpres, quomodo ignis non læſerit Iaſonem: & quia Pinda rus non expoſuit, diſcutienda eſt. Hiſtoria ergo ſic habet: Medea Iaſoni præce pit, ne boueis aduerſus uenti flatum ageret, ne retroacta ignis flamma damnum acciperet, ſed auras uentorum ſequeretur: ſic futurum, ut flatus boum ignei ad anteriora rapiantur. Iußit etiam; ut poſtquam ſulcorum unum ordinem perfe ciſſet, ne à fine iſto colonorum more denuò inciperet, uerum ut retrorſum actis ab eo fine bubus, ab eodem ſemper loco ordiretur.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Proinde forti uiro, ſocij amicas manus porri gebant, coroniſq́ herbaceis ipſum [a]redimibant, ac manſuetis ſermonibus amicum conueniebant ſuum. Continuò [b]Solis admiranda proles Aeë

tes,

tes, collucens oſtendebat uellus, quod illic [c] Phrixi gladius extendebat. Arbitrabatur enim nihil porrò moliri poſſe Iaſonem pro tollendo uellere: ſiquidem repoſitũ erat in ſaltu, [d] ubi impetuoſiſsimis draconis genis cuſtodiebatur, qui cum latitudine, tum longitudine, [e] quinquaginta remorum nauim occuparet, [f] quam ferri plagæ perfecerunt.

λόχμα, hoc eſt, denſo arborib. uepribus'ue loco.

a ℂ Redimibant.) *δρέπτειν proprie ad animantia bruta refertur, ὅτι ἐπὶ τῆς ἔρας ὀζίωσιν. hoc eſt, quod è terra pabula & paſcua carpant. Hic pro ὀρέφειν, hoc eſt, cingere & coronare uſus eſt. Coronis herbaceis eum ornarunt ueterum more, qui terræ uirentibus folijs uel herbis uictores ſuos decorabant, ut in quatuor celebrium Græciæ ludorum circulo liquet: uirtutis enim rationem, non pecuniarum ſeu quæſtus habentes, uirentem uirtute & animum & caput, uirentibus omnium parentis terræ germinibus teſtabantur.*

b ℂ Proles Solis.) *περίφρασις eſt Aeëtæ, Solis admiranda proles: filius enim Solis eſt.* *c* ℂ Phryxi gladius extendebat.) *Nam Phryxus Ioui, fugæ autori, arietem illum immolarat, ut ſuprà narratũ. Proponit autem alterum laborem, uel monſtrum potius, Iaſoni uincendum.* *d* ℂ Vbi impetuoſiſſimis draconis genis.) *Quur genis draconis, & non potius oculis cuſtodiri uellus ait? An ideo, quod per Synecdochen & oculos & totum caput per genas ſignificet? quod dentibus ori infixis pugnet? quodq; ueluti præcipua corporis ſui parte & munimento ſigillatim uellus illud cuſtodiat? ore nanq; dentibus & lingua ſerpens potiſſimum dimicat. Et quanquam non letalem, ut alij ſerpentes, morſum infligat, ut Nicander eſt autor in Theriacis, attamen triplex eſt illi dentium utrinq; in ore ordo, qui illi os certe & caput omnino armant, ut uel ſolo illo dentium ſpectaculo horrendus appareat draco. Præterea & hoc memorabile eſt, quod cum aquila certamen ineat, ouis eius inſidietur, leporem ſi quem ceperit eripere ei conetur. Tumq; aquila rurſum pugnam init cum genis eius. Vbi Nicander ſigillatim genarum mentionẽ facit, quod aquila bellum cieat cum genis draconis: quaſi indicare poëta uelit, nuſquã terribiliorem eſſe draconem, atq; in genis, uel ore, dentibus & capite. Verſus Nicandri ſunt:*

τῷ μὲν τ' ἔκπαγλον κοτέων βασιλήϊος ὄρνις,
αἰετὸς ἐκ παλάχης ἐπαΐξεται, ἀντία δ' ἔχθρην
δῆριν ἄγει γενύεσσιν, ὅταν βλώσκοντα καθ' ὕλην
δέρκηται.

Proinde cum emphaſi & ſynecdoche dicit Pindarus, impetuoſiſſimis draconis genis cuſtodiebatur. e ☙ *Quinquaginta remorum nauim.*) *Quod uero draconem iſtum longitudine & latitudine naui, quæ quinquaginta remorũ ordines habeat, æquet, mehercle ingentem ſerpentis magnitudinem explicat. Multum erat ſi triremem longitudine æquaret.* Iam *quum* πεντηκόντορον ναῦν *uincat proceritate & craßitie ſua, quid monſtroſius, quid admirabilius dici poteſt? Talis enim draco exuperabit magnitudine ſua portentoſæ uaſtitatis anguem, quem primo bello Punico apud* Bagradam *flumen* Attilius Regulus C O S. *acri prælio, magna ſuorum militum pernicie, baliſtis & catapultis ægre tandem interemit: cuius detracta pellis* Romam *miſſa, centum & uiginti pedes cõtinere inuenta eſt, ut* Florus *in* 18. *libri* Liuij *Epitome, &* Gellius *lib.* 6. *cap.* 3. *confirmant. Hic lubens omitto, quod draco à* δέρκω, *id eſt uideo, dicatur, quia acutũ cernat. Præterea etiam quod* Aeſculapio *dicatus ſit, utpote quem, ut* Nicander *ait, ipſe in comoſa fago, in monte* Pelio, *iuxta uallem* Pelethronium *educauerit: eoq; nomine, quod draconis ſit plurimus in medicina uſus, ut* Plinius *lib.* 29. *cap.* 4. *Vel, ut alij uolunt, ideo, quod eos qui medicinæ ſeſe dedere uelint, oporteat eſſe & uigilantes draconis inſtar, & perſpicaces. Verum quum hæc non huc pertineant, miſſa faciam.* f ☙ *Quam ferri plagæ confecerunt.*) *Periphraſis eſt ſtructuræ nauis. Id eſt, quam ferrea fabri nautici inſtrumenta confecerunt.* Ouidius *in* Transformatis, *uipereos dentes in terram aratro proſciſſam ſatos autor eſt, unde armati ſubnati ſint, qui ueluti in* Iaſonem *facto agmine ruituri uidebantur, ac mutuis tamen uulneribus tandem conciderint. De hoc dracone* 7. *Metamorph. ſic inquit:*

Viperei dentes ſati.

Peruigilem ſupereſt herbis ſopire draconem,
Qui criſta, linguisq; tribus præſignis, & uncis
Dentibus horrendus, cuſtos erat arboris aureæ.
Hunc poſtquam ſparſit Lethæi gramine ſucci,
Verbaq; ter dixit placidos facientia ſomnos,
Quæ mare turbatum, quæ concita flumina ſiſtunt:
Somnus in ignotos oculos ubi uenit, & auro
Heros Aeſonius potitur, ſpolioq; ſuperbus
Muneris autorem ſecum ſpolia ampla reportans.

EPODOS, COLON XIII.

[a]Sed enim in uiam redeo tardius: reuertendũ tamen, nam urget hora: quanquam & ego compendiariã rationem nouerim, dum & multis alijs,

ſapientibus,

ſapientibus, in breuiloquentia, ſi res ferret,[b] præceſſerim. Occidit quidem arte cæſijs oculis, uari colore'que tergo ſerpentem Iaſon, ô Arceſilaë, furatus'que eſt tandem [c]Medeã, quæ Peliæ cædem intulit: in'que Oceani profunda, rubrum'que peruenerunt mare, [d]deinde ad gentem Lemniarum mulierum, [e]quæ maritos ſuos orco demiſerant, illic & corporum ſuorum uiribus, [f]uictoriæ præmiũ ueſtimentum acceperunt, Redit ad Argonautas.

STROPHE XII. COLON XIIII.

Concubuerunt'que.

a ☾ Sed enim in orbitam redeo tardius.) Poſt longam hactenus Argonautarum interſertam hiſtoriã necdum abſolutam, ſemet ipſe corrigens, ad inſtitutum ſeſe reuocat, ſuijpſius caſtigatione. b ☾ Præceſſerim.) ἄγημαι pro ἥγημαι. ἀμφίβολον eſt: poteſt enim & ἀφαίρεσις pro καθήγημαι eſſe: tum ſonat, præceptor fuerim. c ☾ Medeam quæ Peliam occidit.) Furatus eſt Medeam, inquit, καὶ σὺν αὐτῇ φόνον πελίαο, & cum ipſa ſimul Peliæ cædem. Medea cædes & internitio fuit Pelei patrui Iaſonis: hic poſtquam in Theſſaliam reuerſus eſt, Peliam, à quo tantis periculis, adeo'que ipſißimæ morti obiectus erat, regno uiduauit. Vel ideo Peliæ necem attuliſſe Medeam ait, quod quum precibus filiarum Peliæ permota eſſet, iuuenili ætate ipſum donare (ſic enim Ouidius habet:

Spes eſt uirginibus Pelia ſubiecta creatis,
Arte ſuum parili reuireſcere poſſe parentem.)

perinde ac Aeſonem iuuentutis ætate rurſum florere fecerat, fidem nõ ſeruarit filiabus, cæterum eas perſuaſerit ferrum in parentis uiſcera ſtringere, ut ueteri ſanguine emiſſo, ipſa herbarum ſucco & uiribus, nouum & recentem infunderet: atq; ea ratione ipſa tandem reſecuerit iugulũ Peliæ, fuga'que ſibi conſuluerit.

d ☾ Deinde ad gentem Lemniarum mulierum.) Hæc noue Pindarũ dicere Interpres aſſeuerat: non enim in reditu, ſed in abitu ad Colchos in Lemnias inciderunt. Gentem pro multitudine, ἔθνος αὐτὶ πλῆθος.

e ☾ Quæ maritos ſuos orco demiſerant.) Lemniorũ uxores in Venerẽ impie ſe gerentes, adſidue ei indignabantur, propterea quod odium ſui, maritis iniecerat. Mariti aduerſum Thracas belligerãtes, uictis ipſis uxores abſtulerũt,

rem cum eis habentes. Quod animaduertentes Lemniæ, unanimiter inter ſeſe decreuerunt, reuertentes uiros occidere: atq; hoc decretũ ſuum opere ſunt perſecutæ. Hinc poëta eaſdem ἀνδροφόνους *appellat.* f ℂ *Victoriæ præmium ueſtem.) Argonautas pro ueſte apud Lemnias certaſſe, Simonides etiã autor eſt. Et Pindarus huius agonis ode 4. Olympiorum mentionem habuit.*

[a]Quin & in exteris terris [b]tunc ueſtros ſplendores fatalis planè felicitas, diu noctuq́ comprehendit. Illic enim Euphemi genus proſeminatũ, in poſterum ſemper augebatur: [c]Et qui moribus Lacedæmoniorum cõmiſti ſunt, qui olim in Calliſtam inſulam migrarũt. Vnde & Apollo Libyæ agrum, [d]diuinã urbem Cyrenen, in qua aureus regis thronus eſt, ueſtræ adminiſtrationi cõmiſit, uti deorum honoribus eam excolatis

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Qui recta conſulendi mentem adepti eſtis.

a ℂ *Quin & in exteris terris.) Orationem ad Arceſilaum transfert: quoniam Ariſtoteles progenitor eius à Lemniadibus ortum duxerat. Nam quũ Argonautæ cum Lemniadibus rem haberent, Euphemus è Malacha Leucophanen genuit, à quibus Ariſtoteles, qui & Battus, ad maiores Arceſilai pertinens.* b ℂ *Tunc.)* τουτάκις, *tunc, quũ maiores ueſtri aureum uellus ſequundo uento auferunt, & à Lemniadibus tandẽ hoſpitio recipiuntur. Noctu & interdiu, apud Lemnias ſcilicet.* c ℂ *Et qui moribus.) Oratio ellipτica eſt, uel zeugma. Eſt enim ſententia: Et qui moribus Lacedæmoniorũ miſti ſunt, etiam proſeminati ſunt ex Argonautis apud Lemnias. Lacedæmonem enim uenerunt, ut antehac oſtenſum, ex Argonautis progenerati, quæſitum patres ſuos, quos matres poſtea ſunt ſecutæ. Deinde in inſulam Calliſten primum appellatam, duce Thera, unde Thera etiam dicta, migrarunt. Callimachus:*

καλλίστη τὸ πάροιθε, τὸ δ᾽ ὕστερον ὄνομα θήρη.

Quæ primum Calliſto fuit, nunc nomine Thera eſt.

d ℂ *Diuinam urbem Cyrenen.) Græce ad uerbum ſic uertitur: Vobis Apollo Libyæ campum dedit, ut eum deûm honoribus augeatis, utq́; gubernetis diuinam, aureum thronum obtinentis, Cyrenes urbem. More ſuo urbem Cyrenes poëta uocat, Cyrenen faciens Nympham, ac tutelarem deam urbi cognominem.*

minem. Cyrene aureum ſolium obtinet, quia in ea regia ſceptra conſpiciuntur. Verum quæ paulò ante præcedenti Epodo reddidi, nõ abhorrent ab his uerbis: idem enim utrinq; ſenſus.

[a]Agnoſce nunc Arceſilaë Oedipodicam ſapientiam. Si quiſquã præacuta ſecuri magnæ quercus ramos excidat, eiusq́ admirandam ſpeciem deformet, adhuc ipſa tamen incorrupta cõmoditate ſpecimen ſui præbere queat, ſi quando in hybernum tandem ignem peruenerit, aut cum rectis præcipuis columnis fulta, difficilem in muris laborem miniſtrat, ſuum ubi locũ deſeruerit.

EPODOS, COLON XIII.

Atqui [b]medicus es mihi opportuniſs.[c]quandoquidem & ipſe uitam tibi tuam Apollo honore afficit. [d]Opus eſt clementem te adhibere ma-
» num, [e]hulcerisq́ uulnus curare, [f]Facile enim uel
» cum imbecillioribus urbem concuſſeris: at pri-
» ſtino reſtituere integritati ſeu ſtatui, hoc opus, hic
» certe labor eſt, niſi Deus principiũ, gubernator,
» ipſis etiam aſtiterit.[g]Tibi uero hęc Charites ſubornant & perficiunt [h]: quare patere circa felicem Cyrenen omnem admouere curam.

STROPHE XIII. COLON XIIII.

[i]Illud porrò Homeri in animo tuo reputans,
» quæſo mihi dones: Nuncius, inquit, bonus, qua-
» uis in re maximũ precium fert. [k]Iam & Muſæ bona fama & rectis denunciationibus creſcunt.[l]Agnouit profectò Cyrene, celeberrimaq́ Batti domus iuſtas Demophili ſolicitudines. Eſt quidem ætate iuuenis, conſilio uero canus, quo uel ei qui

Batti, hoc eſt Arceſilai qui originẽ à Batto duxit.

dem in argumento Oedipodis tyranni:

ἐστι δίπουν, ἐπὶ γᾶς καὶ τέτραπον, οὗ μία φωνή,
καὶ τρίπον, ἀλλάσσει δὲ βολὴν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ, κινεῖται, ἀνά τ' αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον,
ἀλλ' ὁπόταν πλείστοισιν ἐπειγόμενον ποσὶ βαίνῃ
ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

αἴνιγμα eſt ἀμφίβολον, uel ad Arceſilaum, uel ad Demophilum referendum: Ad regem hoc modo. Per quercum, quæ tametſi ramis priuetur, ſpecimen ſui præbet, adeoq; fortitudinis inſigne, ipſe Arceſilaus intelligitur: qui licet ſeditione petitus ciuium, fortiſſime tamen reſtiterit, ac inuictus permanens oſtenderit, quantum eximium regiæ uirtutis decus poſſit. Ad Demophilum uero hac ratione: Vt quercus loco mota, uel etiam exciſa, ſiue ad gradũ peruenerit, ſiue in ignem, roboris ſui argumentum præſtat: conſimili uia Demophilus, quamuis è patria exciderit, profugus & extorris ſit, infracto tamen animo manet, nec cõuicia in te regem Arceſilaum iactat, ſed candide, egregie & magnifice de te ſentit. Eſt ergo ænigmatica inſinuatio, qua irrepit in animum regis, cõmendans ei Demophilum à candore. Suſcitarant autem quidam ſeditionem aduerſus Arceſilaum, cupientes eum è regno eijcere. Atqui rex ſuperior factus, in fugam adegit iſtos: quòs inter Demophilus etiam erat: qui quum Thebas ad Pindarũ profugiſſet, impetrauit ab eo, ut hymnũ pro ſe ad regem placandũ pangeret: quod & iamnunc conficit. b ¶ Medicus es mihi opportuniſſimus.) In tropologia cœpta perſeuerat. Medicum uocat, nõ quod ſit re uera, cæterum quod laboranti exilio Demophilo, ceu medicus ægro ſubuenire poſſit opportuniſſimus, qui norit quo tempore, quibus horis, quibus ex rebus medicina impertiri debeat: hoc eſt, quomodo Demophilo auxiliandum ſit: in eius enim arbitratu erat huius uiri ſalus & internitio. Summa, medicus es cõuenientiſſimus: non habemus hic opus Aeſculapio, uel Chirone, uel Hippocrate: te uolumus.

c ¶ Quandoquidem & ipſe Apollo.) Ipſe Apollo tibi uitam tuam honorat: hoc eſt, ipſe Apollo, tanquam medicorum præſes, lumen uitæ conſeruat, ut & regio te honore dotat, ut & tibi & alijs prodeſſe ualeas. Apollinẽ autem & medicum eſſe Epigramma græcum teſtatur, cuius hæc ſententia eſt:

Pean cum Chirone, Aſclepius Hippocrateſq;. &c.

Vbi Pæan, hoc eſt, Apollo, primum locum obtinet. d ¶ Opus eſt.) Ad clementiam hortatur. Decere principem clementiorem, quàm crudeliorem nominari. e ¶ Vulnus hulceris.) Hoc eſt, quicquid habes uel erga urbẽ, uel Demophilum, decorum eſt ut prætermittas, eorumq; obliuiſcaris.

f ¶ Facile enim uel cum imbecillioribus.) Gnome eſt, qua difficilius eſſe

dicit integrare urbem, quàm uaſtare: turbare ciues, quàm placare. Atq; his indi catur, quaſi aliquid incendij & infortunij ipſe Arceſilaus rex in urbe ſuſcitauerit. g ℭ *Tibi uero hæc Charites.)* *Charites, humanitatis & amicitiæ & mutuæ beneuolentiæ deæ, ſtudiorum & bonarum literarum ſociæ, hæc tibi parant: id eſt, hunc hymnum & ſupplicationem. Ipſæ Charites & Muſæ te pro Demophilo interpellant: hoc eſt, egoipſe Pindarus apud tuam clementiam, hac oda pro exule amico meo intercedo.* h ℭ *Quare patere.)* *Hoc eſt, ne ægro animo feras, quod ego ſolicitem te pro Demophilo, idq; propter curam, qua erga rempublicam & ciuitatem tuam tangor. Ego quum uideam cõmodum fore uirum regno tuo Demophilum, ideo tibi eius nomine ſupplico.*

i ℭ *Illud porrò Homeri.)* *Sine, inquit, ut bonus fuerim uel angelus, uel legatus, uel nuncius eius nomine apud te rex. Sine ut preces meæ apud te aliquid ualuiſſe uideantur.* k ℭ *Iam & Muſæ.)* *Is honos, & ea uis bonorum nunciorum eſt, ut & Muſæ, literæ & poëmata per ea augeſcant. Bona & fortunata rei denunciatio, honeſta item legatio, & ijs à quibus miſſa eſt, & ijs ad quos legatur, cõmodat. Angelus, nuncius, uel Talthybius bonam rem nunciat. Sic fit ut ipſe euangelion καὶ μιλιῦντρον pro re nunciata recipiat. Ita tu Arceſilaë fac precor, ut reuertar auctus euangelio & præmio ad Demophilũ. Erit autem hoc præmij, ſi impetrauero, ut ei liceat redire. Sic Muſæ meæ creſcent: poëtica mea pluribus te poſthac argumentis cõmendabit.* l ℭ *Agnouit profectò Cyrene.)* *Ad laudes & uirtutem Demophili deſcendit, à beneficijs in rempublicam per eum collatis, laudans: à ſapientia item iuuenilis ætatis.*

m ℭ *Separat.)* *A ſumma uirtute, modeſtia nimirum & candore cõmendat extorrem Pindarus. Parcæ enim linguæ maximus theſaurus, ut Heſiodus ait. Quid ſanctius, quid antiquius, quid Chriſtianius, quàm de nemine male loqui, neminem facile iudicare, cõdemnare ue?* n ℭ *Didicit iniuriũ odiſſe.)* *A iuſtitia & ſynceritate.* o ℭ *Nihil diu protrahens.)* *Quaſi à conſilijs Arceſilai fuerit, hæc dicit: ac talis, qui ad regem cauſas detulerit, & qui ciuium negocia in curia regia pertractauerit: qui actiones & cauſas non, ut nunc fit in foro iudicij, in longam moram, imò in multos annos protraxerit.* p ℭ *Siquidem breuis apud homines menſuræ occaſio eſt.)* ἄκτιον *eſt, quia nõ poſſit rem aliquam diu ſuſpendere aut differre. Rationem, inquit, temporis habet. atq; hic rurſum eum à prudentia cõmendat. Quid enim prudentius, quàm uel occaſionis uel temporis habere reſpectum, iuxta parœmiam* γνῶθι καιρόν? *Vt enim temporis iactura, multorum bonorum ruinam ſecum trahit: ſic rurſus, temporis cõmodus uſus, innumerorũ malorum eſt* ἀλεξιφάρμακον, *plurimorumq; bonorum fons & cauſa. Atq; ut ſemel dicam, ſtrenuus miniſter eſt, no-*

uis quæ ſint opportuna: quæ ſunt cõmoda & opportuna haud negligit. Hinc à ſedulo eum officio & miniſterio regi cõmendat. q ℭ Hoc enim omnium triſtißimum.) Gnome eſt, qua eum ab uſu & iudicio prædicat. Quorum bonorum expertus eſt, ijs etiam fruitur, ea item perficit. Multi ſunt, qui tametſi pleraq; mente teneant & cõtemplentur & agnoſcant, nec ea tamen perducere in opus, neq; frui ijs poſſint: hic uero huiuſmodi dotibus eſt præditus, ut & quæ agnoſcit bona, opere aggrediatur. Vel, Miſerũ eſt bona cognoſcere, & ab illorum fructu neceſſariò excludi. ad fortunam Demophili refertur. Quæ pulchra & commoda ſunt reipub. tuæ, ô Arceſilaë, nouit ille: cæterum cogitur ἐκτὸς ἔχειν πόδα, id eſt, extra habere pedem: hoc eſt, excluditur à patria, non poteſt ei, etiamſi maxime uelit, prodeſſe. r ℭ Enimuero Atlas etiamnũ cum cœlo.) καὶ μὰν κεῖνος ἄτλας. Inſignis eſt cõparatio, quæ ut breuis eſt uerbis, ita ſententia & ſenſu Pindarico more prolixa. Hac enim ueluti per occupationẽ uel cõfutationẽ utitur. Confert aũt Demophilũ Atlanti, Arceſilaum cœlo. Perinde ac ſi opponat ita Arceſilaus: Quid mihi adeò iſtum prædicas Pindare? Putas'ne ſolum eſſe Demophilum, qui iſta nunc primum patiatur? Atlanta conſideret, qui cum longe illo & felicior & potentior eſſet, attamen & patria & bonis uel regno ſuo orbatus eſt, hodieq; cum cœlo luctatur. Emphaſis autem in COELO eſt. quaſi dicat: Fruſtra adhuc hodie pugnat Atlas cum Dei uoluntate, uel cum ſuperis: non poteſt reſtitui: (ita fabulam hic de cœlifero Atlante interpretatur) Sic ille ne fruſtra Demophilus apud me inſtet precibus, cum cœlo enim dimicat: hoc eſt, haud impetrabit quod uolet, Atlantis in modum.

s ℭ At immortalis Iupiter.) Oppoſitioni ſtatim λύσιν, hoc eſt dilutionem ſubnectit: perinde ac ſi dicat: Verum eſt de Atlante paradigma, ſed interim Iupiter Gigantes, qui aduerſus eum belligerati ſunt, liberauit. Summus deorum rex clementiam uictis tandem impertijt. Sic te par eſt huic abs te uicto & ſupplici cõmunicare manſuetudinem & beneficentiã & condonationẽ tuam.

t ℭ Sic in tempore.) ἐν δὲ χρόνῳ. Alia ſimilitudine ad clementiam erga profugum hortatur. Vt uela pro tempore & pro uentorum & auræ permutatione mutantur, ita docet regis animũ, ſepoſita indignatione, erga uictos miteſcere. Tẽpeſtas reſedit: uictus ille iam ſupplex eſt: ergo conuenit ut ei parcas. Superbi enim debellandi, ſubiectis parcendum. u ℭ Pernicioſo labore.) Aerumnoſa defatigatione exilij hactenus adflictus, precatur ut in patriam ad ſodales & æquales ſuos redire poſſit. x ℭ Poſtremo ut narrare.) Per fontem carminum intelligit hunc hymnum, quem apud Pindarũ Thebis agens Demophilus, adeptus eſt. Vel rectius, per fontem ſeipſum uates intelligit, clàm ſe talem uatem eſſe indicans, è quo, ceu fonte ſemper ſcaturiente, multi hymnos

rum riuuli profluant, quibus heroum & principum uirtutes adſpergat̃, ac iu- xtà quantus fuerit apud Arceſilaum, lectoribus cogitandum relinquit.

EIDEM ARCESILAO CYR- RV, ODE V.

STROPHE I. COLON XIIII.

» M[a]Agnarum ſunt uirium diuitiæ, quũ
» eas pura uirtute mixtas, mortalium
» quiſquam, fortuna dante, [b]amicorum
» frequentiæ comites, protulerit: ô [c]di uinitus ad regnum adſcite Arceſilaë. Tu uero à [d]ſummis celebris uitæ tuæ gradibus, bono cum nomine diuitias [e]accedis, [f]Caſtoris aureo curru inuecti gratia, qui poſt hybernũ imbrẽ circa tuũ beatum Larem[g]ſerenitatem[h]ſpirat & apparat.

ENARRATIO.

Argumentum. *Quoniam priori ode res à Iaſone geſtas potius per digreßionem & ſupplicationem pro Demophilo, quàm epinicion Arceſilai ſcripſit, iamnunc Lyricũ ſuo more, Pythiæ Arceſilai uictoriæ encomium canit: à natalium ſplendore, felicitate, Pythio certamine, Carrotho auriga, à maioribus, diuina ope, claris maiorum facinoribus, eum tollens.* a ℭ *Magnarũ ſunt uirium.*) ὁ πλοῦτος εὐρυσθενής. *Ab haud uulgari gnome orditur: unde ad generis Arceſilai claritudinẽ progreditur. Pertinet huc ſuprà Callimachi audita ſententia in Olymp.*

ὅτ᾽ ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν.

b ℭ *Amicorum frequentiæ comites.*) πολύφιλον ἑπέταν, *diuitias appellat: quod multi diuitias ſectentur, quodq́; multos opulenti amicos habeãt, iuxta illud poëtæ:*

Tempore felici multos numerabis amicos,
Tempora ſi fuerint nubila, ſolus eris.

Vel ideo ἑπέταν πολύφιλον, *quod egenis & in neceßitate conſtitutis impertiatur.* c ℭ *Diuinitus ad regnum.*) θεοίμοιρε, *deorum beneficio regnũ tenens.* d ℭ *Summis grad.*) ἄκρων βαθμίδων ἄπο.) *Anaſtrophe.*

e ℭ *Accedis.*) μετόρχῃ, *accedis, ſcilicet diuitias, nõ ſegniter illis utens,*

ſed

ſed ad alendum equitatum, ſed ad patriæ defenſionem. Hoc enim eſt quod ait, ἕκατι χρυσαρμάτου κάστορος. *f* ❨ *Caſtoris aureo curru inuecti gratia.) Caſtor primus currui equos aptaſſe traditur à quibuſdam. Vel ideo Caſtoris cauſa inquit, quod ſit equeſtris deus, uel Homero teſte: uel quod maiores Arceſilai Lacones fuerint, unde etiam Tyndaridæ orti: ſiue quod Cyrenæi Caſtorem & Pollucem pro inſignibus habuerint.* *g* ❨ *Serenitatem.) Alludit ad ſeditionem Cyrenæorum, qua, ut priori hymno perceptum, aduerſus regem inſurrexerunt, in qua Caſtoris ope ſeruatũ ereptumq́; Arceſilaum adſerit. Comparat autem eleganter ſeditionem tempeſtati, tranquillitatem & pacem ſerenitati.* *h* ❨ *Spirat.)* κατευθύνει, *hoc eſt, apparat,* κατασκευάζει, *uel* καταλάμπει. *Arceſilaum ergo ſtatim ab exordio huius hymni laudat, à ſplendore & opibus regijs, natum cum in regnũ & ad regias opes adſeuerans: Caſtorisq́; præcipue beneficio eum regijs opibus & potentia florere dicit.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

» [a]Sapientes à Deo ſibi cõmunicatam uirtutem
» meliorem reddunt. [b]Te uero iuſte uiuentem multa felicitas complectitur, [c]nimirum quod ſis magnarum urbium rector. [d]Sic congenitus tibi oculus precioſiſsimũ hoc regni tui munus animo tuo admixtum habet. Imò & nunc beatus es, quod ex ſplendido Pythio certamine, iam uoti tui per equos cõpos factus ſis, hymnumq́ præclarè abs te geſtarum ſuſcipias rerum,

EPODOS, COLON XIIII.

Apollinei ludi nomine. [e]Quare ne te Cyrene lateat, circa hortum Veneris iucundum ac cele-
» brem. [f]Cuiuslibet autem rei Deum autorem pone. Deinceps Carrhotũ prę cæteris amicis amore proſequitor, [g]qui non Epimethei tardam mentem gerentis, filiam Prophaſin ducens, [h]Cyrenæorum æquitate inſignium ædes acceſsit: cæterum [i]præſtantiſsimo curru [k]circa fontem Caſta-

liam [l]hoſpes, munus capiti tuo impoſuit.

STROPHE II. COLON XIIII.

[m]Incorruptibilibus loris adiutus, [n]iuxta delubrum curruũ, duodecies curſum complentium, [o]pedibus ualens.

a ℂ *Sapientes.)* σοφοί. *Gnome eſt generalis, quam ſpeciatim ad Arceſilaum etiam refert, à ſapientia iuxtà eum efferens. quaſi dicat: Magna ſunt bona quæ diuinitus poßides, ſed ea per ſapientiam tuam ampliora facis. Vel: Diuitiæ & uirtutes tuæ magnæ ſunt, ſed ſapientium poëtarum ſcriptis clariores fiunt.* *b* ℂ *Te uero iuſte uiuentem.)* σὲ δὲ πολὺς ὄλβος. *A fœlicitate & regio faſtigio. Duo ſunt, inquit, quæ te faciunt beatiorem. Alterũ, quod rex es: alterum, quod Pythiæ uictoriæ nomine celebraris.* *c* ℂ *Nimirum quod ſis.)* τὸ μὲν, *partiendi nota: cui poſtea pro* τόδε, μάκαρ καὶ νῦν *ſubiungitur.* *d* ℂ *Sic congenitus tibi oculus.)* *Oculus tuus proprius eum maximum honorem menti tuæ coniunctum perſpicit, nempe, quod ſis inſignium urbiũ rex. ut ita* ὅτι βασιλεὺς ἐστὶ μεγάλων πολίων, *per* ὑστερολογίαν *poſteriori loco accipiatur. Pulchre autem menti honorem regium coniunctum dicit, uolens ipſum prudentia, grauitate, magnanimitate, & id genus regem exornantibus uirtutibus clarum eſſe. Porrò* συνεκδοχικῶς *oculus pro toto corpore accipi poteſt.* *e* ℂ *Quare ne te Cyrene lateat.)* τῷ. *Parænesis ad Arceſilaum, ut Cyrenes cura tangatur, quandoquidem Veneris hortũ habeat: hoc eſt, eo quod ſit frugifera, eaq́; de re amabilis, amœna & iucunda.*

f ℂ *Cuiuslibet rei.)* παντὶ μὲν. *Parænesis eſt pientißima, qua cuncta Deo accepta referenda docet: ſtatimq́; Carrothi aurigatoris beneficium ſubdit, ut cui poſt Deum Pythiam uictoriam debeat. Theotimus hiſtoricus,* ἐν πρώτῳ περὶ Κυρήνης, *referentibus Scholijs, Carrhotum fratrem uxoris Arceſilai fuiſſe tradit: & ad Euphemum pertinere, quæ hic Carrhoto, Euphemi ſanè ſucceſſori, tribuat.* *g* ℂ *Qui non Epimethei.)* ὃς οὐ τὰν ἐπιμηθέος ἄγων. *Prometheus & Epimetheus fratres finguntur apud poëtas, Ac priori quidem, prouidentia & rerum agendarum præmeditatio adumbratur: poſteriori uero, conſilij ante actionum initia, negligentia ſignificatur.* προμηθέως *filia eſt* προμήθεια, *hoc eſt, præmeditatio:* ἐπιμηθέως *filia eſt* μεταμέλεια, *id eſt, negligentia: uel, ut Pindarus ait,* πρόφασις, *id eſt, excuſatio, uel logi, uerba. Hic ſpeciatim obſeruandum, quod οὐ χωρὶς αἰτίας Epimethea* ὀψινόον *uocet. Recte enim* ὀψινόοι *ſunt, qui poſt rem geſtam, poſtq́; acceptum*

ptum

ptum iamprimum damnum, conſultant. Propha ſin etiam pulchre uxorem ducunt: nituntur enim, ſed ignaue prorſum, ſuam excuſare ignominiam. Hoc eſt, *Carrhotus non ſine præexercitamentis, adeoq́; uigilanti ſtudio, ac ſtrenua uirtute, uictoriam tibi Arceſilaë peperit. Fratrum horum apud Heſiodum mentio eſt, & crebrò apud Lucianũ.* b ❨ Cyrenæorum.) βαττιαδᾶν. Per Battiades Cyrenæos intelligit, à Batto Battiades dictos. i ❨ Præſtantiſsimi currus munus.) ἀελλοδάρματον γέρας. *Periphraſis eſt uictoriæ curru partæ.* k ❨ Circa fontem Caſtaliã.) Caſtalia fons eſt Pythonis. κατὰ συνεκδοχὴν Pytho intelligitur. l ❨ Hoſpes.) ξενωθεὶς, *hoſpitio receptus, uidelicet in Pythio ſpectaculo, ſeu certamine.* m ❨ Incorruptibilibus loris.) ἀκηράτοις ἁνίαις, *integris loris, non fractis.* n ❨ Circa delubrum.) κατὰ *præpoſitio ſubaudienda eſt, inquit* Interpres, *ut ſit* κατὰ τὸ τέμενος. o ❨ Pedibus.) ποδαρκέων, *pedibus ualens & ſuis & equorum, quibus uictoriam retulit. In Olympijs autem nõ ſemel auditum, currus in eiuſmodi certamine duodecies rotari ſolere.*

[a]Nullum enim inſtrumentum confregit, ſed pendet nunc, quemadmodũ qui [b]fabrefactas artificum excellentium operas, pro uictoriæ argumento ducens, in concauo Apollinis ſaltu ad [c]Criſæum collem permutauit: [d]currũ illum cupreſſina trabs habet prope ſtatuam, quam Cretenſes arcum ferentes in monte Parnaſo poſuerunt, [e]ex una natam arbore.

a ❨ Nullum inſtrumentum.) οὐδὲν ἐντέων, *nihil in curru confregit. Verum idem currus, inquit, quo uictoriam obtinuit Arceſilaus, iam Apollinis (cuius beneficio Pythiam uictoriam adeptus eſt) templo affixus & dicatus eſt, & anathema factus.* b ❨ χειριαρᾶν.) χειριαρᾶν τεκτόνων, ἀ χεὶρ καὶ ἁρμόζω. *Varia artificum arte & opera currum apparatum fuiſſe ait.*

c ❨ Criſæum collem.) κρισαῖον λόφον. *Criſam urbem, quã alij Cirrham, Criſæum collem appellat.* ἄλλος. *Carrhotus uarie ornatũ artificioſeq́; apparatũ currũ ſecũ ducens, Criſæũ collẽ, hoc eſt, Criſæ urbis montẽ Pythio certamine permutauit, id eſt percurrit. Hoc eſt, Carrhotus egregie currũ ſuum in Pythio certamine circũegit, & ita circũegit ut palmã alijs præriperet.*

d ❨ Currum illum cypreſſina trabs.) τὸ σφ᾽. *Locũ ubi currus pendeat, ubi'ue in Apollinis gratiam fixus ſit, commemorat.* τὸ σφι. *Pronomen illud*

σφι, reſpicit & Arceſilaũ & Carrhotũ. Currum habet nunc σφι, id eſt, eis: hoc eſt, in gratiã tam Carrhoti quàm Arceſilai. e ℂ *Ex una arbore natã.)* μονόδροπον φυτὸν, *ſtatuam ex uno aliquo robore, trabe'ue natam uel factam: à* μόνον & δρέπεσθαι, *quod eſt* ἑλεῖν, ἢ λαμβάνειν. *germen ex uno ligno decerptum, ex uno robore factum ſimulacrum.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Tua itaq; ſponte benefactori te gratiam reddere cõuenit. Formoſæ uero Charites te[b] Alexibiada depereunt. [c]Beatus es, qui & poſt inſignẽ laborem, eximiorum ſermonũ memoriam tenes: [d]quum enim quadraginta aurigæ caderent, currum tu ſolummodo intrepida mẽte ferens, ad Libyæ campum perueniſti, paternamq; ciuitatem, [e]à claris certaminibus.

a ℂ *Tua itaq; ſponte.) Hortatur Arceſilaum, ut benefactori ſuo Carrhoto gratum ſe præſtet.* b ℂ *Alexibiada.)* ἀλεξιβιάδης. *Alexibij filius Carrhotus eſt. Laudat Carrhotũ ab humanitate & clementia, & affectu, qualis eſt Charitum. Charites te* φλέγοντι, *id eſt, ardent, depereunt, amplectuntur: es Gratijs in delicijs, teq; ob tuam uirtutẽ Charites, & humanæ literæ euehunt.* c ℂ *Beatus es, qui.)* μακάριος ὃς. *Quia Gratijs in delicijs eſſe Carrhotum propoſuerat, qua ratione id fiat ſtatim ſubijcit. Ita te Charites, inquit, amant, ut felicem te, felici hoc hymno ſuo, poſt labores certaminis, quos ſuſtinuiſti, iamnunc prædicent.* d ℂ *Quum enim quadraginta.)* ἐν τεσσαράκοντα γάρ. *Inter quadraginta aurigas, ſolum Carrhotum ſuperiorem fuiſſe oſtendit. Hinc paulò ante etiam nihil in curru huius confractum adſeuerabat, quadraginta reliquorũ concertantium currus fractos eſſe ſubindicans.*
e ℂ *A claris certaminibus.) Hoc eſt, à uictoria Pythia.*

EPODOS, COLON XIIII.

[a]Nemo autem laborũ expers eſt, aut erit. [b]Battum uetus felicitas ſequitur, [c]præter alia hæc ſimul tribuens, ut ſit ipſe [d]turris urbis, [e]oculusq; [f]hoſpitibus lucidiſsimus: Nam & illũ [g]faſtu gra-

ues

ues leones præ timore fugerunt, ubi tranſmarinam eius uocem ſentirent. Ad hæc præcipuus eius dux Apollo, uehementē feris timorem incuſsit, ut ne [b]promptuariū Cyrenes imperfectū aut non cōſummatū fieret, caſſato eius uaticinio.

a ℭ *Nemo laborum.) Amplificat gnome. Nemo mortalium laboris eſt expers. Nemo in hac uita calamitate perpetuò caret. Nemo uirtutem etiam citra ſudorem, ut Heſiodus inquit, nanciſcitur.* *b* ℭ Battum uetus.) *Reddit ad Arceſilaum, à maioribus eum laudans.* *c* ℭ *Præter alia hæc.)* τὰ καὶ τὰ, *bona & mala. Felicitatem humanam non ſemper ſtabilem adſerit, ut eſt & apud Homerum in 24. Iliad. de duobus dolijs.* *d* ℭ *Turris urbis.)* πύργος ἄστεος. *A fortitudine.* *e* ℭ Oculusq́;.) ὄμμα φαεννότατον. *A prudentia.* *f* ℭ *Hoſpitibus.)* ξένοις, *hoſpitibus: id eſt, aduenis & externis.* *g* ℭ *Faſtu graues leones.) Leones Africam inhabitantes, & ea loca ubi Cyrene poſtea eſt cōdita, fugati ſunt aduentu Batti, eiusq́; Theræorum, Cyrenen illic occupantium, uel ædificantiū etiam, ut Ariſtarchus. Quàm uaria ſit felicitate præditus, enumerat. Pietas ingens, & miraculum eſt, quod feræ ſub aduentum Theræorum fugati ſint.* *h* ℭ Promptuariū Cyrenes.) *Ratio quur Apollo beſtias abegerit: ut oraculum eius, quod de migratione Batti & Theræorum in Libyam, non caſſaretur. Promptuarium Libyæ, periphraſis eſt fertilitatis.*

STROPHE III. COLON XIIII.

[a]Qui & funeſtorum morborū pharmaca, uiris & mulieribus tribuit, præbuitq́; cithariſticen, datq́; Muſicen quibus uoluerit, qui [b]pacatum humanis mentibus legum moderamen inducit, & [c]fatidicum locum gubernat. [d]Vnde & Lacedæmoni, Argi, [e]diuinaq́; Pylo fortes Herculis liberos habitare fecit, Aegimijq́;. [f]Meæ autem uocis amabilis gloria à Sparta eſt,

a ℭ *Qui & funeſtorum.)* ὃς καὶ βαρειᾶν νόσων. παρεμβολὴ, *uel amplificatio eſt, qua ad Apollinis artes digreditur, quas & Homerus in hymno in Apollinē numerat. Primo, Apollo eſt medicus: quod indicat, dum inquit,* ὃς

καὶ βαρειᾶν νόσων ἀκέσματ᾽ ἄνδρεσσι καὶ γυναιξὶ νέμει. Secundo, Citharœdus, quod oſtendit dum ait, πορεῖ τε κίθαριν & c. Tertio, arte iaculandi ualet, quod Homerus exprimit, ipſum χρυσότοξον, ἀργυρότοξον, καὶ τοξοφόρον appellans. Quarto, uates eſt: id Pindarus innuit dum ita dicit, μυχόν τ᾽ ἀμφέπει μαντήϊον. b ℂ Pacatum legum moderamen.) *ἀπόλεμον εὐνομίαν. Bona legum conſtitutio, pacis & concordiæ nutrix eſt: ideo recte εὐνομίαν uacare ait bello, pacatum eſſe eam rempublicam in qua εὐνομία uigeat. Iam Apollinem eſſe autorē quoq; τῆς εὐνομίας, è Muſica & bonis literis naſcitur.* c ℂ Fatidicum locum.) *Periphraſis eſt tripodis Delphici, uel Delphorum, ac ipſius oraculi Delphici.* d ℂ Vnde & Lacedæmoni.) *Vnde, τῷ eſt pro ᾧ. refertur ad oraculum cuius meminit. Eſt alia ab oraculo Apollinco dilatatio. Volens oſtendere Arceſilai generis ſtirpem ab Heraclidis propagari, Apollinis etiam oraculo Herculis poſteritatem Lacedæmone, Argi, & Pyli habitaſſe dicit. Tripartita Heraclidarum diuiſio eſt: ſiquidem Ariſtodemi filij Procles & Euryſthenes tenuere Laconicen, Témenus Argos, Creſphontes Meſenā: atq; ij Apollinis ſunt reuerſi imperio. Neque obſcurum eſt Aegimij liberos, Dymantem & Pamphilum, unà cum Heraclidis profectos eſſe. Inſuper Thebani Lacedæmonijs cohabitarunt.*

e ℂ Diuina Pylo.) *ζαθέᾳ πύλῳ. Per Pylum Meſenā accipit. Nam recentiores Pylum, cuius rex fuit Neſtor, non circa Triphyliam Arcadiæ, ſed iuxta Meſenā conſtituunt.* f ℂ Meæ aūt uocis.) *Hæc in perſona chori Libyci poëta dicit, uel in perſona Arceſilai. ἠθοποιΐα ἢ προσωποποιΐα.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Vnde nati uenerunt Theram uiri Aegidæ patres mei, [b]non citra deorū conſilium & operam: ſedenim [c]fatum quoddam ad lautum duxit conuiuium. Hinc ſuſcipientes ô Apollo Carnéa tua, per ſympoſium celebramus mirifice conditā urbem Cyrenen, [d]quam ferro gaudentes hoſpites Troiani [e]Antenoris filij habitant. [f]Cum Helena enim uenerunt, ubi fumantem atq; euerſam patriam uidere,

EPODOS, COLON XIIII.

Martia ui.

Vnde

a ¶ *Vnde nati uenerunt.)* *Poëta uel in Arceſilai uel ſua perſona hæc dicens, uel Arceſilaum abuſq; Heraclidis genus ducere, uel ſeſe ipſum eſſe cognatum Arceſilao, oſtendere cupit. Ex Lacedæmone igitur Thebani qui illic cum ipſis habitarant, coloniam deduxerunt in Theram, ex Thera uero in Cyrenen. Nam Lacedæmonij cum ijs qui à Lemniadibus & Argonautis deſcenderant, migrarunt primo Therã, deinde Cyrenen. Aegidas ergo Lacedæmonios appellat ab Aegeo, non Theſei quidem patre, ſed enim Thebano quopiam, unde Aegidarum familia Thebis. Migrarunt uero Thebani Lacedæmona primum cum Dorienſibus & Ariſtodemo, ut Ephorus autor eſt in Scholijs. ſecundo, ſub Timomacho. Proinde hæc eſt ſententia: Maiores mei Aegidæ, hoc eſt Thebani, ab Aegeo, unde Aegidarum tribus eſt Thebis, Lacedæmoni progeniti, hoc eſt, ex poſteritate propagati, Theram uenerunt per coloniam, per migrationẽ. Seſe ipſum Pindarus ita ad genus ferè Arceſilai pertinere oſtendit. Sed ad Arceſilaũ ſi quis referat, ei per me rurſum liberum erit.* *b* ¶ *Non ſine Deorũ opera.)* *Diuino Apollinis oraculo has maiorum demigrationes factas adſerit.*

c ¶ *Fatum quoddam ad lautum conuiuiũ.)* *Diuina prouidentia & oraculo Delphico Theræos in Libyam migraſſe præcedenti ode, in expeditione Argonautarum abunde ſatisq; explicatum eſt. Lautum uero conuiuium, eſt* περίφρασις *Libyæ Cyrenes, propter ſoli fertilitatem, eiusq; regni amplitudinem ac potentiam.* πολύθυτον ἐς ἔρανον, *ad conuiuium multis uictimis celebre.* ἔρανον *hic habet, quæ uox non ſimpliciter conuiuium ſonat, ſed tale ubi ſuum quiſq; cibum & ſymbolum adfert, ut ex Homeri Odyß.* α. *antea indicatum. Quanquã per Catachreſin poëtis familiarem pro* εἰλαπίνη *uſurpare potuit. Ideo autem multis uictimis conſpicuam lætitiam uocat, ipſam Libyæ Cyrenen, propter Carnẽa feſta. Nam Panegyris eſt Apollini dicata, quam* τὰ καρνεῖα *nominãt, à Carneo Apolline dicta. Heſychius,* κάρνειος, *inquit, Apollinis epitheton eſt, fortaſſe à Carno Iouis & Europæ filio. Hinc ego auguror Carnum illum inſtituiſſe primum feſtiuitatem quandam, & ſolennem in Apollinis gratiam conuentũ, ubi uictimas illi ceciderunt, ac poſtea, ut moris erat, ſint cõuiuati. Hinc ergo, hoc eſt, à Thera uel Thebis ſuſcipientes Carnea tua: Aegidæ enim patriam religionem & panegyrin Carneorum, ſecum uſq; Cyrenen tranſtulerunt.* De Carneis eſt apud Athenæum 4. δειπνοσοφιστῶν. Δημήτριος σκήψιος τὴν τῶν καρνείων φησὶ ἑορτὴν μίμημα εἶναι στρατιωτικῆς ἀγωγῆς. τόπους γὰρ εἶναι ἐννέα μὲν τῷ ἀριθμῷ, σκιάδες δὲ οὗτοι καλοῦνται, σκηναῖς ἔχοντες παραπλήσιόν τι, καὶ ἐννέα καθ᾽ ἕκαστον ἄνδρες δειπνοῦσι, πάντα δὲ ἀπὸ προστάγματος κηρύσσεται, ἔχει τε ἑκάστη σκιὰ φρατρίας τρεῖς, καὶ γίνεται ἡ τῶν καρνείων παρὰ Carnea

λακεδαιμονίοις ἑορτὴ ἐπὶ ἡμέρας ἐννέα. d ℭ Quam habitant.) *ἔχοντι τάρ.* Anaſtrophe eſt, pro *ἣν ἔχουσι*, Doricùs, quã habent ferro gaudentes *χαλκοχάρμαι*: à *χαλκὸς* æs, & *χάρμη* bellum: hoc eſt, fortes bellatores. *χαλκὸς* hic poëtica catachreſi pro *σιδήρῳ*, id eſt, ferro accipi poteſt: & *χάρμη* à *χαίρομαι* lætor, pro lætitia. Nam per antiphraſin bellum ſignificat, quod illic minimum ſit uoluptatis: uel ſimpliciter, à gaudio, ſed uictoris: uictoria enim plurimum exhilarat, lætosq; reddit. e ℭ Antenoris filij.) *ἀντανορίδαι.* In deuaſtatione Ilij, Græci pardaleo Antenoris domo pepercerunt, ſigno dato militibus, ut neminem ex Antenoris familia læderent: unde confecto excidio, Menelaum cum ſuis unà Antenor eſt ſequutus. Menelaus uentis non adeò ſequundis in Libyam eſt perlatus, ubi Antenoridæ, longo errore defatigati reſederunt. f ℭ Cum Helena enim.) Exciſa uidelicet & diruta Troia, ut iam narratum. g ℭ Martia ui.) Hoc eſt, belli potentia & acerbitate.

[a]Equeſtrem uero gentem diligenter [b]ſuſcipiũt ſacrificijs, uiri, [c]quos Ariſtoteles uelocioribus nauibus duxit, ſali altam ſemitã aperiens, muneribus eos ueſtigantes. [d]Præterea maiora deorum nemora cõdidit, rectaq́ protenſam ac [e]leuem uiam Apollineis ſacris, [f]quibus propulſantur mala, fecit, ut [g]lapidibus ſtrata equinis ungulis calcata ſonantiorẽ ſtrepitũ cieret, quæ difficilis antea duraq́ fuerat. [h]Illic [i]in ultimo foro, [k]ſeorſim ab alijs regibus in monumentũ Battus eſt repoſitus

a ℭ Equeſtrem.) Ab honore fato perfunctos Antenorides ſequuto, hic laudat. *τὸ δ' ἐλάσιππον ἔθνος*, equos agentem, equeſtrem, bellicoſam gentem, ipſos nimirum Antenorides Troianos. b ℭ Sacrificeijs ſuſcipiunt.) *δέχονται θυσίαισιν*, hoc eſt, defunctos etiamnũ ueluti deos colunt. *ἰχνέοντες σφε*, inquirentes illos, monumenta illorum uiſitantes. *δωροφόροι*, munera & uictimas adferentes. c ℭ Quos Ariſtoteles.) *τοὺς ἀριστοτέλης.* Periphraſis Cyrenæorum. Antenoridarũ ergo hic tanquam piorum meminit, certe mirifice, quod etiam ex fato in Libyam peruenerint, ad eosq; rurſum oraculo Apollinis maiores Arceſilai ſunt deducti: ſanctos & pios & bonos fuiſſe Libyæ eos principes adſeuerans, quibus Battus uel Ariſtoteles ſe ſocium fecit.

ſecit. d ℂ Præterea *maiora deorum.*) *A rebus geſtis* Battum *laudat.* Cyrenen *condidit, & ampliorem reddidit: plateam antea aſperam lapidibus ſtrauit, ut eſſet plana ſacris & pompis, quæ in templum* Apollinis *illò ferebantur.* e ℂ Leuem.) πεδιάδα *leuem, planam.* f ℂ Quibus *propulſantur mala.*) ἀλεξιμβρότους, *mala ab hominibus propulſantes, uel oblationes, uel ſupplicationes.* g ℂ σκυρωτὴν.) Plateã *ſcyroten uocat, quod idem ualet cum dictione* λιθόστρωτος, *uernacula lingua die ſteynſtraß: à* σκύρος, *quod lapidum, uel decidentem in lapidum cælatura uel inciſione puluerem ſignificat.* In hoc uico Caſtoris *etiam &* Pollucis *templum fuit.*

h ℂ Illic.) ἔνθα. *Alia ueneratio* Batti, *fatum eius inſecuta.* i ℂ In *ultimo fato.*) πρυμνοῖς ἀγορᾶς, *hoc eſt, extrema fori parte.* Metaphora *ducta à* πρύμνη, *quæ dictio puppim, nauis poſteriorem illam partem ualet.*

k ℂ ἐπίδιχα. *Ad alteram partem, uel ſeorſim ab alijs.*

STROPHE IIII. COLON XIIII.

[a]Beatus quidem apud ſuos erat, ac rempublicam ſuam colens auguſtus heros uiuebat, ideoq; in foro humatũ uoluere, quum cæteri reges ante portam ciuitatis ſepulturã nacti ſint. [b]Ingentem itaq; uirtutem molli rore conſperſam, [c]unà cum hymnorum perfuſionibus, [d]terreſtri mente alicubi audiunt maiores tui, ſuam nimirum felicitatẽ, ac filio tibi ſuo [e]cõmunem iuſtamq; gratiam ô Arceſilaë: [f]quem in cœtu iuuenum decet, [g]aureum gerentem enſem celebrare Phœbum,

a ℂ Beatus quidem.) *Ab honore, quo uiuentẽ proſecuti ſunt: nempe & manſuetudine & clementia, aq; ſepultura, quam propter uirtutem & amorem erga rempublicam ipſi in foro inſtituerunt, extollit: quum aliorũ regum ſepultura, uel ante regiam, uel ante portam urbis eſſet. Quantum ab alijs regibus diſcreparit & excellentior fuerit, uel ipſa tumulatione ob oculos ponit.*

b ℂ Ingentem itaq; uirtutem.) *Ad* Arceſilaum *redit, cum à uirtutibus &* Pythia *uictoria laudans.* Maiores *tui* Battus *& progenitores exhilarantur ô* Arceſilaë, *uirtutem tuam qua eximius es audientes, conſperſam molli rore, hoc eſt, fœcundam: uirtus molli rore conſpergitur: ut ros enim irrigat prata, & rore conſperſa fertilia redduntur, ſic uirtus tua fœcunda eſt. Molli rore, id

eſt odis & poëmatis. c ❧ *Vnà cum hymnorum ſuffuſionibus.*) *Quid per rorem metaphorice intelligat, ipſe exponit, dum inquit,* κώμων θ' ὑποχεύμασιν. *Eſt fœcunda uirtus tua molli rore, id eſt hymnorũ ſuffuſionibus.*

d *Terreſtri mente.*) χθονίᾳ φρενί. *terreſtri mente, ideo quod defuncti maiores, ueluti in terra iaceant, quaſi in monumentis animæ quoq; recubent, poëtica loquendi forma.* e *Cõmunem ſibi gratiam.*) κοινὰν χάριν, *cõmunem gratiam, id eſt oblectationem. Et ipſis tibiq; grata eſt, eritq; tua (qui filius & ipſorum es poſterorum de numero) uirtus.* f *Quem in cœtu.*) *Gratum eſſe debere Apollini Arceſilaum innuit, ut qui eius beneficio Pythiam uictoriam, cuius ipſe præſes, retulerit: ut in ſequenti Antiſtrophe perſequetur uates. Eſtq; hic enallage perſonæ, à prima enim ad tertiam tranſilit: O Arceſilaë, quem decet, te ſcilicet.* g *Aureum.*) χρυσάορ *Apollinis epitheton, quod aureum enſem geſtet, hoc eſt, quod aureis radijs terrã hanc & mundum illuſtret.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

[a]Cuius beneficio pulcherrimã ſumptuũ perſolutionem [b]ex Pythijs retulit, [c]gratioſum nempe uictoriæ melos. Nam & illum ipſum quem dixi [d]uirum, prudentes inquam laudibus uehunt. [e]Mentem ætate quidem meliorẽ paſcit, linguaq; & fiducia inter cæteras aues alas expandens [f]aquila erat, [g]certaminiſq; eius robur inſtar muri perſiſtebat, [h]inter Muſas à chara uſq; matre uolatilis repertus eſt, ſapiẽs [i]ac iuxtà auriga mõſtratus.

EPODOS, COLON XIIII.

[k]Quicquid egregiorũ morum apud ciues fuit, primus aggreſſus eſt. [l]Deus illi nunc prouide fortitudinem & potentiam perficit, [m]quam & in poſterum, ô felices Saturnij circa opera & conſilia illi donetis, nec fructus arborũ corrumpens uentorum hyberna uis, tempus eius [n]laceret. Cæterum Iouis magna mens bonorum hominum feli-

citatem

citatem gubernat. Hunc & Olympicã uictoriam Batti generi dare precor, perinde ac Pythium ei conceſsit munus, honorem ue.

a ❡ *Cuius beneficio.*) *Quia hic ſumptuum meminit, magno conſtitiſſe Arceſilao hanc uictoriã arguit: tamen uictoriam omni ſumptu præſtantiorem eſſe.* *b* ❡ Ex Pythijs.) πυθωνόθεν *aduerbium locale, pro* ἐκ πυθῶνος. *c* ❡ *Gratioſum uictoriæ melos.*) *Hymno quo uictor celebratur, omnem ſumptum, quem in Pythijs ludis fecerit, perſolui adſerit.* *d* ❡ *Virum.*) *Dilatatio eſt uictoriæ.* *e* ❡ *Mentem ætate potiorem.*) *Iuuenem Arceſilaum ob canam prudentiam laudant, inquit. Inſigne certe encomion eſt, præter ætatem quempiam ſapientia & eloquentia exornatum eſſe.*

f ❡ *Aquila erat.*) *Præclara cõparatione, aquilæ eum confert. Vt aquila omnium uolatilium eſt præſtantiſsima & altiſsimi uolatus, ſic inter ſuæ ætatis principes Arceſilaus omnium & eloquentia & prudentia eſt optimus, eſt excellentiſsimus.* *g* ❡ *Certaminiſq; eius.*) *Fortitudinẽ eius in certamine, muro confert. Per admirationem etiam legi poteſt,* οἷον θάρσος: *quale eius robur in certamine? inſtar muri profectò.* *h* ❡ *Inter Muſas.*) *Literis ipſum à teneris unguiculis cõuerſatũ eſſe uult. A matre fuit uolatilis. Metaphora eſt. hoc eſt, à puero ingenio, ſapientia & prudentia clarus ita fuit, ut ueluti maturis alis uolare potuerit: id eſt, perfectus natura in intellectu & literis fuerit, perinde ac alterius opera nõ eſſet uſus.* *i* ❡ *Ac iuxtà ſapiens auriga.*) ἁρματηλάτης σοφός. *A felici currus adminiſtratione.* *k* ❡ *Quicquid egregiorum morum.*) ὅσαι. *Ab exemplo uirtutum, & moribus Arceſilai.* *l* ❡ *Deus ei.*) θεός τε οἱ. *A bene fauente, præſenteq; diuina clementia.* *m* ❡ *Quam & in poſterum.*) καὶ τὸ λοιπόν. *Peroratio eſt, qua ſuo more, ut florenti in poſterũ felicitate, Dei benignitate, Arceſilaus perfruatur orat.* *n* ❡ *Lacceret.*) δαμαλίζειν, *petulantem eſſe, laſciuire inſtar uitularum: à* δάμαλις *uacca: quo uerbo utitur poſthac Pindarus II. Pythiorũ ode, Antiſtrophe ſecundæ ſtrophes.*

k

XENOCRATI AGRIGENTINO CVRRV, ODE VI.

STROPHE I. COLON IX.

A[a]Vdite, iam enim [b]nigroculæ Veneris, [c]Gratiarum'ue agrum perambulamus, umbilicum uidelicet horriſonæ terræ, [d]ad templum accedentes: [e]illic felicibus [f]Emmenidis, [g]fluuialiq́ Agrigento & Xenocrati, paratus [h]hymnorũ Pythia de uictoria theſaurus, in pulcherrimo repoſitus eſt [i]Delphico ſaltu.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quem neq; hybernus imber ſubitò cõcitatus & aliunde adſcitus, unà cum immiti turbidæ nebulæ exercitu, neq; uentus cum omnia rapienti [k]turbine ad angulos maris uerberatus, auferet: [l]faciem habens puro in uiro, patre tuo ô Thraſibule: at communem generi tuo glorioſam uictoriam mortalium ſermonibus [m]in Criſæ concauitatibus annunciabit.

ENARRATIO.

Argumentum. *Xenocratem Agrigentinum laudat, qui uictor euaſit Pythiade 24. Quod hymni non omnes pro rerum geſtarum temporibus ſint digeſti, planum eſt ex hoc, quod Arceſilaus, cuius in priori ode meminit, uictoria coronatus Pythiade 31. Non triade, ſed dyade ſectionũ hic uſus eſt poëta, nouem colis Strophe ſemp & Antiſtrophe contextis, omiſſa Epodo. Euehit ergo ipſum à patria, à Pythia uictoria, ac ſtatim orationem ad filium transfert ſanè Thraſybulum, ad finem uſq; huius odæ in eius præconijs perſeuerans: ut non immeritò epigrapha huius hymni talis eſſe debeat:* XENOCRATI *Agrigentino, & filio eius Thraſybulo, curru. Ipſum itaq; filium à pietate cum erga deos, tum parentes, à modeſtia, ſapientia & literis, ab equitatu, à candore, ac dulci cum amicis conuerſatione, extollit.* a (Audite.) ἀκούσατε, *Ab apoſtrophe ad audi-*

tores

tores, uel ad eos, qui ſuum hunc hymnum ſint perlaturi, hinc hymnum orditur: prima uoce attentos eos reddens. b ℂ Nigroculæ.) ἑλικώπιδ(ος) ἀφροδίτης, Veneris nigros oculos habentis: per ſynecdochen pro formoſæ. c ℂ Gratiarũ agrum.) Metaphora eſt, pro amœniſſimo, quem ipſæ Charites incolant & Venus, ob iucunditatem ſuam. Ratio eſt, quur aureis arrigere debeant: formoſæ enim Veneris & Gratiarum perambulamus agrum. Allegoria eſt, cuius hæc eſt ſententia: Xenocratem laudaturi pulcherrimã præconiorum eius & iucundiſſimam præ manibus habemus materiem. d ℂ Ad templum.) Manet in cœpta allegoria. Senſus eſt: Laudaturi Xenocratẽ Agrigentinum, accedimus templum, ubi eſt umbilicus horriſonæ terræ, hoc eſt, Pythonem, quæ eſt in medio terræ ſita, ut ſuprà cõmemoratũ. Quur horriſonam uel frementem tellurem admodum uocat? An ideo quod Permeſſus fluuius Parnaſſi præterlabatur Pythonem? uel, quod oracula illic Apollinis ualde ſonent, ac nunquã non præſtò ſint? e ℂ Illic.) Quid ex templo Pythij Apollinis relaturus ſit, explicat. Inde uictoriã Pythiã adferemus, cuius illic monumẽtum cernitur in gloriam Emmenidarum, Xenocratis & Agrigenti.

f ℂ Emmenidis.) Per Emmenidas maiores Xenocratis intelligit. Hippoſtratus apud Interpretẽ, in Siciliæ genealogijs adſerit Emmenidẽ & Xenodicum Thelemachi filios eſſe. Emmenidæ præterea eos eſſe nepotes & poſteros, qui Theronis & Xenocratis temporibus in Sicilia floruiſſent. Xenodici uero liberos Hippocratem & Capyn poſtea eſſe abactos. g ℂ Fluuiali.) Agrigentum fluuiale nominat, quod eiuſdem nominis fluuius præterfluat, ut in Olympijs eſt uidere. h ℂ Hymnorum theſaurus.) Dura ac dithyrambica metaphora. Hymnum ſuum theſaurum nominat, atq; eum neq; ab ullo imbre, uel uento demoliendum unquam adſerit. Nam ſolæ literæ, reliquis caducis bonis pereuntibus, manent. Præterea quod imbrem immitem turbidæ nebulæ exercitum uocat, imbris eo nomine originẽ exprimit. Nam ut Phyſici ſentiũt, & Socrates cum Strepſiade in Nebulis diſputat, & Plinius in 2. hiſtoriæ naturæ habet, imber naſcitur ex humore uel exhalatione uel uapore per ſolis calorem in aëra ſubleuato, qui ſi nubibus claudatur, ruptis tandem nubium membranis in imbrem diſpergatur. i ℂ Delphico ſaltu.) Locum ubi uictoriæ conſecratum ſit encomium, ponit. Eſtq; Delphicus ſaltus, periphraſis Pythonis, uel etiam Delphorũ, ſeu templi Apollinis. ἀπολλωνίᾳ νάπῃ, in Apollineo ſaltu. νάπη ſaltus eſt uel ſyluoſus locus: qua ſignificatione Nicander in Alexipharmacis utitur. Eiuſdem ſignificationis νάπος eſt apud eundem autorem in Theriacis, dum inquit, de Chironia, uel Centaurio loquens:

–ἠδ᾽ ὑπὲρ αἴης

ῥίζα, καὶ ὁ βυθόωσα πτελεθρόνιον νάπος ἴχνι.

Hic uero τὰν νάπαν campũ quidam putant, in quo equeſtria certamina ſint acta. Alij in treis parteis Delphos ſecerni aiunt, quarum una quidem ſit ſumma, altera media, in qua etiam eſt quæ uocatur Nape. *Atqui ſummatim pro Apollineo templo accipitur hic.* k ℭ *Turbine.)* χέρας, *cœni lapidumq́; miſtura eſt, uel turbo. Magna laus hymni. Talis eſt theſaurus repoſitus* Xenocrati *ac* Thraſybulo, *quem neq; imbrium uis, neq; uehemens uentorũ turbo unquã diripiet, uel diſcerpet, uel abolebit.* l ℭ *Faciem habens.)* φάει δὲ πρόσωπον. *Subaudiendum eſt,* ἔχων. *Hactenus à* Pythia *uictoria laudauit* Xenocratem, *nunc præconium patris ad filium* Thraſybulum *traducit. Laus enim filij in patrem etiam reſilit.* m ℭ *In Criſæ concauitatibus.)* Criſa *Delphorum oppidum eſt. Atqui hic repetendum quod in origine* Pythiorũ *annotatum eſt,* Pythonem *dictam etiam* Napen, Petreeſſam *&* Criſam. *Sic, in Criſæ cõcauitatibus, accipiendum hic erit, pro* Pythonis *locis. Mortales genus tuum prædicabunt ô* Thraſybule, *ob uictorias cum tibi tum etiam tuis partam in* Pythijs *ludis.*

STROPHE II. COLON IX.

[a]Tu itaq; tenens ipſam dextrè rectam admonitionem ducis, quam olim Philyræ filium Chironem in montibus fortiſsimo Achilli parentibus " deſtituto cõmendaſſe ferunt: nempe [b]Saturnium " Iouem, & coruſcationis & fulgetri grauiter tuen" tem gubernatorem, præ cæteris colendum eſſe: " neq; unquam honore tali ſtatam parentũ uitam " priuandam.

ANTISTROPHE, COLON IX.

[c]Sic & generoſus quondam Antilochus hanc ſententiã ferens pro patre occidit, crudelem belloq; obuios perimentem Aethiopũ ducem Memnona adortus. [d]Siquidem Neſtoreũ currũ equus impediebat, Paridis telis ſauciatus, hic uero †robuſtam haſtam adminiſtrabat. [e]Meſſenij tum ſenis perturbata mens filium ſuum inclamauit.

† *duram*

STROPHE

STROPHE III. COLON IX.

[f]Vanus autem ſermo eum non auertit ab inſti tuto: permanens enim diuinus ille uir, ſua morte patris uitam comparauit. Viſus eſt ergo ueterũ poſteritati, mirandum hoc opus perficiens circa parẽtes, ſummus fuiſſe uirtute. At [g]illa iam negli guntur. Ex noſtris uero uel Thraſybulus ad paternam regulam potiſsimum conſcendit,

ANTISTROPHE, COLON IX.

[h]Patruumq́ʒ ſuum adiens, omnem ei ſplendorem indicauit, [i]mente diuitias cõtinens, neqʒ iniuſtam neqʒ ſuperbam ætatem tranſigens. [k]Sapientiam porrò è Muſarum adytis comparans: [l]teq́ʒ terræ quaſſatorem Neptune, qui equeſtrem ludum periucundo animo reperiſti, totis uiribus accedit. [m]Præterea dulcis illius in amicis conuerſationibus mens, apum etiam cancellato operi reſpondet.

a ¶ *Tu itaq; tenens ipſam.*) *Laus filij, à pietate erga deos & parentes. Confert autem Thraſybulum Achilli. Quemadmodum, inquit, Achilles præceptoris ſui Chironis inſtitutioni obſecutus, pius & erga Deum & homines uixit: ſic tu Thraſybule Deum uereris & parentes obſeruas.* *b* ¶ *Saturniũ Iouem.*) *Duo prima Decalogi mandata, de religione in Deum & reuerentia in parentes, gentibus etiam cordi fuiſſe, ueterum philoſophorum, rhetorum & poëtarum Græciæ ſcripta teſtantur. Nec opus eſt hic adferre, quæ Phocylides, Pythagoras, Ariſtoteles, Iſocrates, in hanc ſententiam memoriæ prodiderint, quum ſint nemini non exploratiſsima. Qui in hiſce duobus mandatis ſpiritum duxerit, & reliqua uita exprimet: ex duorum enim priorum neglectu, reliquorum etiam uiolationem ſequi neceſſum eſt. Pius ergo fuit & bonus uir Achilles, dein Antilochus, & hic poſtremo Thraſybulus, dum Deũ & parentes ſuos ſunt uenerati. De ciuili hic uirtute loquor.* καὶ γὰρ τίς οὐκ οἶδε τὴν πρώτην ἐντολὴν τοῦ δεκαλόγου πᾶσι πανσυδὶ ἔθνεσι ἄγνωστον ὀψιτέλε-

ζόντι καὶ ἀτέλεστον ἐᾶν. *Liberis autem uerbum illud Dei memori mente ſemper uolutandum eſt, Venerare patrem & matrem, ut multā ætatem ſuper terram ſpiritū ducas.* c ℂ *Sic & generoſus quondam.*) ἐγγένετο καὶ πρότερον βιατάς. *Fortem & generoſum ſonat* βιατὴς, *à* βία *deducta uox. Antilocho Neſtoris filio, qui pro patre ſuo mortem oppetijt, Thraſybulū confert, elegantiſsima dilatatione hunc hymnum amplificans. Non quod conſimilem ad modum à patris ceruice arcuerit hoſtis gladium Thraſybulus, uerum quod non minus pius in parentem ſuum Xenocratem fuerit, atq; Antilochus in Neſtorem. Meminit & Penelope huius Antilochi fata, ſed non à Memnone, uerum ab Hectore uictum dicit: quanquam Penelopen ex famæ relatu errare nō non indecorum fuerit:*

Siue quis Antilochum narrabat ab Hectore uictum,
Antilochus noſtri cauſa timoris erat.

d ℂ *Siquidem Neſtoreum currum.*) *Meminit & Homerus, quomodo equus currum Neſtoris impedierit, cum ait:*

σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.

Quod uero pro patre occubuerit Antilochus, ſummatim Homerus oſtendit cum inquit, Odyſ. 4.

τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.

e ℂ *Meſſenij ſenis.*) *Meſſenius ſenex, periphraſis eſt Neſtoris, qui eſt è Meſsena regione & urbe, non longe à Pylo ſita, ut Stephanus & Strabo habent. Inclamauit & deplorauit filium ſuum Antilochum à Memnone intereuntem Neſtor.* f ℂ *Vanus ſermo.*) χαμαιπετὴς δ' ἄρ' ἔπος, *uanum, prauum, in terram decidens. Irritus ſermo patris non auertit Antilochum ab inſtituto, quo minus aggrederetur Aethiopem.* g ℂ *Illa iam negliguntur.*) *Hodie non multi reperiuntur, qui ſeſe Antilochi in morem gerant. Vel per correctionem & reditum accipi poteſt: quaſi dicat: Sed hæc iam faciemus miſſa, & ad inſtitutū reuertemur.* h ℂ *Patruumq; ſuum.*) *Auunculum Theronem ſcilicet, is enim frater Xenocratis patris Thraſybuli fuit.*

i ℂ *Mente diuitias cōtinens.*) νόῳ δὲ πλοῦτον ἄγει. *Id eſt, ratione quadam diteſcit. uel, ob potentiam ſuam & diuitias non erigit criſtas, non eſt arrogans, non faſtuoſus: ab inſigni eum prudentia cōmendans. Mente diues eſt, animi bonis clarus eſt.* k ℂ *Sapientiam porrò.*) *A ſapientia ex bonis literis parta.* l ℂ *Teq; terræ quaſſatorem Neptune.*) τίν τ' ἐλελίχθον. *Neptuni eſt epitheton* ἐλελίχθων, *terræ cōcuſſor. Ab equeſtri certamine. Neptunus enim equeſtris deus eſt.* m ℂ *Præterea dulcis illius in amica cōuerſatione mens.*) *A candore & amica apud coëtaneos conuerſatione. Mentem*

Thraſybuli

Thraſybuli adeò candidam, adeò in conuerſatione dulcem eſſe ait, ut uel mel ipſum dulcedine ſua uincat.

MEGACLI ATHENAEO QVADRIGA, ODE VII.

STROPHE I. COLON VII.

PVlcherrimum[a] clariſsimæ ciuitatibus Athenæ procemium, haud uulgaris potentiæ Alcmæonidarũ generi præbent, ut inde fundamentum iaciatur hymnis, quos equi meruerunt. [b]Quam enim patriam, quam'ue domũ incola egò Græciæ Megaclis ædibus præſtantiorẽ deprædicare potero?

ENARRATIO.

Argumentum.

Megacles, cui hæc ode inſcripta eſt, Athenienſis, uicit quadriga Pythijs ludis. Ad Alcmæonem hic genus ſuum retulit ditißimum illum. Siquidem quum ad Crœſum is perueniſſet, à rege illi permiſſum, ut ingreſſus gazophylacium, quantum uellet exportaret. Indutus ergo cothurnis, Dionyſiacis calciamentis, factoq; ſinu, auro ſeſe oppleuit: quin & capillis aurum illigauit, oriq; ſuo iuxtà indidit, ut ita præ pondere uix incedere poſſet. Quo ex geſtu ad riſum effuſus rex, alijs illum maioribus honorauit muneribus. Hinc Alcmæon ille omnium celeberrimus in Attica factus eſt. Ab hoc Alcmæonidæ, qui Piſiſtratidarum tyrannidem abrogarunt. Laudat Megaclem à patria, à ſua maiorumq;, uictorijs.

a ℂ Clarißimæ ciuitatibus.) Quia Megacles Athenienſis eſt, hymnus illius uictoriæ dicatus, prius & antiquius exordium habere non poteſt, quàm ab ipſis Athenis. μεγαλοπόλιες nominat, ad Theſei regis prudentiã reſpiciẽs, qui multos uicos Atticæ ſparſos, in unam urbem Athenas collegit ac tranſtulit, ut Iſocrates in encomio Helenæ teſtatur. b ℂ Quam enim patriam.) A patriæ claritudine. Athenas omnium Græciæ urbium clarißimam eſſe ait: quod nullis argumentis confirmationis eget: præclara enim eius urbis facta, & excellentißima in omni eruditionis genere ingenia, uel hodie uſq; teſtantur.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Siquidem per omneis urbes ſermo de[a]Erechthei ciuibus habetur. [b]Apollo Pythiam illi domũ

tuam admirandã parauerũt. [c]At uero me quinq́ Iſthmiæ uictoriæ trahunt, una excellens item Olympiaca, duæq́ Delphicæ,

EPODOS, COLON IX.

O Megacles, & ueſtræ & maiorũ. [d]Ob recentem quidem felicitatem gaudeo, uerum & quadantenus doleo, reputans inuidiam, quæ permutare rerum proſperum ſucceſſum conſueuit. [e]Atqui uulgatum eſt, uaria homini florenti conſtituto fortuna contingere.

a ℂ *Erechthei ciuibus.) Periphraſis aſt Athenienſiũ. Erechtheus enim Athenarum princeps fuit, ut Iſocrates in Panegyrico teſtimonium dicit. hinc Erechthidæ Athenienſes dicuntur.* *b* ℂ *Apollo Pythiam.)* οἳ τεόντε δόμον. *Incenſo per Piſiſtratidas tyrannos Apollinis templo, Alcmæonidæ ab ijſdem in fugam acti, ſe templũ reædificaturos ſunt polliciti. Acceptis ergo pecunijs, collectaq́; manu, in Piſiſtratidas ſeſe armarunt: deinde uictoria potiti, multo tripudio & gratiarum actione ſuum Apollini templum inſtaurarunt.*

c ℂ *At uero me.)* ἄγοντι δέ με. *A uictorijs, ſcilicet Iſthmijs, una Olympia, duabus Pythijs.* *d* ℂ *Ob recentem felicitatem gaudeo.) Hoc eſt, ob uictoriam hanc Pythiã recens partam lætor: uerum doleo inuidiæ nomine, quæ propterea te impetit. Ariſtarchus hanc oden uictoris incidiſſe in threnos (quos item ſcripſerat) Hippocratis cognati Megaclis affirmat. Verũ ſimpliciter accipi poteſt de inuidia, uirtutem ſemper comitante: unde & gnomen ſtatim conſolatoriam adijcit, quaſi animare uelit Megaclen, ne uel pili faciat ſuos oſores. Eam enim ſtabilem eſſe felicitatem, quæ inuidia & quibuſdam infortunijs temperetur, ne nimium criſtas nimia felicitas erigat.* *e* ℂ *Atqui uulgatum eſt.)* οὕτω κεν ἀνδρί. *Ea eſt ſtabilis & firma felicitas, quæ ſubinde bona & mala ſuſtinere poßit: nam ſuum cuiq́; felicitati malum ferè appenſum eſt: perinde ac Homerus etiam teſtatur:*

τὸν περὶ μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε.

ARISTO-

ARISTOMENI AEGINETAE LVCTATORI, ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

O Amica menti & cogitationi Tranquillitas, ô [a]Iuſtitiæ gnata, urbes maximas conſeruans, [b]& conſiliorũ & bellorũ excellentiſsimas claueis habens, [c]Pythionicum Ariſtomeni honorem ſuſcipe. Tu enim [d]quod molle & mite eſt, & facere & ferre potes, temporis ipſo, ut res tulerit, procurſu.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Tu quoties immanſuetã quis in corde iram cõtraxerit, aſpera ægreferensꝗ occurris, proꝗ uiribus tuis [e]iniuriam in ſentinam ponis. [f]Te neꝗ Porphyrio, quum præter fatum certaret, obſeruauit. [g]Precioſiſsimum ſanè lucrum habet, quod ex ædibus uoluntarij donantis retulerit quiſquã.

EPODOS, COLON XI.

Iniuria quidem arroganti, ſuo tempore noxia eſt. At neꝗ [h]Cilix Typho [i]multorum capitum, neꝗ [k]Gigantum rex tranquillitatis potentiã effugit. Domiti ſunt enim, [l]hic Iouis fulmine, ille Apollineis telis. [m]Qui Apollo benigna mẽte, [n]Cirrhæ, [o]Parnaſsia herba, [p]Doricaꝗ laude coronatum [q]Xenarcis filium ſuſcepit.

ENARRATIO.

Ariſtomenem Aegineticum, qui uicit Pythiade circiter 35. luctã, cõmendat, à patria, à uictoria cognatorum & ſuis: à fortitudine. Inſigne porrò huic hymno attexit exordium, tranquillitatem ſiue pacem graphice depingens. Conſonat huic procemio Pſalmus ille Dauidicus: Ecce quàm bonũ & quàm iucun- **Argumentum.**

dum. Commendat autem pacem & tranquillitatem, ſiue propter Aeginetarum politiam, ſiue uictoris Ariſtomenis manſuetudinem. Videtur mea quidem opinione ad nomen ipſum poëta reſpexiſſe, ac mores nomini pulchre cõuenientes perpendiſſe, dum à tali exordio hanc oden auſpicaretur. Sonat enim optimæ mentis hominem ἀειστομένης. *Iam quid melius, quid iucundius, humanitate, tranquillitate, pace, manſuetudine?* a ℂ *Iuſtitiæ filia.)* δίκας θύγατερ. *Iuſtitiæ filiam poëtice tranquillitatem facit.* b ℂ Et *conſiliorum.)* Egregium *tranquillitatis & concordiæ, imò aureum præconium: tranquillitas, pax & concordia, cum pacem tum bellum adminiſtrat.* c ℂ Pythionicum ho*norem.)* Precatur, *ut ipſa diua* ἡσυχία *benigne hymnũ hunc, in laudem* Py*thiæ Ariſtomenis uictoriæ factum, ſuſcipiat.* d ℂ Quod *molle eſt.)* Ea *tua natura eſt, ut poßis quæ ſunt mollia & iucunda, cum facere tum ſuſtinere: deinde, quæ dira ſunt & atrocia, rurſum potes arcere, uel mitigare.*

e ℂ I*niuriam in ſentinam ponis.)* ἄντλον *& mare & ſentinam* Home*ro ſignificat, dum inquit:*

ἄντλῳ δ' ἐν δ' ὕπνος πεσεῖ ὡς ἐναλίη κῆϋξ.

Ergo τιθεῖν ἐν ἄντλῳ, *ponere in ſentinam*, Pindaro *allegorice eſt ſubmergere, componere, compeſcere*, ἐκποδὼν ποιεῖν. f ℂ Te neq; Porphy*rio.)* τὰν οὐδὲ πορφυρίων. Con*trario exemplo amplificat tranquillitatis encomium. Porphyrio gigas ille, atheus, expers quietis, paciſq; fuit.*

g ℂ *Precioſißimum ſanè lucrum.)* κέρδος φίλτατον. *Gnome eſt, qua* Porphyrionis *factum improbat, ac nequiter & uiolenter eum egiſſe probat, dum Ioui unà cum cæteris reluctatus eſt, & cœlum Ioui adimere niſus. Munus, inquit, optimum eſt illud, quod ab hilariter dante amico quiſpiam accipiat. Verum nihil lucrum tum prodeſt, ſi rapina, fraude & iniuria partum ſit. quaſi dicat: Tu Porphyrio, tuq; Typho, non debebatis, tranquillitate uiolata, Iouem laceßere, & ab eo auferre, quod ſponte ſua uobis non offerebat.*

h ℂ Cilix Typho.) T*yphonem gigantem, quem ſuprà in quarta* Olym*piorum, & prima* Pythiorum *ode in Sicilia poſuit, nunc in Ciliciam tranſfert. Ratio eſt, quod* τύφειν *ardere ſignificat. Vnde ubi igni nocturno montes ardent, illic humatos eſſe gigantes poëtæ finxerunt, ut prima* Pythiorum *ode perceptum. Meminit & aliorum &* Porphyrionis *Horatius in* 3. *Carminum.*

i ℂ *Multorum capitum.)* πολυκέφαλον *hic nominat, quẽ* 4. Olym*piorum hymno* ἑκατογκέφαλον *dixit Typhoëa.* k ℂ *Gigantum rex.)* Per *gigantum regem num* Porphyrionem *uel Briareon accipiat, candidus lector iudicet.* l ℂ Hic *Iouis.)* Typho *Iouis flumine ictus,* Por*phyrion Apollinis ſagittis traiectus perijt.* m ℂ Q*ui benigna.)* ὃς δὲ

μολεῖ.

μῆτι. Pulchre exordium applicat ad manſuetum Ariſtomenem Pythium uictorem, ubi ad Pythium de induſtria Apollinem peruenit. n ¶ *Cirrhæ.)* Delphorũ oppidũ *Cirrha eſt: pro Delphis accipitur.* o ¶ *Parnaſia herba.)* πόα παρνασία. *Herba Parnaſia laurus eſt, Apollini ſacra.* p ¶ *Dorica laude.)* Per Doricã laudem, *Aeginctarũ hymnus intelligendus eſt: Dorienſes enim ab Argo in Aeginam demigrarunt, ut Scholia.* q ¶ *Xenarcis.)* Xenarces *pater eſt Ariſtomenis: hoſpitalẽ & liberalem ſonat, à ξένος hoſpes, & ἀρκέω ſufficio, præbeo.*

STROPHE II. COLON IX.

Proinde iuſtitiæ ciuitate florens inſula Aegina, [a]à Gratijs non excidit inclytis [b]Aeacidarum uirtutibus apprehenſis. Conſummatã iaminde ab initio gloriam habet, tum quod pleriſq; ſemper uictricibus in certaminibus decantatur, tum quod excellentiſsimos celeribus prælijs heroës educarit.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quæ certe[c]uirorum ornamenta ſunt. [d]Atqui hac uice non mihi tempus ſuppetit, ut longa concione Aeginam prædicem, lyra, mollíq; cantu, ne ſatietas aduentu ſuo moleſta ſit. [e]Quod uero ante pedes meos currit, eat. [f]Tuæ res Ariſtomenes præclaræ, circa meã artẽ recentiſsimæ uolãt.

EPODOS, COLON XI.

Veſtigia nanq; fratrũ matris[g]per luctam imitatus, [h]Theognetũ Olympico certamine non redarguis, neq; Clytomachi in Iſthmo robuſtis membris partam uictoriam confundis: multiplicans [i]Midylidarũ gentem ſermonem fers illum, quẽ olim Oëclis filius Amphiaraus, quum Thebis ſeptem portas habentibus filios acriter inter

ſeſe pugnantes cerneret, protulit:

STROPHE III. COLON IX.

Quando ex Argo altera expeditione, poſteri Thebas profecti ſunt.

a ℂ *A Gratijs.) A patria Aegina uictorem euehit. A Gratijs non excidit, hoc eſt, Aegina humanitate, mutua beneficentia & amicitia floret.*

b ℂ *Aeacidarum.) Inclytas Aeacidarũ uirtutes ſequens. Aeacidæ ſunt Aeaci & filij & nepotes uel poſteri. Filij eius ſunt Telamon, & Peleus: Telamonis, Aiax & Teucrus: Pelei, Achilles. Aeginam autem incoluit Aeacus, ut eſt uidere apud Iſocratem in Euagora, ut & in Olympijs indicatum. A præclaro ergo principe Aeaco, ab ingenijs certaminibus experundis accõmodatis, ab inſignibus heroibus extollit. Valde autẽ multos nicephoros ea Aegina peperit, ut liquidò apud Pindarum apparet.* *c* ℂ *Virorum ornamenta.) Emphaſis eſt in dictione uirorum. Hæc certe clariora facta euidenter cõfirmant, Aeginetas uiros forteis eſse.* *d* ℂ *Atq; hac uice.) ἀποδίωξις uel μετάστασις. Tempus non ferre ut plura de Aeginæ laudibus adducat, ne ſatietas moleſta ſit, ſi ſæpius Aeginam laudet.* *e* ℂ *Quod ante pedes meos.) Hoc eſt, quod in procinctu eſt, & iam præ manibus, illud non omittam.* *f* ℂ *Tuæ res Ariſtomenes.) Propoſitio eſt, qua relicta Aegina, ſe Ariſtomenẽ iamnunc prædicaturum adſerit. Tuæ res geſtæ, uictoria Pythia: recentiſsimæ, recenter & nuper parta, uolant circa meam artem: hoc eſt, materiem laudum præbent, quibus te meis poëmatis extollam.* *g* ℂ *Per luctam.) παλαισμάτεσι. A lucta primum hic laudat Ariſtomenem.* *h* ℂ *Theognetum.) Theognetus Olympicorum, Clytomachus Iſthmiorũ uictores, auunculi fuere Ariſtomenis. θεόγνητος à Deo genitum, uel diuinam generationem ſonat. Clytomachus, fortiter & ſtrenuè pugnantem, ſeu pugna inclytum.* *i* ℂ *Midylidarum.) Familia in Aegina eſt Midylidarum, ab autore ſuo Midylo. Genus inquit, μιδυλιδῶν, hoc eſt, genus & gentem patriam amplificans, illum fers ſermonem, tibiq; conuenit, in te locum habet gnome, quam olim uates Amphiaraus protulit, quum uideret ſuperſtites liberos fortiter aduerſum Thebanos dimicare. Laudis locus, à fortitudine petitus.*

„ Tum enim ijs dimicantibus inquit: [a]Generoſa
„ uirtus natura ſua eximia eſt: prudentia quoq; pa-
„ rentum, ſoboli eſt decora. [b]Intueor palàm Alc-

maonem,

maonem, in ſcuto ſuo draconem nigrore uarium uertentem primum in Cadmi portis.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Atqui Adraſtus heros priori bello defeſſus, nunc melioris augurij nuncio detinetur,[c] nec pro ſuæ domus more aget.[d] Solus enim ex Danaorũ exercitu, cæſi filij oſſa colligens, diuina benignitate, cum innoxio populo proficiſcetur,

a ℂ *Generoſa uirtus.) Gnome eſt, qua in Ariſtomene paternam & gentilitiam uirtutem eniteſcere dicit.* *b* *Intueor palàm Alcmaonem.) Amphiarai filius eſt Alcmæon, Talai filius Adraſtus. Alcmæon itaq; draconem in ſcuto gerit, eo quod augurijs & uaticinijs idonea ſit beſtiola, ut quæ antra terræ ſubrepat, perinde ac uates Amphiaraus tellurem ſubijt. Pulchre aũt filius patris artem, uaticinationem nempe, Draconis ſymbolo adumbrat.*

c ℂ *Nec pro ſuæ domus more aget.)* τόδε κατὰ τὸν ἴδιον οἶκον γν-ωτίως πράξει. *Quid Amphiaraus uaticinatus ſit, enumerare pergit. Secunda, inquit, expeditione, qua nunc Amphiaraus eum belligerari cernit, non pro ſuæ gentis more aget, longeq́; alia pugna erit, quàm ſit antea expertus. Priori enim bello Adraſtus ſolus reliquis omnibus interemptis ſeruatus eſt. Altera expeditione, omnibus ſuis ſeruatis, ſolo filio Aegialeo eſt orbatus: autore Hellanico apud Interpretem.* *d* ℂ *Solus enim ex Danaorum.)* μοῦνος γὰρ ἐκ Δαναῶν. *In prima expeditione ſex duces interierũt, ſolo Adraſto ſuperſtite. In ſecunda ſolus Adraſti filius Aegialeus occidit. Vnde Nemeſin deam uindictæ ab Adraſto rege* ἀδράστειαν *appellatã uolunt: qua de Eraſmus in Adraſtia Nemeſi. in 2. & 5. Olympiorum huius hiſtoriæ mentio facta. Nemeſis Adraſtia ergo ideo uocatur, non iuxta mentem Xenodoti, quod Argiui nullam cladem poſt Adraſteum bellum reportauerint, cæterum quod Adraſtus ſecunda expeditione arrogantiam, timorẽ & faſtum Thebanorum egregie ſit ultus & compreſſerit, ut ex hoc Pindari loco ſatis aperte colligitur.*

EPODOS, COLON XI.

Ad latos [a] Abantis uicos. [b] Hæc quidem Amphiaraus cecinit; [c] & egoipſe gaudens Alcmanẽ coronis adorno, & encomio cõſpergo, quod mi-

hi uicinus, mearumq́ facultatum cuſtos occurrerit ad celebrem [d] terræ umbilicũ profectò, ac uaticiniorum cognatas [e] apprehenderit artes.

a ℂ Abantis uicos.) Abantis uici, periphraſis eſt Argi. Abas Lyncei filius, eſt Talai pater, cuius gnatus Adraſtus Argũ incoluit. *b ℂ Hæc quidem.) Epilogus uaticinij Amphiarai. Adraſto ergo confert Ariſtomenem: ut enim Adraſtus & familiæ & genti ſuæ decori & ornamento fuit, eximiasq́; maiorum uirtutes expreßit, ſic Ariſtomenes maioribus ſuis eſt honori. Hic ambiguitas naſcitur, quî Amphiaraus, qui priori expeditione aduerſum Thebanos abſorptus eſt, miſeratione Iouis, ne Periclymeni iræ exponeretur, altera iam expeditione rurſum uaticinetur. Cui enim iam antea terra dehiſcuit, ille nõ poteſt diuinatione, uel uaticinio uti: ut qui uita defunctus eſt, non poteſt eſſe uiuus. In 5. Olympiorum & 9. Pythiorum Amphiaraus in primo bello moritur, uel uiuus terra clauditur: ergo in ſecundo bello non potuit uaticinari. Niſi igitur per idolopœiam hic locus accipiatur, non uideo quomodo laboranti illi ſuccurri poßit. Per idolopœiã enim huiuſmodi ſententia erit: Quod mmphiaraus Oëclis filius ab inferis ſuſcitatus, uel ſi tum in terris ſpiritum duxiſſet, dum altera expeditione Argiui Thebanos inuaſiſſent, potuiſſet ita uaticinari: Generoſa uirtus &c. Sin quis hic meliora proferat, illi non immeritò cedendum.*

c ℂ Et ego ipſe gaudens.) χαίρων δὲ καὶ αὐτός. Chorus in perſona Ariſtomenis hæc dicit: Alcman mihi occurrit, dum proficiſcerer ad Pythia certamina: quo indicat, ſe fortaſſe uſum uaticinio, & ueluti oraculo quodã obtinuiſſe uictoriã: fuit enim Alcman uatidici patris Amphiarai, uatidicus filius.

d ℂ Terræ umbilicum.) Terræ umbilicum, Pythonem uel Delphos appellat: illic enim terræ medium eſſe, in ſuperioribus cõmonefactũ. *e ℂ Apprehenderit.) ἐφάψατο, uaticinia iuxta cognatas arteis attigit. Id eſt, reſponſum mihi dedit, ut cui uaticinandi ars congenita, aq́; patre tradita fuerit.*

STROPHE IIII. COLON IX.

[a] Tuq́ Apollo, qui [b] nullos non ſuſcipiens Pythicum templũ glorioſe adminiſtras in uallibus, ubi [c] plurimum gaudij Ariſtomeni tribuiſti, [d] cui & antehac Aeginæ uictoriam quinquatrij [e] tuis in ſacris ô rex cõtuliſti. Ad hæc te [f] meapte ſponte precor,

ANTISTO-

ANTISTROPHE, COLON IX.

[g]Vt reſpicias quæcunq;, circa quemuis, ad menſurã quandam [h]compono: ſuauiſonis enim hymnis[i]iuſtitia aſtat. Deorum autem incorruptibilem curã peto [k]Xenarces, ut ueſtras fortunas confirmet. [l]Nam ubi quiſquam citra diuturnum laborem [m]opulentus ſit, is multis [n]inſipientium ſapiens, uidetur

EPODOS, COLON XI.

Facultates illas rectorum conſiliorum artibus peperiſſe. [o]At hæc in humanis uiribus non ſunt. Deus uero hæc præbet, qui aliàs aliũ extollens, alium potentia ſua, pro modo tamen[p]deijcit. [q]Megaris tibi munus pręſtò eſt, inq; [r]Marathonis ualle. [s]Iunonis deniq; patrium certamen, hiſce cum [t]tribus uictorijs Ariſtomenes reuera domuiſti

STROPHE V. COLON IX.

Quatuor, quibus ſuperincidiſti, inſipientum [u]corpora, [x]malum illis meditans.

a ℂ *Tuq; Apollo.)* *Redit ad inſtitutum, precans Apollinem, ut ſua propitia uoluntate poëticæ ſuæ adſpiret, qua inſigneis uictores canit.*

b ℂ *πανδόκον.)* *Omnes conuenas ſuſcipiens templũ.* *c* ℂ *Plurimum gaudij.)* *μέγιστον χαρμάτων. Victoriam Ariſtomenis Pythiam Apollini per auxeſin acceptam refert.* *d* ℂ *Cui & antehac Æginæ.)* *Antea quàm Pythia corona redimiretur domi, id eſt, in patria Aegina, Delphiniorum (qui ludus quinquertio conſtans in gratiam Apollinis illic agebatur) uictor euaſit. Etenim Apollo & Diana ab Aeginetis impenſe colebantur.*

e ℂ *Tuis in ſacris.)* *ὑμαῖς. Enallage numeri, pluralis pro ſingulari. ὑμαῖς pro σαῖς, ueſtris pro tuis.* *f* ℂ *Meapte ſponte precor.)* *ἑκόντι δ᾽ εὔχομαι νόῳ. Hactenus ab exordio inuocationis Apollinis, à dictione ἑκατηβόλε, amplificationem, à loco Pythij templi, atq; uictoria Aeginetica ſubnexuit, nunc precationem illam complet.* *g* ℂ *Vt reſpicias.)* *Precor*

inquit, ut uideas quæ de quouis, qua harmonia, quo decoro canã. h ℂ Compono.) νέομαι, pro ἐπάρχομαι, uel γράφω. i ℂ Iuſtitia.) δίκη, pro δικαιοσύνη, ut apud Ariſtophanem in Nebulis, πῶσι δίκη, παρὰ τοῖς θεοῖς. Hymnorũ meorũ argumenta iuſta & uera ſunt, non mentior, ueridicus ſum. k ℂ Xenarces.) Victoria coronati Ariſtomenis pater eſt Xenarces. Orat ut diuina benignitas & Xenarcis & filij eius Ariſtomenis fœlicitatem ſtabiliat. εὔχησις eſt. l ℂ Nam ſi quis.) εἰ γάρ τις.) Gnome eſt, qua uulgi iudicium damnat, opes ſapientum, ſine diuturno labore partas, humanæ illi ſapientiæ, non diuinæ benignitati adſcribentis. Errant qui diuitias humana induſtria oriri putant. Deus eſt qui diuitias impertit, & ad paupertatem redigit: ita gentilitia ſua religione ſentit poëta. quod ſcriptura etiam docet: Deus eſt qui pauperem facit, & qui ditat. m ℂ Opulentus ſit.) πέπαται, pro κέκτηται. Homer. πολυπάμμονος ἀνδρὸς γ᾽ αὐλῆ. ὰ πάομαι adipiſcor, κτάομαι poſſideo. n ℂ Inſipientiũ.) παδαφρόνων, pro σφόδρα ἀφρόνων. o ℂ At hæc in humanis uiribus.) Correctio eſt ſententiæ uulgi. Inſipientes ſunt & errant, qui bona & fœlicitatem humanis uiribus parari poſſe arbitrantur: ſiquidem à Deo hæc proueniunt. p ℂ Deijcit.) καταβαίνει, pro καταβαίνειν ποιεῖ. Cuilibet & bona & mala Deus pro menſura certa impertit. q ℂ Megaris tibi munus præſto.) Megara urbs prope Iſthmũ, cuius 9. & 13. Olympiorũ ode meminit. Munus habes Megaris, id eſt, honorem uel Iſthmiam es uictoriam adeptus. Per Megara enim Iſthmiam uictoriam intelligit. r ℂ Marathone.) Atticæ campus Marathon eſt, in quo Herculana celebrabantur: quorum niceteriũ, argentea phiala, ut ſuprà 9. & 13. Olympiorum hymnis auditum. s ℂ Iunonis deniq; patriũ certamẽ.) Alij Iunonia, alij Hecatombæa, (quæ tamen idem ſunt: nã Hecatombæa in Iunonis gratiã in Argo quoq; aguntur) in Aegina celebrari aiunt. Ariſtomenem à tribus inſignibus ita uictorijs cõmendat. t ℂ Tribus uictorijs.) νίκαισι τρισσαῖς. Tribus uictorijs, Megarenſi, Marathonea, Aeginetica inſignis, Pythiam etiam adeptus es, quatuor eo in certamine antagoniſtis tuis deuictis, uereq; per te domitis. ἔμπετες aduerbialiter uel Dorice pro γ᾽ ἔπεσες. u ℂ Corporibus.) σωμάτεσσι, datiuus poëticus pro σώμασι. Diſcrimen quod facit Plutarchus in uita Homeri inter σῶμα & δέμας, σῶμα ad uita defunctum, δέμας uero ad uiuentem referens, animaduertendum eſt. Tametſi enim hoc perpetuò ab Homero ſit obſeruatũ, neq; hic tamen à Pindaro cuſtoditur, neq; à Platone, dum ait, φίλος ἐστὶ σώματα δύο, ψυχὴ μία, confirmatur: ut aliorum autorũ uel innumeras autoritates omittam. Ergo hæc non eſt firma diſcrepantia, quum Plutarchus ait, σῶμα

defuncti

defuncti eſt quaſi σῆμα, id eſt, ſignum eius qui uixerit. Δέμας uero à δέομαι, id eſt ligo, uiuentis eſt, quod ſit ueluti δεσμωτήριον καὶ δέσμα ὅλης τῆς οὐσίας καὶ μίξεως. x ℂ *Mala eis meditans.) κακὰ φροντίων, τουτέστι μικρὸν φροντίζων.*

Quibus neq;[a] iucundus reditus[b] per Pythium ordeum, neq; dulcis riſus apud matrem gratiam conciuit, in uia autem [c] imbelles hoſtem ſuum formidant, atq; fugiunt calamitate lacerati.

ANTISTROPHE, COLON IX.

» [d]Qui bonum quoddam recens nactus eſt, ex
» magna ſpe ſublatis uiribus ad delicias & felicita-
» tem uolat, potiorem diuitiarum curam gerens.
» Modico uero tempore mortaliũ oblectatio cre-
» ſcit, ſic & rurſum humi decidit præpoſtero con-
» ſilio conquaſſata.

EPODOS, COLON XI.

» [e]Diurni ſunt homines, quid uero quiſquam?
» quid uero nullus? [f]umbræ ſomniũ. [g]At quando
» à Ioue datus ſplendor acceſſerit, lucidũ adeſt lu-
» men mortalibus ac manſuetũ æuum. [h]Chara mater Aegina, ciuitatem hanc nomine tibi parem, cuſtodi [i]libera cũ ueſte, unà cum Ioue regeq; Aeaco, & optimo Telamone, cumq; Achille.

a ℂ *Iucundus reditus.) ἐπάλπνος, ualde ſuauis, ab ἐπὶ & ἄλπνος. cuius ſuperlatiuum ἄλπνιστος, ſuauiſsimus, Pindarus habet 15. Iſthmiorum ode.* *b* ℂ *Per Pythium ordeum.) Per Pythium ordeum uel triticum, coronam ordeaceam uel triticeam fortaſſe accipit, qua ultra deſtinatum nicceterion ſint ornati: non quod ipſi ceu uictores ſint decorati, ſed quod ex eo loco in quo brabeum erat propoſitum, inglorij redierint.* *c* ℂ *Imbelles.) ἀπίορογοι, pro ἀπύορογοι.* *d* ℂ *Qui bonum quoddam.) Gnome eſt pathetica, qua condocefacit Ariſtomenem, ut, etiamſi multis triumphis ingentiq; potentia fulgeat, propterea non ſe nimium efferat, humanæ ſortis uidelicet num*

quam immemor, quæ nullo unquam tempore ſtabilis eſt, ſed celerrime in miſeriis aliquem, quantumuis ſibi beatum uiſum, & calamitates & ærumnas præcipitet. e ❨ *Diurni ſunt.*) ἐπάμεροι. *Doricum eſt, pro* ἐφήμεροι. *Homines, inquit, unius diei uitam ducunt, in diem unum tantummodo durant. Et animal & herba eſt, cui nomen Ephemero eſt, quod quo die naſcatur, intereat.*

f ❨ *Vmbræ ſomnium.*) *Magna humanæ uitæ, adeoq; hominis* ταπείνωσις. *Quid enim miſerius, infelicius, breuiſſimæ uitæ homine? Parum erat ſi dixiſſet, homo eſt umbra: iam longe minus & uanius eſt quod ait, umbræ ſomnium.* g ❨ *At quando à Ioue.*) *Pia ſententia, homines diuina gratia, ſuperno numine, longæuos & beatos eſſe. Obſeruandum hic, quod uitio uertant quidam Pindaro, quod encomio querimoniam admiſceat. Verum qui hoc ei uitio dant, non uident affectum hunc, per amplificationem ſæpenumero recte poſſe locum habere in encomiaſtico genere: nihil enim interim uirtuti, rei & laudi, per talem luctũ decedit.* h ❨ *Chara mater Aegina.*) *Peroratio eſt, qua Aeginam Nymphã, inſulæ Aeginæ parentem, uel deam cognominem precatur, ut urbem illam Ariſtomenis patriã ſua libertate tueatur, unà cum heroibus ex ea inſula ortis, inq; deorum numerum adſcitis.* i ❨ *Libera ueſte.*) ἐλευθέρῳ στόλῳ, *hoc eſt, libero habitu. Id eſt, tuere Aeginam ea ratione, ut ſua ei libertas perſiſtat. Metaphora.*

TELESICRATI CYRENAEO ARMATO CVRSORI, ODE IX.

STROPHE I. COLON XV.

P[a]Ythiorum uictorem Teleſicratem, [b]æreo ſcuto inſignem, unà cum amabilibus Gratijs equidem [c]commendare uolo. Felicẽ ſanè uirum [d]equeſtris ornamentum Cyrenes: [e]quam ſtridente uento [f]è Pelij ſinibus quondam comoſus Apollo rapuit, aureoq; in curru uenatricem uirginem tulit: ubi ipſam diuitis & fertilis admodum terræ dominã fecit. ut illic [g]tertiam orbis partem inhabitaret.

ENARRATIO.

Argumẽtũ. *Teleſicratem Cyrenæum, qui uicit Pythiadẽ 28. & poſtea 30. laudat, à*

Pythia

Pythia uictoria, ab Aeginetico & Megarenſi ludis, à fructu uel conſequentibus uictoriam, priſca maiorum hiſtoria. ὁπλιτοδρόμον, *armatum curſorem ſonat. Scutis æreis geminum ſtadiũ currebat* ὁπλίτης *uel* ὁπλιτοδρόμος, *ut Iulius Pollux lib. 3. cap. 30. teſtatur.* a ℂ Pythiorum uictorem.) *Simpliciter proponit, ſe Teleſicratem laudaturũ.* b ℂ Aereo ſcuto.) χαλκάσπιδα *Teleſicratem uocat, quod æreis ſcutis uicerit ſtadium, ut conſuetudo tenebat armatorum curſorum.* χαλκάσπιδα. c ℂ Commendare.) γεγωνεῖν *eſt* φωνεῖν, *pro* ὑμνεῖν, *laudare.* d ℂ Equeſtris Cyrenes.) διωξίππου κυράνας, *Cyrenes Libyæ urbis, qua de in quarta Pythiorũ, equos ſectantis, id eſt, ſplendidæ: alere enim equos, uel equitatum fouere, ſumptum requirit.* διωξίππου, ἀ διώκω καὶ ἵππος. e ℂ Quam comoſus.) ταὶ χαιτάεις, *quam iubatus Apollo &c. Excurrit ad patriæ Cyrenes originem, ortam uidelicet à Cyrene Hypſei filia, quam Apollo raptam in Libyam tranſtulit, ibiq; ei cognominẽ urbem extruxit.* f ℂ E Pelij ſinibus.) *Ab Eoea Heſiodi hiſtoriam accepit, ut inquit Interpres, cuius initium eſt,*

ἠοίη φθίη χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσα,
πηνειοῦ πὰρ ὕδωρ καλὴ ναίεσκε κυρήνη.

g ℂ Tertiam orbis radicem.) *Laudis exaggeratio eſt, quum Cyrenen tertiam orbis terræ radicem, id eſt, partem dicit: utpote quum terrarum ambitus in Europam, Aſiam & Africam diuidatur. Africam partem per ſeſe à cæteris diductam eſſe, potentiæ & magnificentiæ ſymbolum præbet: quaſi Cyrenẽ totius Libyæ dominam, & reginam ab Apolline conſtitutam uelit.*

ANTISTROPHE, COLON XV.

Suſcepit aũt [a]argenteos pedes habẽs [b]doloſum hoſpitem [c]in diuinos currus, manu leuiter attingens, quæ & illis in iucundis cubilibus amabilẽ pudorem iniecit, ut cõmunes cum deo Hypſeiq; præpotentis filia Cyrene nuptias iungeret. Hypſei inquam, [d]qui bellicoſorum Lapitharum rex tum erat, [e]ex Oceano ſecundus genus ducens heros, quem olim in inclytis [f]Pindi montis uallibus [g]Nais Creuſa Peneo mixta peperit

EPODOS, COLON XIIII.

Telluris filia.

a ℭ Argenteos pedes habens.) Vt Venus Apollinem & Cyrenen matrimonio copularit, enumerare pergit. Venerem ἀργυρόπεζαν, argenteos pedes habere dicit, hoc eſt, formoſam, κατὰ συνεκδοχὴν. b ℭ Doloſum hoſpitē.) Pindarus hic habet δάλιον ξένον, Scholia uero δόλιον. uerum utruncunq; legatur, ſententiæ quadrat. Si δόλιον, recte doloſus appellatur, qui rapuerit Cyrenen Nympham, & dolo cum ea egerit. quanquam ob raptū rectius βίαιος diceretur. Sin δάλιον ſcribas, tum eſt pro δήλιον à δῆλος. Delius enim ab inſula Delo, & apud Græcos & Latinos dicitur.

c ℭ In diuinos currus.) θεοδμάτων ὀχέων, pro θεοδμήτων, Dorice. Sic ὅρατὰν pro ἐρατὴν, δάλιον pro δήλιον, ἁρμόζοισα, pro ἁρμόζουσα. ξυνὸν, id eſt κοινόν. d ℭ Qui bellicoſorum Lapitharum.) ὃς λαπιθᾶν. Dilatat à genere patris & maioribus Cyrenes. Lapithæ Theſſaliæ populi, quorum tunc rex Hipſeus fuit. e ℭ Ex Oceano.) Ex Oceano eſt fluuius Peneus, cuius filius eſt Hypſeus. f ℭ Pindi montis.) Pindus mons Perrhebiæ: Perrhebia uero Theſſaliæ tetrapolis. g ℭ Nais Creuſa.) ναῒς κρέουσα. Nymphæ fluuiorum Naiades appellantur, à νάω fluo.

[a]Is uero formoſam educauit Cyrenen gnatā, quæ neq; telarum retrogradas amauit uias, neq; cœnarum, quîs domeſticæ ſociæ admoueantur, oblectationes: ſed æreis telis haſtaq; pugnans feras [b]confecit beſtias, [c]multam ita ſecuritatem & pacem paternis bubus præbens, [d]concumbentem, dulcem, modicum, ad auroram irrepentem ſomnum palpebris adimens.

a ℭ Is uero.) Studia, mores, & uitæ Cyrenes genus hic recenſet. Venationem illi in delicijs fuiſſe, non retrogradas telarum uias. Quid ſi alludat ad telam Penelopes? Non texendi arte oblectata eſt, nec procos, inſtar Penelopes, telæ, quam interdiu contexuerat, nocturno retextu, remorata eſt. Vel, quòd recte texentes, ut Scholia uolunt, progrediantur, ac mox ad eundem locum reuertantur: traijcitur enim radius, & altera parte extrahitur, ac rurſus ab eodem principio tranſuolat perpetua reciprocatione, & continuo recurſu, uſquedum tela perficiatur. Deinde, non amat amicarum & coætanearum ſuarum ludos, ſympoſia, ſed uenationi ſedulò incumbit. b ℭ Confecit.) κεράϊζεν, pro ἐκεράϊζε, eſt ueluti cornu petere, ferire. pro αἶρε, hoc eſt occidit, confecit, uſurpauit. c ℭ Multam ſecuritatem &c.) Ex hoc loco rurſum appa-

ret

ret, quaſi ad Penelopes telam reſpiciat. Quia hæc procos abhorret, ideo nec proci, inquit, armenta, oues, boues, capellas, ſues patris deuorant, exedunt, mactant, ut fit in aula Vlyßis per Penelopes μνηστῆρας. d ℭ Concumbentem.) σύγκοιτον. ἀσύνδετον eſt. Adeò, inquit, uenationis ſtudio detenta fuit, ut totam noctem inſomnem duceret, anteq́; ſolis ortum feras inſectaretur.

STROPHE II. COLON XV.

Deprehendit ipſam cum diro leone [d]latã pharetram gerens, luctantem ſolam ſine haſtis, eminus operans Apollo: ac protinus ex ædibus ſuis Chironen conueniens, [b]pulchro antro, inquit, Philyræ fili relicto primum, animũ mulieris, magnamq́ uirtutem demirare. Qualem [c]uictoriam intrepido ſuo capiti parit, cor laboribus maius gerens, necq quicquam pauore mens eius turbatur? Quænam illam peperit mortalium? qua de ſtirpe producta,

Admiratur magnanimitatẽ puellæ

a ℭ Latam pharetrã gerens.) εὐρυφαρέτρας & ἑκάεργος, Apollinis epitheta: prius, quod latam habeat pharetram: poſterius, quod longe operetur: utrunque natiuam Solis uim & potentiam continet. Lata pharetra inſignis eſt primum, qua ceu uenator per iuga Cynthi feras trãsfigat: deinde, quod iacula mortalibus infigat morborũ, quos Plutarchus Solares uocat: poſtremo, quod μεταφορικῶς tela, id eſt, radios ſuos iaciat in omnem terræ ambitum. ἑκάεργος, quod à longe operetur (procul enim ſpargit radios) & in terra & ſub terra & in mari operationem & efficaciam ſuam ſol obtineat.

b ℭ Pulchro antro.) σεμνὸν ἄντρον, honeſtum antrum, honeſte apparatum, quod honeſtus ille Centaurus Chiron immoratur: de quo in tertia Pythiorum ſuprà. c ℭ Victoriam.) νῖκος ἀντὶ τῆς νίκης.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Montium opaca luſtra inhabitat, [a]immenſo autem robore dimicat? Religio ne eſt, inclytã ei manum adferre, quinetiam è lectis [b]mellitam herbã decerpere? [c]Tum illi magnanimus Centaurus

Pudicis uerbis uenereũ opus uelat.

nobili ſupercilio dulciter ſubridens, cōſilium ſuū ſtatim expoſuit. Claues, inquit, ſapientis perſuaſionis ſacris de amoribus Phœbe, apud deos ſi-
» militer atq; apud homines occultæ ſunt. Nemo
» enim adeò impudens, ut non uereatur in dulcem
» ſe torum palàm conijcere.

EPODOS, COLON XIIII.

Etenim te, [d]quem nemo fallere poteſt, blandula [e]ratio adeoq; manſuetudo tua [f]perpulit hunc [g]ediſſerere ſermonem. Vnde puella genus ſuum ducat, ex me inquiris ô rex: [h]qui peculiarem omnium rerum ſummam & finem noſti, uniuerſasq; uias, quotq; uerna folia terra producat, & quanta cum mari tum fluminibus arena ſit, fluctibusq; & uentorū impetu uolutetur: qui futura, & unde quid futurum, probe contemplaris. Quod ſi & me ſapienti tibi [i]æquari oporteat,

STROPHE III. COLON XV.

Dicam.

a ¶ *Immenſo robore.*) γλύκιαι δ' ἀλκᾶς ἀπεδράσαντο. *Guſtandi uerbo pro dimicare uel bellare uſus eſt, ut Homerus:*

γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείῃσι. *Hoc eſt, æreis inter nos haſtis depugnabimus. A robore & fortitudine Nympham Apollo laudat.*

b ¶ *Decerpere mellisſuauē herbam.*) κεῖρεν, *Doricum eſt* ἀπαρέμφατον, *pro* κείρειν. *Metaphora eſt, à floſculos carpentibus, uel à medicis radentibus herbas, ſumpta.* *c* ¶ *Tum illi.*) κρυπταὶ κλαΐδες. *Per admirationem reſpondet Chyron: Et apud deos & homines occultæ ſolent eſſe de amoribus diſputationes, uel cogitationes. Nemo puellæ palàm alicui uirgineam ſoluere zonam aſſolet. Nemo Veneris ſacra aperte celebrare ſolet. Nemo non clandeſtine res uenereas peragere conſueuit. Quaſi dicere uelit: Non eſt quod ea de re me interroges, tu ipſe poteris clàm compos uoti fieri. Cynici tamen, ueluti cōmuni ſenſu orbati, huic Pindaricæ gnomæ cōtraueniunt, ut apud Laërtium*

ſtum claret. d ℭ *Quē nemo fallere.*) τὸν οὐ θεμιτὸν ψεύδει θιγεῖν. παρενθετικῶς *eſt adiectum. Tu quem nemo, inquit, fallere poteſt, quemq́ nihil latet, à me ſcire laboras, qui ſint uiraginis iſtius parentes, quum tu omnia intuearis, omnia audias, omnia ſcias, futura etiam, ut uates, præſcias.*

e ℭ *Manſueta ratio.*) μείλιχος ὀργὰ, *manſueta ratio, tua humanitas, uel clementia, manſuetū pectus.* f ℭ *Perpulit.*) ἔτραπε *pro* ἀνέπεισε, *perſuaſit.* g ℭ *Ediſſerere.*) παρφάμεν *pro* παραφάμεναι. ἄνα *uocandi caſus ab* ἄναξ. h ℭ *Qui peculiarē.*) *Apollinis Solis'ue natiuā ſcientiam & numen exponit, Homericū illud paraphraſtice reddens:*

ἠέλιος θ' ὃς πάντ' ἐφορᾶς, καὶ πάντ' ἐπακούεις.

i ℭ *Aequari.*) παραντιφερίξαι, *pro* παρισῶσαι. *Quod ſi tibi ſim ſapienti adæquandus, dicam quod ſentio.*

Huic maritus adſis hac in ſpelūca: duces enim illam trans Pontum ad eximium [a]Iouis hortum, illic [b]principem [c]ei ciuitatem [d]ſtatues, [e]inſularem populū congregās ad campeſtrē collem. [f]Nunc uero pratis ampla, ueneranda tibi Libya, celebrē Nympham aureis tectis cupide recipiet, ut terræ partem illi, qua frui ilico poſsit legitime, dono det, neq́ plantarum omnis generis fructus producentium expertem, neq́ ferarum neſciam. *Reſponſum Chironis ad Apollinē, et uaticinium.*

ANTISTROPHE, COLON XV.

[g]Vbi proferet in lucem, quem inclytus Mercurius à chara matre rapiens, regio throno conſpicuis Horis, ac Terræ dabit: quæ poſiti ſuper genua ſua infantis labijs nectar & ambroſiam inſtillabunt, immortalemq́ ueluti [h]Iouem, aut caſtum Apollinem ponent, uiris bene fauentibus gaudium, opilionem, [i]ruri paſcuisq́ deditū, quoi & Ariſtæo nomenclaturā indent. [k]Sic fatus in cauſa erat, quod Apollo dulcem nuptiarum temperaret & perficeret finem, ſummā, cōſummationē.

a ℭ *Iouis hortum.*) *Libyam Iouis hortum appellat, propterea quod Iupiter Ammon in Libya colatur, ut in quarta Pythiorum ode cõmonſtratum.* b ℭ *Opilionem.*) ἄγχιστον ὀπάονα μήλων, *proximũ ouium ſectatorem. Priuſquam enim Ariſtæus naſceretur, oues cuſtodem non habebant.* c ℭ *Ei.*) νὶν *dandi hic caſus eſt, aliàs & accuſandi frequentius, ſicut* μὶν. *Dorici ſunt caſus.* d ℭ *Statues.*) *Statues ei ciuitatem ſcilicet Cyrenen olim.* e ℭ *Inſulare populum.*) νασιῶτιν λαὸν ἀγείρας. *Populum & coloniam è Thera iuxta Cretam inſula, per Battum Cyrenen deductam intelligit: de quo in 4. Pythiorum.* f ℭ *Nunc uero.*) νῦν δ'. *In præſentia uero Libya eam excipiet, &c.* g ℭ *Vbi profiret.*) *Vaticinium de naſcituro ex Apolline & Cyrene Ariſtæo.* h ℭ *Ioue.*) Ζῆνα, *ſubaudiendum* ὡς. i ℭ *Ruri paſcuisq́.*) ἀγρέα καὶ νόμιον. *Iouem & Apollinem etiam* ἀγρέας *appellari Scholia teſtantur: uel quod Ariſtæus uenationem & pecorum & iumentorum alimoniam primus repererit: præterea quod mellis etiam inuentor eſt Ariſtæus. Iam decimam eſſe immortalitatis partem mel quidam putauerunt. Mellis originem Virgilius in 4. etiam georgicon Ariſtæo tribuit. Quare ſiue Ioui & Apollini, ſiue Ariſtæo accõmodari poteſt quod ait,* ἀγρέα καὶ νόμιον. *Sed quur Mercurius prolem traditurus eſt Horis & Terræ educandum? Horæ Deæ ſunt apud Homerum, temporum diſpenſatrices. Terra uero eſt proauia Ariſtæi. Nam Terræ filia eſt Creuſa, quæ Hypſeum peperit, ex quo Cyrene, cuius & Apollinis Ariſtæus.*

k ℭ *Sic fatus.*) *Apollo, inquit, uaticinio Chironis fidem adhibens, nuptias cum Cyrene ſua peregit.*

EPODOS, COLON XIIII.

[a]Velox urgẽtibus iam dijs operatio, breuesq́ uiæ, [b]illa illa dies rem[c]tranſegit. Thalamo uero Libyæ aurato congreſsi ſunt, ubi pulcherrimã certaminibusq́ clarã urbem adminiſtrat. [d]Et nunc in diuina Pythone [e]Carni filius potitus rerum, cum florida fortuna cõmiſcuit Cyrenen, eamq́ [f]perſpicuam reddidit. [g]Quæ & ipſum benigna rurſum recipiet deſiderabilem [h]patriæ, uenuſtis matronis decoræ, ſplendorem adferentẽ ſecum.

a ℭ *Velox operatio.*) *Hoc eſt, citra moram in Libyam Apollo eam traduxit.*

duxit. b ❡ *Illa illa dies.*) *Ingeminatio diuini numinis, ardorem & impetum præſentat.* c ❡ *Perfecit.*) διαίτασεν pro διετέλεσεν, *perfecit.* d ❡ *Et nunc.*) *Finita digreßione de Cyrenes ortu, à Nympha Cyrene Hypſei filia &c. redit ad inſtitutum, uictoremq; Teleſicratem Cyrenæum à uictoria Pythia prædicat. Exiſtimat autem poëta, claram & inſignem patriam, multum facere ad uirtutis & uictoris encomium.* e ❡ *Carniades.*) καρνειάδης, *Teleſicrates Carni filius.* f ❡ *Perſpicuam reddidit.*) ἀνέφανεν κυράναν, *illuſtrem reddidit patriam Cyrenen. Promulgabantur enim & uictorũ nomina, & ſuum cuiuſq; natale ſolum in publicis Græciæ huiuſmodi ſpectaculis.* g ❡ *Quæ.*) ἅ, *quæ Nympha uel patria Cyrene. Honorifice, inquit, à patria excipietur, poſtquam & is patriæ ob uirtutem ſuam & fortitudinem, decori & gloriæ fuerit.* h ❡ *Patriæ uenuſtis.*) *Cyrenen à matronarum pulchritudine laudat.*

STROPHE IIII. COLON XV.

» [a]Magnæ uirtutes multo ſæpe ſermone, quo
» prædicentur indigent. Magnorum uero breuis
» exornatio ſapientem requirit auſcultatorem, qui
» intelligat. Inſuper occaſio totius rei conſumma-
» tionem continet. [b]Nouerunt Iolaum olim temporis rationem in precio habentem, ſeptem portis inſignes Thebæ: quem ſimulac Euryſthei caput enſis acie [c]amputaſſet, condiderunt ſub terram, equeſtris Amphitruonis prope monumentum, ubi & Spartarum ei hoſpes ſitus erat, qui ad Cadmæorum platæas albis equis uberes tranſmigrauerat, [d]paternus auus.

a ❡ *Magnæ uirtutes.*) *Breuitatẽ ſuam gnome excuſat, occaſionis, adeoq; temporis rationẽ habendã eſſe, quæ iamnunc non permittat ingens dicendi ſpatiũ. Breuitas enim Lyricis poëtis propria eſt. Sic ſe tamen breuẽ eſſe contendit, ut paucis multa cõprehendat, quæ non niſi eruditis, quos ſolos ſapientes uocat, pateãt. Inſigni uero loco, de occaſione, hæc amplificat. Tempori nos ſemp accommodare debere, quandoquidem omnium rerum ſummam & perfectionem cõtineat. Omnia enim tempeſtiua grata. Digna eſt Iſocratis ſententia, quæ huc accenſeatur. Intempeſtiuum, inquit, ſemper triſte, & ne ipſis quidem Gratijs,*

citra gratiam, feceris gratum. Quo dicto, per gratiam nō inepte metaphoricōs uel per cōparationem, occaſionem accipiemus. Vt enim ſine gratia, hoc eſt, iucunditate & alacritate non eſt gratum beneficium, nec debita ſeruitus citra ſeruientis hilaritatem cordi eſt: ſic quicquid intempeſtiuum eſt, iniucundum, imò turpe. b ℂ *Nouerunt Iolaum.*) *De occaſione gnomē exemplis dilatat. Quum Iolaus Herculis ſocius, reſciret Herculis ſui liberos, qui ad Athenienſes confugerant, ab Euryſtheo repoſci, ac niſi redderent, bellum minitari: orauit Iouem, ut ſibi daretur paulummodo reuiuiſcere: defunctus enim uita erat. Quo impetrato, Euryſtheum occidit, ac ſtatim denuò mortuus eſt. Sunt qui ad ueritatem hanc hiſtoriā ita redigant: Iolaum ſenio iamtum confectum fuiſſe, ideoq́; optaſſe ſibi iuueniles uires, ac feruidum adhuc robur: quod etſi nō adeſſet, nihilominus uirum præſtans, Euryſthea interfecit, ac ſtatim obijt. Is Iolaus ergo opportune certe opportunitatis ſeu occaſionis rationem habuit: erat enim opportuniſſimum, tam impium diuinæ prolis hoſtem opprimere.* c ℂ *Amputaſſet.*) ἔπραθεν κεφαλὰν, *caput depopulatus eſt.* ἔπραθεν ἀπὸ τοῦ πέρθω, *pro* ἀπέτεμεν, *abſcidit, amputauit.* d ℂ *Paternus auus.*) *Auus paternus Iolai eſt Amphitruo. Ergo nō ſola familiaritate Herculi iunctus fuit, uerumetiam ſanguine. Adijcit hic Hypomnematiſtes, Iolaum in orbita ad monumentū Amphitruonis tumulatum fuiſſe, ut ſemper calcaretur & uicinus eſſet auo ſuo. Vt uero Euryſtheus ab Athenienſibus repetiuerit Heraclidas, eſt apud Iſocratem in Panegyrico, & alijs paſſim in orationibus.*

ANTISTROPHE, COLON XV.

Amphitruoni uero, Ioui antea mixta, [d]unico partu in prælijs uincens fratrū geminorū robur peperit Alcmena. [b]Mutus certe hic fuerit, qui Herculi [c]os nō adiecerit, necq; Dircearū aquarū, quæ & illum & Iphiclem educarūt, non ſemper meminerit. [d]Quos & ego abſoluto encomio euexham, quando pro uoto meo ab illis beneficiū acceperim, [e]ne me deſtituat purum celebrium Gratiarum lumen. [f]Aeginæ uero atque Niſi in tumulo, ter urbem hanc uictoria celebre aio reddidiſſe Teleſicratem,

EPODOS

EPODOS, COLON XIIII.

[g]Taciturnam inertiam rebus præclare geſtis qui [h]effugit.

a ℂ *Vno partu.)* *Herculem ex Ioue, Iphiclem ex Amphitruone ſuſtu lit. Amplificat ita ab Alcmenæ liberis.* *b* *Mutus certe.)* κῶφος, *mutus & rudis & indoctus fuerit, qui Herculem nō laudauerit. Ad laudes ita Herculis excurrit.* *Dirceæ aquæ, periphraſis Thebarū: Dirce enim fons Thebarum.* *c* ℂ *Os adijcere.)* ςόμα περιβάλλειν *eſt laudare, eſt* ἐγκωμιάζειν. *d* ℂ *Quos & ego.)* *Enallage perſonæ eſt: ſiquidem poëta hæc in perſona uictoris Teleſicratis dicit. Quia, inquit, Herculis & Iphiclis ope, Herculanorū uictoriam ſum indeptus, igitur illos à me celebrari haud indignū eſt.* *e* ℂ *Ne mihi gratiarum.)* μή με λίποι. *Hoc eſt, ne illorum propitium mihi numen amittam, & ne non placentia uictori poëmatia pangam. Splendor enim Gratiarū eſt placere, amabilem & iucundum eſſe. Si quem Gratiarum lumen deſtituit, ille omnium odio & contemptui expoſitus eſt.*

f ℂ *Aeginæ uero & Niſi.)* *Teleſicratem iam ab Aeginetica & Megarenſi uictoria laudat. In colle Niſi, periphraſis eſt Megarorum, ubi Niſus inſignis luctator, tumulo conditus fuit: ita auguror, quum non indicent Scholia, quis fuerit ille Niſus, ſed ſola Megara intelligi exprimant. Megarenſi uictoria ter potitus Cyrenen illuſtrauit.* *g* ℂ *Taciturnam inertiam.)* *Victoriæ eſt à contrario circuitio. Victor taciturnā inertiam fugit, quando non erubeſcit reuerſus in patriam, in publicū prodire, nec domi turpiter abditur, ut ille ſolet, qui ſuperatus eſt. Qui enim uicti ſunt oderunt, ut noctua, lucem: publicum fugiunt, prodire q́ uerentur.* *h* ℂ φυγών.) αὐτίπτωσις *eſt, nominatiuus pro accuſatiuo ponitur, perinde ac apud Ariſtophanem in Nebulis* προέχων *eſt pro* προέχοντας, *quum* δίκαιος λόγος *ita dicit:*

ὥστ' ἐμὲ ἀπάγχεσθ', ὅταν ὀρχεῖσθαι παναθηναίοις δέον αὐτοὺς
τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων ἀμελῇ τῆς τριτογενείας.

Niſi quis malit hæc adhuc omnia in perſona Teleſicratis dici, tum φυγὼν *recte nominatiuus manet, ac dependet à uerbo* φημί. *Dico me Teleſicratem, qui effugi ſilentem miſeriam, hanc urbem uictorijs meis illuſtraſſe.*

[a]Quare ſi quis ciuiū uictori amicus, aut ſi quis etiam inimicus, quod feliciter in publici boni cōmodum geſtum eſt, ne cælet, neq; ſermone ſuo „ marinū ſenem lædat. Nam & is uel ab inimico,

„ benefacientem, toto cum animo ac iure laudan„ dum eſſe pronunciauit. [b]Sæpenumero te ſpecioſis Panathenæorũ feſtis, uictorem uidi. Itaq; [c]nullæ non puellarum tacitæ chariſsimum te ſibi uel maritum eſſe, uel filium Teleſicrates exoptant,

STROPHE V. COLON XV.

[d]Cum in Olympijs, [e]concauæq; terræ certaminibus, tum planè patrijs omnibus ludis. [f]At aliquis ex me iam ſitim odarum reſtinguente exigit, ut ex integro me adeò maiorum tuorum gloriam excitare oporteat, qui pro Libyca uxore Iraſſam [g]Antæi oppidũ ſeſe contulere, formoſæ admirandæq; filiæ proci: quam nõ parum multi ex optimatibus & cognatis eius, pleriq; etiam hoſpitum petebant, diuina enim ſpecies

ANTISTROPHE, COLON XV.

Erat.

a ¶ *Quare ſi quis.)* *Et amicos & inimicos Teleſicratem laudare debere, poëta affirmat, iuxta Nerei marini ſenis generale præceptum, quod eſt, Laudandum eſſe eum, qui uirtute clarus extiterit, nedum ab amicis, ſed ab aduerſarijs etiam.* *Sæpenumero te ſpecioſis.)* *Argumentum laudis à uictoria Panathenæorum. Hoc nomen erat feſtiuitati Mineruæ & Athenienſibus ſacræ, ubi in conuentu totius Atticæ publici ludi agebantur & certamina.*

c ¶ *Nullæ non puellarum.)* *Puellæ & uirgines te ſibi maritum eſſe exoptant. Hæc Teleſicratem adhuc extra matrimonij copulam ſpiritum duxiſſe teſtantur: unde ſuprà patriam in gratiam eius* καλλιγύναικα *nominauit. Eſtq; à fructu uictoriæ laus.* *d* ¶ *Cum in Olympijs.)* *Olympijs, nõ illis quæ Piſæ aguntur, ſed Athenis.* *e* ¶ *Concauæ terræ.)* βαθυκόλπου γῆς, *multos & profundos ſinus habentis terræ. Agebatur autem & Athenis ludus Terræ, ut in Scholys Didymus refert. Vt enim omnium Græciæ urbium clariſsimæ fuerunt Athenæ, ſic omnis etiam ferè generis ludos & ſpectacula, cum ciuibus ſuis, tum exteris exhibuerunt.* *f* ¶ *At aliquis.)* *Iam ſitim*

odarum

odarum reſtincturus eram, ſed quiſpiã me impediuit, quo minus hoc facerem. Metaphora eſt, ſitim odarũ reſtinguere, pro finire. Prupergaſian hanc facit de induſtria, propter nouam maiorũ, quam ſubtexit hiſtoriã. g ¶ *Antæi oppidum.) Antæus Iraſſæorũ rex, filiam forma decorã, Danaũ Argiuum ſecutus, nemini niſi qui curſu reliquos anteuerteret, traditurũ ſe decreuit. Alexidamus ergo, unde ſtirpi Teleſicratis origo eſt, currendo puellã cæteris præripuit.*

[a]Auro coronatæ pubertatis florentem fructũ decerpere illi uolebãt. [b]Cæterũ filiæ celebriores pater nuptias plantans, audiuit Danaũ, ut is olim quadragintaocto natabus ſuis uel ante meridiem celerrime maritos offenderit. Siquidem frequentem chorum in circum certaminis conſtituit, unà cum muneribus, quam quiſque heroum curſu primas tenentium uelit, liberam optionem præcipiens, quicunque etiam illi generi obueniſſent.

EPODOS, COLON XIIII.

[c]Itidem Libycus ille Antæus filiæ ſuæ ſponſum adglutinãs maritũ dabat: ornãs enim ipſam ad lineam locauit, ut eſſet ſummus certaminis & uictoriæ finis. Hancque palàm abducendam præcepit ab eo, qui ueſtibus primus attigiſſet. Hic [e]Alexidamus, ubi celeri ſuperior curſu foret, inclytæ uirginis manũ, manu ſua prehendens, per mediã [f]equeſtrium Afrorum turmam duxit, multa tum in ipſum folia & coronas proijciebant, qui & antehac alibi non paucas [g]uictoriæ alas acceperat.

a ¶ *Auro coronatæ.)* χρυσοστεφάνου. *Metaphora eſt, pro formoſiſſimæ pubertatis. Volebant proci pro ſua quiſque eam coniuge habere.*

b ¶ *Cæterum filiæ celebriores.)* *Antæus Libycus Danaum Argiuorum regem imitatus eſt, qui octo & quadraginta filias nõ diſſimilem ad modũ elocauit. Quæſtio hic incidit, quur quadragintaocto filias nominarit, quum quin-*

quaginta fuerint, pinde ac Euripides etiã teſtatur in Tragœdia cuius initiũ eſt: δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατὴρ. *Scholiaſtes tali ratione diluit: Duas ideo omiſit, Amymonen uidelicet, quæ iam antea quidem à Neptuno deuirginata erat, & Hypermneſtram à Lynceo amatam.*

c ℂ *Itidem Antæus.)* ὥτω ἐδίδυ. *Applicatio paradigmatis.*

d ℂ *Ad lineam.)* ποτὶ γραμμᾶ. *Linea ducebatur, quæ & principiũ & finem ſiue currentibus ſiue certantibus indicaret: unde parœmia, Lineam ne moueas: A linea incipere.* Iraſſa. *Iraſſa ciuitas Libyæ, quam Antæus inhabitauit, non ille, qui cum Hercules luctatus eſt, quemq́; interemit: ſed alius, qui Euphemi tempore floruit, cuius maiores Cyrenen migrarunt. Nomen filiæ, ut Piſander Camerenſis autor, Alceis erat, uel, ut alij, Barce.* e ℂ *Alexidamus.)* ἀλεξίδαμος, *arcens domitorẽ, ſiue populum abigens & propulſans ualet.*

f ℂ *Equeſtrium* νομάδων.) ἱππευτᾶν νομάδων. *Afros Nomadas, hoc eſt paſtores ſubſtantiue appellat: ſiue proprie Numidas, qui Africæ populi Græcis* νομάδες, παρὰ τὸ νέμειν & νομὴ *dicuntur. Et niſi Pindarus* νομάδων *ſcriberet per o in priori, à* νωμάω *uerto, aliquis etiam deducere poſſet, quod papiliones & mapalia ſua paßim circumuehant, ut Plinius tradit lib. quinto, capite tertio.* g ℂ *Victoriæ alas.)* πτερὰ νίκας. *Periphraſis uictoriæ eſt: ſicut in 14. Olympiorũ* πτεροῖσι ἀέθλων. *Vt exordium, ſic peroratio huic odæ deeſt.*

HIPPOCLEAE THESSALO DIAVLI CVRSORI, ODE X.

STROPHE I. COLON X.

B[a]Eata Lacedæmõ, felix Theſſalia, utrique, ex imo patre bello præſtantiſsimi Herculis genus regnat. [b]Quid citra opportunitatẽ glorior? Atqui Pytho, Pelinnæum, [c]Aleuæq́ pueri celebrare me Hippocléam inhortantur, cui inclytã adducere laudem geſtiunt.

ENARRATIO.

Argumentum. *In gratiam Hippocleæ è Theſſalia oriundi hunc hymnũ cõpegit, Thorace Hippocleæ amico monitore, ut in fine huius encomij dicit. Vicit Pythiadem*

uigeſimam

uigeſimamſecundá, Olympiadem item 72. & 73. Proinde laudat uictorē Pindarus cum à Pythio tum Olympio, quibus rerum potitus eſt, certaminibus: à uictorijs patris Phriciæ, à præmio uictoriæ, ab amicis Thorace & reliquis.

a ¶ *Beata Lacedæmon.)* *A comparatione orditur. Quemadmodū Lacedæmonij & ad unum omnes Theſſali, propter Herculem, à cuius liberis ſunt illuſtrati, fœlices ſunt: ſic Pelinnæum Theſſaliæ ciuitas, à ſuo alumno & uictore Hippoclea, in cœlum extollitur, beatum & fortunatū cernitur. Sunt enim boni & principes & ciues, patriæ ſuæ ſummo decori & ornamento. Perinde ac ſi dicat: Aliæ urbes alijs heroibus clarent, Pelinnæum uero Hippoclea præfulget. Nec errabit qui ſic intelliget: Alij Lacedæmonem, alij Theſſaliam propter Heraclidas prædicant, ego uero Pelinnæū, Pythij Apollinis inſtinctu, efferre præconijs promptus ſum. Quem in modum Horatius 1. Carminum ad Numatiū Plancum orſus eſt:* Pelinnæum Hippocleæ patria.

Laudabunt alij claram Rhodon aut Mitylenen,
Aut Epheſum, bimaris'ue Corinthi
Mœnia, uel Baccho Thebas, uel Apolline Delphos
Inſignes, aut Theſſala tempe. *Ac poſtea ſubijciendo,*
Me nec tam patiens Lacedæmon,
Nec tam Lariſſæ perculſit campus opimæ,
Quàm domus Albuneæ reſonantis.

b ¶ *Quid glorior.)* τί κομπέω. *Priuſquā alteram cōpoſitionis partem abſoluat, perpendit ſecum, Hippocleam non apte ſatis fortaſſe Herculis proli accōmodari poſſe: ideo corrigens ſeſe, quid, inquit, non in tempore, hoc eſt, incōmode & intempeſtiue & præter decorum glorior, Hippocleam Heraclidis adſimilando? ac ſtatim ſuam cunctationem, aduerſariorumq́; obiecta diluens, ſe id non ſuo arbitratu, ſed Pythij Apollinis iuſſu facere.* *c* ¶ *Aleuæ pueri.)* *Aleuadæ uel uniuerſim Theſſali ſunt, à rege quodam Aleua, ut Corinthij Siſyphidæ à Siſypho: uel ab Aleua amico quodam Hipocleæ.*

ANTISTROPHE, COLON X.

Siquidem [a]non eſt ignarus certaminū. In Amphictyonum enim cœtu [b]Parnaſsius illum receſſus [c]Diaulodromorum iuuenum excellentiſsimū pronunciauit. [d]Humanarum rerum dulcis finis, principiumq́ Deo procurante augeſcit. Hic quidem [e]tuis curis ô Apollo hanc rem pfecit. [f]Quod

uero illi congenitum eſt, ueſtigia parentis inſequutus eſt

a ℭ *Non eſt ignarus certaminum.*) γεύεται *eſt guſtare, experiri, & dimicare, ut in ſuperiori ode demonſtratum. Ratio eſt, quur Pelinnæū ſit celebrandum ſibi. Expertus eſt certamina, hoc eſt, dimicauit, conflixit.*

b ℭ *Parnaſius ſeceſſus.*) πετράεις δὲ αὐτὸν μυχός. *Pythonis eſt circuitio.* c ℭ *Diaulodromorum.*) *Diaulodromus Diauli, hoc eſt, gemini ſtadij curſorem ſignat.* d ℭ *Humanarū rerum.*) *Inſignis gnome eſt, omnia feliciter progredi humana cœpta docens, ſimulac Deus ſuo numine adſpirarit: Apollini uictoriam Hippocleæ acceptam referendo.* e ℭ *Tuis curis.*) *Hoc eſt, tua benignitate.* f ℭ *Quod uero illi congenitū.*) τὸ δὲ συγγενὲς. *Laus eſt ab ingenua indole, qua patris ueſtigia ingreſſus, uirtuteſq; amplexus eſt: nec degenere animo, ut ferè ſolent optimatum liberi, genus ſuū & maiores deformauit, iuxta illud Homericū,* παῦροι γάρ τοι παῖδες πατρὸς ἀρείονες *&c.*

EPODOS, COLON VIII.

[a]Olympionicæ: [b]bis iam bellum excipientibus Martis in armis uictorem, quod eſt ſub alta rupe uirentibus pratis iucunda, [c]Cyrrhæ certamen, pedibus fortem conſtituit Phriciam. [d]Quibus fortuna propitia & in poſterū adſit precor, ut eximijs diuitijs uterq; floreant.

a ℭ ὀλυμπιονίκα.) *Genitiuus eſt Doricus* ὀλυμπιονίκα, *pro* ὀλυμπιονίκου. *Cum fine præcedentis Antiſtrophes cohæret:* τοῦ πατρὸς *enim epitheton eſt.* b ℭ *Bis iam bellum.*) *Bis uiciſſe patrem Phriciam indicat, armatum nempe curſorem Pythijs ludis. Prædicat autem patrem Hippocleæ primum ab Olympica, deinde à Pythia uictorijs.* c ℭ *Cirrhæ certamen.*) *Periphraſis eſt Pythij certaminis, quod prope Cirrham Parnaſſi, à qua Pytho non longe abeſt, agitur.* d ℭ *Quibus fortuna propitia.*) δὲ τύχη. *Precatur ut in poſterum ſemper Deus florentem partam felicitatem tueatur. Vterq; floreant pater & filius.*

STROPHE II. COLON X.

[a]Poſtquam ergo iucunda Græciæ bona, nec parum adſecuti ſunt† munerū, ne inuidis quæſo

† *uel certaminum.*

rerum

rerum permutationibus, quæ ex dijs promanãt, incidant: Sit illis potius innoxium diuinum numen. [b]Fortunatus præterea & laudandus uir ille uel ſapientibus fuerit, qui manibus quidem ac pedibus uirtute obtenta, maxima retulerit præmia, animi roborisq́ ſui nomine:

ANTISTROPHE, COLON X.

Quiq́ in uita ſua filium adoleſcentiorẽ habuerit, qui Deûm clementia Pythicas adeptus eſt coronas: [c]Solidum duntaxat cœlum ipſis inacceſſum eſt. [d]Quantis aũt nos mortalis gens ſplendoribus conſpicui ſumus, [e]nauigationẽ tandem conſummat: [f]neq́ enim naui terra'ue profectus, admirandam uiam [g]ad Hyperboreum certamen inueneris.

a ℂ Poſtquã ergo.) *Voti & precationis dilatatio eſt, & reiteratio prioris uoti: rogat enim, ne Deus inuertere uelit felicitatem ex uictoria partam, aliqua adlegata calamitate.* *b* ℂ Fortunatus uir ille.) *Summa felicitate præditum Phriciam, duplici nomine adſeuerat. Primum, quod ipſe uictoria clarus: deinde, quod & filio* νικηφόρῳ *luceat.* *c* ℂ Solidum.) *Solidum cœlum, hoc eſt, forte & firmum.* χάλκεον, *æreum cœlum appellat, non quod æreum eſſe uelit, uerum quod firmum ſit inſtar æris aut ferri: quemadmodum Homerus Odyß. 3.* πολύχαλκον ἐς οὐρανὸν, *Solem orientẽ aſcendere ait. Niſi quorundam Phyſicorum naturæ antiſtitum ſententia, uelit ſtellas & ſydera ex ferro & ære conſtare, (quanquam autem æs, cuprum & orichalcum ſub ſe contineat ſpecies proprias, pro ferro tamen apud poëtas ſæpe per* κατάχρησιν *accipitur) qualis fuit, qui Solem ignitum ferrum eſſe uoluit, ut in Olympijs productum eſt. Senſus igitur eſt: Tanta felicitate gaudent, quanta hominibus maior alia obtingere nequit, qui & ipſi uictores ſunt, & filios eadem ſua uirtutũ ueſtigia ſequi cernũt. Nihil aliud illis deſit, quàm quod cœlum ſcandere nequeant: hoc eſt, dij eſſe non poſſunt: cætera ſunt beatiſsimi. In Olympijs conſimiles gnomas habuit: qua nos monet, ut humana felicitate contenti, maiora, ut pote cœleſtia, non anquiramus. Hæc gentiũ more dicit.* χριστιανοὶ δὲ μάλι-

ςὰ πονεῖν χρὴ ἵνα μὴ αὐτοῖς ὁ οὐρανὸς ἀμβατός τε μένῃ καὶ συγκλειςός. καὶ γὰρ ἡμῖν ἄλλο πολὺ ζητητέον ἢ τοῖς ἔθνεσι τοῖς ἀπίςοις.

d ℭ *Quantis autem nos mortalis gens.*) *Id eſt, ea felicitate, quæ humano generi obtingere poteſt, is profecto primas tenet, eſtq́; in eadem conſummatiſſimus.* e ℭ *Nauigationem tandem conſummat.*) *Ad extremã nauigationem peruenit: hoc eſt, humano ſplendore Herculis Gades ſeu columnas accedit. Iam ſuprà in Olympijs cõſimili prouerbio uſus eſt iterum atq; iterum: nempe, ultra Gades nemini licere progredi: hoc eſt, qui ad ſumma peruenerit, eum eſſe beatiſſimum. qui diuitijs, potentiæ, uictoriam Olympicam uel Pythiam adiecerit, eum non poſſe fortunatiorem fieri. Proinde hac parœmia & Phriciam & filium Hippocleam beatiſſimos conſtituit.* f ℭ *Neq; enim naui.*) *Hoc eſt, Difficile eſt ſeu terra ſeu mari iter reperire, quod ducat ad Hyperboreorũ conuentum. Comparatio talis eſt: Quemadmodum difficile eſt Hyperboreos, uel pedibus uel nauigio adire: ſic perinde arduum eſt maiorem conſequi felicitatem ea, qua Hippocleas & pater eius Phricias refulgent.* g ℭ *Hyperboreũ.*) *De Hyperboreis nonnulla ex Pomponio Mela & Plinio ode 3. Olympiorum dicta. Vnicum duntaxat, de illorum felicitate, quod tum omiſſum, hic ex Plinio congerere haudquaquã ab re fuerit, quando & poëta hic ad mores Hyperboreorum parecbaſin faciat. Plinius lib. 4. cap. 12. Pone Riphæos montes, ultraq; Aquilonem, gens felix (ſi credimus) quos Hyperboreos appellauere, annoſo degit æuo, fabuloſis celebrata miraculis. Ibi creduntur cardines eſſe mundi, extremiq́; ſyderum ambitus, ſemeſtri luce & una die ſolis auerſi: non ut imperiti dixere, ab æquinoctio uerno in autumnum. Semel in anno ſolſtitio oriuntur ijs ſoles, brumaq́; ſemel occidunt. Regio aprica, felici temperie, omni afflatu noxio carens. Domus ijs nemora luciq;, & deorum cultus uiritim gregatimq́;. diſcordia ignota, & ægritudo omnis. Mors non niſi ſatietate uitæ, epulatis delibutiſq; ſenibus luxu, ex quadam rupe in mare ſalientibus. Hoc genus ſepulturæ beatiſſimum.*

De Hyperboreorũ felicitate ex Plinio.

EPODOS, COLON VIII.

ᵃQuos penes dux Perſeus olim cõuiua, in eorum ædibus præſens, celebres aſinorum Hecatombas facientes ᵇreperit. Quorum conuiuijs & laudibus aſſidue gaudet Apollo, ᶜridetq́; ᵈmagnorum animalium uim, quæ eis infertur, perſpiciens.

Myſterium huius ſacri tale eſt: Apollo Elo-

STROPHE

STROPHE III. COLON X.

[e]Nec Muſa ab illorum abhorret moribus: undiq; uero chori uirginum, citharæ uoces, ſtrepitusq; tibiarũ audiuntur & inſonant: aurea deniq; lauro coma religata ſobrie cõuiuantur: neq; morbi pernicioſo ſenio gẽti illi Hyperboreæ adhærent. Præterea ſine laboribus atq; bellorum motibus

quentia & Sapientiæ præſes gaudet dũ aſini illi cæduntur: id eſt dũ rudes & imperiti, bonis & ingenuis diſciplinis dedũtur, exornanturq;, ut ex aſinis & brutis pecoribus, ciuiles & eruditi & boni uiri tandem fiant.

ANTISTROPHE, COLON X.

Habitant, fugientes ultricem Nemeſin. [f]Ad beatorum huiuſmodi hominum cœtum, audaci corde ſpirans Danaës proles, Minerua præeunte peruenit, occiditq; Gorgonem, & capite draconum terroribus uario rediit, inſulanis [g]lapideã mortem adferens, mihiq; admirationem.

EPODOS, COLON VIII.

[h]Atqui diis perficientibus, nihil uidetur eſſe impoſsibile.

a ❨ *Quos penes dux Perſeus.) Inconcinna, nec admodum ad rem pertinenti digreßione Pindarum hic uti Scholiaſtes adfirmat. Enimuero poëta, poetica dilatatione utitur. Alioqui eadem ratione nuſquam huic noſtro parecbaſis erit admittenda. Quid eſt ergo quod tam ſiniſtre de minime malo uate pronunciat, quum pro lyricis legibus optime ſit collocatus hymnus?* *b* ❨ *Reperit.) ἐπιτόοσαις pro ἐπιτόσας, hoc eſt, καταλαβὼν, ubi deprehendiſſet.* *c* ❨ *Ridet uim.) Apollo ridet, dum ſaltare & palpitare aſinos dum cæduntur uidet.* *d* ❨ *Magnorum animalium.) κνωδάλων. κνώδαλα proprie marina ſunt animalia: per catachreſin pro terreſtribus uſurpat. ὀρθιᾶν pro ὀρθίων, erectorum, ad excipiendum in iugulo ferrum. Videtur mea quidem ſententia alludere ad Homericum illud, αὐέρυσαν μὲν πρῶτα. Reperit ergo Perſeus Hyperboreos, inquit poëta, intentos Apollineis ſacris, quibus faciebant, hoc eſt, ſacrificabant, hecatombas aſinorum, hoc eſt, aſinos immolabant Apollini: quod ipſum & Callimachus in Scholiis teſtatur, dum ait:*

τέρπουσι λιπαραὶ φοῖβον ὀνοσφαγίαι.

e ℂ Neq; Muſa.) Hyperboreorũ felicitatem deſcribit, quam & Plinius explicauit. f ℂ Ad beatorum hominum.) Finita per digreſſionem Hyperboreorum felici fortuna, redit ad Perſea. Danaës proles eſt Perſeus.

g ℂ Lapideam mortem.) λίθινον θάνατον. Acriſius Danaën iam enixam, unà cum infante Perſeo arcæ incluſam in pelagus proiecit. Delata ciſta illa in Seriphum inſulam eſt, cuius tum Polydectes rex erat, ibiq; cum filio mater ſeruati ſunt. Vbi dum Perſeus uirili ætate apud Polydectẽ epularetur, alijs alia ad cœnam adferentibus, ſe Gorgonis caput allaturũ promiſit. Quod quum ſeruatum iri promiſſi uellet rex, abegit eum ex inſula pro adferenda pollicitatione. Abijt ille, attulit Gorgonis ſeu Meduſæ caput, omneisq; eo terribili anguium ſpectro in lapides transformauit Seriphios. Atq; hoc uult Pindarus quũ inquit, Lapideam mortem inſulanis adferens: id eſt, Seriphios compotores in lapides mutans: qua de re Ouidius in Transformat. multa. h ℂ Atqui dijs perfic.) Præoccupatio eſt. Dicere poterat aliquis, quomodo ad Hyperboreos Perſeus uenerit pro amputando Meduſæ capite, tamq; mirandum peragere facinus, maxime quum paulò ante & terra & mari ad Hyperboreos iter inueniri non poſſe dixerit? Hanc obiectionem ſic diluit: Deo, inquit, cooperante nihil impoſſibile eſt: & ſuam & aduerſariorum opinionem diluens.

[a]Detine remum, uelociterq; anchoram in terram firma [b]ex prora, quæ eſt propulſatrix [c]latentis petræ. [d]Nam flos hymnorũ heroicorum, ad alium aliàs ueluti ſermonem properat.

a ℂ Detine remum.) Seipſum corrigit Pindarus, poſt digreſſionẽ plus æquo prolixiorem, ad inſtitutum reuocans. Metaphorice σχάσον κώπαν, detine remum, anchoram in terram fige, quæ anchora eſt propugnaculum ueluti, & fortitudo quædam aduerſus latentem in mari petram, ſcopulum'ue. hoc eſt, ſtylum tuum remorare, ne latius in digreſſione pergas, ne non decoro inſeruijſſe culperis. b ℂ Ex prora.) πρῴραθεν. Ex prora enim anchora iacitur, ut eſt apud Latinum poëtam,

Anchora de prora iacitur, ſtant littore puppes.

c ℂ Latentis petræ.) χοιράδες petræ ſunt ſubmarinæ, ſuper quibus fluctus murmurant ſtrepuntq;. d ℂ Nam flos hymnorũ.) Ratio eſt, quare debeat in digreſſione eſſe contractior. Perinde ac apis ad alios ſubinde flores ſe recipit: ſic hymni uictorum encomia concinentes, ad alia aliàs argumenta properant.

STROPHE

STROPHE IIII. COLON X.

[a]Equidem ſpero Cranonijs circa Peneum amnem iucundam oden meam concinentibus, imò uero plus Hippoclem, coronarũ & hymnorum gratia demirandum, in coëtaneorum cœtu collocaturũ me, ipſum, ita ut cum ætate confectis, tum » uirginibus adoleſcentulis futurus ſit curæ. [b]Alijs » enim aliorum amor mentem fatigat.

ANTISTROPHE, COLON X.

» [c]Qui, quæ deamarit, certò ceu ante pedes con» ſtituta deprehenderit, næ ille ſuauiſsimam ſoli» citudinem gerit. Quæ uero poſt annum immi» neant, nobis palàm eſſe non poteſt. [d]Cæterum placidæ Thoracis amicitiæ confido, qui meum percupiens fauorem, hunc [e]Pieridum iunxit currum, amantem amans, [f]ducentẽ cupide ducens.

EPODOS, COLON VIII.

» [g]Quemadmodum aurum Lydio lapide pro» batur, ſic mens amicorũ & mores, experientia & » opere probanda ſunt. [h]Porrò illius candidos fratres extollemus, qui Theſſalas leges auguſtiores reddentes, ad ſidera patriam extollunt. Nam inclytæ & patriæ, urbium gubernationes, bonis delegatæ ſunt.

a ¶ *Equidem ſpero Cranonijs.*) ἔλπομαι δ' ἐφυραίων. *Ephyra non eſt hic Corinthus, ſed Cranon Theſſaliæ urbs, quæ primum Ephyra dicebatur. Per Ephyræos ergo Cranonios intelligit, quorum & Theocritus in Gratijs meminit. A fructu uictoriæ Hippoclem hic cõmendat. Et maioribus & minoribus natu exemplo uirtutis erit Hippocles.* b ¶ *Alijs enim aliorum.*) καὶ γὰρ ἑτέροισιν. *Alij alijs oblectantur rebus: athleta certaminibus, uirgines choris & cantilenis, quibus uidelicet Hippoclem deprædicari audient.*

c ℂ *Qui que deamarit.)* *Porrò qui ea amat quæ ad pedes ſunt obuia, recte agit, dulcem earum curam gerit. Nam incerta & futura de quibus nihil ratum habetur amare, imprudentis eſt. Qua gnome fœliciter agere Hippoclem, fœliciter uirgines, fœliciter quemuis ſuo fungentem officio, monet: ac iuxtà hortatur, ut præſentibus bonis lætetur Hippocles, nec ad futura, quæ incerta ſunt, animum adijciat.* *d* ℂ *Cæterum placidæ.)* *Ab amicis Hippoclem laudat. Thorax Aleuadum unus, qui Pindarum, ut hoc Hippocli encomium conſcriberet, permouit: cuius, eiusq́; fratrũ, honorifice meminit.* *e* ℂ *Pieridum currum iunxit.)* *Muſarum currum. Metaphora. id eſt, hymnum. hymnis enim & carminibus Muſæ uehunt & uehuntur, ut uictores curribus. Vel ideo, quod encomiũ inſtar triumphantis currus, uictorem paßim per terras & maria ferat.* *f* ℂ *Ducentem ducens.)* ἄγοντα *pro* ἀγόμενον, *ductũ ducens: id eſt, iam antea paratum & promptum ad canendas principis ſui laudes.* *g* ℂ *Quemadmodum aurum.)* πειρῶντι. *Comparatione Thoracis amicitiam dilatat. Vt aurum Lydio lapide, quem hic* βάσανον *appellat, facile probatur: ſic recta & uera amicitia, ſynceraq́; mens, citra laborem exploratur. Aurea certe ſententia.* *h* *Porrò illius candidos.)* *A fratribus Thoracis candidis, & bona reipublicæ Cranoniæ adminiſtratione, quæ in manibus fratrum Thoracis eſt ſita.*

THRASYDAEO THEBANO PVERO STADII CVRSORI, ODE XI.

STROPHE I. COLON IX.

TV [a]Semele cœleſtium deorum cõuer ſatrix, tuq́ Leucothea Ino, marinarũ Nereidũ cohabitatrix, Cadmi filiæ, adeſte quæſo unà cum generoſa Herculis matre: [b]ite ad penetrale, quod eſt aureorum tripodum theſaurus [c]apud Meliam illam uenerandam, quod impenſe honorauit Apollo,

ANTISTROPHE, COLON IX.

Qui & ueram illam uaticiniorum ſedem Iſmeniam appellauit. [d]O filiæ Harmoniæ, hic & nunc

legitimum

legitimum heroidum congregatũ cœtum coire iubet Melia, ut ſacram Themin, Pythónemq́ & iuſtitiæ deditum terræ umbilicum ſumma cum uigilantia reſonetis,

EPODOS, COLON VI.

Ac Thebis ſeptem portis nõ inconſpicuis, Pythioq́ certamini [e]encomium canatis. [f]Per quod [g]tertia corona accepta, [h]patriũ ſuum larem [i]prouulgauit in opulenta [k]Pyladæ tellure uincẽs, [l]qui Lacónis Oreſtæ amicus fuit.

ENARRATIO.

Thraſidæum Thebanũ iuuenem 28. Pythiade & 33. ſtadio uictorẽ prædicatum laudat, à patris & eius Olympica & Pythia uictoria. Quia uero Thebanus fuit, non immeritò ad Thebanas heroides in deorum numerum relatas apoſtrophen facit, aptè ad uictorẽ tandem deſcendens. Inuitat enim eas ad laudes Pythio Apollini, in cuius ludis uictoriam obtinuit Thraſydæus, cantandas. Argumentum.

a ¶ *Tu Semele.) Semele & Leucothea Cadmi filiæ, de quibus nonnulla ſuprà audita. Herculis mater eſt Alcmena. quæ tres ſunt heroides Thebanæ.*

b ¶ *Ite ad penetrale.) Accerſit heroinas Thebanas, & hortatur ut Iſmenium accedant. Penetrale autem ipſum Iſmenium, theſaurum aureorũ tripodum uocat, eam ob cauſam, quod multi tripodes Iſmenio conſecrati cernerentur.* c ¶ *Apud Meliam.) Melia Iſmeni ſoror eſt, uel ut alij, Oceani filia, ex qua & Apolline Tenerus uates, qui apud Iſmenũ flumen uaticinabatur: illic enim uaticinij locus eſt, cui nomen ab amne inditum, Iſmenio.* d ¶ *O filiæ Harmoniæ.) Per reiterationẽ rurſus eaſdem inuocat heroides: ut ſuprà à patre prædicauit, ſic nunc à matre. Harmonia uxor Cadmi eſt Thebarum regis, quorum filiæ ſunt Semele & Ino, de quibus ſuprà in Pythijs & apud Homerum & Ouidium in 4. Transfòr. Iubet, inquit, Iſmenij templi & oraculi mater, ut in Iſmenio conueniatis, loco Apollini, uaticinij cauſa, ſacro, ibiq́;*

e ¶ *χάϱιν.) Gratiam, hoc eſt, uictoriam canatis.* f ¶ *ῷ τῷ.) Per quod certamen Pythium. Deſcendit ab aduocatione Heroidum, ad laudem Thraſydæi, à uictoria eum Pythia laudans.* g ¶ *Tertia corona accepta.) τρίτον ϛέφανον. Non quod ter ipſe uicerit, ſed quod unà cum patre iam tertio ipſe coronã acceperit.* h ¶ *ἑϛίαν πατρῴαν.) Larem patriũ,*

hoc eſt, ipſam patriã, συωεκδοχικῶς. l ❨ *Prouulgauit.)* ἐμνάστευ *pro* ἀνέμνηστευ, *prouulgauit, ut contingebat poſt obtentam uictoriam.*

k ❨ *Pyladæ tellure.)* *Pyladis tellure, ipſam Pythonem ſeu Cirrham Pyladis terram dicit: ſiquidem in Phocyde ſita eſt Python, cuius Strophius Pyladæ pater rex erat.* l ❨ *Qui Laconis Oreſtæ.)* *Pylades enim & Oreſtes inter amicorum paria cenſentur, ut eſt apud Valerium Maximum, ſicut Damon & Pythias.*

STROPHE II. COLON IX.

[a]Quem Oreſtem, occiſo patre, à fortibus Clytemneſtræ manibus [b]Arſinoë nutrix è luctuoſo dolo ſuſtulit: quando Dardanidæ Priami filiam Caſſandram, cum Agamemnonis anima, ad opacam Acherontis ripam demittebat

ANTISTROPHE, COLON IX.

Sæua mulier. [c]Num igitur Iphigenia [d]circa Euripum mactata procul à patria permouit, ut ad grauem palmas ſuas iram concitaret Clytemneſtra? aut alieno thalamo laſciuientẽ nocturni concubitus adegerunt? [e]id quod nouis uxoribus infenſiſsimũ delictum eſt, nec fieri poteſt ut celetur

EPODOS, COLON VI.

Alienis linguis.

a ❨ *Quem Oreſtem.)* *Ad Oreſtis, Agamẽnonis, Clytemneſtræ & Aegiſthi hiſtoriam excurrit. De Oreſte Euripides in Tragœdia quam Oreſten inſcripſit. Agamemnonis cædem Homerus 4. Odyſseæ commemorat.*

b ❨ *Arſinoë.)* *Arſinoë à Pindaro, à Pherecyde Laodamia nutrix Oreſtæ dicitur.* c ❨ *Num igitur Iphigenia.)* *Amplificat à cauſis diræ necis. Quid adegerit Clytemneſtram, ut Agamemnonem ſuum occideret, inquirens: uel Iphigenia, uel alienus adulterij torus compulit ad tantum ipſam flagitium, inquit.* d ❨ *Circa Euripum.)* *De Euripo Pomponius Mela lib. 2. Euripus, inquit, mare rapidum, & alterno curſu, ſepties die, ac ſepties nocte, fluctibus inuicem uerſis, adeò immodice fluens, ut uentos etiam ac plena uentis*

nauigia

nauigia fruſtretur. Aliquot in eo ſunt oppida, Heſtiæa, Eretria, Pyrrha, Heſos, Oechalia: uerum opulentiſſimæ Caryſtus & Chalcis. Per Euripum ergo hic Chalcidem intelligit, in qua Iphigenia Agamemnonis filia, poſcente oraculo, cædi eſt deſtinata. e ❡ Id quod nouis uxoribus.) *Dilatat à gnoma adulterij. Nouæ uxores matrimonium recens adulterio defœdantes, grauiſſimum facinus admittunt, nec illud crimen ſuum celare poſſunt: alienæ enim linguæ non ſilent, quod norunt non ſupprimunt.*

[a]Ciues enim pleni ſunt rimarum.[b]Deinde non modica inuidentia diuitiæ & felicitas macerant. [c]Qui uero abiecta ſpirat, obſcure uiuit. Obijt quidem Atrides heros, quum multo poſt tempore[d]Lacedæmonem redijſſet,

STROPHE III. COLON IX.

[e]Vaticinatricem̃q; pdidit puellã, ubi Helenæ cauſa incẽdio extinctis Troianis, opulentas ędes diruit.

a ❡ Ciues.) πολίται κακολόγοι. *Ciues libenter conuiciantur: non ſilent, quod animaduertunt peccatum.* b ❡ Deinde non modica inuidentia.) *Alia gnome eſt, qua oſtendit, uulgus propenſum eſſe ad obſeruanda potentiorũ crimina. Quia ergo Clytemneſtra Aegiſtho ſeſe adiunxerat, ei mixta fuerat, nihil dubitans hoc Agamemnonem ſtatim experturum, eum occidit.*

c ❡ Qui abiecta ſpirat.) *Antitheſis eſt. Felices, inquit, inuidentiæ ſunt expoſiti: infelices & nullis uirtutibus prædití obſcure uitam ducunt, nõ ſunt inuidiæ obnoxij. Propter ergo antitheſin hanc, ſententia ad Agamemnonem referri poteſt. Quia is præclare geſtis rebus eximius iam erat & fœlix, ideo habuit qui ei inuiderent, qui uitæ eius dolum machinarentur, Clytemneſtram & Aegiſthum: qui ſi obſcure uixiſſet, incolumis manſiſſet.* d ❡ Lacedæmonem.) *Obijt quidem Agamemnon. Epilogus cædis Agamemnoniæ.* κλυταῖς γ' ἀμύκλαις, *hoc eſt, inclytis Amyclis: hoc eſt, Lacedæmone, uel in Laconica. Amiclæ, inquit Stephanus, Laconicæ urbs, centum oppidis conſtans.*

e ❡ Vaticinatricem puellam.) *Perdidit Agamemnõ uaticinatricem puellam, hoc eſt, ſuo interitu perire fecit Caſſandrã, nam & ipſam unà cum Agamemnone interemit Clytemneſtra.*

[a]Porrò Oreſtes iuuenis adhuc ætate florens, ad ſenem Strophium Pyladæ parentem cõuertit

ſeſe, qui tum apud Parnaſsi fines cōmorabatur. Quin & is ſuo poſthac tempore Clytemneſtrã matrem gladio interemit, & Aegiſtum [b] inter cæſos locauit.

a ℭ *Planus eſt locus, quomodo Oreſtes ultus ſit patris ſui cædem: occidit enim & is Clytemneſtram matrem, & Aegiſtum adulterum fontem totius mali. Solummodo hoc animaduertendum, licet parui momenti, Pindarum Aegiſtum ſcribere hic citra aſpirationē, quum Homerus & in 1. & 4. Odyſſeæ aſpirationem adijciat.* θυεστιάδη αἰγίσθον, *Aegiſtho Thyeſtæ filio.* *b* ℭ *Locauit inter cæſos.)* θῆκε ἐν φοναῖς. *Periphraſis eſt cædis: hoc eſt, & ipſum Aegiſthum occidit.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

[a] Atqui per deuia cōpita ô amici, uolutus ſum, rectum antea ingreſſus iter. Et me uentus quiſpiam, ueluti marinam nauim, extra decoram nauigationem proiecit, ô Muſa. [b] Sin ex mercede uocem tuam ſubargenteam præſtare pollicitus es, aliàs alia te ſonare decet præconia,

EPODOS, COLON VI.

[c] Siue patri Pythio uictori iamnunc quidem, ſiue Thraſydæo: [d] quorum triumphans lætitia & gloria paſsim collucet. Siquidem curribus quondam belli uictores, cantatorum in Olympia certaminum uelocem cum equis claritudinem adſequuti ſunt.

STROPHE IIII. COLON IX.

Dehinc in Pythone nudi ad ſtadiũ deſcendentes, celeritate ſua græcas copias redarguerunt.
" [e] Enimuero amorem ego bonorum, ac poſsibilia
" in uita mea, nunquã non, diuina uoluntate, opta-
" rim. [f] Offendens enim quæ per urbes paſsim nego-

gocia

» gocia media geruntur, longiori[i] etiam fortuna florentia, eos accuſo qui ſummam uel regum felicitatem affectant.

ANTISTROPHE, COLON IX.

» Equidem [g] circa cõmunes uirtutes occupatus ſum. [h] Inuidi uero ſuaipſorum noxa puniuntur. [i] Sin quiſquam uitæ ſuæ ſummam decerpſerit, & in tranquillitate tranſegerit, ita ut grauẽ ſemper declinarit iniuriam, [k] meliorem is tandem nigri Ditis ſortem & mortem adeptus eſt: quippe qui ſuauiſsimæ poſteritati ſuæ, optimam præ diuitijs gratiam, bonam nempe famam reliquit.

EPODOS, COLON VI.

[l] Quæ inclyta fama & Iphiclis filiũ Iolaum, celebratũ illum uirũ circunfert, Caſtoriſq; uim, teq; ô rex Pollux, deûm filij, qui aliàs [m] interdiu iuxta ſedes [n] Therapnes, aliàs in Iouis regia uiuitis.

a ℂ *Atqui per deuia compita.)* *Allegorica epanodo ſeſe ad inſtitutum encomium reuocat. Quemadmodum in triuijs facile erratur propter uarios uiarum exitus & anfractus: utq; uentorum tempeſtatiſq; ui, nauis citra negocium è præfixo tractu rotari poteſt: ſic ego multitudine laudandorum, à præſtituto ſcopo declinaui. Ad Muſam ſuam Clionem, uel ad mentem ſuam facta apoſtrophe.* *b* ℂ *Sin ex mercede.)* τὸ δὲ τεὸν εἰ μισθῷ'. *Ratio eſt reuocationis in uiam. Quia, inquit, deſtinata mercede hunc hymnum pangis in gratiã uictoris Thraſydæi, & quia uox tua argento conducta & oblita eſt, neceſſum eſt ut relicta hac Clytemneſtræ & Agamemnonis parecbaſi, ad ipſos te uictores uertas.* *c* ℂ *Siue patri.)* *Laudare te oportet uel patrem à Pythia uictoria, uel filium Thraſydæum itidem à Pythia.* *d* ℂ *Quorum triumphans lætitia.)* *Patrem & filium primum ab Olympica, dein à Pythia uictorijs extollit, curribus & curſu uincentes.* *e* ℂ *Enimuero amorem ego bonorum.)* θεόθεν. *A ſtatu & cõditione ciues illos Thebanos patrem & filiũ cõmendat, mediocrem ciuium fortunã, ſummis regum diuitijs anteferens: præ*

clariorem eſſe feliciorem'q; ciuium paßim in republica conditionē, ampliſsima regum potentia. Ac iuxtà utrunq; uictorem hortatur, ut ſua ſorte tantisq; uictorijs contenti, non maiora aſpirent, neq; deſiderent. f ℂ Offendens enim.) *Dum mediocrium ciuium tranquillitatem conſidero, inuenio eos eſſe feliciores regibus.* g ℂ Circa cōmunes uirtutes.) ξυναῖσι δ' ἀμφ' ἀρεταῖς. *Circa cōmunes uirtutes, id eſt medias, mediocris ſtatus ciuibus contingentes, occupatus ſum. Pluris facio uirtutē, quæ in ciuibus & liberis rebuſpublicis ſpectatur, quā ſibi ciues paßim uendicāt, quàm regios honores, & aulas principū. Et quia uirtuti ſemper comes it inuidia, ideo ſtatim & inuidos breui dicto perſtringit.* h ℂ Inuidi.) φθονεροὶ δ' ἀμύνονται ἄται. *hoc eſt, inuidi ſua puniuntur Ate. quod &* Horatius *uoluit, dum ait:*

Inuidus alterius rebus marceſcit opimis.

Et Virgilius in carmine cuius initium:

Liuor tabificum, malis uenenū &c. i ℂ Sin quiſquam uitæ ſuæ.) *Ciuilem ſtatum, & priuatam uitam à tranquillitate ornat. Encomiū tranquillitatis octaua Pythiorum Pindarus canebat.* k ℂ Meliorem.) *Ab hæreditate, quam bonus uir liberis & genti ſuæ poſt fata relinquit. Si non multas facultates, tamen bonam famam, inclytum nomen relinquit, & uirtutis ſpecimen atq; exemplar, in quod ſemper intueantur: quod multis nominibus, auro & argento præſtat. Felicius moritur, qui in tranquillitate uitam ſuam & bono nomine tranſegerit, quàm qui poſthabito uirtutis cultu, principum ſe aulis adulatorijs coruorum conſortem fecerit.* l ℂ Quæ inclyta fama.) χάριν κρατίσταν. *Scholia pro* εὐφημία *accipiendam indicant. Amplificat exemplis, & probat feliciorem eſſe mortem & fortunatius fatum eorum, qui bonum poſteris nomen reliquerint, primum* Iolai, *deinde* Caſtoris & Pollucis *fratrum.*

m ℂ Interdiu.) *Et quanquam decima* Nemeorū Pindarus *ipſe narret, quo modo & in olympo & in terris uicißim agant, hic tamen interim ſubijcere libet ex* Scholijs Homericis *in* γ Iliados, *tametſi & illa* Pindarū *adducant, hiſtoriam, quæ ſic habet: Quum* Idas & Lynceus Apharei *filij, proci filiarum* Leucippi, *ad ſacra nuptiarū cognatos* Tyndaridas *uel* Dioſcuros *aduocaſſent, uiſponſas illas, nempe* Phœben & Ilaïram, *rapuerunt* Caſtor & Pollux. *Hinc orto conflictu,* Caſtor *eſt occiſus ab* Ida. *Qua re grauiter cōmotus* Iupiter, *fulmine* Idam *neci dedit:* Polluciq; *optionē dans, utrum malit eligere iubet, ut uel ſolus immortalitate gaudeat, uel cum fratre uitam cōmunicet. Maluit ergo cum fratre alternis uiuere, quàm ſolus æternitate frui. Proinde aliàs apud ſuperos eſt* Caſtor, *& interim apud inferos* Pollux: *aliàs apud inferos* Caſtor, *& interim apud ſuperos* Pollux. *Atq; hoc adumbrat* Pindarus *dum ait,* παρ' ἆμαρ. Homerus

merus alibi idem clarius exprimit, quum inquit,

ἄλλοτε μὲν τε ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ θεοῖς γε λελόγχασιν ἴσην.

Verum hæc fuſius explicatur hiſtoria à Pindaro decima ode Nemeorum.

n ℭ *Therapnes.) Therapne ultima Nemeorum ode pro Lacedæmone accipitur, & in prima Iſthmiorum Interpres uicum eſſe Laconicæ annotauit; Iſocrates item in Laconica conſtituit encomio Helenes. Stephanus hanc Theramnen appellat, in qua Caſtor & Pollux nati & pro dijs habiti: unde & apud Latinos poëtas Theramnæi & Therapnæi fratres dicuntur.*

MIDAE TIBICINI AGRIGENTINO, ODE XII. ET VLTIMA.

STROPHE I. COLON XIIII.

QVæſo te ô ſplendida pulcherrimaq́; urbium, Proſerpinæ ſedes, quæ ad ripas pecoris [a] diuitis Agrigenti, magnifice extructa [b] iuga inhabitas: [c] ô domina unà cum deorum hominumq́; propitia precor clementia ſuſcipe [d] coronam hanc, quam ex Pythone retulit inclytus Midas: ipſumq́; illũ ſuſcipe, qui [e] Græciam arte ſua uicit, [f] quam olim bellicoſa Minerua inuenit, pernicioſum ferociũ Gorgonum imitata lamentum.

ANTISTROPHE. COLON XIIII.

Quod ſub uirgineis [g] inacceſsis ſerpentum capitibus audiebat ædi Perſeus, quando difficili labore, tertiam debellauit ſororum partem, marinæ Seripho, populisq́; [h] calamitatem adferens. Quandoquidem fatale [i] Phorcys obſcurauit, deleuitq́; genus, ac lugubre ſymbolum Polydectæ reddidit, matremq́; è duro & neceſſario ſeruitu- *Danaë enĩ unà cũ Perſeo infante:*

inciſtam incluſa per Acriſium, & mari impoſita, in Seriphum inſulam deuecta eſt, ibiq; ſeruata cũ prole ſua, Polydectæ regi ſeruitutẽ ſeruiuit.

tis lecto eripuit, ubi formoſæ Meduſæ caput deprædatus eſt

STROPHE II. COLON XIIII.

[k]Filius Danaës, quem ab auro ſua ſponte fluente natum dicimus. At poſtquam ex his laboribus charum illum hominẽ liberauit [l]uirgo, tibiarum cum ſuis organis canorũ apparauit melos, reperitq́ dea, ſtridulum imitata luctum Euryales, uelocibus genis æditũ. Quod ubi inueniſſet, mortalibus id impertijt, legem multorũ capitum appellans, celebrem nimirũ populum ſeruantiũ certaminum procum.

Lectum ſeruitutis uocat, quaſi decubuerit, præ defatigatione laborum.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Atq; ea lex [m]tenue pertranſit æs & calamos, [n]qui prope inſignem Gratiarũ choris urbem in Cepheſidis delubro creſcunt, [o]fideles ſaltatorũ
» teſtes. [p]Quod ſi qua felicitas abſq; labore nõ ap-
» paret, ipſe tamen Deus, uel hodie uel paulòpoſt
» conſummabit. Fatum enim nemo unquam effu-
» gere poteſt. Aderit autem tempus illud, quod &
» eum, qui à ſpe exciderat, in ſpem reponat, alterũ
» quidem donans, alterum uero denegans.

ENARRATIO.

Argumẽtũ. *Supplicat Agraganti Nymphæ deæ, urbi Agrigento cognomini, ut & hymnum hunc in tibicinis Agrigentini Midæ laudem conſcriptum benigne ſuſcipiat, tum ipſum pariter Midan amplectatur: unico loco, à Muſica nimirũ eum cõmendans: idq; in prima Strophe perſequitur. In reliquis ſectionibus amplificat digrediendo ad tibiæ inuentum: deinde ad Perſei ortum: ut ſuo quæq; loco indicabuntur. Vicit Midas Pythiadem 24. & 25. tibia.* a (Diuitis Agrigenti.) *Agrigentũ diues eſt pecoris, ideo* μηλόβοτον *uocat, pecudes paſcentem. Per Agrigentum autem Siciliæ urbem totam Siciliam intelligit. Nam*

totam

totam Siciliam Iupiter Proſerpinæ dono dedit, frugiſtra enim eſt inſula.

b ℂ *Iuga.*) κολώνη, *æditior locus eſt: ipſum Agrigentũ ſic appellat.*

c ℂ *O domina.*) ἄνα *uocandi caſus communis generis ab* ἄναξ, *ad Nympham, uel ad Proſerpinam referri poteſt. Si ad Nympham, tum eſt imploratiónis ueluti nouatio & reiteratio. Sin ad Proſerpinam transferas, tum ſimul ueneratur deam illius inſulæ.* *d* ℂ *Coronam hanc.*) ςεφάνωμα, *coronam, hymnum* μεταφορικῶς. *e* ℂ *Græciam.*) *Totum pro parte: hoc eſt, græcos Muſicos antagoniſtas, in Pythiade tibijs canentes. Auxeſis hyperbolica.* *f* ℂ *Quam olim.*) *Quamprimum ab arte Muſica uel tibiarum modulatione cõmendauit, ſtatim digreditur ad tibiarum inuentum, hoc ipſum Palladi attribuens.* *g* ℂ *Inacceßis capitibus.*) *Serpentina capita inaccesſa erant, quia quotquot Meduſæ caput intuerentur, mutabantur in lapides.* *h* ℂ *Calamitatem adferens.*) *In decima Pythiorum, huius loci eſt paraphraſis, ubi dicit, Lapideam mortem inſulanis adferens. Polydectem enim Seriphiorum regem, & alios pleroſq; in lapides, uiperei Meduſæ capitis monſtratione permutauit, ut eſt & apud Ouid. in 4. Metamorph.* *i* ℂ *Phorcys genus.*) φόρκοιο γένος. *Phorcys uel Phorci marini dei treis fuiſſe filias, græci poëtæ tradunt, Meduſam, Sthenonem & Euryalen. Vnde Pindarus tertiam ſororum partem, tertiæ ſororis Meduſæ caput uocat, uiperinis crinibus refertum, cuius crines Minerua propterea in angues mutauerat, quod Neptunus eam in eius templo uitiauerat. quod ubi ope Mineruæ Perſeus amputaret, è ſibilo ſerpentum, qui in capite Meduſæ erant, Minerua tibiarum harmoniam reperit: tum etiam è lamento & planctu & Euryales & Sthenonis ſororum, quæ ob necem Meduſæ ſororis proculdubio uehementer plorabant. Appellauitq; tibijs canendi artem, legem multorum capitum, quod ex multorum uipereorum capitum ſtridore & ſibilo, tibiam per imitationem effinxiſſet.*

k ℂ *Filius Danaës.*) *Vt ex aureo imbre in gremium Danaës illapſo genitus ſit Perſeus, & antea auditum, & poſthac dicetur: cuius & Iſocrates in Helenes encomio meminit.* *l* ℂ *Virgo.*) παρθένος. *Minerua ope ſua Perſea incolumem conſeruauit, ne Meduſæ capite perderetur. Inuenit, inquit, ipſa Minerua tibiarum concentum. Modum quo inuenerit, hic adijcit.*

m ℂ *Tenue pertranſit æs.*) λεπτοῦ χαλκοῦ διανισσόμενον. *Ex qua materia tibiæ fiant, explicat. Finguntur enim tibiæ ex ære, loto, buxo, cornu, oſſe ceruino, lauro, ut Iulius Pollux teſtimonium dicit lib. quarto, cap. octauo.*

n ℂ *Qui prope.*) *Locus ubi calami pro tibijs creſcant, Cepheſus eſt Bœotiæ amnis, de quo in 14. Olympiorum ode.* *o* ℂ *Fideles ſaltatorum.*) *Appoſitio eſt. Tibiæ ſunt fideles ſaltatorum teſtes: ad chorum enim & ad con-*

uiuia adhibentur. Calami, inquit, ex quibus tibiæ fiunt, in Cephęſide uel Orchomeno urbe creſcunt prope amnem Cephęſum, ubi Gratiæ coluntur. Ciuitas Charitum eſt Orchomenus. p ℂ Quod ſi qua felicitas.) Infortunium quod Midæ inter canendum accidit, hic diluit. Si quis, inquit, non ſtatim fortunatus fiat, propterea non deſpondeat animum: poteſt enim Deus quando uoluerit, perfundere uel nihil tale opinantem felicitate. Pulcherrima certe ſententia: quam ideo producit, quod præter ſpem fracto calamo, uictoriam Midas obtinuerit, ut Scholia adſeuerant. Porrò hæc ſententia bene Chriſtiana, ac in totum theologica eſt, qua humanas actiones & opera fato & diuinæ prouidentiæ ſubdita omnino docet. Hac ueluti gemma & clariſſima ſtella hanc ultimam oden finit,

σὺν θεῷ.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN PINDARI PYTHIA FINIS.

ὄκ ἄνευ θεῶ.

CHROMIO AETNAEO, ODE I.

STROPHE I. COLON X.

O [a]VENERANDA Alphei reſpiratio, celebrium Syracuſarũ germen, Dianæ cubile, Deli ſoror, Ortygia, [b]à te dulciloquus hymnus cõmouetur magnã celerrimorũ equorum laudem texere, [c]Iouis Aetnæi gratia: [d]currus itidem [e]Chromij uictricibus Nemeæ operibus [f]laudatorium & triumphale iugare melos excitat.

ENARRATIO.

Nemeorum origo & inſtituto.

Nemea, Argiuorum regionis pars eſt, à Luna & Ioue ſortita nomen: uel à bubus Argi Iunoni ſacris, quæ illic paſcebantur. νέμειν enim paſcere eſt. Sunt qui à Danai filijs eum locum ſic appellatum uelint, quod eundem ſorte acceperint. κατανέμεσθαι nanq; ſorte nanciſci, & hæreditario accipere ſignat. Ita Scholia. Stephanus Elidis locum, quem Dryopes incolant, adſerit. Hinc Nemei ludi, qui in ea regione agebantur.

Funebre Nemeorum certamen.

Funebre certamen primũ fuit, quod tale duxit exordium: Quo tempore ſeptem Argiuorum duces aduerſum Thebanos Polynici opem ferentes pugnarunt, in Lemnum Thraciæ peruenientes, ſiti conſtricti in Hypſipylen Lemniam mulierem inciderunt, quam ut eius terræ gnaram rogarunt, ut ſibi potui non incõmodam aquam oſtenderet: quibus obſequens, puerum Lycurgi ſacerdotis filium, cuius nutrix erat, in locum quendam repoſuit. Interim ſerpens puero ſeſe circumuoluit, ſpiras ducit, ſuffocat. Reuerſi duces draconem telis transfigunt. Amphiaraus puero uaticinans Archemoro tum nomen indidit, quod is ceu malum omen initiũ perniciei & mortis ducum in Thebano bello fuerit. Proinde conſolantes Hypſipylen Argiui, certamen funebre in gratiam Archemori per draconem occiſi inſtituerũt, Nemeæum appellantes à terra in qua celebrabatur agon. Fuſcis ueſtibus in eo iudices de uictoribus pronunciabant, luctum ipſo habitu præſentantes. Poſtea Hercules deuicto Nemeæo leone, ludos hos in meliorem ſtatum redegit, Ioui ſacros

Habitus iudicum.

dixit: cuius rei Ouid. nono de permutatione formarum ſic meminit:

His eliſa iacet moles Nemeæa lacertis. Recordatur & Epigramma de laboribus Herculis:

Compreßit Nemeæ primum uirtute leonem. Singulis triennijs agebatur. Decernebant autem equites & gymnici pro uictoria. Primū ſoli milites admittebantur, poſtea & populares eum ad agonem ſunt etiam admißi. 140 Corona ex apio uiridis dabatur. Præſides eius ludi primum fuere Decelonæi, dehinc Corinthij. Epigramma græcum hic repeti poteſt, τέσσαρές εἰσιν ἀγῶνες &c.

ARGVMENTVM PRIMAE NEMEORVM ODES.

Quum Hieron Syracuſanus nō tyrannus, non rex, ſed ueluti conditor eſſe uellet, Catanen ſuo nomine exuit, Aetnæ indita appellatione, ſeipſum habitatorem & ueluti ciuem nominando. Hinc non Catanæum, ſed Aetnæum, in certaminibus, in quibus uicerat, ſeſe proclamari fecit. Idem cōtigiſſe Chromio Didymus tradit: quandoquidem enim perquam familiaris erat Hieroni, ſe itidem Aetnæum dixit. Quando Timæus hymnum hunc Olympicis attribuit, parum uidet quid agat. Nam uel talpa uidere queat, Chromium ab ipſo Pindaro Nemeæum uictorem cōmendatum, dum ait, ἅρμα δ᾽ ὀτρυνεῖ χρομίου νεμέα θ᾽ ἔργμασι νικαφόροις. Laudat ergo Chromium à Nemeæa uictoria, à patria, ab hoſpitalitate, à modeſtia, quæ in dotibus cum corporis tum animi refulgeat. Poſtremo ad liberalitatem, qua amicis ſuccurrat, & ſui & Herculis exemplo, Chromium inhortatur. Quod ſi faciat, futurum ut immortalitatem Herculis inſtar promereatur. a (O ueneranda.) Ab Ortygia, dijs indigenis Diana & Apolline clara, inſula illa nobili orditur, eo quod Chromius Siculus fuerit: facitq; ad eam apoſtrophen, quatuor illi inſignia attribuendo, rhetorico συναθροισμῷ, [margin: ἄμπνευμα.]

1 ἄμπνευμα σεμνὸν ἀλφεοῦ 2 κλεινᾶν συρακοσσᾶν θάλος

3 δέμνιον ἀρτέμιδος 4 δάλου κασιγνήτα.

Proinde Ortygia inſula eſt quæ etiam Delos appellatur, autore Stephano. Cuius aūt hic Ortygiæ meminit, inſula eſt ante Syracuſas, in quam Alpheus per pelagus currens penetrat, fontemq; cui Arethuſæ nomen facit. Primo, præclaram Alphei reſpirationē appellat ideo, uel quod fontem illic Arethuſam faciat Alpheus, uel quod dum Alpheus amore æſtuans Dianam aduſq; Siciliam inſequeretur, illic tandem iuxta Arethuſam fontem ſtitiſſe gradum dicitur: unde & Artemis Alpheæa & fluuialis dea in Olympijs Pindaro nominatur. Secundo, Syracuſarum germen, hoc eſt ornamentum, quod inſtar floris ornet uel Syracuſas, uel συνεκδοχικῶς uniuerſam Siciliam: in ingreſſu enim Siciliæ ſita

eſt Ortygia. Tertio, Dianæ cubile: ſiue quod in ea ſit genita, ſiue quod Pindarus huic attribuat, quod ad alterã pertineat, ſuo more. Vel quod illic præſtolata ſit Alpheum fluuium. Quarto, δάλɤ κασιγνήτα, *Deli ſoror, uel cognata, ob nominis ſimilitudinẽ. Vt enim in Delo Cycladum Diana eſt nata, ſic hæc Dianæ, Alpheæ inſecutionis nomine ſacra eſt. Vtq; Delos præter alia nomina Ortygia nominatur, ſic hæc apud Syracuſas eadem nomenclatura gaudet.*

b ℭ *A te dulciloquus.)* σέθεν *pro* ἐκ σοῦ. *Ex te, inquit, hymnus impetum & ignẽ habet, ut magna laude celeres proſequatur equos, quibus Nemeca uictoria Chromius enituit. Quur non potius uel ab Aetna, uel Syracuſis orſus eſt hymnum? Quia in Ortygia perinde atq; Hieron equos ſuos Chromius aluit, qui poſtea curſu tenuere primas: ſeu quod inſula illa ſit equeſtri deæ dicata. Equitis ergo hymno, pulchre equeſtrẽ cum inſulam tum deam præfigit. Sophron enim Ortygiam intrepidam, Homerus* χρυσήνιον, *aureis loris conſpicuam, dicunt.* Queſtio.

c ℭ *Iouis Aetnæi gratia.)* ζηνὸς αἰτναίɤ χάριν. *hoc eſt, propter Nemeacam uictoriam, quæ per Iouem (cui ludus iſte conſecratus, ut in origine Nemeorum patuit) illi obuenit.* *d* ℭ *Currus itidem.) Tria ſunt, quæ mouent me oden pangere: primũ Ortygia, deinde currus Chromij, poſtremo Nemea: qua ode celebrem uelociſſimos equos, quæq; Nemeos uictores prædicem, inter quos haudquaquam infimo loco Chromius cenſetur.*

e ℭ *Chromij.) Chromius Hieronis regis auriga & familiaris fuit à puero, qui ſimulac cum regibus non modicum temporis cõuerſatus eſſet, nec peſſimus equitum haberetur, opibus auctior redditus, per ſeſe equos cœpit alere, uicitq; iam primum curru Nemeacis ludis, ut hic Pindarus ait ipſe,* νεμέαισ' ἔργμασι νικαφόροις. *f* ℭ ἐγκώμιον μέλος, *carmen laudatorium.*

ANTISTROPHE, COLON X.

» [a]Cuius uiri diuinis uirtutibus à dĳs etiã prooemia ſumpta ſunt. [b]Eſt ſanè in felicitate ſumma gloria & exiſtimatio, ſed magnorũ certaminum meminiſſe deſiderat Muſa. [c]Excita itaq; ſplendorem quendam inſulæ, [d]quam Olympi dominus Iupiter Proſerpinæ[e]dedit dono, [f]annuitq; illi ſua uel cæſarie, primas tenentem fertili ſolo,

EPODOS, COLON VIII.

Pinguem ſeſe [g]recturum Siciliam diuitibus ur

bium culminibus.[h]Præbuit autem ei ferrei belli, iaculorumq́ peritum & bellacem populum Saturnius: [i]ſæpenumero etiam aureis Olympicarum oliuarum folijs ornatum. Multorũ equidem opportunitati non falſo incidi,

STROPHE II. COLON X.

Siquidem [k]in aula hoſpitalis uiri ſteti, ibi uero mihi[l]lautum cõuiuium apparatum eſt, neq; enim expertes ſunt hoſpitum unquam ædes eius. [m]Is nactus eſt bonos qui [n]contrariã igni aquam accu
Propoſitio. » ſatoribus ferant. [o]Aliæ aliorum artes ſunt. Decet
» autem recta incedentem uia, id cui natura dedi-
» tus eſt ſedulò perſequi, ſuoq́ contentũ alia haud-
» quaquam appetere.

a ℭ *Cuius uiri.*) *Hoc eſt, feliciter ei ceßit primus conatus: dij uirtutum eius primordijs affuere, opitulati ſunt. Victoriam enim eſt primo molimine conſequutus.* *b* ℭ *Eſt ſanè in felicitate.*) *Præteritio eſt & gnome qua dilatat. Eſt quidem in felicitate ſumma felicitas: neq; negauerim eum qui beatus ſit, uerè fortunatum eſſe. Sedenim certamina in quibus uictor euaſit, quorum etiamnum meminiſſe conuenit, felicitatem eius auctiorem reddunt. Huc accenſendum Euripidéum illud,*

τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.

c ℭ *Excita itaq;.*) νῦν ἔγειρε. *Clio uel Calliopen ad Siciliæ laudẽ hortatur. A parte cœperat, nimirum Ortygia, nunc ad totam Siculam terram tranſcendit,* κατὰ συνεκδοχήν. *d* ℭ *Quã Olympi.*) νᾶσον τὰν ὀλύμπου δεσπότας ζεὺς. *Periphraſis eſt Siciliæ.* *e* ℭ ἔδωκεν, *dedit.*) *Siciliam pro dote Proſerpinæ dedit Iupiter, ubi ad nuptialem thalamũ in Aetna monte errans, à Plutone rapta eſſet. Myſterium fabulæ eſt. Ceres inuentrix frugum eſt Atticis, ac pro frugibus* κατὰ τὴν μετωνυμίαν *tranſſumitur. Hinc quum Sicilia ſit aruis & ſegetibus fœcundißima: Cereri eiuſq́ filiæ Proſerpinæ ſacram eam poëtæ faciunt.* *f* ℭ *Annuitq́; ei cæſarie.*) *Iupiter apud poëtas & capite & capillis annuit, ut Iliados* 1.

ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε κρονίων,

ἀμβρόσιαι

ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπιῤῥώσαντο ἄνακτος,
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, μέγαν δ' ὀλόλυξεν ὄλυμπον.

g ℭ *Recturum.)* Græce eſt, ὀρθώσειν, pro φυλάξειν ὀρθὴν, hoc eſt, *rectam conſeruaturum. Siciliam uictoris patriam, à fertilitate laudat. Iam laus patriæ uictori quoq; nonnihil gloriæ tribuit.* h ℭ Præbuit aũt ei ferro.) *A rei bellicæ ſcientia.* i ℭ *Sæpenumero.)* θαμὰ δὴ, *ſæpenumero &c. A uictorijs Olympicis.* k ℭ *In aula.)* ἐπ' αὐλίαις θύραις, *ad aulæ ia nuam. Ab hoſpitalitate Chromiũ laudat.* l ℭ *Lautum.)* ἁρμόδιον, *conueniens.* m ℭ *Is nactus eſt.)* λέλογχε. *Fructus liberalitatis, amicos cõciliare, qui incorruptam benefactoris famam, aduerſus maleuolos tueantur calumniatores.* n ℭ *Contrariam fumo aquam.)* ὕδωρ κάπνῳ φέρειν αὐτίον. *Fumum pro igne accipit. Allegoria, contrariam igni aquam adferre, eſt incendium, quo fama amici læditur, uiolatur, ueritatis, ſynceritatisq; argumentis reſtinguere: id quod faciunt, qui beneficium accepere animis pro uirili enim iniuriam, calumniam, damnum, à benefactore ſuo arcent.*

o ℭ *Aliæ aliorum artes.)* τέχναι δ' ἑτέρων ἑτέραι. *Hortatur poëta Chromium, ut cepto uirtutum itinere pergat, ad quod natura eum propenſiorem fecerit. Alij alijs artibus ſunt conſpicui, tu uero certando & uincendo polles. Ad hæc, præſto ſunt tibi corporis & animi uires. Talem ergo ſyllogiſmum hic locus habet: Quibus quiſquam dotibus claret, eis eſt illi incumbendũ: Chromius fortitudine, magnanimitate & prudentia claret, Chromio igitur ab illis uirtutibus non eſt deſiſtendum. Propoſitionem quidem priori loco ponit, deinde complexionem, poſtremo aſſumptionem.*

ANTISTROPHE, COLON X.

Cooperatur quidem operi robur, conſilijs uero mens: quæ duo, ceu illis cognatus, [a]futuri proſpectus comitatur. O Chromi tuis moribus illa ſunt uſui. [b]Non aueo multas domi reconditas diuitias habere, cæterum ex præſenti re bene tum affici, tum audire, amicis opem ferendo. [c]Communes enim ſpes ueniunt *Complexio* *Aſſumptio.*

EPODOS, COLON VIII.

Laborioſorum hominum.

a ℭ *Futuri proſpectus.)* ἐσόμενον προϊδεῖν. *Periphraſis eſt prouidentiæ*

dentiæ. b ❨ Non auco.) *A ſua perſona* κατ᾽ ἐναλλαγὴν προσώπου, *Chromium ad liberalitatem hortatur, & ad benefaciendum amicis.*

c ❨ Communes enim ſpes.) κοιναὶ γὰρ ἔρχοντ᾽ ἐλπίδες. *Spes pro bonis, obtentaq́; ſeu ſperata ſubſtantia uel facultatibus accipiendas, mea quidẽ eſt ſententia, ut ſit ueluti ratio præcedentis hortamenti. perinde ac dicat: Decet te uirum bonum, uirtutibus & opibus cumulatum amicis ſuccurrere: nam communes ſunt ſpes, hoc eſt,* τὰ τῶν φίλων κοινά. *Scholia ſic intelligunt: Benefaciendum eſt amicis, quia cõmunes ſunt ſpes mortalium. hoc eſt: Quantumcunq; potentia principes & optimates polleant, quantumcunq; ſint opulenti, tamen peræque illis ſpes, hoc eſt, futura bona incerta ſunt. Quis nouit ſi & reges tandem ad infimam ſint fortunam protrudendi? quis nouit num & ipſi ad paupertatem & calamitatem ſint deijciendi? tum bonum illis fuerit, ut antea ſibi diuitijs amicos conciliauerint, à quibus & ipſi recompenſationẽ accipiant & releuentur.*

Nec imprudenter hic neq; ſegniter Herculẽ uſurpo, de magnis eius uirtutum culminibus ueterem ſermonem recitans: quomodo uidelicet ut mox à maternis uiſceribus in lucem prodierit, filius Iouis cum fratre ſuo gemino, ad admirandã claritudinem peruenerit.

Durum hoc Herculis paradigma prioribus adnexum eſſe hoc loci, diuerſæ Chæridis, Chryſippi & Didymi opiniones oſtendunt. Chæris ob eam cauſam adductum putat, quod Chromius nõ parum laborum pertulerit ærumnarumq; ſub Hierone, tandem tamẽ ad id faſtigij prouectus ſit, ut equos ſuo ſumptu aluerit. Vnde perinde ac Chromius poſt laborum tolerantiam ad claritudinem, ſic Hercules poſt exhauſtos fortunæ ſuæ labores, ad immortalem ſplendorẽ peruenit. Chryſippus ob Nemeæum leonem productum arbitratur, quod Nemeus ſit hic uictor. Verum quum Nemei leonis nihil meminerit, non poteſt Chryſippi ſtare ſententia. Didymus ob primordia certaminis: quod ſicuti Hercules primum dracones interemit infans, ad maiora poſtea ſeſe conferens: ſic Chromius ea nunc uictoria maiorum futurarũ rerum ſibi fundamenta iecerit. Ego ſimpliciter autumo hanc eſſe mentem, ut Herculis exemplo liberalitatis & beneficentiæ uberrimum præmium oſtendat, ut ſit argumentum ab utili. Hercules ob uirtutes & benefacta in deorum numerum eſt adſcitus: ſic Chromius ſuæ liberalitatis, aliarumq; uirtutum nomine, immortalitatem promerebitur.

STROPHE III. COLON X.

Itaq; haud clàm in aureo reſidente throno Iunone purpureis faſcijs inuolutus eſt. Atqui deorum regina [a]animo ſuo turbata, protinus dracones mittebat, qui ſanè per apertas portas ad latum thalami angulum ſubierunt, cogitantes uelocibus ſuis malis geminos illos lancinare, ſeſeq; membris eorum innectere. Hercules uero recto capite oppoſito, primũ experiebat̃ belli fortunã,

ANTISTROPHE, COLON X.

Vtraq; manu ſua, quã effugere non poterant, ceruicibus cõprimens utrunq; ſerpentem. Vita ergo ex [b]infandis ſuffocatorum artubus diſcedebat, ſimulq; intolerabile iſtuc malum concuſsit mulierculas, quæcunq; illic Alcmenes circa lectũ ſeruiebant. Etenim & ipſa nuda pedes, è ſtrato corpus ſuum corripiens, ſæuam beſtiarum iniuriam ulciſcebatur.

EPODOS, COLON VIII.

Ilico uero Thebanorum duces ferreis armis accurrebant. Amphitruo præcipue euaginatum manu gladium uibrans peruenit, ingenti percul
» ſus mœrore. [c]Noſtræ enim rei ſiniſtro caſu im-
» pendiò lædimur: circa alienum uero damnũ cor
» noſtrum liberum eſt, non adfligitur.

STROPHE IIII. COLON X.

Conſtitit ergo ſtupore graui, oblectationeq; permixtus: uidit nanq; inſuetam prudentiã, necnon filij fortitudinem. Ita immortales dij effece-

runt, ut [d]alia, quàm à nuncijs didicerat, ipſe conſpiceret. Proinde uicinum altiſsimi Iouis eximiū prophetā, fidum oraculorū interpretem Tireſiam accerſiuit: Is enim illi, tum uniuerſo exercitui, quæ ſors eum olim exceptura eſſet, uaticinabatˀ:

ANTISTROPHE, COLON X.

Prodigij per Tireſiam uatē explicatio.

Quot nempe in terra occiſurus ſit, quotq; [e]mari feroces belluas. Præterea quendam peruerſo mortalium incedentem more, [f]infenſiſsimū, prædixit olim conceſſurū fatis Herculis ultione. Deinde quando dij ſuperi, in agro prope [g]Phlegrā Thraciæ uicum, cum Gigantibus præliū ineant, ab illius telorum iactu præclaram tum terræ comam eſſe contaminandam

EPODOS, COLON VIII.

Prædixit, ipſum deinceps per omne æuum, pro magnis laboribus, excellens præmiū, ipſam nimirum tranquillitatem & quietem adeptum, in felici regia, [h]florida Hebe in uxorem ducta, nuptijsq; celebratis apud Iouem Saturnium, honeſtam laudaturum domum.

a ℭ *Animo ſuo turbata.)* ἀσδρχθεῖσα, λυπηθεῖσα, ὑποβζέσασα θυμῷ. b ℭ *Infandis artubus.)* ἀφάτων, *id eſt* ἀῤῥήτων, *magnis & immenſis membris, uel quæ ob ſui magnitudinē interire nō potuerint.* φάσαι *enim eſt interire, corrumpere: unde* φάσγανον *deduci Scholia uolunt.*

c ℭ *Noſtræ enim rei ſiniſtro ſucceſſu.)* τὸ γὰρ οἰκεῖον πιέζει. *Epiphonema, quo mœroris Amphitruonis rationem reddit. Propria nos mala citius, quàm aliena adflictant.* d ℭ *Alia quàm.)* παλίγγλωσσον ῥῆσιν, *hoc eſt, acceptæ denunciationi contrariam. Acceperat enim à nuncijs Amphitruo, infantes draconibus interemptos. Mœrore igitur angitur ob auditum nuncium. Rurſus, diuerſum ipſe uidens lætatur ob infantis inſolentem fortitudinem, quæ*

ſerpentes

ſerpentes ſtrangularat. e ☾ *Mari feroces belluas.*) In Troade enim no*xiam balænam ſuſtulit.* f ☾ *Inſenſiſſimum.*) ἐχθρότατον. *Buſirim hoſpitum ſuorum mactatorem, & Antæum Gigantem Hercules interemit.*

g ☾ *Phlegran.*) *Phlegra Thraciæ locus eſt, ubi quum dijs bellum Gigantes inferrent, oraculum à Terra acceperunt, non antea perituros Gigantes, quàm duos ſemideos in belli ſocios dij ipſi ſuſceperint. Adſumptis igitur in ſocios Hercule & Baccho, ſuperiores Gigantibus cœlicolæ conſtituti ſunt.*

h ☾ *Florida Hebe.*) *Vt Heben Iunonis ſororem Hercules poſt fata ſua in uxorem duxerit, poſthac à Pindaro repetitur. Vaticinio itaq; Tireſiæ, ut oden hanc amplificauit, ſic finiuit.*

TIMODEMO ATHENIENSI PANCRATIASTAE, ODE II.

OCTONARIVS PRIMVS.

Q[a]Vemadmodum, qui [b]Homeridæ uocantur, cantores, ut in plurimum conſutorum carminum à Ioue exordium ſumunt: ſic & hic Timodemus [c]auſpicium ſacrorum, in quibus uictor euaſit, certaminum ſumpſit primum [d]in multum celebrato Nemeæi Iouis delubro.

ENARRATIO.

A *Nemea uictoria, à maiorum ſuorum ſtemmate ac uictorijs, Timodemum laudat.* a ☾ Quemadmodum.) ὅθεν. *A cõparatione tali orditur: Perinde ac Rhapſodi, Homeri carminum recitatores, uel ſimpliciter poëtæ, à Ioue initium ducere ſolent, in poëmatis ſuis: ſic à Ioue Timodemus exorſus eſt, Nemea primũ uincens: ſiquidem Nemea Ioui per Herculem dicata ſunt, ut in origine Nemeorum cõmemoratum.* b ☾ Homeridæ) ὁμηρίδαι. *Apud ueteres Homeridæ dicebantur, qui per ſucceſſionem ab Homero genus ducentes, Homerica canebant. Deinde Rhapſodi uocabantur, non iam ad Homerum genus ſuũ referentes, quales inſignes fuere tẽpore Cinæthi, quos multos etiã uerſus à ſe factos, Homerico poëmati inſeruiſſe adſerũt. Cinæthus ille Chius fuit, qui & eius hymni, qui ab Homero in gratiam Apollinis conſcriptus, iuxta epigraphen legitur, autor eſſe fertur. Hic itaq; Cinæthus, primus Syracuſis Ho-*

Argumentum.

Qui Raſodi.

merica conſuiſſe dicitur, circiter Olympiade 69. ut Hippoſtratus autor. Secundo ſunt qui ῥαψῳδὸς, ueluti ῥαβδῳδὸς deducant, quod Homeri carmina ad uirgam cecinerint, recenſuerint'ue. Sic Callimachus:

καὶ τὸν ἐπὶ ῥάβδῳ μῦθον ὑφαινόμενον,
ἠνεκὲς ἀείδω ποπδέγμενος. Tertio: ſunt qui dicant Homeri poëſin primum non in unum fuiſſe collectam, ſed uariè & per parteis diſperſam: unde ſi quando eam canerent Rhapſodi, cōpagi & iuncturæ cuidam eam ſimilem feciſſe, inq; unum redegiſſe. Quarto: quum poëſis illa per parteis tradita eſſet, quam quiſq; uellet, partem recitabat: quumq; cantoribus agnus præmij uice propoſitus eſſet, ab eo agno ἀρνῳδοὶ ſalutabantur. Quinto: Si tota poëſis adlata eſſet, certatoresq; inter ſe mutuò omneis parteis acciperent, ac uniuerſum poëma adirent, ῥαψῳδοὶ appellabantur, ut refert Dionyſius Argiuus. Sexto: Philochorus à cōponendis & ſuendis carminibus dictos adſerit, παρὰ τὸ ῥάπτειν, καὶ τὴν ᾠδήν. Cui & Heſiodus adſtipulatur, dum inquit:

ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ ὅμηρος ἀοιδοί,
μέλπομεν ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν,
φοῖβον ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὃν τέκε λητώ. Hoc eſt:
In Delo tum primus ego ac diuinus Homerus,
Auricomum Phœbum, peperit quem dia parentum
Latona, euehimus, noua carmina componendo.

Heſiodum autem primum carmina compoſuiſſe Nicocles tradit. Ergo ex hoc loco claret, ῥαψῳδὸν aliud non eſſe atq; poëtam. Septimo: ῥαψῳδὸς ſcribit μένοιχμος idem eſſe quod στιχῳδὸς, eo quod στίχοι, id eſt uerſus, à quibuſdam ῥάβδοι, id eſt, uirgæ uel uerſus dicantur. c ¶ Auſpicium.) καταβολή. Metaphora eſt, à domum ædificantibus, adeoq; iacientibus fundamenta. Quod autem carminis alicuius initium poëtæ καταβολὴν dicere ſoleant, Callimachus etiam teſtatur, ita canens:

ἀρσινόης ὦ ξεῖνε γάμον καταβάλλομαι ἀείδειν,
Arſinoës canere incipio chariſſime tedas
Nunc thalami genialis. d ¶ In multum celebrato.) ἐν πολυυμνήτῳ Διὸς ἄλσει. Periphraſis eſt Nemeorum ludorum.

OCTONARIVS II.

ᵃEſt itaq; nō parum patriæ ſuæ decori. Siquidem recta ipſum præclara ſtemmatis maiorum ætas, magnis Athenis ornamentum dedit, frequenter

quenter nimirum Iſthmiorũ ludorum pulcherrimum decerpendo fructum, Pythiaq́ue uincendo
» Timonoi filium. [b] At nephas haudquaquam eſt,

OCTONARIVS III.

» Non procul à [c] montanis [d] Pleiadibus Orionẽ
» curſum tenere ſuum. Porrò [e] Salamis uirum bellacem producere potuit. Troiæ ſanè Hector Aiacem audiuit ô Timodeme, te uero heroica uirtus in quouis genere certaminis, nempe pancratio, auguſtum conſtituet.

OCTONARIVS IIII.

Strenuæ dein iam olim [f] Acharnæ, quæcunq́ue circa certamina excellentiſsimi [g] Timodemidæ geſſerunt, enarrant: prope altum nanq́ue [h] Parnaſum, quatuor è certaminibus uictorias retulerũt. Cæterum à uiris Corinthijs

OCTONARIVS V.

In boni [i] Pelopis angulis, octo etiamnũ coronis condecorati ſunt, Nemeis uero ſeptem. Quæ autem illis [k] domi obtigere, maiora ſunt, quàm ut percenſeri queant, utpote [l] in Iouis agone: quem Timodemo ciues decantate, celebrem ob reditũ, mellita exordientes uoce.

a ℭ *Eſt itaq; non parum. Siquidem.) Laus Timodemi à uirtutibus, quæ tales tantæq́; ſunt, ut patriæ ornamentum præbeat per eas. Ac ſtatim modum ſubdit, quomodo ornet patriam. Primum, quod maiores ſuos imitatus ſit, Timonoum patrem præſertim: deinde, quod Iſthmijs & Pythijs ludis uictor euaſerit.* *b* ℭ *At nephas haudquaquam.) Comparatio eſt huiuſmodi: Perinde ac Orion non longe à Pleiadibus meatum ſuum habet, ſic Timodemũ uictoriæ comitem fieri & eſſe, dignum & par eſt. Vel, ut Orion Pleiades ſequi-*

tur, ſic Iſthmia Pythiæ uictoriæ copulatur. c ¶ Montanis.) ὀρειᾶν. *Simonides unam Pleiadum montanã dicit, Maiam nimirum, quæ Mercurium in Cyllene Arcadiæ monte peperit. Crates* θερειᾶν *legit, quod meſſis tempore oriantur. Vnde & apud Heſiodum ſeges metenda præcipitur ſub ortum Pleiadum.* d ¶ Pleiadibus.) *Pleiades ſydus eſt ſeptem ſtellis conſtans, quæ ex filiabus Atlantis immutatæ ſunt: quarum nomina, Taygeta, Electra, Alcyone, Aſtrope, Celeno, Maia, Merope.* e ¶ Salamis.) *Inſula Atticæ Salamis, unde Aiax Telamonius fortiſſimus princeps ad Ilium cum Græcis profectus eſt. Confert autem Timodemum Aiaci & Hectori. Vt Hector apud Troianos, Aiax apud Græcos fortiſſimi fuere, ſic tu Timodeme* παγκρατίῳ *inclaruiſti. Pancration uero à* πᾶν *omne &* κρατέω *teneo dicitur uel uinco.* πένταθλον *aliàs uocatur Latinis quinquertium uel quinquatriũ, quod quinq; ludi ſpeciebus uel partibus conſtet, ut in Olympijs indicatum. Vicit autem Nemea pancratio, ideo & epigraphe pancratiaſten uocat.* f ¶ Acharnæ.) *Hactenus Timodemo à Pythijs & Iſthmijs celebrato, ad uictorias maiorum eius encomiũ nunc uertit, quos in Pythijs quater coronatos, in Olympijs octies, in Nemeis ſepties adſcuerat. Acharnæ autem Atticæ uicus eſt, unde Timodemius erat oriundus. Hinc Acharnenſes, Ariſtophanis Comœdia, nomen gerit.*

g ¶ Timodemidæ.) *Et quamuis* τιμοδημίδαι *formã patronymicã præ ſe ferat, ut filios Timodemi ſeu poſteros ſignificare poſſit, ſicut* πριαμίδαι & ἀτρεῖδαι, *Scholia tamen monent, fuiſſe tribum quandam & familiam* τιμοδημιδᾶν, *unde & Timodemus deſcenderit. Quod ſi uerum eſt, uictoriæ, quas hic recenſet, non ad nepotes, neq; poſteros, uerum ad maiores Timodemi pertinebunt. Timodemidæ enim maiores Timodemi erunt.*

h ¶ Parnaſum.) παρὰ ὑψιμέδοντι Παρνασῷ. *Periphraſis eſt Pythiorum.* i ¶ In Pelopis angulis.) ἐν τ' ἐσλοῖς Πέλοπος πτυχαῖς. *Periphraſis Olympiorum.* k ¶ Domi.) *Id eſt, Athenis.* l ¶ In Iouis agone: quem.) *In Olympijs Athenienſibus.* ἐν Διὸς ἀγῶνι, τόν. *eſt pro* ὅν *Dorice: quem, ſcilicet agonem, uel quem Iouem unà cum Timodemo uos ciues, inquit, celebrate. Claudens hanc oden ciues Athenienſes & Acarnanos hortatur, ut & Iouem & uictorem Timodemum laudent ob celebrem reditum, hoc eſt, propterea quod uictor ſit domum reuerſus.*

ARISTO

ARISTOCLIDAE AEGINETAE PANCRATIASTAE, ODE III.

STROPHE I. COLON XIII.

O [a]Venerabilis mater noſtra Muſa ſupplico tibi, quatenus [b]in ſacris Nemeorum feſtiuitatibus ad Doricam hoſpitalem inſulam [c]Aeginam te recipias. [d]Quandoquidem apud Aſopum flumen ſuauiũ carminũ fabri, adoleſcentes, demorantur, tuam
» uocem inquirentes. Verum alius ad aliam rem
» propenſus eſt. Sed qui uictor euaſit, in primis hymnum amat, coronarum, uirtutumq́ dexterrimum aſſeclam,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[e]Cuius mihi ubertatem tribuas.

ENARRATIO.

Laudat Ariſtoclidẽ à Nemea uictoria, qua pancratio, hoc eſt, quinquertio eſt palmã cõſequutus. Ab Aeginæ patriæ inſignibus principibus, Aeaco, Peleo, Telamone, Achille, à manſuetudine. Tandem paucis ſeſe excuſat, quod & ſerò & feſtinanter hanc oden cõſcripſerit. (Argumentum.) a ℂ *O uenerabilis Muſa.) Orditur à precatione: Muſam enim ſiue Calliopen ſiue Clionem rogat, ut ad Aeginã inſulam, Ariſtoclidem uidelicet laudatura ſeſe cõferat.* b ℂ *In ſacris Nemeorum feſtiuitatibus.) ἐν ἱερομηνίᾳ νεμεάδι, hoc eſt, in ſacra uictorum feſtiuitate. ἱερομηνία per συγκοπὴν pro ἱερονεομηνία. Menſium initia ſacra ſunt Apollini, eo quod & ipſe Apollo Soli ſacer. Vel, ut alij, totum menſem ſacrum appellari aiunt, in quo Nemea celebrantur: ἱερομηνίαι autem dicuntur ſacræ in menſe dies, quales quæ dijs conſecratæ ſunt. Philochorus totum menſem Demetriona, ἱερομηνίαν decreto quodam dici affirmat. Pindarus uictorum conuiuiũ ita appellat. τοῦτα χόλια.* c ℂ *Aeginã.) Eſt Aegina inſula Sporadum una, è regione Atticæ, Argiuorum colonia.*

d ℂ *Quandoquidem apud Aſopum.) Ratio eſt quur Muſa Aeginã ac-*

cedere debeat. Quia, inquit, inuenies apud fluuium Aeginæ nouos carminum fabros, hoc eſt, poëtas adoleſcentes adhuc, qui tuum numē deſiderant, ut uictorem Ariſtoclidem pro dignitate cōmendent. Plures ſunt Aſopi, Didymo referente in Scholijs: alius circa Phliuntem & Nemeam, alius in Bœotia, alius in Aegina. e ¶ *Cuius mihi ubertatem.) Quia nihil æque uictorem iuuat atq; præconium, ideo precor te Muſa, ut copiam mihi argumentorum laudis ſubminiſtres.*

[a]Meo conſilio [b]cœli nubibus obtecti [c]rectoris filia, probatum ordire encomion. Ego uero [d]illorum [e]qui apud me ſunt iuuenum uocibus & lyra ipſum [f]concinam. Amabilem præterea laborem ſuſtinebit [g]regionis ſimulacrum, [h]qua parte [i]Myrmidones primum habitarunt: [k]quorū celebrem conuentum, [l]pro ſua fortuna opprobrijs non affecit Ariſtoclides, undiq; cōtracto [m]exercitatus

EPODOS, COLON VIII.

[n]Pancratij impetu. [o]Laborioſarum autem plagarum ſanum [p]pharmacū in deuexa Nemea, uictoriam ipſam fert. Sedenim [q]qui bonus uir extiterit, ac quæ decent honeſtatem perfecerit, is ſupremas ad uirtutes acceſsit. Non facile eſt Ariſtophanis fili, traijcere porrò inacceſſum columnarum Herculis fretum.

a ¶ *Meo conſilio.) Muſam precatur, ut ſibi laudabile encomiū inſpiret, poëtica inuocatione. Interim Iouis filiam facit: quia, ut Heſiodus habet, nouem Muſæ filiæ Iouis ſunt & Mnemoſynes. Dei enim donū ſunt artes omnes ingenuæ, quæ memoria & exercitio & uſu in mortalium ingenijs recubant.*

b ¶ *Cœli.) Muſam cœli filiam hic facit, ut Ariſtarchus indicauit, ſicuti Mimnermus & Alcman memorant. Eſtq; hic intuenda enallage caſuum, datiuo enim pro genitiuo utitur.* c ¶ *κρέοντι. Regem cœlum ideo appellat, quod ante Saturni imperium potiretur ſceptris, ut Ammonius memoriæ prodidit. Poteſt tamen οὐρανῷ πολυνεφέλᾳ ἃ κρέοντι dependere, hac ratione; O Muſa, filia Iouis, qui rex eſt nubibus obtecti cœli. tum οὐρανῷ πολυνεφέλα*

φίλα dorici genitiui ſunt, pro οὐρανοῦ πολυωνύμου. idq́; rectius & ſimplicius: conuenit enim cum reliquorum poëtarum opinione. Tria hic connectit, Muſam, ſe, & Aeginam. Tu Muſa encomium ordieris: Ego cum meis cithara uel lyra canemus: Aegina uero utrinq; præconium uictoriæ à nobis reportabit.

d ℂ *Illorum.)* ἐκείνων. *illorum adoleſcentum qui hunc hymnum expectant.* *e* ℂ *Qui apud me ſunt.)* *Ego adiutus adoleſcentibus meis Muſicis, ipſum ornabo. Epinicia enim cantu & lyra denunciabantur ac recitabantur.* *f* ℂ *Concinam.)* κοινώσομαι, *cõmuniter canam.* *g* ℂ *Regionis ſimulacrum.)* ἄγαλμα χώρας. *Periphraſis eſt Aeginæ, quæ illius terræ eſt imago, & exemplar uirtutis ſcilicet.* *h* ℂ *Qua parte.)* *Aegina Myrmidonum primum ſedes fuit.* τοπογραφία *eſt.* *i* ℂ *Myrmidones.)* *A formicis Myrmidones dictos Heſiodus autor, quod Iupiter Aeginæ inſulæ homines primum ex formicis eius terræ crearit.* μύρμηξ *enim formicã ſonat. Idem refert Theogenes, in libro de Aegina. Alij ſunt qui eius inſulæ homines, quod luſtra & antra formicarum inſtar inhabitent, inq́; ſubterraneas caueas atq; cuniculos fruges recondant, Myrmidonas dictos putent.*

k ℂ *Quorum celebrem.)* παλαίφατον. *Antiquitus celebratum & prædicatum populum, non ignominia affecit, nempe Myrmidones: ſed gloria & ſplendore illuſtrauit Ariſtoclides, propter uictoriam. Myrmidones ergo pro Aeginetis accipit, ratione, quam paulò ante protulimus.* *l* ℂ *Sua pro fortuna.)* *Aeolicum eſt,* τεὰν *pro* ἑὰν. *Quod ſi* τεὰν *Dorice pro* σὴν *accipiatur, tum erit, tuo pro numine.* *m* ℂ *Exercitatus.)* μαλαχθεὶς *pro* γυμνασθείς. μαλαχθεὶς *uero debilitatus ualet.* *n* ℂ *Pancratij impetu.)* ἐν παλαίφατον. *Laus Ariſtoclidæ à Pancratij uictoria.* *o* ℂ *Laborioſarum.)* *Labori refrigerium ſubiungit. Etſi certando defatigatus eſt, aut uulnus fortaſſe accepit Ariſtoclides, uictoria tamen tanta eſt, ut iure ſudoris ſui obliuiſci debeat. Victoria medicina eſt talium uulnerũ. Metaphoris ſuo more gaudet. Iuuenes uulnerum certando inflictorum obliuiſcuntur, propter obtentam uictoriam.* *p* ℂ *Pharmacum, uictoriam.)* *Pharmacum, uictoriam fert. Primo eſt* πρόσθεσις, *appoſitio uel epexegeſis: deinde alludit ad hymnum* χαῖρε καλλίνικε τήνελλα, *in Olympijs: Sonorũ Archilochi melos &c.* *q* ℂ *Qui bonus uir.)* *Gnome eſt, qua uictorem aureæ mediocritatis adhortatur, ſua pro conſuetudine. Victoria inſigni clarus, ne maiora ultra deſideret.*

STROPHE II. COLON XIII.

[a]Quas diuinus heros extremos teſtes inclytæ

Belluas maris eum domuiſſe in prima Nemeorum etiã affirmauit.

nauigationis poſuit: qui & [b]immanes in pelago belluas domuit, [c]ſuaq́ ipſius uirtute ſtagnorum fluxus ueſtigauit, ubi ad [d]faſtuoſum reditus finẽ deſcendit, [e]terrã deniq; celebrem reddidit. Cæterum ad quod alienum promontoriũ nauim abegiſti meam, [f]ô anime? Aeaco eiusq́ generi te uolo pangere carmen. [g]Iuſti ſermonis fructus eſt laudare bonos.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

» [h]Neq; alienis quenquam, ſed ſuis illum uirtutibus prædicaueris.

a ℂ *Quas diuinus heros.) Amplificat à columnarũ per Herculem erectione, & ad labores eius generatim digreditur.* *b* ℂ *Immanes belluas.)* θῆρας ὑπερόχως, *pro* ὑπερόχους, *doricus accuſandi caſus.* *c* ℂ ἰδίᾳ.) *Sua uirtute, & per ſemetipſum,* ἰδίᾳ *ualet. Fluuiorum meatus ac maris nauigabiles terminos ſcrutatus eſt, non Euryſthei imperio: multa enim ſua uirtute quoq; peregit: id quod Callimachus teſtatur, dum inquit:*

χαῖρε βαρυσκίπων ἐπὶ πέντα μὲν ἑξάκι δοιὰ
ἐκ δ' αὖ ἀγρείης πολλάκι πολλὰ καμών.

Columnæ Herculis.

Fertur Hercules occiduũ mare tranſiſſe & Libycum: quumq́; nõ daretur ultrà progredi, eius nauigationis ſuæ monumenta quædam, columnas nempe duas erexiſſe, alteram in occiduo, alteram in Aphrico mari. Gades & Gadira appellantur columnæ, de quibus in Olympijs ſatis dictum, ni fallor. *d* ℂ *Faſtuoſum reditus finem.)* πόμπιμον νόστου τέλος. *Gades Herculis, faſtuoſum reditus finem appellat, ideo quod æternum nauigationis Herculanæ ſint* μνημόσυνον: *ad quas qui peruenerit, uel deſcenderit (deſcendendi aũt uerbo propter occaſum ſolis utitur) eum redire neceſſe ſit.* *e* ℂ *Terram deniq; celebrem.) Terram perſpicuã fecit: hoc eſt, oſtendit etiam quouſq; terra patêret, quouſq; ambulationem ſuſtineret: ad Hyperboreos enim uſq; abijt, Euryſthei mandato, ultra Arcticum habitantes, ut tertia Olympiorum ode claret.*

f ℂ *O anime.) Quod ad Herculem Thebanum, quum Aeaci, eiusq́; maiorum Aeginetarum meminiſſe deberet, digreſſus ſit, ſeſemetipſe corrigit.*

g ℂ *Iuſti ſermonis.) Gnome eſt, qua & quæ de Hercule dixit, defendit: & quæ de Aeginetis heroibus dicturus eſt, præmunit. Iuſti ſermonis fructus & flos*

ſlos eſt laudare bonos. Sermo & eloquentia tum recte & cõmode uſurpatur, dum laudem bonorum abſoluit. ἐσλὸς *accuſatiuus doricus pro* ἐσθλός.

h ℂ Neq; alienis.) *Hortatur animum ut uerus ſit, ut ſuas cuiuſq; res geſtas uerè percenſeat, nec aliena affingat, quæ Aeginetarum non ſint: quo ſimul beneuolentiam ſibi apud Aeginetas & Ariſtoclidem conciliat.*

[a]At uero tu non incõmodum ornamentũ ſuſcepiſti, quod quidem longe dulciſsimũ eſt dicere. Peleus itaq; priſtinis ſuis præclarè geſtis rebus gauiſus eſt, [b]eximio reſecto iaculo: qui & [c]Iolcũ cepit [d]ſolus citra exercitum, marinamq; Thetin [e]haud ſine puluere cõprehendit. [f]Laomedontẽ fortis Telamon, Iolai ſocius, depopulatus eſt.

a ℂ At uero.) ποτίφορον δὲ κόσμον. *Ad animum ſuum hæc Pindarus dicit. Argumentum eſt à poſsibili. quaſi dicat:* Potes haud grauatim heroes Aeginetas laudibus efferre, quandoquidem ſatis rerum & factorum præ manu habeas. *b* ℂ Eximio iaculo.) ὑπέρα λλον, *id eſt, excellentem,* ἐξαίρετον. *Haſtam Peliadem intelligit, quam* Homerus à Chirone *primum cæſam ex nemore & apparatã dicit, & ab eodem Peleo traditam. Hic in gratiam Aeginetarum à Peleo primum ſectam ait.* *c* ℂ Iolcum.) *Theſſaliæ ciuitas* ἰωλκὸς *eſt, quam* Iaſone ac Tyndaridis *iuuantibus* Peleus cepit, *ut ſcribit* Pherecydes, *aduerſus* Acaſtum Peliæ *filium bellum faciens.*

d ℂ Solus.) μόνος, *ſolus.* Hoc in gratiam Aeginetarũ dicit. Non enim *ſolus &c.* *e* ℂ Non citra puluerẽ.) ἐγκονιτὶ, *prouerbialis uox: cum puluere, hoc eſt, difficulter. Thetin, inquit, in coniugem difficulter duxit: illa enim ſeſe* Protei *in morem in uarias figuras permutauit, iam in ignem, iam in feras: nihilominus inſtans* Peleus *eam tandem uicit & aſſecutus eſt, ut eſt apud* Sophoclem *in* Troilo, *referentibus* Scholijs. V*t uero duxerit* Thetin, *poſthac repetetur ſuo loco.* *f* ℂ Laomedontem.). Per Laomedontem Ilij *depopulationem intelligit, ſiquidem* Laomedon *tum* Ilij *rex fuit. Per* Iolaum *uero, qui* Iphiclis *filius, uel ut alij,* Herculis *auriga,* Herculis *expeditionem atq; militiam accipit.* Iam Telamonem *unà cum* Hercule Ilium *diruiſſe, uel* Sophocles *in* Aiace μαστιγοφόρῳ *teſtatur.*

EPODOS, COLON VIII.

[a]Qui & quondam aduerſus æreo arcu pollen-

tes Amazones Iolaum comitabatur, neq; unquã timor uirorũ domitor ex præcordijs eius fortitu
» dinem extraxit. Atqui [b]cognato ſtemmate, inge
» nitaq; claritudine quiſquã attollitur, & ſublimia
» quidem affectat: ſed enim qui è ſtudijs & arte ho
» neſtum indipiſcitur, [c]humili loco natus quiſpiã,
» aliàs alia ſpirans, nunquam [d]non conſtanti pedè
» incedit, uerum [e]deficienti mente innumeras de
» guſtat uirtutes.

a ℂ *Qui & quondam.*) *A rebus geſtis* Telamonis *amplificat.* De A*mazonibus eſt apud* Iuſtinum, Oroſium & Iſocratem, *ut bellicoſiſsimæ fuerint, ac ſine uirorum cohabitatione uel adminiſtratione, multas ſibi terras ſubiugarint, donec per* Herculem *uincerentur.* Telamonem Herculis *comitem fuiſſe in expeditione aduerſus* Amazones, *hic noſter teſtatur.* Dictæ *ſunt* ἀμάζονες, *quod altera mammarũ carerent: dextram enim inurebant infantibus puellis: ab* ἀ στερητικοῦ μορίου, καὶ μάζος: *quod idem eſt cum* τῷ μασθὸς, *uel ut* Pindarus *ſcribit,* μασός. *b* ℂ Cognato ſtemmate.) *Gnome dilatat, qua genere claros, magnos quidem prædicat, uerum ita ut ſtudijs & bonis diſciplinis imbutam uelit generis claritudinem. quaſi dicat:* Niſi *acceſſerit ad generis ſplendorem ingenua inſtitutio, parum ſanè contulerit ipſum generis ſtemma, quum & obſcuri & humili loco nati, per literas & uirtutum (quas innumeras deguſtant) præſtantiam, conſpicui reddantur.* *c* ℂ ψεφληνὸς ἀνήρ.) ψεφληνὸς *idem eſt quod* σκοτεινός. *d* ℂ Inconſtanti pede.) ἀτρεκεῖ ποδί. *Inconſtantem ergo pedem non uituperationis, ſed laudationis ergò dicit, quod humili loco progenitus non figat, nec ſiſtat ſtatim in una diſciplina pedem, cæterum ſemper ad maiores uirtutes adſpiret.* *e* ℂ Deficienti mente.) ἀτελεῖ νόῳ. *Sic imperfectam mentem appellat, quæ inexplebili diſcendi cupidine ardet. Mens enim perfecta ſi qua eſt, non habet opus quicquam porrò diſcere, quandoquidem iam antea ſit conſummata. Sin quiſquam hæc ad collationem naturæ & artis referre uelit, ita ut natura claros, fortes & ingenioſos, præſtantiores eſſe uelit* Pindarus *ijs, qui arte & uſu ſiue literas ſiue uirtutem conſequantur, cum eo nihil mihi pugnæ prorſus erit.*

STROPHE III. COLON XIII.

[a]Flauus ita Achilles in ædibus Philyræ demo

rans,

rans,puer adhuc,magna manibus opera frequenter peregit,ferro grauem ſagittã quatiens,æqualem uentis:pugna ferocibus leonibus cædẽ operatus eſt,ſues ꝗ́ ſylueſtres confecit. Corpora uero ad Saturnium Centaurum anhelantia retulit, ſex annos primũ natus. Toto hinc poſt tempore demirabantur Diana,alacrisꝗ́ Minerua,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Occidentem ceruos ſine canibus, doloſisꝗ́ retibus: pedibus enim eminebat. [b]Verbum antea dictum teneo, nempe quod profundus in conſilijs Chiron lapidea ſua domo Iaſonem primum, deinde & Aeſculapium enutriuit, quem & pulcherrimam pharmacorũ per manus molliter apparandorum, artem docuit. [c]Poſthac deſpondit Peleo claram [d]fructibus Nerei filiam: [e]prolem ei pariter excellentiſsimam delicate educauit, cunctis animum eius uirtutibus illuſtrans,

EPODOS, COLON VIII.

[f]Vt marinis uentorum iactibus ad Ilium profectus,armis horriſonum Lyciorũ tumultum expectet.Phrygum item ac Dardanorũ.Dein Aethiopibus haſtis & prælio minime gnauis iniecta manu,in animo ſuo cogitet, quomodo re ipſa queat efficere, ut Memnon Aethiopum gubernator,magnanimus Heleni nepos, ea non domũ reuertatur poteſtate,qua prius erat præditus.

STROPHE IIII. COLON XIII.

[g]Procul radians [h]hinc Aecidarum lumen ob-

oritur, ô Iupiter: [i]tuus enim ſanguis eſt, [k]tuũ item certamen: quod etiamnum hymnus indigenam uoluptatem uoce iuuenum reſonans, decorauit: quorum modulatio Ariſtoclidæ nomine profe- ctò eximia eſt. [l]Is & hanc inſulam ſua uirtute in- clytæ famæ adiunxit, ſacrumq́ Apollinis [m]Thea-

» rion ſplendidis ſolicitudinibus admouit. [n]Adeò
» tandem experientia perſpicuum fit, quibus in re
» bus quiſquam excellentior fuerit:

a ℂ *Flauus Achilles.*) ξανθὸς δ᾽ ἀχιλλεὺς. *Exemplum ſubijcit eius qui & genere & inſtitutione clarus fuerit, puta Achillis: uel qui natura & clarus & ingenio magnus uiſus ſit. Pertinet autem & hic ad maiores Ariſtoclidæ. Commendat ergo Achillem à mirificis & humanam rationem excedentibus iuuentutis ſtudijs, quibus & feras & belluas dederit leto: idq́; quum ſex primum annos natus, Chironi Centauri, Philyræ & Saturni filio, traditus eſſet educandus. Vbi hoc ſanè mirandum quod adijcit poëta, quod ſine cum odora canum ui, tum retibus, ceruos interfecerit: quandoquidem ſola uelocitate & robore traiecerit uiceritq́; eoſdem. Quod ſi tanta ei tanq́; admiranda pedum celeritas fuit, ut & aëripedes ceruos curſu anteuerterit, non iniuria ab Homero* πόδας ὠκὺς ἀχιλλεὺς *nunquam non dicitur. Quid autem admirabilius, quàm quod ſexennis Achilles uenatu captas feras, ut leones, ut ceruos, Chironi attulerit?*

b ℂ *Verbum antea.*) λεγόμενον δὲ. *A prudentia & claris diſcipulis præceptorem Chironem cõmendat. Iaſonem enim fortiſsimum principem inſtituit, cuius res geſtæ apud Apollonium in Argonauticis, apud Orphea, & in 4. Pythiorum hymno memoriæ produntur. Aeſculapium autem Apollinis filium ab eo inſtitutum Socrates Argiuus, inquit Interpres, teſtatur. Atq́; huncipſum inſignem medicum fuiſſe, in tertia Pythiorum ode conſtat. Quin & inter medicinæ primos etiam parentes ac repertores à naturæ ſacerdotibus numerantur Chiron, Apollo, Aeſculapius, Hippocrates, Nicander, ut græcum epigramma habet.* *c* ℂ *Deſpondit poſthac.*) νύμφευσε. *A factis Chironis, quibus Thetin Peleo Achillis parenti deſponderit.* *d* ℂ *Fructibus.*) *Vel prole claram Thetin. Propter Achillem hoc dicit.* *e* ℂ *Prolem ei.*) γόνον τε. *Ab Achillis educatione Achillem prædicat.* *f* ℂ *Vt marinis.*) *In quibus Achillem inſtituerit, nempe claris facinoribus, ut Lycios, Phrygas, Dardanos, Aethiopes, eorumq́; regem Memnonem uinceret: id quod in Troiano*

no bello factum, ut in Iliade Homerica planum ſit. g ❨ *Procul radians.*) τηλαυγές. *A digreſsione ad maiores Ariſtoclidæ, nunc ad ipſum redit, primũ ad Iouem Aeacidarũ parentem Apoſtrophe facta. Eſtq́; hic Epilogus clarorũ Aeginæ principum.* h ❨ *Inde.*) αὐτόθεν. *Inde, hoc eſt, ex iam cõmemoratis inſignibus facinoribus Aeacidarum decus, gloria & nomen reſplendet.*

i ❨ *Tuus enim ſanguis*) αἷτιον. *Cauſam reddit inſignium factorũ per Aeacidas, & ipſum adeò Ariſtoclidem geſtorum. Tuus enim ſanguis eſt, inquit: perinde ac ſi dicat: Nihil certe mirum excellere tantis, tamq́; præclaris rebus Aeacidas & principes Aeginæ, quando ex tuo ſint illi ſanguine progeniti ô Iupiter: quando tua in illorum moribus, operibus, factis, uirtus, potentia & maieſtas reluceat.* k ❨ *Tuum item certamen.*) σέο δ᾽ ἀγών. *Victoriam Ariſtoclidæ pro more pietatis ſuæ Pindarus Ioui acceptam refert. Quid mirum Ariſtocliden uiciſſe Nemea, quum tu Iupiter illi tanquam de ſanguinis tui ſiphone profluenti, uictoriam præſtiteris, eiusq́; hymni, qui de illius uictoria canitur, autor fueris?* l ❨ *Is & hanc inſulam.*) ὃς τάνδε νᾶσον. *Inſulã Aeginam, eiusq́; templum Apollini ſacrum, per uictoriam Nemeacã illuſtriora reddita confirmat: quid cõmodi patriæ acceſſerit per uirtutem optimi principis, innuens.* m θεάριον.) *Pythij Apollinis templum eſt* θεάριον *in Aegina, in quo ſacrorũ cuſtodes,* θεωροὶ *agebant.* n ❨ *Adeò tandem.*) ἐν δὲ πείρᾳ. *Gnome eſt, qua eximiam fortitudinem uictoris, in qua inter certandum probatus ſit, prædicat. Experimento & exploratione mutua perſpicuum ſit, in quibus quiſquam fuerit excellentior: ſic Ariſtoclidæ ingens robur, certamine & uictoria hac Nemea effulſit.*

ANTISTROPHE, COLON XIII.

» Vt is qui [a] inter pueros puerum, inter uiros uirum, tum qui inter ſenio confectos grandæuum agit, quales apud gentem mortalium [b] omnes reperiuntur partes. Quatuor autem uirtutibus claret, fatum nõ effugiens homo, qui præter modo enumeratas tris, præſentiũ iuxta curam gerere diſcit, à quibus nullus abeſt Ariſtoclides. [c] Salue ô noſter, [d] hoc albo cum lacte permiſtum tibi mel dono mitto: ros prætera mellis temperatus efficit potum celebrem [e] Aeolicis tibiarum cicutis,

EPODOS, COLON VIII.

[f]Serò licet. [g]Eſt autem aquila pernix inter uolucres, quæ protinus uenatur, procul inueſtigās cruentam pedibus ſuis prædam, [h]clamoroſis graculis humi interim nequicquam colligentibus paſcua. [i]Tua ſanè reſplenduit uirtus Clione Muſa uolente, uictricis induſtriæ (qua in Nemeis, Epidauro, deniq; Megaris claruiſti) gratia.

a ¶ Inter pueros.) *A manſuetudine & facilitate, qua ſe omnibus accōmodat, laudat uictorem. Homo eſt, inquit, omnium horarū: apud pueros puer, apud uiros uirum, apud ſenio confectos ſeniorem agit: deinde rerum ſuarū præſentium optimam curam gerit: quæ ſunt quatuor in mortalium genere uirtutes præſtantiſſimæ. Subaudiendum autem poſt comparatiuū* παλαιτέροισι, παλαιότερος ὤν. *b* ¶ Omnes partes.) μέρος ἕκαστον οἷον ἔχομεν βρότεον ἔθνος. *Hic uerbum* ἐπίσται *ſubaudiendum. Nouit, inquit, nicephorus Ariſtoclides, ut quamlibet partem nos mortalium genus agamus. Nouit qui ſint mores pueritiæ, qui uirilis ætatis, qui ſenilis: cunctis ideo ſeſe belle attemperare poteſt.* *c* ¶ Salue ô noſter.) χαῖρε. *Ex affectu gaudij hæc dicit, ceu præſens præſenti uictori hunc hymnū offerat.* *d* ¶ Hoc albo cum lacte.) *Allegoria eſt, qua ſeſe ipſum extollit. Mel permiſtum lacte hymnum ſuum uocat. Rurſus per melle temperatū rorem, celebrem potū efficientem, ſuam hanc oden intelligit, quæ grata ſit Ariſtoclidæ futura, uictoriæ, quæ hic concinatur, nomine.* *e* ¶ Aeolicis tibiarum cicutis.) *Per Aeolicas tibiarum cicutas ſuam Lyricen atque adeò poëticen rurſus intelligit, qua quum ſeſe cæteris ſuorum temporum præſtantiorem uideret, & quantum in Lyrica poſſet, ſentiret, magnificum de ſua poëſi iudicium tulit, quale & illi omnis poſteritas tribuit. Et quia magno uictori & heroi hymnum offert, ne muneris & offerentis uilitate parum moueatur generoſus uictoris animus, nō iniuria & muneri ſuo & ſibi hoc lòco autoritatem Pindarus parit.* *f* ¶ Serò licet.) *Quod hanc oden tardius conſcripſerit ſe excuſat.* ὀψέ περ. *g* ¶ Eſt autem aquila.) ἔστι δὲ αἰετός. *Inſignis cōparatio certe, qua poëta ſeſe aquilæ, alitum regi, (quæ quia altiſſimi ſit uolatus & nubes tranſuolet, ut eſt apud Ariſtotelem, Iouis ales credita eſt) ignauos uero poëtaſtros locutuleijs graculis æquiparat. Etſi, inquit, ſerius æquo hunc tibi hymnum concinuerim, felicius tamen hoc ego longe feci, quàm pleriq; alij graculi & inepti poëtæ, qui indigna*

& planè

& planè humilia argumenta contexunt, nec quomodo heroẽm uirtute clarum efferre debeant, norunt. h (κϱαγέτου δὲ κολοιοί.) *Per graculos Bacchylidem notari Scholia adſeuerant. Verum liberior & pulchrior eſt gnome, ſi ad multos, & ad unũ omnes oſores, uel malos poëtas, graculi referantur.*

i (*Tua ſanè.*) τίνγε. *Ludi in Aeſculapij gratiam in Epidauro aguntur, poſt nouem autem Iſthmiorum dies exhibentur. Megara uero ad initium uſq; Veris protenduntur. Peroratio eſt, qua hunc hymnum cludit, breuiter & ſummatim Ariſtoclidæ uictorias congerens.*

TIMASARCHO AEGINETAE LUCTATORI, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XIII.

[a]Bſolutorum laborũ optimus eſt medicus lætitia. Sapientes uero Muſarũ filiæ odæ contactæ permulſerunt laborem. [b]Verum neq; Thermæ tantũ
» laſſa membra reficiunt, quantũ [c]citharæ conſona
» laus. [d]Verbũ itaq; operibus diutius durat, quod
» cum [e]Gratiarum fortuna, [f]profundæ mentis lin-
» gua produxerit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[g]Proinde mihi liceat Saturnio Ioui, & Nemeæ, Timaſarchiq; luctæ hoc hymni procemium ponere. [h]Recipiat autem Aeacidarum bene turrita ſedes, [i]conſtanti iure cõmune lumen. [k]Quod ſi parens tuus Timocritus adhuc flagrante ſole foueret, bellus citharœdus, frequenter carmini intentus, hymnũ cecinifſet, pulchrę teſtẽ uictoriæ,

EPODOS, COLON XIII.

Eum uidelicet, qui à Cleonæo certamine coronarum allegauiſſet multitudinem ſplendidis ce-

lebribusq́ Athenis, & ſeptem portis inſignibus Thebis rerũ potitus: eo quod prope Amphitruonis tumulum [l]Cadmæi nõ inuiti ipſum coronis & floribus coronabant, [m]Æginæ gratia. [n]Siquidem amicus ad amicos perueniens, ad hoſpitalem urbem, felicem Herculis aulam acceſsit.

ENARRATIO.

Argumentum. *Timaſarchum Æginetam luctæ uictorem in Nemeis ludis, ab ipſa primum lucta, à patris Timocriti uictorijs, à claris patriæ heroibus, omniq́; Æginetarũ inſigni genere, ab auunculo Callicle, ab Euphane maiorum uno, à Meleſia unctore, prædicat.* a ℂ *Abſolutorũ laborum.*) *A gnome belle quadranti ad uictoriam, orditur. Arduos labores, hoc eſt, ipſum certamen atq; uictoriã, quæ magnis ſudoribus paratur, lætitia ſequitur, quæ medici inſtar laborum difficultatem curat, abigit, eijcit. Ode, hoc eſt, hymni & encomia, Muſarum filiæ. Metaphora: id eſt, quæ ex bonis literis, poëtica præſertim naſcuntur. Laborem permulſerunt, hoc eſt, ipſam uictoriam laudibus extulerunt.*

b ℂ *Verum neq; Thermæ.*) *Pulcherrima gnome eſt, qua Lyricen ſuam extollit. Thermæ natura ſalubres aquæ ſunt, ut quæ natura ferueant, eq́; ſulphurea materia, & arcanis naturæ myſterijs, unde ſcaturiunt, efficacem aduerſus uarios morbos uim ſecum adferunt. Hunc ad modũ Lyrica carmina, ac ipſa in uniuerſum poëtica, quæ ſuis encomijs bonos uiros uehit, ſalubris eſt & ζωθάλμιος, hoc eſt, floride uiuens, quæ æternum heroibus nomen pariat.*

c ℂ *Citharæ conſona laus.*) *Hoc eſt, Citharæ iuncta prædicatio uel cõmendatio.* d ℂ *Verbum operibus.*) *Periphraſis eſt poëticæ, allegoriæ mixta, qua tantum dicit: Poëtica, inquit, & eruditorum uirorum hymni, ſunt diuturniores operibus, hoc eſt, ipſis etiam uictorijs, & claris clarorum uirorum facinoribus ſtabiliores. Quare principes & ſemideos maximopere ſuis factis doctorum hominum ſcripta accedere, exoptare conuenit.* e ℂ *Gratiarũ fortuna.*) *Id eſt, fauentibus Gratijs.* f ℂ *Profundæ mentis lingua.*) *Emphaticôs illud uerbum, illud poëma diutius duraturum, illud ſcripti genus ſtabilius fore ait, quod non lingua tantum, ſed profundæ mentis lingua produxerit. Qui fit quod pleriq; omnes hodie ephemera ſcribant, imò uix unum diem durantia? Ratio eſt in expedito: quia non ex profunda mente ſcribunt: non rite ſecum omnia reputant: non alto conſilio componunt: non domi ſuæ primũ bene ruminant: non in nonum, ut ille ait, annum reponunt: ſed quamprimum*

lingua in ore conceperit quicquam, priuſquam mens & animus reſciſcat, eiectum, & in publicum protruſum iri neceſſum eſt. Atqui & ſapientum, & Pindari hic noſtri conſilium eſt, ne lingua mentem præcurrat. Atq; hoc exordio beneuolum ſibi Timarchum reddit, eum ad præſentis hymni amorem accendens. Vnde ſtatim ſubijcit: g ❨ Proinde mihi liceat.) Votum eſt, quo poëta optat, ut hic hymnus ſuus ſit ceu felix inſignium factorũ Timoſarchi ingreſſus: atq; ut hæc Lyrice ſit ceu æternum monumentum memorabilis uictoriæ eius, ac ueluti præludium: quaſi poëta pluribus hunc argumentis poſthac euehere cupiat. Simul autem Iouem Nemeæ uictoriæ Ephorũ ac datorem admiſcet, pius ſemper in ſuperos uates. h ❨ Recipiat.) Aeacidûm bene turritam ſedem, ipſam Aeginam periphraſtice appellat, cõmendans eam à munitione & fortitudine: quam dum Aeacidarum ſedem uocat, originem & fulgorem eius ad Iouem uſq; refert, ut in Pythijs & reliquis cõmemoratum. i ❨ Conſtanti iure cõmune lumen.) Optat uates, ut Aegina cõmune lumen ſuſcipiat: hoc eſt, poëma & hymnum hunc ex quo ad eam cõmunis laus & fulgor redundet, ob uictorem Aeginetam Timaſarchum. Sed quid eſt quod Conſtanti iure dicit, græcè ξυναρκέϊ δίκᾳ? breuiter ciuis hoſpitalitatẽ prædicat, ut quæ iuſtitiam hoſpitibus & exteris & cõuenis præſtet, non ſuis tantum ciuibus: id enim ualet ξυναρκέος δίκα. Quaſi dicat poëta: Ipſa Aegina & munitiſsima urbs & iuſtitia, nedum erga ſuos, ſed exteros quoq; inſignis, hunc hymnũ noſtrum cum Timaſarcho quæſo cõmunem ſuſcipiat. k ❨ Quod ſi parens tuus.) Ad patris laudes tranſit, eum à ſuis pariter uictorijs extollens. Primum autem ueterum more Muſica eum clarum extitiße innuit, poſtea à tribus eum uictorijs, à Cleonæa, ab Athenienſi & Thebana celebrat. Thebis aũt Iolaia aguntur ludi, quos hic intelligit. Quas uero Athenis & Cleonis uictorias ſigillatim retulerit, non conſtat, quum uarij illic ludi exhibeantur, iuxta mentem Scholiorũ.

l ❨ Cadmæi.) Thebani ſunt, à Cadmo conditore nomen gerentes.

m ❨ Aeginæ gratia.) Hoc eſt, Thebani Timocritum Aeginetam, propter congenerem ſibi urbem coronarunt. Aegina enim & Thebæ ſorores ſunt & Nymphæ, filiæ Aſopi fluminis, iuxta poëtarum ſententiam: unde nomina etiam urbibus (quarum Nymphæ illæ ceu tutelares deæ fuerint,) indita.

n ❨ Siquidem amicus.) Quis quô peruenerit, exponit. Amicus Aegineta ad amicam Herculis urbem, Thebas.

STROPHE II. COLON XIII.

[a]Qui cum Troiam olim fortis [b]Telamon depopulatus eſt, & Coos, & magnum bellatorem, ſtu

pendum [c]Alcyonea Gigantem: quē tamen non antea interimere potuit, quàm duodecim currus, ac uigintiquatuor heroës eius, currus admini-
» ſtrantes, Alcyoneus ipſe petra contriuiſſet. [d]Inex
» pertus ille pugnæ fuerit, quiſquis uariam non in-
» tellexerit fortunæ rationem, qua & agentem in-
» terdum aliquid ferre oporteat.

a ℭ *Qui cum.) Ex Herculis nomine occaſione accepta, ad ipſius res geſtas digreditur.* *b* ℭ *Telamon.) Telamonem Herculi adiutorem fuiſſe perhibet in deuaſtatione Troiæ, in Coorum, quos primum Meropes uocatos tradit, excidio, & in Alcyonei Gigantis debellatione.* *c* ℭ *Alcyonea.) Alcyoneus hic Gigas erat, qui prope Iſthmū Corinthi in Herculem incidit, cui ex Erythea boues abduxerat. Hunc Hercules proſternere impune non potuit: Nam uigintiquatuor currus cum totidem ipſorum heroibus, maximi lapidis iactu, Alcyoneus primum Herculi contriuit: tandem in ipſum etiam Herculem lapidem proiecit: cæterum repulſa per clauam petra, Gigantem Hercules adortus conficit.* *d* ℭ *Inexpertus ille pugnæ.) Gnome eſt, qua non mirum eſſe perhibet, quod Hercules fortiſſimus heros in conflictu aduerſus Alcyonea nōnihil acerbi ſit paſſus, in curribus & amicis ſuis. Varia belli fortuna eſt: quare qui nō uidet eam belli rationem eſſe, qua uel uictorem interdum ſuccumbere oportet, is ignarus eſt prælij, ignorat quàm ſeſe uerſipellem & ancipitē Mars exhibere ſoleat. Atq; hæc dicit, quaſi nonnihil graue etiam uictori Timaſarcho acciderit, ut quod inter luctandum ceciderit, uel tale quiddam, quod hic reticet, ac interim clanculum Herculis exemplo diluit. Elegans autem dictum eſt, quo eum prælij euentū eſſe ait, quod agentem interdum aliquid pati oporteat: cui cōſonat tragicus ille uerſus, quē quia eiuſdem ſit indolis, quur adſcribere pigeat?*

τὸν δρῶντα ποτὶ καὶ παθεῖν ὀφείλεται.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[a]Plura me enarrare prohibet lex, urgetq; tempus. [b]Trahor autem ceu iynge quadam in corde meo, ut numeniam apprehendam. [c]Et quamuis profunda, adeoq; medium maris ſaltum iam occupet ſermo, reſiſte tamen inſidijs, alioqui magis

atq;

atq; hoſtes noſtri in luce deuiare uidebimur.[d] Etenim qui inuidia maceratur, uanum ſecum in tenebris conſilium uolutat

EPODOS, COLON XIII.

Humi proſtratum. At mihi quam diuinum numen impertijt uirtutem, credo quod in longum procurrens tempus felicem conſummabit.[e] Sed enim tu dulcis cithara protinus Lydio concentu carmen modo conſue amabiliſsimũ: Oenonæq; & Cypro, ubi Teucrus eſt Telamonis filius. Sed Aiax patriam[f] Salamina tenet,.

STROPHE III. COLON XIII.

[g] In ponto Euxino Leucen Achilles inſulam, Thetis uero[h] Phthiã obtinet. [i] Neoptolemus latum Epirum, ubi [k] montium iuga [l] excellentiſsimos boues fouentia, à Dodona primũ, ad Ionium uſq; mare protenduntur. [m] Ad radices autem Pelij montis ancillarem Iaolcon manu adortus Peleus Theſſalis morigeram tradidit,

a ℂ *Plura me enarrare.) Temporis anguſtia à latiori digreßione ſe excludi teſtatur.* *b* ℂ *Trahor iynge.) Se magno deſiderio ad numeniam, ad coniunctionem Lunæ rapi confirmat, ut hymnus ſuus tum temporis abſolutus, ad Timaſarchum perferatur. Per iynga autem auiculam ueneficijs deſtinatam & incantationibus, ut eſt apud Theocritum in Pharmaceutria uidere, hic præſtigia & incantamenta intelligit, metaphoricôs. Fuit aũt Lynx Echûs aut Pythûs filia, quæ quum ſuis incantamentis: ouem ad Inûs amorẽ accenderet, in auem ſui nominis permutata eſt.* *c* ℂ *Et quamuis.) Seſe à digreſſione reuocat. Quamuis mediã hiſtoriæ Herculanæ partem uixdum abſoluerim narrando, deſiſtam tamen, ne quàm aduerſarij noſtri in excurſibus, immôderatiores eſſe uideamur. Seipſum autem ut redeat ad inſtitutum omiſſa digreſſione, hortatur. Sunt, inquit, qui inſidiantur poëticæ noſtræ, quærentes ſi quam uenari queant calumniandi anſam: ſed ne accuſent nimium digreßiones meas,*

(qualibus & Simonides uſus eſt) reuertemur, unde ſumus digreſſi.

d ¶ Enimuero qui.) Gnome inuidos laceſſit. Inuidi, inquit, nihil aduerſum me poterunt, ſed cæca illorum conſilia & cogitationes uanæ erunt. Ad locum cõmunẽ inuidiæ hæc gnome pertinet. Porrò ſibi inuidus plus nocet quàm alijs, iuxta ſententiam Horatij:

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis. Et Virgilij:

Liuor tabificum malis uenenum. &c.

e ¶ Sed enim tu dulcis cithara.) Ad laudem generis Aeginetarum ſeſe ipſe inuitat. Aegina autem primum etiam Oenone dicta, unde hic per Oenonem ipſam accipit. Et quia genus Aegineticum multis urbibus præfuit, ideo talium hic etiam meminit, & primum Cypri, ad quam Teucrus poſt obitum Aiacis ab Ilio reuerſus, patris indignationem metuens profugit, eiusq; imperiũ obtinuit.

f ¶ Salamina tenet Aiax.) Iuxta hiſtoriam, Salaminius dicitur. Vt uero interierit in Iliaco bello, eſt apud Sophoclẽ in Aiace. g ¶ In ponto Euxino.) Inſula quædam eſt in Euxino ponto, quæ Leuce appellatur, in quam Achillis corpus a Thetide translatum fertur. Leuce autem appellatur per metalepſim, quaſi ſplendida: quod candidum enim eſt, fulget. Sunt qui Leucen dictam putant, ab Erodijs auibus, quarum ingens multitudo in littore nidulantiũ prælternauigantibus hanc inſulam indicet. Appellatur & Achillis curſus, quod Iphigeniam uictimæ deſtinatam, abreptam per Dianam, ad hanc uſq; inſulam, æſtuanti eius amore inflammatus, proſecutus ſit. Quia Thetis ex Peleo Achillem pepererit, ideo & hanc in gente & claritudine Aeginetarum Pindarus recenſet. h ¶ Phthiam.) Theſſaliæ urbem obtinet Thetis. Philarchus autor eſt quod Thetis Olympum ad Vulcanũ aſcenderit, ut ab eo arma Achilli fabricanda procuraret. Vulcanus fabricatis armis ſpopondit ſe traditurũ Thetidi, ſi primum ſecum concumberet. Thetis annuit ſe facturam, modo corpori ſuo primum periculum faciendo aptaret: ſibi enim eandem corporis, cum Achille, & menſuram & harmoniam eſſe. Quo permiſſo, Thetis armis cincta aufugit. Vulcanus cum eam non poſſet cõprehendere, malleo arrepto in talum percuſſit, ut uehementer angeretur. Vnde Phthiam Theſſaliæ ſeceſſit, ut illic ſanaretur. Hinc ab eius nomine Phthia Thetidion appellata eſt, ac Phthia colere cœpit Thetin. Alij templum Phthiæ eſſe Thetidis, cui nomen Thetidio, cuius reminiſcatur Euripides in Andromache, adſerunt. i ¶ Neoptolemus.) Achillis filius Epirum obtinet. Regio eſt, quæ autore Stephano in duas, ſecundum alios in treis, ſecundum alios in quatuor partes diuiditur. Plinius in tertium Europæ ſinum ad Acroceraunia Epirum conſtituit. k ¶ Montium iuga.) Acroceraunia intelligit, quæ ſic dicuntur, quod ob ſummitatem ſuam crebris fulminibus

fulminibus iciantur, παρὰ τὸν ἄκρον καὶ κεραυνόν. *Vt autem Acroceraunia à Dodona iuxta Arachtum flumen ad Ionium uſq; mare protendantur, eſt uidere apud Ptolemæum, tabula Europæ* 10. *Dodonæ oppido, Dodonæi Iouis templum eſt: unde prouerbio locus factus, Dodonæum æs, de loquacibus.*

l. ℭ *Excellentiſsimos boues.) Boues Epiroticas cæteris præſtare, Plinius etiam fatetur, dum lib. 8. cap. 45. inquit: In noſtro orbe Epiroticis laus magna, à Pyrrhi regis iam inde cura.* *m* ℭ *Ad radices Pelij montis.) Iolcos Magneſiæ ciuitas eſt, in finibus Pelij montis ſita, Acaſti regis imperio ſubdita, quam Peleus Achillis pater Theſſalis hac occaſione ſubiugauit, ut Pindarus ſubindicat breuiter: Hippolyti filia Cretheis, uxor Acaſti, amore Pelij exarſit, eum ad ſui complexum prouocans: at cum ei perſuadere non poſſet, ignominiam ſecuturam formidans, coram Acaſto ſuo rege, Pelea iniuriæ accuſauit, ceu uoluerit ipſam ui ſtuprare: Acaſtus uxori ſuæ, ut fit, fidem adhibens, Pelea ad Pelei montis deſerta perduxit, ibiq; feris futurum cadauer reliquit. Atqui dij Pelei & innocentiam & puritatem cõmiſerati, illi Vulcanum adlegant, ut gladium ei ſubminiſtraret. Hoc enſe accepto, incidentes quaſcunq; beſtias Peleus interemit, ac reuerſus tandem à beſtijs ſeruatus, in Acaſtum copias armauit, Iolcumq; Theſſaliæ, ob nefarium Cretheidis ſcelus, ſubiugauit.*

Huius rei meminit λόγος δίκαιος καὶ ἄδικος *apud Ariſtoph. in* νεφέλαις.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hippolytes Acaſti coniugis doloſis technis reſpondẽs. [a]Dædali enim gladio mortẽ ei per inſidias plantauit Acaſtus. At Pelei familiaris [b]Chiron adiumento erat, & fatale ex Ioue deſtinatum malum auferebat. [c]Ignem uero cuncta corrumpentem, acutiſsimosq; ferocium leonum ungues, aciem item acerrimorum dentium cohibens,

EPODOS, COLON XIII.

Duxit ipſam unam excelſarum ſedibus Nereidum. Præterea [d]uidit orbicularem thronum, in quo cœli pontiq; cõſidentes reges, munera & potentiam ipſi, ſuam iuxta naturã oſtenderunt. „ [e]Vltra Gadera non licet ad caliginem uſq; pro„ gredi. [f]Reduc ad Europam nauim. Nec enim ui-

rium earum eſt, omnem Aeaci liberorum hiſto riam percenſere, atq; res præclare geſtas.

a ℭ *Dædali enim gladio.*) *Dædali gladium metaphorice dolum & fraudem appellat: non quod Dædali enſe uſus ſit, ſed quod fraudis nomine Dædalo ſimilis fuerit Acaſtus. Vt enim Dædalus Cocali regis filiabus perſuaſit, ut aquæ calidæ per tecti culmen in lauantem Minoa demiſſo influxu, Minoa interimerent: ſic Acaſtus dolo feris obiectum Pelea occidere meditatus eſt. Hæc Scholia. Poteſt etiam hic locus ad Pelea referri, quod is Dædali gladio, hoc eſt, enſe à Vulcano artificioſe apparato, interfecerit Acaſtum: quod Vulcanus inſigni ac ueluti Dædaleo ingenio eum gladium ſcite & eleganter perfecerit.*

b ℭ *Chiron.*) *Chironem Centaurum Pelei puerum, hoc eſt, amicum & familiarem uocat, cuius ope Acaſtum uicerit.* *c* ℭ *Ignē uero omnia corrumpentem.*) *A nuptijs Thetidis marinæ deæ Pelea cōmendat, quum ignem, acutiſſimos ferocium leonū ungues, denteſq; cohibuiſſet. per hæc omnia ipſam Thetidis permutationem ſignificans. Thetis enim dum nuptijs iungeretur Pelei, in haſce ſeſe formas tranſmutauit, iam quidem in leonem, iam in ignem, iam in aliam figuram, inſtar Protei, Vertumni, Empuſæ, uel Tarandi: neq; ſic tamē eius uim declinare potuit. Cohibitis ergo iſtis leonū formis, ac demiſſis ignibus, duxit Thetin. Metaphora eſt à remigantibus, qui perfecto labore ſuo demittūt remos.* *d* ℭ *Vidit porrò orbicularem thronum.*) *Non cœlum, ſed ſympoſium in Pelio monte deorum uidit, quando & ſuperi & marini dij ſua præſentia nuptias eius et genus decorarūt, eiq; munera dederunt, Neptunus equos, Vulcanus machæram. Summa eſt, & cœleſtes & marinos deos, quales erant, in ſuis nuptijs conſpexit Peleus.* *e* ℭ *Vltra Gadira.*) *Iuxta columnas Herculis Gadira ſunt. Quemadmodū nō licet ultra Gadira nauigantibus progredi, ſic Aeaci poſterorum inſignia non poſſum cōmemorare omnia.*

f ℭ *Reduc nauis uaſa.*) *Hoc eſt, ipſam nauim ad Europam. Quia Gadira Europam finiunt, & ultra ea præter caliginem nihil ſit, ac Europa citra Gadira habitetur: ideo, inquit, reuertere iam ad loca habitabilia, ad ipſam Europam, hoc eſt, ad inſtitutum, ad laudes Timaſarchi, ubi tutius iter ingrediar, & fœlicius pergam. Eſt autem gnome memoratu digna, Vltra Gadira progredi nō licet: parœmiam complectens, qua ne impoſſibilia conemur, admonemur: ut antehac non ſemel auditum.*

STROPHE IIII. COLON XIII.

[a]Theandridis corpora uegetantium certaminum

num nuncius uenit, Olympia, Iſthmo, Nemeaq́ꝫ ornatus, ubi experimentum habentes, nunquam ſine coronis inclytum fructum ferentibus domũ redierunt. Vbi & patriã illam tuam triumphantibus odis miniſtram eſſe audimus Timaſarche. [b]Sin me auunculo Callicli iubes

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Columnam locare Pario lapide candidiorem, „ nihil inficiabor. [c]Aurũ dum liquitur, radios mon „ ſtrauit omneis: hymnus autem egregiorũ facto„ rum, & regibus & dijs hominem parem facit. Is Callicles circa Acherontem habitans, linguam meam ſuarum laudum cantatricẽ inueniat, ut qui [d]in certamine Neptuno Tridente inſigni dicto, [e]Corinthijs floruerit ſelinis.

EPODOS, COLON XIII.

[f]Hunc Euphanes ſenior progenitor ille tuus canet Timaſarche, alij alios uirtutis ſuæ æquales habent. Iam quorum præſens aliquis ſpectatorẽ egerit, ea melius cæteriſq́ꝫ excellentius explicare & narrare poteſt. [g]Ecquis Meleſiam laudans cõtentionem dirimat? is enim uerba cõnectens inſuperabili eloquentia immobilis perſiſtit, erga bonos quidem leni ſapientia præditus, iniquis uero & uitiligatoribus [h]aſper & indefeſſus concertator ſeu aduerſarius.

a ℭ Theandridis.) *A contribulibus Timaſarchum prædicat. Theander enim inclytus quiſpiam è maioribus Timaſarchi fuit, à quo familia Theandridarum deducta. Indicat autem & Theandridas inſignes athletas & uictores certaminum fuiſſe.* b ℭ Sin me auunculo Callicli.) *A fratre matris de-*

functo uita Callicle laudat uictorem. Per columnam Pario lapide albiorem, hoc eſt lucidiorem, poëma ſuum & hymnũ intelligit. c ℭ Aurũ dum liquitur.) Præclara gnome, quo hymnum optimo metallorum auro comparat. Quemadmodum aurum dum liquitur, ſiue conflatur, fulget: ita hymnus quempiam prædicans ipſum reſplendere facit, & dijs & regibus eum adſimilans.

d ℭ In certamine Neptuno dicto.) Periphraſis eſt ludorum Iſthmiorũ.

e ℭ Corinthijs ſelinis.) Hoc eſt, apio, quod Corinthijs uictoribus datur, ſiue quod prope Iſthmum Corintho uicinum creſcat. f ℭ Quem Euphanes.) Quaſi & ille epiniciorũ poëtam egerit, cantaturũ eſſe Euphanem ait hymnum, quo ſit laudaturus Calliclem. Vel quod defunctus ipſe, defunctum ſit ornaturus præconijs: uel ſenio confectus grandæuum: uel æqualis æqualem. Atq; hinc ait: Alij alios uirtutis ſuæ coæquæuos concentores habent. quaſi dicat: A tuis coætaneis, uel ab ijs qui tecum ſpiritum ducunt, & non à uita defunctis, Timaſarche tu prædicaberis. Dicitur autẽ Euphanes auus fuiſſe maternus Timaſarchi. Porrò quorum aliquis ſpectator fuerit, ea melius cæteriſq; excellentius explicare & narrare poteſt. Sententia eſt, qua ſpeciatim tamen (licet generatim, ut omnes gnomæ, accipi queat) Euphanem clanculum interfuiſſe uictoriæ Calliclis innuit: quare ceu oculatus teſtis, eundem præ cæteris rectius etiam extollere poſſit. g ℭ Vt ſi quis.) οἷον αἰνέων. Didymi iudiciũ hic mihi probatur, qui τὸ οἷον ſpiritu aſpero per admirationem legendum cenſuit: ut ſit ſententia: Dij boni, quis nobis hic Meleſiam Athenienſem illum, Timaſarchi unctorem digne extulerit, ac litem diremerit, qua ſcilicet ab alijs prouocatur? Laudat uero unctorem hunc tum à uictoria, tum ab eloquentia & facundia, propter quam ab alijs uinci non poſſit. h ℭ Aſper aſſeſſor.) Hoc eſt, difficilis eſt obſeruator ſuorum aduerſariorum, acriter reluctatur eis, ſuiſq; amicis pugna deuictis fortiter adſiſtit, alacriter opem fert, uires illis & animum addit, eos adiuuat. Tantum enim poteſt uox ἐφεδρος. Eſt autem antitheſis, manſuetum eſſe & aſperum: manſuetum quidem & mitem bonis & amicis: aſperum & difficilem aduerſarijs.

Ab aliptæ ergo Meleſiæ encomio hanc cludit oden.

PYTHEAE

PYTHEAE LAMPONIS FILIO PANCRATIASTAE, ODE V.

STROPHE I. COLON XI.

S[a]Tatuarius non ſum, ut inertia fabricer ſimulacra in uno ſolo loco ſtantia. [b]Cæterũ per omneis tam onerarias, quàm minores naueis uade & annuncia ô Muſa, quod condo poëma, quomodo uidelicet robuſtus Pytheas Aeginetes, Lamponis filius, in Nemeis ludis pancratij coronam uicerit, [c]quum nondum [d]genæ eius autumnum teneram uindemiæ matrem oſtenderent.

ENARRATIO.

Pytheam Aeginetam Lamponis filium laudat à uictoria pancratij, à fructu uictoriæ, à familiari Pytheæ Euthymene, pancratij itidem uictore: à uictoria Acaciorum Aeginetica, à uictoria Megaricorum, ab unctore Themiſtio. Argumentum.

a ℭ *Statuarius non ſum.) A Lyrices ſuæ, quam ipſe animaduertit ſæpe, præſtantia orditur. Lyſippus, Chares Lyndius, Polycletus, etſi inſignes ſtatuas cælauerint, quid niſi inertia ſimulacra, quæ neq; mouere ſe quoq̃ poſſint, neq; indicare quicquam, præter ſui ferè artificis artem? At hymnus poëticus terram & mare permeat, eorumq́; uirtutes quos prædicat, ſempiterna memoria proſequitur. Sunt qui Pytheæ amicos Pindarum ſolicitaſſe ferant, ut epinicion Pytheæ conſcriberet: ubi quum treis drachmas, ut Scholia habent, mercedis loco popoſciſſet, abnuiſſe illos, dixiſſeq́;, ſe potius æream ſtatuam eodem precio comparaturos. Poſtea tamen reuerſos, precio, quod exegerat, numerato. Hinc ab eô facto, à ſtatuarijs & ſtatuis principium duxiſſe Pindarũ.* *b* ℭ *Cæterũ per omnes.) Muſam ſuam inuocat, & hortatur ut per omnes naues tranſiens Aeginetæ Lamponis uictoriam Nemeã, quam pancratio obtinuit, annunciet. Quare per naues uult itare Muſam? quia Aegina inſula in mari ſita, ad quam & ex qua citra naues nemo iter facere poteſt.* *c* ℭ *Quum nondum.) Ab ætate amplificat. Eſt autem oratio tropica uel allegorica. Vult aũt dicere, quod impuberis adhuc ætatis adoleſcens Pytheas uicerit. Porrò ſenſum poëtæ, non uerba, reddidimus: ſic enim Pindarus habet: Mentum nondum autumnũ,*

teneram uini floris matrem, oſtenderat. Qua in periodo hypallage utitur, dum autumnum per appoſitionem facit matrem uitium pullulationis. Non enim autumnus eſt initium & origo floris uini, ſed potius ſignum uindemiæ & maturitatis. Ipſa autem ſententiæ neceſsitas, per τὴν οἰνάνθην, *hic non herbam (quã Dioſcorides lib. 3. cap. 126. explicat) accipi, ſed ipſam uitis germinationem, cymas & aſparagos, ut ita dicã, cogit.* d ℭ *Genæ.*) *Quia uero* γένυς *uocula illa nedum mentum, ſed &* τὴν σιαγόνα *ſignificat, uel pro malis, uel mento, citra errorem hic uertitur.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

[a]E Saturno uero & Ioue heroës iaculatores plantatos,[b]atq; aureis Nereidibus[c]Aeacidas exhilarauit, metropolinq;[d]charam hoſpitibus tellurem.[e]Quam olim bonis uiris abundantem ac nauibus celebrem poſuerunt, prope aram patris[f]Hellenij ſtantes, dum ad ſydera palmas unà tenderẽt,[g]Endeidos nobiles filij,[h]uisq; Phoci regis,

EPODOS, COLON XI.

Diuinæ illius prolis,[i]quã Pſamathea ad littus maris peperit.[k]Verecundor equidem magnum quiddam dicere, neq; iure patratũ damnum, quo modo iam percelebrẽ inſulam reliquerũt, & quis genius[l]ab Oenone fortes illos uiros traxerit. Cõ
» tinebo uero me ab huiuſmodi narratione. Nam
» [m]non omnis conſtans ueritas palàm faciem ſuam
» oſtentans lucro eſt: uerũ ſæpenumero ſilere no-
» uiſſe, homini ſapientiſsimum eſt.

a ℭ *E Saturno uero.*) *Fructum uictoriæ Pytheæ nunc ſubijcit. Is eſt, quod exhilararit è Saturno & Ioue progenitos: hoc eſt, præclaros Aeginetas heroës, ceu maiores ſuos. Eſt autem Chiron Saturni filius & Phillyræ, Iouis Aeacus, Aeaci Telamon & Peleus, Pelei Achilles: hos, inquit, Pytheas unà cum metropoli Aegina celebres reddidit, eo quod Aeginam ceu patriam præ reliquis urbibus & matrem, Aeacus & nepotes coluerint, ut ſæpe ſuprà indicatum,*

tum. Quam & metropolin appellat, hoc eſt, primam & præcipuam, ac ueluti parentem reliquarum urbium, quas paßim Aeaci proles inhabitauit: ut Cypri, Iolci, Salaminis, Leuces, aliarumq; reſpectu, hanc μητρόπολιν *uocet.*

b ¶ *Aq; aureis Nereidibus.*) Hoc eſt, à Thetide & Pſamathe.

c ¶ *Aeacidas.*) *Hoc eſt, Aeaci poſteros & nepotes,* Telamonem, Pelea, Achillem, Neoptolemum, Chironem item, *qui ad genus Pelei & Achillis propter amicitiæ legem refertur.* d ¶ *Charam hoſpitibus tellurem.*) Hoc *eſt, hoſpitalem: ſiue quod hoſpitales fuerint Aeginetæ, ſiue quod metropolis fuerit inter* Telamonis & Pelei *urbes.* e ¶ *Quam olim.*) A pietate & *religione Aeginetas heroës laudat.* f ¶ *Hellenij Iouis.*) Iupiter Hellenius *in Aegina colitur, à promontorio Hellenio nominatus. Vel Hellenium Iouem à Græciæ ſalute in Aegina impetrata dictum.* g ¶ *Filij Endeidos.*) *Endeis Chironis filia, Aeaci uxor, Telamonem & Pelea peperit. Hinc per Endeidis filios hic Aeaci poſteritatem accipit. Aeaci ergo nepotes, inquit, Aeginã bonis ciuibus & re nautica exuberantem, celebrem & inclytam reddiderunt. Quomodo celebrem reddiderint, ſubiungit: dum prope aram patris Hellenij, paßis ad ſydera palmis, Iouem pro ſalute Græciæ implorarẽt. Senſus igitur eſt, Aeginam illuſtrem redditã, precibus & pietate Aeaci ad Iouem. Hiſtoriam attingit, ac ueluti per tranſennam oſtendit, cuius meminerunt hic Scholia, & Iſocrates in Euagora. Quum enim peſtis, uel ut alij uolunt, ſordes factæ eſſent in Græcia quis plures interirent, uenerunt urbium legati Aeginam ad Aeacum, ſcientes eum Iouis prolem eſſe, ſupplicantes ei, ut patris ſui Iouis numen exoraret, pro auertenda Græciæ internitione. Aeacus ergo preces ad Iouem fudit, ac ſalutem Græciæ impetrauit: uniuerſa Græcia à uel peſte uel grandi iſto malo liberata. Ex eo, inquit, facto Aegina celebrior eſt reddita. Iuxta Iſocratis ſententiam Aeacus ſolus obſecrauit Iouem. Iuxta uero Pindari hic mentem, non Aeacus tantum, ſed Aeaci & Endeidis liberi Telamon & Peleus Iouem orarunt unà cum rege Phoco.* h ¶ *Phoci regis uis.*) *Periphraſis eſt, pro ipſo Phoco. Erat autem hic filius Aeaci ex marina dea Pſamathe, frater Pelei & Telamonis.* i ¶ *Quem Pſamathea.*) *Vbi Nympha Pſamathe Phocum pepererit. Dicitur autẽ Pſamathe & Pſamathea, ſicut Penelope & Penelopea, per extenſionem poſterioris ſyllabæ.* k ¶ *Verecundor equidem magnum &c.*) *Infortunij, quod fratribus Telamoni, Peleo & Phoco contigit, hic per præteritionem non reminiſcitur: nempe quur celeberrimã inſulam Aeginam dereliquerint. Porrò infelicitas ea eſt huiuſmodi: Fama eſt, quod Peleus & Telamon fratrem ſuum (dum ſeſe mutuò exercerent, lapidis iactu, & alijs id genus corporis exercitijs) occiderint: Peleus quidem diſco, ſed*

Telanon ferro. Hinc ut odium ciuium ſuorũ effugerent, ex Aegina excidiſſe, Telamonemq́; Salaminã Atticæ, Pelea uero Phthiam Theſſaliæ perueniſſe & occupaſſe. l ℭ *Ab Oenone.) Stephanus, Aeginæ tres ſunt, inquit: prima eſt una è Cycladibus, quæ Oenone uocata eſt.* m ℭ *Non omnis conſtans ueritas.) Gnome eſt, qua non ſemper ueritatem edifferendam indicat, ſed occaſionem expectandam eſſe: potiſsimũ uero in encomio & genere laudis præcauendum, ne qua turpia, etiamſi uera, admiſceamus. Hinc etiam Iſocrates in encomij Helenæ exordio Sophiſtam quendam carpit, qui Helenã quidem ſatis pulchre laudauerat, ſed interim tamen uitium, uel adulteriũ ab ea cõmiſſum purgarat. Porrò nõ ubiq;, neq; apud quoslibet, neq; quouis tempore, ueritatẽ dixiſſe unquam profuit: ſed occaſio hic etiam quærenda, ne ſi importune ueritas dicatur, uel ipſa, uel nos cum ipſa reijciamur.*

STROPHE II. COLON XI.

Sin aliam Aeacidarum felicitatem, aut manuũ uires, bellum ue laudare ferreum uiſum ſit, [a]longos inde ſaltus mihi quiſquã ſuffodiat, [b]eſt enim leuis genubus meis impetus. Sed & [c]ultra mare aquilæ feruntur, [d]quibus cum & pulcherrimus Muſarũ chorus prope Pelium haud imprudenter canit. Inter Muſas porrò citharam Apollo ſeptichordem, aureo [e]plectro quatiens,

ANTISTROPHE, COLON XI.

[f]Omnis generis modulabatur cantiones. Muſæ uero primũ à Ioue orſæ, uenerandam Thetin cecinerũt, Peleaq́;, ut ipſum tenera Cretheis Hippolyti filia [g]dolo trucidare uoluerit, coniux ipſa maritum ſuum Magnetium Epiſcopũ uarijs conſilijs perſuadendo. Cæterum falſo confictum cõcinnauit ſermonem, ut uidelicet ſponſus iſte in lectis Acaſti tentet

EPODOS, COLON XI.

Sedem. Longe enim ſecus ſe res habet. Nam

ſæpe

ſæpe toto ex animo illi ſupplicabat, ut ſecum coi- ret. Cuius tamen mentem excelſi tales ſermones contriſtabant, ut adeò protinus abdicaret Nym- pham iſtam, [h]hoſpitalis patris bilem ueritus. Ille uero annuit ei, nubium excitator è cœlo Iupiter, immortalium rex, ut repente quandam Nereidū aureas colos geſtantium ſibi in uxorem duceret, *ὀργάν, hoc eſt, mores, uel mentem*

STROPHE III. COLON XI.

Aſcito ſibi ſocero Neptuno, qui [i]ab Aegis haud raro ad inclytum Corinthiorum Iſthmum cōmeat: ubi à læta iuuenum corona, qui audaci
» membrorum robore decertant, arundinea [k]fi-
» ſtula ſuſcipitur. [l]Apud quos iuuenes de omnibus operibus cognata fortuna locum arbitri retinet. [m]At enim Euthymenes Aeginæ ad certamina di- uinæ uictoriæ perueniens, uarios adſecutus es hymnos.

a ℂ *Longos mihi ſaltus.) In quinquertio ſaltantibus, foſſæ, in ſignum ſal tus & in metam effodiebantur, ut ſequens, ſi uincere uellet, ea ſigna tranſiliret. Hac ratione hic tropice Pindarus ſibi iubet ſignum ſtatum poni quod tranſiliat, in encomijs Aeacidarū, inſignium uirtutū. Ac ſi dicere cupiat: Quantamcunq; metam mihi poſueritis, ego tamen pro meæ Lyrices facilitate, facile tranſuola- bo, & omnes alios cōcertatores uel poëtas uincā.* *b* ℂ *Eſt genubus meis.) Hoc eſt ἀλληγορικῶς, mihi non eſt difficile hymnum pangere de Aeaci fa- milia, qui præſtantiſsimus iudicetur, qui palmam obtineat apud omneis: non tam Lyrices mea gratia, quàm inſignium factorū, quæ Aeacidæ tranſegerunt, cauſa.* *c* ℂ *Vltra mare aquilæ.) Confert characterē ſuum & ſeſeipſum aquilæ, nedum terras, ſed maria uolatu ſuo emetiente. Mea, inquit, poëmata nedum terras, ſed & maria permeant. Et quia aquila, ob altiſsimum uolatum ſuum diuina ales (ut Ariſtotelis eſt ſententia) creditur, ideo characteris hic ſui ſublimitatem adumbrat.* *d* ℂ *Quibus cum.) Aquilas & Muſarum cho- rum unà cum ipſo Apolline circa Pelium canere adſerit, in gratiam Pytheæ: oſtendens Aeaci familiæ uirtutes tantas eſſe, ut eas & ſummi & diuini poëtæ*

cum celebrent, tum admirentur: ac iuxtà ſubindicat eam familiam & literarum & Muſarũ amantem fuiſſe. Aquilæ enim & Muſæ unà cum Apolline ſuo haud ſuaueis cantilenas ædent, ſi non & à Peleo & eius poſteritate foueantur & honorentur. Apollini ſeptichordem citharam tribuit, ob ſeptemplicem illum bonarum artium orbem, quem græca gens ἐγκυκλοπαιδίαν uocat, qua bonarum artium uniuerſitas, circulus & conſummatio conſiſtit. e ℭ πλήκτρῳ.) Plectro quatit citharam Apollo: hoc eſt, inſtrumento, quo percuſſa ædit ſonorem ſuum. f ℭ Omnis generis.) Quid Apollo & quid Muſæ tecinerint, per amplificationem adiungit. Pulchre autem Muſas à Ioue principium carminis duxiſſe confirmat. Moris enim eſt poëtarum, à Ioue ſua ordiri poëmatia, uel Iouem ut ſummum deum primum deuenerari. Vnde & Aratus, ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, A Ioue, inquit, ordiamur. Et Virgilius hunc ſecutus,

A Ioue principium Muſæ, inquit, Iouis omnia plena.

Dehinc pudicitiam Pelei: impudentiam & calumniam Cretheidos, uxoris Acaſti Magnetiorum regis: poſthac nuptias Pelei cum Thetide cecinisse Muſas teſtatur. Cui hiſtoriæ de inſtigato ad adulterium Peleo, non diſsimilis eſt impudentia & factum Proeti uxoris cum Bellerophonte apud Homerum in Iliade: Phædræ item nouercæ cum Hippolyto priuigno: & ſi ſacra miſcere prophanis licet, Pharaonis uxoris cum Ioſepho. Ioſephum caſtitatis amantem fuiſſe, & peccati inimicum, mirum non eſt, ut cuius animus amore & timore Dei inflammatus erat. Verum ſi principes gentium uerè, tam omnia domantis Veneris, tamq; ſponte ſeſe offerentis cõtemptores fuere, uel maiorem uel parem cum Lucretia non immeritò laudem conſequuntur. Atqui ut Cretheis Pelea prouocarit ad ſui amorem, præcedenti ode explicatũ. g ℭ Decipiens.) Quomodo decipiebat Pelea? an ficte & ſimulanter ad amorem prouocauit? haudquaquam. Sed ſi expugnaſſet pudicitiã Pelei, tum decepiſſet & Pelea, & ſeſe. Vel παρφαμένη, pro παραφαμένη, hoc eſt, inhoneſta, & pudicam coniugẽ minime decentia loquens: quæ ecphraſis mihi magis arridet. παρὰ enim præpoſitio uitiat ſæpe uerbi qui cum coit, ſignificationem: ut ἀκούω παρακούω, φημὶ παράφημι. h ℭ Hoſpitalis patris.) Timore patris ſui, qui hoſpitali iuri præeſt, permotus, noluit Peleus ſceleratæ petitioni morem gerere. Hoc eſt, quia Iupiter hoſpitum & peregrinorum tutor, & uiolati hoſpitij ultor eſt, hinc ueritus hoſpitalis Iouis iram, noluit hoſpitij ſui genialem ad ſe nõ pertinentem torum uiolare. Iouem autem uel hoſpitalis iuris caſſati, uel amicitiæ uiolatæ ultorem eſſe & hic Pindarus, & Nicander, dum Alexipharmaca ſua cludit, admonent. i ℭ Ab Aegis.) Aegæ inſula eſt prope Eubœam: unde mare Aegæum dicitur: quod, ut & Stephanus & Plinius lib. 4. cap. 11. tradit, à

capris nomen habet, quas Græci αἶγας appellant. Aegeo mari, inquit, nomen dedit ſcopulus inter Tenedum & Chium uerius quàm inſula, Aex nomine, à ſpecie capræ, quæ ita à Græcis appellatur, repente in medio mari exiliens. Ab Aegis ergo Neptunus ad Iſthmũ, hoc eſt, ad Iſthmios ludos cõmeat. Nam Iſthmij ludi in gratiam Neptuni aguntur. k ℂ *Fiſtula ſuſcipitur.)* *In Iſthmijs ludis, à decertantibus, deus eorum certaminũ præſes, cantatur, celebratur, fiſtula & inſtrumentis muſicis prædicatur. Hæc uero alia quadã digreßione adiungit: quum enim Pelei Neptunum ſocerum feciſſet, ſtatim Neptunios ludos, & Neptuni honores, quos ex Iſthmo à uictoribus refert, ſubiecit.* l ℂ *Apud quos.)* *Gnome eſt, qua fortunam eſſe dominã uictoriarum ait. Hoc eſt, certaminum uictores conſtituuntur, quos fortuna ad uictoriam prouexerit. Hactenus digreſſus eſt ab Aegina, ad heroum eius inſulæ inſignia facta, quos uictoria Pytheæ exhilaratos dixit, qui & quales ſint illi explanando: nũc denuò ad inſtitutum redit, & à familiari Euthymene Pytheam etiam euehit.* m ℂ *Atqui Euthymenes.)* *Non parum laudis ex inſignibus amicis ad aliquem refluit. Quare dum Euthymenes pancratij uictor familiaris eſt Pytheæ, fortem fortibus, uictorem uictoribus oblectari ob oculos ponit, iuxta Homericã parœmiã,*

ὡς μὲν ἀεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον. *Sanguinis autẽ gradu iunctum fuiſſe Pytheæ Euthymenem claret: ſiquidem frater matris, ſiue auunculus Euthymenis, Pytheas hoc loci à poëta ſalutatur.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quare & nunc auunculus tuus Pytheas eiuſdem originis gentem Aegíneta ornat. Siquidem illi Nemea ſic apparata eſt, [a]patriusꝗ menſis, qui Apollini in delicijs eſt, ut [b]coæquæuos aduenas domi, adeoꝗ in concauo [c]Niſi cono uincat. [d]Plurimum equidem lætor, quod circa bonũ, cunctæ iam urbes certant. Noueris deinde te dulcium [e]Menandri laborum compenſationem feliciter

EPODOS, COLON XI.

Accepiſſe. [f]Decet ab Athenis certantiũ præfectum eſſe. Quocirca ſi uenias prædicatũ Themiſtium, ne adhuc rigeas, uocem æde, [g]intende

uela ad antennarum iugum, pugilemq́ ipſum, & pancratij uictorē decanta, duplicemq́ uirtutem [h]in Epidauro potitum rerum, ipſum uidelicet capere: in [i]Aeaci uero ueſtibulis flores coronarum herbidos ferre, [k]uirentibus cum Gratijs.

a ℂ *Patriusq; menſis.) Menſis indigena uel patrius uel domeſticus, apud Aeginetas Delphinius appellatur, Delphinio Apollini ſacer, in quo ſacrificant Aeginetæ Apollini ædificatori & patrio, ut ſcribit Pythænetus. Aliam porrò ſententiam Scholia adijciunt, huiuſmodi: Menſis indigena eſt, qui Delphinius appellatur, in quo agūtur ludi, quæ Hydrophoria dicuntur. Hūc ergo menſem Apollo amat, ut in quo ipſe magnifiat & colatur.* *b* ℂ *Coæquæuos domi.) Nedum Nemea, ſed & domeſtica uictoriā conſpicuus eſt Pytheas. Aguntur autem ludi in Aegina, Aeacij, in quibus hunc æqualiū uictorem fuiſſe denunciat.*

c ℂ *Niſi cono.) A uictoria Megarenſi. Periphraſis eſt Megarorū. Niſus enim rex Megarorū eſt: in ea urbe certamen Pythia, uel, ut alij, Alcothoia agebātur, in quibus & Pytheā primas tenuiſſe cōmemorat.* *d* ℂ *Plurimū lætor.) πάϑος eſt, quo prudentiā magiſtratuū Græciæ demiratur, qua in multis paſſim urbibus circa optima deſudant, & uarijs certaminibus patriam ſuam illuſtrant. Præter enim Olympiam uel Elin, Iſthmon, Pythona, Nemeam, plerisq; alijs urbibus ludi ſunt exhibiti, quemadmodum in Olympijs & Pythijs cōmonſtratum eſt, nempe Pellene, Megaris, Marathoni, &c.* *e* ℂ *Menandri laborum.) Ab unctore Menandro Athenienſi laudat Pytheam, ut quem nō debeat pudere, talem ſe habuiſſe alipten, cuius exercitatione & ſedulitate ad eam peruenerit uictoriam.* *f* ℂ *Decet ab Athenis.) Summæ artis præceptorem, à ſumma urbe oriundum docet: breuiter ita Athenas omnis eruditionis matrem, merita ſua laude non defraudans. Huc pertinet, quod Theſeus Athenienſis pancratium & luctam in Labyrintho, in interfectione Minotauri, quum enſem non haberet, reperiſſe perhibetur. Alij à Phorbante Theſei præceptore paleſtricen repertā adſerunt, ut Polemon autor. Quod uero Theſeus Athenis primum luctam didicerit, Iſtrus tradit.* *g* ℂ *Intende uela.) Hoc eſt, felici uento & ſequunda aura Themiſtium auum Pytheæ maternum celebra.*

h ℂ *In Epidauro.) Aſclepiea, ludi Aeſculapio ſacri celebrantur, in quibus & pugilatu & pancratio uicit ille Themiſtius.* *i* ℂ *Aeaci ueſtibulis.) Hoc eſt, in Aegina, uel in ipſa Aeaci aula: quaſi coronæ, quas ex Epidauro retuliſſet, in Aegina illi ſuſpenſæ uel dijs conſecratæ cernerentur. Periphraſis eſt Aeaci ueſtibulis, pro ipſa Aegina, uel Aeaci regia. Quod ſi quis hæc ad Aeacia*

ludos

ludos refert, non errabit admodum, ni fallor. k ℂ *Virentibus uel flauis cum Gratijs.)* *Hoc eſt, Gratiarum beneficio, uel ſummo Aeginetarum applauſu & fauore. Eſt enim græciſmus, σὺν θεῷ, σὺν χάρισι: pro quo nos dicimus, Dei benignitate, Deo uolente, Deo propitio, fauentibus Gratijs.*

ALCIMIDAE AEGINETAE IVVENI LVCTATORI, ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.

» [a]HOminum idem quod deorũ genus:
» ex una enim parente utriq; ſpiramus.
» At nos omnis abſoluta uis ſeparat, ſe-
» cundum quã ceu nihil ſumus. Dehinc
» ferreum ſanè cœlum tuta perpetuò ſedes manet.
» Quadantenus tamen pares ſumus, ſiue magnam
» iuxta mentem, ſiue induſtriã, dijs immortalibus:
» tametſi ignoremus qua die uel nocte ad uitæ no-
» ſtræ ſummam, quam definiuit diuina prouiden-
» tia, nobis currendum ſit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Certis uero ſignis nunc eam [b]cognationem indicat Alcimides, ex frugifera eam tellure uidens, quæ quidẽ ſtatis uicibus annuũ iam agrorum prouentũ mortalibus tribuit, iam uero quieſcens robur iterato recipit. [c]Venit è iucundis Nemeæ ludis puer certaminibus clarus: hanc à Ioue adſequutus fortunam nunc non infelix apparuit, ſed inſtar uenatoris, circa luctam

EPODOS, COLON XI.

[d]In Praxidamantis aui ſui paterni ueſtigijs, pedem ſuum dirigens. [e]Nanq; is Olympionices pri

muſ inter Aeacides circa Alpheum,& quinquies in Iſthmo,ter uero Nemeis ramis coronatus,[g] Soclidæ memoriam renouauit,qui Ageſimachi liberorum præcellentiſsimus fuit,

ENARRATIO.

Argumentum. *Aeginetam Alcimidam hoc encomio euchit à luctæ uictoria, à maioribus, ab Aeacidis,ab amico Timida,& Mileſia unctore.Orditur autem à pulcherrima gnome, quid & quantum humanæ naturæ cum diuina ſit cõmercij,adaperiens.* a (Hominum idem.) *Et deos & homines è Terra matre genitos poëtica opinione adſirmat. Cuius ſententiæ & Heſiodus eſt. E Terra Cœlũ, è Cœlo Saturnus,è quo Iupiter,dehinc reliqui Gigantes. E Pandora poſtea humanum genus,uel è Prometheo, ut alij. Verum piæ Chriſtianorũ mentes, quid de Deo ſentiendum, nouerunt. Hoc tamen planè uerum eſt,induſtria, ingenio, & intellectu, alijsq; animi eximijs dotibus hominẽ diuinæ naturæ perſimilem, id quod & diuinæ literæ teſtantur Geneſis primo: Faciamus hominem ad ſimilitudinem & imaginem noſtram. Rurſum pijſsima ſententia humanã naturam à diuina perfectionis nomine ſecernit,dum inquit: At nos omnis abſoluta uis ſeparat, iuxta quam ueluti nihil ſumus. In Deo ſumma perfectio: in homine quid niſi umbra, & umbræ ſomnium? Proinde pulcherrimã ephodon & acceſſum hac gnome ad Alcimidæ uictoris encomion præſtruit. Statim enim Alcimidæ diuina uirtute probat hoc quod dixit uerum eſſe.* b (Certis uero &c.) *Hominibus quadantenus parem cum dijs immortalibus mentẽ,induſtriã, agilitatem eſſe, Alcimidæ uictoria probat.* c (Qui cognationẽ ſuam uidet.) *Genus Alcimidæ uictoris aruis cõparat,quæ uiciſsim fruges proferun: & quieſcunt. Lætiorẽ enim ſegetẽ & uberiorẽ fructum producunt agri, ſi poſt frugũ prouentũ eis,ut fieri ſolet,ſpatium reſpirandi, & uirium recolligendarũ detur. Exhauritur natiua fœcunditas, ſi intermiſsionẽ citra,quotannis colantur arua, ſeminaq; illis mandentur. Conſimilem ad modum genus & maiores Alcimidæ, partim certaminibus claruere, partim à certaminibus quieuerunt. Quam rem illis Pindarus laudi adſcribens, hoc ad uictoriam modo & alacriores & ſplendidiores redditos confirmat, agrorum inſtar, qui poſt uacationem, ocium & reſpirationem exuberantiores is fructus progenerant. Porrò genealogia Alcimidæ ſic habet: Ageſimachus, cuius Soclides, cuius Praxidamas, auus paternus Alcimidæ. Pater uero Alcimidæ neq; in Scholijs, nec in encomio Pindari nominatur. Atq; inter hos Ageſimachus athletam egit, Soclides filius quieuit, Praxidamas*

damas Soclidæ filius uictoria inclytus factus eſt. Rurſum Praxidamantis filius, pater Alcimidæ à certaminibus abſtinuit, filius Alcimides Nemea potiſsimum uictoria illuſtris eſt redditus. d ☾ *Venit ex amabilibus.*) *A Nemea uictoria Alcimidem effert.* e ☾ *In Praxidamantis.*) *Aui paterni ueſtigia inſecutum nicephorum adſerit: quod in laudem generis eius cedit.*

f ☾ *Nanq; is Olympionices.*) *Digreditur ad uictorias aui ſui Praxidamantis, nouem eius coronas per uictoriam partas recitans, unam in Olympijs, quinq; Iſthmicas, tres Nemeas.* g ☾ *Inter Aeacides.*) *Hoc eſt, Aeginetas, per metonymiã, & per antonomaſiã.* h ☾ *Soclidæ memoriã renouauit.*) *Patris Praxidamantis: qui tametſi non fuerit uictor alicuius certaminis, inſignẽ tamen filiũ fortitudine & uirtutibus Praxidamantẽ protulerit. Didymus autor nomẽ huic fuiſſe* σωκλεῖ: *poëtã uero patronymicôs extuliſſe.*

STROPHE II. COLON XIII.

[a]Poſtquam ei tres præmia certaminũ ferentes, ad ſummum uirtutis culmen conſcenderunt, qui labores guſtarunt, Deiq; beneficio, [b]nullam aliam domum, per uniuerſæ Græciæ [c]angulos, coronarũ adeò promam pugilum certamine [d]demonſtrauit. [e]Confido me magnifica dicendo, ſcopum aſſequi, ſagittæ in morẽ ab arcu miſſæ. [f]Tu Calliope rectum percelebremq; uentum ad hanc metam dirige. [g]Defunctorũ enim uita mortaliũ

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Et poëtæ & [h]oratores, pulchra ſibi opera [i]tulerunt. [k]At Baſſidarum antiquitus celebratum genus pulchris nõ deſtituitur uirtutibus, qui priuatim ex ſeſe [l]Pieridum cultoribus, quæ ad laudẽ pertinent ſuppeditantes, è ſuis excellenter geſtis rebus, multum hymni adhibere poſſunt. Etenim admirando manus [m]loro ligatus, ab eadem familia progeneratus [n]Callias, Pythiorũ uictor euaſit, formoſæ concinens

EPODOS, COLON XI.

Latonæ ramis, [o]iuxta Caſtaliam, ubi [p]decantantium in choro ad ueſperam uſq; reluxit, [q]mariſq; pons indefeſſus [r]in uicinorum [s]Trieterica taurorum uictima honorauit Calliam per Neptunium delubrum. Ad hæc & [t]leonis herba uictorem [u]ſub opacis Ogygijs [x]Phliuntis montibus coronauit.

a ℭ Poſtquam ei.) *Ei Soclidi tres filij fuere, uictorijs & certaminibus inſignes, inter quos Praxidamus celeberrimas inuentus eſt.* *b* ℭ Nullam domum.) *Alcimidæ & maiorum eius domum in tota Græcia præ cæteris floꝛentiſsimam & excellentiſsimā eſſe. Collatio eſt, qua genus & domeſticū ſplendorem reliquis antefert.* *c* ℭ Angulos.) *Vrbes Græciæ, in quibus certamina celebrantur, angulos appellat, & in quibus uictoriam obtinuere. Vrbes enim locorum ſunt anguli, & regionum occultationes: ſeu quod urbes ferè in receßibus collocentur.* *d* ℭ Demonſtrauit.) *Praxidamas.* *e* ℭ Confido.) *Ad ſeipſum per confidentiam apoſtrophen facit, non indigna ſeſe Alcimidæ uirtutibus prolaturū exponens.* *f* ℭ Tu Calliope.) *Deeſis & inuocatio eſt: quia ſe magna prolaturū propoſuerat, ideo tanquam ipſe non ſufficiat tantis uirtutibus enarrandis, Calliopen inuocat, poëtices præſidem. Orat autem ut opem ſuam & ſequundum uentum adleget, quo felicius, quod ipſe decreuit, perficere queat.* *g* ℭ Defunctorū enim uita mortalium.) *Quia iamolim defunctorū heroum, à quibus originē duxit Alcimidæ genus, etiamnū cōmendaturus eſt, ideo hanc gnomen iam adducit, qua poëtarum opera, defunctos ad uitā quoq; reduci confirmat.* *h* ℭ Sapientes homines.) λόγιοι, *id eſt, oratores, qui res politicas conſcribunt uel narrant: uel etiam hiſtorici.*

i ℭ Tulerunt.) *Id eſt, extulerunt: ſimplex pro compoſito: hoc eſt, prædicauerunt. Græce* κόμιξαν, *quod Doricum eſt, pro* ἐκόμισαν. *k* ℭ At Baſidarum.) *Baſidarū familia à Baſſo quodam deducta eſt in Aegina, à quo genus maiorū Alcimidæ principiū duxit.* *l* ℭ Pieridū aratoribus uel cultoribus.) *Periphraſtice poëtas Pieridum* ἀροτὸς, *id eſt, aratores appellat. Eſtq; metaphora ab agricolis deſumpta. Vt enim illi agrum & uineas & hortos colunt, ſic poëtæ carminibus ſuis & Deos & homines, atq; adeò præclara fortium uirorum facta colunt, celebrant, decantant. Et ne quiſquam ſimpliciter colonos uel agricultores intelligeret, adiunxit uates,* πιερίδων. *Summa, ut*

ruſtici

ruſtici ſunt agri cultores, ſic poëtæ ſunt Muſarum aratores, hoc eſt, cultores. Aratores enim poëta pro cultoribus dixit: Baßidæ, inquit, domeſticis uirtutibus clarentes, abunde argumentorum hymnis poëtarum (qui ſunt Pieridum cultores) præbent. m ¶ Loro ligatus.) Hoc eſt, pugilatu uictor euaſit. n ¶ Callias.) Exemplo probat Baßidas uictoriæ ornamentis abundare. Callias enim è familia Baßidarum, Delphis, id eſt, Pythio certamine, Iſthmijs & Nemeis ludis uictor, coronas reportauit. o ¶ Iuxta Caſtaliam.) Id eſt, Delphos. Caſtalia fons eſt prope Delphos et Pythonem. Periphraſis eſt Pythiæ uictoriæ. p ¶ Decantantiũ in choro.) Victores enim uel ad noctem uſq; hymnis celebrabantur. q ¶ Maris pons indefeſſus.) Periphraſis Iſthmiorum. r ¶ In uicinorum.) τῶν ἀμφικτυόνων. Amphictyones cõmune Græciæ conciliũ eſt, ut Cicero habet. Harpocration in Lexico decem Rhetorum, Amphictyonas græcum concilium eſſe item confirmat, quod Thermopylis congregetur: dicti uel ab Amphictyone Deucalionis filio, qui primus regem agens, collegerit gentes, ut in octauo Theopompus ſcribit. Fuerunt aũt gentes hæ duodecim, Iones, Dorienſes, Perrhebi, Bœoti, Magnetes, Achæi, Phthiotæ, Melienſes, Dolopes, Aenianes, Delphi, Phocenſes. Vel ab eo quod Delphorum gentes illæ accolæ eſſent, quæ in eo concilio coirent, ut Anaximenes in primo Hellenicôn tradit. Per Amphictyonas ergo uel ipſum Græciæ cõcilium intelligit, cuius conſilio inſtitutũ, ut in Iſthmijs ludis Neptunus uictima taurorũ honoraretur: (Solet aũt & Homerus nigris Neptuno tauris litare) uel uicinos & accolas Iſthmi, Corinthios nimirum, intelligit. s ¶ Trieterica taurorum uictima.) Hoc eſt, triennali taurorum ſacrificio. Iſthmij nanq; ludi tertio quoque anno celebrabantur. ab Iſthmia Calliã ita uictoria prædicans. t ¶ Herba leonis.) Hoc eſt, uiride apium, quo Nemei uictores coronabantur. Quur leonis herba? quia Hercules deuicto leone Nemeæo, ludos illos ad potiorem redegit ſtatum, antea ab Archemori fato inſtituti.

u ¶ Sub opacis Ogygijs montibus.) Situm Nemeæ exponit, per topographian. Nemea ſita eſt ſub opacis Ogygijs Phliuntis montibus. Ogygia uetus eſt inſula, in quam Vlyſſes naufragium perpeſſus delatus eſt tandem, ut & apud Stephanũ & Homerũ claret. Pro ueteri, adiectiue hic uſurpatur, quemadmodum apud Nicandrum in Theriacis. Refertur, inquit Nicander, Ogygia inter adoleſcentes ſanguine feruidos fabula: id eſt, priſca ſeu uetus fabula. Ita hoc loci, Ogygijs montibus, id eſt priſcis. Opacis, id eſt arboribus conſitis, umbroſis. x ¶ Phliuntis.) Phlius urbs eſt Peloponneſi, quæ antea Aræthyrea & Arantea dicta eſt, à Phliunte Bacchi et Chthonophyles filio nomen habens. Ad Phliuntis ergo Peloponneſi ciuitatis montes Nemea ſita eſt: peria-

phraſticôs hac ratione à Nemea uictoria Calliam extollens.

STROPHE III. COLON XIII.

[a]Sunt autem latæ ſapientibus undiq; uiæ, ut præclaram hanc inſulam ornent, poſtquã eis Aeacidæ excellentem præſtitere felicitatẽ, magnas demonſtrando uirtutes. [b]Nam & per terram & mare procul ipſorum nomen uolat: aduſq; enim Aethiopes, [c]Memnone domum non redeunte, proſilijt. Queîs & graue certamen Achilles demonſtrauit, qui ad terram è curru deſiliens,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Pellucidæ filium Auroræ, funeſtæ traiecit haſtæ iaculo. Et hanc quidem ueteres [d]curulem àdinuenerunt uiam, quos & ipſe ſequor certe ſedulò. [e]Quæ uero ad pedem nauis ingruit procella, cuiuis maxime turbare animum dicitur. [f]Ego aũt uoluntario dorſo geminũ ſubiens pondus, præco ueni, [g]quintũ hoc ad uiginti priora concinens

EPODOS, COLON XI.

Decus à certaminibus, quæ ſacra uocãt, quod inclyto generi ſuo appoſuit Alcimides. [h]Duobus quidem floribus te Alcimida, teq; Timidam prope Saturnij delubrum Olympiadis procliuis orbauit ſors. [i]Proinde non diſsimilem Delphini Mileſiam dixerim, propter ſaltus celeritatẽ, manuum & roboris, aurigam illum.

a ¶ *Sunt autem latæ.*) *A claris patriæ heroibus amplificat, nempe ab Aeacidis.* *b* ¶ *Nam per terram & mare.*) *Ad extremos uſq; Aethiopas Aeacidarũ nomen & uirtutem progreſſam demonſtrat: idq; propter Achillem, qui Memnonem Aethiopem Troiano bello interemit, ut ſtatim ſubijcit.*

Memnone

c ℂ *Memnone domum non reuerſo.*) *Memnon Tithoni & Auroræ filius, Aethiopum rex, auxiliares copias Troianis mittens, ipſisq; ſuccurrens, ab Achille occiſus eſt.* d ℂ *Curulem uiam.*) *Occaſione currus, à quo Achilles deſiliens Memnonem interemit. Curulem uiam à ueteribus repertam allegorice dicit. Veteres, inquit, poëtæ & oratores hanc curulem, id eſt, tritam & cõmunem uiam, hoc eſt, encomiorũ rationem inuenerũt, quos & egoipſe ſequor. Vel alia ratione ſic: Et ego Pindarus ueterum more ex curru depugnare malo, quàm ex naui: malo terreſtri, quàm nauali conflictu decernere. Hoc eſt, (allegorijs enim & metaphoris frequens eſt Pindarus) & ego tutiori modo ueterũ qui ante me heroum uirtutes extulerunt, exempla ſecutus, Alcimidem & maiores eius dignis euexi præconijs: & interim tamen uix periculum effugi, dum ab inſtituto excidens, ad Aeacidas ſum deuectus. Atq; hoc eſt quod ſtatim rurſus allegoricôs adijcit,* e ℂ *Quæ uero ad pedem nauis.*) *Pes nauis eſt ipſe temo uel gubernaculum uel clauus, quo dirigitur ac ueluti inſedit nauis: hoc eſt, præſens tempeſtas animũ gubernatoris angere ſolet. Hoc eſt, ſum quidem latius fortaſſe digreſſus quàm æquitas exigat, ut uel animũ hoc meum adflictare poſſit. Cæterum hoc ſe de induſtria, non ex ignorantia uel inertia deſignaſſe, ſed ſuo iure & ſuapte conſilio feciſſe ſubindicat, dum ſubiungit:*

f ℂ *Ego uero uoluntario dorſo geminum ſubiens pondus.*) *Metaphora à baiulis. Non inertia & ignorantia quadam hebetatus, inquit, alios heroës & amicos epinicio Alcimidæ admiſceo, ſed uolens & ex compoſito, quemadmodum & nunc & Alcimidam & Mileſiam unctorem eius unà ad ſydera uſq; extollo.* g ℂ *Quintum hoc ad uiginti priora decus.*) *Hoc eſt, uigeſimam hanc quintam uictoriam Alcimidæ, uigintiquatuor prioribus adiungens, & ſuis laudibus efferens. Oſtendit autem uigintiquinq; uictorijs cum hac ultima, Alcimidæ illius ipſius genus illuſtratum eſſe.* h ℂ *Duobus quidem floribus.*) *Alcimides & Timidas ſortitò electi ut in Olympijs pueri ipſi cum pueris certarent, ad ipſum certandi tempus prima lanugine ueſtiti reperti ſunt: quare à certamine ſunt repulſi, quod puerilem iam ætatem egreſſi eſſent, & ex ephebis exceſſerint. Hinc dicit, duobus floribus, id eſt, uictorijs procliuis fors uos orbauit: hoc eſt, ipſa pubes ueſtra in cauſa fuit, quo minus pluribus uictorijs augeremini, in Olympico nimirum agone.* i ℂ *Proinde non diſsimilem.*) *Mileſiam Alcimidæ unctorem à uelocitate laudans, Delphini (qui pernicitate ſua omnes marinas belluas antecellit) comparat.*

SOGENI AEGINETAE PVERO QVINQVERTIO, ODE VII.

STROPHE I. COLON XII.

» P[a] Arcarum mente profundarum aſſe-
» ſtrix Ilithyia, præpotentis Iunonis fi-
» lia, liberorum procreatrix, imploran-
» tium uoto numen tuum adſis.[b] Tua ſi-
» quidem deſtituti ope, neq; lumen, neq;[c] nigram
» uidere noctem,[d] nec ſororem tuam Heben, mem
» brorum ornatu ſplendidam, adipiſci potuimus.
» [e] Neq; omnes ex æquo æui noſtri uitam tranſi-
» gimus. Aliæ enim res, alio nos iugo à felicitate
» ſeparant.[f] At uero tua ope Thearionis filius ab-
» ſolutus redditus Sogenes, glorioſus etiamnum
» quinquertij nomine cantatur.

ENARRATIO.

Argumentum.

Hoc encomio Sogenem Aegineta͂ quinquertionem, qui uicit quinquertio, ab ipſa uictoria, primum natiuum uel à natiuitate, Ilithyæ beneficio, adiectum & inſitum ei robur deuenerans, laudat: à patria Aegina, & à conſequenti uictoriam præconio. Deinde ad laudem poëtices, qua uirtus & inſignia facta prædicantur, excurrit: docta & eleganti digreſſione uſus, qua miris certe modis poëticen, Homeri maxime, effert. Poſt à patre Thearione, apud quem ipſe Pindarus hoſpitem egit. Poſtremo Nemeu͂ Iouem efferendo ad Aeacu͂ & Herculem deſcendit, & amicos & hoſpites: perinde ac in huius hymni œconomia planum fiet. Tum à uicinia. Eſtq; hic hymnus, cum ob pias ſententias, quas ſubinde congerit & coaceruat, tum ob inſigne encomium literarum, poëtices potiſſimum, ex omnium præſtantiſſimis unus. a ¶ *Parcaru͂ mente profundarum.) Ilithyian hic uocat, quam Olympioru͂ ode ſexta Eleutho appellauit, Latini Lucinam uocant, quæ parturientibus opem fert, & laboranti in partu featuræ ſuccurrit. Eleutho dicitur* παρὰ τὸ εἰς τικτούσας ἐλεύθειν, *quod ad parturientes accedat.* εἰλείθυια *uero* παρὰ τὸ ἐλίσσειν, τουτέστι ἐπικλώθειν, *hoc eſt, ab aduoluendo.* ἐλίσσειν *enim eſt uoluere, quemadmodum*

modum fuſum uolutatur, ut eſt apud Ariſtophanem in Βατράχοις, *ubi uicina quæ gallum gallinaceum ſuum amiſerat, fuſum* εἰειειειειειλίσσετου χεροῖν. *prioris ſyllabæ multiplicatione ipſam fuſi & uolutationē & tractationem exprimens. Lucina ideo Latinis, quod lucem recenti fœtui adferat, ſeu eundem in lucem proferat. Hanc Parcarum ſociam fingit, hoc eſt, diuinæ prouidentiæ comitem, Iunonis filiam, ſororem Hebes, id quod & Heſiodus in Theogonia ſentit. Quod ſi per Ilithyian hanc diuinæ prouidentiæ & ſapientiæ poteſtatē accipiamus, pia erit, nec à noſtra Chriſtiana religione ſententia remouenda. Diuini enim numinis ſapientia omnium creaturarum uerè eſt procreatix. Hanc iam inuocat, ut adſit omnibus eius opem implorantibus.* χῆμα *eſt, quod Græci* δέησιν, *autore Lupo Rutilio, appellant.* b ℭ Tua ſiquidem ope.) *Potentiam & uires Ilithyiæ enumerat: quæ ſunt, quod citra eius auxiliū nemo uitæ officio & gratia fungi poteſt.* c ℭ Nigram noctem.) *Eſt metalepſis: id eſt, opacam.* d ℭ Nec ſororem Heben.) *Pindarus hic ſimul fabulæ* μυθολογίαν *adnectit. Non poſſumus, inquit, citra tuum ô Ilithyia beneficium ſororem tuam Heben adipiſci. Hebe pubertatem ſignificat. Pubertas ergo ſoror eſt Ilithyias: id eſt, diuinæ prouidentiæ poteſtate, ad ipſam pubertatem ex infantilis ætatis ſordibus promouemur. Fingitur et à poëtis, Heben ante raptum Gannymedem deorum immortalium egiſſe promam, & in promendo nectare miniſtram: quod ſuperi æternam ſecum pubertatem, hoc eſt, optimum ætatis florem retineant, nullo æuo marceſcant. Orditur autem ab Ilithyia, ob eam cauſam, iuxta Ariſtodemi ſententiam, quod pater Thearion prouectioris iam ætatis, Ilithyian inuocarit, ut ſibi prolem daret: poſtq; eam precationem & inuocationem, filium illum Sogenem ſuſtulerit. Hinc Pindarum à Lucinæ imploratione & laude duxiſſe hic principium. Et quanquam hæc Ariſtodemi, Ariſtarchi diſcipuli, ſententia, alijs aliam producentibus, optima uideatur, eſt ego tamen quur opiner Pindarum, inuentionis copia & ubertate ductum, ad Lucinæ ſeſe numen contuliſſe, ob inſignem uel natura Sogeni inditam ad dimicandum agilitatem & fortitudinem. Nec opus eſſe hoc exordium, cæteris non diſsimili robore pollentibus accōmodari oportere: quandoquidem pauperis ingenij eſſet, una in diuerſis encomijs exordij formula uti.* e ℭ Neq; omnes ex æquo.) *Non omnibus eandem felicitatem obtingere: uarijs uaria eſſe uitæ genera: non omnibus conſummatam felicitatem, uel etiam robur membrorum obuenire: licet in encomio Helenæ Theſea omni felicitate perfectum Iſocrates confirmet, ſed* αὐξητικῶς. *Atq; hac ſententia facit* προεργασίαν *ad ſequentem Sogenis laudem. Non omnibus, inquit, datur quod & Thearioni & Sogeni conceſſum eſt. Vt maiorem uictoris uirtutem reddat, ſubindicat, non*

omnibus, imò paucis conſimilem felicitatem obuiam ſeſe præbere. Eſtq; iuxtà præoccupatio, quæ rationem reddit, cur non omnes ex æquo ab Ilithyia mortales ita foueantur primũ, ut & uirtute & robore, adultiores facti, ex æquo præeminеant. f ❡ *At uero tua ope.)* Applicat exordium ad inſtitutũ, & ipſum uictorem Sogenem. Tua benignitate effectum eſt, inquit, ut Sogenes ob quinquertij uictoriam inter quinquertiones celebretur: à quinquertij uictoria primum eum euehens.*

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]Is [b]hymnorum amantem urbem bellicoſorũ Aeacidarum incolit, [c]qui & animum certaminis non ignarum in adminiſtratione reipublicæ ſucceſſorem potius uoluerunt. [d]Porrò ſi quiſquam fortunata geſſerit, mellitam is, Muſarum fluentis, occaſionem dedit. [e]Magnæ ſanè celebrandæ uirtutes, tenebris obſitæ ſunt. [f]Sedenim bonis operibus ſpeculum uno modo nouimus, ſi quis memoriæ præclara redimicula habentis gratia, laborũ prᴂmia inueniat, [g]ex inclytis carminũ odis.

a ❡ Is urbem.) A patria Aegina Sogenem laudat. b ❡ Hymnorum amantem.) Propter uictores Aeginetas, qui carminibus & epinicijs celebrantur. c ❡ Qui & animum.) Aeginetæ uel Aeacidæ, animum uictoria quinquertij conſummatum habere uolunt: amant quinquertium. Nam & Peleus πέντεθλον reperiſſe dicitur, ut Scholia tradunt.

d ❡ Porrò ſi quiſquam.) A conſequenti uictoriam laude. e ❡ Magnæ ſanè uirtutes.) Virtutes non iuuare alios, neq; ſuos etiam poſſeſſores, niſi celebrentur doctorum hominum ſcriptis. Digreſſio eſt ad laudem literarum, poetices tamen potiſsimũ. Virtutes, inquit, obſcuræ ſunt & prorſum ignorantur, niſi ſub oculos & poëtarũ & hiſtoricorum ſcriptis ponantur. Quare uictor etſi facto & fortitudine & triumpho ſuo luceat, longe tamen maior fit, ſi uirtus eius uel encomio, uel hymno exornetur, & poſteritati conſecretur.

f ❡ Sedenim bonis operibus ſpeculum.) Quid præſtent inſignibus heroum factis, egregia cum ſcripta tum poëmata. Comparat autem ea ſpeculo μεταφορικῶς καὶ συγκριτικῶς. Quemadmodum in ſpeculo formã & pulchritudinẽ quiſq; ſuã contuemur, uel etiam diuerſum: ita poëtarum & hiſtoricorum

ricorum

ricorum ſcriptis, inſignia facinora, memoria & imitatione dignas uirtutes, digna exempla perſpicimus, obſeruamus, animaduertimus: id quod & Liuius in præfatione 1. *Decadis* 1. *lib. teſtatur.* g ¶ *Ex inclytis ergo carminum odis.)* E *Lyricis hymnis & alijs, quiſquam laborum ſuorum præmia inuenit: id eſt, memorabilium factorum & rerum ſtrenuè geſtarum epænon, uel hymnum, uel encomion adſequitur: quo fit, ut ſempiterna nominis eius gloria apud poſteros uictura ſit. Hymni enim ſunt præmia laborum atq; uirtutum. Sunt qui hunc locum ad Pindari habendi ſtudium & lucrum, quod ex hymnis ſuis expectet, referant: tunc, quemadmodū primo uerti, hic locus reddi poteſt, hunc ad modum: Si quis pro inclytis carminum odis (quæ ſunt ſplendida uerſantis memoriæ labores) inuenerit munera. Hoc eſt, noui quidem ita inſignes heroës celebrare hymnis meis, ut ueluti in ſpeculo, res illorum ſtrenuè geſtæ ab omnibus perſpiciantur, modo aliquid muneris, aliquid præmij laboribus meis impertiant. Quam ſententiam, ei qui uoluerit ſequi, liberum eſt. At prior honeſtior longe uidetur. Decet enim principes & primores liberalitatis non admoneri, ad quā ſuapte natura propenſi eſſe debebant,* εἰμὴ οὐδὲν ἱερὸν, οὐδεμία σωφροσύνη, ἢ ἀρετὴ, ἢ μεγαλοψυχότης *eis inſit. Sed quur nō Pindarus admoneret principes & heroës liberalitatis erga literas, erga ſuos hymnos, quum eius hymni omnibus illorum diuitijs præſtantiores fuerint, qui per tot ſecula, hodieq; durant, quum illi cum ſuis diuitijs euanuerint, nec de nominibus eorū quicquam poſteritati conſtaret, niſi Pindarus hiſce ſuis illos odis celebraſſet.*

EPODOS, COLON VII.

[a]Sapientes gubernatores tertiæ diei futurum uentum didicerunt, neq; antea quæſtus cauſa ſol » uerunt. [b]Et diues & pauper prope mortis tumu » lum cōmorantur. [c]Equidem maiorem Vlyſsis ſapientiam [d]propter ſuauiſonum Homerū factam, quàm re ipſa fuerit, arbitror.

STROPHE II. COLON XII.

Quandoquidem [e]mendacijs eius ac deſidera » bili arti, quædam adeſt grauitas. [f]Iam & ſapien » tia uel fabulis mentem ſuffuratur humanā. [g]Nam » plurima pars mortalium cæcam gerit mentem.

[b]Quod ſi ipſam ueritatem cognoſcere licuiſſet, non armis furioſus, fortis Aiax ſubter præcordia funeſtum infixiſſet enſem: [i]quem optimum Achillis in prælio comitem, pro reducenda flaui Menelai coniuge, ſecundi Zephyri flatus celeri nauigio duxerunt

ANTISTROPHE, COLON XII.

» Ad Ilium urbē. [k]Cæterū omnibus ex æquo
» Ditis fluctus aduenit, tamq́ inglorium, quàm ho
» norificum inuadit. [l]Enimuero illi precioſi & cele
» bres redduntur, quorum [m]præclarā orationem
» adornat deus, adiutoribus uita defunctis. [n]Quod in Neoptolemo ſanè perſpicuum fit: qui [o]ad ingentē ſinuoſæ terræ umbilicū peruenit, nuncq́ [p]in Pythijs campis ſitus eſt, [q]ubi Priami depopulatus eſt ciuitatem, [r]ubi Danai etiam defatigati ſunt: [s]à Scyro quidem ſoluens [t]deuiauit, [u]ueneruntq́ Ephyram palantes.

EPODOS, COLON VII.

[x]Moloſsiæ quidē modico temporis regnauit.

a ❡ Sapientes gubernatores.) Paradigma & gnome eſt, cuius applicationem & Sogeni uictori, & alijs adijciendam permittit. Eſt autem, ſiue ad priorem uel poſteriorem uerſionem de ſpeculo poëtices intelligamus, hoc ferè modo hæc accipienda cōparatio: Quemadmodum prudens & exercitatus gubernator, uentum qui perendie ſit uenturus agnoſcat, nec ante compoſitam tempeſtatem ſeſe pelago tradit: ſic primores & optimates huius ſeculi longe antè præmeditari debent, quid ſecum futurum ſit, nempe quod breui ex hoc mundo migraturi ſint. Quare iuxtà proſpicere eos conuenit, ut præclaris rebus & uirtutibus apud poſteros celebrentur: quod fiet, ſi inſignibus huiuſmodi Græciæ ſpectaculis uictoriā reportent: iuxtaq́; curent, ut à poëtis conſpicui mortalibus uel uenturis reddantur. Poëtæ autem dulcibus eos carminibus cōdecorabunt, ſi ipſi non clauſerint liberalitatis ſuæ theſaurum.   b ❡ Porrò & diues & pauper.)

pauper.) *Omnes ex æquo omnis ſtatus, omnis ætatis homines morituros: unde nihil eos præclarius, nihil melius ex hoc mundo ablaturos, atq; uirtutũ ſuarũ cum apud contemporaneos, tum poſteros præconium.* οἱ δὲ χριστιανοὶ ἀγαπῶσι μὲν πᾶσαν ἀρετὴν, ἀλλὰ παρὰ τοῖς βροτοῖς, ἢ τοῖς ἐπιγιγνομένοις, οὐ ζητοῦσι ἑαυτῶν ἐγκώμιον, μένουσι γὰρ ἄλλην μακρὰν μείζονα τὴν ἀθανασίαν, καὶ μισθὸν, καὶ ζωὴν, ὅς ἐστι χριστὸς ἰησοῦς ἐν δεξιᾷ πατρός. ἐκεῖνον μόνον τιμῶσι, τοῦτον εὐλαβοῦσιν τε καὶ προσκυνοῦσι. ὃν ὑπέρτατον ἀγαθῶν ὄντα ἀγνοοῦντες πάντες ἄπιστοι, καλῶς καὶ μήκιστα μαψιδίως τὴν ἀρετὴν ἑαυτῶν φιλεῖν διετέλεσαν, καὶ ἄμβροτον ζητεῖν ψωύνομα ἐσπούδασαν. κάλλιστον γὰρ τοῦτο ἦν καὶ τῇ πόλει μάλιστα σύμφερον ἀεί. c ℂ Equidem maiorem *Vlyßis ſapientiam.)* *In poëtices laude cõmoratur: cuius tanta uirtus eſt, ut clariores eos efficiat, quos deprædicandos ſuſceperit. Sic Vlyſſem Homeri poëtica maiorem, quàm erat, factum. Vnde & ad amorem & honorem poëtices, cum Sogenem tum alios heroës inuitat.* d ℂ *Poſtquã è ſublimitate Homeri.)* *Confirmat quod propoſuit. Tanta eſt maieſtas Homerici carminis, ut hoc potuerit. Ita uero Homerum laudat, ut & ſuam Lyricen ab hac laude non excludat.* e ℂ *Et mendacijs.)* *Purgat fabuloſam Homeri partem. Tantus eſt Homerus, ut & eius fabulis grauitas adſit.* f ℂ *Iam & ſapientia.)* *Alia eſt gnome, (nam hic uarias gnomas, ceu Hyacinthos, Smaragdos & Saphiros congregat) qua oſtendit, quantũ effici poßit ſapientis hominis fabula, nempe quod humanam ea mentem permoueat.* g ℂ *Quandoquidem pluri ma pars.)* *Ratio eſt, quur fabulis etiam perſuadere mortalibus poßint: quia cæcæ ſunt mortalium, inquit, mentes.* h ℂ *Quod ſi ipſam ueritatem.)* *Exemplo Aiacis Salaminij probat cæcum eſſe hominibus cor. Ni cæca eſſet homini mens, inquit, non ſuo ſeſe gladio traiecaſſet Aiax, qui propter arma Achillis ſibi per Vlyſſem adempta, furore correptus, ſuo telo incubuit. Huius factum elegantißime deſcribit Sophocles in Aiace* μαστιγοφόρῳ. i ℂ *Quẽ optimum.)* *Quomodo Achillem ſecutus ſit, pro reducenda Menelai coniuge Helena ex Ilio, digrediendo ſubijcit.* k ℂ *Cæterum omnibus.)* *Repetitio ſuperioris ſententiæ. Quia omnibus, ut antea dixi, ex æquo moriendum: ideo cunctis celebritati, potißimum inſignibus claritudinis genere uiris, ſtudendum, enitendumq; ut immortale quoddam decus poſt ſeſe relinquant.*

l ℂ *Enimuero illi precioſi.)* *Sententia eſt, qua indicat, quomodo celebriores principes ipſi fiant, & uirtute inſignes heroës. Eſt autem accipienda per deſcenſum à genere ad ſpeciem, uel à catholico ad mericon, ut Vlpiani in Demoſthenem uerbis utar. Omnes quidem celebriores redduntur, quorum in-*

clytam famam propagat Deus: illi uero potiſsimũ clari habentur, quos uel poſt adiutorum ſuorum, hoc eſt, parentum fatum ſeu obitum, Deus euehit & præclaris factis extollit. Nam quod per adiutores Scholia Eurypyli ſodales, & Ariſtarchus Hectoris adiutores hic intelligant, utpote quos Neoptolemus deuicerit, nõ omnino mihi probatur: quandoquidem uniuerſalis ſententia, nõ apte, ni fallar, uni rei obſcuræ adhuc tribuatur. m ℂ Teneram prudentiam.) ἁβρὸν λόγον, *tenerum ſermonem, delicatã orationem.* Scholia intempeſtiue tropum quærentia, per λόγον encomia, per Deum poëtas intelligũt: ſed hoc loci ualde incõmode. n ℂ Quod in Neoptolemo.) Confirmat ſententiam Neoptolemi exemplo. Neoptolemum autem Achillis filium, poſt parentis ſui obitum celebrem redditũ ait, idq; diuino beneficio. Atq; hæc adducit, quaſi & Sogenes poſt patris etiam ſui Thearionis uictoriam ſit illuſtris redditus. Eſt enim ingens prudentiæ, & magni conſilij argumentum, poſt fata patris ſui aliquẽ magnifica conari, altaq; petere: ad quæ patris auxilio facilior aditus erat. Quur autem Neoptolemi & non alterius cuiuſdam principis hic mentionem facit? quia eſt de ſtirpe Aeginetarum: ad Aeacum enim uſq; genus eius refertur.

o ℂ Ad ſinuoſæ terræ umbilicum.) Delphos in medio ſitas orbis in Pythijs annotatum eſt: quam inſulam hic per ſinuoſæ terræ umbilicum intelligit.

p ℂ In Pythijs campis.) Locũ quo humatus ſit, explicat. q ℂ Vbi Priami urbes.) Res geſtas Neoptolemi adfert. Poſt excidium Troiæ Delphis ſepultus eſt, inquit. r ℂ Vbi & Danai.) Amplificat à reliquorum principum, qui ſimul Ilium exciderũt, manu. Non uulgaris res, nec humilis, uel abiectus labor eſt, à Neoptolemo dirutam Troiam, apud quam tot inſignes principes extrema ſint paſſi. Nõ quod ſolus Neoptolemus exciderit Ilium, ſed quia ad patriam & maiores Sogenis pertinet, ideo, ut dixi, huius hic reminiſcitur.

s ℂ A Scyro quidem ſoluens.) Scyrus inſula eſt, Stephano autore, quã olim Pelaſgi & Cares inhabitarunt. Vt Plinius refert, una ex Cycladibus, antea Syphnus, Meropia & Acis appellata. t ℂ Deuiauit.) Enallage numeri eſt: à ſingulari enim ad pluralem ſuo Pindarus more aſcendit. Deuiauit, uenerunt, pro uenit Neoptolemus. u ℂ Veneruntq; Ephyram.) Quatuor Ephyras hic Scholia recenſent, quarũ prima eſt Epyri urbs, quæ & Cichyros à Cichyro Mermæ filio dicta eſt, atq; hæc etiam Corinthus nominatur: altera, Theſſaliæ: tertia, circa Melin, cuius Hippias meminit: quarta, Theſprotarũ oppidum. Stephanus plures Ephyras colligit in Arcadia, Campania, Italia, eiuſdem nominis oppida eſſe tradens. Fruſtrarium hic eſt adſcribere, quomodo dij eum qui uiciſſet, & uictoriæ munus in Sogenen tranſtuliſſet, Epirotam genere, nomine Telemachum fuiſſe ſenſerint. Alij, ut Ariſtarchus, alipten Soge-

nis

nis hoc nominis geſsiſſe putãt: ideoq́; poëtam ad Achillis Neoptolemum, nominis ſimilitudine excurriſſe. Diſcerpetur enim hac ratione potius, non explicabitur Pindarus. Nec enim unctoris nomine, ſed Sogenis Aeginetæ gratia huc excurrit: quandoquidem Achillis illa proles etiam ad Aeginetarum ſanguinem pertineat, ut paulò ante ſubindicauimus. x (*Moloſsiæ quidem.*) *Moloſsia Epiri regio eſt. Stephanus μολοσία ſimplici σίγμα legit. Apud huius loci populos Moloſſos, Plinius Dodonæi Iouis templum eſſe ſcribit. Scholia hanc regionem à Moloſſo Neoptolemi filio appellatam teſtantur: unde retrograda narratione uti Pindarum putant, quandoquidem non à patre, ſed filio illi regioni nomen ſit. Sed præſtat per Moloſsiam illam Arachti fluminis locum, uel Dodonam intelligere, quàm Pindarum inertiæ arguere. Vel ſic huius loci explicatio conſtituenda, ut dicamus Pindarum regionis nomen accepiſſe, nõ quod habuerit regnante Neoptolemo, ſed eam nomenclaturam adduxiſſe, qua poſt fata Neoptolemi, cum à Moloſſo filio, tum poſteritate fuerit celebrata.*

[a]Sed genus eius regium ferre honorẽ ſemper conſueuit. [b]Profectus Delphos bona Troiæ direpta ſecum tulit, illic in ſacrificiorum pugna, gladio cuiuſdam infeliciter cæſus ſuccubuit.

STROPHE III. COLON XIII.

[c]Vnde ſupra modum Delphici xenijs præfecti grauati ſunt: [d]ſed fatum illud ei reddidit. [e]Oportebat enim quẽdam intus in uetuſtiſsimo ſaltu ab Aeacidis regem apud fortunatã Apollinis domum eſſe, [f]ac heroicis te apparatibus immolatione abundantibus, iuſtum ſpeculatorem habitare. [g]Ad bonam uero cauſam [h]tria hæc uerba ſatisfecerint. [i]Neq; mendax rebus teſtis præſidet. [k]Et tuorum & Iouis filiorum Aegina, arduũ fuerit mihi enarrare,

ANTISTROPHE, COLON XII.

Vnà cum lucidis uirtutibus peculiarem negociorum uiam, quæ domi ueſtræ ſplendicãt. [l]Sed

» enim requies in omni opere dulcis eſt. Nam &
» mel, dulcesq́ Venerei flores ſatietatem habent.
» [m]Natura autem ſinguli à ſingulis diſtamus diuer
» ſa uiuendi ratione, dum alij ad hoc, alij ad aliud ra
» piamur: unum autem omnia conſequi impoſsi-
» bile. Nec habeo quo de pronũciem, quod ad ſta-
» bilem uſq; finem hoc fatum porrexerit, ut omnẽ
» proſperitatem recipiat. [n]Tibi uero decentem fe-
licioris ſucceſſus opportunitatem Thearion

EPODOS, COLON VII.

Impertit fatum, [o]bonorũ audaciam accipienti prudentia mentis non deſit. [p]Hoſpitẽ equidem ago, nihil obſcuri apud me conuicij detinens. [q]Enimuero ceu aquæ fluenta in charum uirum ducens, encomio parato ad ſupera conuexa eueham. Atq; hæc non incõmoda bonis uiris merces debetur.

a ℂ *Sed genus eius regium &c.*) *Laus eſt à duratione regni apud poſteros* Neoptolemi. *Etſi* Neoptolemus *paruo temporis interuallo in regni faſtigio perſeuerarit, regalia tamen ſceptra poſteris eius diu permanſere.*

b ℂ Profectus Delphos.) *Vt mortem oppetierit* Neoptolemus. *Quum ſacrificaret* Delphis*, eſſetq́; cõſuetudo, ut* Delphici *heroës, ſacrificia illa ad ſeſe acciperent:* Neoptolemus *eos ne facerent hortatus eſt, ſed fortaſſe* Apollini *intacta relinquerent: unde à quodã enſe traiectus occubuit.* *c* ℂ *Vnde ſupra.*) *Non fuiſſe gratam* Delphicis *heroibus mortem* Neoptolemi *oſtendit, qui xenijs, hoc eſt, muneribus & ſacrificijs præfecti erant: ſeditioſe enim interfectus erat, ut Scholia ſubindicare uidentur.* *d* ℂ *Sed fatum ei.*) *Interitum* Neoptolemi *celebrans, diuina ipſum prouidentia cecidiſſe confirmat: nimirum ut diuinus & pius heros in diuino* Apollinis *templo cubaret.* *e* ℂ *Oportebat enim quendam.*) *Altera cauſa eſt, quur cæſus ſit* Delphis Neoptolemus*, ut ex diuina* Aeacidarum *ſtirpe aliquis illic eſſet.* *f* ℂ ἡρωΐαις δὲ πομπαῖς. *Ac heroicis.*) *Tertia cauſa. Ideo cæſus eſt* Delphis*, ut ageret ſpectatorem ſolennitatum & feſtiuitatum & ſacrificiorum, quæ* Delphis *agerentur & immola-*

immolarentur, ut qui iuſtus eſſet fide & religione ſpectator. Fiebant aũt Delphis *munera hoſpitalia, ad quæ* Apollo *ipſe heroës uocabat. Huic ſolennitati letale erat quempiã intereſſe, qui & ipſe non purus heros exiſteret. Quare nunc iure ſpectator ſemper eorum feſtorum & ſacrificiorum poſt fata* Neoptolemus *permanet.* g ℭ Ad bonam uero cauſam.) *Parentheſis eſt, qua ſimul anticipat obgannientium calumniam. Si quiſquam eſt qui putet indignam tanto heroi cædem, nec in laudem hoc ei cedere, quandoquidẽ fuiſſet honeſtius ad* Epirum *illum ſuam reuerti incolumen: Iuſta, inquit, cauſa eſt, in qua uer ſor, & celebris, ideo non eget multa defenſione: ſatis enim factum eſt illi per tria uerba.* h ℭ Tria uerba.) *Hoc eſt, per tres cauſas, quas reddidi. [illegible]s interitus non eſt incelebris, qui primo fato cuipiam contingit. Deinde, quia fit ut quiſpiam diuinæ ſtirpis heros, in* Apollinis *templo excubat, non eſt ingloria mors. Poſtremo, quia ſolenni ritui & ſacrificijs iuſtus ſpeculator adeſt* Neoptolemus, *igitur & honeſte, & diuino fato* Delphis *occubuit. Neq; cauillari poteſt aliquis, hanc ei mortem ignominioſam, quæ potius æternum ei decus peperit.*

i ℭ Neq; *falſus teſtis.)* Neoptolemũ *& ueracem & grauem rerum quæ* Delphis *aguntur, ſemper cum teſtem tum ſpectatorem eſſe.* k ℭ Et tuorũ & Iouis.) *Epilogus rerum* Neoptolemi *cum apoſtrophe ad* Aeginam. *Reuocat ſeſe ad inſtitutum, fieri non poſſe adfirmans, ut* Aeginæ *& procerum eius magnifica & admiranda recenſeat.* l ℭ *Sed enim requies.)* *Sententia eſt minime ignobilis, qua ſeſe à nimia & æquo prolixiore digreßione abſtrahit.* Omnium *rerum, inquit, eſt ſatietas: quare nõ ab re fuerit me in parecbaſi quoq; mediocritatis rationem habere.* Imitatur *autem* Homericum *illud,* πάντων μὲν κόρος ἐστὶ καὶ ὕπνου λαγνείης τε καὶ μέλιτος. *&c.* m ℭ Natura *autem ſinguli.)* Non *omnium eſſe idem ſtudium, non omnibus eandem felicitatem, imò nemini mortalium in hac uita conſummatã beatitudinem obuenire. quemadmodum & ille ait:*

– *Diciq; beatus,*

Ante obitum nemo ſupremaq; funera debet. Qua *ſententia digreßionem cludit, & ad inſtitutum uiam præſtruit.* n ℭ Tibi uero decentem.) *Etſi nemini conſummata in hac terra felicitas cõtingat, attamẽ, inquit, ô* Thearion *(eſt autem is pater* Sogenis *uictoris) tibi ſatis, nimirũ pro homine, proſperioris fortunæ obtigit, qui in ſenectute filium tuum ſummo uictoriæ honore ornatum uideas: quæ res ſenio tuo nõ modicum leuamen eſt.* o ℭ Bonorum *audaciam.)* A *prudentia & fortitudine* Thearionem *laudat.* Prudentia *inuenit quod aggrediare, fortitudo & audacia quod inueneris aggreditur.*

p ℭ Hoſpitem *equidem ago.)* *Laudis ſuæ ſynceritatem cõmendat patri*

ex ſilio. Quia non ſum ciuis Aegineta, ſed hoſpes, peregrinus & alienus illic, hoſpesq; Aeginetas laudo, à cæco uituperio, hoc eſt, ab inuidia ſum alienus. Nemo mihi inuadebit, nemo uirtuti meæ parum æquus erit, perinde ac in republica, alter alterius dexteriore fortuna maceratur, propterea quod honeſtum & pulchrũ atque adeò uirtutes extollam. Vel, alia ratione: Quia hoſpes, alienus, nec Aeginæ ciuis ſum, ideo neminem uituperabo, nulli cõuicium dicam: ſed laus mea candida erit & ſyncera: neq; quiſquam mihi obijcere poterit, quod ex affectu, uel te uel alium ô Sogenes commendem, quum non ſim Aegineta, paucique admodum Aeginetarũ mihi perſpecti ſint, nec multorum ſint mihi mores explorati. q ¶ *Cæterum ueluti.)* *Comparat encomium ſuum Pindarus aquæ fluentis, uel aquæ ductibus, uel ſiphonibus. Vt arbores & plantæ, aquæ fluentis irrigantur, uires & ſuccum accipiunt: ſic uirtutibus eximij uiri, poëtarum præconijs fouentur, & feliciores & beatiores redduntur.*

STROPHE IIII. COLON XII.

[a]Prope me uero exiſtens Achæus quiſpiam ſuper ſalum Ionicum habitans, de me non conqueretur. Nam & hoſpitali iuri confido. Sed & inter populares contribules meos oculo dextrũ uideo, neq; ſuper me cæteros erigo, omnia uiolenta remouens à pedibus. [b]Et quod ſubſequetur tempus, utinam lætum ac tranquillum accedat. [c]Qui corâm hoc didicerit, is recenſere poterit, an ne ad carmen ueniam falſum ſermonem proloquens. [d]Hoſpitali patriæ Sogenes [e]deiero, me nõ ultra fines progreſſum: ceu ſagittam ferreis genis miram, excitare tibi

ANTISTROPHE, COLON XII.

Celerem meam linguam, [f]qui ceruicem & intrepidum robur tuum è paleſtrica eduxiſti, priuſquam ardenti ſoli membra tua inciderent. [g]At ſi labor erat, maior tamen laus è uictoria ſurgit. [h]Sine me ſi quid ſublimius inueni, gratiã uictori

adferre,

adferre: [i]neq; ſum enim adeò difficilis, hoc ut nõ ſponte faciam. [k]Tu uero facile quiddam de ſacris coronis ordire Muſa, inq; æs & ebur aurum conglutina, amabilem pariter roris marini florem decerpens.

a ℂ *Prope me uero exiſtens.) Purgat ſeſe rurſum* Neoptolemi *nomine.* Achaia *autem in* Epiro *ſita eſt, unde uel* Neoptolemũ *ipſum, uel* Epirotas, *uel* Dodonæos,*uel* Moloßios *intelligit. Accuſabatur uero* Pindarus,*quod* Neoptolemum *propterea* Delphis *cecidiſſe affirmarit, quia pro pecunijs* Delphicis *ſibi conquirendis certarit: unde excuſat ſe* Pindarus, *ſeſe hoc non dixiſſe, cæterum quod ſacrorum nomine* Delphico Apollini *decretorũ pugnarit.* Et *hic morum ſuorum puritatẽ uates profert.* Neq; Aeginetas *maledicentia prouoco: nõ illos laceſſo, amicos & hoſpites ueteres* Thebanorũ*: neq;* Epirotas, *uel ipſum* Neoptolemum *temere irrito, neq; ciues meos exaſpero: meumq; hoc ſtudium eſt, ut omnibus placeam, ut omnibus humanus ſim, cunctis arrideam, nemini uel uerbo, uel opere grauis ſim, neminem contemnam, nulli me præferam, nemini iniurius, tantum abeſt, ut in clarißimi principis* Neoptolemi *umbram ſæuiam.*

b ℂ *Et quod ſubſequetur.)* Deeſis *eſt &* εὐχή. Faxit Deus, *inquit, ut & reſiduum mihi uitæ ſpatiũ incolume & integrum ab omni odio, inuidia, & bonorum uirorum notatione liberum remaneat, æque atq; hactenus me integrũ ſeruaui apud* Aeginetas, *apud* Epirotas,*& ciues meos* Thebanos *quibus cum uiuo.* *c* ℂ *Qui coràm hoc didicerit.)* Hoc *eſt, ciuis & familiaris quiſpiam, cui mores mei perſpecti fuerint, certum dicere teſtimonium poterit, num hic uera loquar an ſecus.* Innocentiam *ita ſuam uel ciuium* Thebanorum *teſtimonio comprobans.* *d* ℂ *Hoſpitali patriæ.)* εὐξενίδα πάτραθε. *Alij hoſpitalem patriam interpretantur, quod* Pindarus Aeginæ *ſæpenumero hoſpitalitatẽ celebret. Alij* εὐξενίδα *uocatiuũ faciunt, referentes ad* Sogenẽ, *quaſi ille à quodam* Euxeno,*maiorum ſuorum uno deſcenderit.* V*trum iam accipiatur parum refert.* *e* ℂ *Deiero me non ultra finem progreſſum.)* Sogeni *ſeſe purgat, quod hac digreßione modum non exceſſerit: metaphora à quinquertionibus ſumpta, qui iaculum quo ſunt robore præditi ultra ſcopum proijciunt.* Ego *tela mea ultra metam quinquertionum inſtar non miſi.* Porrò *hoc hymno meo adueni, ut celeri mea lingua, laudes etiam tuas expedite concinerem, ac ſagittæ in morem quæ in præfixum ſcopũ mittuntur, encomion hoc ad uirtutes & egregia tua facta dirigerem.* *f* ℂ *Qui ceruicem & intrepidum.)* A *uictoria eum celebrat, & laudi eius in primis adſcribit, quod uicto-*

riam obtinuerit, priuſquam membra eius ſolis ardorem & ſudorem ſenſiſſent: hoc eſt, quod ipſe in quinquertio per iaculum uicit, ideoq; coronatus ſit, quum nemo reliquorum uoluerit eius cum fortitudine porrò congredi. Itaq; celeriter eum uiciſſe ait, nec ad luctam & alias quinquertij ſpecies ueniſſe: hincq; factũ, quod non admodum eo in certamine ſudore ſit perfuſus. g ℭ At ſi labor erat.) πϱομολογία. Victoria quidem tua labore non caruit, ſed laborem eum ipſa uictoriæ uoluptas & dulcedo compenſauit. h ℭ Sine me.) Deeſis eſt. Rogat autem Sogenem ut hymnum hunc non inepte conſcriptum, ſed ſublimiori quadam uena, admittat. i ℭ Neq; enim.) Ratio eſt cur hymnum admittere debeat. Laudat autem ſeſeipſum Pindarus, ab amœnitate & facilitate odarum ſuarum. Non aſperſum, inquit, in pangendis hymnis, ſed iucundus & placidus. Proſilit autem per enallagen perſonarũ, à ſecunda perſona ad tertiam. Sine ô Sogenes, ut tibi eximium hymnum pangam: tantum enim uult dicere. k ℭ Tu uero.) Muſam inuocat, ut præclara quædam inchoët: et ſi hactenus minora ptulerit, nũc maiora adferat in gratiã uictoris: hoc enim uult dum æs, ebur, et aurũ, inſignes flores coronis intertexi cupit, & orat.

Eſt autem hæc Pindari textus ſeries: Ordire, inquit, Muſa coronas plectere, ac facile conglutina ſeu connecte aurum, æs, ebur, florido ſimul marini ſeu pontici roris decerpto flore. Summa, Muſam inuocat, ut coronam texat uictori ex auro, ære, ebore, & florenti marini roris flore. Vbi hoc animaduertendum, marinum rorem hic non eſſe, coronariam illam herbam, quæ Latine Ros marinus dicitur: Nam ea Græcis λιβανωτὶς, à thuris odore nominatur. Nuſquã enim apud medicos græcos ros marinus, ποντία ἐέρση, quod ego ſciam, eadem ſignificatione, qua Latinis eſt ros marinus, appellatur. Cæterum periphraſtice eum qui ex mari colligitur florem intelligit. Et quanquã ros marinus inter coronarias cenſeatur, nõ adcò res precioſa erit, rorem marinum coronæ ex auro, ebore, æreq; conſtanti, intertexi. Porrò dum λείϱιον ἄνθεμον præmittit Pindarus, non hic lilij etiam flos, quod κϱίνον & κϱινάνθεμον & λείϱιον à Dioſcoride dicitur: quanquam enim λείϱιον proprie lilium ſit, propter ſubiunctos à Pindaro genitiuos, ποντίας ἐέρσης, qui ab eo accuſatiuo dependent, lilium eſſe nequit. Quare interpres coniectura ductus, Coralium eſſe putat: quod dum in profundo maris eſt, tenerum apparet, inſtar roris: ubi uero extractum fuerit, & à ſole uerberatũ, lapideſcat. De quo Dioſcorides: Maris creditur planta, ſolideſcere autem tum, quum è profundo maris extractum fuerit, & extra mare collocatum, uel tinctum uel fixum fuerit, ueluti à circunfuſo nobis aëre. Hanc è mari originem eius, ipſum ἔτυμον ſub oculos ponit. Nam κοϱάλιον, ueluti ἡ τῆς ἁλὸς κόϱη, hoc eſt, maris tonſura uel cæſaries uel coma

coma dicitur. Et quia apud Pachynũ *Siciliæ promontoriũ optimum inuenitur, ſatis apparet ei lapidi, à Græcis hanc primum inditam nomẽclaturã. Ad quam etymologiam Scholia reſpicientia,* κουράλιον *ſcribunt, & non* κοράλλιον, *ut uulgò appellatur. Qui hoc loci purpurã intelligunt per* λείριον ποντίας ἐέρσης ἄνθεμον, *ſua opinione & ratione fruuntur. Enimuero quia Curalio apud priſcos magnum inter gemmas precium & ingens autoritas ſteterit, & non modicum ornamentum gentibus fuerit, eorum ſententiæ accedo qui hic Corallium intelligendum eſſe putant. Rogat ergo Pindarus, ut Muſa coronas uel ſerta uictori Sogeni texat, ex ære, ebore, auro, & corallijs: hoc eſt, ut precioſum, uarieq́; & præclare ornatum & concinnatum hymnum pangat.*

EPODOS, COLON VII.

[a]Iouis quoq; non immemor, circa Nemea celebrem diuinarum laudum copiam collige quiete. [b]Regem uero Deûm in eo ſolo ſacra prædicare uoce decorũ eſt. [c]Aiunt enim Aeacum à Ioue ſub maternis genubus eſſe plantatum,

STROPHE V. COLON XII.

[d]Meæ quidem felici patriæ adiutorem ô Hercules, tibi uero alacrem & hoſpitem & fratrem.
„ [e]Quod ſi homo hominis opera fruitur, [f]quidnã
„ uicino, intenſa mente ſuum uicinũ redamantem,
„ eſſe dixerim? nempe omnium ſummã lætitiam.
[g]Sin idem uicinitatis munus dij exhibeant, tecũ ô Hercules, qui Gigantes domuiſti, feliciter cum patre ſuo uixerit Sogenes, beatè prædiuitẽ atq; diuinam maiorum ſuorum urbem curans.

a ℂ *Iouis quoq; nõ immemor.) Apoſtrophe eſt ad ſeipſum: nã* μεμνημένος *maſculina uox, ad Muſam referri nõ poteſt. A Muſa igitur ad ſeſeipſum adhortationem transfert. Mi anime, inquit, ne ſis immemor diuinarum laudum circa* Nemeam: *hoc eſt, copioſe & exuberanter* Nemeum Iouem *prædica, ob uictoriam quã* Sogeni Nemeonicæ *impertijt.* *b* ℂ Regem uero Deûm in *eo ſolo.) Proponit Iouem in ea terra,* Nemea *uidelicet, dignum laude eſſe, &*

rationem ſtatim ſubiungit. c ℂ *Nam aiunt à Ioue.) Propterea eſt laudandus potiſsimum Iupiter Nemeus, quod ab eo Aeacus ſit progenitus, nõ quidem Nemeæ, ſed in Aegina: ſiquidem Aeginæ Nymphæ, à qua urbi nomen inditum, & Iouis filius eſt Aeacus Aegineta, à quo tot inſignes heroës deſcenderunt, ut in prioribus hymnis ſatis præmonſtratũ: à maioribus uel primis patriæ uictoris principibus, ipſum Sogenem extollens.* d ℂ *Meæ quidem.) Quomodo Aeacus eſt adiutor patriæ Pindari, quum hic Thebanus, ille uero Aegineta fuerit? Ipſe ſeſe explicat, dum ſtatim per apoſtrophen ad Herculem orationem transfert. Ideo eſt adiutor Thebarum, quod Herculis Thebani & amicus & hoſpes extiterit, ac ueluti frater.* e ℂ *Quod ſi homo.) Si homini homo Deus, ut prouerbium habet, quantum cõmodi è bono uicino, uicinus bonus habiturus eſt, ſi ſeſe mutuò dilexerint? quaſi dicat, plurimi.*

f ℂ *Quidnam? nempe.) Subiectio eſt: ſuæ enim interrogationi reſpondet. Gnomen autem hanc ideo hic attexit, quia Herculis uicinum Aeginæ Sogenem dicit, ut qui inter templa atq; delubra Herculis commoretur. Quantum autem bonum ſit candidus uicinus, & quantum incommodum uicinus malus, Heſiodus ſub apricum ſtatuit, dum inquit:*

πῆμα κακὸν γείτων, ὅς κἀ ἀγαθὸς μέγ᾽ ὄνἀαρ.

Argumentum ergo laudis à uicinia ductum eſt. g ℂ *Porrò ſi idem uicinitatis.) Hoc eſt, ſi dij ita cõmodant hominibus, quibus uicini fuerint, ut homo homini, uicinus uicino: plurimum emolumenti abs te & Sogenes & pater accipiunt, uicinitatis nomine.*

ANTISTROPHE, COLON XII.

[a]Poſtquam ueluti in quadrijugis curribus in delubris moratur, utrinq; tua manu circundatus. [b]Te decet ô felix Iunonẽ & maritũ eius placare, [c]cæſiamq; filiam. Tu rerum latentiũ, adeoq; imperueſtigabilium uim præſtare mortalibus potes, ſi eis non inſtabilem fortitudine uitam cum pubertate iungas, claræq; ſenectuti felicia tribuas, pueris & iuuenibus ſemp iuuenũ fungentibus

Vt filij filiorum.

EPODOS, COLON VII.

Officio & nunc & poſthac melius. [d]Quapro

pter animus meus nunquã admittet, ut indecentibus Neoptolemum ſermonibus pingat. [e]Quæ terq́ꝫ quaterq́ꝫ iterata, dubium liberis ingerunt. [f]At fruſtra nugatur [g]Iouis Corinthus.

a ℭ Poſtquam ceu in.) Exponit quomodo ſit uicinus Herculi Sogenes, idq́; comparatione. Vt currus mediũ temo tranſit, ſic Sogenes ex utraq; parte delubris tuis fultus eſt, utrinq; te uicinũ habet. b ℭ Te decet ô felix.) A decenti hortatur, & orat Herculem, ut Iouem, Iunonem & Mineruam propitios & Sogeni & poſteris eius reddere uelit, atq; interceſſorem agere Sogenis & familiæ eius nomine apud ſuperos, ut ſemper in ſuo quo funguntur honore permaneant. c ℭ Cæſiamq́; filiam.) Minerua eſt, quæ à cæſijs, hoc eſt, glaucis ac ueluti cœlijs oculis conſpicua eſt. Et quia bello præfectam deam & bellicoſam poëtæ cõminiſcuntur, uel ipſo uultu ſeueram eſſe decet: ideo apte glaucus oculis Mineruæ colos tribuitur, ut uel ipſis oculis hoſtem terrere uideatur. Atq; hanc precationem, ueluti perorationis uice adijcit. d ℭ Proinde animus meus.) Quia, ut Ariſtodemus tradit, referentibus Scholijs, Pindarus ab Aeginetis accuſatus erat, quod in pæanibus ſuis uideretur Neoptolemum notare, ceu ſacrilegij & prædæ cauſa Delphos profectus eſſet, eamq́; ob cauſam occubuiſſet, (Erat autem grauis Aeginetarũ infamia, talia de diuino ipſorum principe ſpargere) ideo ſeſe hic poſtremo, quemadmodum & ſuprà, purgat, ueluti uelit Aeginetis perſuaſiſſimum eſſe, ſe nihil unquam tale quiddam in animum induxiſſe. e ℭ Quæ terq́; quaterq́;.) Correctio eſt ſuiipſius. Sed quia eiuſdem rei crebram repetitionẽ exoſam habent mortales, ideo præſtat me hic etiam deſiſtere, ne inanis nugator eſſe iudicer. f ℭ μαψυλάκας.) Qui fruſtra blateronem & locutuleium agit, παρὰ τὸ μάψ, καὶ τὸ λακέω. g ℭ Iouis Corinthus.) Prouerbium eſt, de inepte & nequicquam eandem rem repetentibus: à Corinthiorum legatis ortum. Dum enim illi ſæpius apud Megarenſes, qui ab ipſis deſciuerant, ingeminarent, ulturam Iouis Corinthum eam defectionem, lapidibus à ſeſe legatos repulerunt: ac poſtea exorto bello fugientibus Corinthijs, Megarenſes præcipiebant, ut Iouis Corinthum cederent: hinc nata parœmia, de inaniter eandem rem reiterantibus. Sed quia Eraſmus & hæc in ſua adagionum cõmentaria retulit, inde poſſunt à ſtudioſis peti.

DINIAE, MEGAE FILIO, STADII CVRSORI, ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

O [a]Venerande flos, [b]immortalium Veneris amorum præco, [c]qui uirginum puerorumq́ aſsidens palpebris, hunc quidem manſuetis [d]neceſsitatis mani
» bus baiulas, alium uero non item manſuetis. [e]At
» pulchrum eſt ſuo tempore non deuiantem, qua-
» libet in re meliores obtinere poſſe amores.

ENARRATIO.

Argumentum. *A ſtadij curſu, & uirtutis amore, quo circa uictoriam ſudauit, Diniam Aeginetam laudat. Excurrit autem ad inſignem Inuidiæ locum, & ſuos & Diniæ æmulatores ſugillans. Porrò ſeſe ſtatuam allegorice Diniæ patriq́; eius Megæ erecturum dicit: hoc eſt, hymnũ, qui & uictoriæ & uirtutũ eius monumentũ eſſe debeat.* a ℂ *O uenerande flos.*) *Quia nicephorus Dinias eſt Aegineta, ideo ab admiratione & potentia formæ orditur: per* τὴν ὥραν *formam & pulchritudinem ſignificans. Vt enim uer & æſtas, quæ per* ὥραν *ſignificantur, ſunt iucundiſsima anni tempora: ſic forma eſt omnium in homine pulcherrimum & delectabiliſsimum bonum.* b ℂ *Immortalium Veneris.*) *Appoſitio eſt, uel etiam definitio formæ. Forma eſt præco, hoc eſt, indicium & diuulgatio Veneris amorũ. Forma eſt, quæ hominem ad Veneris caſtra pertrabit.* c ℂ *Qui uirginum.*) *Potentiam amoris ſubijcit. Tanta eſt formæ & amoris potentia, ut & pueros & honeſte & inhoneſte inflammet.*

d ℂ *Neceſsitatis manibus.*) *Manus neceſsitatis, potentiam amoris metaphoricôs appellat, qua alius ad honeſta, alius ad inhoneſta deſideria rapitur.*

e ℂ *Pulchrum uero.*) *Non ignobilis gnome eſt, qua per* πρωπόργασίαν *ad Iouis & Aeginæ amores uiam præſtruit. Feliciter cum eo, inquit, agitur, qui quauis in re optimorum amore deſiderioq́; tenetur.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

[a]Quales fuerunt, qui Iouis Aeginæq́ lectum circuierunt, [b]Cypriæ munerum paſtores. Quin

Oenonæ

[c]Oenones filius Aeacus uiſus eſt & manu & cõſilijs rex optimus. [d]Sæpe autem ipſum non pauci cernere optabant: ſuaq́ſ ſponte, omni reiecta pugna, finitimorum heroum flores, illius imperijs obtemperare geſtiebant.

EPODOS, COLON XI.

Qui aſperis in Athenis exercitum conſcribebant, quiq́ cum Spartanis Peloponneſij, ſupplices Aeaci genubus armabant, pro chara tum urbe tum ciuibus. [e]Quos nunc [f]Lydiam ferens mitram uariè ornatam, [g]Nemeam ſcilicet ſtatuam, [h]pro geminis Dinidis ac Megæ patris ſtadijs celebro. [i]Quæ enim diuinitus cõtingit mortalibus proſperitas æternior eſt.

STROPHE II. COLON IX.

[k]Quæ & Cinnyran in marina olim Cypro diuitijs extulit.

a ℂ *Quales fuerunt.)* *Inſtituto ſuo gnomem accomodat, ad Aeaci natiuitatem progreſſurus. Quandoquidem enim Dinias uictor ſtadij in Nemeis ludis Aegineta eſt, ideo primum Aeaci clariſſimi Aeginetarũ principis uirtutem admiratur: à primis maioribus magnum etiam Diniam faciens.* b ℂ *Cypriæ munerum paſtores.)* *Amores Cypriæ munerum paſtores dicit, hoc eſt, Veneris donorum conſeruatores. Munera enim Cypriæ, hoc eſt, Veneris, à Cypro inſula dictæ: uel ab etymo, ueluti* κυὼγ ποιέζουσα. *Scholia enim in Homerum Venerem ideo græce Cyprida uel Cypriam nominari adſerunt, non quod in Cypro ſit nata, ſed quod, ut etymon indicat, parere faciat Venus, & grauidas reddat puellas. Amores ergo ſunt paſtores munerum Veneris, id eſt, (ſi per munera Veneris fœturam & ſobolem & propagationem cunctarũ creaturarum accipiamus) ſunt conſeruatores & fouent amicitiã & iucunditatem & coniunctionem omnium generum & ſpecierum in cunctis animantibus.*

c ℂ *Oenones filius.)* *Aegina & Oenone idem eiuſdem inſulæ nomen, ut ſuprà cõmemoratum. Aeacus ergo Oenones uel Aeginæ Nymphæ, unde urbi*

& inſulæ nomen, & Iouis filius eſt. Laudat Aeacum à prudentia & rebus geſtis. d ❡ *Sæpe autem non pauci.*) *Ad pietatem Aeaci reſpicit, qua motæ cunctæ Græcæ urbes, orto ſqualore Aeacum acceſſerunt, ut Iouem pro auferendo illo exitio exoraret: qua de re & in prioribus Aeginetarum uictorum hymnis, & in Iſocraticis orationibus fit mentio. Nec enim apte referri poſſe arbitror ad bellum Athenienſibus illatū per Minoa Cretenſium regē, propter occiſum eius in ludis filium, cuius in 7. Metamorph. Ouid meminit. Impetrauit aūt tum imbrem Aeacus, ut arida & exiccata tellus fœcunda redderetur.* e ❡ *Quos nunc.*) *Iouem & Aeacum. Ab Aeaco ad ipſum Diniam uictorem iam ſeſe uertit, Diniam & patrem eius Megam à ſtadij in Nemeis ludis uictoria prædicans.* f ❡ *Lydiam mitram.*) *Hoc eſt, odam Lydia harmonia, quæ uaria eſt & iucunda, componens.* g ❡ *Nemeam ſtatuam.*) *Metaphoram, alia metaphora interpretatur & excipit. Lydiam mitram, inquit, hoc eſt, Nemeam ſtatuam: Lydiam ſuam mitram per Nemeam ſtatuam uel ſimulacrum exponens. Intelligit autem hymnum ſuum, quo fit, ut res geſtæ & Diniæ & Megæ, præclarius quàm ullo ſimulacro poſteris cōmendentur.*

h ❡ *Pro geminis ſtadijs.*) *Hoc eſt, propterea quod diaulo uicerint. Eſt enim* δίαυλος, *στάδιον* δισσόν, *hoc eſt, duplex ſtadium. Hinc* διαυλοδρόμοι, *qui diaulo palmā adſequuntur.* i ❡ *Quæ diuinitus.*) *Gnome eſt, qua Diniæ laudem diuturniorem oſtendit, propterea quod diuina benignitate ad uictoriæ faſtigium euectus ſit.* k ❡ *Quæ & Cinnyram.*) *Cinnyrā Cypri regem à diuitijs cōmendans, diuina benignitate & clementia immenſis diuitijs exornatum ait. Nec hic uel iniquum uel uitijs notatum regem à Pindaro, colligi poteſt, ut quidam exiſtimarunt: paradigmate enim amplificat. Quēadmodum Diniæ uictoria diuinæ originis eſt, ideoq; diuturnior: ſic Cinnyræ Cypriorum regis diuitiæ Dei clementia ampliſſimæ ſunt factæ. Huius regis diuitiæ prouerbio locum fecerunt, Cinnyræ opes, de immenſis diuitijs: de quo Eraſmi Chiliades conſulendæ.*

[a]Conſiſto autem pedibus leuibus reſpirans,
» antequam quicquā dicam. Multa enim ualde nar
» rata ſunt. [b]Quin & nupera inuenta examini ſub-
» mittere, ut iudicent, omni periculo eſt obnoxiū.
» Enimuero [c]ſermones, liuidis opſonium ſunt. [d]Et
» liuor perpetuò bonos impetit, neq; unquā cum
» peioribus conſerit manum.

ANTI-

ANTISTROPHE, COLON IX.

ᶜIlle & Telamonis filium deuorauit enſe circumuolutũ, ubi elinguem quidem, corde autem ſtrenuum, triſti certamine obliuio detinet. At maximũ picturato mendacio munus expaſſum eſt. Occultis enim iudicijs Vlyſſem Danai prætulerunt: unde & Aiax propter aurea illa arma, cum ſui cæde colluctatus eſt.

a ❡ *Conſiſto autem.) Seipſum ut reſpiret parum & uires recolligat hortatur. Nam quum pleraq; hactenus de Aeacidis dixerit, ne rurſum ad eos digrediatur longius, ſeſe reuocat: utq; uideat & præmeditetur quid porrò dicat, ne inuidis & oſoribus ſuis anſam calumniandi præbeat. Et quaſi prioribus Aeacidarum encomijs defatigatus ſit, nunc reſpirat: eorum inſtar, qui longis & magnis laboribus deſeſſi, quieſcendo uires recolligunt.* *b* ❡ *Quin & nuper inuenta.) Etſi, inquit, noua proferre poſſem, hactenus de Aeacidis nõ audita, attamen uel nouũ quiddam in publicum ædere non caret periculo, non uacat detractione, inuidia & æmulatiõe. Aureæ profectò gnomæ ſunt, quas hic de Inuidia cõgerit. Is enim humanæ naturæ adeò prauus affectus, ut alterius uirtutem ſuis dignari oculis non poßit, ut ei inuideat, odio & inuidentia proſequatur quicquid ab altero excellens & præclarum uel geſtum, uel in lucem æditum uiderit. Inuidus præter ſua amare nihil poteſt. Quicquid inuidus dixerit, ſcripſerit, ſomniauerit, roſam, lilium, hyacinthum, purpuram, corallium, aurum & gemmas eſſe putat. Sin alius quiſpiam cum uirtute caput exerat, is inuido ſcarabeus, uipera, draco & baſiliſcus & ſatanas eſt. Enimuero dum inuident, maleuolam ſuam naturam oſtendunt: qua quia nihil egregij efficere poſſunt, ideo alijs uirtutem inuident: nec aliud ex ſua inuidentia referunt, niſi quod ſeſe ipſi ſuo liuore conficiant, ut præclare Virgilius de talibus cecinit:*

Liuor tabificum malis uenenum,
Intactis uorat oßibus medullas,
Et totum bibit artubus cruorem.
Quo quiſquis furit inuidetq; forti,
Vt debet, ſibi pœna ſemper ipſe eſt.

Martialis illorum impotentiam non inſcite taxat:

Omnibus inuideas, inquit, inuide nemo tibi.

Vt adeò felices iudicentur ij quibus inuidetur: rurſum liuidos & oſores pro-

pterea infelices, quod nihil in illis dignũ conſpiciatur quod inuidiam mereatur. Porrò hoc loco ſeſe Pindarus egregie de inuidis ulciſcitur, dum inquit:

c ℭ *Sermones liuidis opſonium ſunt.*) *Rationem hic reddit, quare inuidorum cauſa reſpiret. Sermones, inquit, liuidis ſunt opſonium: id eſt, quia inuidi tali genio feruntur, ut ex ſermonibus, orationibus, atq; poëmatis, & quibuſq; ſcriptis alicuius anſam calumniandi ſumunt, ego quid agam adhuc hæreo. Metaphora uſus in dictione opſonij. Quemadmodum dapes & edulia, quæ pani & uino adijciuntur, ſympoſium uel cõuiuiũ exornant & perficiunt: Niſi enim dapes bene conditæ & inſtructæ fuerint, parum gratiæ conuiuio accedit: conſimilem ad modum inuidi ſi quando conuerſentur, ſi conſuetudinem inter ſeſe habeant, tota illorum diſſertatio, diſputatio, ſtudium, colloquium, ex doctorum hominum uel ſcriptis uel æditionibus uel monumentis uel operibus ſumitur: ea enim ſugillant, carpunt, reprehendunt, floccipendunt, aſpernantur, rodunt, lacerant, mordent: ſed in angulis, ſed clanculum, ſed apud ſuos: ut noctuæ enim lucem fugiunt, humiq; repentes graculi nequicquã cœleſtes aquilas inſectantur.*

d ℭ *Et liuor perpetuò.*) *Liuoris aliud officium ſubijcit, quod bonorum ſoleat formã petere. Inuidetur tibi, ergo bonus es. Non inuidetur tibi, ergo nulla uirtute inſignis es.* e ℭ *Ille & Telamonis filium.*) *Exemplum inuidiæ ſubijcit, iniquum Græcorum iudicium reprobans, quo ex inuidentia, fortiſſimũ Aiacem, imbelli Vlyßi prætulerunt, Achillis arma ab Aiace ad Vlyſſem transferentes: quæ res Aiacem Telamonium tam male habuit, ut ſibi ipſe mortem conſciſceret, ut eſt apud Sophoclem in Aiace flagellifero.*

EPODOS, COLON XI.

[a]Atqui inæqualia ſuſceperunt in calido corpore uulnera, cum hoſtibus belligerantes, à pernicioſa mortalibus haſta, & ea quidem cæſi nuper Achillis cauſa, aliorumq́ laborum, [b]in multorum „ corruptricibus diebus. [c]Ergo & apud priſcos in„ uiſa per blandos ſermones deceptio fuit, [d]unde „ malum deriuari ſolet ſtruens technas maleficũq́ „ opprobrium: quæ [e]quod lucidum eſt uiolat, in„ conſpicuarũ uero rerum marcidam curã extollit.

a ℭ *Atqui inæqualia.*) *Aiacis & Vlyßis uires confert. Non ſimili impetu hoſtes adorti ſunt Aiax & Vlyſſes: nam timidus erat Vlyſſes, Aiax fortis.*

Demus

Demus conſilio eminentiorē fuiſſe Vlyſſem, fortitudine tamen Aiax ſuperior repertus & inuentus eſt. b ℂ *In multorum corruptricibus diebus.*) *In decennali Iliaco bello.* c ℂ *Ergo & apud priſcos.*) *Non nouum eſt, inquit, ſeipſum conſolans & Diniam* (*cui & ſui oſores, uirtutis nomine erant*) *inuidiæ malum, quandoquidem clariſsimos principes in Troiano bello infeſtarit. Quid mirum igitur, ſi nos hodie impetat?* d ℂ *Vnde malum deriuari ſolet.*) *A conſequentibus inuidiam malis amplificat, & effectibus ipſius.*

e ℂ *Quod lucidum eſt uiolat.*) *Inuidentiæ eſt ſumma petere, præclara reprehendere, quodq; imum eſt facere plurimi.*

STROPHE III. COLON IX.

» [a]Eiuſmodi mihi nunquam oro contingat ô Iupiter pater, uerum ſimplicibus uitæ ſemitis ingrediar, [b]uti mortuus liberis meis celebritatem, nimirum non peſsimam famam relinquam. Alij auri ſibi copiam, alij infinitos agros exoptant. Ego uero ciuibus placens, in terram corpus meum occuluerim, honeſta laudans, iniuſtis uero rebus condemnationē adijciens.

a ℂ *Eiuſmodi mihi nunquā.*) ἦθος ἐστι & λόγος. *Iouem enim orat Pindarus, ut ſeſe ab inuidia ſeruet.* b ℂ *Vti mortuus liberis meis.*) *Sibi hoc unice curæ eſſe, ut liberis ſuis, ſi non diuitias, uirtutem tamen & bonum nomen relinquat. O piam mentem, ô ſanctum pectus, ô uerè liberalem animum, qui diuitias uirtuti non præfert, opes bonis literis & moribus non anteponit, qui non ſolicitus eſt ut hæredibus ſuis ampla pergama, lucentes marmore & ebore domos, ſed ut uirtutis exemplum, ut inclytam famam, horum loco relinquat.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

» [a]Augeſcit autem uirtus à ſapientibus iuſtisq; uiris exaltata, arboris inſtar, quæ uiridi rore ad humidum aëra ſurgit. [b]Res quidem amicorum uariæ, ſed quæ circa labores uerſantur ſupremæ ſunt. [c]Inquirit aūt & oculorum oblectatio fidem. [d]Tuam ab inferis reuocare animam, ô Mega,

EPODOS, COLON XI.

Impoſsibile mihi: uanæ aũt ſpei imbellis euen
tus. Atenim patriæ tuæ [e]Chariadisq́ firmam &
à Muſis profectam ſtatuam erigere fortium pe-
dum tuorũ gratia, utriq́ ſuam, mihi non difficile.
[f]Cuius rei cauſa cõmodum equidem lætor, præ-
ſertim quod haud uulgarẽ factis eorum hymnũ
» ædiderim. [g]Per carmina uero quiſpiam laborem
» doloris expertem facere queat. [h]Encomia ſane
» & quondam fuere, & priuſquã Adraſtus & Cad
mæi inter ſeſe depugnarent.

a ❨ *Augeſcit uirtus.) Inuidiæ loco abſoluto ad uictorem Diniam redit. Comparat uirtutem bonorũ uirorum, qualis eſt Megas Diniæ pater, qualis eſ & ipſe Dinias, arbori, quæ accepta humiditate & rore in altum ſurgit. Vt arbor naturali humore auctior & altior redditur, ſic uirtus per iuſtos & fortes uiros amplior efficitur.* *b* ❨ *Res quidem amicorum.) Id eſt, negocia charorum uirorum ſunt uaria: cæterum ea quæ circa labores, hoc eſt, certamina & uictoriam ludorum uerſantur, omnium ſunt excellentiſsima. Alius alijs rebus eximius eſt: ſed enim qui publicis certaminibus palmam obtinet, omnium excellentiſsimus. & patrem & filium à uictoria hac ratione extollens.* *c* ❨ *Inquirit.)* γνωμὴ *eſt, qua nihil ſatis oblectare poſſe ait, niſi ſit præſens, & niſi in præſentia cernatur, atq; ob oculos ponatur. Eſt autem* προκατάληψις. *Etſi, inquit, magni uiri ob uirtutis & uictoriæ laudem ſint excellentiſsimi, attamen illorũ laus non ſatis oblectat, niſi coram uideatur. Atqui dum fato ſuo perfunctus ſit Megas, nemo eius perſonam intueri poteſt: ſed eius uirtutẽ, atq; per uictoriam obtentum triumphum, meis odis prædicatum, eſt conſiderare.*

d ❨ *Tuam ab inferis.) Officium & fidem ſuam Megæ manibus cõmendat Pindarus. Etſi non poſſum te uiuentibus hodie conſpiciendum dare ô Mega, ut qui diem tuum obieris: quod in meis tamen uiribus eſt faciam. Statuam enim & tibi & Chariadis erigam, qua uirtus tua & uictoria ueſtra cunctis plana fiet.* *e* ❨ *Chariadis.) Tribus eſt Aeginæ Chariadarum, unde Dinias & pater eius Megas. Per ſtatuam autem odam hanc ſuam intelligit, ut ipſe ſtatim ſeſe interpretatur, dum adijcit, A Muſis profectam.* *f* ❨ *Cuius rei cauſa.) Lætatur Chariadarum nomine, quod illis hymnum pepigerit, uel ſta-*

tuas

tuas illis erexerit. g (Per carmina uero.) *A præſtantia poëtices, odem cludit, ſuum ſtudium uictori Diniæ cõmendans. Labor, qui magno ſudore alicui conſtitit, encomio ſui dulceſcit.* h (Encomia ſanè & quondam.) *Ab antiquitate encomiorum. Poſſunt encomia euehere Nemeos uictores & clariores reddere: quandoquidem & priuſquam Nemea ſint inſtituta, magno in precio apud priſcos ea fuerint. Inſtituta enim ſunt quum expeditionem deſtinaret aduerſum Thebanos Adraſtus, ut in Nemeorum origine cõmonſtratum.*

CHROMIO AETNAEO CVRRV, ODE IX.

DYODECAS I.

C[a]Vm tripudio procedamus [b]ab Apolline è Sicyone Muſæ [c]ad recens conditam Aetnã, [d]ubi apertæ reuolutæque hoſpitibus uincunt ianuæ, [e]ad fortunatas Chromij ædes. [f]Cæterum dulcem carminum hymnũ pangite: [g]Siquidem ad equis regendum currum cõſcendens, [h]matri & geminis liberis carmẽ denũciat, [i]eximiæ Pythonis æqualibus inſpectoribus.

DYODECAS II.

» [k]Eſt uero prudentia quædam hominum, rem
» inſigniter geſtam, adeoq; abſolutum bonũ, non
» tacite humi recondere: diuina enim carmina com
» modam uictori laudem præbent. Atqui [l]per ſonoram citharam atq; tibiam ipſam excitemur ad equeſtriũ certaminũ culmen, [m]quæ Phœbo poſuit Adraſtus ad Aſopi fluenta: quæ equidem recordatus, inclytis heroëm honoribus illuſtrabo.

ENARRATIO.

In Chromij Aetnæi gratiam hoc encomion conſcripſit. Hieroni Siciliæ re- Argumẽtũ.

gi charus fuit Chromius, hinc eum Aetnæ gubernatorē conſtituit: unde & Aetnæus à uictoria promulgatus eſt. A Sicyoniorum Pythiorum uictoria Chromium euehit: unde Nemeorum uictoribus hæc oda non eſt adſcribenda, quum propter Nemea nihil quicquā Chromius laudetur. Deinde digreditur ad Adraſti Sicyonij regis (qui Pythia hæc condidit) res geſtas apud Thebas: poſtea à ciuium Aetnæorum fortitudine & ſapientia, à uerecundia & pudicitia iuuenilis Chromij ætatis, à fructu & præmio uictoriæ. a ℂ Cum tripudio procedamus.) Ab apoſtrophe ad Muſas orditur, & ab ephodo, qua rem ipſam uictoris aggreditur: hortatur enim Muſas, ut relicto & Apolline & Sicyone, Chromij Aetnæi ædes inuiſant. b ℂ Ab Apolline & Sicyone.) Hoc eſt, à Pythijs ludis, qui in Apollinis decus Sicyone celebrantur. c ℂ Ad recens conditam Aetnam.) Recens conditam & inſtauratam ideo dicit, quod quum antea Catane nominaretur, ab Hierone renouata, Aetnæ ſit nomen ſortita. d ℂ Vbi apertæ.) Ab hoſpitalitate cum Aetnæos tum Chromium laudat. e ℂ Ad fortunatas.) A felicitate rerum & ubertate Chromiū laudat. f ℂ Ceterū dulcem.) Quomodo Muſæ debeant Chromij ædes accedere, pangendo hymnū, quo Chromius magnificat. g ℂ Siquidem.) A cauſa, quur pangere Muſas hymnū Chromio conueniat: nimirum ideo, quod curru uicerit. h ℂ Matri & geminis liberis.) Hoc eſt, Latonæ & filijs eius duobus, Apollini & Mercurio, carmen nunciat uictoria ſua. Quia Pythia uicit, quorum præſes Apollo, ideo & Apollo eius uictoriam, uirtutem & encomion & promulgationem eius admiratur. i ℂ Altæ Pythonis.) Vrbis apud quam Pythia certamina quinquennalia aguntur, Apollo & Mercurius æqualem hæreditatem adeuntes, ſunt præſides, ſunt ſpectatores, ſunt epiſcopi.

k ℂ Eſt uero prudentia.) Digreditur ad encomiorū excellentiam. Non cuiuslibet eſſe, rem inſigniter geſtam, pro decoro efferre laudibus. l ℂ Atqui per ſonorum citharam.) Seipſum ad laudem uictoriæ excitat.

m ℂ Quæ Phœbo poſuit.) Periphraſis eſt Pythiorum ludorum. Adfirmat autem Pythia illa certamina inſtituta eſſe ab Adraſto, quum ad Cliſthenem uerius referantur. Nam ita de Pythijs Sicyonijs Alicarnaſeus, ut Scholia habent, tradit: Quum Criſæi in bello facile commeatum in mari adipiſcerentur, eamq; ob cauſam obſidio proferretur in longius tempus, Cliſthenem Sicyoniū ſuis ſumptibus inſtructa claſſe, cōmeatum hoſtibus in mari intercluſiſſe. Cuius beneficij gratia, tertiam prædæ partem Cliſtheni dederunt, et ipſam Sicyoniā. Vnde & Sicyonij apud ſeſe Pythia primum inſtituerunt. Porrò Sicyon Peloponneſi urbs eſt, Criſa uero Phocidis, ut Stephanus habet. Hic ergo poëtica licentia Pythiorum Sicyoniorum inſtitutionem Adraſto regi tribuit. Quanquā

Pindarum

Pindarum rectius hac defenderim ratione, à Cliſthene quidem inſtituta Pythia, ſed ab Adraſto in melius redacta.

DYODECAS III.

[a]Qui tum quidem illic regnans, in nouis feſtiuitatibus fortiumq́ue uirorum cœtu & cælatis curribus fulgebat adminiſtrans urbem. [b]Nam fugiebat Amphiaraũ conſilio temerariũ, dirumq́ue paternarum ædium ſtatum, & ab Argo. [c]Neq́ue ultrà Talai filij, [d]ſeditione compreſsi, [e]in Argiuorum principum numerum ueniebant, [f]quanquam meliore uiro lis componatur prior,

DYODECAS IIII.

[g]Quum prioris mariti ſui domitricem Eriphylam, [h]qui ueluti maximum pulchra cæſarie præſtantium Danaorũ iuſiurandum fuerunt, Oeclis filio Amphiarao uxorem darent.

a ❨ *Qui tum quidem illic regnans.*) *Ad Adraſti Argiui Pythiorum in Sicyone cõditoris in Argo diſceſſum digreditur.* b ❨ *Nam fugiebat Amphiaraum.*) *Occupatio. Qui factum ſit, quod quum fuerit rex Argi, nunc Sicyone regnet: migrationem eius ab Argo Sicyonem exponens. Vt uero ex Argo Sicyoniam peruenerit, ex Herodoto Scholia recitant. Sicyonij, inquit, conſueuerant ualde in precio habere Adraſtum. Nã eã erat regio Polybi. Adraſtus autem Polybi gener erat. Sine liberis porrò diſcedens Polybus, Adraſto regionem illam tradit. Menæchmus Sicyonius, Adraſtum ab obitu fratris ſui Pronactis filij Talai & Lyſimaches filiæ Polybi, fugiſſe Sicyonem, & illic aui materni regnum accepiſſe, autor eſt. Dieutychidas Adraſti lactes & interanea Sicyone quidem eſſe ait, ipſum uero corpus Argi tumulo conditum, memoriæ prodidit in tertio Megaricorum. Alij uero hunc Argi dominorũ catalogum faciunt: Prœtus in Argo primus regnauit: ibi quum filiæ eius inſania correptæ eſſent, aduenienti Melampodi uati duas regni ſui parteis, ſi gnatas ſuas curaret, pollicitus eſt. Vt ergo eas à furore liberauit, promiſſam accepit mercedem. Alteram partem cum fratre ſuo Biante partitus eſt: alteram, dimidiam nempe, ſibi ipſe retinuit: ut ita uniuerſum regnum in tria ſcinderetur, in Melampidas, Bian*

tidas & Prœtidas. Melampodis igi'ur filius erat Antiphates, cuius Oicles, cuius Amphiaraus. Biantis Talaus, cuius Adraſtus. Prœti Megapenthes, cuius Hipponus, cuius Capaneus, cuius Sthenelus. Ortum eſt autem diſsidium inter Amphiarai & Adraſti parteis, ut ab Amphiarao Talaus mortem oppeteret, Adraſtus autem fugeret Sicyonem, Polybiq́; filiam duceret: ibi quum ſocer eius Polybus ſine maſcula prole ex hac uita diſcederet, regnum Sicyonium genero Adraſto tradidit. Scite ergo dixit Pindarus, fugiebat Amphiaraum Adraſtus, propter diſsidium aduerſus Melampodidas: poſtea tamen in gratiam redierunt.

c ℂ *Neq; porrò Talai filij.) Id eſt Adraſti, & eius poſteritas & amici.*

d ℂ *Seditione compreſsi.) Quam Amphiaraus regni nomine concitarat.* *e* ℂ *In Argiuorũ principum.) Id eſt, Adraſtus Talai filius cum ſuis, non amplius Argiui regni partem retinuit, quandoquidem ob patris ſui internitionem, bellum & ſeditionem Amphiarai declinarit.* *f* ℂ *Quanquam meliore uiro.) Quomodo in gratiam redierint Adraſtus & Amphiaraus cõmemorat. Meliore uiro, hoc eſt, ipſo Adraſto, qui Amphiarao prudentior erat, lis prior inter Melampodidas & Biantidas orta componitur.* *g* ℂ *Quũ prioris mariti ſui.) Modum explicat, quo Amphiaraum reconciliarit Adraſtus. Eriphylam, inquit, ſororem ſuam Adraſtus in uxorẽ tradidit Amphiarao, ita lis eſt prior ſedata. Porrò hæc Eriphyla, priori marito ſuo cauſa necis fuerat. Poſteriorem uero Amphiaraum fratri ſuo Adraſto reconciliauit,*

h ℂ *Qui ueluti maximum.) Adraſti familiares per hoc quod Eriphylon Amphiarao matrimonio copularunt, fuerunt maximũ iuſiurandũ: hoc eſt metaphoricôs, res certa, fidelis, firma, & perſpicua. Summa, omnium reputati ſunt celeberrimi, perinde ac iuſiurandum firmũ, ſanctum & celebre habetur.*

[a]Deinceps & Thebas ſeptem portis inſigneis electum exercitum duxerunt, [b]non iuxta fatalis augurij uiam: neq; enim fulmine deiecto, Saturnius à charis ſuis feſtinantes progredi excitauit, ſed ab ea potius temperandum ſibi profectione ſubmonuit.

DYODECAS V.

[c]Perſpicuum itaq; damnum accedere feſtinabat cœtus, [d]ferreis armis equeſtribusq; copijs. [e]Deinde quũ prope Iſmeni ripas [f]dulci reditu liberati

berati corporibus [g]albicātē impinguarūt fumū. [h]Septem nanq; pyræ robuſtos abſumpſerunt ui ros. [i]At uero Iupiter Amphiarao uehementiſsimo tonitru profundam pectore terrā dehiſcere fecit, ipſumq; unà cum equis abſorberi curauit,

DYODECAS VI.

Priuſquam animo confunderetur, bellaci dorſo Periclymenis haſta percuſſus. [k]Cæterum diuinis præ terroribus & ipſi deûm filij in fugam ſe conuertunt.

a ℂ Deinceps & Thebas.) *Expeditionem quam Adraſtus & Amphiaraus aduerſum Thebanos deſtinarunt, breuiter attingit, cuius in ſuperioribus ſæpe meminit: acris enim clades fuit, in qua ſeptem exercitus, ante ſeptem portas, nobiliſsimi principes amiſerunt. Huius belli argumento, Iſocrates probat Athenarum urbis benefacta, quod & antiquiores ſint cum Lacedæmonijs, tum præſtantiores benefaciendo. Nam Theſeo Athenienſium regi ab eo bello Adraſtus ſupplicauit, ut eius autoritate poſſet impetrare à renuentibus Thebanis fuſorum in prælio corpora ad ſepulturam. Citat eam hiſtoriam Iſocrates in encomio Helenæ, in Panegyrico, in Panathenaico, in Plataico & Archidamo: Aeſchylus in Tragœdia, quam Septem apud Thebas inſcripſit, ut Ariſtophanes in* Βατράχοις *eam adducit.* *b* ℂ Non iuxta fatalis augurij.) *Non bonis auibus ad Thebas profectos fratres illos Amphiaraum & Adraſtum innuit. Iouis enim fulmine admonitos, ut ne proficiſcerentur Thebas, ſed domi potius ſuæ apud charos & uxores & liberos manerent.* *c* ℂ Perſpicuum itaq; damnum.) *Fatis Argiuos principes reſtitiſſe teſtatur, quum Iupiter tonitru & fulgure eos abſterruerit à profectione, & interim ipſi perrexerint proficiſci, periculum ſuum atq; damnum accelerarunt.* *d* ℂ Ferreis cum armis.) *Hoc eſt, cum peditatu & equitatu.* *e* ℂ Deinde quum prope Iſmeni.) *Iſmenus Bœotiæ fluuius prope Thebas, ubi exercitus Adraſti & Amphiarai cecidit & fuſus eſt. Quomodo perierint apud Iſmenum uel Thebas renitentes fatis enarrat. Quia Iupiter eam urbem ſuis filijs Hercule & Libero patre nobilitarat, ac Thebas ea de cauſa charas habebat, ipſe in hoc bello pro Thebanis & ſtetit & dimicauit, eorumq; hoſtes fudit.* *f* ℂ Dulcem reditum liberantes.) *Dulci reditu liberati, ſiue ſoluti: hoc eſt, prope Iſmenum flumen cum*

Thebanis congreſsi ceciderunt, adeò ut ad dulcem reditum non porrò accinge-rentur. Vel, reditum ſuum morte apud Iſmenum perſoluerunt. g ❡ *Albicantem impugnarunt fumum.)* *Dum enim fuſi in prælio cremati ſunt, fumus per pinguedinē albus eſt redditus: albus enim ferè fumi color dum in propinquo cernitur, apparet.* h ❡ Septem nanq; pyræ.) *Apud ſeptem Thebarum portas, ſeptem fuſi exercitus: quos Adraſtus Theſei ope à Thebanis recuperauit, ut paulò ante ſubindicatum, ad ſepulturam: quæ erat, quod ueterum ritu corpora cremarentur.* πεῖραν pro ἐπειρατία, *fraude & dolo accipit, qualis eſt piratarum & marinorum prædonum.* i ❡ *At uero Iupiter.)* *Quod terra Amphiarao dehiſcuerit, propterea quod cum Periclymeno conſerere manum uoluerit, recitat. Fuit autem Periclymenus filius* Neptuni *& Chloridis filiæ Tireſiæ. Antequam ergo, inquit, Amphiaraus dorſo ſuo Periclymenis tela exciperet, terra Iouis tonitru cogente abſorptus eſt.*

k ❡ *Cæterum diuinis præ terroribus)* *Funeſta eſt hiſtoria de expeditione Adraſti aduerſum Thebanos: unde non multum laudis neq; Adraſto, neq; familiæ eius accedere poteſt: ideo apologeticam hic gnomen adiungit.* Non eſt *mirum, inquit, Adraſtum & Amphiaraum non obtinuiſſe uictoriam apud Thebas: non enim cum hominibus, ſed Ioue ipſo pugnarunt. quaſi dicat:* Parū, *imò nihil decedit uirtuti Adraſti uel Amphiarai, quod ſuccubuerint, cæterū nihilominus fortiſsimi & nobiliſsimi principes exiſtimandi ſunt.* Si *enim homines cum hominibus depugnaſſent, eorum uirtus & auitum iuxtà decus enituiſſet. Adſcribit poſthac laudi Amphiarao, quod terra ſit abſorptus, nempe ne miſerius & infelicius Periclymeni telo interijſſet.*

[a] Si fieri poſsit, Saturni, contumacem & arduam conflictationem per haſtas à Phœnicibus miſſas, de morte & uita agentem quamlongiſsime reiecero. [b] Quæſo te felicem fortunā Aetnæorum liberis diu tribuas

DYODECAS VII.

Iupiter pater, ac urbis uirtutibus uulgus admoue: ſunt enim illic uiri equorū gerentes curā, [d] & animos rebus præſtantiores habentes. [e] Incredibile fortaſsis dixerim, quandoquidem lucrum uerecundiam & honeſtatē ſuffurari ſoleat:

quæ, uerecundia inquam, gloriam adfert Chromio, defendens ipſum tum in pedeſtri & equeſtri, tum nauali quoq; pugnis, [f]ubi periculũ acris conflictus feciſti.

a ℂ *Si fieri poßit.) A rebus geſtis Adraſti, ad uictorẽ redit, à patria eum extollens. Meminit autem belli, quod Hieron & Gelon cum ingruentibus cum in Italiam tum Siciliam Phœnicibus geſſerunt. Si fieri poſſet, inquit, Iupiter, bellum cum Phœnicibus geſtum, quo utrinq; acriter depugnatũ eſt, quamlongißime reiecero. Verbum ἀναβάλλομαι, quod & reijcere & præludere citharæ ſonat, hic ambiguam ſententiam reddit. Si pro reijcere accipitur, clanculum indicat grauiter adflictam Siciliam in eo prælio: eſtq́; precatio, ut Iupiter in poſterum à tali acerbitate prælij ipſum uictorem Chromium conſeruet. Sin pro præludere, tum hæc Pindari mens eſt: Si poßibile eſt, repetam funeſtum bellum, in quo de uita & morte certatũ inter Siculos & Phœnices. Enimuero prior mihi ſenſus magis arridet. Eſt enim præteritio, qua ſeſe protelaturum id bellum adfirmat: & interim tamen breuiter, quum ad Siculos & Aetnæos ſeſe confert, eam belli hiſtoriã adducit.* *b* ℂ *Obſecro te felicem.* εὐχὴ *eſt & precatio, pro Aetnæorum ſequundiore ſucceſſu.* *Sunt enim illic equorum curam.) Ab equitatu & diuitijs Aetnæos laudat: equos enim alere, eſt opulentiorum.* *d* ℂ *Et animos rebus præſtantiores.) A ſapientia Aetnæos extollit.* *e* ℂ *Incredibile fortaßis.) Chromium à uerecundia & pudicitia, ſumma in adoleſcente uirtute, prædicat: idq́; à contrario gnomes argumento ducto. A lucro & pudicitia & uerecundia uincitur: at uerecundia Chromij neq; terreſtri neq; nauali pugna expugnari ſuperari'ue potuit.*

f ℂ *Vbi periculum.) Apoſtrophe ad Chromiũ.* ὀξείας αὐτᾶς, *acris prælij. Spondeus & Bacchius.*

DYODECAS VIII.

[a]In bellis ergo dea illa bellicoſum eius animũ inſtruebat, ut ſeſe de Martis peſte ulciſceretur.
» [b]Iam paucos eſt reperire, qui inſtante pugna nu-
» bem, adeoq; hoſtium ordines à ſeſe manu & con-
» ſilio uertere queant. [c]Prædicatur quidem decus Hectori florere ad Scamandri fluxum. At circa præcipitio profunda [d]Helori littora,

DYODECAS IX.

Quem locum[e] Martis tranſitum uocant, in prima ætate hæc[f] Ageſidemi filio lux emicuit.[g] Alia uero alijs diebus pleraq; & in puluerulenta terra, aliaq; in inſulis facinora eius egregia percen-
» ſeo.[h] E laboribus quidem, in iuuentute iuſte per-
» actis, ſenij tempore dies ipſa tranſigitur.[i] Sciat
» autem ſe nactum à dijs admirandam felicitatem,

DYODECAS X.

» Qui cum rerum copia, glorioſam pariter lau-
» dem tulerit. Nam eiuſmodi homini non licet por
» rò alium felicitatis ſcopū pedibus ſuis attingere.
» [k] Sympoſium uero quietē amat. Et recenter cō-
» parata quidem uictoria, dulci encomio auguſtior
» fit. [l] Atqui cōfidens & alacris uox apud [m] craterē
æditur, quem haud iniucundum hymni præcentorem quiſquam nunc miſceat.

DYODECAS XI.

Ac in argenteas phialas [n] uiolentū uitis filium infundat. [o] Quas olim [p] equi domino ſuo Chromio, è [q] ſacra Sicyone cum recte textis Apollinis coronis tulerunt. Hanc ipſam illius uirtutem celebrare, ac non ſine Gratijs multo uenerari præconio, uictoriarum proxime Muſas apprehenſo ſcopo, equidem ardeo.

a ℭ *In bellis ergo.) Pudicitiam deam fingit, quæ cum in bellis adiuuerit ut uinceret.* *b* ℭ *Iam paucos eſt reperire.) Gnome eſt, qua paucos conſilio & fortitudine in rebus bellicis præſtanteis reperiri adſeuerat.*

c ℭ *Prædicatur quidem gloria Hectori.) A cōparatione. Hectori Chromium comparat, & non Achilli uel Aiaci: ideo quod perinde Chromius pro*

patria,

patria,atq; Hector pugnauerit. d ℂ *Helori.*) *Apud Helorũ amnẽ Chromius Carchedonios fudit,Gelonem regẽ adiuuans* Hippocratis *ſucceſſorẽ.* Helorus,*inquit* Stephanus, *Siciliæ fluuius eſt, unde ciuitas eiuſdem nominis* Helorus. *Fluuius ille piſces habere dicitur, qui è manibus hominũ cibum ſumunt, ut* Apollodorus Chronicorũ *ſuorũ primo tradit.* Hæc Stephanus. Scholia de Heloro *eadem ferè proferunt.* e ℂ *Martis tranſitũ.*) ἀρείας πόρον. *Dubium eſt num ſit legendũ,inquiunt* Scholia, ἀρείας πόρον, *uel* ῥείας πόρον, *uel* ἀρδάσπορον *per hyphena. Atqui à Marte uel bello apud illum fluuiũ geſto per* Gelonẽ & Chromiũ, *flumen* ἀρείας πόρον *uocitatũ, ueluti belli fluxum ſeu tranſitũ, probabile eſt. Tædioſum hic foret referre, quomodo ex* Timæo *confirment bellum hoc* Hippocratem Geloorũ *regem aduerſum* Syracuſas *mouiſſe, cuius hipparchus uel magiſter equitũ fuerit* Gelon, *Gelonis autem gener* Chromius. g ℂ *Alia uero alijs.*) *Apodioxis eſt,qua, quum bellicas uirtutes* Chromij,*prope fluuium* Helorũ *enumerarit,alia eius nunc egregia facinora quæ cum cõtinenti ſeu terra,tum mari peregerit, in aliud tempus procraſtinaturum,ceu iam non uacaret,nec temporis ratio pateretur,dicit.*

h ℂ Porrò è laboribus.) *A fructu uictoriæ. Eſt aũt ſententia generalis, qua iuuentutis uirtutes & cõmoda,ſenij dicit eſſe releuamina.* i ℂ *Sciat ſe nactum à dijs.*) *Alia gnome eſt* προσαποδόσει *ornata, cui plures hactenus ſimiles attulit, qua & omnes alios uictores,*Chromiũ *præcipue beatum eſſe pronunciat.* k ℂ *Sympoſium quietem amat.*) *Comparat inter ſeſe,ſympoſium,quietem,uictoriã & encomiũ.* Vt *conuiuiũ iucundum, amœnũ & dulce eſt,in quo deſunt rixæ,iurgia,contentiones,& quies, pax & amica ſocietas præſtò eſt: ut inquam quies,pax, & unanimitas, & amica conuerſatio conuiuarum, ipſum conuiuiũ exornant, ſic hymnus & encomium uictoriam & nicephoros decorant.* l ℂ Porrò confidens uox.) *Crater ad finem uictoriæ ſtatuebatur,quo libabant dijs, & quo uictori gratificabantur, ut è Scholijs colligitur: hincq; initium ſumebat laus uictoris & conuiuium. Eſt ergo hæc metaphora: Miſceat nunc & apparet nobis aliquis craterem,quo uictorem ſuæ uictoriæ nomine celebremus.* m ℂ προφήτης.) Pro proœmio & *principio conuiuij & laudis accipit. Poteſt etiam ſimpliciter de cõuiuij cratere accipi,ut ſic hymnũ & encomion conuiuali lætitiæ adæquet. Quemadmodum dulcia miſcentur colloquia circa pocula & crateres, & conuiuæ exhilarantur: hunc ad modum uictor* Sicyoniorũ Pythiorum *hymno, quo uictor celebratur, gaudet & lætatur.* Et *crateris cõmodum meminit, quod amplioris uaſis uini nomen eſt,* παρὰ τὸ κρατέω, *id eſt capio: quia ad phialas argenteas, quas ex uictoria retulerit, orationem ſit translaturus.* n ℂ Violentũ uitis filium.) προφήτης.

Periphraſis Bacchi. o ℂ *Quas olim.*) *A uictoriæ præmio. Sicyon enim Pythiorum ſuorum uictoribus phialas argenteas pro* ἐπάθλῳ *dabat.*

p ℂ *Equi hero ſuo.*) *Hic Chromius ipſe uictoriæ non interfuit, ſed currum miſit, cuius gubernator domino ſuo Chromio honorẽ & decorem attulit.*

q ℂ *Sacra Sicyone.*) *Sacram ideo Sicyonem dici Scholia putant, quod ſuper eam ſita fuerit Merone, ubi deorum ſedes ſit, Heſiodo & Callimacho teſtibus. Verum quid obeſt eam ſacram appellari, Pythiorum certaminum nomine?* r ℂ *Hancipſam illius.*) *Voto cludit encomiũ.*

THIAEO VLIAE FILIO LVCTATORI, ODE X.

STROPHE I. COLON XI.

[a] Danai urbem, & ſtemmatis præclarũ [b] quinquaginta filiarum eius Argum, Iunonis diuinã domum, Gratiæ celebrate. Collucet aũt innumeris uirtutibus, fortium geſtorũ cauſa. [c] Sunt enim prolixæ
1 de Perſe hiſtoriæ, quomodo ſeſe circa Meduſam
2 ille Gorgonẽ geſſerit. [d] Dein multæ in Aegypto
urbes ſub Epaphi manibus habitatę ſunt. [e] Neq;
3 uero Hypermneſtra errauit, ſuum unius ſententiæ gladium in uagina retinens.

ENARRATIO.

Argumentum. *A patria uictoris orditur, inſignia Argiuorũ facta enumerans: deinde ipſum uictorem Thiæum à uictoria Hecatombæorum, à Pythia, Iſthmia, & Nemea uictorijs, à laude Athenis parta, à maioribus matris, à uictoria Argiuorum, à cognato Pamphaë laudat: à quo ad Caſtorem & Pollucem digreditur, Tyndaridarum fato hanc oden cludens. Et quia à uictoria Hecatombæorum Argiua potiſsimum hunc cõmendet, deinde uero reliquas etiam uictorias, Pythiam, Iſthmiam & Nemeam congerat, Olympiam uero exoptet, ideo quidam & hanc oden à Nemeonicis, perinde ac priorem, ſeparandam putant.* a ℂ *Danai urbem & ſtemmatis.*) *Danaus Beli filius in Argo regnauit. Rogat aũt Gratias, ut Argiuam urbem & regionem Peloponneſi celebrent. Quia enim Argus*

patria

patria eſt Thiæ, ideo exordium huic odæ ab Argo & inſignibus eius heroibus & principibus attexit. Danaum Beliden appellat Hypermneſtra, dum ita dormientem Linum excitat:

Surge age Belidæ de tot modo fratribus unus,
Nox tibi ni properes iſta perennis erit.

Danaus ex Aegypto fugiens Argũ uenit, ante Troianum bellũ. Iſocr. in Encomio Helenæ.

b ❡ *Quinquaginta filiarum.) Danaum quinquaginta filiarum patrem fuiſſe Euripides etiam teſtatur in Tragœdia, cuius initium eſt:*

Δαναὸς ὁ πεντηκόντα θυγατέρων πατήρ.

Quem uerſum Iſocrates unà cum alijs aliarum Tragœdiarum duobus protulit antequam exhalaret animam, ut eſt in uita eius apud Plutarchum. Argos Iunoni charum extitiſſe & Homerus adfirmat, hiſce uerſibus:

ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
ἄργος τε σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια μυκήνη.

Quos ita uertere queas:

Summus amor meus eſt in treis, nec decidit, urbeis:
Argos, dehinc Spartam, ſpatio pandaq; uiarum
Inſignesq; Mycenas. c ❡ *Sunt prolixæ de Perſeo hiſtoriæ.)*

Argos à claris principibus & heroibus euehit, & primum à Perſeo, qui Arginus fuit, Danaës matris nomine. Natus eſt hic ex Ioue in aurum permutato, & Danaë Acriſij Argiuorum regis filia, qua de in 3. Carminum Horatius:

Incluſam Danaën turris ahenea
Robuſtæq; fores, & uigilum canum
Triſtes excubiæ, munierant ſatis
Nocturnis ab adulteris:
Si non Acriſium uirginis abditæ
Cuſtodem pauidum, Iupiter & Venus
Riſiſſent.

Ideo enim turri incluſerat, ne uiro per cõcubitum alicui iungeretur, poſtquam ex oraculo didicerat, ex ea orituram prolem, excidium Acriſio & perniciem apportaturam. Perſeus ergo Danaës & Iouis filius, ut caput uiperis intortum Meduſæ amputarit, eſt apud Ouidium lib. 4. & 5. Metamorph. Fuerunt autem Ouidij ſententia duæ Gorgones, quæ ambæ uno duntaxat oculo utebantur, eiuſdem ambæ pulchritudinis. Porrò Meduſæ aureos crines in angues propterea mutatos 5. Metamorph. ſcribit, quod eam Neptunus in templo Mineruæ uitiarit, unde indignata dea crines eius in angues permutauit: factumq; ut quiſquis Meduſam intueretur, lapideſceret, uel in lapidem uerteretur. Ouidij hac de re uerſus ſunt: – *Clariſſima forma*

Multorumq; fuit ſpes inuidioſa procorum

Illa, nec in tota conſpectior ulla capillis
Pars fuit: inueni, qui ſe uidiſſe referrent.
Hanc pelagi rector templo uitiaſſe Mineruæ
Dicitur: auerſa eſt, & caſtos ægide uultus
Nata Iouis texit: ne'ue hoc impune fuiſſet,
Gorgoneum crinem turpes mutauit in hydros.

Scholia uero Pindarica ideo à Minerua admiſſum Perſea Meduſæ tradunt, quod ea pulchritudine ſua Mineruam prouocarit. Quomodo poſtea Andromedem Cephei & Caßiopeæ filiam ſcopulo alligatam, & immanis belluæ marinæ ingluuiei expoſitam liberarit, ex Ouidij 6. Transform. planum fit.

d ℭ *Dein multæ in Aegypto ſub Epaphi.) Argiuos & in Aegyptum uſq; manus extendiſſe, Epaphi paradigmate probat. Fuit autem hic Epaphus Aegypti rex Iûs (Inachi Argi fluminis gnatæ) & Iouis filius: à matre quidem Argiuus. Ouidius primo Metamorph.*

Hinc Epaphus magni genitus de ſemine tandem
Creditur eſſe Iouis, perq́; urbes iuncta parenti
Templa tenet. *Iſocrates in Buſiride: Buſiris, inquit, à patre quidem Neptuni, à matre uero Libyæ, filiæ Epaphi, filij Iouis, gnatus erat.*

e ℭ *Neq; uero Hypermneſtra.) In laudem Argiuorum, pietatem hoc tertio loco Hypermneſtræ, Danai filiæ, profert. Quum enim quinquaginta fratres, quinquaginta filiabus Danaus ſuis copularet, regno ſuo timens inter generos diuidendo, egit cum filiabus ſuis, ut una nocte, qua matrimonij lege iungendi eſſent, in ſomno uinoq́; obrutos ferrum diſtringerent. Patris ſcelerato imperio, præter unam hanc Hypermneſtram, omnes ſunt obſecutæ. Ideo nõ iniuria, ob eam ſuam pietatem & ſynceritatem, à poëtis & hiſtoricis hæc puella commendatur. Hanc hiſtoriam recenſet ipſa Hypermneſtra apud Ouidium in Epiſtola ad Linum, cuius initium eſt:*

Mittit Hypermneſtra de tot modo fratribus uni. &c. *Quæ epiſtola huic Pindarico loco lucem adfert. Sponſum huius Hypermneſtræ Linum uocatum epigrapha epiſtolæ ouidianæ teſtatur, ſi modo titulus non eſt uanus. Scholia Pindarica Lynceo illi nomen indunt.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

4 [a]Diomedem in diuorum immortalium nume-
rum flaua Minerua quondam retulit. [b]Thebana
5 tellus Iouis fulmine icta, uatem Oëclis filium Am-
phiaraum

phiaraum ſuſcepit,[c] belli nubem.[d] Et pulchre mu- 6
lieribus olim dominatus eſt Iupiter,ad Alcmenā
Danaamq́ perueniens, rationem hanc demon-
ſtrauit.[e] Qui & Adraſti parenti Talao,Lynceó- 7
que mentium fructum recto concinnauit modo.

EPODOS, COLON XII.

Sed & bellum Amphitruonis aluit Iupiter,ac 8
fortuna prꝗſtantiſsimus illius generi adſcitus eſt
quū ferreis armis Teleboas oppugnaret.[f] Tum
enim facie adſimilatus Amphitruoni Iupiter, im
mortaliū rex aulam ingreſſus eſt, intrepidum ſe-
men adferēs, Herculis puta.[g] Cuius per Olym- 9
pum uxor Hebe prope matrem ſuam[h] Telian,
pulcherrima deûm incedit.

a ❡ Diomedem.) *Laudatiam Argos ab indigenis dijs:ex heroibus enim Argiuis aliquot in deorum numerū adſciti ſunt, ut Diomedes & Amphiaraus. Diomedes igitur Tydei filius ducta Hermione in uxorem, unà cum Caſtore & Polluce in deorum catalogum & naturam relatus eſt, tali quidem origine. In Thebano bello Melamppus Thebanus heros Tydca ſauciauit:quare excandeſcens ira Tydeus rogauit Amphiaraum,ut ſibi caput Melanippi adferret. Allato ergo capite non ſaturauit ſtomachum ſuum tanto ſpectro, ſed carnes etiam eius capitis exedit. Minerua uulnerato Tydeo immortalitatem impertijt: ſed quum animaduerteret ſe ob carnium illarum eſum non poſſe eo dono frui, Mineruam rogauit Tydeus, ut eam immortalitatem filio ſuo Diomedi cōmunicaret. Hunc ergo ad modum Diomedes ex homine in diuinam eſt tranſmutatus naturam. Hæc Ibycus, Polemon & Euripides in Meleagro de Diomede memorant. Colitur numinis loco apud Argyrippos, Metapontios & Thurios.*

b ❡ Thebana tellus.) *Argiuos ab Amphiarai uatis immortalitate commendat. Amphiaraus enim ut immortalis fieret, in Thebano bello terra unà cum curru ſuo receptus & abſorptus eſt, quum ipſa primum terra Iouis fulmine diſſecta & aperta eſſet: quo de in præcedenti ode ſatis etiam multa prædicta.*

c ❡ Belli nubem.) *Metaphora eſt. Qui Amphiaraus nubis inſtar, magna manu ex Argo Thebas profectus eſt. Vel accuſatiuus per ablatiuum reddi*

poteſt: Belli nube, hoc eſt, in ipſo denſo prælij conflictu. d ℭ *Et pulchre comatis.)* *Argûs hic ab heroidibus etiam, nõ ſolum ab heroibus, effert: quemadmodũ ſuprà à dexteritate* Hypermneſtræ, *ab* Alcmena Amphitruonis *uxore, &* Danaë *Acriſij filia, quibus cum rem habuit, Argiuis matronis. Vt uero in aureum ſeſe imbrem permutarit accedens* Danaën, *ſuprà etiam ex* Horatio *indicatũ.* Extat ea etiam in Metamorphoſi Ouidiana *fabula, & apud* Iſocratem *in* Encomio Helenæ. *Vt uero ſeſe* Amphitruoni *adſimilarit* Alcmenam *ingrauidans, facete in* Amphitruone Plautina *luſum eſt: cuius rei &* Iſocrates *in* Encomio Helenæ *meminit.* e ℭ Qui *& Adraſti parenti* Talao *&* Lynceo.) Talaum *& Lynceum prudentes fecit principes* Iupiter. De Talao *in oda præcedenti nonnihil dictum.* Lynceus *item* Argiuus *rex ad maiores* Perſei *ratione matris pertinens, ut* Scholia: *ut* Pauſanias, *referente* Eraſmo *in adagio,* Lynceo *perſpicacior,* Danai *ſucceſſor.* f ℭ *Tum enim facie* Amphitruoni.) Quum Iupiter *cum* Alcmena *concumberet, nox ea aliarum trium noctium longitudinem adepta eſt.* Vnde Hercules *trinoctio illo conceptus, dicitur apud* Lucianum ἐν ἐνυπνίῳ τριέσπερος. Ex Ioue Herculem, ex Amphitruone *inſequenti nocte* Iphiclẽ *Alcmena peperit.* g ℭ *Cuius per* Olympũ *uxor.)* *Digreditur ad immortalitatem* Herculis. Hebe, *inquit, filia* Teléiæ, *id eſt* Iunonis, *uxor eſt* Herculis. h ℭ Telian.) *Hebe filia* Teliæ. Pubertas *filia eſt perfectionis. Perfectio generat pubertatem apud ſuperos. Hoc eſt, qui ſempiterna felicitate fruuntur, pubertatem habent: id eſt, ſemper uigent & florent immarceßibili ætate.* Teliam *autem ipſam* Iunonem *uocat.* Aeſchylus ἐπιθετικῶς Iouis *ſororem & coniugem* τελείαν *ſalutat, inquiens,* ἥρα τελεία ζηνὸς εὐναῖα δάμαρ. Iuno Telia, *hoc eſt, perfecta* Iouis *genialis coniux.* Nuptiæ *humanæ uitæ & ſocietatis perfectionem apparant.*

STROPHE II. COLON XI.

[a]Proinde antea me ſermo defecerit, quàm omnia præclara enarrauero, quæ Argiuũ delubrum
» tenet. [b]Cæterum excedere modum in rebus, gra
» ue eſt hominibus. [c]Attamen excita lyram, luctarumq́ curam accipe. [d]Certamẽ enim æreum, populum ad litandum Iunoni hortatur, ad præmiorumq́ iudicium, ubi Vliæ filius Thiæus uictoria inſignis, [e]bina uice [f]fortunatorum laborum obliuionem nactus eſt.

ANTIST.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Obtinuit item [g]græcum quondam in Pythone exercitum fortuna concomitatus: & Iſthmici & Nemei certaminis uictor, [h]coronam Muſis, unde hymnorum occaſionem ſumant, dedit. Ter in [i]ponti quidem portis bonam ſortem adſequutus, ter item in uenerandis campis [k]in Adraſteis paſcuis. *Iteratio.*

a ℂ *Proinde antea me ſermo.*) *Inſignia Argiuorum facinora uoto & ab impoßibili claudit.* *b* ℂ *Cæterum excedere modum.*) *Rationem concluſionis reddit.* *c* ℂ *Attamen ſonorã excita lyram.*) *Ad ipſum uictorem Thiæum nunc citharam dirigit. Non ſic, inquit, ab Argiuis mihi maioribus diſcedendum, ut nõ poſteriores etiam recorder, quorũ de numero hic eſt Thiæus.*

d ℂ *Certamen enim æreum.*) *Iunoni ſacrum certamen in Argo agitur, Hecatombæa, nomen habens à centum bubus: in ea enim panegyri centum bubus Iunoni litabant. ἡραῖα dicebantur etiam hi ludi, quod perinde ſonat ac ſi dicas Iunonia. In hiſce ludis Thiæus lucta uictoriam obtinuit. Aereum certamen dicit, uel metaphoricôs pro forti, uel quod ærea arma, uictoriæ præmium erant.* *e* ℂ *Bina uice.*) *Bis uictoriã in Hecatombæis retulit. Periphraſis enim uictoriæ eſt, à fructu. Victoriæ enim dulcedo efficit, ut laborum ante uictoriam toleratorum obliuiſcamur.* *f* ℂ *Fortunatorum laborum.*) *Græce eſt εὐφόρων, hoc eſt, facilium. Victoria enim parta, labores qui præceſſere, & faciles & iucundi ſunt, Legitur & εὐφρόνων, hoc eſt, iucundorum. Dulceſcunt enim poſt obtentam palmam labores.* *g* ℂ *Græcum in Pythone exercitum.*) *Id eſt, antagoniſtas Pythij certaminis: à Pythia uictoria cum prædicans.* *h* ℂ *Coronam.*) *Pythiam & Nemeam. Muſis dedit occaſionem, ut Pythiam & Nemeam eius uictoriam celebrarent. ἀρόσαι colere: ut ſuprà poëtas Pieridum nominauit ἀροτὰς, id eſt, cultores.*

i ℂ *Ponti portis.*) *Repetit quod dixit, & clarius exponit. Ponti portæ, eſt periphraſis Iſthmiorum.* *k* ℂ *In Adraſtæis paſcuis.*) *Periphraſis Nemeorum. Ter uictoria potitus eſt in Nemeis, quæ ſunt à ſeptem apud Thebas inſtituta, quorum Adraſtus unus eſt.*

[a]Iupiter pater, quæ mente quidem expetit, ore conticet. [b]Omnis autem operũ finis & conſum-

» matio in te eſt, [c]neq; ignauo corde adferens au-
» daciam à te gratiam petit.

EPODOS, COLON XII.

[d]Cognita Deo cano, [e]& ei qui circa ſummorũ certaminum cacumina inuigilat. Supremum autem Piſa Herculis [f]inſtitutum habet. Suaues certe uoces dilucide [g]in feſtiuitatibus Athenienſium bina ipſum uice [h]per interualla laudauere. [i]Terra uero igni aduſta, [k]fructus oliuę ad Iunonis magnanimum populum acceſsit in uariegatis uaſorum ſeptis.

a ℭ *Iupiter pater.) Apoſtrophe ad Iouem, qua & Vliæ filium Thiæum Olympiam etiam uictoriam optare dicit, non ſine labore quidem, quum citra laborem ea conſtare non poßit. Attamen adeò uerecundus eſt, ut non audeat palàm eam à te uictoriam poſtulare.* *b* ℭ *Omnis autem operum.) Eſt gnome, qua uictoriam in Iouis nutu conſiſtere uerè dicit.* *c* ℭ *Neq; ignauo corde.) Et animo & corpore robuſtus tuum implorat auxilium, ut circulum Græciæ ludorũ abſoluat, per te Olympia etiam uictoria accepta.* *d* ℭ *Cognita Deo cano.) Suſpicionem falſi præoccupat. Iupiter Olympiorũ præſes me uera dicere nouit.* *e* ℭ *χ᾽ ὅστις pro καὶ ὅστις.) Ad Thiæum refertur melius. Hoc eſt, & Ioui cognita cano, & ei non inexplorata, qui certat ſumma certaminum culmina conſcendere, hoc eſt, Olympiam uictoriam obtinere.*

f ℭ *τεθμόν.) Doricum eſt, pro θεσμόν. Hercules enim Olympiaca inſtituit, ut in Olympiacorũ origine ſubindicatum.* *g* ℭ *In feſtiuitatibus Athenienſium.) Id eſt, Panathenæis, quibus nomen eſt ab omnium Athenienſium uel Atticorum ſolenni cõuentu: unde etiam Iſocratico Panathenaico nomen eſt inditum.* *h* ℭ *ἀμβολάδαν.) Hoc eſt, non uno tempore, ſed per interualla. παρὰ τὴν ἀναβολήν, hoc eſt, à dilatione, uel procraſtinatione, uel reiectione.* *i* ℭ *Terra uero igni aduſta.) Quid præmij ex uictoria Panathenæorum retulerit, hydriam, aqualem, uel urceum oleo plenũ. Primum hic eſt ἀσύνδετον, dum ait: Terra uero igni aduſta, fructus oliuæ, pro, & fructus oliuæ. Deinde, Terram igni uſtam, ipſum urceum, qui igni conſolidatur & induratur, dicit. Vas enim fictile primum ex luto fingitur, deinde igni conſolideſcit. Vel pro æreo uaſe accipit: æs enim primum è terrea mate-*

ria

ria conflatur, deinde ex ære uaſa funduntur. k ¶ *Fructus oliuæ.*) *Eſt ipſum oleum. Dabatur aũt præmij loco uictori Panathenaico, uas ærcũ, oleo refertũ: quod Minerua olei inuentrix fuerit. Nec ulli niſi uictori ex Attica oleum euehere licebat: quod uas pulchre pictura, ut par erat, exornatum conſpiciebatur. Summa, Thiæus Panathenæorum uictor, uas oleo oliuarum refertum Athenis Argum pertulit.*

STROPHE III. COLON XI.

[a]Sequitur autem Thiæe, ab auunculis maternis celebre genus ueſtrum gloria certamina decens, unà cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. [b]Atqui dignus ego iudicari queã, Thraſycli Antiæq; cognatus exiſtens, in Argo, [c]non occultare oculorum lumen. [d]Quot enim uictorijs diues illa urbs Prœti floruit? [e]Corinthiacis iugis & [f]Cleonæos apud uiros quater uictoria conſpicua fuit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

[g]Sicyone uero argenteis phialis uino aptis honorati receſſerunt Argos. [h]E Pellene induti tergum molli purpura redierunt Argos. [i]Verum æris indicare multitudinem uires meas excedit: maiore enim ocio indigeret, enumerare quantũ æris [k]Clitor, Tegea, Achæorumq; excelſæ urbes, quantum deniq; [l]Lycæũ, prope Iouis aram contulerint, ubi tum manuum tum pedum robore [m]uicerunt.

a ¶ *Sequitur autem Thiæe.*) *A matris maioribus.* μήτρωες *& matris fratres & maiores ſignificat. Genus tuum, inquit, ô Thiæa clarum eſt, matris nomine, cuius cognati Antias & Thraſycles nonnihil ad Caſtoris & Pollucis ſtirpem pertinent, quemadmodum ſubiungit.* b ¶ *Atqui dignus ego.*) *Hæc poëta in perſona Thiææ dicit per proſopopœiam, uel* μίμησιν.

c ¶ *Non occultare oculorũ lumen.*) *Quum uictoriam, inquit, ego Thiæas obtinuerim in Argo, meorum oculorum fulgorem non occultauero: id eſt,*

non defigam in terram oculos ceu deuictus, ſed libere circumſpiciã, uictoris inſtar. Solent enim ſontes & rei & noxij & deuicti, pudore ſuffuſi, & caput & oculos in terram declinare, non libere circumſpicere auſi. d ¶ *Quot enim uictorijs diues.*) *Ad Argi laudem redit, ipſum à Thiæi maiorum uictoria extollens. Vrbem Prœti hic Argos appellat, quam principio huius odæ Danai ciuitatem nominauit. Prœtus enim Abantis Argiuorum regis filius, patri in regno ſucceſſit.* e ¶ *Corinthiacis ſeceſſibus.*) *Hoc eſt, Iſthmijs ludis uicerunt Thiæi maiores.* f ¶ *Cleonæos apud uiros.*) *Hoc eſt, in Nemeis ludis. Cleonæ enim, ut Plinius refert lib. 6. cap. 6. & Clitorium Nemeam regionem includunt. A Cleonis, leo Cleonæus, ab Hercule apud Molorchum paſtorem hoſpitem agente, interfectus dicitur. Atq; ipſas Cleonas pro Nemeis hic ludis accipit.* g ¶ *Sicyone.*) *Vt in Pythijs Sicyonijs argenteæ phialæ niceterij loco ſint datæ, quum è præcedenti ode planum ſit, nõ eſt neceſſum eadem hic repetere.* h ¶ *E Pellene.*) *Ciuitas Achaiæ eſt Pellene, ut Stephanus & Plinius lib. 4. cap. 6. memorãt. Aguntur aũt Pellenæ Dija, à Ioue nomen gerentia feſta, uel Theoxenia. Certaminũ quæ illic agebantur præmiũ erat chlamys uel chlæna, ueſtis qua hybernum frigus arcetur, ut in Olympijs etiam traditum.* i ¶ *Verum æris.*) *Aeris, hoc eſt, æreorũ præmiorum uel armorum ex ære factorum. In plerisq; nanq; certaminibus lebetes, & ærea ſcuta dabantur, uictoriæ merces.* k ¶ *Clitor & Tegea.*) *Vrbes ſunt Argolicæ. Tegeam Stephanus in Arcadia recenſet.* l ¶ *Lycæum.*) *Lycæum Arcadiæ montem Plinius lib. 4. cap. 6. tradit, in quo Iouis ſit delubrũ. Stephanus Lycæã urbem Arcadiæ ex Theopompo refert: fortaſſe hancipſam Pindarus intelligit: etſi genere uarient. Theopompus enim τὴν λυκαίαν, Pindarus τὸ λύκαιον habet. Fieri poteſt quod proxime Lycæum montem eiuſdem nominis urbs λυκαία habitata ſit. Enimuero quid attinet hic multa coniecturare?* m ¶ *Vicerunt.*) *Manuum robore, periphraſis eſt pugilatus. Pedum robore eſt periphraſis curſus. Manuum robore & pedum, ipſum & pancratium intelligi poteſt.*

EPODOS, COLON XII.

[a]At Caſtore cum fratre ſuo Polluce ad hoſpitium diuertente, apud cognatũ tuum Pamphaën, [b]non mirum eſt ueſtro generi inſitum & agnatũ eſſe, ut bonos Athletas proferat, [c]poſtquam latè patentis Lacedæmonis moderatores certaminũ

ſortem

ſortem ac lætitiã cum Mercurio & Hercule adminiſtrant: [d]Siquidem ij ualde bonos uiros curant, ac fida deûm ſoboles exiſtunt.

a ¶ *At Caſtore cum fratre ſuo Polluce.) A cognato uel maiorũ uno Pamphaë effert Thiæum: cõmemorans tanta iuſtitia & pietate Pamphaën prædicatum fuiſſe, ut Tyndaridæ ad eum diuerterint, nempe quando alternis iam in cœlis, iam apud homines agunt. Tum enim diuerterunt ad Pamphaën, ad genus Thiæi pertinentem, quando immortales illi fratres Caſtor & Pollux in terris agunt. Quomodo uero alternis aliàs in cœlo, aliàs in terra, uel ſub terra agant, & Homerus indicat, dum inquit:*

ἄλλοτε μὲν ζώουσ᾽ ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε

τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασι ἶσα θεοῖσι. *& Pindarus hoc loci ſubijcit. Porrò in tertia Olympiorum ode Caſtor & Pollux amantes hoſpitum prædicantur: ac in panegyri Theoxeniorum dij hoſpitio & expectabantur & ſuſcipiebantur. Fieri ergo poteſt, quod & hoc loci Pindarus à Pamphaë in Theoxenijs Tyndaridas hoſpitio ſuſceptos putet. Magnam autem eius hominis & pietatem & religionem eſſe operæpreciũ fuerit, ad quem dij diuertant. In ſacra Bibliorum hiſtoria (quur enim & eius hic nõ liceat meminiſſe) Abraham & Lot & angelos & Deum exceperunt in domum ſuam, id quod & ad Hebræos Epiſtola teſtatur, 11. cap. Illi diui patriarchæ uerè Theoxenia celebrarunt: quorum reſpectu Argiuorum Theoxenia à Tyndaridis inſtituta, ſomnium ſunt & umbræ ſomnium. Chriſtiani Theoxenia agunt quoties* καὶ τὸν λόγον θεοῦ τῇ καρδίᾳ ἑαυτῶν ἐγκλείζουσι, καὶ τῇ τοῦ κυρίου τραπέζῃ χρῶνται. *Verum hæc aliò pertinent.* *b* ¶ *Non mirum eſt ueſtro.) Quia Pamphaës hoſpitio excepit Tyndaridas, ideo eorum beneficio, ueſtro Thiæe, inquit, generi uictoria certaminum confertur.* *c* ¶ *Poſtquam latè patentis.) Tyndaridæ diſpenſant lætitiam & conuiuia, quæ uictores concernunt, unà cum Mercurio & Hercule. Sunt enim illi certaminũ in Argo diſpenſatores, uel præſides Hecatombæorum. Hinc paulò ante dixit: Sequitur autem Thiæe ab auunculis maternis celebre genus ueſtrum gloria certamina decens cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. hoc eſt, Caſtoris & Pollucis & Gratiarum beneficio.* *d* ¶ *Siquidem ij probos uiros ualde curant.) Amorum ſynceritate Thiæi maiores extollens, bonos uiros Tyndaridis curæ eſſe dicit, ac pariter fidem & amicitiam illorum ad memoriam reuocat. Fratres illi gemini, ut erga ſeſe ipſi fideles extiterunt, ſic erga ſuos cultores nihil non beneficiorum conferre ſolent. Sic & uobis ô Thiæe cõmodant.*

STROPHE IIII. COLON XI.

[a]Permutantes enim alternis diem quidem alteram charo patri Ioui tribuūt, alteram uero ſub occultis terræ locis [b]in Therapnes cōcauitatibus eandem ſubeunt mortem: [c]poſtquā hanc uiuendi rationem Caſtore in bello pereunte, Pollux eligere maluit, quàm ſolus deus eſſe, & in cœlo ſine fratre agere. [d]Hunc enim Idas boues ſurripientē conſpiciens, æreæ haſtæ acumine ſauciauit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

[e]A Taygeto [f]pede radians [g]Lynceus in ſtipite quercus ſedentes conſpexit. Siquidem omnium hominum longe acutiſsimi uiſus erat Lynceus. Deinde ſubitò, celeri curſu ad eos geminos fratres peruenerunt, & ingens repente opus perfecerunt, grauiaq; manibus perpeſsi ſunt à Dioſcuris [h]Apheretidæ. Mox enim proſtrato Caſtore Ledæ filius adfuit, perſequens Apherei natos: at illi prope patris ſui tumulum reſtiterunt.

EPODOS, COLON XII.

Vnde arreptam [i]Ditis ſtatuam, politam nempe petram, Pollucis in pectus iniecerunt: cæterū neq; cōtundere, neq; cohibere ipſum potuerūt. [k]Excandefactus igitur celeri iaculo, in Lyncei latera ferrum traiecit. [l]Iupiter deinde in Idam igniferum fumidumq; deiecit fulmen, ſicq; unà exurebantur & interibant ambo. [m]Adeò difficile eſt, fortioribus repugnare uelle.

STROPHE V. COLON XI.

Ilicet ad fratris uiolentiam reuerſus Tyndarides,

des, nondum planè mortuũ, ſed adhuc anxie reſpirationibus rigentem reperit. Calentibus itaq; lachrymis profuſis, & gemitu facto repente clamauit: [n]Iupiter pater, ecquis tantorum luctuum finis erit? Et mihi cum hoc infligas mortẽ ô rex. » Orbato enim amicis uiro omnis abit honor. Iam » & pauci mortaliũ in adflictione fideles ĩueniunt, *Id eſt, reſpirantem & palpitantẽ.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

» Qui laborem & curam amici ſuſcipiant, aut le» uaſsint. Sic dixit. At Iupiter ſic orſus contrà, id uerbi proloquutus eſt: [o]Tu quidem mihi filius es, illum uero deinde Tyndarus heros matri tuæ appropinquans, maritus ipſe, mortale ſemen ſtillauit. Sed age tamen, horum tibi optionem do: Siue mortem fugiens, iuuiſamq; ſenectam, in Olympo malis agere, unà cum Minerua, cruentoq; Marte,

EPODOS, COLON XII.

Eſt harum tibi rerum ſors. Sin circa fratrem pugnando, in omnibus tuis cum eo æque diuidere cogites, partim quidem ſub terra deliteſcens ſpiraueris, partim uero in aureis cœli ædibus. Hæc ubi fatus eſſet Iupiter, non duplex animo conſilium Pollux uolutauit, [p]reſoluit ſtatim oculum, dehinc uocem reduxit armati adeoq; fortis Caſtoris.

a ❨ *Permutantes enim alternis.)* *Ad Caſtoris & Pollucis fata digreditur, mutuã illorum fidem & amicitiam exponens. Hac enim ratione diſtributã inter ipſos immortalitatem, ut altera die apud ſuperos, altera apud mortales in terris agant: iuxta Pindari ſententiam.* *b* ❨ *In Therapnes.)* *Therapne*

Laconicæ oppidum, cuius & ſuprà in Olympijs facta mentio, & alijs paßim Pindaricis, & Encomio Helenæ apud Iſocratem, ubi Caſtor & Pollux & Helena in lucem ſunt progeniti. Sunt qui pro Lacedæmone accipiant: de qua ſatis in tertia Olympiorum ode. c ℂ *Poſtquam hanc uiuendi.*) *Modum hiſtorica narratione ſubiungit, quo Caſtor & Pollux alterna uita & morte potiantur: uel, alternis diebus & in cœlo & terra agant.* d ℂ *Hunc enim Idas.*) *Hiſtoria de Caſtoris interitu plana eſt apud Pindarũ, ut ob abactos ſurreptosq́; boues interierit. Scholia uero hunc ad modum Tyndaridarum fata tradunt. Lynceus & Idas Apherei filij, Leucippi filias Phœben & Elairam in uxorem ambierunt: ad horum nuptias inuitati Caſtor & Pollux, ſponſas illas abreptas abduxerunt. Hinc exorto nuptiarum cauſa prælio, Caſtor occiditur. Deinde Pollux utrunq; fratrem, Iouis patris fulmine adiutus, interemit.*

e ℂ *A Taygeto.*) *Mons eſt Laconicæ Taygetum. Stephanus.*

f ℂ *Pede radians.*) *Propter uelocitatem, pede fulgentem Lyncea appellat, metaphoricôs.* g ℂ *Lynceus.*) *Hic Lynceus eſt de quo prouerbiũ, Lynceo perſpicacior.* h ℂ *Apheretidæ.*) ἀφαρητίδαι, *patronymicum ab* ἀφαρεύς. *Idas & Lynceus Apherei filij.* i ℂ *Ditis ſtatuam.*) *Ditis ſtatuam, lapideam columnam appellat, quod uita defunctis erigatur, qui in Ditis regia recubãt: id eſt, qui mortui ſunt. Euulſam ergo ſtatuã à monumento patris ſui Apherei, in Pollucem proiecerunt.* k ℂ *Excandefactus.*) *Lynceus ferro Pollucis traiectus.* l ℂ *Iupiter uero in Idam.*) *Idas fulmine Iouis ictus, perijt ob interfectum Caſtorem.* m ℂ *Adeò difficile eſt.*) ὑποφώνημα, *gnomen incluſam habens & prouerbiũ. Apheretidæ ſeſe præſtantioribus congreßi interierunt.* n ℂ *Iupiter pater.*) *Precatio ad Iouem Pollucis.* o ℂ *Tu mihi quidem filius.*) *Iupiter optionem dat Polluci, ut uel ſolus immortalis ſit, uel immortalitatem ſuam cum fratre Caſtore æque partiatur.* p ℂ *Reſoluit oculum.*) *Iupiter oculos Caſtoris clauſos morte reſoluit, & ad uitam reſtituit.*

ARISTAGORAE PRAESIDI TENEDIO, FILIO ARCESILAE, ODE XI.

STROPHE I. COLON VI.

O [a]Veſta Rheæ filia, Iouis altiſsimi, eiusq́ germanæ dominatione & regno æqualis Iunonis, ſoror, [b]quæ Curiam inhabitas, benigne quæſo tuum

ad tha-

ad thalamum Ariſtagoram ſuſcipe,[c] illiusq; prope ſplendidum ſceptrum à cõſilijs benigne complectere,[d] qui te uenerantes iuſte adminiſtrando conſeruant Tenedon,

ANTISTROPHE, COLON VI.

[e] Sæpenumero quidem libaminibus atq; ſacrificijs[f] primam dearum colentes. Ipſis quidem cithara & carmen perſonat,[g] hoſpitalisq; Iouis exercetur ius in æternis eorũ menſis.[h] Quare cum laude & gloria duodecim menſium interuallum læto corde perage.

ENARRATIO.

Primum inſcriptio explicanda breuiter. Inſcripta eſt hæc ode Prytán͂ Tenedio, hoc eſt, gubernatori, uel adminiſtratori Tenedi inſulæ. Scholia alteram Tenedon Troiæ eſſe tradunt, de qua & latinus Poëta:

Eſt in conſpectu Tenedos notiſsima fama
Inſula diues opum. *Alteram Lybiæ. Stephanus unam eſſe Sporadum teſtatur, à Tenno & Amphithea uel Hemithea Cycni liberis, ceu* τέννου ἕδος, *hoc eſt Tenni ſedem: ex Hecatæo id referens. Hæc antea dicta eſt* λευκόφρυς. *Eſt & altera Tenedos apud Lyciam: uel, ut Apollodorus, in Pamphylia eſt. A Tenedo prouerbia ſunt, Tenedius tibicen, de mendaci teſte. Tibicinem enim Philonome ad Cycnum perduxit, qui teſtificaretur Tennẽ ipſam uoluiſſe comprimere. Et aliud adagium, Tenedia bipennis, de crudeli iudice & legislatore: à rege quodam Tenedio, qui quum legem ſanciuiſſet, ut in adulterio deprehenſus ſecuri perceuteretur, in filio ſuo* ἐπ' αὐτοφώρῳ *comprenſo, eandem legem inuiolatam ſeruauit. Hæc ex Stephano. Verum de his adagionibus Eraſmus abunde diſputat. Tenedum aũt hic intelligit, quæ eſt in Leſbo.* πρυτανεῖ. *Quur Prytanen uocet, in ipſa enarratione primæ Strophes in dictione* πρυτανεῖον *planum fiet. Iam ad argumentum ſtylum uertamus.*

Ariſtagoram itaq; ab adminiſtratione ſua, à ſuorum item conſiliariorum iuſtitia, pietate & hoſpitalitate prædicat: deinde à parente Arceſilao, à lucta & pancratio, à maioribus Piſandro & Menalippo: ad liberalitatẽ tandem ipſum clanculum adhortans. Cæterum neq; hanc odam Didymus Nemeonicis adſcri- *Argumentum.*

bendam putat: quandoquidem id ex eo ſatis colligatur, quod iam gubernatorē laudet, qui tamē olim in adoleſcentia ſua, lucta & pancratio palmā obtinuerit: cuius eius uictoriæ & iam meminit, acclamans gubernanti hoc epinicio.

a (O Veſta Rheæ filia.) *Quia Ariſtagoras hic* πρυτάνης, *hoc eſt, gubernator & adminiſtrator Tenedi erat, ideo ad* ἔτυμον *uocis reſpiciens Pindarus, orditur à Veſta dea illa, quæ* τὸ πρυτανεῖον, *ſiue* τὴν ἑστίαν, *hoc eſt, focum incolit. Porrò apud Athenienſes quinquaginta ab unaquaq; tribu delecti uiri, qui, quæ à Senatu decreta eſſent, perſequebantur, dicebantur* πρυτάνεις, *ut Arpocration ex Aeſchine indicat. Hinc metaphorice ſimpliciter pro adminiſtratoribus, ut hoc in loco, uſurpantur* πρυτάνεις. *Hinc* πρυτανεῖον *multitudinis numero Iſocrati pecuniam ſignificat, quam & reus & actor depoſuerunt in iudicio: ut idem Arpocration teſtatur. Pindaro uero hic* τὸ πρυτανεῖον *domum illam ſenatoriam, uel ædes magnificas quas immoratur* πρυτάνης *ualet, more nominū in* εῖον, *quæ ferè locum ſonant & receptaculum alicuius rei, ut* ἰχθυοτροφεῖον, μουσεῖον, ὡρμεῖον, κουρεῖον. *Quanquā Scholia* τὸ πρυτανεῖον *dici putent ueluti* πυρὸς ταμεῖον, *hoc eſt, ignis promptuarium. Vel mutatione* β *in* π, *ceu* βρυτανεῖον, παρὰ τὸ βρύειν, *quod eſt augeſcere ſeu creſcere uel florere, quod in Prytaneo focus & floreat & ſplendeat. Græcis* ἑστία *dicitur: hæc ut Homerus in hymno in Dianam canit, perpetua uirginitate conſpicua eſt, & deorum & hominū amplas domos inhabitat, ut idem Homerus in hymno* εἰς ἑστίαν *cōcinit, ubi & Saturni eam filiā nominat. Iam Rhea Saturni uxor eſt, ideo recte à Pindaro et Rheæ filia uocatur. Hæc à ueteribus numinis loco culta, & à Romanis in templum Victoriæ collocata, æterni ignis præſes fuit. Et quia Veſta ſemper uirginitate gaudet, ideo & uirgines ei conſecrarunt Romani, quas eo in Veſtæ miniſterio uirgines ſemper permanere neceſſum erat. Veſtales illæ puellæ dicebantur. Ouidius per Veſtam ignem intelligendum docet, dum ait:*

Nec tu aliud Veſtam quàm uiuam intellige flammam,
Nataq; de flamma corpora nulla uides.
Iure igitur uirgo eſt, quæ ſemina nulla remittit.

Ipſa ἑστία *Latinis etiam Lar eſt & focus. Atqui dum æternus ignis firmamenti, Sol, Luna & ſtellæ hunc mundum ſemper ſuo iubare illuſtrent, fieri poteſt quod ueteres per* τὴν ἑστίαν *æternum Dei lumen, ſiue Solem, ſiue rectius ipſum Deum intellexerunt. Solet autem in deorum delubris & principum optimatiumq; pergamis focus eſſe lucidior, & ignis rutilantior: ideo non inſcite optimatem Ariſtagorā laudans, cuius focus minime eſt frigidus, quin potius rutilo Veſtæ igni renidet, à Veſta dea, ædes eius ſua benignitate claras reddente, principiū ducit. Schema*

eſt

eſt deeſis. Veſtam enim deam precatur Pindarus, ut ad ſuum thalamũ & ſuam ſedem Ariſtagoram ſuſcipiat. b ℭ *Quæ curiã inhabitas.*) *Prytanẽa, hoc eſt, magiſtratum, atq; ipſas magnificas ædes adminiſtratoris Ariſtagoræ cu ras & colis.* πρυτανεῖον *apud Ariſtophanem in Nebulis & Equitibus do= mus erat Athenis ſenatoria, in qua qui magno beneficio rempublicã affeciſſent, publicis ſumptibus alebantur.* (*der herren ſtub.*) *Pindarus metaphorice pro quacunq; ſplendida gubernatoris æde accipit.* c ℭ *Illiusq; à conſilijs.*) *Rogat ut & Veſta nedum regnantem Ariſtagoram, ſed eius etiam conſultores, in ſuam curam recipiat.* d ℭ *Qui te uenerantes.*) *A pietate & religio= ne prædicat cum Ariſtagoram, tum eius* συμφράδμονας. e ℭ *Sæpe= numero quidem libaminibus.*) *Et hæc ad pietatem pertinent.* πολλὰ δὲ κνίσσα, *hoc eſt, ſæpe etiam pinguedine ſeu nidore, hoc eſt, ipſis ſacrificijs. Ni= dor enim eſt uictimæ & ſacrificij indicium. Ex conſequenti antecedens intelli= gitur.* f ℭ *Primam dearum.*) *Ipſam Veſtam, à qua hic ſumpſit exor= dium. Vel ideo primam, quod uictima & ſacrificijs gaudeat Veſta.*

g ℭ *Hoſpitalis Iouis ius exercetur.*) *Id eſt, hoſpitales ſunt. Iupiter hoſpi= talis eſt, eo quod hoſpites & peregrinos curet, nolit eos iniuria affici, ſed amicè tractari.* h ℭ *Proinde cum laude & gloria.*) *Interuallum duodecim menſium, eſt* τριέφρασις *anni. Hinc apparet magiſtratum & functionem Ariſtagoræ annuam fuiſſe. Eſtq;* ὑγιής. *Optat enim ut feliciter in ſuo magi= ſtratu eum annum tranſigat.*

EPODOS, COLON IX.

[a]Præterea uirum illum Arceſilan parentem, admirandum illud corpus [b]cõgeneremq; Atre= » miam beatifico.[c]Sin quis cum diuitijs, tum forma » præſtiterit alijs, inq; certaminibus primas tenẽs » uires ſuas demonſtrauerit, is & ſeſe mortalia cir= » cunferre membra, & terrã ſe olim fatis ordinan= » tibus ſubiturum meminerit.

STROPHE II. COLON VI.

Huiuſmodi bonos principes & magiſtratus, bonorum ciuium præconijs euehi conuenit, ac mellita, illorum gratia, fabrefactaq; carmina con

cinere. Verumenimuero [d]quũ è uicinis ſedecim eſſent collučtatores, ſolum Ariſtagoram, patriamq́ꝫ eius lucta & magnifico pancratio celebrẽ, ſplendidæ uictoriæ coronauerunt.

a ℂ Prætereá uirum illum Arceſilan.) Parentem Ariſtagoræ Arceſilan uehit laudibus: uel à patre Ariſtagoram laudat. *b ℂ Congenerem Atremiam.) ἀτρεμίαντε σύγγονον, hoc eſt, congenerem Atremiam. Eſt enim ambiguum, ut Scholia referunt, num ἀτρεμίας ſit fratris nomen, uel Atremia ſororis: uel an ſimpliciter ἀτρεμία pro ἀφοβίᾳ, hoc eſt, fortitudine accipiatur.* *c ℂ Quod ſi quis cum diuitijs.) Gnome eſt, qua eos & ſumma felicitate præditos adſeuerat, & ſuæ ſortis iuxtà admonet, ne maiora porrò quærant, ſimulac formam, diuitias, & palmam certaminum obtinuerint: qualeis ſententias ſuprà ſæpe protulit. Meminerint, inquit, diuites & potentes huius terræ, ſeſe homines, nõ deos eſſe: nec ob ſuam efferantur fortunam ſequundiorem, ſed ita ſe gerant, ut ſe mortales eſſe cogitent. Gnome eſt parænetica, cõmonefaciens uictorem, & gubernatorem Ariſtagoram, ne nimium fortuna ſua efferatur.* *d ℂ Quum è uicinis ſedecim.) Inter ſedecim antagoniſtas ſolum Ariſtagoram & lucta & pancratio uiciſſe, idq́; iuuenem, in uicinorum ludis, nõ in ſacris illis quatuor certaminibus, adſerit.*

ANTISTROPHE, COLON VI.

[a]Spes uero parentum ſegniores, pueri uires retinuerũt quo minus Pythone & Olympiæ certaminum periculum faceret. [b]Per ſanè ipſum iuſiurandum, ac meam exiſtimationẽ, circa [c]Caſtaliam ac [d]nemoroſum Saturnij montem ueniens, pulchrius profectò præ certantibus reliquis collegis redijſſet.

EPODOS, COLON IX.

Ad quinquennem panegyrin, Herculis nimirum inſtitutionẽ lætus ſe contuliſſet, comam pur-
„ pureis ramis religatus. Cæterum [a]alium quidem
„ mortalium mente carentes gloriationes ab hone-

ſtis

» ſtis deiecerunt. Alium uero de robore ſuo deſpe
» rantem à proprijs & præſentibus bonis aberra-
» re fecit animus inaudax, ceu manu ab arduis re-
» bus hominem retrahens.

a ℭ *Spes uero parentum ſegniores.) Qui factum ſit, quod Pythijs & Olympijs ludis non ſit adſecutus palmam. Parentes, inquit, timidiores, ueriti ſunt, ne non obtineret uictoriam, hinc domi eum retinuerunt. Alioqui ſi ludos eos acceßiſſet, hauddubie uictoria conſpicuus in patriam ſuam fuiſſet reuerſus. Ideo etiam ſubijcit:* *b* ℭ *Per ſanè ipſum iuſiurandum.) Nihil certius eſt inquit, quàm eum prærepturũ cæteris fuiſſe palmam, modo parentes eum non eſſent remorati.* *c* ℭ *Caſtaliam.) Caſtalia fons Heliconis prope Pythonem uel etiam Delphos. περιφραστικῶς πύθια intelligit.* *d* ℭ *Nemoroſum Saturnij montem.) περίφρασις Olympiorum. Cumulus eſt & collis Saturno ſacer apud Olympiam. Nemoroſus collis, propter oleas, quas illic Hercules ab Hyperboreis aſportatas plantauit.* *e* ℭ *Alium quidem mortalium.) Sententia eſt, qua cum audaciam damnat, tum timiditatem uel puſillanimitatem. Audacia & uana gloriatio non eſt laudabilis: ea enim bona quæ ante pedes ſunt remouet, dum maiora quàm par eſt affectat. Puſillanimitas rurſum damnanda, quod ab arduis rebus fortem animum retrahat. Medium in omnibus rebus eſt optimum. Non audacem, non deſperabundum, ſed fortem eſſe conuenit. Peccarunt parentes tui Ariſtagora in altero extremorum, nempe in timiditate. Non ſatis fortes extiterunt, dum ad Olympiam & Pythonem ſunt ueriti mittere.*

STROHPE III. COLON VI.

[a]Conijcere ualde facile tũ erat Piſandri quon-
dam à Sparta ſanguinem eum eſſe. [b]Ab Amyclis
ille perrexit cum Oreſte armatas Aeolenſium co
pias huc reducens. [c]Sed & iuxta Iſmeni fluenta
Ariſtagoræ genus à Melanippo materno auo
» pendere, coniecturare non erat difficile. [d]Anti-
» quæ ita uirtutes

ANTISTROPHE, COLON VI.

» Auferuntur, [e]robur hominũ, permutatæ gene

» rationibus [f] Neq; deinceps nigra tellus in promptu fructum dedit, nec arbores ſingulis annorū reuolutionibus, bene olentem florem ferre diuitijs ſimilem uolunt niſi per alternationē. Eodem pacto mortales hominum uires ducit

EPODOS, COLON IX.

» Fatum. [g] At ex Ioue homines finis manet: illum non prænoſcimus, non ob oculos ponimus, ſed faſtuoſi incedimus, multas res in animo noſtro uerſantes. Sed membra noſtra [h] impudenti ſpei alligata ſunt. Prudentiaq; & remoti conſilij fluxus à nobis remoti ſunt. [k] Ergo lucri modum uenari opportunū ac decorum eſt. Amorū nanq;, quos conſequi nequeas, uehementiores inſaniæ fuerint.

a ℂ *Conijcere ualde facile erat.)* *Ex uirtute Ariſtagoræ facile cognoſci poterat, eum Piſandri nepotem eſſe, uel à Piſandro genus ducere, à forti nimirum principe.* *b* ℂ *Ab Amyclis.)* *Qualis Piſander fuerit, & quid geſſerit, paucis oſtendit. Piſander, inquit, Amyclæus uel Spartiates cum Oreſte ex Lacedæmone in Aeoliā migrauit, ibiq; Tenedon Leſbi urbem incoluit, ex qua oriundus eſt Ariſtagoras. Hinc ergo colligitur, Tenedon hanc Leſbi urbem uel etiam Aeoliæ eſſe. Vt uero Oreſtes in Aeoliam coloniam deduxerit, Hellanicus in primo Aeolicorum prodidit memoriæ, ut Scholia teſtantur.* *c* ℂ *Sed & iuxta Iſmeni.)* *Genus paternū ad Piſandrum Spartiatam, maternum ad Melanippum Thebanum refert. Iſmenus autem Bœotiæ fluuius eſt prope Thebas, ubi Adraſti copiæ cum Thebanis pugnantes corruerunt, ut in 9. Nemeorum ode ſubindicabamus. In eo prælio Melanippus aduerſus Tydea manū conſeruit, ubi adeò in eum excanduit ab ipſo uulneratus Tydeus, ut ab Adraſto interfecti cerebrum exorberet. Ea crudelitate permota Minerua, immortalitatē ei, qua donarat illum, ademit. Priſcum ergo Ariſtagoræ ſtemma eſt, à matre ad Melanippum illum Thebanū pertinens: quem pium etiam eſſe oportuit, quum Minerua eius cauſa immortalitate Tydea priuarit.* *d* ℂ *Antiquæ uirtutes.)* ἐπιφώνημα *eſt, quo patrum & maiorum uirtutes in poſteros atq; nepotes*

poteſt transfundi ait. e ¶ Robur hominum.) *Appoſitio. Antiquæ uirtutes, quæ ſunt ipſa fortitudo & robur bellicum.* f ¶ Neq; deinceps nigra tellus.) *Probat exemplis, non ſemper, neq; ſimul bona proferri, neq; præclara geri poſſe. Nigra tellus ſolet eſſe pinguior & fertilior alterius coloris arvis: & interim tamen neq; illa ſemper optimas fruges producit, ſed omnia per alternationem & intermiſſam quietem, progenerantur copioſius. Itidem arborũ fœtus ſeſe habet. Eundem ad modum fortitudo & reliquæ mortalium uirtutes, non in omnibus liberis & nepotibus eniteſcunt, ſed aliàs abſconduntur, aliàs caput denuò erigunt. Sic tametſi à Piſandro & Melanippo, uiris & ducibus uirtute claris, pauci rebus geſtis celebres effulſerint, auita tamen non eſt extincta planè uirtus: unus enim Ariſtagoras maiorum ſuorum inclyta ſtudia ad uitam reuocauit, & per ſeſe reſtituit.* g ¶ Atqui ex Ioue homines finis manet.) *Hortatur Ariſtagoram, ut non felicitatis ſuæ nomine efferatur, ſed cogitet ſeſe mortalem eſſe.* h ¶ Impudenti ſpei.) *Hoc eſt, nos plura ſemper nobis pollicemur, quàm poßimus conſequi.* i ¶ Ergo lucri modum uenari.) *Ἐπαίνεσις eſt, qua cõmonefacit adminiſtratorem Ariſtagoram. Ne quæras, inquit, plura uel maiora, qui in ea felicitate & dignitatis faſtigio conſtitutus es, propter ſedecim coronas, quas lucta & pancratio paßim in Græciæ certaminibus, (licet non periodicis, hoc eſt, ſacris & quatuor illis generalibus) adeptus es: iam beatus es, opulentus es, reipublicæ habenis moderaris: ne ampliora deſideres, ſed his cõtentus acquieſce, & effice, ut uirtutes tuæ per poëtas & Lyricos decantentur, tum plus gloriæ naciſcêris, quàm opum accumulatione: clanculum, ut in argumento monui, ad liberalitatem eum inuitans.*

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN PINDARI NEMEA FINIS.

HERODOTO THEBANO,

ODE I.

STROPHE I. COLON VII.

M[a]ATER mea, [b]aureo ſcuto inſignis Thebe, [c]opus tuum omni negocio præſtantius iudicabo. [d]Ne mihi obſecro iraſcat̃ aſpera Delos, [e]in qua nunc compoſui quiddam bonis inclytisq́ parentibus amabiliſsimũ. [f]Cede Apollonias paululum: [g]utrarunq; enim gratiarum, fortunantibus dijs, copulabo ſummam.

ANTISTROPHE, COLON VII.

[h]Et intonſam ferentẽ comam Phœbum [i]hymnis celebrans, in circunflua [k]Ceo [l]cum inſulanis, [m]& mari ſeptam Iſthmi eminentiam: [n]poſtquam ſex coronas Cadmi exercitui, è certaminibus tribuit, pulchram, uictoriæ cauſa, gloriam patriæ.

ENARRATIO.

Iſthmia ludi ſunt, ad circulum quatuor Græciæ celeberrimorum ſpectaculorum pertinentes: nomen habentes ab Iſthmo, anguſtia illa inter Aegeum & Ionium mare, non longe à Corintho. A Corinthi Iſthmo Neptunus Iſthmius dicitur, autore Stephano: & Iſthmia uictoria, à ludis Iſthmijs. Nam in Iſthmo Neptuni delubrũ eſt quinquennalibus ludis inclytum, ut Plinius lib. 4. cap. 5. tradit. Ab Iſthmo παρίσθμια etiam deducuntur, quas Medici naturæ antiſtites tonſillas uocant. Ab Iſthmijs ludis uerbum, quod adagioni locum dedit, ἰσθμιάζειν deducitur, quo non optime ualentem uitam ducere ſignificant Græci: quod Iſthmiorum ludorum tempus eſſet ἐπίνοσον, morbidum & peſtilens, ob confluentem Græcorũ multitudinem, ut Heſychius etiam teſtatur. Vt ergo Iſthmia, ludi illi, ab Iſthmo Corinthi dicãtur, paucis indicatũ eſt. Iam quomodo & quur cœperint, breuiter iuxtà ſubnectendum. Quum Athamas Aeoli filius

lius Nephele uxore priore defuncta, Ino Cadmi filiam duxiſſet, ex qua Lear-chum & Melicertē liberos ſuſtulerat, uerſus ex ira Iunonis in rabiem (ut Scho lia Pindarica, & Ouid. in 4. Metamorph. adfirmant) Learchum filium ſuum occidit: hinc & uxor inſequentem furibundum maritū fugiens, cum infante ſuo Melicerta ex petra Moluride in ſubiectum pelagus ſe præcipitem dedit. Ne-ptunus utrunq; miſeratus, Ino in marinam deam, indito Leucotheæ nomine: Melicertem uero in deum, Palæmonis impoſita nomenclatura, permutauit. Fu roris Athamantis non Iunonem, ſed ipſos deos omneis cauſam fuiſſe Scholia in Argonautica Apollonij indicant. Quinetiam in adagio, Inûs dolores, Eraſmus recitat. Athamas Aeoli filius primū uxorem habuit Nephelen, quæ illi Hellen & Phrixum peperit: hac defuncta Ino Cadmi filiam duxit: hæc ut nouerca in-ſidias ſtruens Hellæ & Phryxo, perſuaſit mulieribus, ut ſemina, priuſquā ter-ræ mandarentur, igni adurerent ac torrerent: quo facto, eo anno nihil frumenti terra dedit. Athamas rex legatos Delphos mittit ſcitatum cauſam. Hic Ino le-gatos corrumpens euicit apud eos, ut reuerſi dicerent, Apollinem poſcere ad ui ctimā Hellen & Phryxū. Reuerſi igitur legati, referunt Athamanti, Apollinē hoc reſpondere, terram non daturam fruges, niſi liberi eius ex priore coniuge immolentur dijs. Athamas rem ita ſeriò ſeſe habere ratus, adornat aram, Hel-len & Phrixum uictimæ deſtinat. Dij uero miſerti liberorum Athamantis, au-reo ariete eos per aëra abducunt. Helle cum ſeſe non tutò in dorſo arietis te-neret, in mare decidit, quod ab ea dicitur Helleſpontus. Phryxus in Colchum delatus eſt. Vlciſcentes dij Inûs maleuolentiā, adegerunt in rabiem Athaman-ta, ita ut Learchum filium Inûs maiorem natu occideret rurſum, ipſamq; cum infante perſequeretur: quæ timore perculſa, ſeſe in mare cum infante Melicerte præcipitauit: ubi Ino in Leucotheam deam, quæ Latinis Albuna eſt uel Alba dea, Melicertes in Palæmonem tranſmutatus eſt. Nereides igitur quodam tem-pore chorum ducentes, Siſpyho Corinthiorum regi apparuerūt, iubentes ut in gratiam Melicertæ, ludos Iſthmios inſtitueret. Funebre igitur ſpectaculum in Melicertæ honorem Iſthmia fuerunt primū. Intermiſſi ſunt hi ludi aliquandiu, propter pericula latronum, donec Theſeus ſublato Procruſte, eos redintegra-rit. Corona uictoribus primum ex apio dabatur, quod eſſet terreſtris planta. Deinde uero ex pinu texebatur, propterea quod infrugifera, maris inſtar arbor ſit: quo ſignificabant uictorem præter gloriam & decus nihil expectare. Age-bantur Iſthmia, ut in 6. Nemeorū ode planum fit, tertio quoque anno: ut uero Plinius, ſingulis luſtris. Ego uero hic Pindaro potius accedendum arbitror, ut qui de his certaminibus græcis, græcus ipſe certus alijs ſcripſerit. Trieterica enim taurorum uictima per Neptunium delubrum 6. Nemeorū ode periphra-

Iſthmio-rum ludorū origo.

140

ſticôs à Pindaro,ipſa Iſthmica nominãtur. Hæc de origine & inſtitutione Iſthmiorum. Herodotum Thebanum ab Iſthmia uictoria, à comparatione laudat. Confert enim cum Caſtori & Polluci. A patre Aſopodoro. Tandem precatur perorationis loco, ut dei benignitate poſthac Pythiorum & Olympiorum etiam uictoriam indipiſcatur. a ℭ Mater mea.) A patria uictoris orditur. Et quia Pindarus ipſe etiam Thebanus eſt,ideo Thebas matrem ſuam appellat, ut in qua ſit & genitus & educatus. b ℭ χρυσάσπιον.) Aureo ſcuto inſignem Thebas nominat, παρὰ τὸ χρύσον καὶ ἀσπίδα, per metonymian & ſynecdochen: hoc eſt,bellicoſam. Scholia arbitrantur hæc Pindarum ad ipſam heroidem Theben urbis tutelarem deam referre, à qua ſit urbi nomen inditum. Hanc uero filiam Aſopi fluminis & Meropes gnatæ Ladonis putant. c ℭ Opus tuum.) Proponit αὐξητικῶς. Te,inquit,à rebus tuis geſtis cunctis alijs urbibus celebriorem hoc epinicio demonſtrabo.

d ℭ Ne mihi obſecro iraſcatur aſpera Delos.) Copiam ſibi fieri uberius Thebas extollendi, à Delo petit. Quid ergo orat, ne ægre ferat Delos? Cauſa eſt, quod Cij uel Coi rogarant Pindarum, ut pæanem Apollini Deliacum conſcriberet: quẽ dum pangit, Herodoti Thebani cum uictoria, tum ode ſuperuenit, quam primum etiam confecit, Ciorum & Deli hymnũ interim ſuſpendens & imperfectum relinquens. Rogat igitur,hoc ne ægre ferat Delos,quod omiſſo Deliaco poëmate, Thebas propter Herodotum Thebanum Delo præſtantiorẽ ſim conſtituturus. e ℭ ἐν ᾇ κέχυμαί τι, in qua compoſui.) In Delo, inquit,carmen pepigi,quod inclytis parentibus,hoc eſt,ciuibus Deli, ſit maxime placiturum. Parentes Deli,ciues & ſeniores,qui liberos propagant, adoleſcentumq; ſuorum curam gerunt. f ℭ Cede.) ô Delos. Apolloniadem Delon uocat,hoc eſt, Apollini charam, eò quod in ea ſit Apollo genitus.

g ℭ Vtrarunq; enim gratiarum copulabo ſummam.) Hoc eſt,connectã finem & conſummationem duorum beneficiorum, uel officiorum, uel inſtitutorum. Id eſt,utraq; perficiam,& hymnum Cijs & Apollini dicatum,& oden hanc patriæ meæ atq; Herodoto Thebano deſtinatam: ſuo tamen utrunq; tempore. Atq; hunc locum ita intelligendum ſubſequenti mox Strophe declarat, dum inquit: h ℭ Et intonſam ferentem comam.) ἀκειρεκόμαν Apollinem Lyricus appellat,quem Homerus ἀκερσεκόμην, eadem ſignificatione, παρὰ τὸ ἀ στερητικὸν, & κείρω & κόμην. i ℭ Hymnis celebrans.) Chorus enim hymnos in Delo in Apollinem cõcinit. k ℭ Ceo.) Cij ſunt, qui Coi dicuntur. l ℭ Cum inſularibus.) Hoc eſt, ciuibus & Cijs & Delijs. m ℭ Et mari ſeptã.) Prima gratia & primũ inſtitutum eſt,celebrare Delium Apollinem. Altera eſt,euehere Iſthmia: ex quibus Herodotus

dotus patriam ſuam Thebas illuſtrauit. n (*Poſtquam ſex coronas.*) *Quare Iſthmia euehere uelit, αἴτιον eſt. Sex coronas, quas uictoriæ cauſa retulerunt, Iſthmia dederunt. Variant hic in ſenario coronarũ autores. Alij ad Thebanos ſex uictores referunt: alij ad ſolum Herodotum: alij ἔξ cum tenui ſpiritu legentes, ad ὤπασε uerbum copulant: & uerbum ὤπασε nõ ad Iſthmum, ſed ad Apollinem ludorum præſidem flectunt. Sunt qui ad Herodotum referant ſolum coronas, ſed eas ex uarijs ludis, non è ſola Iſthmo retuliſſe ſentiunt: atq; huius ſententiæ eſt Ariſtodemus Alexandrenſis: Thebis ergo Iolia uel Heraclia, in Orchomeno Minyia, in Eubœa Baſilia, in Theſſalia Proteſilia, in Iſthmo nunc Iſthmia, & alia finitimorũ certamina, quæ hic præterierit, uicit. Sed hic quiſq; quod rectius uiſum fuerit ſentire poteſt. Verũ mea quidem ſententia, quemadmodum ex Pindari uerbis colligere datur, ad Iſthmon ſenarius coronarũ referendus eſt, nec ad ſolum Herodotum, ſed & alios etiam Thebanos uictores. Vnum enim Herodotum non poteſt Cadmi exercitum cõmode appellare, niſi per ſyllepſin & ſynecdochen totum pro parte accipiat: perinde ac mox Geryonæ canes, unum duntaxat canem appellat.*

[a]In qua & intrepidum Alcmena peperit

EPODOS, COLON XI.

Filium, [b]quem feroces olim Geryonæ horruerunt canes. [c]Ego uero Herodoto qui curru quadrijugo uicit, quiq́ per ſeſe habenas gubernauit, hoc Encomij apparans, uel Caſtoris uel Iolai adiunxerim hymno, [d]illi enim heroũ aurigæ tum Lacedæmoni, tum Thebis præſtantiſsimi nati ſunt

STROPHE II. COLON VII.

Ac [e]in certaminibus, plurima ſunt præmia nacti, tripodibus, lebetibus, aureisq́ phialis domũ ſuã exornarũt coronis, quæ uictoribus debent̃, redimiti. Clara uero illis uirtus & [f]nudis ſtadijs, & in ſcutis ſtrepentiũ armatorũ curſibus relucet.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Quales nanq; erant, dum manibus haſtas tra-

ijcerent, ac lapideos diſcos iacularentur:[g] Nec tum enim quinquatriũ erat,[h] ſed quodlibet egregium opus ſua merces manebat. Siquidem frequentibus coronarũ ramis [i] iubas religabant. Id quod[k] prope Dirces fluenta &[l] Eurotę apparuit.

EPODOS, COLON XI.

[m] Iphiclis enim filius Spartanorum generi contribulis erat.[n] Tyndarides uero inter Achæos altam Therapnes ſedem incolit.

a ℂ *In qua & intrepidum.*) *Ad Herculem Thebis oriundum Iouis & Alcmenæ filium digreditur: patriã Herodoti Thebas ab inſigni heroë efferens.*

b ℂ *Quem feroces Geryonæ canes.*) *Scholia hic dicunt ſyllepſin tropũ eſſe, hoc eſt comprehenſionem, quam alij* συνεκδοχὴν *&* ἐναλλαγὴν *numeri dicunt. Pluralis enim eſt pro ſingulari. Vnũ enim Geryonæ canem fuiſſe, ut Heſiodus etiam teſtatur. Geryon ille rex Erythiæ inſulæ in Oceano triplicis formæ uixiſſe dicitur: quod ſibi ſimiles duos fratres habuerit, quibus cum unanimiter ſpiritum duxerit. Ouid. 9. Metamorph. Nec me paſtoris Iberi Forma triplex mouit. Huic armenta Hercules abduxit, ab Euryſtheo ſibi præceptum complens: ut eſt apud Iſocratem Encomio Helenæ. Sed quur Geryonæ hunc canes timuerunt? quia rex ille diues armenti fuit: unde ab Ouidio paſtor Iberus appellatur. Paſtores aũt canes pecoribus & armentis adhibere ſolent, propter arcendos lupos, urſos, feras & fures. Per metalepſin ergo accipiendum eſt, Canes Geryonæ timuerunt Herculem, dum armenta Geryonæ abduceret, nec auſi ſunt arcere Herculem: ac deinceps ipſe Geryon & ciues eius Herculem formidarunt.*

c ℂ *Ego uero Herodoto.*) *A uictoria Iſthmia, quam quadriga obtinuit, Herodotum prædicans, Caſtori & Iolao confert. Laudat item, quod non alienis, ſed ſuis manibus currum gubernarit:* ἡνίοχον, *hoc eſt, aurigatorem ipſum faciens & directorem, ſuæ, qua uicit, quadrigæ. Simul aũt ab educatione equorum hunc cõmendat, ut qui equos cum ad patriæ commodum, tum ad publica certamina aluerit. Comparat autem propterea Herodotũ Caſtori & Iolao, quod & ipſi equites fuerint. Caſtor equeſtris erat, Iolaus Herculis aurigatorem agebat.*

d ℂ *Illi enim.*) *Rationem reddit, quare Herodotum Caſtori & Iolao conferat: illi enim inter heroës præſtantiſſimi aurigæ fuere, nempe Caſtor & Iolaus. Caſtor Lacedæmonius, & Iolaus Thebanus.*

Porrò

Porrò quæ Iolai ſunt, Caſtori etiam cõmunicat. e ℂ *In certaminibus plura nacti ſunt.)* *Quibus ſcilicet domum ſuam adornarunt. Palmam aſſecutus eſt Iolaus apud Pelium montem, armatus currens. Caſtor ſecundas obtinuit diſci & haſtæ iactu. Sed cõmunes hic ambobus uictorias facit, per epiſyllepſin.*

f ℂ *Nudis ſtadijs.)* *Hoc eſt, curſu gymnico.* g ℂ *Nec tum enim quinquatrium.)* *Quinquatrium eſt quod ſuprà quinquertium dixi, quinq; certaminũ generibus conſtans (græce τὸ πένταθλον) ut in Olympijs uiſum: ſaltu, diſci iactu, iaculo, curſu & lucta. Temporibus Caſtoris & Iolai nondum inſtitutum erat quinquatrium. Erant & Mineruæ dicta quinquatria, ſed his de hic nihil agitur. Mineruæ enim quinquatriorum Pindarus in ſua certaminũ periodo nuſquam meminit.* h ℂ *Sed quodlibet egregium opus.)* *Hoc eſt, quamlibet uictoriam ſingularis corona, & ſingula certamina ſingulæ mercedes præſtolabantur.* i ℂ *Iubas.)* *Comam, cæſariem adornabant.*

k ℂ *Prope Dirces.)* *Dirce Thebanus fons eſt, apud hunc clarus effulſit Iolaus.* l ℂ *Eurotæ.)* *Eurotas fluuius Lacedæmonius, ubi uirtus Caſtoris enituit. Summa, Caſtor Lacedæmoni, Iolaus Thebis eximij conſpecti ſunt.*

m ℂ *Iphiclis filius.)* *Iolai periphraſis eſt. Oſtendit autem nonnihil ſocietatis & neceßitudinis inter Spartanos & Thebanos uiguiſſe, dum Iolaũ Spartiatis contribulem facit. A Sparta enim relicti, Thebanorum ſunt facti extructores, ut Hyperenor, Chthonius, Pelorus, Vdæus, Echius. Hinc & Iolaus & alij Thebani, nõ iniuria cum Spartiatis contribules ſunt. Vult autem dicere, Iolaum eſſe Thebanum ciuem.* n ℂ *Tyndarides.)* *Caſtor Therapnen incolit. Therapne eſt uicus Lacedæmonis, uel Laconicæ oppidum, in quo fuerit templum Caſtoris & Pollucis, aliorum ſententia. Lacedæmoniũ ergo uel Therapnæum eſſe Caſtorem ait.*

[a]Sed ualete heroës coætanei. [b]Ego uero Neptuno, diuinæq; Iſthmo, [c]Oncheſtiq; littoribus hymnum diligenter curans, uictoris huius nomine demirandam Aſopodori patris fortunam celebrabo,

STROPHE III. COLON VII.

[d]Orchomeniq; patriã tellurem: [e]quæ ipſum naufragio grauatum ex immenſo ſalo horrida ſuſcepit fortuna. [f]At nunc rurſus cognatũ priſtinæ

» pellere molitur. At qui in certaminibus aut bel-
» lis delicatã laudem bene prædicatus tulerit, [h]ſum-
» mum is lucrum à ciuium hoſpitumq́ linguæ fru-
» ctu receperit.

a ℂ *Sin uirtus.) Ad Herodotum uictorem redit. Primũ animaduertendum, quod (ut Scholia legunt) plurali fœminino ἀρεταὶ, ſingulare uerbum iunxerit κατάκειται, pro κατάκεινται, ſuo more: unde Pindari exemplar haud dubie ἀρεταὶ primũ habuit: & non ἀρετὰ, quemadmodum Romanum Calliergæ exemplar profert. Deinde, quod τὴν ὀργὴν nõ pro ira durante, ſed pro ἤθει, hoc eſt, more, natura, ui, Pindarus uſurpet. Poſtremo, quod uirtus duobus hiſce potiſsimum comparetur, utpote ſumptu atq; labore. Eſt autem argumentum ex habitu animi ſumptum. Quiſquis uirtutem labore & ſumptu parauit, citra inuidiam meretur inſiguem laudem. Hæc eſt maior. Huic poſtea ſubijcit minorem: Herodoti uictoria ſumptu & labore conſtitit. Concluſionem quia manifeſta eſt omittit.* *b* ℂ *Quandoquidem facile donum.) A facili maiorem ſyllogiſmi dilatat. Sapienti uiro, id eſt poëtæ, quem ſapientem eſſe par eſt, non eſt difficile bene meritos attollere.* *c* ℂ *Commune erigere bonum) Hoc eſt, exemplum uirtutis, quã imitari debeant ſpectatores, præſcribere: quod fit per encomia bonorũ uirorum uirtute præditorum, quales ſunt publicorum Græciæ ſpectaculorum uictores.* *d* ℂ *Vbi pro uarijs.) Id eſt, uictorijs & certaminibus.* *e* ℂ *Bonum uerbum dixerit.) Hoc eſt, encomium cecinerit, uel hymnum uel oden conſcripſerit.*

f ℂ *Alijs hominibus.) Non eſſe præſtantiores merces, quàm ipſum uirtutis præconiũ. Et quia id uatum ſit inſignium arte & ingenio, ideo clanculum poëticen Herodoto cõmendat, & eum ad amorẽ uatum excitat.* *g* ℂ *Difficilem à uentre ſuo famem.) Periphraſis mercatoris.* *h* ℂ *Summum is lucrum à ciuium hoſpitumq;.) Hoc eſt, & ab indigenis & exteris uirtutis nomine cõmendabitur, ad quos uirtutum eius encomion peruenerit.*

STROPHE IIII. COLON VII.

[a]Nos proinde Saturni filium Neptunum [b]uicinum [c]equeſtrem [d]recompenſantes, ipſum [e]curruum benefactorẽ collaudare conuenit: ac [f]tuos Amphitruo natos, [g]Minyamq́ Orchomenum, inclytumq́ Cereris nemus [h]Eleuſinam & [i]Eu-

boœan in flexibilibus curſibus euehere.

ANTISTROPHE, COLON VII.

[k]Deinde tuum etiam [l]Achiuorũ Phylacæ delubrum inter Herodoti uictorias connumero ô Proteſilaë. [m]Omnia uero percenſere, quæ Mercurius certaminum præſes equis præſertim Herodoto tribuit, breuem menſuram habens hymnus non admittit. [n] Atqui ſæpenumero tacuiſſe, non parum gratiæ attulit.

a ℂ Nos proinde.) *Gnomicam hactenus propoſitionem & amplificationem rurſus γνωμολογικῶς tractauit. Iamnunc aſſumptionem uel minorem ſubijcit, uarias eius coronas & uictorias enumerans, admixta gratiarum actione, qua* Neptuno *& alijs, quorum beneficio palmam conſecutus eſt* Herodotus, *gratias agit. Eſt autem minor hæc ſyllogiſmi propoſitio huiuſmodi:* Herodotus Thebanus *ſumptu & labore uictoria ornatus eſt,* Iſthmia *curru uincens, deinde* Thebis Iolaia *&* Heraclia *exuperans, poſtea in* Demetrijs Eleuſinijs, *ad ultimum in* Eubœæ *certaminibus ſuperior inuentus eſt cæteris.*

b ℂ Vicinum.) Thebis *uicinum* Neptunum *uocat* Oncheſti *nomine, qui* Thebarũ *locus eſt, ut paulò ante cõmemoraui.* c ℂ Equeſtrem.) *Quur equeſtrem* Neptunum *appellat* ἱπποδρόμιον, *hoc eſt, equorum curſui, uel equeſtri certamini (quo* Herodotus *in* Iſthmijs *uictor euaſit) fauentem.*

d ℂ Recompenſantes.) *Hoc eſt, hymnũ & laudem pro beneficijs, quibus* Herodotũ *affecit, illi dicentes.* e ℂ Curruum benefactorem.) *Neptunum curruum benefactorem nominat, &* Iſthmiorũ *aliorum uictorum, &* Herodoti *nomine, qui curru certans cæteris palmam præripuit.* f ℂ Tuos Amphitruo.) *Apoſtrophe ad* Amphitruonis *liberos.* Herculem *&* Iolaum *intelligit. Et quanquã* Iolaus *ſit nepos* Amphitruonis *ex filio* Iphicle, *attamen per cõplexionem, quod ad eius ſanguinem pertineat,* Iolaum *hic pro filio uſurpat. Eſt autem ſubaudiendum, laudare cõuenit.* σέθεν *genitiuus* Doricus, *pro* σοῦ. g ℂ μινύαο τε μυχόν.) *Hoc eſt,* Minyæ *angulum. Periphraſis eſt* Orchomeni. Minyæ Orchomenum, *quod* Minyas Orchomenum *inhabitarit: unde* Orchomenos Minyius *dicitur. Hinc* Minyam *quidam ab* Orchomeno *progenitum, inter quos eſt* Pherecydes, *tradunt, ut* Scholia *habent. Alij uero* Orchomenum *à* Minya: *alij &* Orchomenũ *&* Minyam Eteoclis *eſſe liberos.*

Dionyſius

Dionyſius Minyam ad Martem refert. Ariſtodemus Aleæ filium Minyam ſcribit, indeq́; Argonautas Minyos appellatos idem autor eſt. Sed de Minyis in ultima Olympiorum ode plura. Ludos autem quoſdam & Orchomeni Thebarũ oppido exhibitos fuiſſe, in quibus uicerit Herodotus, Pindarus innuit.

h ❨ Eleuſinia.) *Eleuſinæ Atticæ* δημήτρια, *hoc eſt, Cereris ludi agebantur, quibus hordeum corona erat & præmium uictoriæ.* *i* ❨ Euboean.) *Euboea inſula eſt Boeotiæ auulſa, ut Plinius lib. 4. cap. 12. habet: & huius inſulæ ludis ſuperiorem repertum Herodotum adfirmat Pindarus.*

k ❨ Deinde & tuum Phylacæ.) *Phylacæ Theſſaliæ urbs eſt, cuius Proteſilaus rex, qui & Phylaciorum & reliquorum ſuorum ciuium dux fuit, dum ad Troiam proficiſcerentur. Vt ille quum primum è naui proſiliret à Dardano quodam ſit occiſus, & in eius locum frater Podarces ſuffectus, eſt apud Homerum in Boeotia ſeu Catalogo nauiũ, ubi et huius Phylaces meminit, dum inquit:*

οἳ δ' εἶχον φυλάκην, καὶ πύρασον ἀνθεμόεντα.

Stephanus à Phylace Deionis filio dictam tradit. *l* ❨ Achiuorum delubrum.) *Locum Phylaces, ubi Græcorum uel Achiuorum confluxu certamina ſunt ædita, Achiuorum* τέμενος, *hoc eſt, uel delubrum, uel ſegregatum, uel certamini deſtinatum locum appellat.* τέμενος, *ut & Scholia & Heſychius habent, omnis ſegregatus in gratiam & honorem alicuius, locus eſt: templum uel ara deo uel regi conſecrata: uel ſeparatus aliàs locus, non modo templum uel ara, Homeri etiam teſtimonio:*

καὶ μήν γ' οἱ λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον. &c.

m ❨ Omnia uero percenſere.) *Claudit* αὐξητικῶς *uictorias Herodoti. Impoßibile eſt ut breui ode magnum & ingentem uictoriarum Herodoti catalogum percenſeam.* *n* ❨ Atqui ſæpenumero.) *Gnome qua rationẽ reddit, quur breuior eſſe uelit, nec omnia Herodoti magnifica enumerare, bifariam intelligi poteſt: primum, quod ænigmatice oſtendat nonnihil etiam infortunij excepiſſe in certaminibus Herodotum, quod ſatius ſit taceri, quàm in medium, in laudum loco explicari. Vel quod iucundum & pulchrum ſit in loco* βραχυλόγον *eſſe: decet enim lyricos hymnos* βραχυλογία, *neq́; quicquã* μακρολογία. *Sin quiſpiam ad locum cõmunem referre uelit, nempe:*

Haud nocuit tacuiſſe quidem, nocet eſſe loquutum. *non cohærebit cum præcedentibus hæc gnome.*

EPODOS, COLON XI.

ᶜFaxint autem ſuperi, ut ſplendidis canorarũ Pieridũ alis excitatus in Pythijs, ac iuxtà Olym

bœan in flexibilibus curſibus euehere.

ANTISTROPHE, COLON VII.

[k]Deinde tuum etiam [l]Achiuorũ Phylacæ delubrum inter Herodoti uictorias connumero ô Proteſilaë. [m]Omnia uero percenſere, quæ Mercurius certaminum præſes equis præſertim Herodoto tribuit, breuem menſuram habens hymnus non admittit. [n] Atqui ſæpenumero tacuiſſe, non parum gratiæ attulit.

a ℭ Nos proinde.) *Gnomicam hactenus propoſitionem & amplificationem rurſus γνωμολογικῶς tractauit. Iamnunc aſſumptionem uel minorem ſubijcit, uarias eius coronas & uictorias enumerans, admixta gratiarum actione, qua Neptuno & alijs, quorum beneficio palmam conſecutus eſt Herodotus, gratias agit. Eſt autem minor hæc ſyllogiſmi propoſitio huiuſmodi: Herodotus Thebanus ſumptu & labore uictoria ornatus eſt, Iſthmia curru uincens, deinde Thebis Iolaia & Heraclia exuperans, poſtea in Demetrijs Eleuſinijs, ad ultimum in Eubœæ certaminibus ſuperior inuentus eſt cæteris.*

b ℭ Vicinum.) *Thebis uicinum Neptunum uocat Oncheſti nomine, qui Thebarũ locus eſt, ut paulò ante cõmemoraui.* *c* ℭ Equeſtrem.) *Quur equeſtrem Neptunum appellat? ἱπποδρόμιον, hoc eſt, equorum curſui, uel equeſtri certamini (quo Herodotus in Iſthmijs uictor euaſit) fauentem.*

d ℭ Recompenſantes.) *Hoc eſt, hymnũ & laudem pro beneficijs, quibus Herodotũ affecit, illi dicentes.* *e* ℭ Curruum benefactorem.) *Neptunum curruum benefactorem nominat, & Iſthmiorũ aliorum uictorum, & Herodoti nomine, qui curru certans cæteris palmam præripuit.* *f* ℭ Tuos Amphitruo.) *Apoſtrophe ad Amphitruonis liberos. Herculem & Iolaum intelligit. Et quanquã Iolaus ſit nepos Amphitruonis ex filio Iphicle, attamen per cõplexionem, quod ad eius ſanguinem pertineat, Iolaum hic pro filio uſurpat. Eſt autem ſubaudiendum, laudare cõuenit. σέθεν genitiuus Doricus, pro σοῦ.* g. ℭ Μινύα τε μυχόν.) *Hoc eſt, Minyæ angulum. Periphraſis eſt Orchomeni. Minyæ Orchomenum, quod Minyas Orchomenum inhabitarit: unde Orchomenos Minyius dicitur. Hinc Minyam quidam ab Orchomeno progenitum, inter quos eſt Pherecydes, tradunt, ut Scholia habent. Alij uero Orchomenum à Minya: alij & Orchomenũ & Minyam Eteoclis eſſe liberos.*

Dionyſius

Dionyſius Minyam ad Martem refert. Ariſtodemus Aleæ filium Minyam ſcribit, indeq; Argonautas Minyos appellatos idem autor eſt. Sed de Minyis in ultima Olympiorum ode plura. Ludos autem quoſdam & Orchomeni Thebarũ oppido exhibitos fuiſſe, in quibus uicerit Herodotus, Pindarus innuit.

h ℭ *Eleuſinia.)* *Eleuſinæ Atticæ* δημήτρια, *hoc eſt, Cereris ludi agebantur, quibus hordeum corona erat & præmium uictoriæ.* *i* ℭ *Eubœan.)* *Eubœa inſula eſt Bœotiæ auulſa, ut Plinius lib. 4. cap. 12. habet: & huius inſulæ ludis ſuperiorem repertum Herodotum adfirmat Pindarus.*

k ℭ *Deinde & tuum Phylacæ.)* *Phylacæ Theſſaliæ urbs eſt, cuius Proteſilaus rex, qui & Phylaciorum & reliquorum ſuorum ciuium dux fuit, dum ad Troiam proficiſcerentur. Vt ille quum primum è naui proſiliret à Dardano quodam ſit occiſus, & in eius locum frater Podarces ſuffectus, eſt apud Homerum in Bœotia ſeu Catalogo nauiũ, ubi et huius Phylaces meminit, dum inquit:*

οἵ δ᾽ εἶχον φυλάκην, καὶ πύῤῥασον ἀνθεμόεντα.

Stephanus à Phylace Deionis filio dictam tradit. *l* ℭ *Achiuorum delubrum.)* *Locum Phylaces, ubi Græcorum uel Achiuorum confluxu certamina ſunt ædita, Achiuorum* τέμενος, *hoc eſt, uel delubrum, uel ſegregatum, uel certamini deſtinatum locum appellat.* τέμενος, *ut & Scholia & Heſychius habent, omnis ſegregatus in gratiam & honorem alicuius, locus eſt: templum uel ara deo uel regi conſecrata: uel ſeparatus aliàs locus, non modo templum uel ara, Homeri etiam teſtimonio:*

καὶ μὴν οἱ λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον, &c.

m ℭ *Omnia uero percenſere.)* *Claudit* συνθετικῶς *uictorias Herodoti. Impoſſibile eſt ut breui ode magnum & ingentem uictoriarum Herodoti catalogum percenſeam.* *n* ℭ *Atqui ſæpenumero.)* *Gnome qua rationẽ reddit, quur breuior eſſe uelit, nec omnia Herodoti magnifica enumerare, bifariam intelligi poteſt: primum, quod ænigmatice oſtendat nonnihil etiam infortunij excepiſſe in certaminibus Herodotum, quod ſatius ſit taceri, quàm in medium, in laudum loco explicari. Vel quod iucundum & pulchrum ſit in loco* βραχυλόγον *eſſe: decet enim lyricos hymnos* βραχυλογία, *neq; quicquã* μακρολογία. *Sin quiſpiam ad locum cõmunem referre uelit, nempe:*

Haud nocuit tacuiſſe quidem, nocet eſſe loquutum. *non cohærebit cum præcedentibus hæc gnome.*

EPODOS, COLON XI.

Faxint autem ſuperi, ut ſplendidis canorarũ Pieridũ alis excitatus in Pythijs, ac iuxtà Olym

pijs, excellentibus [b] Alphei ramis manum ſuam obfirmet, gloriam Thebis ſeptẽ portis minime obſcuris allaturus. [c] Quod ſi quiſpiam in penetralibus ſuis diuitias clanculũ coaceruans, alium, in quem inciderit, derideat, is non reputat, quod inglorius animam ſuam Plutoni ſeruet.

a ¶ Faxint autem ſuperi.) *εὐχὴ eſt: precatur enim perorationis uice, ut poſthac deûm beneficio & Olympicorum & Pythiorum uictor euadat.*

b ¶ Alphei ramis.) *Olea: ex olea enim Olympij uictores coronabantur. Alpheus autem fluuius præterlabitur Olympiam.* *c* ¶ Quod ſi quiſpiam.) *Inſignis gnome eſt, qua hanc oden claudens auaritiam opulentorum, ſeu auaros opulentos damnat: ac rurſum ad liberalitatem inuitat maiorem, Herodotum. Auari diuites alta more ſepulti in perpetuum ignorantur. Rurſum, diuites nonnihil facultatum ſuarum ad uirtutes & uictoriam obtinendam impendentes, æternam nominis ſui gloriam poſt ſeſe relinquunt, præſertim ſi eruditorum hominum hymnis illorum uirtus celebretur.*

XENOCRATI AGRIGENTINO, ODE II.

STROPHE I. COLON VIII.

V[a]Eteres, ô Thraſybule, [b] quicunq; ad precioſarum [c] Muſarum ſcandebant currum, [d] inclytæ participes citharæ, facile mellitos in pueros hymnos condebant, & ut quiſq; pulcherrimus erat, ſic formoſæ Veneris ſuauiſsimum florem ac fructum ad Venerem allicientem habebat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Nec enim tũ lucro, aliquo pacto inhiabat Muſa: neq; mercenaria: neq; uendebant̃ dulces melliſonæ, faciem deargentatæ, molliloquæ, [e] à Terpſichore

» pſichore cantiones. f Hodie uero hoc Argiui » ũerbum, proxime uerum incedens, admittit no- » bis obſeruare Muſa,

EPODOS, COLON VII.

» Pecuniæ pecuniæ uir. Sic g dixit, qui cum fami liaribus tum amicis deſtitutus erat.

ENARRATIO.

Ode hæc Xenocrati Agrigentino Siculo inſcribitur: de quo Artemon, Ariſtarchus & Calliſtratus diſſentiunt. Alij enim Theronis fratrem, alij cognatũ tantummodo Theronis faciunt: alij fratrem Thraſybuli, qui Hieronis uxoris item frater extiterit, conſtituũt. Tranſmittit igitur hanc oden Thraſybulo Pindarus, per Nicaſippum ueluti legatum, ut eam Thraſybulus Xenocratis frater etiam legat: atq; principio ſtatim expoſtulat cum eodem, & cõqueritur potius, quod non dignam pro conſcripto antehac hymno à Xenocrate mercedem acceperit. Ab eo principio ſtatim ad certamina Xenocratis dirigit lyram ſuam, ipſum ab Iſthmia & Pythia palma euehens: à Nicomacho auriga: à maioribus Aeneſidemi filijs: à comitate & affabilitate, atq; adeò à manſuetudĩne morum, ab equitatu, à religione, ab hoſpitalitate. Poſtremo claudit apoſtrophe ad Nicaſippum. Atqui huic Xenocrati Agrigentino 6. Pythiorum oden inſcripſit etiam Pindarus, ubi Thraſybulũ Xenocratis filiũ uates ipſe dicit. Quare & hic rectius, mea quidem ſententia, Xenocrates pater Thraſybuli huius cenſendus eſt: id quod ex 6. Pythiorũ planum fit, dum inquit: Ex noſtris uero uel Thraſybulus ad paternam regulam potiſsimum conſcendit. Argumentum.

a ⁋ *Veteres ô Thraſibule.) A collatione ueterum Lyricorum, cum ſuorum temporũ poëtis, orditur: non expreſsis autem uerbis. De Xenocratis in perſoluendo hymno tenacitate queritur, ſed ita tamẽ occulte, ut ſatis Thraſybulus intelligat. Statim autem non ad Xenocratem, ſed ad filium eius Thraſybulum, quaſi maiora à filio ſperet, apoſtrophen facit. Summa eſt: ô Thraſibule, ueteres lyrici non condebant ſtata mercede, uel ſpe lucri hymnos, ſed gratis planè celebrabant ſuos, quos amabant: & ut quiſq; pulcherrimus erat, eo faciliores in eius ſcribundis encomijs ueteres erant lyrici. Lyricos autem illos iuxtà notat, quod non adeò in honeſtis rebus uerſati ſint, ſed Venerea ferè argumenta tractarint. quaſi dicat; Ego non Cupidinem, non Venerem, nõ uæſanos amores concino, ſed enim fortia clariſsimorum uirorum geſta: quare meum poëma pluris æſtimandum quàm priſcorum. Veteres, inquam, non pro pecunia ſcribebant: ſed hodie ſecus fit.*

b ℂ *Quicunq; ad Muſarũ.)* *Periphraſis eſt Lyricorum.* *c* ℂ *χρυσαμπύκων.)* *Muſas χρυσάμπυκας appellat, hoc eſt, aureo ornatu capite inſignitas. ἄμπυξ enim ornatus capitis mulicbris eſt.* *d* ℂ *Inclytæ participes citharæ.)* Hoc eſt, Lyrici. Intelligit autem Alcæum, Ibycum & Anacreontem, qui ſunt Pindaro ueteriores. Atq; hi in amatorijs argumentis cõmorati ſunt. Porrò Anacreon interrogatus, quur non deos potius, ſed pueros tantum hymnis ſuis excoleret: Quia, inquit, pueri dij noſtri ſunt. *e* ℂ *A Terpſichore cãtiones.)* Quæ à Terpſichore Muſa, Lyricorũ præſide, proficiſcuntur: hoc eſt, lyrici hymni. *f* ℂ *Hodie uero Argiui uerbũ.)* Meis temporibus, inquit Pindarus, non gratis ſcribuntur poëmata. Et quia cum uates non adeò diuites ſunt, & præclara pangunt aſmatia, non immeritò eis iuſta aliqua merces penditur. Hodie Argiui uerbum regnat, & ſceptris potitur, quod in parœmiam abijt, nempe, Pecuniæ uir. Argiui huius nomen non exprimit poëta, ſed Alcæus, ut Scholia recitant, Ariſtodemum Spartiatam fuiſſe teſtatur. Sic enim iamolim Ariſtodemum Spartiatam dicere, Pecuniæ uir. Nemo pauper, neq; bonus, neq; ullo honore dignus exiſtimatur. Argiuum dixit, quia & Argos & Sparta ad Peloponneſum referuntur. Ellipſis eſt: deeſt enim ſubſtantiæ uerbum, eſt. Pecunia eſt uir. Hoc eſt, Nemo pro uiro, pro forti, bono, alicuius uirtutis habetur, niſi bene nummatus ſit. Tantus eſt unuſquiſq;, quantæ ſunt eius opes. Citra nummos nihil cõmode expediri poteſt, ut eſt apud Demoſthenem in 2. Olynthiaca, & Aphthonium. Epheſius ad ſeptem ſapientes hoc adagij refert. Chryſippus non eſſe parœmiam, ſed apophthegma, in Scholijs eſſe arbitratur. Atqui Eraſmus hic etiam conſulendus. *g* ℂ *Dixit qui cum familiaribus.)* Hoc eſt, Ariſtodemus quum omni auxilio deſtitutus eſſet, & iam tam opes quàm amicos perdidiſſet, hoc apophthegma protulit, Pecuniæ uir.

[a] Verum tu ſapiens es: [b] nec enim incognita cano: Iſthmiam equeſtrem puta uictoriam, quam Xenocrati [c] Neptunus tribuens, coronam illi è [d] ſelino Dorico miſit, qua comã ſuam exornaret,

STROPHE II. COLON VIII.

[e] Curru decorum uirum honorans Agrigentinorum lumen. [f] Criſæ nanq; late potens apparuit: idq; Apollinis nomine, qui eum & benignus inſpexit, & ſplendorem tribuit. [g] Illic enim cele-

bribus

bribus [h]Erechthidôn gratijs, in altum ſublatus præclaris Athenis, nihil conqueſtus eſt de laxa aurigæ manu,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

[i]Quam Nicomachus opportune omnibus habenis uerſat. [k]Hunc & horarum Olympici ludi præcones agnouerunt, Saturnij Iouis in Elide ſacerdotes, ubi hoſpitalitate aliqua adfecti, ſuauiter ſpirante uoce Xenocratem ipſum ſuſcipiebant, aureis uictoriæ genibus incedentem

EPODOS, COLON VII.

Suam per terrã, quam Olympij Iouis ſaltum uocant, [l]ubi Aeneſidemi filij immortalibus aucti ſunt honoribus. Etenim neq; uobis [m]incognitæ ſunt [n]ædes amabilium hymnorum Thraſybule, neq; non mellite ſonantium odarum.

a ¶ *Verũ tu ſapiens es.)* *Conciliat ſibi & beneuolũ reddit Thraſybulũ, dum eum ſapientem appellat. Sapiens es, inquit: atq; ideo ſatis intelligis quid hoc ænigmate uelim, quid'ue inquiram. Satis uides & ſentis quô iter faciam, quod uidelicet Xenocrates pater tuus me nõ adeò liberali mercede pro hymno Pythio decorarit.* *b* ¶ Nec incognita cano.) *Iam ad laudes Xenocratis patris Thraſybuli ſeſe accingit.* Non cano incognita, *ipſam ſcilicet Xenocratis uictoriam Iſthmiam.* *c* ¶ Neptunus.) Neptuni enim *in Iſthmo delubrum, ad quod ludi Iſthmij aguntur.* d ¶ Selino Dorico.) Hoc eſt, *Iſthmio.* Nam Dorienſes *ſunt* Peloponneſi accolæ. Vel Corinthiaco: quoniam Dorienſes Corinthum *accoluere: & ipſa* Corinthus *porta fuit* Peloponneſi.

e ¶ *Curru decorum uirum.)* *Quia curru uicerit. Laus eſt* Xenocratis *à uictoria Iſthmia, quam curru obtinuit.* *f* ¶ *Criſæ.)* *Criſa* Phocidis locus, *& ipſa* Python *urbs.* Pythios *ludos hic intelligit, in quibus &* Xenocratẽ *Apollinis benignitate ſuperiorem factum refert.* g ¶ Illic *& celebribus.)* Ab Olympia *uictoria non ipſum quidem* Xenocratem *laudat, quandoquidem nullam ex Olympia uictoriam retulerit: ſed ipſum* Theronem. Iam quod ne-

ceſſarij amici Theronis eſt, in Xenocratem transfert: & quod unius eſt, alteri cõmune facit, conſueto ſibi more, iuxta fortaſſe prouerbium, τὰ τῶν φίλων κοινά. *Theronis ergo uirtute & Xenocratem nobilem facit.* *h* ❨ ἐρεχθιδᾶν.) *Erechthidæ Athenienſes ſunt, ab Erechtheo rege ſuo. Erechthidarum gratijs aptatus in præclaris Athenis: hoc eſt, uſus Nicomacho aurigatore, qui genere Erechthides uel Athenienſis erat, feliciter compos eſt uoti factus, & uictoriam obtinuit.* *i* ❨ *Quam Nicomachus.) A diligentia & agilitate Nicomachi amplificat.* *k* ❨ *Hunc & horarum.) Præcones & Olympici certaminis ſacerdotes agnouerunt Nicomachum, ut qui eos Athenis amicè pariter antehac tractaſſet, ſi quando eò ſeſe recepiſſent: qui'ue ab ipſo Xenocrate antea etiam nonnihil beneficij accepiſſent, iam rurſus Xenocratẽ uictoria conſpicuum reuerebantur.* *l* ❨ *Vbi Aeneſidemi filij.) A maioribus amplificat. Fuerunt autem Aeneſidemi filij Theron & Dinomenes Siciliæ reges: & quia Iſthmionices Xenocrates Siculus eſt, ideo horum meminit.*

m ❨ ἀγνῶτες.) *Incogniti uel expertes. Aedes ueſtræ nunquam hymnis & odis uirtutum ueſtrarum uacant: illic enim mellite ſonantes cantiones frequentes audiuntur.* *n* ❨ *Aedes amabilium hymnorum.) Vel ad ædes Xenocratis & Thraſybuli, uel ad ipſam Olympiam hæc referri poſſunt.*

STROPHE III. COLON VIII.

[a]Nec ſcrupuloſa, nec aduerſa uia eſt, ſi quis ad gloria dignorum uirorum domos Muſarum honores ducat. Hinc ego tanto [b]ſermonem meum longius iecero, quanto præ cæteris mortalibus dulciorem conuictus rationem exhibuit Xenocrates: [c]uenerãdus enim & gratus ob ſui conuerſationem ciuibus erat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Equitatum deinde [d]græco curabat more, [e]deorumq; omneis panegyres ſuſcipiebat religioſe quidem. [f]Neq; unquam ſpirans felicior aura uelum circa menſam hoſpitibus contraxit: [g]cæterum æſtiuo tempore [h]ad Phaſin uſq;, hyberno uero ad Nili uſq; littora proficiſcebatur.

EPODOS, COLON VII.

[i]Ne igitur, tametſi liuidæ curæ mortaliũ mentes obſepiant, paternam unquam uirtutem ſileat, neq; hymnos, quandoquidem non ineptos eos condiderim. [k]Proinde ubi ad meum diuinum hoſpitem perueneris, hec Nicaſippe recita.

a ℭ *Nec ſcrupuloſa nec ardua uia eſt.) Laus eſt à facilitate Xenocratis & filij Thraſybuli in hoſpitalitate, & eruditorum complexu. Gnomice autem ſic argumentatur: Si quis Muſarum honores, id eſt periphraſtice, carmina uel poëmata, ad ueſtras & clarorum uirorũ ædes perduxerit, non eſt aſperum iter, hoc eſt, facile ad uos perueniunt, uosq; citra omnem difficultatem ea complectimini.* *b* ℭ *δισκήσαις.) Lapidem teretem proijciens, uel diſco ludens. Metaphora à diſco athletarum. Per diſcon hymnum ſuum ἀλληγορικῶς intellige. Diſci inſtar hymnum hunc tanto uenuſtiorem & elegantiorem pangã, quanto ipſe Xenocrates morũ clementia & manſuetudine cæteros antecellit.*

c ℭ *Venerandus.) ὀργὰῦ pro moribus & uiuendi conſuetudine Pindarus hic uſurpat, ut ſuprà in Nemeis. A morum ergo dulcedine Xenocratem laudat.* *d* ℭ *Græco curabat more.) Ab equorum educatione & alimonia, quod reipublicæ ornamentum ſit alere equos, iuxta græcam legem, quâ præcipiebatur opulentis, ut alerent equos.* *e* ℭ *Deorumq; omnes panegyres.) A pietate & religione. Panegyres feſta religioſe colebat, non ex ſola conſuetudine.* *f* ℭ *Neq; unquam ſpirans.) Ab hoſpitalitate allegorice uictorem cõmendat. Confert autem inuidiam uento. Nunquam ſpirans aura uelum circa menſam hoſpitibus contraxit: id eſt, nulla inuidia obſiſtere potuit, quo minus beneficijs hoſpites ſuos proſequeretur. Comparatio eſt huiuſmodi: Vt naues ſequundo uento impulſæ uela nõ ſubmittunt, ſed aſſiduò procurrunt: eundem ad modum Xenocrates adſidua & hoſpitalitate & amicitia ſuos afficiebat, nec deſinebat & hoſpitalis & beneficus eſſe.* *g* ℭ *Cæterum æſtiuo tempore.) Perſtat in allegoria hoſpitalitatis & liberalitatis in hoſpites.*

h ℭ *Ad Phaſin & Nilum.) Phaſis Scythiæ fluuius frigidiſſimus. Nilus Aegypti ab oriente ortum ducit, unde calidus eſt. Hoc eſt, æſtuo & calenti tempore amicos & hoſpites ſuos refrigerabat ſuauiter: hyberno & frigido tempore eoſdem calefaciebat atq; fouebat.* *i* ℭ *Ne igitur.) Si quis hæc unquã prædicaturus, uel in uulgus proclamaturus eſt, nimirum dulces mores, hoſpitalitatem & alia, ne taceat uel occultet etiam ipſam patris tui Xenocratis uirtu-*

tem ô Thraſybule, ut parentheſis ſit, Tametſi liuidæ curæ mentes mortaliũ obſepiant. Omnia quidem ſunt plena inuidia, ſed propterea uirtus non eſt prætereunda ſilentio. i ❨ Neq; hymnos.) *Et hymnis ſuis iuſtum honorem uult ſeruari & exhiberi Pindarus, neq; quicquam contemni, uel nihili fieri: uidebat enim quanto in precio eſſent, & quomodo ab omnibus peterentur: unde eos* οὐκ ἐλινύσοντας, *id eſt, non inertes, non in uno tantum loco permanentes, ſtatuæ ritu, appellat: reſpiciens per hæc ad Nemean oden, cuius initium, Statuarius non ſum. quaſi dicat: Mihi exploratum eſt, quod hymni mei & terram & mare tranſeant, non maneant uel Thebis, uel Athenis.* k ❨ Proinde.) *Apoſtrophen ad Nicaſippũ ceu legatum facit, præcipiens, uel orans, ut Thraſybulo uel Xenocrati hæc omnia fideliter recitet: per Nicaſippum enim hanc oden tranſmiſit, ut in argumento ſubindicatum. Quod ad nomina huius odæ attinet, Thraſybulus idem ſonat quod Germanis Cunradus, hoc eſt, conſilio audax. Xenocrates idem eſt quod hoſpites retinens, germanicè gaſthart. Aeneſidamus* παρὰ τὸν αἶνον καὶ δῆμον, *hoc eſt, à laude uel etiam hortatione populi, quem Romani à populi fauore, ni fallor, Publiũ dixere: uulgò Lobuolck, uel Manuolck, uel Volckman, qui populũ animet uel hortetur ad ardua. Theron uenatorem ſonat:* θὴρ *enim feram,* θηρῶν *à feris & uenatione deductum. Dinomenes,* παρὰ τὴν δεινότητα καὶ τὸ μένος, *hoc eſt, à potentia uel uehementia & animi robore corporisúe, uulgò Starckgmuet, uel Veſtgmuet. Nicomachus, aurigæ nomen,* παρὰ τὴν νίκην καὶ μάχην, *hoc eſt, à uictoria & conflictu: uincens in pugna, germanicè Vuindtkrieg, oder kriegſtreidt. Adeò Græci ſemper heroibus & claris & liberis parentibus progenitis, heroïca & liberis hominibus digna nomina impoſuere, quibus ad uirtutem, ad fortitudinem, ad reipublicæ cõmoditatem atq; ſalutem ſemper admonerentur: eaq; nomina è ſua lingua, iam ſimplicia, iam compoſita, ut ſatis apparet, deſumpſerunt: id quod omnibus linguis familiare eſt.*

MELISSO THEBANO EQVIS, ODE III.

STROHPE I. COLON X.

» SI quiſquam mortaliũ fortunatus, ſiue
» cum glorioſis certaminibus, ſiue diui-
» tiarum robore continet animo conti-
» nuam ſatietatem, dignus eſt, cui à ci-

uibus

" uibus bene dicatur Iupiter.[b] Eximiæ uirtutes tuo
" beneficio mortales comitantur.[c] Enimuero futu-
" ra conſiderantium maior eſt felicitas. At peruer-
" ſæ mentis hominibus non peræque omni tempo
" re florens proſperitas adeſt.

ANTISTROPHE, COLON X.

[d] Celebrium uero operum [e] præmia, pro bona re debita, euehere decet, ac [f] admirandis laudibus efferre.[g] Duorum ergo certaminum [h] portio, hæreditas, ſeu uictoria eſt Meliſſo, qua cor ſuum ad dulcem uertat lætitiam: primũ quod in Iſthmi uallibus coronas acceperit, deinde quod [i] in caua alto pectore inſignis leonis nemore [k] Thebas pronunciarit,

EPODOS, COLON XI.

Simulac [l] equeſtri curſu uictoriam obtinuiſſet. [m] Scilicet complantatam & congenitam uirorum indolem & fortitudinem nõ redarguit. [n] Agnoſcitis ſanè Cleonymi antiquam in curribus uirtutem & gloriam, & eos qui matris nomine Labdacidis, haud inæquales diuitias poſsidebant
" quadrigarum laboribus.[o] Tempus autem ſubin-
" de alia aliàs dierum reuolutione producit.[p] Deo-
" rum uero liberi immutabiles & ad malum infle-
" xiles perſeuerant.

ENARRATIO.

Meliſſum Thebanũ ab Iſthmia & Pythia uictoria laudat: à patris & matris maioribus Cleonymo & Labdacidis. Meliſſus ab apibus nomen habet, quas Græci μέλισσας, quaſi dicas Apitius. Cleonymus, celebre nomen, uel nominis celebritatẽ ſonat. Labdacidæ à Labdaco maiore, quod Syrium uel Chaldæũ Argumentum.

nomen eſſe uidetur, à λάβδα deductum: perinde ac omnium Græcorum ele mentorũ nomina ab Hebræis uel potius Chaldæis deriuata apparet: ut ab aleph alpha, à beth beta, à gimel gamma, à daleth delta, à chet chi, à tet theta, à iod iota, à cap cappa, à lamed lambda uel labda: à Cadmo primum Phœnice in Græciam illata nomina. Apud Græcos ergo nihil ſignificant literarũ nomina: apud Chaldæos uero & Hebræos, illarum etymon & fons nemini eſt obſcurus. Sic lambda ad lamed reductum, à uerbo limed, quod doctrinæ accommodatur, doctrinam & inſtitutionem ſonabit. Conſimiliter Labdacus à λάβδα primo uel lamed deductum ſatis apparet. Verum quia in propriorum etymo non multum ſitum eſt, ideo hæc iam miſſa facimus. a ℭ Si quiſquam mortalium.) Ad Iouem apoſtrophe facta, cum à ciuibus uirum meritò laudandum ait, qui uictoria & diuitijs pollens, ſua illa præclara quidem ſorte contentus uixerit: à uictoria pulchre & animi moderatione exordium ducens, uictorem modeſtia clarum Meliſſum prædicaturus, beneuolentiã pulchre hoc gnomologico principio conciliat. b ℭ Eximiæ uirtutis.) Alia gnome eſt, qua uictoriam Ioui refert acceptam, pro ſolita ſua pietate Pindarus. c ℭ Enimuero futura conſiderantium.) Futura conſideranda monet, ne uidelicet Meliſſus uel alius quiſquam præſenti felicitate efferatur: id quod ſacræ literæ etiam hortantur, dum tempore bonorum, felicitatis & gaudij, mala nos recordari præcipiunt, & econtra. d ℭ Celebrium uero operum.) Exordio & ingreſſu peracto, προκατασκευὴν adijcit, atq; adeò præparationem ad rem ipſam uel uictoriam Meliſſi. e ℭ Præmia pro bona re debita.) Periphraſis eſt coronarum quibus uictores ornabantur, ac niceteriorum. f ℭ Admirandis laudibus.) Hoc eſt, eximijs & arte cõpoſitis hymnis & odis efferre. τὸν κωμάζοντα, hoc eſt, conuiuantem, & uictoriæ nomine chorum ducentem uel tripudio deditum Meliſſum: uel indefinite pro gnomæ natura, qualemcunq; uictorem. g ℭ Ergo duorum certaminum.) A duplici uictoria, nempe ab Iſthmia primum, deinde à Nemea euehit Meliſſum. h ℭ Portio.) Id eſt, poſſeſſio, pars & hæreditas. i ℭ In caua alto pectore inſignis leonis ſylua.) Periphraſis eſt Nemeorũ. k ℭ Thebas pronunciarit.) Per præcones Pythios & Nemeos. Victores enim & ſuo & patriæ nomine proclamabantur à præconibus. l ℭ Equeſtrem uictoriam.) Equeſtrem uictoriam Pindarus appellat. Et quia non conſtat ex hac ode, num quadriga, uel celete tantum uicerit Meliſſus, ideo etiam epigraphe huius hymni, equis uel equeſtri curſu hunc adſequutum palmam teſtatur. m ℭ Scilicet complantation.) ἐπιφώνημα eſt, qua Meliſſum maiorum ſuorum ingreſſum ueſtigia confirmat. Qui uero ſint maiores iſti, ſtatim adiungit. n ℭ Agnoſcitis ſanè Cle-

ne Cleonymi.) Cleonymus auus paternus eſt Melyßi, Teleſiades pater. Auum ergo Cleonymum primum enituiſſe quadrigarum uictoria, deinde matris etiam cognatos uel maiores eadem palma inſignes fuiſſe teſtatur. Refert autem maternum potißimum, & ipſius etiam Cleonymi genus & genealogiam ad Labdacidas. Sunt autem Labdacidæ Labdaci poſteri, ut Laius Oedipus, uetuſtißimi etiam Thebani principes, ut & in Olympijs & Pythijs annotatum.

o ℂ Tempus aũt ſubinde.) Claudit oden pulcherrima gnome, qua uel ad Labdacidarum & Oedipodis fata reſpicit, uel ad cognatos Melißi, quorum meminit in ſequenti ode. Quatuor enim Meliſſo ſanguine coniunctos, bello periſſe ſubſequenti ode referet. p ℂ At deorũ liberi.) Alia gnome, qua non mirum eſſe adſeuerat, nonnihil infortunij mortalibus accidere. Eam enim hominum conditionem, ut uarijs ſubinde periculis obijciantur. Solos autem ſuperos & immortales deos à calamitate immunes eſſe. Per deorum autem liberos, ipſos deos intelligit, ut Scholia uolunt, quemadmodum Homerus dicere cõſueuit, υἷους ἀχαιῶν, filios Achæorũ, pro ipſis Achæis uel Græcis: & perinde ac Hebræi בני ישראל filij Iſraël pro ipſis Iſraëlitis, peculiari cum Hebræiſtum Græcis loquendi formula.

EIDEM MELISSO, ODE IIII.

STROPHE I. COLON X.

E[a]St mihi deorũ gratia, infinita undiq; uia ô Meliſſe: ſed & tu opportunitatẽ Iſthmijs uictorijs monſtraſti, ut hymno ueſtras uirtutes proſequar. [b]Quibus Cleonymidæ perpetuò florentes, [c]cum Deo „ mortalem uitæ tranſigunt finem. [d]Sed enim aliàs „ alius [e]ſequundus uentus omnis homines adflans „ & excitans trahit.

ANTISTROPHE, COLON X.

[f]Quinetiam Thebis è priſco ſtemmate cum celebres prædicantũ, tum [g]in uicinos hoſpitales, [h]ab omni prorſus tumultuante iniuria alieni. [i]Quæcunq; teſtimonia ſuper homĩes tam uiuos, quàm

præcipue tamen Iſthmios ludos. b ¶ Quibus Cleonymidæ.) Eſt autem Cleonymus auus paternus Meliſsi, ut priori demonſtratum ode. Verum hic nedum auum paternum, ſed & alios maiores omnes & poſteros Cleonymidas appellat, ceu à remotiori quodam Cleonymo principium ducentes. Laudat aũt eos à uirtutibus inadulanter, dum inquit: c ¶ Cum Deo mortalem uitæ finem tranſigunt.) Quaſi dicat: Quantumuis hac in terra fortunati ſunt heroẽs, attamen mortales ſunt: ſola uirtutis memoria eſt æterna. d ¶ Sed enim aliàs aliùs.) Gnome eſt, qua nonnihil infelicitatis Meliſsi domui cõtigiſſe ſubindicat: at iuxtà id infortunij cõtegit, & Meliſſum ea de re conſolatur. Non mirum eſt homines non omni ex parte beatos eſſe, quum nemo mortaliũ perpetuam ſit hic beatitudinẽ nactus. e ¶ οὖρος.) Ventus uelum inſpirans. Allegoria eſt à nautis ſumpta. Vt nautæ non ſemper ſequundo uento impelluntur, ita nec mortalium uita à procellis, hoc eſt, calamitate, poteſt eſſe immunis & libera. f ¶ Quinetiã Thebis.) A natalium ſplendore. g ¶ In uicinos hoſpitales.) Ab hoſpitalitate. h ¶ Ab omni prorſus tumultuante.) A iuſtitia. i ¶ Quæcunq;.) A uirtutum circulo, & earundem encomio. k ¶ Ad hæc domi.) Quod nulli alij domeſticis his uirtutibus & rebus ſtrenuè geſtis anteeant. l ¶ Herculanas adusq; columnas.) A prouerbio deducta auxeſeos formula: quaſi dicat, à nemine hic ſuperatur: ille enim eò peruenit, ubi non poſsit ultra pergere. m ¶ Neq; ultra Gades.) Prouerbialis eadem cum proxima locutio. Hoc eſt, quum ad ſumma peruentũ eſt, quieſcas neceſſe eſt. Hunc ad modum Cleonymidæ, quum Gades & Herculis columnas uirtutibus ſuis contigerunt, ad id culminis conſcenderunt, ut conſcendere altius non poſsint. n Præterea fuit illis quo equos.) Ab equorũ educatione, quæ diuitias & ingenuum ortum demonſtrat: non enim cuiuſuis eſt ἱπποτροφεῖν, ſed procerum, nobilium & potentiorũ. o ¶ Et quo ferreo Marti.) Ab armis & apparatu bellico. p ¶ Cæterum una quapiã die.) Ad cladem digreditur & prælium, quo quatuor Meliſſo cognati occubuere. Adeò perpetuò felicitatis, ſyncerus uates meminit, ut infortunij tamen iuxtà non obliuiſcatur: non ut improperet obijciat'ue, ſed ut præſenti felicitate exacta mala obliteret, & dulcem acerborum memoriam, proſperiore ſucceſſu rerum faciat, utq; ſimul humanæ ſortis nos omneis cõmonefaciat. q ¶ Belli tempeſtas.) Conflictum tempeſtati & niui comparat. Vt enim tempeſtas cœlum nubibus obducit, & uentus & murmur auræ & fulgur & tonitru omnia ita confundant, cœlum obſcurent, ut intremiſcant mortales, nec ſciant, maxime maris tempeſtate correpti, quid agant: & ut denſa decidente niue, ipſum iter & uiſus noſter tantumnon obſcuratur; Sic in martia compreſsione, tantus

impetus, tantus furor, tanta uehementia, tremor & clamor, ut nemo uerius expreſſerit, quàm qui ſemel interfuerit: quanquam ne uerbis quidem efferri poßit, ſed mente uix etiam concipi. r ☾ *At nunc rurſum.)* *Pulchra allegoria, poſt abactam calamitatem per Melißi uictoriam, nunc felicitatem reuerſam adfirmat: pulchra iuxtà antitheſi hybernorum menſium caligini (id eſt, exactæ calamitati) terram purpureis roſis uernantem (hoc eſt, ſummã iucunditatem ex Melißi uictoria profluentem,) opponens.* s ☾ *Deorum conſilijs.)* *Non ſuis id uiribus Cleonymidæ conſecuti ſunt, ſed deorum benignitate: quo ſimul ipſos pios & deorũ timentes fuiſſe arguit.* t ☾ *Terræ uero cõmotor Neptunus.)* *Neptuni beneficio, Iſthmia nimirum uictoria, obſcuratam Cleonimydarum famam illuſtrari.* u ☾ *Oncheſtum.)* *Oncheſtum Neptuno ſacrum locum eſſe, in 1. Iſthmiorum prædictũ eſt. Eſt autem amplificatio à loco & τοπογραφία.* x ☾ *Marinum pontem.)* *Periphraſis eſt Iſthmi. Nam cingulum illud, ſeu terræ anguſtiam inter utrunq; mare, ponti adſimilat.* y ☾ *E lecto.)* *Hoc eſt, decumbentem & ægrotantem famam. μεταφορὰ à decumbentibus: hoc eſt, ſopitam ac ueluti infirmam.* z ☾ *Ea in ſomno cecidit.)* *Metaphora eſt: hoc eſt, ſopita eſt & obſcurata.*

a ☾ *Excitata uero.)* *Pulchre in comparatione perſeuerat. E ſomno excitata fama, hoc eſt, reparata & inſtaurata, lucet ceu φωσφόρος. Famæ ſplendorem per Melißi uictoriam excitatum τῷ φωσφόρῳ comparat. Vt enim lucifer cæteris ſtellis eſt rutilantior, ſic hæc Melißi fama cæterorum Thebanorum decori præeminet.*

ANTISTROPHE, COLON X.

[a]Quæ famæ claritudo & cultis in Athenis, & Adraſti certaminibus Sicyone peractis, currum proclamans uincere, præbuit huiuſmodi encomia, qualia & progenitorũ tuorum à tum uiuentibus poëtis fuere. [b]Qui neq; in publico cõuentu flexibilem retinebant currum, ſed cum uniuerſis Græcis certantes [c]equorum ſumptu gaudebant.
» Eorũ enim [d]qui nihil experti ſunt nulla eſt memo-
» ria: incognitã enim uitam ſilentio preſſam uiuũt.

EPODOS, COLON XI.

» [e]Eſt autem quædam fortunæ & pugnantium

» obſcuritas, quandiu ad finem non fuerit peruentum.[f] Alia enim alijs fortuna impertit, quæ & interdum bonum uirum à peioribus arte & fraude circunueniri facit.[g] Agnoſcitur id in martia Aiacis fortitudine, quam in concubia nocte ſuo enſe reſecans, ingentem luctum Græcorum liberis, quicunq; Troiam ſe receperãt, reliquit.

STROPHE III. COLON X.

[h]Atqui Homerus Aiacem apud mortales honorificum reddidit, qui omnem ipſius uirtutem colligens[i] ad uirgam diuinorum carminum poſteris celebrando recenſuit.

a ℭ Quæ famæ claritudo.) Ab Athenienſibus ludis obtenta palmã, & Sicyonijs Pythijs, de quibus in Nemeis ſatis auditũ, prædicat uictorem Meliſſum, eum curru uiciſſe confirmans. b ℭ Qui neq; in publico.) Maiores Meliſsi ab encomijs, quos per ſuorum temporum poëtas, ab equeſtri uictoria retulerunt, prædicat. c ℭ Equorum ſumptu.) Ab ἱπποτροφία maiores effert. d ℭ Qui nihil experti ſunt.) Hoc eſt, qui in certaminibus non ſunt defatigati uel exercitati, qui nõ adepti ſunt palmam, non ſunt in hominum memoria, ut qui nullis odis celebrentur. Poteſt & generatim ad omneis inertes & ignauos referri hæc gnome. e ℭ Eſt autem quædam fortunæ & pugnantiam obſcuritas.) Gnome eſt, qua obſcurã primum Meliſsi famam, priuſquam palmam arriperet, fuiſſe oſtendit: adeoq; in perſona non apparuiſſe, quod euentus certaminis conſpiciendum in eo dedit. f ℭ Alia enim.) Varium eſſe euentum humanarum rerum: unde non mirum, ſi quiſquam, quæ ſibi polliceatur, non ſemper adſequatur. Porrò non omnia ſemper pro uotis mortalibus euenire, exemplo Aiacis probat, dum ſubijcit: g ℭ Agnoſcitur id in martia Aiacis.) Aiax, inquit, quum eſſet poſt Achillem omnium fortiſsimus, attamen Achillis armis per longe inferiorem, Vlyſſem nempe, orbatus eſt. Charum autem habet Pindarus Aiacem, & fortiſsimo principi miſerrimum fatum inuidet: quo de apud Sophoclem in Aiace μασιγοφόρῳ. h ℭ Atqui Homerus.) Etſi uictus ſit Aiax, attamen perpetuis Homeri monumentis, æternum etiam uiuit. Scholia hic Chryſippum & alios adferunt, qui hic dubitant, num hic locus Homericæ celebrationis, uel Aiaci uel Vlyſsi attribuendus

ſit, quum Homerus neutrũ nominet. Ego, tametſi quidam ad Vlyſſem hæc pertinere putent, Aiaci potius accenſeri poſſe autumo: quaſi uelit poëta ſubindicare nonnihil infœlicitatis paſſum eſſe, inſtar Aiacis, uel aliquot maiores eius. Qui ad Vlyſſem referũt, per hoc perſuadentur, quod ſubinde uates Meliſſum paruæ ſtaturæ fuiſſe teſtatur, & uictoriã tamẽ cæteris præripuiſſe. Sic Vlyſſem reſpectu Aiacis paruum extitiſſe. Verum fruſtra demiratur, ac ueluti deplorat fatum fortiſſimi herois, ſi poſtea in iniuriam Aiacis Vlyſſem ad ſydera uehat.

i *(Ad uirgam diuinorũ carminũ.)* *Hoc eſt, ipſis poëtices monumentis: in Iliade uidelicet* τὴν ῥαψῳδίαν *circunloquens hac* περιφράσει.

» [a]Hoc porrò immortale præconium eſt, ſi quiſ-
» piam quid apte & eleganter dixerit. [b]Ac rerum
» bene geſtarum fulgor & laus nullis unquam ſe-
» culis extinguibilis, tum per fertilem terram tum
» pontum commeat.

ANTISTROPHE, COLON X.

[c]Vtinam & ego ſolertes Muſas conſequar, ut illam hymnorum [d]ardentem lampada cõtingere queam, [e]dignamq́ pancratij coronam [f]Meliſſo, Teleſiadæ ramo. [g]Eſt enim illi animus æque in labore, atq; leonibus, dum feroces ipſi, uenantur non citra laborem beſtias. Conſilio uero & calliditate uulpẽ agit, quæ ſupinè recumbens, aquilæ
» impetum remoratur & arcet. At uero prudentis
» eſt ac nihil non tentantis, hoſtem inglorium red-
» dere ſeu deijcere.

EPODOS, COLON XI.

[h]Neq; enim Orionęam naturã nactus eſt: ſtatura quidem breuis, cæterum dimicandi artis peritiſsimus. [i]Verum ad Antæi domos Cadmeijs Thebis, corpore quidem non adeò magnus, animo uero indefeſſus Antagoniſta uenit, ut eum

qui

qui hoſpitum cranijs Neptuni templum coronaret, cohiberet

STROPHE IIII. COLON X.

Filius Alcmenæ, [k]qui uniuerſæ terræ, tamq́ maris, præcipitijs alti, reperto fine, fretoq́ ad nauigationes pacato, Olympum conſcendit, ubi apud [l]Aegiochum, pulcherrima felicitate früens demoratur, precioſus & charus immortalibus dijs, quandoquidem & aurearum domorũ rex, Heben ac Iunonis generum coniugauit.

ANTISTROPHE, COLON X.

[m]Cui ſuper Electridas conuiuium exhibentes ciues, & nouis aras coronis ornamus, in memoriam & ſacrũ octo fortium interemptorũ, quos Megera Creontis nata Herculi peperit filios, quibus ab obitu ſolarium radiorum oriens flamma totam noctem lucet, aërem uapore fumi quadantenus calcitrans.

EPODOS, COLON XI.

[n]Poſtero dehinc die annuorum ludorum finis eſt, in qua tum fortitudinis opus abſoluitur, ubi redimitus caput myrtis, uir ille [o]duplicem uictoriam demonſtrauit, qui antehac tertiã ab adoleſcentibus reportarat, [p]prudentis gubernatoris, agilisq́ aurigatoris conſilio uſus. [q]Proinde cum Orſea ipſum uictorem exultans laudabo, iucundam deſtillans gratiam atq́ præconium.

a ℂ *Porrò hoc immortale.)* *Digreditur ad poëtices & bonarum literarum præſtantiam. Ea eſt eximia laus, inquit, quæ cuipiam ab elegantibus poëtarum carminibus, & eruditorum hominum ſcriptis prouenit.* *b* ℂ *Acre-*

rum geſtarum radius.) Metaphora eſt, pro excellentia. Hoc eſt, uirtutes à do*ctis celebratæ cum terram tum mare tranſeunt.* c ℭ *Vtinam & ego.)* Deeſis eſt: precatur enim, ut perinde Meliſſum queat prædicare, atq; Homerus cum Aiacem tum Vlyſſem extulit. d ℭ *Ardentē facem.)* Hoc eſt, ſplendorem & autoritatem poëtices. e ℭ *Dignamq; pancratij.)* Vt poßim ſuis celebrare laudibus uictoriam Melißi, quæ ei ex pancratio contigit, unde & coronatus eſt. f ℭ *Meliſſo ramo Teleſiadæ.)* Vtinam poßim celebrare digne coronam pancratij, in gratiam Melißi, qui ramus eſt Teleſiadæ. Solet autem & Homerus magnanimos principes atq; inſignes heroës appellare ἔρνη ἄρηΘ-, & θεράποντας ἄρηΘ-, ramos Martis, quaſi à Marte proſeminati uel plantati eſſent. Eſt autem Teleſiades pater Melißi. g ℭ *Eſt enim illi.)* Hic poſt uotum & precationem ex integro præconium Melißi texit, conferens robur eius leoni, prudentiam uulpeculæ, heroica ſanè & principe digna comparatione. h ℭ *Neq; Orionæam.)* A ſtatura corporis uirtutem animi extollit. Etſi corpore paruus fuit, animo tamē magnus, ideoq; uel maiorem ſeſe uicit. Orionem Gigantem non æquiparauit corpore, attamen antagoniſtam ſuum Orioni ſtatura haud dißimilē ſuperauit. i ℭ *Verum ad Antæi domos.)* Alia comparatio. Quemadmodum Hercules Alcmenæ filius ſtatura Antæo inferior, Antæum tamen Gigantem longe ſeſe ſtatura quidem excellentiorē proſtrauit & cōpreſſu interemit, ſic Meliſſus ſe maiorem deuicit, perinde ac Hercules cōparatione ſui maiorem Antæum. Hic deſerta Libyæ incolens, è prætereuntium occiſorum capitibus Neptuno templum exornauit: quod ſceleris alij Diomedi Thracio, alij, ut Bacchylides, Eueno accōmodant. k ℭ *Qui uniuerſæ terræ.)* Digreditur ad fata Herculis, ut poſt erectas Gades & abſolutos labores tandem in cœlum migrauerit, ibiq; Heben uxorem duxerit.

l ℭ *Aegiochum.)* Aegiochus Iupiter, ueluti capram tenens. Scholia in Homerum Aegiochum dici Iouem autumant, quod Aegida ſcutum teneat. Mea eſt ſententia, ut ab αἲξ αἰγός, id eſt capra, à qua in Creta altus eſt, αἰγίοχΘ-, τουτέστι τὴν αἶγα κατέχων, appelletur. Verum de Aegide ſcuto & Aegiocho ſuprà. m ℭ *Cui ſuper Electridas.)* Electridæ portæ ſunt Thebis, ubi ſacra faciunt Herculi, & octo filijs eius, quos & Creontis regis filia Megara peperit, quosq; ipſe indignatione Iunonis in rabiem actus occidit. Etſi Lyſimachus dolo ab hoſpitibus interemptos ſcribat. Variæ ſunt uariorum de filijs Herculis hiſce opiniones. Lyſimachus enim & Socrates, Dionyſius, Euripides, Aeneas Argiuus, Pherecydes, Batus, Herodotus, nedum hiſtoria mortis, uerum numero etiam diſſentiunt. Batus nominibus recenſet eos, Polydorum, Anicetum, Meciſtophonum, Patroclem, Toxoclitum, Menebronten, Cherſibion.

Hæc Heraclea dicuntur.

bion. Alij alia nomina proferunt, Therimachum, Creontiadem, Ariſtodemum, Deicoontem, Deionem, Antimachum, Clymenum, Glenum. n ℭ *Poſtera uero die.)* *Poſt ſacrificium ſuper Electridas perficitur certamē, aguntur ludi, ubi uictores myrtea corona exornantur.* o ℭ *Duplicem uictoriam.)* *Bis inquit, adultior factus, & uirili ætate conſpicuus, funebribus illis Herculis ludis uictoriam obtinuit Meliſſus: tertiam autem uictoriam dum puer eſſet reportauit. Obſcurū eſt autem, num Herculanis certaminibus uel alijs euaſerit uictor, dum puer eſſet imberbis adhuc.* p ℭ *Prudentis aurigæ conſilio.)* *Aurigam etiam laudat.* q ℭ *Proinde cum Orſea.)* *Orſeas haud pœnitendus Meliſsi aliptes fuit.*

PHYLACIDAE AEGINETAE PANCRATIO VINCENTI, ODE V.

STROPHE I. COLON VIII.

V[a]Eneranda Solis mater Thia, te propter alijs metallis præpotens aurum excellentius iudicarunt mortales. [b]Etenim in ponto cōtendentes naues & in curribus certantes equæ propter tuum honorem regina, in uelociter uertentibus ſeſe ludis admirandæ ſunt,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Inq; [c]ludicris certaminibus [d]uenerabilem gloriam & ingens decus pepererūt, quibus manuū robore, aut pedum uelocitate uincentibus denſa
» ſerta cæſariem coronarunt. [e]Sed fortitudo mor-
» talium à Deo eſt. [f]Duo ſunt autem quæ iucundū
» uitæ florem, cum uirenti felicitate paſcunt:

EPODOS, COLON XI.

» Nempe ſi quis bene adfectus, ſeu in bona for-
» tuna conſtitutus, celebri pariter fama claruerit.

	ἥλιον		χρυσὸς
	σελήνην		ἄργυρος
	ἄρη		σίδηρος
εἰς	κρόνον	ἀνάγεται	μόλυβδος
	δία		ἤλεκτρος
	ἑρμῆν		κασσίτερος
	ἀφροδίτην		χαλκός.

Soli		*aurum*
Lunæ		*argentum*
Marti		*ferrum*
Saturno	*attribuitur*	*plumbum*
Ioui		*electrum*
Mercurio		*ſtannum*
Veneri		*æs.*

Quur ergo tale huic hymno attexit exordium: in gratiam'ne uictoris, an ſui ipſius cauſa? Etſi neutrum ipſe expreſſerit, quiſq; tamen per ſeſe ſatis abundeq́; percipere hinc poteſt, quod primū in gratiam hoc Phylacidæ, dein ſuo quoq; nomine faciat. O multi nominis Thia, inquit: ô uenerāda, ô præclara, ô eximia, tua cauſa homines aurum cæteris metallis prætulerunt. Deinde & quæ terra, & mari ludi exhibentur, propter tuum honorem & precium ſunt admirationi. Quid eſt, tui cauſa, & tuum propter honorem? hoc eſt, propter tuum beneficium, quo mortales adiutas: & propter tuum honorem, quem hominibus impertis: id eſt, propter aurū, quod humano generi largiris. Propter liberos tuos Solem & Lunam, id eſt, aurum & argentum, quæ per te generantur. Huius exordij σχόλιον eſt apud Demoſthenem in ſecunda Olynthiaca, dum inquit: Citra pecunias nihil cōmode expediri poteſt. Neq; ludi quinquennales, ſiue periodici, ſiue alij per Græciam, neq; uictoria citra Thiæ filios Solem & Lunam, hoc eſt, aurum & argentum, agi comparari'ue poſſunt. Neq; uictoriam Phylacides adipiſci potuiſſet, niſi opibus eſſet adiutus. Neq; ego condere poëmation poſſem, niſi me Thiæ clara, fulgensq́; ſoboles, aurum & argentum inuitarent. b ☾ Etenim in ponto.) *Ratio quare aurum excellentius ſit metallum: quia ſpectacula quæ & terra & mari aguntur, per te, hoc eſt, aurum adeoq́; pecunia aguntur: quandoquidē, ut iam dixi, ſine pecunijs nemo quicquam rite queat perſequi.* c ☾ Ludicris certaminibus.) *Equorum & curruum.* d ☾ ποθεινὸν κλέος ἔπραξεν.) *Deſiderabilem celebritatem peregit. Enallage numeri eſt. A plurali enim ad ſingularem decidit Pin-*

darus, pro more ſibi conſueto. Hoc eſt, ipſa etiam decertantiũ uictoria, non ſine ſumptibus & ſine munere tuo ô Thia conſtat. e ℭ *Sed fortitudo mortalium.)* Pietas Pindari. *Gnome enim ſibi conſueta uirtutes hominum Deo refert acceptas.* f ℭ Duo ſunt.) *Commendaturus Phylacidam, in quibus humana felicitas conſiſtat proponit, nempe in rebus præclare geſtis, & earundem encomio. Perficitur autẽ & conſtat encomion nicephori hoc ſyllogiſmo: Beatus eſt, qui rebus præclare geſtis & illarum encomio exornatus conſpicitur: Phylacides eſt huiuſmodi: igitur eſt fœlix & beatus. Duo ſunt, intentio eſt.*

g ℭ *Præter hæc.) Rhetorica intentionis uel maioris dilatatio.*

h ℭ *Mortalia mortales decent.) Gnome ethnica, imò & Chriſtiana, ſi corpus ſpectes, & animi etiam ταπεινοφροσύνην.* i ℭ *Tibi uero in Iſthmia.) Minor eſt, qua rebus geſtis, hoc eſt, uictoria Iſthmia Phylaciden inſignitum memorat.* k ℭ *Et Pytheæ.) Meminit Nemeonicæ Pytheæ, cuius laudes prædicauit in 6. Nemeorũ. Fratres fuiſſe, ex ſubſequenti odes colligitur epigrapha: utrunq; autem pancratiaſten fuiſſe commonſtrat.*

[a] At meus animus, [b] haud ſine Aeacidis encomia tua decantat. [c] Cum Gratijs enim, [d] Lamponis filijs adueni

STROHPE II. COLON VIII.

[e] Ad hanc legibus bene confirmatam urbem. [f] Sin horum uita per puram diuinorum operum ſemitam uerſa eſt, ne inuideas pro laboribus illorum, hymnum poëtæ cõuenientem concinnare. [g] Etenim qui ex heroibus inſignes bellatores fuerunt, uel poſt mortem encomia conſequuti ſunt: [h] Celebrantur nanq; & citharis & ſonoris tibiarum concentibus,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Omne per æuum. [i] Meditationem poëtis, [k] Iouis gratia, præbuerũt fortiter agentes. [l] In Aetolorum quidem ſacrificijs, conuentibus ue lucidis, Oenidæ præduri uiribus. [m] Thebis uero eque-

ſtris

ſtris Iolaus munus habet, [n]Perſeus autem in Argo. At [o]Caſtoris Polluciſq; haſta, prope Eurotæ fluenta.

EPODOS, COLON XI.

[p]Oenone uero magnanimi [q]mores Aeaci liberorum celebrantur: [r]qui ſociali pugnæ fœdere bis urbem Troianorum depopulati ſunt, Herculem primum ſequuti, deinde Atridas.

a ℂ *Meum uero cor.)* *Alteram partem, nempe encomion Phylacidæ adeſſe oſtendit. Seipſum enim rerum ab eo geſtarū, præcipue uero uictoriæ eſſe encomiaſten.* *b* ℂ Nō *ſine Aeacidis.)* *Tuas uirtutes ita celebro, ut Aeacidarum non obliuiſcar.* *c* ℂ *Cum Gratijs.)* *Gratiarum benignitate, & iucundis hymnis.* *d* ℂ *Lamponis filijs.)* *Hoc eſt, in honorem & gloriam filiorum Lamponis Pytheæ & Phylacidæ.* *e* ℂ *Ad hanc legibus.)* *Circunſtantia, qua patriam Phylacidæ à bona politia laudat.* *f* ℂ *Sin horum uitæ.)* *Ad inuidos digreditur. Non inuidendum bonorum uirorum encomijs.* *g* ℂ *Etenim.)* *Bonorum uirorum laudes poſt mortem uiuere.*

h ℂ *Celebrantur enim.)* *Quî uiuant poſt fata bonorum laudes.*

i ℂ *Meditationem poëtis.)* *Fortium heroum facta, poëtis argumenta ſuorum monumentorū dediſſe.* *k* ℂ *Iouis gratia.)* *Id eſt, Iouis beneficio & uoluntate fortiter agentes.* *l* ℂ *In Aetolorum.)* *Exemplis externis & domeſticis probat. In ſolennitate & panegyri Aetolorum inclyta, Aenei fortes filij celebrantur à poëtis.* *m* ℂ *Thebis.)* *Equeſtris Iolaus honoratur Thebis & feſto & carminibus.* *n* ℂ *Perſeus in Argo.)* *Celebratur.*

o ℂ *Caſtoris & Pollucis.)* *De quorum fato ſuprà.* *p* ℂ *Oenone.)* *Oenone uocata eſt, priuſquam ex Ioue Aegina, Aſopi fluminis filia, illic produceretur: hoc eſt, in Aegina res geſtæ Aeacidarū cōmemorantur.* *q* ℂ ὀργαί.) *Rurſum pro moribus, & uitæ conſuetudine, ut antehac ſæpius.*

r ℂ *Qui ſociali pugnæ fœdere.)* *Bis depopulati ſunt Aeacidæ Troiam: primum quidem Telamon cum Hercule, deinde Neoptolemus cum Atridis.*

[a]Proinde à principio mihi Muſa repete, qui Cycnum, qui Hectorem, & intrepidum Aethiopum exercitus ducem inſigniter armatū Memnona interfecerint, Quis enim fortem Telephū

Caicus fluuius eſt Myſiæ. ſua haſta ſauciauit prope Caici ripas?

STROPHE III. COLON VIII.

[b]Quibus fama Aeginam decoram illam inſulam patriam tribuit. [c]Extructa eſt autem & iam olim turris, quam altis ſuis uirtutibus conſcendant. [d]Quin & lingua mea multas circa Aeacum ſagittas cõtinet, quibus illum reſonet. [e]Nunc in Marte teſtari queat ciuitas Aiacis, nautis defenſa

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Salamis, in multa corrumpente Iouis imbre, in denſa innumerorũ uirorum ſtrage. [f]Attamen » gloriationem hanc ſilentio complue, cela. [g]Iupi» ter hæc & hæc gubernat omniũ dominus. [h]Huiuſmodi uero fortium uirorum uirtutes, uictoriæ pulchrum gaudium, præ amabili melle diligunt. Eat nunc & belligeretur aliquis ſtrenuè,

EPODOS, COLON XI.

Et in certaminibus [i]Cleonici genus addiſcat: neq; enim prolixus uirorum labor obliteratus eſt, neq; quantum in ſpes uictoriarum inſumptũ eſt, ego cura & carmine meo obſcurauerim. [k]Cæterum & Pytheam membrorũ domitorem laudo, qui Phylacidæ laborioſum curſum manibus ſuis felicẽ reddidit, mente prouidus. Apprehende igitur ei coronã, adfer uilloſam mitram, [m]& adlega ſimul elegantem recens natũ hymnũ.

a ℂ Proinde.) *Ad Muſam apoſtrophe eſt, rogans ipſam, ut dicat, quinam fuerint & unde, qui in Troiano bello fortiſsimos quoſq; occiderint. Quis, inquit, Cycnum, quis Hectorem, Memnonem interfecit? quis Telephum haſta ſua ſauciauit?* *b* ℂ Quibus fama.) *Reſpondet interrogationi. Illi iſtos principes*

principes interfecerunt, quorũ patria Aegina fuit. Achilles enim Hectorẽ &c.

c ℭ *Extructa eſt ignolim turris.)* *Allegoria eſt. Magna celebritas, ingens & ueluti faſtigiatum decus eis propoſitum eſt, quod ſuis uirtutibus Aeacidæ conſcendant.* d ℭ *Qui & lingua mea.)* *Sibi multa in Aeaci laudem in promptu argumenta eſſe: atq; primo Aeginæ ſummo principe laudat Iſthmionicen.* e ℭ *Nuncq; in Marte teſtari queat.)* *Ad naualem pugnam, quã circa Salaminem Græci cum Perſis conflixere, uertit animũ, in qua primas tenuere Aeginetæ, ut Herodotus & Ephorus tradunt.* f ℭ *Attamen gloriationem.)* *Ne nobis inuideant reliqui, ſi tanta ſolis Aeginetis tribuamus, Iupiter queſo hæc occulta, ne omnes aduerſum nos excitentur æmuli.*

g ℭ *Iupiter hæc & hæc.)* *Vt & ſuperbiæ & inuidiæ adimatur locus, aurea gnome & bona & mala in Iouem reijcit.* h ℭ *Huiuſmodi fortium uirorum uirtutes.)* *Quid & alij & Aeginetæ heroës potiſsimum deament: uictoriam nempe, imò potius uictoriæ hymnũ: gaudium enim uictoriæ eſt oda, qua ad gaudium allicimur.* i ℭ *Cleonici genus.)* *Ab auo paterno Cleonico Phylaciden euehit. Cleonicus Lampon, Phylacides & Pytheas. Cleonicus auus, Lampon pater, Phylacides & Pytheas filij.* k ℭ *Cæterum & Pytheam.)* *Alipten eiuſdem cum Pythea fratre Phylacidæ nominis intelligit.* l ℭ *Apprehende ei coronam.)* *Claudit cum apoſtrophe ad ſeipſum uel ad Muſam, ut uel Aeginã uel uictorem Phylacidem coronet.* m ℭ *Adlega.)* *Simul deſtina ad uictorem.*

PHYLACIDAE PYTHEAE, EORVMQVE AVVNCVLO EVTHYMENI, ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.

S[a]Ecundum calicem (quemadmodum in florenti hominum ſympoſio fieri ſolet, [b]ut miſceantur pocula) muſicorũ cantuum ſuper certaminibus præclari generis Lamponis temperamus. [c]At Iupiter tibi florem coronarum in Nemeis ſuſcipientes, primum craterẽ libamus. [d]Nunc minore inter pueros natu Phylacida uincente Iſthmia, Neptuno

ac [f] quinquaginta iuxtà Nereidibus, alterum ſtatuimus. Tertium uero Seruatori Olympio exhibentes, liceat dulciſonis Aeginam celebrare carminibus.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

" [f]Sin quiſquam ſumptu laboreq́; adiutus, diui-
" nas perficit uirtutes, ac illi iuxta Deus amabilem
" gloriam parat, is ad ſummã certe felicitatem an-
" chorã iacit, diuino honore adauctus. Hanc uiam, Cleonici filius inambulans, & canam ſenectam ac ipſam iuxta [g]ſuſcipere mortem optat. [h]Ego uero alto ſedentem ſolio Clothonem ſororesq́; eius Parcas imploro, ut inclytis chari hominis uotis propitiæ ſint.

EPODOS, COLON XI.

[i]Vos aũt curribus uenerandi Aeacidæ, mihi ius eſſe clariſsimum dico, ut inſulam illam ingrediens laudibus adſpergam. [k]Atqui multæ magnæq́; in promptu uiæ cõſtitutæ ſunt, quibus res bonæ extollantur, & [l]ultra Nili fontes & per Hyperboreos. Neq; uſquam adeò barbara, aq; ſermone aliena ciuitas fuerit, quæ Pelei herois felicis, [m]deorum generi, famam non audierit:

STROPHE II. COLON XIII.

Neq; ſi ipſa Aiacis Telamonij, eius'ue parentis urbs fuerit.

ENARRATIO.

Argumentum. *Lamponis filios Phylaciden, Pytheam, horumq́; auunculum Euthymenem pancratiaſtas hac ode ſimul extollit, à Nemeorum & Iſthmiorum uictoria, ab aui paterni Cleonici felicitate, à maioribus Aeginetis, Aeacidis, Peleo, Telamone,*

Telamone, à maioribus Pſalychiadis, ab hoſpitalitate patris Lamponis, ab aurea eiuſdem mediocritate. Res geſtas Herculis & Aiacis ſuo loco interſerit, ut ſubinde patebit. a ℭ Secundum calicem.) Haud iniucundam metaphoram uſurpans proponit, quid ſit acturus. Eſt autem à cōuiuio tralatio ſumpta, ut ipſe etiam exprimit. Quemadmodum in ſympoſijs fit, ut cyathus cyatho adijciatur, ut alter poſt alterum temperetur, ut pateræ uino ornentur: ſic & ego alteram iam craterem, hoc eſt, alteram oden Lamponis filijs pango. Elegans autem utrinq; ſimilitudo. Vt enim Bacchus conuiuas exhilarat, ſic epinicia, & hymni, quibus uictores celebrantur, illos ipſos lætos reddunt. Hephæſtion hinc argumentum ſumpſit, ut crederet hanc oden præponendam præcedenti, ut ordine quinta Iſthmica fieret. Primum enim calicem muſicorum cantuum Lamponis filijs, quintam Nemeorum oden fuiſſe, cuius initium eſt: Statuarius nō ſum. Atq; hoc ipſum ex hoc principio cōfirmatur, ubi dicit, ex Nemeis primum Ioui craterem libari: ex Iſthmijs, Phylacida uincente, ſecundum Neptuno & Nereidibus temperari. Vnde conſtat, nō habitam eſſe rationē temporis, quo compoſitæ ſunt, apud eos, qui haſce digeſſerunt: ſed numerū tantum obſeruatum. b ℭ Vt miſceantur pocula.) Treis crateras miſcet: primū Ioui Olympio, ob Nemeam uictoriam, quæ in 5. Nemeorum celebrata eſt, ut dixi. Secundū Neptuno & 50. Nereidibus, ob Iſthmiā, quam pancratio Phylacides & Pytheas obtinuerunt unà cum Euthymene auunculo. Tertium ex uoto & exoptatione Ioui Seruatori temperat: non quod Olympiacam obtinuerint, ſed quod optet ut poſthac eam omnium ſibi clariſſimam uictoriam adſciſcant, & ad eam adſpirent: hacq; ratione Aeginam ſe rite celebraturū ait, ut quæ huiuſmodi heroas producat. Apud ueteres, ut eſt apud Euripidem in Nauplio, & Aeſchylum in Epigonis, uti Scholia habent, tres crateras libabant: primum Ioui Olympio, ſecundum Terræ & heroibus, tertium Ioui Seruatori: propterea quod ternarius ſit numerus perfectus, quippe cui ſit principium, medium, & finis. Vel quod qui tertium cratera biberint, ſtabili adhuc mente conſiſtant: quo ſumpto, qui ſapientes eſſe uolunt, domum ſeſe, ut eſt apud Athenæum in 2. recipiunt. Quartus enim & reliqui deinceps hominem in uitia procliuem ac tantumnon dementem faciunt. Locus eſt ex Eubulo poëta apud Athenæum de Bacchi cyathis: quem, quod mirifice Bacchi uirtutes exprimat, non pigritabor ſubnectere:

τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ἐγκεραννύω,
τοῖς εὖ φρονοῦσιν· τὸν μὲν ὑγιείας ἕνα
ὃν πρῶτον ἐκπίνουσι. τὸν δὲ δεύτερον
ἔρωτος ἡδονῆς τε, τὸν τρίτον δ᾽ ὕπνου,

ὃν εἰσιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι,
οἴκαδε βαδίζουσιν. ὁ δὲ μὲν τέτρατος
οὐκ ἔτ' ἀμέτρος ἐστ', ἀλλ' ὕβρεως. πέμπτος βοῆς.
ἕκτος δὲ κώμων, ἕβδομος ὑπωπίων,
ὄγδοος δὲ κλήτορος, ὁ δ' ἔνατος χολῆς.
δέκατος δὲ μανίας, ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖ
πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθείς,
ὑποσχελίζει ῥᾶστα τοὺς πεπωκότας.

c ❨ At tibi Iupiter.) *Primus crater Iouis: huius reſpectu, hæc ode ſecundo crateri adſimilatur.* *d* ❨ Nũc inter iuuenes minore natu.) *Secundus crater Neptuni Iſthmiorũ præſidis eſt, ob uictoriam Phylacidæ Iſthmiam, qui inter Lamponis filios eſt minor natu.* *e* ❨ Quinquaginta Nereidibus.) *Nereides filiæ ſunt Nerei & Doridis. Hæ quinquaginta numero ſunt, ut apud Heſiodum denumerantur. Virgilius aliquot Nereides item recenſet, uerum Heſiodus quinquaginta eſſe teſtatur, quem hic Pindarus imitatur. Sunt aũt ut ab Heſiodo recenſentur, hæ:*

νηρῆος δ' ἐγένοντο μεγήριτα τέκνα θεάων
πόντῳ ἐν ἀτρυγέτῳ καὶ δωρίδος ἠϋκόμοιο
κούρης ὠκεανοῖο τελήεντος ποταμοῖο.
πρωτώ τ', εὐκράτη τε, σαώ τ', ἀμφιτρίτη τε,
εὐδώρη τε, θέτις τε, γαλήνη τε, γλαύκη τε,
κυμοθόη, σπειώ τε θοὴ, θαλίη τ' ἐρόεσσα,
πασιθέη τ', ἐρατώ τε, καὶ εὐνείκη ῥοδόπηχυς,
καὶ μελίτη χαρίεσσα, καὶ εὐλιμένη, καὶ ἀγαυή.
δωτώ τε, πλωτώ τε, φέρουσά τε, δυναμένη τε,
νησαίη τε, καὶ ἀκταίη, καὶ πρωτομέδεια.
δωρὶς, καὶ πανόπη, καὶ εὐειδὴς γαλάτεια,
ἱπποθόη τ' ἐρόεσσα, καὶ ἱππονόη ῥοδόπηχυς
κυμοδόκη θ' ἣ κύματ' ἐν ἠεροειδεῖ πόντῳ
πνοιάς τε ζαθέων ἀνέμων σὺν κυματολήγῃ
ῥεῖα πρηΰνει καὶ ἐϋσφύρῳ ἀμφιτρίτῃ,
κυμώ τ', ἠιόνη τε, εὐστεφανός θ' ἁλιμήδη,
γλαυκονόμη τε φιλομμειδὴς, καὶ ποντοπόρεια,
λειαγόρη τε, καὶ εὐαγόρη, καὶ λαομέδεια
πουλυνόμη τε, καὶ αὐτονόμη, καὶ λυσιάνασσα,
εὐάρνη τε φυήν τ' ἐρατὴ καὶ εἶδος ἄμωμος,

καὶ

καὶ ψαμάθη χαρίεσσα δέμας, θίητε μενίππη,
νησώτ', εὐπόμπητε, θεμιστώτε, προνόητε,
νημερτής θ' ἣ πατρὸς ἔχει νόον ἀθανάτοιο.
αὗται μὲν νηρῆος ἀμύμονος ἐξεγένοντο,
κοῦραι πεντήκοντα ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαι.

f ℂ *Quod ſi quiſpiam.*) *Gnome eſt, non diſsimilis ei quam in præcedenti in eandem ſententiā protulit. Felicitatem humanā, in rerum geſtarum ſplendore, earundemq; encomio conſiſtere ait. Eſt autem talis ratiocinatio, qualis & illa prioris odæ 5. Maior eſt, eos beatos, qui rerum geſtarum ſplendore, & earū præconio floreant. Huic minorem ſubiungit huiuſmodi: Lampon Cleonici filius pater Phylacidæ & Pytheæ, & rebus geſtis, & earum encomio floret. Cōplexionem quia plana eſt, relinquit menti lectoris. Eſt igitur felix Lampon.*

g ℂ *Mortem ſuſcipere optat.*) *Lamponem ad extremam uſq; ſenectutem in ea felicitate perduraſſe innuit.* h ℂ *Ego uero.*) *Deeſis Pindari, ut Parcæ miſereantur Lamponis, & uitam ei, quaa id optet, abrumpant.*

i ℂ *Vos aūt curribus uenerandi.*) χρυσάρματοι, *aureis curribus inſignes. Epitheton eſt heroicum. Primores enim & principes uiri, uel aureis, uel auro obductis curribus uehuntur. Mihi, inquit, in more eſt, ſi quando ad inſulā Aeginam ingreſſus fuero, laudibus etiam primum uos aſpergere ô Aeacidæ: à patria ita & maioribus heroës Phylacidam, Pytheā, Euthymenemq; Aeginetas prædicans.* k ℂ *Atqui multæ.*) *Multa ſupereſſe quibus uirtutes Aeacidarum exornentur.* l ℂ *Vltra Nili fontes & Hyperboreos.*) *Tam eximiæ ſunt Aeacidarum uirtutes, ut ultra Nilum & Hyperboreos planè curant. Atqui Nili oſtia, & Hyperboreorum plagam, pro uniuerſo terrarum orbe accipit, pro Europa & Aſia, in quas apud priſcos œcumenicus orbis diuidebatur.* m ℂ *Deorum generi.*) *Pelea deorum generum uocat, quod Thetin Nereida in cōiugem duxerit. Eſt ergo gener Neptuni uel Nerei & Doridis.* n ℂ *Aiacis Telamonij urbs.*) *Salamis. A rebus geſtis amplificat.*

[a]Quem (Telamonē dico) unà [b]cum Tirynthijs, ad gaudens ferro bellum, prudentem ſanè auxiliatorem, aduſq; Troiam (quæ heroibus negocium fecit) ſecum ob perpetratum à Laomedonte ſcelus, claſſe aduexit Alcmenæ filius. [c]Cepit quidem Pergama, deinde [d]Coorū etiam gentes Telamone adiutus, [e]bubulcumq; Alcyonem

monti ſimilem,ſPhlegris Thraciæ repertum,nec manibus pepercit grauiter ſtridenti arcui ſuo

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hercules. gEnimuero Aeacidem ad claſſem uocans,omnium in conſpectu prædicauit: ac hin tergore leonis ſtantem Amphitryoniadem bello inuictũ libare dijs nectare iuſsit. Hic phialam auro grauem, uini ſuſceptricẽ, præſtantiſsimus ei Telamon reddidit,qui indefeſſas manus ad cœlum tendens, italí quadam oratione precatus eſt: Si unquam, ô Iupiter pater, preces meas tuapte ſponte audiſti,

EPODOS, COLON XI.

Nunc tibi, nunc inquã diuinis precationibus ſupplico,ut uiro huic fortem gnatum,ex Eribœa tribuas: ipſum uero amicum meum ita fortunatũ reddas, ut corporis uiribus alioqui ineffabilem, talis animus maneat atq; ſequatur,qualis eſt,quẽ hæ cõtegunt exuuiæ leonis, quem olim ante omnia primum certamina in Nemea occîdi.

a ℂ *Quem Telamonẽ.) Hic ad inſignia facta Telamonis Aiacis parentis digreditur, qui item ad maiores Aeginæ pertinet.* *b* ℂ *Cum Tirynthijs.) Tiryns urbs eſt Argi. Tirynthios ergo pro Argiuis uſurpat,* κατὰ συνεκδοχὴν. *Argumentũ tale eſt: Hercules Telamonem ſecum ad Troiam aduexit, dum primum Troiam caperet, eiusq; regem Laomedontẽ leto daret, ob iniuriam quam à Troianis ſuſtinuerat: dum cum Argonautis Colchos uſq; pro aureo uellere diripiendo nauigaret. Appulſi enim ad Sigæum Troiæ littus, à Laomedonte, tanquam inſueti hoſpites & aduenæ uel prædones repulſi ſunt, ut antehac etiam cõmemoratum, utq; Dares Phrygius memoriæ prodidit.*

c ℂ *Cepit quidem Pergama.)* πέργαμον *uel* πέργαμίαν. *Vrbium arx & altum ædificium pergamus uel pergama numero multitudinis dicuntur: pro ipſo Ilio per* συνεκδοχὴν *accipit.* *d* ℂ *Coorum gentes.) Græce eſt*

μερόπων

μεϱόπων ἔθνεα. *Merops,inquit Stephanus,filius* Triopæ *eſt,à quo Coi Me-ropes dicuntur:unde & interpres Pindaricus,per Meropes Coos intelligit.*

e ℭ *Alcyonem bubulcum.*) *E Gigantibus unus eſt Alcyoneus, de quo ſuprà auditum. Bubulcū appellat,quod Soli boues abegerit: huic Hercules eas abſtulit, ipſumq́; interemit, ut* 4. *Nemeorum ode tentatū, ubi eadem quæ hic ferè de Hercule Pindarus refert: Qui cum Troiam olim, inquit eo loci, Tela-mon depopulatus eſt,& Coos, & magnum bellatorem ſtupendum Alcionea.*

f ℭ *Phlegris.*) *Phlegræ Thraciæ oppidum.* *g* ℭ *Verum Aeaci-dem.*) *Telamonē præ cæteris fortitudinis exhibuiſſe ſpecimen,ideo & ab Her-cule etiam præ alijs prædicatum ait, ut qui fortiter in expugnatione Troiæ, & in prælio aduerſus Alcyonea dimicauerit.* *h* ℭ *In tergore leonis ſtantē.*) *Telamon præcipit Herculi,ut dijs litet. Hæc dicit uates,ut ampliorem Telamo nis autoritatem faciat. Quanquam hic Scholia hæc deſumpta ex magnorum Eœorum hiſtoria tradant, in qua Herculem hoſpitio à Telamone exceptū me-moriæ proditū,tumq́; hæc contigiſſe,Herculemq́; ut hoſpitem obſecutum præ-cipienti Telamoni. Verū hæc eruditiores iudicent.* *i* ℭ *Tali quadā ora-tione precatus eſt: Si unquam ô Iupiter.*) *Precatio Herculis pro Telamonis poſteritate,ut Telamon ex Eribœa fortem filium progeneret. Hic rurſum appa ret, Pindarum inique tuliſſe iudicium Græcorum, quo Vlyſſem Aiaci prætule-runt, dum arma Achillis ab Aiace ad Vlyſſem transferrent. Nuſquam nō enim impenſe admiratur uirtutem & fortitudinem Aiacis: unde & hic mirificam & miraculo prænunciatam Aiacis Telamonij natiuitatem fingit poëta,*

[a]Hæc ubi dixiſſet, magnā animi ducem aqui-lam Deus demiſit: ingenti uero intus gaudio per-fuſus eſt:

STROPHE III. COLON XIII.

[b]Hæcq́ ceu uates aliquis oraculū ædens, pro-tulit: Erit quidem tibi filius quem petis Telamō, uocabisq́ prolem ex uiſo alite, excellentem uiri-bus Aiacem, belli ſudoribus cunctis populis ad-mirandum. Sic fatus continuò reſedit.

a ℭ *Hæc ubi dixiſſet,magnam animi ducem.*) *Iouis alite,aquila,preca-tionem exauditam eſſe, denunciatum oſtendit. Iupiter ad eius preces aquilam demiſit,qua certior redderetur Hercules orationem ſuam exauditam.*

b ℭ *Dixitq́; ceu uates aliquis.) Vaticinium Herculis de naſcituri Telamonis filij cũ nomine, tum uiribus. αἴας appellabitur à uiſo αἰετοῦ, ab aquila quæ iam apparuit. Apud Sophoclem tamen in Aiace μαστιγοφόρῳ, Aiax nomen ſibi inditum eſſe à luctu & calamitate conqueritur, atq; adeò ex fato, quandoquidem in eam decidere calamitatem debuerit.*

[a]At omnes mihi enarrare uirtutes, prolixius eſt, quàm ut res ferat. [b]Siquidem Phylacidæ, Pytheæ, Euthymeniq́ laudum ô Muſa diſpenſator ac promus ueni. [c]In quorũ gratiam [d]Argiuo more quicquam tamen breuiſsime dicetur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

[e]Tulerunt enim uictorias à pancratio treis in Iſthmo, & eas quas à florente Nemea ſuſceperunt, ſplendidi filij & auunculi: [f]qualẽ uero inde hymnorum ſortem ad lucem reduxerunt? [g]Pſalychiadarum quidem tribum pulcherrimo Gratiarum rore rigant, iuſtitiæ adminiſtrantes domum, ciuitatem illam Deo gratã incolunt. [h]Lampon uero tribuens exercitium operibus, carmen illud Heſiodicum impenſe ueneratur, [i]filiosq́ ſuos eò, dum recitat, hortatur,

EPODOS, COLON XI.

Commune patriæ ſuæ ornamentum adducens: [k]qui & beneficentia, quam in hoſpites exercet, cõmendatur. [l]Moderata enim in animo ſuo ſequens, moderata etiam obtinens, linguam non imprudentem gerit. [m]Dixeris illum inter athletas eſſe id, quod cos Naxia ferrum domans, inter reliquas petras. [n]Equidẽ dabo eis bibere puram Dirces lympham, [o]quam caſtæ Mnemoſy-

nes.

nes comptæ filiæ produxerunt, prope bene mu‑nitas Cadmi portas.

a ❡ *At mihi omnes enarrare.)* *Redit ad inſtitutas uictorum laudes: digreßioni, qua Herculis precationem & res geſtas explicauit, umbilicum adijciens.* *b* ❡ *Siquidem.)* *Ratio quur breuem eum eſſe oporteat.*

c ❡ *In quorum gratiam.)* *Se nonnihil de uictoribus Aeginetis dicturum proponit.* *d* ❡ *Argiuo more.)* *Id eſt, Laconicè ſeu breuiter.*

e ❡ *Tulerunt enim.)* *Ab Iſthmijs uictorijs & Nemeis.* *f* ❡ *Qualem uero.)* *Per interrogationem legendum. Hoc eſt, multa argumenta & poëtis & λογογράφοις per ſuas uirtutes dederunt.* *g* ❡ *Pſalychiadarũ.)* *Pſalychidæ, tribus eſt & familia Aeginæ, ex qua Cleonicus, Lampon cum liberis ſuis. Eam à iuſtitia, & beneficentia laudat.* *h* ❡ *Lampon uero.)* *A patris in uirtutibus exercitio. Ipſo opere uirtutes complet Lampon, & Heſiodicum uerſum re ipſa honorat. Eſt aũt Heſiodi ad Perſem fratrem parænesis, μελέτη δέ τε ἔργον ὀφέλλει.* *i* ❡ *Filiosq; ſuos.)* *Adhortatur, inquit, liberos ſuos, ut uirtutem opere exhibeant, in ea ſeſe exerceant, uictoria & ſeſe & patriam illuſtrent.* *k* ❡ *Qui & beneficentia.)* *Ab hoſpitalitate.*

l ❡ *Moderata enim.)* *A modeſtia & prudentia.* *m* ❡ *Dixeris illum.)* *Eleganti comparatione coti Naxiæ Lamponem adæquat. Vt cos Naxia inter alias cotes & lapides omniũ eſt præſtantißima ad acuendum ferrum: non dißimilem ad modum Lampon inter reliquos athletas eſt fortißimus, qui quoſuis antagoniſtas ſibi obuios uincit. Hyperbolica & αὐξητικὴ comparatio. Eſt aũt Naxus Cretæ ciuitas: unde Naxius lapis uel cos Naxia, quæ alibi naſcentes bonitate ſua plurimum excedit.* *n* ❡ *Equidem potabo eos.)* *Allegoria eſt: Thebano hymno eos exhilarabo. Dirce enim fons eſt Thebis, & ipſe Pindarus Thebanus.* *o* ❡ *Quam caſtæ Mnemoſynes filiæ.)* *Hoc eſt, quem hymnum ego Muſarum beneficio Thebis pepigi. Summa eſt, meis eos carminibus, meis lyricis odis celebriores conſtituã. Nec prætereundum eſt quod dicat Pindarus, πίσω σφε, pro ποτίσω αὐτοὺς, uel ποτιῶ, quaſi thema ſit πίζω. Annotant Scholia hic, quod ueteres, potatrices & bibulas appellarint πίσας.*

STREPSIADAE THEBANO QVINQVERTIO VICTORIAM CONSEQVVTO, ODE VII.

STROPHE I. COLON VIII.

I[a]N quonam uero bonorũ ueſtrorum
animũ ueſtrum antehac exhilaraſtis
maxime, ô felices Thebæ? [b]Arbitror
1 equidem tum, quum [c]ære pulſantis
Cereris [d]aſſeſſorem comoſum Bacchum protu-
2 liſti: [e]aut quando in intempeſta nocte aurũ nin-
gentem deorum præſtantiſsimum ſuſcepiſti.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

3 [f]Quando in Amphitruonis ueſtibulo conſti-
tutus uxorẽ [g]cum Herculana prole acceſsit: [h]aut
4 quando Tireſiæ uatis denſa conſilia imitata es:
5 [i]aut quando Iolaum aurigandi peritum conſpe-
6 xiſti: [k]aut quum Spartæ lanceis indefeſsi admit-
7 terentur: [l]aut quando acri Adraſtum ex confli-
ctu remiſiſti orbatum

EPODOS, COLON VIII.

Innumeris ſocijs ad equeſtre Argos: [m]aut quan
8 do Doricam Heraclidarũ coloniã in recto Lace
dæmoniorũ pede ſtatuiſti. Ceperunt enim Amy
clas [n]Aegidæ ciues tui, idq; Pythijs ducti oraculis.

ENARRATIO.

Argumentum. *A uictoria pancratij Iſthmica, à corporis & animi pulchritudine, à bonis literis Strepſiadem Thebanum laudat: ab auunculo eiuſdem nominis, qui pro patria dimicando, mortẽ oppetierit. Tandem uoto hanc odam cludens Strepſiadæ aſſumpta perſona, Apollinem orat Pindarus ut Pythiam etiam uictoriam uictori Strepſiadæ tribuat.* a (*In quonam uero bonorum ueſtrorum.*)

Exordium

Exordium ducit à mirifica comparatione, qua Strepſiadem clariſsimis heroi-bus, imò ipſi etiam Ioui confert. Atq; prior huius comparationis pars interro-gatione & reſponſione conſtat, quam ſubiectionem Rhetores uocant, non pau-cas & hiſtorias & fabulas congerens. Eſt uero comparatio huiuſmodi: Quem-admodum ô Thebæ exhilaraſtis animũ ueſtrum in natiuitate Bacchi, in aureo Iouis imbre, in Herculis & conceptu & ortu, in conſilio Tireſiæ uatis, in uicto ria aduerſus Adraſtum: itidem & iam mentẽ ueſtrã exhilarare debetis in uicto-ria Strepſiadæ ueſtri, qui Iſthmia uicit &c. b ¶ Arbitror equidem tum.) Interrogationi ſuæ reſpondet uates, uarias cum fabulas tum hiſtorias colligens, quibus gaudio perfuſas olim Thebas adfirmat. c ¶ Aere pulſantis Ce-reris.) Ad inquiſitionem Cereris reſpexit poëta: quum enim filiam ſuam Pro-ſerpinam paſsim quæreret, cymbalis & tympanis circumcurſitans ſonitum & tinnitum ciebat, ut nemo nõ reſciret, quidnam Ceres inueſtigaret. d ¶ Aſ-ſeſſorem Bacchum.) Quur Bacchum aſſeſſorem Cereris fingit poëta? My-ſtica eſt ratio: quod humido frugum nutrimento, liquidus Bacchi potus adſo-cietur: uel quod uua ſit & ad edendum & ad bibendum accommoda.

e ¶ Aut quando in intempeſta nocte.) Alterum paradigma & reſpon-ſio. Tum exhilaraſti animum tuum ô Thebæ, quando Iupiter in concubia no-cte, aureæ niuis uel pluuiæ ſpecie ad Danaën deſcendit. f ¶ Quando in Amphitruonis ueſtibulo.) Fabulam Danaës cum Amphitruonis Alcmena mi ſcet. g ¶ Cum Herculana prole.) Hoc eſt, quando Iupiter in ſpecie Am phitruonis cum Alcmena congreſſus, diuinam è ſemine ſuo prolem, Herculem nimirũ ex ipſa propagauit. h ¶ Aut quando Tireſiæ uatis.) Tertia re-ſponſio per exemplum. Tum lætitia es perfuſa, quũ uſa es conſilio prudentiſsi-mi Tireſiæ uatis. Quando apud uos claruit optimus ille & pientiſsimus & ſa-pientiſsimus ciuis & natus Tireſias, tum reſpublica ueſtra feliciſsime admini-ſtrata, tripudij cauſam uobis dedit. i ¶ Aut quando Iolaum.) Herculis hic aurigator fuit, in cuius gratiã Iolaia, ludos, inſtituerunt. ἱππόμητιν ideo nominat, hoc eſt, equis conſulentem, quod aurigam egerit. k ¶ Aut quum Spartæ.) Spartas undecunq; collectam conuenarum manum uocat, παρὰ τὸ σπείρεσθαι. quod, ut Androtion in Scholijs refert, quum Cadmus ex Phœ-nicia Thebas uſq; fugeret, cum ſint ſecuti & paſsim & ſparſim congregati ex-teri & profugi. Sententia igitur eſt: Tum gauiſæ eſtis Thebæ, dum Cadmum undiq; collectis conuenarum copijs ad uos uſq; iter facere perſpiceretis. Conue-nas autem & eos qui Cadmum ſunt comitati, ἀκαμαντολόγχας, hoc eſt, for-tes, bellicoſos, haſtis indefeſſe pugnantes appellat. Atq; hoc quintum reſponſio-nis παράδειγμα eſt. Cauendum autem ne hic per Spartas Lacedæmon uel

Lacedæmonij intelligantur. l ℂ *Aut quando ex uehementi conflictu. Sextum reſponſionis exemplum. Vel tum gauiſæ eſtis, dum ingentes Adraſti & Amphiarai copias fudiſtis prope portas ueſtras, ipſo tantũ Adraſto è ducibus & populo ſeruato & ad Argos remiſſo. Huius belli ſuprà crebro facta eſt mentio.* m ℂ *Aut quando Dorica expeditione nos exhilaraſtis Thebæ, eo quod eam in recta Lacedæmoniorum planta ſtatuiſti.) Heraclidæ ab Apolline reſponſum tulerũt, quod Aegidarum ope Peloponneſum obtinere deberent. Pertinent autem & Lacedæmonij & Amyclæi ad Peloponneſiacos.*

n ℂ *Aegidæ.) Aegidæ familia in Thebis fuit, ſeu tribus quædam, ab Aegeo quodam, nõ illo Athenienſium rege, quos Heraclidæ ſecum armarunt, quũ Doricum ſuum reditũ in tuto collocare uellent Heraclidæ. Admonent hic Scholia, quoſdam pro Aegidis ſcribere Argidas: quod Ariſtodemi ab Heraclidis oriundi, uxori nomen extiterit Argiæ, ex qua geniti ſint Procles & Euryſthenes, qui Laconicã ſibi uindicarint. Hac de re nõnihil eſt in Archidamo Iſocratico, & in alijs orationibus. Sunt qui hic Pindarũ nolint intelligere bellum Amyclæum, cuius dux fuerit Timomachus, qui Lacedæmonijs aduerſus Amycleenſes Aegidis adiutus, opem tulit: cæterum eorum hic Aegidarum mentionem facere, qui cum Herculis poſteritate Peloponneſum reuerſi ſint, quorũ duces fuerint Ariſtomachus Cleadæ filius, & Hylli gnatus Cleadas.*

» [a]Cæterum uetus gratia ſopita eſt, priſcæ uir-
» tutes obliuioni dantur. Immemores enim ſunt
» mortales

STROPHE II. COLON XIII.

» Eius rei, quæ non ad ſummum florem, inclytis
» carminum, à ſapientibus poëtis conditorum, flu
» xibus cõiuncta peruenerit. [b]Deinceps uero Streпſiadem dulciſono hymno canas. [c]Is nanque ab Iſthmo pancratij uictoriam refert, [d]robore quidem ſtupendus, cuius formoſa mens non minorem corporis pulchritudine uirtutem ducit.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

[e]Lucetq́ nunc uiolacea cæſarie decoris Muſis. [f]Huius quidem eiuſdem nominis auunculo com

munem

munem gloriam uictoria dedit, Marsq; mortem propinauit.[g] Atqui ſuum bonis preciũ propoſitũ eſt. Id enim planè nouerit, quiſquis [h] in tali nebula, ſanguinis grandinẽ pro chara patria [i] ferat,

EPODOS, COLON VIII.

Hoſtemq; contrario exercitu fundat, ciuium ſuorum generi, maximis auctibus gloriam ſeſe addere, ſiue ſuperſtes manſerit, ſiue occubuerit.

a ¶ *Cæterum uetus gratia ſopita eſt.*) *Gnome eſt, qua ad poëtices laudem excurrit breuiter. Hæ omnes, inquit, enumeratæ per me hiſtoriæ, dormiunt & ſilentio prætereuntur, quia eruditis uiris, qui taleis prædicare ſolent, caruerint: & quia non in ſuos poëtas inciderint, qui æterno carmine eas ad poſteritatem tranſmiſiſſent. quo iuxtà, more ſuo, ad amorẽ poëtices & gratitudinem & munuſcula, uictorem Strepſiadem inuitat.* b ¶ *Deinceps uero Strepſiadem.*) *Applicatio comparationis. Vt uos ô Thebæ hactenus enumerati ciues & heroës ueſtri exhilararunt rebus cum uirtute geſtis: ſic uos nunc haud immeritò, lætitia perfundere debet Strepſiades. Poteſt autem hæc apoſtrophe uel ad Thebas, uel ad Muſam Calliopẽ, uel ad ipſum Pindarũ referri: enimuero, ut cõparatio conſiſtat, rectius Thebis accõmodabitur.* c ¶ *Is nanq; ab Iſthmo.*) *αἴτιον eſt, quur uelit laudari Strepſiadem. Iſthmia, inquit, uel Iſthmios ludos, pancratio certans, uicit. Victoriam ex Iſthmijs reportauit, pancratio ſiue quinquertio pugnãs. à uictoria cum paucis, ſi uerba ſpectes, multis, ſi ſententiam & uerborum pondus, extollens.* d ¶ *Robore quidem ſtupendus, cuius formoſa.*) *A corporis & animi pulchritudine.* e ¶ *Lucetq; nunc uiolacea cæſarie.*) *A bonis literis: ſiue quod ipſe in literis ſit eximius, ſiue quod iam hoc Pindari hymno à Muſis profecto exornetur. Quur uiolaceam cæſariem Muſis tribuit? quia pulchram atq; adeò flauam comam habent. Sunt autem uiolæ flauæ, purpureæ & candidæ.* f ¶ *Huius quidem eiuſdem nominis auunculo.*) *Ab auunculo eiuſdẽ nominis, nempe Strepſiade, Theodoti filio, qui in bello Peloponneſiaco, uel pugna circa Salaminã animam efflauit pro patria, Iſthmionicen hunc iam laudat.* g ¶ *Atqui bonis.*) *Exaggerat gnomis & extollit ſtrenuam auunculi mortem, ut qui cum ſumma laude pro patria occubuerit, aduerſum hoſtem fortiter pugnans. Neq; oſcitanter prætereundum, quod Martem χαλκάσπιν appellet, quod æreum ſcutum*

quatiat ſeu gerat. h ℂ *In tali nebula.)* *Per Martis nebulam, bellum metaphorice intelligit. Per ſanguinis grandinẽ, rurſum hoſtilem illum conflictum & pugnam, qua ſanguis inſtar grandinis magno impetu è uulneribus proſilit.*
i ℂ *Ferat.)* *Vel ulciſcatur.*

[a]Tu uero Diodoti fili bellicoſum æmulatus Meleagrum, æmulatus et Hectorem, floridumq́ Amphiaraum, oppetijſti mortem.

STROPHE III. COLON VIII.

In eo cœtu pugnans, ubi in prælio fortiſsimi uictoriam obtinuere, qui extrema ſpe ineffabili luctu defatigati ſunt.[b]Verum iamnunc mihi poſt hyemem, ac turbulentas procellas ſerenitatẽ dedit. [c]Canam itaq́ comã adornans coronis, [d]neq́ „ mihi immortales quæſo inuideant,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

„ Si dulcem aſsiduò uitam tranſigens quietus ac
„ tranquillus conſeneſcam, fatalemq́ accedam ho-
„ ram. [e]Omnes nanq́ ex æquo morimur, numen
„ autem diuinum hominibus reconditũ eſt.[f]Quod
„ ſi quis ad maiora circunluſtret, minor eſt, quàm
„ ut minutiſsimã deorũ ſedem conſequatur: quandoquidem & alatus Pegaſus deiecit

EPODOS, COLON VIII.

Dominum ſuum Bellerophontem, qui cœli tecta, ut Iouis collega fieret, conſcendere uoluit.
„ [g]Rem uero præter iuſtitiã dulcem acerbiſsimus
„ finis manet. [h]Nobis uero ô aurea coma florens Apollo, è tuis ludis floridam, adeoq́ Pythiam coronam impertias.

a ℂ *Tu uero Diodoti fili.)* *Redit ad auunculum, glorioſam eius mortem*

ab exemplis confirmans, Melagri, Hectoris, & Amphiarai. Meleager patriam ſuam à Curetibus defendit: primum etiam aprum occidit à Diana Aetoliæ immiſſum, ut eſt apud Homerum *Iliad* I. *Hector pro Troianis occubuit, Amphiaraus pro Argiuis. Vt ille ipſe prope* Thebas *in prælio perierit, ſæpius antehac explicatū.* b ¶ *Cæterum nunc mihi poſt hyemem.*) *Chori uel Pindari uerba ſunt. Luxi, inquit, & nō parum planctus ſuſtinui, in morte auunculi* Strepſiadæ: *ſed nunc* Neptunus, *ut qui Iſthmijs præſit, ſerenitatem poſt tempeſtatem, hoc eſt, gaudium poſt triſtitiam dedit, per uictoriam* Strepſiadæ.

c ¶ *Canam itaq;.*) *Ipſum ideo uictorem Iſthmicum eueham laudibus.*

d ¶ *Neq; mihi immortales.*) *Votum eſt. Vtinā & ego & ipſe Iſthmionices tranquillam adusq; fatum noſtrum ætatem tranſigere queamus: ut ego illum concinam, eius uirtutes & cæterorum bonorum uirorum eximia decora prædicem: ipſe uero* Strepſiades *reliquis ſuis moribus & uita ſit exemplo.*

e ¶ *Omnes nanq; ex æquo.*) *αἴτιον eſt, quur tranquillam uitam ducere optat. Nihil homini certius eſt quàm mori. Quid igitur melius, quid iucundius, quid felicius in terris homini à dijs accidere poterit, quàm ſi tranquillè & pacatè ſpiritum ducat? Quur multis ſeſe implicat, quur ita uiuit, quaſi æternā uitam ſit habiturus, quum certiſsime illi moriendum ſit? Atq; hæc philoſophico & ethnico more dicit, perinde ac inſequentia.* f ¶ *Quòd ſi quis ad maiora circunluſtret.*) *Exemplo Bellerophontis hortatur Strepſiadem, ne maiora & altiora ſeſe inquirat, ſed ſuæ uictoriæ & felicitati acquieſcens uiuat.*

g ¶ *Rem præter iuſtitiam dulcem.*) *Parænesis eſt gnomica, qua ne animum ad iniuriam cuipiam inferendam adijciat, hortatur. Res ex iniuria & iniuſtitia parta, dulcis quidem eſt: ſed iniuſtitiam ulciſci ſolet Deus, ideo acerbus finis dulcedinem ex iniuſto profluentem ſequitur.* h ¶ *Nobis uero.*) *Claudit hymnum precatione & uoto ad Apollinem. In perſona autem uictoris hæc orat. O Apollo, inquit, rogo te ut impertias nobis, id eſt, mihi Strepſiadæ, Pythiam etiam uictoriam. Da quæſo ô formoſe & prudens Apollo, ut maiori uictoria inſigniatur Strepſiades, nimirū Pythia, per tuam illi clementiam & benignitatem cōmunicata. Præſes enim Pythiorum ludorum eſt Apollo.*

CLEANDRO AEGINETAE, ODE VIII.

DIAERESIS I. COLON XXIII.

C[a]Leandro quiſquam ætatiq; eius laborum comparet precium,[b]ſplendidum prope Teleſarchi patris ueſtibulum ſtans, Iſthmiacæq; uictoriæ, ac Nemeorũ certaminũ præmia, celebrem nempe laudem colligat. [c]Quoniam potentiam inuenit, [d]cui &ego mœrens licet animo aureã uocare Muſam poſco.[e]E magnis uero luctibus ſoluti,neq; coronarum in orbitate concidamus,neq; nimium triſtitia cõficiaris: [f]ſedenim ab inutilibus malis ceſſantes ac liberati, dulce quiddam ludamus: idq; poſt graues labores, quibus Deus aliquis ſuper caput noſtrum Tantaleum lapidem aduoluit,

DIAERESIS II. COLON XXII.

Imbellem Græciæ conatum. At exactorum malorum timorem,omnemq; mihi anxiã ſolicitudinem ſemouit. [g]quam nunc nobis ante pedes, inq; præſentia cernimus conſtitutã felicitatem. » [h]Nunquã uero non præſens bonum felicius eſt: » doloſum enim æuum hominibus imminet, uitæ » meatum uertens. [i]Mortales ubi libertate fruantũ » beati ſunt. Præterea [k]bonam ſpem homini curæ » eſſe decet. [l]Conuenit etiam Thebis portarum ſeptenario inſignibus educatũ, Aeginæ Gratiarũ florem decerpere, [m]eo quod geminæ filiæ patri fuerint Aſopidum minimæ natu, [n]quæ & Ioui regi placuerint,quando ad pura lympha fluentem,

ᵍDircen potentis urbis conſtituit ducem.

ENARRATIO.

Ab Iſthmia & Nemea uictoria Cleandrum laudat: à patre Teleſarcho, à maiorum fortitudine, à patria Aegina, ubi more ſuo ad Aeacum eiusq; poſteritatem lyram applicat poëta. Scite enim & eleganter contentionem Iouis & Neptuni de Thetide interponit: deinde Themidis interuentũ, & fati per ipſam enunciationem: quo iubente, oportere Thetin matrimonio copulari, non dijs, ſed homini, unde ſuſceptura ſit ſobolem, quæ & Martis impetui & Iouis fulgu ri non ſit futura inferior. Intelligit autem Achillem. Pòſt ad Achillis res geſtas excurrit. Poſtremo ad uictoriam Iſthmionicæ, qui pancratio ſuperior antagoniſtis ſuis fuit, Cleandri regreditur, eius uirtute hymnum hunc cludens. Inſuper hymnum hunc in diæreſes ſeptem diuiſit, quarum unaquælibet 22. uerſibus genere differentibus conſtat: perinde ac quintam Nemeorum in dyodecadas partitus eſt. Argumentum.

a ℭ *Cleandro quiſquam.*) *Aliquis emere & comparare poſſit, inquit, ipſi Cleandro & eius ætati, id eſt per Endyadem Cleandro iuueni, precium laborum. Eſt uero hymnus & encomium, uirtutis & inſignium laborum precium & merces. Propoſitio eſt, qua ſubindicat, dignum eſſe Cleandrum, qui ob merita ſua debito præmio, hoc eſt, & hymno & encomio exornetur.*

b ℭ *Splendidum prope patris.*) *Patrem eius Teleſarchum Nemeonicen fuiſſe adumbrat, ſimul eum à diuitijs & potentia cõmendans, imò à uirtutibus, dum ſplendidum ueſtibulũ, præclaras'ue ædes Teleſarchi nominat.*

c ℭ *Quoniam potentiã inuenit.*) αἴτιον, *quur ſit hymnus & encomijs condecorandus Cleander: quoniam inuenit potentiam, ſcilicet qua uicit antagoniſtas ſuos.*

d ℭ *Cui & ego.*) *Etſi mœream, inquit, attamen geſtio & percupio auream accerſere Muſam, hoc eſt, pulcherrimum hymnum, quo conſpicua eius reddatur uirtus. Ecquid mœret Pindarus? Quum ipſe uates nõ exprimat, augurantur hic Scholia & diuinant, quod per hunc mœrorem & inſequentem calamitatem quam ſtatim ſubnectit, ad cladem Salaminiam, ubi cum Xerxe atq; adeò Perſis Græcia depugnauit, reſpiciat, ut in qua maiores eius & neceſſarij interierint.*

e ℭ *E magnis uero luctibus ſoluti*) *Poſtquàm illa belli Perſici calamitas, in qua damnũ accepit genus Cleandri, præterijt, ne ſemper mœreamus, ſed iam ob præſens uictoris bonum recipiamus animum.*

f ℭ *Cæterum ab inutilibus malis.*) *Per Tantaleum lapidem, & imbellem Græciæ laborem, ingens malum & cladem adumbrat, quam Græcia acceperit. Eſt uero cognitũ è prima Olympiorũ ode, & ex Homeri Odyſ. 11. ut ſuper caput Tantali lapis lapſum minitans dependeat: quo grande malum,*

προοιμιακῶς ſignificatur. g ❡ *Quam nunc nobis ante pedes.*) *Victoriam Cleandri intelligit.* h ❡ *Porrò nunquã non præſens.*) *Gnome eſt, qua per amplificationem, præſens bonum futuro, quod ambiguum, anteferendum monet.* i ❡ *Mortales.*) *Sententiæ eſt, quæ ſummum illis bonum adeſſe teſtatur, qui ſunt liberi, quales ſunt Aeginetæ, à quibus ille oriundus: libertatem & rempublicam illorum Democraticam efferens.* k ❡ *Bonam ſpem.*) *Eſt ueluti correctio iam dictæ ſententiæ. Etſi præſens fœlicitas abſenti & futuræ ſit anteponenda, haudquaquã tamen futurum bonum ſeu imminens ſequundior fortuna eſt adſpernanda: eam enim per bonam ſpem intelligit. Futurum bonum obtentũ æque iuuare mortaleis poteſt, atq; id quo quiſquã in præſentia fruitur.* l ❡ *Decet item portarum inſignibus.*) *Decet etiam, inquit uates, ut ego Pindarus Thebis oriundus & illic educatus decerpam florem gratiarum Aeginæ: hoc eſt metaphoricôs, ut laudem Aeginam, ut inſignia ornamenta Aeginæ attingam, & euebam præconio.* m ❡ *Eo quod geminæ filiæ.*) *Hic locus ex quarta Nemeorũ ode perſpicuus redditur, ubi eadem res tractata eſt breuiter. Reddit rationem quur deceat, ut laudet ipſe Aeginam. Quia, inquit, idem eſt pater, eademq; origo Thebanorũ & Aeginetarũ. Tantum enim efficit per hoc quod dicit: Eo quod geminæ filiæ, patri Aſopidum fuerint, minimæ natu. & reliqua quæ illic Pindarus habet. Summa huius loci eſt huiuſmodi: Thebe & Aegina ſunt duæ Nymphæ, filiæ Aſopi fluminis (poëtarum ſententia.) Pater ergo Aſopidum eſt ipſe Aſopus, à quo patronymica forma Thebe & Aegina Aſopides dicuntur. Ex Thebe ergo Nympha, urbs Thebæ prodijt: ab Aegina Nympha, ipſa inſula & urbs Aegina prouenit. Congeneres, inquit, ſunt & Affines inter ſeſe Thebani & Aeginetæ. Non igitur indecorum eſt, Aeginam Cleandri patriam à me Thebano uate cõmendari.*

n ❡ *Quæ & Ioui.*) *Iupiter captus eſt pulchritudine Aſopidum, adeò ut alteram, nempe Theben, conſtitueret ducem potentis urbis, id eſt, faceret dominam & deam ipſarum Thebarum, quæ ab ipſa nomen ſuum ferrent.*

o ❡ *Dircen.*) *Fons eſt Thebanus Dirce.*

DIAERESIS III. COLON XXII.

[a]Te uero ad inſulam cœruleam ferens ſopiuit, [b]ubi generoſum procreaſti Aeacum celeberrimũ mortalium grauiter ſonanti patri ſuo, [c]unde & diuinitus iuſtitiam adminiſtrabat, [d]cuius quidem diuini filij primas tenebant, [e]Martijꝗ nepotes for

titudine

titudine æreum anguſtiarumq́ exercitum guber narc callidi, animoq́ ſolertes fuerunt. [f] Hæc & deorum immortalium conciones meminerunt, quando Iupiter ac Neptunus ob formoſam dimi carunt Thetin, dum uterq; illam eſſe ſuam cupe= ret. Amore ſiquidem correpti erant. Cæterum immortalia deorum conſilia illis nō pararunt ſe= dem, nec illorum pugnæ locum reliquerunt,

DIAERESIS IIII.

Fati ſententia percepta. [g] Dixit enim optima conſilia Themis, quod fatale decretum eſſet, ma= rinam deam, prolem, regem adeò parituram, qui aliud telum longe melius fulmine, inuictoq́ tri= dente iaculetur, ſi uel Ioui, uel eius fratribus mi= ſceatur. Proinde à pugna deſiſtite, inquit. Morta lem nanq; adſequuta genialem thorum, morta= lem quoq; filium, manibus in prælijs Marti, pe= dum uero felicitate fulguri parū adſpiciat. [h] Meū quidem diuinum munus Pelei Aeacidæ nuptijs donare cordi eſt, quem pientiſsimū [i] Iolci ſolum tenere ferunt.

DIAERESIS V.

Hic ubi antrum ſubierint incorruptibile, re= pente illic ſint [k] Chironis nuncij, qui edicant, ne denuò nobis Nerei filia contentionum materiem ſubminiſtret, ſed potius bimeſtri ſpatio à noſtro conſortio ſegregata, amabile [l] uirginitatis frenū cum heroë ſoluat. [m] Sic Saturni liberis ueneranda dea, hæc proloquuta eſt. [n] Illi uero immortalibus palpebris annuerunt, neq; ſermonis fructus in=

teribat: aiunt enim ſimul adiuuare nuptias Thetios [o]regem.

a ℭ *Teucro.) Per apoſtrophen ad alteram Aſopi filiam hæc dicit: Te ô Aegina Nympha Iupiter ad cœruleam inſulam tulit, hoc eſt, ad inſulam eiuſdem tecum nominis, Aeginam ſcilicet.* *b* ℭ *Vbi generoſum procreaſti Aeacum.) Ad Aeaci Aeginetæ herois, Iouis & Aeginæ Nymphæ filij laudes deſcendit.* *c* ℭ *Vnde & diuinitus.) A iuſtitia Aeacum prædicat.*

d ℭ *Cuius quidem filij.) Peleus & Telamon.* *e* ℭ *Martijq́; nepotes.) A rebus bellicis nepotes Aeaci laudat, aq; prudentia.* *f* ℭ *Hæc & deorum immortalium.) Probat Aeaci nepotes & fortes & prudentes eſſe, exemplo Thetidis nuptiarum, quam ſibi Peleus, Ioue & Neptuno corriualibus poſthabitis, matrimonio copulauit.* *g* ℭ *Dixit enim optima conſilio Themis.) Dea eſt honeſtatis, & prouidentia ipſa diuina, Themis. Vt litem inter Iouem & Neptunum Thetios nomine diremerit Themis, enarrat, cui ſit iungenda uiro, & qualem ſit habitura prolem, ex Peleo nimirum Achillem uaticinans.* *h* ℭ *Meum quidem diuinum munus.) Hoc eſt, placet ex fato, ut Peleus Aeaci filius, Thetin uxorem habeat.* *i* ℭ *Iolcus.) Magneſiæ urbs.* *k* ℭ *Chironis nuncij.) Quandiu in antro Chironis Centauri in Theſſalia cum Peleo uiuere debeat Thetis.* *l* ℭ *Virginitatis.) Virginitatis frenum ſoluere, eſt periphraſis primi concubitus.* *m* ℭ *Sic Saturni.) Epilogus uel concluſio mandatorum Themidis deæ.* *n* ℭ *Illi uero.) Iouem & Neptunũ obſequutas uoci & uoluntati Themidis.* *o* ℭ *Regem.) Hoc eſt, ipſum Iouem, per antonomaſiam.*

[a]Atqui ſapientũ ora nouam Achillis uirtutem demonſtrarunt, [b]quod & Myſium uitiferũ agrũ nigra Telephi cede aſpergens cruentauit,

DIAERESIS VI.

[c]Fabricauitq́ ponti in more᷑ Agamemnoni & Menelao reditum. [d]Helenam deinde ſoluit, Troianis uiribus haſta ſua acciſis: [e]quæ ipſam olim excellentē Memnonis uim, Hectoreq́, utrunq magna in campo perſequentē, alioſq́ optimates é prælio homines perimente, liberabant. [f]Quibus omnibus [g]Proſerpinæ domum denuncians Achilles,

Achilles, mons Aecidarum, Aeginam ſuam ualde admirandam cõmonſtrauit: [h]quem ſanè nec morientem deſtituerunt hymni, cæterum iuxta pyram tumulumq́, [i]Heliconiæ uirgines ei aſtiterunt, multæq́ famæ lamentum ſuperfuderunt. [k]Viſum eſt itaq; ſuperis bonum uirũ, iamq́ defunctum uita, hymnis dearum cõmendare.

a ¶ *Atqui ſapientum ora.*) *Ad Achillis Pelei & Thetios filij uirtutum laudes pergit uates. Sapientum ora, periphraſis eſt poëtarum & hiſtoricorum.*

b ¶ *Quod & Myſum.*) *Vt Achilles Myſiæ regem prohibentem ipſum à finibus ſuis, dum ad Troiam proficiſceretur, interfecerit, eſt alibi enarratum: eius hiſtoriæ hic meminit, primũ inſigne Achillis facinus oſtendens, ipſam Telephi Myſiorum regis interemptionem.* *c* ¶ *Fabricauitq́.*) *Factum Achillis. Comparat autem reditum ponti: ut enim pons hominem per flumen tranſmittit, itidem Achilles, ſuis ſudoribus & ſanguine, Agamemnoni & Menelao pons fuit: hoc eſt, eos tutò in patriam poſt dirutam Troiam remiſit.*

d ¶ *Helenam dein ſoluit.*) *Inſigne Achillis facinus.* *e* ¶ *Quæ ipſum.*) *Robur Achillis exaggerat. Vires Achillis liberarunt eum à Memnone & ab Hectore & alijs optimatibus, quos interemit manu ſua.* *f* ¶ *Quibus omnibus.*) *Aeginam celebrem reddidit Achillis memorabilibus rebus ſuis geſtis, ut qui à Peleo Aegineta propagatus ſit.* *g* ¶ *Proſerpinæ domũ.*) *Periphraſis regiæ Plutonis, ſeu inferni, uel mortis.* *h* ¶ *Quem ſanè nec.*) *Achillis uirtutes etiam à Muſis & poëtis poſt mortem prædicatas, potiſſimũ ab Homero, docet.* *i* ¶ *Heliconiæ uirgines.*) *Muſæ ſunt, quæ poëtarũ maxime Homeri carminibus & fatum deplorarunt, & fortia eius facta poſteris fecere cognita.* *k* ¶ *Viſum eſt itaq;.*) *Reiteratio eſt: idem enim dicitur, cum proxima Heliconiarum uirginum præſentia. Placuit ſuperis, & ita diuina prouidentia digeſſit, ut Achilles à Muſis celebraretur.*

DIAERESIS VII.

[a]Proinde etiamnum rationem fert, pronusq́ eſt ac promptus [b]Muſarũ currus, ut memoriam †pugilis uictoria celebris prædicet, ipſumq́ honoret, qui [c]à Doricis ſelinis [d]Iſthmiam coronam nactus eſt, poſtquam & ille iam Perictyonas ui- *† uel pugilis Nicoclis.*

cit, manu ſua uiros repellens turbansq́; , quem boni patruelis generatio, nõ afficit ignominia. [e]Sertum præterea coætaneorũ quſpiam Cleandro, pancratij, cuius uictor euaſit, nomine ex myrto nectat: [f]quoniam & Alcathoi certamẽ feliciter, ac [g]iuuentus antehac eum in Epidauro ſuſcepit. hinc bonorum uirorum encomijs eum adhibet. Pubertatem enim ſuam minime ignauam, in palæſtra honeſtatis rite formauit.

a ℭ *Proinde Muſarum currus.*) *Epanodos eſt, redit enim ad uictoris Cleandri præconium.* *b* ℭ *Currus Muſarum.*) *Eſt periphraſis poëtice. Lyrice mea uel poëtice mea deſiderat & ardenter concupiſcit euchere pugilem uictorem Cleandrum. Eſtq́; hic metaphora periphraſi mixta, dum currum Muſarum poëticen appellat ſuã.* *c* ℭ *A doricis ſelinis.*) σέλινον *apiũ eſt. Primum autem ex apio corona nectebatur Iſthmijs uictorijs, poſtea ex pinu data eſt, ut in origine Iſthmiorũ explicatum. Doricis, hoc eſt, per Doricos ſubminiſtratis, uel Corinthijs.* *d* ℭ *Iſthmiam coronam.*) *Laus uictoris ab Iſthmia corona ſeu uictoria Iſthmia. Amphibolia tamen hic animaduertenda eſt, dubium enim num* νικοκλέος *ſit proprium uel ſubſtantiuũ. Si proprium, tum uel Cleandri patruelis erit, uel ſanguine iunctus, quem à pugilatu cõmendat. Sin* ἐπίθετον, *tum ſententia erit, quã reddidi. Animus tamen inclinat, ut credam* νικοκλέος *eſſe nomen cuiuſdam qui ad genus Cleandri pertineat.*

e ℭ *Sertum præterea.*) *Hic iam Cleandrum à pancratio laudat.*

f ℭ *Quoniam & Alcathoi.*) *A uictoria Alcathoiorũ. Sunt uero Alcathoia feſta, quæ & Pythia nominantur, quæ agebantur Megaris, ab Alcathoo quodam, ut apparet, nomen habentia, de quibus in 5. Nemeorum: atq́; illis in ludis myrteas coronas datas ex hoc loco colligitur.* *g* ℭ *Iuuentus eum antehac.*) *De Epidauro & ludis Aſclepieis, quæ illic aguntur, in 4. Pythiorũ nonnihil cõmemoratum. De hac Stephanus ita ſcribit: Epidaurus, inquit, ciuitas eſt prope Argos, quam alij* λειμήρην *dicunt, eo quod* λειμῶσι, *hoc eſt pratis abundet. Vocabatur etiam Meliſsia, & Hæmera.* αἵμηρα, παρὰ τὸ αἱμάσσεσθαι, *quod Aeſculapij ara illic aſsiduo ſacrorum & uictimarum ſanguine maderet.*

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN PINDARI ISTHMIA FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

VOCVM ET RERVM ATQVE ſententiarum præcipua- rum Index.

A

Acharnæ Atticæ uicus 316
Achillis curſus, inſula 332
Achillis ſexennis uelocitas & robur admirandum 324
Acis inſula 358
Acragas 23
Acroceraunia 332
Actoriones 123
Adiectiua, aduerbij naturam aſſumentia 107
Adraſti & Amphiarai hiſtoria 61
Adraſtus ut Sicyoniã peruenerit 377
Adulationes utriſq; nocere 186
Adulterium recens nuptarũ peßimum (296
Aeacea 93
Aeacea ubi celebrabantur 149
Aeacidæ 149
Aeacidarum genus 268
Aegæ inſula 343
Aegeum mare unde dicatur 343
Aegis 146
Aegina inſula 98.99.317
Aegiochos 146
Aegiochus Iupiter cur dicatur 430
Aeneſidamus quid ſonet 420
Aeoles lyrici & citharœdi 185
Aeſculapij & Coronidis fabula 191
ἄεθλον 234
Aetna ciuitas 5
Aetna mons 52
Aetnæ montis mira 161
Aetnæ nomen unde 376
ἀέτωμα 138.139
Agamemnonia cædes 297
ἄγλα 151
ἀγλαοτριαίνης 14
Agrigentum 23
Agrigentum urbs diues pecoris 302
Aiax unde dicatur 444
Aiax Vlyßi præfertur fortitudine 372
αἱμακουρίαι 19
ἀϊσόω 194
Albana uel Alba dea 405
Alcathoia feſta 458
Alcæus lyricus 2
Alcimedontis laus 98
Alcimidæ genealogia 346
Alcman 2
Alcmena ex Ioue grauida 47
Alcmæon ditißimus 263
Alcothois, certamen 344
Alcyonei & Herculis cõflictus 330
Alecto 30
ἀλφηστής 104
Aletes rex Corinthiorum 138
Aleuadæ 287
Alpheus fluuius 10.414
ἄλπνιστος 273
ἄλσος 45
Amarynthia 149
Amphiaraus terra abſorptus 380.387
Amazones 322
Amazonum origo 102
Amenes fluuius 169
Amyclæ ciuitas 168.297
Amicitia uera probatur experientia 297

Amicorum in afflictione raritas 395
Amoris potentia 368
Amore optimorũ teneri, pulchrũ 368
Amores, conſeruatores munerum Veneris. 369
Amphiaræa certamina 93
Amphictyones 349
ἄμπυξ 56.416
ἀναβάλλομαι 381
Anacalypteria 3.77.118
Anacreon 2
Animæ defunctorum quomodo reuocabuntur. 228
Antæus Iraſſæorum rex 285
Antheſphoria 77
ἄνθρωπος fœmi. gen. 221
ἄντλον 113.266
Antiſtrophe 6.7
Apes animalculum operoſiſſimũ 153
ἀπλωΐη 56
ἄφθιτοι 60
Apia 11
ἀποικία 11
Apollinis ſeptem filij ex Rhodo Nympha 91
Apollo Pythius 29
Apollo medicorum præſes 243
Apollinis artes 251
Apollinis epitheta 277
Aqua omniũ optima 1. & 7. & 49
Aquæ epitheton 157
Aquila auium præſtantiſſima 182
Aquila Ioui attributa 157.326.341
Aræ ſex duodecim dijs in Elide extructæ 55
Aræthyrea, uel Arantea, urbs eſt Peloponneſi 349
Arethuſa fons 198
Archilochus lyricus 107
Argo nauis 218
Argonautarum hiſtoria 218
Argonautarum uates tres 231
Argi dominorum catalogus 377
Arginorum regnum diuiſum 377
Ariſtæus primus ouium cuſtos 280
Ariſtæus mellis inuentor 280
ἀριστομένης 266
Ariſtoteles Battus dictus 28.215
ἀρόσαι, ἀροτοί 389
Artes omnes ingenuæ, Dei donũ ſunt 318
Aſclepiea ludi 344
Aſopi plures 318
Aſopichus Orchomenius 150
ἀστήρ 34
Aſtra quæ appellentur 8.34
Atabirium mons Rhodi 93
Athamantis fabula 405
Athenæ Græciæ urbium clariſſima 263.284
Atlantis cœliferi fabula 245
Atropos 12.90
Augeas Eliorum rex 124
αὖλαξ 235

B

Bacchi dithyrambus 138
Bacchi uirtutes 439
Bacchylides 2
Baſilia ludi 407
Baſis 156
Batti profectio 208
Beatus ante obitum nemo 361
Belli & prælij differentia 31
Belli conſilia ex hiſtorijs peti 87

Belli fortuna uaria 330
Blepſidarum tribus 105
Bœbias lacus 193
Bonum unum duo mala adnexa habere 200
Boues Epirotici excellentiſsimi 333
Boreas uentorum rex 230
βρόμος 230
βρυτανεῖον 398

C

Cadmus literarum nomina in Græciam primus intulit 422
Cadmi & Harmoniæ fabula 201
Cadmi tres filiæ 202
Caicus fluuius 436
Calamitate nemo caret 251
Calumnias utriſq; nocere 186
Camarina Siciliæ urbs & lacus 51
Campus Elyſius 36.37
Caryſtus 222
Carnea feſta 253
Caſtalia fons 82.249.349
Caſtor deus equeſtris 247
Caſtor primus currui equos aptauit 247
Caſtoris & Pollucis hiſtoria 300
Caſtoreum melos 185
Centauri 181
Cephiſus fluuius 150.213.303
Ceres inuentrix frugum 308
Cereris feſta 77
Ceruæ cornutæ 47
Celes quid 5
χ ſigno quid indicet interpres 191
χάρις 13
Chariadarum tribus 374
Chariclo 222
Charites tres 150.243
Charitũ pictura 151
Charites cur nudæ 151.152
Charites, ſymbolum amicitiæ 150
χιεάς 260
χιασμὸς figura 68
Chlamys ueſtis 392
Chlæna 118.392
χλοῦδος 230
Chriſtianos Theoxenia agere 393
Chromius 307
Ciclicæ diſciplinæ 151
Cij & Coi 406
Cinæthus Chius 313.314
Cinyras Cypriorum rex 178
Cirrha oppidum 198.267
Cithara 31
Cithara Dorica 10.42
Cithæron mons 170
Cleonæ ciuitas 124.392
Clitor urbs 392
Clotho 12.90
Cnoſſus urbs 133
Cola 7
Colchorum truculentia 234
Columnas Herculis traijcere difficile 318
Columnæ Herculis 320
Comam nutrire, libertatis ſymbolum 219
Conſilia futurorum cæca 133
Conſilia fortitudine præſtantiora eſſe in bello 381
Conuicia mulierum ſunt 182
Copais palus 410
Coralium quo modo ſolideſcat 364
Coralij etymon 364

Corinthus urbs 116.136.137
Corinthiorum inuenta 138.139
Cos Naxia 445
Cranon urbs 293
Crater, amplioris uaſis nomen 383
Crateres tres ueteres libabant 439
Criſa oppidum 260.376.417
Cronium promontorium Piſæ 22. 46.108
Cteatus 123
Cumæ ſex, & earum nomina 161
Curalium 365
Curſus primum Olympiorum 19
Cyaneæ inſulæ Ponti 232
Cycni duo 38
Cycnus Herculem in fugam egit 122
Cyllene uel Cyllenus mons 73
Cynicorum impudentia 278
Cyrene urbs 206.276
Cyrenes uita & mores 276

D

Danao Argiuorum regi quinquaginta filiæ 285.385
δαμαλίζειν 257
δίκαις 353
Delos inſula Cycladum 70
Delphin animal uelociſsimũ 182.210
Delphinius menſis 344
Delphinia ludus 271
δέμας & σῶμα quomodo differant 273
Demaretæum nomiſma 23
Demetria 3.77.118
Demetria ubi agebantur 149
Demophili laus 244
Dentes uiperei ſati 238
Dentium draconis triplex ordo 237
Deucalionis fabula 112
Deo adſpirante, omnia proſpere cedunt 288
Deum nullum ſcelus latēre 16
Deorum iuramentum 90
Deo nihil impoßibile 292
Deus cuiuslibet rei autor 247
Diæta 35
Diaulum 140
διχόμηνις 45.46
Didymi Ledæ liberi 48
Dies, Solis filius 28
Dija 3
Dija ubi agebantur 392
Dinomenes unde dicatur 420
Dinomeni quatuor filij 5
Dioclea ubi agebantur 149
Diomedes quo pacto in deorum numerum relatus 387
Dioſcuri 41.185
δίφρος 18
Dirce fons Thebanus 128.283.409
Diſcus 127
Diſci & Soli differentia 127
Dithyrambus Bacchi 138
Diuites amicos habent multos 246
Diuites auari taxantur 414
Diuitiæ ueræ quæ 183
Diuitiæ uirtutibus mixtæ 246
Diuitiæ diuinæ benignitati adſcribendæ 272
Dolia duo in Iouis limine 28
δόλιχος 134.136
δολιχοδρόμος 134.136
Dotibus quiſq; ſuis contentus ſit 308
δολιχοδρόμοι 134
Draco Aeſculapio quare dicatus 238

Draco unde dicatur 238
Dracones caſij 68
Draconis mira longitudo 238
Draconis & aquilæ certamen 237

E

Εγκυκλοπαιδία 342
ἐκλογή 6
εἴδε 50
εἶδος quid ſignificet 6
εἰδύλλιον, diminutiuũ 6
ἐλατήρ 51
Electridæ 430
Elephantes dentes habere 47
Eleuſinia 77.118
Eleutho, parturientium dea 352
Eleutheria certamina 93
ἐλιοστεῶς 352
Embolum 82
ἐναγώνιος 177
Encomium quid 453
Encomio querimoniam quandoq; admiſceri 274
Endeis 339
ἔπαλπνος 273
Epaphus rex Aegypti 386
ἐπαυρεῖν 194
ἐπίβδαι 225
ἔφεδρος 336
Ephemerus & animal & herba 274
Ephori hiſtoria 169
Ephyræ plures 358
Epidaurus urbs 70
Epirus regio 332
Epiſcopus 153
Epodus 6.7
Epicnemidij 119
Epizephyrij 119
Equorum nomina 10
Equi deſultorij 5
Equos alere, Græcorum lex 419
ἔρανον 13.253
Eratides 94
Eratidia certamina 93
ἐρέπτειν 237
Ergoteles Cretenſis 133
Erginus 54
Erinnys 30
Eriphyla ſoror Adraſti 378
ἔσαναν 51
Eubœa inſula 413
Eumelus poëta 142
Eumenides 30
Eumolpus Corinthius poëta 139
Euripus mare 296
Euripi oppida 297
Eurotas fluuius 409
Eurytus 125
Eurypylus Neptuni filius rex Cyrenes 209
Euxinus pontus inhoſpitalis 232
εὐδία 19
εὐορκία 35.40
εὐφροσύνη 151

F

FAbula de Semela, Ioue & Iunone 27
Fabulis mortalibus perſuaderi poſſe 357
Feſtiuitatum & certaminum Græcorum nomina 3.& 4
Formæ potentia 368
Fortioribus repugnare difficile 394
Fortuna ſummi Dei filia 134
Fortuna uictoriarum domina 343

Frenum,

Frenum, mite pharmacũ equorũ 146
Furiæ tres, & earum nomina 30
Futura conſideranda 422

G

GAnnimedis raptus 14.129
Gentium in Deum religio 261
Gentium reuerentia in parentes 261
γέρας 32
Geryonæ canes 408
Geryonæ triplex forma 408
γλαυκῶπις 68
Gloria ſumma in felicitate 307
Gloriatio uana non laudabilis 401
Gratiarum ſplendor 283
Geræſtia ludi ubi agebantur 149
Gigantes à dijs uicti 313
Gigantes in montibus ardentibus humati 266
Gygantum rex 266
Græcia à peſte liberata per Aeacum 339
Græcorum falſum iudicium de Vlyſſe 372
Græcorũ elementorum nomina ab Hebræis uel Chaldæis deriuata 422

H

HArmonia Cadmi uxor 295
Harpocration 349
Hebe deorum proma 353
Hecatombæa certamina 93
Hecatombæa unde 389
Hedera cur poëtæ ornentur 28
ἕδνα 202
Hellenius Iupiter 339
Helleſpontũ mare unde dicatur 228
Hellotia, & illorum initium 141
Helorus fluuius & ciuitas 383
Heraclea ludi 430
Heraclea ludi ubi agebantur 407
Heraclidarum diuiſio tripartita 252
ἡράκλεια ludi 389
Herbaceis coronis uictores cur ornabantur 237
Heraclea certamina 92.93.116
Hercules trinoctio conceptus 388
Herculis columnæ 50
Herculis labores 320
Herculis hiſtoriæ tres 110
Herculis filij 430
Hercules à Cycno in fugam actus 122
Herculana feſta ubi agebantur 149
Heſiodus primus carminum compoſitor 314
ἑστία 398
Hieron Aetnæus 156
Hieronis genus & mors 5
Hipparis fluuius 57
Hippocentauri 181
Hippodamiæ currus 17
Hippodamiæ filij 19
Hipſeus rex Lapitharum 276
Homerici carminis laus 357
Homeridæ 313
ὁμόκληροι 33
Homo, umbræ ſomnium 274
Homini temperandum à blaſphemia 15
Hominum uirtus à Deo 431.434
Homines diuina gratia beatos eſſe 274
Hominũ conditio uarijs periculis ſubiacet 274.423.425
Homo omnium animantium nobiliſſ. 182

Hominum

Hyperbaton- 198

Hominum curioſitas 192
Horæ deæ, temporum diſpenſatrices 280
ὄρχος 35
Hydrophoria ludi 344
Hyllis, uel Hyllida libra 167
Hymni Pindarici non omnes pro temporibus rerũ geſtarum digeſti 258. & 439
Hyperborei, populus 44
Hyperboreorum felicitas 290.291
Hyperia fons 224
Hyperion parens Solis & Lunæ, unde dicatur 431
Hypermneſtræ Danai filiæ pietas 386
Hypſipyle 54

I.

Iami mirabilis educatio 68
Iamidæ prophetæ 95.96
Iamidarum auriga 63
Ibycus 2
Ida Cretæ inſula 58
Ilithyia, parturientium dea 352
Imber unde naſcatur 259
Infelices & obſcuri, inuidiæ non obnoxij 297
Infortunio nemo frangatur 304
Ino in deam uerſa 28.405
Intempeſtiuum omne triſte 281
Inuidentiæ felices & diuites expoſiti 297
Inuidiæ cauſa 72
Inuidia melior miſeratione 171
Inuidia ſua noxa punitur 300
Inuidia felicitatem permutare ſolet 264.297
Inuidia contempta minus officit 189
Inuidorum affectus prauus 371
Inuidorum conſilia uana 331
Inuidiæ malum non nouum eſt 373
Inuidia quare uincatur 60
Iolaia certamĩa 93.118.407.447
Iolai & Euriſthei fabula 282
Iolaus Herculis auriga 447
Iolcus ciuitas 219.321.333
ἴός 68
Iouis epitheta & nomina 73
Iouis tres filij 229
Iphytus 3
ἶπος, ἰπτω, ἰψ 52
Iraſſa ciuitas 286
Iſmenus fluuius 379
Iſter fluuius 44
Iſthmus 32.102.116
Iſthmia unde dicantur 404
Iſthmia cur intermiſſa aliquandiu 405
Iſthmia quando agebantur 405
Iſthmiorum ludorum origo 405
Iſthmiorum uictorum præmiũ 405
Iuſtitiæ filia tranquillitas 266
Iuuentutis propria 227
Iuuentutis labores ſunt ſenij releuamina 383
Ixionis fabula 179
Ixionis duo grandia peccata 179
Ixionis pœna 16
Iynx auicula 234.331
Iyngis fabula 331

K

Κάπαι 47
κᾶπος 46
κιλλιτίζειν 6

Frenum, mite pharmacũ equorũ 146
Furiæ tres, & earum nomina 30
Futura conſideranda 422

G

GAnnimedis raptus 14.129
Gentium in Deum religio 261
Gentium reuerentia in parentes 261
γέρας 32
Geryonæ canes 408
Geryonæ triplex forma 408
γλωκῶπις 68
Gloria ſumma in felicitate 307
Gloriatio uana non laudabilis 401
Gratiarum ſplendor 283
Geræſtia ludi ubi agebantur 149
Gigantes à dijs uicti 313
Gigantes in montibus ardentibus humati 266
Gygantum rex 266
Græcia à peſte liberata per Aeacum 339
Græcorum falſum iudicium de Vlyſſe 372
Græcorũ elementorum nomina ab Hebræis uel Chaldæis deriuata 422

H

HArmonia Cadmi uxor 295
Harpocration 349
Hebe deorum proma 353
Hecatombæa certamina. 93
Hecatombæa unde 389
Hedera cur poëtæ ornentur 28
ἕδρα 202
Hellenius Iupiter 339
Helleſpontũ mare unde dicatur 228
Hellotia, & illorum initium 141
Helorus fluuius & ciuitas 383
Heraclea ludi 430
Heraclea ludi ubi agebantur 407
Heraclidarum diuiſio tripartita 252
ἡραῖα ludi 389
Herbaceis coronis uictores cur ornabantur 237
Heraclea certamina 92.93.116
Hercules trinoctio conceptus 388
Herculis columnæ 50
Herculis labores 320
Herculis hiſtoriæ tres 110
Herculis filij 430
Hercules à Cycno in fugam actus 122
Herculana feſta ubi agebantur 149
Heſiodus primus carminum compoſitor 314
ἑστία 398
Hieron Aetnæus 156
Hieronis genus & mors 5
Hipparis fluuius 57
Hippocentauri 181
Hippodamiæ currus 17
Hippodamiæ filij 19
Hipſeus rex Lapitharum 276
Homerici carminis laus 357
Homeridæ 313
ὁμόκληροι 33
Homo, umbræ ſomnium 274
Homini temperandum à blaſphemia 15
Hominum uirtus à Deo 431.434
Homines diuina gratia beatos eſſe 274
Hominũ conditio uarijs periculis ſubiacet 274.423.425
Homo omnium animantium nobiliſs. 182

Hyperbaton- 198-

Hominum curioſitas 192
Horæ deæ, temporum diſpenſatrices 280
ὄρχος 35
Hydrophoria ludi 344
Hyllis, uel Hyllida libra 167
Hymni Pindarici non omnes pro temporibus rerũ geſtarum digeſti 258. & 439
Hyperborei, populus 44
Hyperboreorum fœlicitas 290.291
Hyperia fons 224
Hyperion parens Solis & Lunæ, unde dicatur 431
Hypermneſtræ Danai filiæ pietas 386
Hypſipyle 54

I

Iami mirabilis educatio 68
Iamidæ prophetæ 95.96
Iamidarum auriga 63
Ibycus 2
Ida Cretæ inſula 58
Ilithyia, parturientium dea 352
Imber unde naſcatur 259
Infœlices & obſcuri, inuidiæ non obnoxij 297
Infortunio nemo frangatur 304
Ino in deam uerſa 28.405
Intempeſtiuum omne triſte 281
Inuidentiæ fœlices & diuites expoſiti 297
Inuidiæ cauſa 72
Inuidia melior miſeratione 171
Inuidia ſua noxa punitur 300
Inuidia fœlicitatem permutare ſolet 264.297
Inuidia contempta minus officit 189
Inuidorum affectus prauus 371
Inuidorum conſilia uana 331
Inuidiæ malum non nouum eſt 373
Inuidia qua re uincatur 60
Iolaia certamina 93.118.407.447
Iolai & Euriſthei fabula 282
Iolaus Herculis auriga 447
Iolcus ciuitas 219.321.333
ἰός 68
Iouis epitheta & nomina 73
Iouis tres filij 229
Iphytus 3
ἵππος, ἵππω, ἵππ 52
Iraſſa ciuitas 286
Iſmenus fluuius 379
Iſter fluuius 44
Iſthmus 32.102.116
Iſthmia unde dicantur 404
Iſthmia cur intermiſſa aliquandiu 405
Iſthmia quando agebantur 405
Iſthmiorum ludorum origo 405
Iſthmiorum uictorum præmiũ 405
Iuſtitiæ filia tranquillitas 266
Iuuentutis propria 227
Iuuentutis labores ſunt ſenij releuamina 383
Ixionis fabula 179
Ixionis duo grandia peccata 179
Ixionis pœna 16
Iynx auicula 234.331
Iyngis fabula 331

K

Κάπαι 47
κᾶπος 46
κελαδῆσαι 6

κνῖδος 80
κνήμη 234
κνώδαλα 291
κολλαῶ 57
κομίζω 222
κόρος 40
κωμάζω 107
κῶμως 107.

L

LAbor, ſui encomio dulceſcit 375
Laborum nemo expers 250
Labores obtenta uictoria dulces 389
Laborum abſolutorum medicus lætitia 329
Lacerea ciuitas 193
Lacheſis 12.90
Lapideum ſuffragium 93
Lapithæ populi 276
Laudibus quippiam efferre, non cuiuslibet eſſe 376
Laurus herba Parnaſia 267
λείριον 364
Leleges populus 107.119
Lerna 85
Leuce inſula 332
λιβανωτίς 364
Linguæ parcæ magnus theſaurus 244
Literæ Charitibus comparantur 151.152
Literarum fructus 151.174
Literarũ nomina apud Græcos nihil ſignificant 422
Literarum nominum apud Hebræos & Chaldæos etymon 422
Literarum contemptores, Deum ſpernunt 159
Literæ ſolæ manent 259
Literæ ex obſcuris conſpicuos faciunt 322
Littus maris eſſe 161
Liuor ſemper bonos impetit 376
Locri hoſpitales 132
Locrorum tria genera 119
Lucina parturientium dea 353
Luctæ repertor 344
Luſtrum 3
Lycæa 93
Lycæus Arcadiæ mons 392
Lydij augurijs intenti 153
Lydium melos dulce 58
Lyra 31
Lyrici poëtæ nouem 2
Lyricis poëtis breuitas propria 281
λυσιπόνοι 213
λύτρον 92

M

Μάχη 31
Magia apud ueteres in uſu 196
Mala propria citius quàm aliena affligunt 312
Mænala mons Arcadiæ 114
Mænalij uerſus 114
Mantinea 127
Marathon 116.272
Maximiliani Ro. Imperatoris clementia 204
Medicinæ repertores 198.324
Meduſæ caput intuentes, lapides facti 303
Megæra 30
Megara urbs 148.272
μῆλα 226
μῆλον 9.78.92

Meliſſa

Meliſſæ, Cereris ſacerdotes dicebantur 215
Mel decimam immortalitatis partem eſſe 280
Mellis uſus repertor 215
Memnon ab Achille occiſus 351
Mentis tres partes 119
Mercurius inuentor Lyræ 21
Meropia inſula 358
Merops, Meropes 443
Meſſene ciuitas 224
μεταλλῶν 71
Midylidarum familia 268
Mileſius aliptes 104
μὶν dandi caſus 280
Minerua cæſia 68
Minerua Oncæa 27
Mineruæ partus mythologia 85. 86.87
Minyas 412
Minyi Argonautæ 217
Minyia ludi 407
Modus omni iure ſeruandus 141. & 180
Molione 123.124
Moloſſa Epiri regio 359
Momus deus 72
μονοκρηπὶς 218
Moriendum omnibus ex æquo 355. 257
Mortalia mortales decent 434
Mos natura inſitus non facile permutatur 131.137
Motacilla auis 234
Mulierculæ ſacerdotes 207
Muſarum currus, carmina ſunt 294
Muſarum officia 120
Muſicæ laus 9.156.157.158
Muſis uiolacea cæſaries cur tribuatur 449
Myrmidones unde dicti 319

N

NAturæ humanæ cum diuina comparatio 346
Naxus inſula & ciuitas 220.445
Naxus Carum dux 220
Nebulæ epitheton 158
Nectar, deorum potus 81
Nemeæ ſitus 349
Nemea quando agebantur 306
Nemea ubi agebantur 149
Nemeorum origo & inſtitutio 305. & 375
Nemeorum certamen funebre 305
Nemeorum ludorum præſides 306
Nemeſis Adraſtia 269
Neptunus deus equeſtris 262
Neptunus petræus 225
Neptuni epitheta 14.70
Nereides quinquaginta quæ 440
Nicomachus unde dicatur 420
νὶν dandi caſus 280
Niſus inſignis luctator 283
Nomadæ, ſiue Numidæ populi 386
Nomina heroica liberis hominibus dignа, Græci ſuis impoſuerunt 420

O

OAnis fluuius 57
Occaſio obſeruanda 281
Oculus dignius membrum 25.61
Ode quid 6
Odas ſuas Olympia Pindarus cur inſcribat 4
Oedipus patrem ſuum occidit 29

Marbu dios merstus 7 8

Oenomaus rex Piſæ 17
Oenone, quæ & Aegina 435
Ogygia inſula 349
Oileia 119
Oleagina corona 20
Oligæthidæ 147
Olympias quid, & unde 3
Olympia quid 3
Olympia urbs 3. & 8
Olympici ludi 3
Olympia cur inſtituta 4
Olympiorum præmium 4. 20
Olympiorum inſtitutores 3. 4
Olympiorum inſtaurator 3
Olympus mons 25
Oncheſtus ciuitas 410
ὀψινόοι qui ſint 248
Optimates parcius peccent 173
Opûs metropolis 107. 109
Opûs Deucalionis uomen 112
Oraculum Delphicum 29
Orbis œcumenicus 441
Orchomenos ciuitas 410
Orchomenus Charitum ciuitas 304
Orchomeni duæ 150
ὄργαι 186. 435
Orgia quid 236
Orthoſia Diana 48
ὀρφνή & ὄρφνη 17
Os adijcere 283
Ortygia inſula 77. 306
Ozolæ 119

P

PAx & tranquillitas ſerenitati con= ſtruntur 247
Pace nihil melius 266
Pacis & tranquillitatis aureum præ= conium 266. 300
παλιντράπελον 19
Pallas Tritonia 210
Panathenæa 3. 284. 390
Pancratium 104. 316
Pangæus mons 230
παρὰ præpoſitio 342
Parcæ tres 12. 90
Pardalea 219
Parentes uenerari, liberorum menti= bus inculcandum ſemper 262
Parentū reuerentia apud Gentes 261
Parentū prudentia liberis decora 268
παιδεία 404
Parnaſia 117
Parrhaſia 117
παρθένιοι 63
Partus allegorica a lumbratio 65
Patriam inſignem multum ad uirtutis laudem facere 281
Paulus Aegineta 98
Pecunia carens nihil cōmode expedi= re poteſt 433
πελάμψαν 135
Pegaſus, equus alatus 144
πηγνύω 60
Pelaſgia 11
Pelei haſta 321
Pelei & Telamonis fratrum infortu= nium 339
Pelei & Acaſti hiſtoria 333
Peleus quinquertij repertor 354
Pelinnæum urbs 287
Pelium mons 181
Pellene ciuitas 117. 148. 392
Pelopis fabula 12. 14
Pelopis filij 19

Peloponneſus

Peloponneſus 11
Peneus fluuius 276
πένταθλον 104.316
Pergamus & Pergama 101.442
Periclymenus filius Neptuni 380
Permeſſus fluuius 259
Perrhebia Theſſaliæ tetrapolis 276
Perſei fabula 292.303.385
Phalaridis bos æneus 175
φάσγανον 312
Phaſis fluuius 233.419
Phauorinus non omnino reijciendus 162
φὴρ 223
φέρναι 202
Pheſana ciuitas 64
Philtrum 198
Philyra 222
φίντις, φίλτις 62
Phlegræ oppidum 443
Phlegra 313
Phlius urbs 349
Phœbi currus aureus 91
Phœnices negociatione clari 185
φοινικόκροκος ζώνη 64.65
φοινικὸν 65
φρίξ 230
Phryxi & aurei uelleris hiſtoria 228
Phyſteon 124
Phylacæ urbs 413
Pindarus quando natus 5
Pindarus Quintiliano mirificus uiſus in cõparationibus & hyperbolis 9
Pindarus dithyrambos ſcripſit 139
Pindaro pia mens & ſanctum pectus 373
Pindari poëma diues 21
Pindaricum poëma non cuilibet expoſitum 38
Pindarici poëmatis ſectio 6
Pindus mons 276
Piratæ qui 180
Pirene fons 143
Piſces è manibus cibum ſumentes 383
Piſa urbs 3.& 8.10.125
πίσαι, potatrices appellarunt ueteres 445
Piſum legumen 10
Pitane Nympha & ciuitas 65
Planetæ cuilibet ſuum metallum attribuitur 432
Pleiades ſydus 316
Pluuiæ, nebularum filiæ 131
Poëtarum opera, defuncti reuiuiſcunt (348
πόλεμος 31
πολυμάλω 9
Porphyrio gigas atheus 266
Potentiorum crimina diligentius obſeruari à uulgo 297
Potentes ne fortuna ſua efferantur 399
Præſentia ſolum delectare poſſe 374
Praxidamantis nouem coronæ 347
Principes, eruditos nihilipendũt 152
Principes benignos eſſe debere 204
Promethei & Epimethei filiæ 248
Protheſilia ludi 407
πρυτάνις 398
πρυτανεῖον 398.399
Pſalychidæ 445
Pſamathe & Pſamathea 339
ψῆφος 93
Pſaumidis laus 51
Phthia urbs 331

Pubertatis epitheta 70
Publium quem Romani dixerunt 420
Puſillanimitas damnanda 401
Pyrrhiche ſaltationis genus 185
Pythagoræ triplex permutatio 36
Pythagoræ dogma de tranſmigratione animarum 36
Pythia unde 155
Pythia ubi agebantur 148
Pythia quando & à quo inſtituta 156.376
Pythiorum inſtaurator 3
Pythiorum ludorum claritas 216
Pythiorum præſes Apollo 453
Pytho 29.32.64

Q

Quies in omni opere dulcis 360
Quinquatrium 137.316.409
Quinquertium 104.137.316.409
Quintiliani probitas 182

R

Religio in Deum, gentibus etiam cordi fuit 261
Repetitio crebra exoſa 367
Rerum uiciſsitudo 28
Rhadamanthus 37.186
Rhapſodi qui 313
Rhodus inſula 81.82
Rhodij ſtatuaria arte celebres ſunt facti. 89
Ripa, fluminis eſt 161

S

Salamis inſula 316
Sappho 2
Sauropatides Amazones 102
σκῦρος 355.358
Seditio tempeſtati comparatur 247
Senij releuamina ſunt iuuentutis labores 383
Senectutis propria 227
Sermonis iuſti fructus, laudare bonos 320
Sermones liuidis opſoniũ ſunt 370
Sicyon ciuitas 148.376
Silere nouiſſe, ſapientiſsimũ eſt 338
Simoeis & σιμὸς 102
Simia pulcherrima, deformis 186
Simonides 2
Sipylum 14
Siſyphus ſapientia clarus 142
Siſyphi pœna 16
Solares morbi 277
Sol radiorum pater 91
Solis uis natiua 277
Solis epitheta & nomina 65
Solus, lapis 127
σῶμα & δέμας quomodo differant 272
Sortibus uaticinari 231
Sphingis ænigma 243
ςάδιον, ςαδίη 134.136.137
ςαδιοδρόμος 134.136
Statuaria ars apud Rhodios 89
Statuarij celebres qui 337
Stellas ex ære & ferro conſtare quidam uoluerunt 398
Steſichorus 2.& 7
Strophe 6.7
Studium non omnibus idem 361
Studioſorum labor 85.86
Stymphalus Arcadiæ metropolis 74.78
Symplegades inſulæ Ponti 232

συμπόσιον 134
συώδινος 118
Syphnus inſula 358
Syracuſæ maxima Siciliæ ciuitas 176

T

Taciſſe ſæpe profuit 338. 412. 413
Tænarus ciuitas 213
Tamias 60
Tantali ſupplicium 15. 16
Tantali lapis lapſum minitans 453
Tartarus, ra, rum. 160
Taygeta in ceruam uerſa 47
Taygetus, ta, tum, mons 168. 396
Tegea urbs 392
τέμενος 413
Tempus omnium pater 26
Temporis ratio ſemper habenda 281
Tenedos inſula 397
Tenedon urbs 402
τλωἑλλα 107
Ternarius numerus perfectus 439
Terpſichore, Lyricorum præſes 416
τετρασρία 24
Textoria ars 276
θαλία 151
Theandridarum familia 335
θεαρίον 325
Thebanorum extructores 409
Themis 98. 109. 137
θέναρ 232
Theogamia 77
Theoxenia 41. 49. 117. 392
θήρ 223
Theramne 301
Theramnæi & Therapnæi fratres 301
Therapne oppidum 301. 396. 409
Thermæ iuxta Himeram ſitæ 135
Theronis genus & laus 25. 25. 29
Theron unde deductum 420
Theronis & Hieronis hiſtoria 26
Therſander 31
Theſmophoria 77
Thetidion 332
Thraſibulus quid ſonet 420
Thia mater Solis & Lunæ unde nomen habeat 431
θύσανος 236
Tibiæ unde fiant 303
Timodemidæ 316
Tiryns ciuitas 84. 442
Tiſiphone 30
Tlepolemia certamina 92
Tlepolemi genealogia 83
τράπεζα 10
τραπεζίτης 10
Trapeziticus, oratio Iſocratis 10
Trieterica taurorum uictima 405
Tritonis amnis Libyæ 210
Troiæ expugnationes 101. 435
Trophonia certamina 93
Tyndaridæ 41
Tyndaridarum fata 396
Typhos, Typhon, Typhoeus, Gigas centiceps 52. 160. 161
Typhoneus ſpecus 161
Typho fulmine ictus 266
τύφων 163
Tyrſis Saturni regia, & beatorũ inſula 36. 37

Tityi cruciatus 16

V

VEnenum 68

Veneris munera 17

Venereæ res clandeſtine peragi ſolent 278

Veritatem dixiſſe nonnunquam obfuit 340

Veritas Iouis filia 120

Veſta dea 398

Vicino uicinus bonus, ſumma lætitia eſt 365

Vinum uetus præſtantius 112

Violarum duo genera 69

Virginitatis frenum ſoluere 456

Virtus ſua natura eximia 268

Virtus claros facit 322

Virtutis & arboris cõparatio 374

Virtute clarus laudandus, etiam ab aduerſarijs 284

Virtutẽ ſine labore nemo nanciſcitur 251

Virtutes obſcuræ, niſi ſcriptis exornentur 354

Virtutes quibus ſunt charæ, nobiles fiunt 72

Virus 68

Vitam non omnes unam ex æquo tranſigimus 352

Vlyſſes conſilio maior Aiace 373

Vulcani & Thetidis fabula 332

Vxoribus nouis adulterium grauiſſimum delictum 296

X

XAnthus fluuius 102

Xenocrates quid ſignificet 420

INDICIS FINIS.

ADAGIA, QVAE *paſsim in hoc opuſculo reperiuntur.*

A

Ad Herculis columnas 50.425
Ad myrtum canere 157
Ad pedes 197
A linea incipere 286
ἄνθρωπ☉ πομφόλυξ 223

B

Bœotica ſus 75

C

Camarinam mouere 51
χάεις χάειν τίκτ{ 151.170
Cinyræ opes 178.370
Crœſi diuitiæ 175

D

De domo ad domum 78
Dodonæum æs 333

G

γνῶθι καιρὸν, hoc eſt, noſce tempus 244

H

Homo homini deus 366

I

Inus dolores 405
Iouis Corinthus 367
ἰὼ παιάν 155.156
ἰδμιάζειν 404
Iyngi trahi 234

K

καλὸς τοι πίθων παρὰ παισὶν ἀεί 186

L

Literæ Bellerophontis 144
Lydio lapide probari 293
Lynceo perſpicacior 388.396
Lineam ne moueas 286

N

Ne tria quidem Steſichori noſti 7
Nigrum præfigere theta 93
Non citra puluerem 321

P

Pecuniæ uir 416
Penelopes tela 276
πιθήκων εὐμορφότατος δυσμορφός ἐστι 186
Poſt feſta 225

R

Rhadamantheum iudicium 37

S

Scytala Laconica 76

T

τὰ τῶν φίλων κοινὰ 418
Tenedius tibicen, & Tenedia bipennis 397
Tempus omnia reuelat 26

V

Vltra Gades, ſiue Gadeira, progredi non licet 290.334.425

ERRATA.

Fol.17.*uer.21.& apud* Euripidem. 20.18.*nomine & nicet.* 28.26.*tri-ſtia.* 29.8.*antitheſis.* 41.24.Hyperboreos. 43.20.θδύμοροι. 76.26.*oda-rum.* 86.14.*diſpoſitione.* 101.23.Neoptolemus. 116.5.Abundæ. 119.12. *ſcriptus.* 134.17.στάδιον. 149.10.*intelligit.* 155.*uer.ult.delere.* 159.19. *ſiphones.* 175.20.*terram.* 232.14.*numeri,nom.* 234.*uer.à fine* 8.*certami-num.* 266.*uer.penult.fulmine.* 280.*uer.ult.citra.* 291.*in margine,eloquen-tiæ.* 305.*in marg.inſtitutio.* 307.20.*puero.* 323.*uer.ult.*Aeacidarum. 325. *uer.penult.præterea.* 329.17.*ciuis hoſp.* 333.10.*amore* Pelei. *uer.*14.Pe-*lij.* 414.13.*alta morte.* 439.7.*alterum.*

,1ЛО—